

P.Z.E. br. 343

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/26-01/90

URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 11. rujna 2026.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 10. rujna 2026. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/26-01/61
URBROJ: 50301-04/32-26-2

Zagreb, 10. rujna 2026.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuda, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
KAZNENOG ZAKONA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Kazneni zakon („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.; u daljnjem tekstu: Kazneni zakon) donesen je 2011., a stupio je na snagu 1. siječnja 2013. Od njegova donošenja izmijenjen je deset puta i jednom ispravljen, pri čemu su posljednje izmjene iz 2025. godine bile usmjerene na usklađivanje s pravnim standardima Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj u području suzbijanja podmićivanja stranih javnih službenika u međunarodnim poslovnim transakcijama te sa sekundarnim zakonodavstvom Europske unije, osobito u području trgovanja ljudima.

Ovim prijedlogom zakona nastavlja se razvoj i unaprjeđenje kaznenopravnog sustava Republike Hrvatske. Najvažnije predložene novine odnose se na uvođenje kazne doživotnog zatvora, prijenos Direktive (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ (SL L, 2024/1203, 30.4.2024.; u daljnjem tekstu: Direktiva (EU) 2024/1203), jačanje kaznenopravne zaštite okoliša i životinja te pooštavanje zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja za osobito teške oblike terorizma i kaznena djela protiv opće sigurnosti.

Vezano uz uvođenje kazne doživotnog zatvora, Kaznenim zakonom određene su tri osnovne vrste kazni: novčana kazna, zatvor i dugotrajni zatvor. Zatvor i dugotrajni zatvor relativno su određene vremenske kazne oduzimanja slobode, koje unutar kaznenog okvira propisanog za određeno kazneno djelo, sudskim izborom mjere kazne, jamče ostvarivanje individualizacije primjene kaznenopravne prisile. Propisane kao glavne, odnosno one kojima se primarno ostvaruje svrha kažnjavanja, zatvor i dugotrajni zatvor u sustavu kazni Republike Hrvatske mogu se samostalno izreći za određeno kazneno djelo. Zatvorsko oduzimanje slobode primjenom kaznenopravne prisile, kada je riječ o kazni zatvora, ne može u svom općem minimumu biti kraće od tri mjeseca, niti u svom općem maksimumu dulje od dvadeset godina. Dugotrajni zatvor, kao modalitet zatvorskog oduzimanja slobode s najstrožom propisanom kaznom u trajanju od najkraće dvadeset i jedne godine do najdulje četrdeset godina zatvora, može se, kada je riječ o odmjeravanju kazne za kaznena djela u stjecaju, izreći i u općem maksimumu do pedeset godina zatvora. Uveden 2013. godine, kao odraz nužnosti oštre kaznenopravne politike kažnjavanja najtežih kaznenih djela, dugotrajni zatvor prema mišljenju zakonodavca predstavljao je dovoljan vremenski okvir potreban da se u specijalno preventivnom smislu, utječe na počinitelja najpogibelnijih oblika teških kaznenih djela da

ubuduće ne čine kazneno djelo, ali i na generalno preventivnu svrhu kažnjavanja, kojom se jača povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava.

Iako se zatvorenik otpušta s izdržavanja kazne zatvora nakon izdržane kazne (kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora) u Republici Hrvatskoj, kao i ostalim suvremenim penitencijarnim sustavima, uveden je institut uvjetnog otpusta. Ovaj institut predstavlja način izvršavanja preostalog dijela kazne zatvora na slobodi, a na koju se osuđenik može otpustiti nakon izdržane jedne polovine kazne zatvora, ali ne manje od tri mjeseca, ako se osnovano očekuje da neće počiniti kazneno djelo i ako pristaje na uvjetni otpust. Dakle, institut uvjetnog otpusta pretpostavlja utvrđivanje okolnosti koje upućuju na povoljnu prognozu osuđenikova ponašanja na slobodi i kao takav odraz je povjerenja pravosudnog sustava prema osuđeniku od kojeg se očekuje da ne čini nova kaznena djela. Pritom mu u procesu njegove resocijalizacije, ali i otklanjanju utjecaja na kriminalni povratak, u vremenu provjeravanja koje započinje otpuštanjem na uvjetni otpust, pomažu posebne obveze, ali i zaštitni nadzor.

Kao posljedica presude Europskog suda za ljudska prava Tomašić i dr. protiv Hrvatske (zahtjev br. 46598/06. od 15. siječnja 2009.) u kojoj je Sud utvrdio manjkavost hrvatskog sustava zaštite ljudi od postupaka opasnih počinitelja, koji su kao takvi prepoznati od strane nadležnih vlasti i postupanja prema takvim pojedincima, uključujući i pravni okvir u kojem nadležne vlasti trebaju djelovati, uvedena je sigurnosna mjera zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora. Ova je mjera oblik postpenalne pomoći, odnosno izraz potrebe da se osuđeniku pomogne po izlasku s izdržavanja dulje kazne zatvora u cilju njegove lakše integracije u društvo te zaštite žrtve i društva u cjelini. Zaštitni nadzor po punom izvršenju kazne zatvora, izvorno zamišljen kao sigurnosna mjera koju sud ne izriče, nego se primjenjuje automatizmom po potpuno izdržanoj kazni zatvora izrečenoj za kataloška kaznena djela (u trajanju od pet ili više godina za namjerno kazneno djelo ili u trajanju od dvije ili više godina za namjerno kazneno djelo s obilježjima nasilja ili za drugo kazneno djelo iz Glave XVI. ili XVII. Kaznenog zakona), nije se mogla (obzirom da ne izriče sud), u situacijama kada je osuđenik nije izvršavao, sankcionirati kao kazneno djelo neizvršenja sudske odluke. S obzirom na cilj uvođenja mjere usmjeren na zaštitu pojedinca čiji je život ugrožen kaznenim djelom drugoga, opisana nemogućnost sankcioniranja počinitelja, nije odgovarala potrebi otklanjanja nedostataka u nacionalnom sustavu zaštite života ljudi od opasnih počinitelja kaznenih djela. Iako je opisani nedostatak na normativnoj razini otklonjen Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 84/21.), kada je izrijekom propisano da mjeru određuje sud, novi izazov prilikom izricanja mjere, predstavljala je procjena opasnosti počinitelja po punom izvršenju kazne zatvora koju je sud trebao utvrditi prilikom izricanja presude. U toj situaciji sud je pri izricanju kazne zatvora trebao procijeniti opasnost počinitelja te izreći sigurnosnu mjeru uvjetno, ovisno o tomu hoće li počinitelj izdržati kaznu u cijelosti ili neće, a takva procjena graniči s nagađanjem koje u kaznenopravnom smislu nije dosljedno pa niti prihvatljivo.

Jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju pedeset godina moguće je izreći, ako su utvrđene dvije ili više kazni dugotrajnog zatvora čiji zbroj prelazi pedeset godina (članak 51. stavak 3.). Radi se ujedno o najstrožoj kazni u hrvatskom kaznenom pravu, za čije je izricanje potrebno kumulativno ispunjenje slijedećih pretpostavki: da se radi o barem dva kaznena djela počinjena u stjecaju, da je za svako od njih utvrđena pojedinačna kazna dugotrajnog zatvora te da zbroj pojedinačno utvrđenih kazni dugotrajnog zatvora, mora prelaziti pedeset godina

Uzimajući u obzir da je predmetom ovih izmjena i dopuna Kaznenog zakona i prijenos Direktive (EU) 2024/1203 u Kazneni zakon, bilo je potrebno izvršiti analizu kaznenog zakonodavstva u odnosu na kaznena djela protiv okoliša. Ta je analiza pokazala potrebu sveobuhvatne revizije Glave XX. Kaznenog zakona koja uređuje kaznena djela protiv okoliša, a koja je posljednji put sustavno izmijenjena Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 118/18.) radi revizije prijenosa Direktive 2008/99/EZ, koju nova Direktiva (EU) 2024/1203 zamjenjuje.

Direktiva (EU) 2024/1203 je nastala kao posljedica porasta broja kaznenih djela protiv okoliša kojim se narušava učinkovitost i zaštitna uloga prava Europske unije u području okoliša, a koja kaznena djela sve češće imaju prekogranični karakter i kao takva predstavljaju prijetnju za okoliš. Direktiva (EU) 2024/1203 revidira popis kaznenih djela protiv okoliša iz 2008/99/EZ, propisuje nova kaznena djela na temelju najtežih kršenja prava Unije u području okoliša te provodi harmonizaciju kaznenih sankcija. Među tim kaznenim djelima, posebno se ističe potreba propisivanja kvalificiranog oblika namjernih kaznenih djela iz članka 3. stavka 2. Direktive (EU) 2024/1203, koja uzrokuju uništenje ili raširenu i znatnu štetu koja je nepovratna ili dugotrajna za ekosustav znatne veličine ili znatne okolišne vrijednosti ili za stanište unutar zaštićenog područja ili raširenu i znatnu štetu koja je ili nepovratna ili dugotrajna za kakvoću zraka tla ili vode. Ova inkriminacija sukladno uvodnoj izjavi (21) Direktive (EU) 2024/1203 može obuhvaćati postupanja usporediva s „ekocidom“ i izravna je posljedica činjenice da namjerna kaznena djela propisana Direktivom (EU) 2024/1203 mogu dovesti do katastrofalnih posljedica, kao što su rašireno onečišćenje, industrijske nesreće s ozbiljnim učincima na okoliš ili požari velikih razmjera. Kao bitnu novinu, Direktiva (EU) 2024/1203 definira, za potrebe u njoj sadržanih kaznenih djela, značenje nezakonitog postupanja, a kojim je sad obuhvaćeno ne samo kršenje propisa Europske unije iz područja zaštite okoliša, nacionalnih propisa i odluka kojima se ti propisi provede, nego i postupanje koje se provodi na temelju odobrenja koje je izdalo nadležno tijelo države članice, ako je takvo odobrenje dobiveno prijevarom ili koruptivnim postupanjem, iznudom ili prisilom. Isto tako, kao novinu, Direktiva (EU) 2024/1203 propisuje kriterije za procjenu pojedinih bitnih obilježja kaznenih djela, koje bi nadležna djela, ako je relevantno, trebala uzeti u obzir pri procjeni toga jesu li dosegnuti kvalitativni i kvantitativni pragovi koji se upotrebljavaju za definiranje kaznenih djela protiv okoliša.

Glava XX. Kaznenog zakona kojom su propisana kaznena djela protiv okoliša kroz niz inkriminacija osigurava i kaznenopravnu zaštitu životinja. Radi se o kaznenim djelima: ubijanja ili mučenja životinja (članak 205.), napuštanja životinja (članak 205.a), prenošenja zaraznih bolesti životinja i organizama štetnih za bilje (članak 206.), proizvodnje i prometa štetnih sredstava za liječenje životinja (članak 207.), nesavjesnog pružanja veterinarske pomoći. Iako su Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 36/24.), neka od ovih kaznenih djela, poput kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja (članak 205.) bila predmetnom ne samo pooštavanja zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja, već i predmetom uvođenja nove inkriminacije napuštanja životinja (članak 205.a), kao i nove sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja (članak 76.a Kaznenog zakona) analiza ovoga dijela kaznenog zakonodavstva, ukazala je na potrebu daljnjeg unaprjeđenja kaznenopravne zaštite životinja.

Protupravna gradnja iz članka 212. KZ/11 ograničena je na protupravnu radnju gradnje građevine: u zaštićenoj prirodnoj vrijednosti, kulturnom dobru ili drugom području od posebnog interesa za državu, čime ovo kazneno djelo odgovara načelu *ultima ratio societatis* jer primjenu kaznenopravne prisile ograničava na protupravnu gradnju na zaštićenom području.

U posljednje vrijeme učestali požari, uključujući požare koji nastaju na otvorenom prostoru, u blizini naseljenih područja, prometne i druge infrastrukture, ukazuju na potrebu dodatnog preispitivanja učinkovitosti postojećeg kaznenopravnog okvira. Posljedice takvih događaja mogu biti višestruke i dugotrajne: neposredno ugrožavanje života i zdravlja ljudi ili imovine većeg opsega, kao i njihovo povređivanje. Kaznenopravna zaštita života, tjelesnog integriteta ili imovinske štete velikih razmjera od požara, poplava, eksploziva, otrova, plina, zračenja, energije ili druge općeopasne radnje ili sredstava osigurana je kroz kazneno djelo ugrožavanja - dovođenja u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom (članak 215.), kao i kroz kazneno djelo povređivanja - teška kaznena djela protiv opće sigurnosti (članak 222. u vezi s člankom 215.). Učestalost počinjenja ovih kaznenih djela, ukazuje na potrebu revizije zakonske kaznenopravne politike kažnjava njihovih počinitelja, a sve u vidu postizanja učinkovitog i odvraćajućeg karaktera propisanih kazni.

Osnovna pitanja koje se trebaju urediti zakonom

Najvažnija izmjena koja se predlaže ovim prijedlogom zakona odnosi se na uvođenje kazne doživotnog zatvora u kaznenopravni poredak Republike Hrvatske. Iako je Kazneni zakon usklađen s modernim doktrinarnim postavkama kaznenog materijalnog prava, koji kao modalitet zatvorskog oduzimanja slobode predviđa, uz kaznu zatvora i kaznu dugotrajnog zatvora, ta kazna u određenim situacijama ne stavlja dovoljan naglasak na pogibeljnost počinjenja posebno teških kaznenih djela. Unatoč propisanom normativnom okviru, svjedoci smo ne samo počinjenja osobito teških kaznenih djela, nego i njihova ponavljanje što upućuje na činjenicu da u iznimnim slučajevima zatvorske kazne u određenom trajanju nisu ispunile svoju svrhu rehabilitacije.

Kako bi se izrazila posebna pogibeljnost ponašanja kojima se osobito teško povređuju društvene vrijednosti (naročito život) i učinkovitija prevencija osobito teških oblika kaznenih djela, predloženim zakonom predviđa se mogućnost izricanja kazne doživotnog zatvora za kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora. Predložene izmjene nisu od utjecaja na kaznu dugotrajnog zatvora, koja će i dalje postojati u sustavu kazni Republike Hrvatske. Nju će sud i dalje moći izreći, kada primjenom pravila o odmjeravanju kazne, utvrdi da kazna po svojoj mjeri treba biti blaža od kazne doživotnog zatvora.

Kazna doživotnog zatvora pravedna je kada je ograničena na najteža kaznena djela koja upućuju na visoki stupanj počiniteljeve krivnje i posebno teške okolnosti počinjenja kaznenog djela. Ona je pravno utemeljena zbog činjenice da društvo ima pravo na obranu od najopasnijih počinitelja teških kaznenih djela, u koja se svakako mogu svrstati teška ubojstva ili međunarodni zločini koji povređuju čovječnost. Iako kazna doživotnog zatvora naglasak stavlja na generalnu prevenciju, čiji je bitan sastojak odvraćanje potencijalnih počinitelja od budućeg počinjenja kaznenih djela, u ovom slučaju, najtežih kaznenih djela, ovako predložena kazna nije u suprotnosti s idejom specijalne prevencije jer predloženi zakon predviđa mogućnost uvjetnog otpusta osuđenika. Vođen konvencijskim standardima prema kojima je Europski sud za ljudska prava u nizu predmeta poput: *Italia vs Marcello Viola* No. 2 (77633/16.); *Ukraine vs Petukhov* No. 2 (41216/13); *Vinter i ostali protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, kao i *LIT / Matiošaitis i ostali* (22662/13.), odlučivao o usklađenosti kazne doživotnog zatvora s člankom 3. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda - zabrana mučenja te našao da nema povrede konvencijske norme kada kaznenopravni sustavi država stranaka Konvencije *de iure*, propisuju mogućnost revizije doživotno izrečene kazne, prijedlogom zakona

predložena je primjena uvjetnog otpusta kod osuđenika koji je odslužio 25 godina kazne doživotnog zatvora.

Upravo predložena mogućnost puštanja na uvjetni otpust u navedenoj mjeri, odražava konvencijski standard Europskog suda za ljudska prava, koji u sebi predviđa i pravo osuđenika na nadu da će biti otpušten s odsluženja kazne zatvora pod uvjetom zadovoljenja zakonskih pretpostavki, osobito ako više ne predstavlja opasnost po društvo. Time izrečena kazna doživotnog zatvora osuđeniku i dalje daje izgled da se nakon proteka određenog vremena, vrati na slobodu i da se reintegrira u društvenu zajednicu.

Osim mogućnosti izricanja kazne doživotnog zatvora za kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora, s naglašenim generalnom preventivnim učinkom, ovaj prijedlog zakona predstavlja nastavak normativnih reformi koje Republika Hrvatska poduzima kako bi zaštitila živote osoba pod svojom jurisdikcijom. Ta se zaštita „u odgovarajućim okolnostima proširuje i na pozitivnu obvezu vlasti da poduzme preventivne i operativne mjere radi zaštite života pojedinaca čiji je život ugrožen radnjama drugog pojedinca.“ (Presuda Europskog suda za ljudska prava Tomašić i dr. protiv Hrvatske, zahtjev br. 46598/06., od 15. siječnja 2009.). Afirmacija presude svoj pravni učinak nalazi u novom institutu kaznenog zakonodavstva, kojim se društvo štiti od opasnih počinitelja teških kaznenih djela. Riječ je o obliku tzv. preventivnog nadzora, kojim se tretiraju opasni počinitelji nakon punog izvršenja kazne zatvora, a koji više nije propisan kao kaznenopravna sankcija (sigurnosna mjera zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora), nego kao zasebni institut - Posebna mjera nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, čije se kršenje sankcionira kao samostalno kazneno djelo neizvršenja sudske odluke. Uvođenjem ove mjere, posljedično se briše iz sustava kaznenopravnih sankcija sigurnosna mjera zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora.

Mogućnosti izricanja kazne doživotnog zatvora za kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora, odrazila se i na proširenje kataloga kaznenih djela za koja kazneni progon, kao ni zastara izvršenja kazne zatvora ne zastarijevaju. Ukidanje zastare kaznenog progona, kao i zastare izvršenja kazne zatvora za ova kaznena djela odraz je kaznenopravne reakcije države na činjenicu da neki od počinitelja ovakvih kaznenih djela predstavljaju potencijalnu opasnost i pro futuro.

Kao posljedica uvođenja kazne doživotnog zatvora, koja se može izreći i za jedno kazneno djelo za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora, briše se pravilo o mogućnosti izricanja jedinstvene kazne dugotrajnog zatvora u trajanju od pedeset godina, ako su za dva ili više kaznenih djela utvrđene pojedinačne kazne dugotrajnog zatvora čiji zbroj prelazi pedeset godina i predlaže da sud za dva ili više kaznenih djela za koju je utvrdio pojedinačnu kaznu dugotrajnog zatvora, može izreći jedinstvenu kaznu doživotnog zatvora. Ujedno, kao posljedica uvođenja kazne doživotnog zatvora, koja po svojoj naravi apsorbira druge vremenski ograničene utvrđene pojedinačne kazne, predlaže se propisati pravilo prema kojem će sud izreći jedinstvenu kaznu doživotnog zatvora, ako je za jedno od dva ili više kaznenih djela počinjenih u stjecaju utvrđena kazna doživotnog zatvora.

Kada je riječ o kaznenim djelima protiv okoliša, predloženim zakonom zadržava se koncept kojim se kaznena djela protiv okoliša reguliraju kao kaznena djela ugrožavanja, kod kojih se ne traži da dođe do povređivanja okoliša, kao zaštićenog pravnog dobra, već je dovoljna i opasnost od njegovog povređivanja. Ukoliko do povređivanja i dođe, ista se prema važećem konceptu Glave XX. Kaznenog zakona, predlažu kao teška kaznena djela protiv okoliša.

Slijedeći navedeni koncept, ovim prijedlogom zakona predlažu se izmjene i dopune bitnih obilježja kaznenih djela onečišćenja okoliša (članak 193. KZ/11), ispuštanja onečišćujućih tvari s plovnog objekta (članak 194. KZ/11), ugrožavanja okoliša otpadom (članak 196. KZ/11), ugrožavanja okoliša postrojenjem (članak 197. KZ/11), ugrožavanja okoliša radioaktivnim tvarima i materijalima (članak 198. KZ/11). Koncept apstraktnog ugrožavanja slijedio se i prilikom uvođenja novih kaznenih djela, sukladno zahtjevima Direktive (EU) 2024/1203, a koja se prijedlogom zakona predlažu propisati kao onečišćenje okoliša proizvodima (članak 193.a), onečišćenje okoliša tvarima (članak 193.b), onečišćenje okoliša živom (članak 193.c), onečišćenje okoliša zahvatima (članak 193.d), onečišćenje okoliša zahvaćanjem voda (članak 198.a), protuzakonito unošenje u okoliš invazivnih stranih vrsta (članak 202.a). Osim kaznenih djela apstraktnog ugrožavanja, Direktiva (EU) 2024/1203 propisuje i kažnjiva postupanja koja se imaju kvalificirati kao formalni delikti, a koja se prenose kroz izmjene i dopune kaznenih djela protupravnog korištenja tvari koje oštećuju ozonski sloj (članak 195. KZ/11), uništavanje zaštićenih dijelova prirode (članak 200. KZ/11), uništavanje staništa (članak 201. KZ/11), trgovanje divljim vrstama (članak 202. KZ/11), te kroz uvođenje novih kaznenih djela nedopuštenog recikliranja brodova (članak 194.a), protupravnog korištenja flouriranih stakleničkih plinova (članak 195.a) i stavljanja na tržište Europske unije proizvoda i robe povezanih s deforestacijom (članak 209.a).

Kao posebno značajnim, predloženim zakonom uvodi se osobito teško kazneno djelo protiv okoliša u članku 214.a. Njime se propisuje kazna zatvora od najmanje deset godina ili kazna dugotrajnog zatvora za počinjenje namjernih kaznenih djela koja prouzroče najteže posljedice, koje se ogledaju u uništenju ili raširenoj i znatnoj šteti, koja je ili nepovratna ili dugotrajna, za ekosustav znatne veličine ili znatne okolišne vrijednosti ili za stanište ciljnih vrsta područja ekološke mreže ili ciljni stanišni tip područja ekološke mreže ili za kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora i, kao takva, obuhvaćaju postupanja usporediva s „ekocidom“.

Osim usklađivanja sa zahtjevima iz Direktive (EU) 2024/1203, ovim prijedlogom zakona, proširena su i bitna obilježja kaznenog djela protupravne gradnje iz članka 212. KZ/11, kojim se više neće kažnjavati samo građenje na zaštićenim područjima, već i protivno propisima izvođenje radova na istima, ali i građenje i izvođenje radova u građevinskom području u prostoru ograničenja.

Nadalje, ovim se prijedlogom zakona predlaže i revizija kaznenopravne zaštite životinja, koja se ogleda u izmjenama i dopunama Općeg dijela Kaznenog zakona u vidu mogućnosti izricanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja iz članka 76.a Kaznenog zakona neubrojivim počiniteljima kaznenih djela i u vidu propisivanja obligatornog izricanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja, uz zadržavanje uvjeta opasnosti od ponavljanja kaznenog djela. Nadalje, predlaže se proširiti kaznenopravnu zaštitu životinja uvođenjem novih kaznenih djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b) i neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti (članak 208.a). Isto tako, predlaže se pooštavanje zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja za kaznena djela ubijanja ili mučenja životinja iz članka 205. KZ/11, prenošenja zaraznih bolesti životinja i organizama štetnih za biljke iz članka 206. KZ/11, proizvodnje i stavljanja u promet štetnih sredstava za liječenje životinja iz članka 207. KZ/11 i nesavjesnog pružanja veterinarske pomoći iz članka 208. Kaznenog zakona.

Nadalje, predloženim izmjenama i dopunama Kaznenog zakona predlaže se ojačati kaznenopravna zaštita života i zdravlja ljudi, imovine, osobito u slučajevima u kojima se

požarom, eksplozijom ili drugom općeopasnom radnjom izaziva ne samo opasnost za veći broj osoba ili imovinu većeg opsega, nego kada se opisanim uzrokuje i njihovo povređivanje. Pooštravanje kazni opravdano je potrebom jačanja generalne i specijalne prevencije. Država ima obvezu osigurati učinkovitu zaštitu temeljnih društvenih vrijednosti, pri čemu život, sigurnost stanovništva te zaštita imovine i okoliša imaju osobitu važnost. Predloženo povećanje kaznenih okvira stoga predstavlja učinkovitu i odvraćajuću mjeru, kojom se nastoji osigurati da kazneno zakonodavstvo na odgovarajući način odražava težinu namjernog izazivanja opće opasnosti, osobito požara koji mogu ugroziti velik broj ljudi, naselja, šume, prirodna dobra i imovinu velikog opsega. Stoga se predloženim zakonom u cilju postizanja učinkovitog kaznenopravnog odgovora, s odvraćajućim karakterom, pooštava zakonska kaznenopravna politika kažnjavanja za kazneno djelo dovođenja u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom (članak 215.), kao i za teško kazneno djelo protiv opće sigurnosti (članak 222. u vezi s člankom 215.). Uz navedeno, a uzimajući u obzir modalitete počinjenja kaznenog djela terorizma iz članka 97. Kaznenog zakona, među kojima je i ispuštanje opasnih tvari ili prouzročenje požara, eksplozija ili poplava čime se ugrožava život ljudi, a koji mogu rezultirati smrću jedne ili više osoba ili prouzročenjem velikih razaranja, predlaže se pooštriti zakonsku kaznenopravnu politiku kažnjavanja za kvalificirani oblik kaznenog djela terorizma kojim je prouzrokovano veliko razaranje ili smrtna posljedica iz nehaja (članak 97. stavak 3.). Osim toga, terorizam koji može rezultirati smrtnom posljedicom, predstavlja osobito težak oblik kriminaliteta jer, osim pojedinačnih zaštićenih pravnih dobara, ugrožava temeljne vrijednosti demokratskog društva. Stoga je potrebno osigurati kazneni okvir koji će u većoj mjeri odražavati težinu takvog postupanja i stupanj krivnje počinitelja.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Donošenjem predloženog zakona postići će se učinkovitija zaštita društva od najopasnijih počinitelja kaznenih djela, kroz uvođenje u sustav kazni Republike Hrvatske, mogućnosti izricanja kazne doživotnog zatvora (članak 46.a), uz mogućnost puštanja osuđenika na uvjetni otpust nakon dvadeset i pet godina izdržane kazne zatvora (članak 59. stavak 1.), kao i kroz uvođenje oblika tzv. preventivnog nadzora, kojim se tretiraju opasni počinitelji nakon punog izvršenja kazne zatvora - Posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora (članak 79.a). Osim navedenoga, daljnje unaprjeđenje zaštite društva od najopasnijih počinitelja kaznenih djela, postići će se i kroz ukidanje zastare kaznenog progona (članak 81. stavak 1. podstavak 1.) i zastare izvršenja kazne zatvora za kaznena djela za koja je propisana odnosno izrečena kazna dugotrajnog zatvora (članak 83. stavak 1. podstavak 1.), kao i kroz mogućnost izricanja jedinstvene kazne doživotnog zatvora, ako su za dva ili više kaznenih djela utvrđene pojedinačne kazne dugotrajnog zatvora (članak 51. stavak 3.).

Predloženim zakonom osigurat će se puna usklađenost kaznenog zakonodavstva s Direktivom (EU) 2024/1203 te će se znatno unaprijediti kaznenopravna zaštita okoliša. Proširenjem kataloga kaznenih djela protiv okoliša, uvođenjem novih kaznenih djela i odgovarajućim sankcioniranjem najtežih oblika ugrožavanja i onečišćenja okoliša osigurat će se učinkovitiji odgovor na suvremene oblike kriminaliteta protiv okoliša. Istodobno će se ojačati kaznenopravna zaštita životinja, osobito kroz uvođenje novih kaznenih djela i proširenje primjene sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja iz članka 76.a Kaznenog zakona na neubrojive počinitelje kaznenih djela.

Nadalje, proširit će se zona kažnjivosti, kada je riječ o protupravnoj gradnji iz članka 212. KZ/11 i na građevinska područja u prostoru ograničenja.

Pooštavanjem kaznenopravne politike za terorizam sa smrtnom posljedicom (članak 97. stavak 3.) te za kaznena djela protiv opće sigurnosti, osobito ona povezana s izazivanjem požara i drugih općeopasnih radnji, u temeljnom obliku (članak 215.) i kvalificiranom obliku (članak 222. u vezi s člankom 215.), osigurat će se primjereniji odnos između težine protupravnog ponašanja, nastalih posljedica i propisanih kaznenih sankcija. Sve navedene izmjene imaju zajednički cilj: povećati razinu zaštite života i zdravlja ljudi, imovine, okoliša i opće sigurnosti, osigurati učinkovit i razmjeran kaznenopravni odgovor na najteže oblike kriminaliteta te pridonijeti odvraćanju potencijalnih počinitelja od počinjenja kaznenih djela.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona sredstva su osigurana u okviru redovnog poslovanja Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije te nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

U Kaznenom zakonu („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.), u članku 24. stavku 4. riječ: „i“ zamjenjuje se zarezom, a iza riječi: „Internetu“ dodaju se riječi: „i zabrane držanja i nabavljanja životinja“.

Članak 2.

U članku 40. stavku 1. riječi: „zatvor i dugotrajni zatvor“ zamjenjuju se riječima: „zatvor, dugotrajni zatvor i doživotni zatvor“.

U stavku 3. riječi: „Zatvor i dugotrajni zatvor“ zamjenjuju se riječima: „Zatvor, dugotrajni zatvor i doživotni zatvor“.

Članak 3.

U članku 46. stavak 2. briše se.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 2. iza riječi: „godine“ točka se zamjenjuje zarezom i dodaju se riječi: „osim kod primjene odredaba o stjecaju, kada se može izreći i na pune godine i mjesece“.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 5. i 6.

Članak 4.

Iza članka 46. dodaju se naslov iznad članka i članak 46.a koji glase:

„Kazna doživotnog zatvora

Članak 46.a

(1) Kazna doživotnog zatvora može se izreći za kazneno djelo za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora, kao i za kaznena djela počinjena u stjecaju pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(2) Kazna doživotnog zatvora ne može se izreći počinitelju koji je kazneno djelo počinio u vrijeme kada nije navršio 18 godina.

(3) Odredbe o kazni zatvora primjenjuju se i na kaznu doživotnog zatvora, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.“.

Članak 5.

U članku 51. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ako su za dva ili više kaznenih djela utvrđene pojedinačne kazne dugotrajnog zatvora, sud može izreći jedinstvenu kaznu doživotnog zatvora.“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Ako je za jedno od dva ili više kaznenih djela počinjenih u stjecađu utvrđena kazna doživotnog zatvora, sud će izreći jedinstvenu kaznu doživotnog zatvora.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 6. broj: „4.“ zamjenjuju se brojem: „5.“.

Članak 6.

U članku 53. stavku 1. iza riječi: „dugotrajnog zatvora“ dodaju se zarez i riječi: „kazne doživotnog zatvora“, a iza riječi: „maloljetničkog zatvora“ dodaju se riječi: „te za vrijeme prekida izvršavanja tih kazni ili bijega zatvorenika s izdržavanja kazne“.

U stavku 3. iza riječi: „dugotrajnog zatvora“ dodaje se zarez i riječi: „kazne doživotnog zatvora“.

Članak 7.

U članku 54. iza riječi: „dugotrajnog zatvora“ dodaje se zarez i riječi: „kazne doživotnog zatvora“.

Članak 8.

U članku 59. stavku 1. dodaje se druga rečenica koja glasi:

„Osuđenik na doživotni zatvor može biti otpušten s izdržavanja te kazne nakon što je izdržao 25 godina kazne zatvora.“.

Članak 9.

U članku 60. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Kod osuđenika na kaznu doživotnog zatvora obveze i zaštitni nadzor ne mogu trajati dulje od 20 godina, osim ako sud utvrdi da bez daljnjeg provođenja obveza ili zaštitnog nadzora postoji opasnost da će počiniti kazneno djelo iz stavka 3. ovoga članka, kada se obveze ili zaštitni nadzor iz stavka 2. ovoga članka mogu produljiti doživotno.“.

Članak 10.

U članku 65. iza riječi: „internetu“ zarez i riječi: „zaštitni nadzor po punom izvršenju kazne zatvora“ brišu se.

Članak 11.

Naslov iznad članka 76. i članak 76. brišu se.

Članak 12.

U članku 76.a stavku 1. riječ: „može“ zamjenjuje se riječju: „će“.

Članak 13.

Naziv Glave VI. mijenja se i glasi: „ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI, ODUZIMANJE PREDMETA, POSEBNA MJERA NADZORA PO PUNOM IZVRŠENJU KAZNE ZATVORA I JAVNO OBJAVLJIVANJE PRESUDE“.

Članak 14.

Iza članka 79. dodaju se naslov iznad članka i članak 79.a koji glase:

„Posebna mjera nadzora po punom izvršenju kazne zatvora

Članak 79.a

(1) Posebnu mjeru nadzora po punom izvršenju kazne zatvora sud će rješenjem odrediti osuđeniku ako mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od pet ili više godina za kazneno djelo počinjeno s namjerom ili u trajanju od dvije ili više godina za kazneno djelo s obilježjem nasilja počinjeno s namjerom ili kazna zatvora za drugo kazneno djelo iz Glave XVI., XVII. ovoga Zakona pod uvjetom da kazna bude u potpunosti izdržana jer osuđeniku nije odobren uvjetni otpust, ako ima razloga vjerovati da će osuđenik ponovno počiniti neko od kaznenih djela navedenih u ovom stavku.

(2) Posebnu mjeru iz stavka 1. ovoga članka sud će odrediti na prijedlog zatvora ili kaznionice u kojima osuđenik izdržava kaznu, a nakon pribavljanja izvješća nadležnog tijela za probaciju, nadležnog državnog odvjetnika, izvješća zavoda za socijalni rad, a po potrebi i druge dokumentacije i odgovarajućih vještačenja.

(3) Sud će rješenjem iz stavka 1. ovoga članka odrediti provođenje posebne mjere uz odgovarajuću primjenu posebnih obveza iz članka 62. ovoga Zakona i zaštitnog nadzora iz članka 64. ovoga Zakona.

(4) Vrijeme provjeravanja traje od jedne do pet godina, osim ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno na štetu djeteta, kada vrijeme provjeravanja traje od jedne do deset godina. Sud izvršenja može vrijeme provjeravanja prije njegova isteka na prijedlog nadležnog tijela za probaciju produljiti za još tri godine ako bi bez provođenja nadzora postojala vjerojatnost od ponovnog počinjenja nekog od kaznenih djela navedenih u stavku 1. ovoga članka.

(5) Sud izvršenja će nakon proteka prve godine od početka provjeravanja i potom najmanje jednom godišnje preispitati potrebu njegova daljnjeg provođenja i o tome donijeti rješenje. Na prijedlog nadležnog tijela za probaciju ili osobe kojoj je određena posebna mjera ovo preispitivanje može se učiniti i prije, ali ne prije proteka šest mjeseci od zadnjeg preispitivanja. Sud izvršenja može obustaviti provedbu posebne mjere ako ima razloga vjerovati da osoba neće ponovno počiniti kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka i bez njegova daljnjeg provođenja.“.

Članak 15.

U članku 81. stavku 1. podstavku 1. riječi: „kazna dugotrajnog zatvora i“ brišu se.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Kazneni progon ne zastarijeva za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločin agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.) terorizma (članak 97. stavak 3. i 4.), trgovanja ljudima (članak 106. stavak 5.), teškog ubojstva (članak 111.), teškog ubojstva ženske osobe (članak 111.a), teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (članak 166.), osobito teška kaznena djela protiv okoliša (članak 214.a), teška kaznena djela protiv opće sigurnosti (članak 222. stavak 3.), napada na zrakoplov, brod ili nepokretnu platformu (članak 223. stavak 6.), počinjenja kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329. stavak 1. točka 6.), kažnjavanja za najteže oblike kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (članak 351.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.), te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.“.

Članak 16.

U članku 83. stavku 1. podstavak 1. briše se.

Dosadašnji podstavci 2. – 6. postaju podstavci 1. – 5.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ne zastarijeva izvršenje kazni izrečenih za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločin agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.) terorizma (članak 97. stavak 3. i 4.), trgovanja ljudima (članak 106. stavak 5.), teškog ubojstva (članak 111.), teškog ubojstva ženske osobe (članak 111.a), teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (članak 166.), osobito teška kaznena djela protiv okoliša (članak 214. a), teška kaznena djela protiv opće sigurnosti (članak 222. stavak 3.), napada na zrakoplov, brod ili nepokretnu platformu (članak 223. stavak 6.), počinjenja kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329. stavak 1. točka 6.), kažnjavanja za najteže oblike kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (članak 351.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.), te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.“.

Članak 17.

U članku 87. iza stavka 33. dodaje se stavak 34. koji glasi:

„(34) Ekosustav je dinamična cjelina zajednica biljaka, životinja, gljiva, algi i mikroorganizama i njihova neživog okoliša koji međusobno djeluju kao funkcionalna jedinica te uključuje stanišne tipove, staništa vrsta i populacije vrsta kako su oni određeni posebnim propisima.“.

Članak 18.

U članku 97. stavku 3. iza riječi: „najmanje pet godina“ dodaju se riječi: „ili kaznom dugotrajnog zatvora“.

Članak 19.

Članak 193. mijenja se i glasi:

„(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno ispusti, na drugi način unese ili odašilje količinu materijala, tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo, podzemlje, vodu ili more kojom se može u znatnoj mjeri ugroziti njihova kakvoća ili se mogu u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko ispusti, na drugi način unese ili odašilje količinu materijala, tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo, podzemlje, vodu ili more, i time ugrozi život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine, a za kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka kaznom zatvora do tri godine.“.

Članak 20.

Iza članka 193. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 193.a, 193.b, 193.c i 193.d koji glase:

„Onečišćenje okoliša proizvodima

Članak 193.a

(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno stavi na tržište proizvod čija uporaba u većem opsegu dovodi do ispuštanja, odašiljanja ili na drugi način unošenja količine materijala, tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo, podzemlje, vodu ili more, kojim se može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili se može u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

Onečišćenje okoliša tvarima

Članak 193.b

(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvede, stavi na tržište, stavi na raspolaganje na tržištu, uveze, izveze ili uporabi tvari, pojedinačno, u smjesama ili proizvodima, uključujući njihovo ugrađivanje u proizvode, kojim postupanjem se može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoća zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili se mogu u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

Onečišćenje okoliša živom

Članak 193.c

(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvede, uporabi, skladišti, uveze ili izveze živu, živine spojeve, smjese žive ili proizvode kojima je dodana živa, što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili se mogu u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

Onečišćenje okoliša projektima

Članak 193.d

(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno provodi projekt, uključujući i one za koje je bila potrebna procjena utjecaja na okoliš ili ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu, a što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili stanje vode ili mora ili se mogu u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) U smislu ovoga članka, projekt znači izvođenje građevinskih radova ili instalacija ili sustava, kao i ostale zahvate u prirodnom okolišu, uključujući vađenje mineralnih sirovina.“.

Članak 21.

Članak 194. mijenja se i glasi:

„(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno ispusti onečišćujuće tvari s pomorskog objekta u more ili plovnog objekta u druge vode, a što može uzrokovati pogoršanje kakvoće mora ili druge vode ili štetu za morski ili drugi vodeni okoliš, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročeno pogoršanje kakvoće mora ili druge vode ili šteta za morski ili drugi vodeni okoliš, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(3) Kaznom iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno ispušta manje količine onečišćujućih tvari s pomorskog objekta u more ili s plovnog objekta u druge vode, što u svojoj ukupnosti ima za rezultat pogoršanje kakvoće mora ili druge vode ili štetu za morski ili drugi vodeni okoliš.

(4) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine, a za kazneno djelo iz stavka 2. i 3. ovoga članka kaznom zatvora do tri godine.“.

Članak 22.

Iza članka 194. dodaju se naslov iznad članka i članak 194.a koji glase:

„Nedopušteno recikliranje brodova

Članak 194.a

Brodovlasnik koji protivno propisima ili na drugi način nedopušteno ne osigura recikliranje broda u postrojenju za recikliranje brodova koje je uvršteno na Europski popis ili ne osigura recikliranje broda koji se smatra opasnim otpadom, koji se nalazi u području pod nadležnošću države članice Europske unije i koji se izvozi s područja Europske unije u postrojenju za recikliranje brodova uvrštenom na Europski popis koje se nalazi u zemlji navedenoj u Prilogu VII. Baselske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.“.

Članak 23.

Naslov iznad članka 195. i članak 195. mijenjaju se i glase:

„Protupravno korištenje tvari koje oštećuju ozonski sloj

Članak 195.

(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja na tržište, ispušta ili koristi tvari ili njihove izomere koje oštećuju ozonski sloj, pojedinačne ili u smjesi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja na tržište ili koristi proizvode i opremu te njihove dijelove koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj ili čije djelovanje ovisi o tim tvarima.

(3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“.

Članak 24.

Iza članka 195. dodaju se naslov iznad članka i članak 195.a koji glase:

„Protupravno korištenje fluoriranih stakleničkih plinova

Članak 195.a

(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja na tržište, ispušta ili koristi fluorirane stakleničke plinove, pojedinačne ili u smjesi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja na tržište ili koristi proizvode i opremu te njihove

dijelove koji sadrže fluorirane stakleničke plinove ili čije djelovanje ovisi o tim plinovima, ili stavlja u pogon takve proizvode i opremu.

(3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“.

Članak 25.

Članak 196. mijenja se i glasi:

„(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno u jednoj ili više naizgled povezanih pošiljaka izvrši nedozvoljeni promet otpadom u količini koja je veća od neznatne, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno odbacuje, odlaže, sakuplja, skladišti, obrađuje, uvozi, izvozi ili prevozi otpad koji se ne smatra opasnim ili posreduje u tome ili s njim uopće gospodari ili postupa ili vrši nadzor nad takvim postupcima ili nadzor lokacije zbrinjavanja tog otpada, na način koji može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili ugroziti život ili zdravlje ljudi.

(3) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno odbacuje, odlaže, sakuplja, skladišti, obrađuje, uvozi, izvozi ili prevozi opasni otpad u količini većoj od neznatne, ili posreduje u tome ili s njim uopće gospodari ili postupa ili vrši nadzor nad takvim postupcima ili nadzor lokacije zbrinjavanja tog otpada.

(4) Tko kazneno djelo iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“.

Članak 26.

Članak 197. mijenja se i glasi:

„(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno rukuje ili zatvara postrojenje u kojem su pohranjene ili se koriste opasne tvari ili smjese ili u kojem se odvijaju opasni postupci koji mogu u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav, ili ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno gradi, rukuje ili rastavlja odobalna naftna i plinska postrojenja što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav, ili ugroziti život ili zdravlje ljudi.

(3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“.

Članak 27.

Naslov iznad članka 198. i članak 198. mijenjaju se i glase:

„Ugrožavanje okoliša radioaktivnim tvarima i materijalima

Članak 198.

(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno izrađuje, proizvodi, prerađuje, rukuje, koristi, posjeduje, skladišti, prevozi, uvozi, izvozi ili odlaže nuklearni materijal ili druge radioaktivne tvari ili materijale tako da može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“.

Članak 28.

Iza članka 198. dodaju se naslov iznad članka i članak 198.a koji glase:

„Onečišćenje okoliša zahvaćanjem voda

Članak 198.a

(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno zahvaća površinske ili podzemne vode, ako takvo postupanje može u znatnoj mjeri ugroziti ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.“.

Članak 29.

Članak 200. mijenja se i glasi:

„(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno usmrti, uništi, posjeduje, hvata, uzima, prodaje ili nudi na prodaju jedinku strogo zaštićene divlje vrste ili jedinku vrste divljih ptica koje prirodno obitavaju na području država članica Europske unije ili drugi zaštićeni dio prirode u količini većoj od neznatne, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko djelom iz stavka 1. ovoga članka izazove značajno smanjenje broja jedinki u populaciji, znatno pogoršanje stanja očuvanja vrste ili njezino istrebljenje, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ili 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“.

Članak 30.

U članku 201. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno uništi ili izazove znatno pogoršanje staništa ciljnih vrsta područja ekološke mreže ili znatno pogoršanje ciljnog stanišnog tipa područja ekološke mreže ili znatno uznemirava ciljne životinjske vrste područja ekološke mreže, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.“.

Članak 31.

Članak 202. mijenja se i glasi:

„(1) Tko protivno propisima o zaštiti divljih vrsta ili na drugi način nedopušteno trguje, uvozi, izvozi ili prevozi živu ili mrtvu jedinku divlje vrste, njezine dijelove ili prerađevine dobivene iz nje u količini većoj od neznatne, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“.

Članak 32.

Iza članka 202. dodaju se naslov iznad članka i članak 202.a koji glase:

„Protuzakonito unošenje u okoliš invazivnih stranih vrsta

Članak 202.a

(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno unosi na područje Europske unije, stavlja na tržište, drži, oplemenjuje, prijevozi, koristi, razmjenjuje, dopušta razmnožavanje, uzgoj ili kultiviranje, pušta u okoliš, ili širi invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Europskoj uniji ili Republici Hrvatskoj, što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili može u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno iz nehaja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do jedne godine.

(3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.“.

Članak 33.

U članku 204. stavku 1. riječ: „jedne“ zamjenjuje se riječju: „dvije“.

U stavku 3. iza riječi: „tko“ dodaju se riječi: „protivno propisima“.

Stavak 4. briše se.

Članak 34.

U članku 205. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Tko teško zlostavi životinju, nanese joj nepotrebne boli ili je izloži nepotrebnoj patnji, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko usmrti životinju bez opravdanog razloga ili tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.“.

Članak 35.

Iza članka 205.a dodaju se naslov iznad članka i članak 205.b koji glase:

„Spolno iskorištavanje životinja

Članak 205.b

(1) Tko spolno opći sa životinjom ili na drugi način spolno iskoristi životinju, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena smrt životinje, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.“.

Članak 36.

Naslov iznad članka 206. i članak 206. mijenjaju se i glase:

„Prenošenje zaraznih bolesti životinja i organizama štetnih za biljke

Članak 206.

(1) Tko ne postupi po propisima ili odlukama kojima nadležno državno tijelo određuje mjere za sprječavanje pojave, suzbijanje ili sprječavanje širenja zarazne bolesti kod životinja ili organizama štetnih za biljke pa zbog toga dođe do opasnosti od širenja te bolesti ili njezinih uzročnika, odnosno pojave ili širenja organizama štetnih za biljke, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.“.

Članak 37.

U članku 207. stavku 1. riječ: „dvije“ zamjenjuje se riječju: „tri“.

U stavku 2. riječi: „šest mjeseci“ zamjenjuju se riječima: „jedne godine“.

Članak 38.

Članak 208. mijenja se i glasi:

„Veterinar ili drugi veterinarski djelatnik koji se pri obavljanju veterinarske djelatnosti ne pridržava pravila veterinarske struke ili očito nesavjesno postupi pa zbog toga nastupi oboljenje, znatno pogoršanje bolesti ili uginuće životinje, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.“.

Članak 39.

Iza članka 208. dodaju se naslov iznad članka i članak 208.a koji glase:

„Neovlašteno obavljanje veterinarske djelatnosti

Članak 208.a

Tko se neovlašteno bavi obavljanjem veterinarske djelatnosti uz naplatu, kaznit će se kaznom zatvora do šest mjeseci.“.

Članak 40.

Članak 209. mijenja se i glasi:

„(1) Tko protivno propisima siječe, krši ili na drugi način pustoši šumu ili šumsko zemljište, a time ne čini neko drugo kazneno djelo za koje je propisana teža kazna, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena znatna šteta okolišu, narušena biološka raznolikost ili ugrožene općekorisne funkcije šuma, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počinjeno u šumi koja je sastavni dio područja koje je propisom ili odlukom nadležnog tijela proglašeno zaštićenim područjem, u većem opsegu ili uporabom mehanizacije kojom je mogla nastupiti teška i dugotrajna šteta okolišu, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.“.

Članak 41.

Iza članka 209. dodaju se naslov iznad članka i članak 209.a koji glase:

„Stavljanje na tržište Europske unije proizvoda i robe povezanih s deforestacijom

Članak 209.a

(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno stavi na tržište Europske unije ili stavi na raspolaganje na tržištu Europske unije ili izvozi s tržišta Europske unije relevantnu robu ili proizvode, u količini većoj od neznatne, koji su povezani s deforestacijom ili nisu proizvedeni u skladu s propisima zemlje proizvodnje, ili nisu obuhvaćeni izjavom o postupanju s dužnom pažnjom ili pojednostavljenom izjavom, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno iz nehaja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do dvije godine.“.

Članak 42.

U članku 210. stavku 2. riječi: „zaštićenom prirodnom vrijednosti“ zamjenjuju se riječima: „zaštićenim područjem“.

Stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 3.

Članak 43.

U članku 211. stavku 2. riječi: „zaštićenom prirodnom vrijednosti“ zamjenjuju se riječima: „zaštićenim područjem“.

Stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 3.

Članak 44.

Naslov iznad članka 212. i članak 212. mijenjaju se i glase:

„Nezakonita gradnja

Članak 212.

Tko protivno propisima gradi građevinu ili izvodi radove u području koje je propisom ili odlukom nadležnog tijela proglašeno zaštićenom prirodnom vrijednosti, kulturnim dobrom ili drugim područjem od posebnog interesa za državu, te u građevinskom području u prostoru ograničenja, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.“.

Članak 45.

Članak 214. mijenja se i glasi:

„(1) Ako je kaznenim djelom iz članka 193. stavka 1. i 2., članka 193.a stavka 1., članka 193.b stavka 1., članka 193.c stavka 1., članka 193.d stavka 1., članka 194. stavka 1., 2. i 3., članka 196. stavka 1., 2. i 3., članka 197. stavka 1. i 2., članka 198. stavka 1., članka 199. i članka 202.a stavka 1. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda jedne ili više osoba, ili se promjene prouzročene onečišćenjem ne mogu dulje vrijeme otkloniti, ili nastupi velika nesreća, ili je prouzročena znatna šteta za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode ili mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Ako je kaznenim djelima navedenim u stavku 1. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(3) Ako je kaznenim djelom iz članka 193. stavka 3., članka 193.a stavka 2., članka 193.b stavka 2., članka 193.c stavka 2., članka 194. stavka 4., članka 196. stavka 4., članka 197. stavka 3., članka 198. stavka 2. i članka 202.a stavka 2. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda jedne ili više osoba, ili se promjene prouzročene onečišćenjem ne mogu dulje vrijeme otkloniti, ili nastupi velika nesreća, ili je prouzročena znatna šteta za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode ili mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(4) Ako je kaznenim djelima navedenim u stavku 3. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(5) Ako je kaznenim dijelom iz članka 198.a stavka 1. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(6) Ako je kaznenim dijelom iz članka 198.a stavka 2. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine.

(7) Ako je kaznenim djelom iz članka 200. stavka 1. i 2., članka 201. stavka 1., 2. i 3. i članka 202. stavka 1. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(8) Ako je kaznenim djelom iz članka 206. stavka 1., članka 207. stavka 1. i članka 208. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(9) Ako je kaznenim djelom iz članka 200. stavka 3., članka 201. stavka 4., članka 202. stavka 2., članka 206. stavka 2. i članka 207. stavka 2. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine.“.

Članak 46.

Iza članka 214. dodaju se naslovi iznad članaka i članci 214.a i 214.b koji glase:

„Osobito teška kaznena djela protiv okoliša

Članak 214.a

Tko kaznenim djelom iz članka 193. stavaka 1. i 2., članka 193.a stavka 1., članka 193.b stavka 1., članka 193.c stavka 1., članka 193.d stavka 1., članka 194. stavaka 1., i 2. i 3., članka 194.a, članka 195. stavaka 1. i 2., članka 195.a stavaka 1. i 2., članka 196. stavaka 1., 2. i 3., članka 197. stavaka 1. i 2., članka 198. stavka 1., članka 198.a stavka 1., članka 200. stavaka 1. i 2., članka 201. stavaka 1., 2. i 3., članka 202. stavka 1., članka 202.a stavka 1. i članka 209.a stavka 1. ovoga Zakona prouzroči uništenje ili raširenu i znatnu štetu, koja je ili nepovratna ili dugotrajna, za ekosustav znatne veličine ili znatne okolišne vrijednosti ili za stanište ciljnih vrsta područja ekološke mreže ili ciljni stanišni tip područja ekološke mreže ili za kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.“.

Značenje izraza za potrebe Glave XX. Kaznenog zakona

Članak 214.b

(1) Za potrebe ove Glave pri procjeni radi li se o neznatnoj količini ili količini većoj od neznatne, uzimaju se u obzir jedan ili više elemenata: broj predmeta, u kojoj mjeri je prekoračen regulatorni prag, vrijednost ili obvezni parametar utvrđen u pravu Europske unije ili pravu Republike Hrvatske, stanje očuvanosti predmetnih životinjskih ili biljnih vrsta, trošak obnove okoliša ako je procjena tog troška izvediva.

(2) Za potrebe ove Glave, pri procjeni mogućeg uzrokovanja štete za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode i mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda uzima se u obzir jedan ili više elemenata: odnosi li se postupanje na aktivnost koja se smatra rizičnom ili opasnom za okoliš ili zdravlje ljudi i zahtijeva li odobrenje koje nije dobiveno ili se nije poštovalo; u kojoj su mjeri prekoračeni regulatorni prag, vrijednost ili drugi obvezni parametar utvrđeni u pravu Europske unije ili pravu Republike Hrvatske ili u odobrenju izdanom za relevantnu aktivnost; jesu li materijal ili tvar klasificirani kao opasni ili su na drugi način navedeni kao štetni za okoliš ili ljudsko zdravlje.

(3) Iznimno od članka 87. stavka 29. ovoga Zakona, za potrebe ove Glave, prilikom procjene je li šteta za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode ili mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda znatna, odnosno je li moguće ugrožavanje u znatnoj mjeri, uzimaju se u obzir, jedan ili više elemenata: početno stanje zahvaćenog okoliša; je li šteta dugotrajna, srednjoročna ili kratkoročna; opseg štete i reverzibilnost štete.“.

Članak 47.

U članku 215. stavku 1. riječi: „od šest mjeseci do pet godina“ zamjenjuju se riječima: „od jedne do deset godina.“.

U stavku 3. riječi: „do tri godine“ zamjenjuju se riječima: „od šest mjeseci do pet godina.“.

Članak 48.

Članak 222. mijenja se i glasi:

„(1) Ako je kaznenim djelom iz članka 215. stavka 1. i 2. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda neke osobe ili imovinska šteta velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(2) Ako je kaznenim djelom iz članka 216. stavka 1., 2. i 3., članka 217. stavka 1., članka 219. i članka 221. stavka 1. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda neke osobe ili imovinska šteta velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 1. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje pet godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(4) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 2. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(5) Ako je kaznenim djelom iz članka 215. stavka 3. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda neke osobe ili imovinska šteta velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(6) Ako je kaznenim djelom iz članka 216. stavka 4., članak 217. stavka 2. i članka 221. stavka 2. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda neke osobe ili imovinska šteta velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(7) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 5. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.

(8) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 6. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.“.

Članak 49.

U članku 311. stavku 3. iza riječi: „mjere opreza“ dodaju se riječi: „ili posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora“.

Članak 50.

U članku 386. točka 4. briše se.

Točke 5. do 19. postaju točke 4. do 18.

Iza dosadašnje točke 20. koja postaje točka 19. dodaje se nova točka 20. koja glasi:

„20. Direktiva (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ (SL L, 2024/1203, 30.4.2024.),“.

Članak 51.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2027.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Člankom 24. stavkom 1. KZ/11 propisano je da se neubrojivoj osobi ne može izreći kazna, obzirom ista nije kriva. Međutim, stavkom 4. istog članka dopušta se i neubrojivim osobama izreći nemedicinske sigurnosne mjere. Ovim prijedlogom zakona predlaže se u stavku 4. članka 24. KZ/11 proširiti katalog sigurnosnih mjera koje se mogu izreći neubrojivoj osobi i sigurnosnom mjerom zabrane držanja i nabavljanja životinja iz članka 76.a KZ/11. Ovakva dopuna zakonske odredbe omogućava primjenu specifične preventivne mjere prema neubrojivoj osobi, koja je usmjerena na sprječavanje ponovnog počinjenja kaznenog djela nad životinjom.

Uz članak 2.

Ovim člankom dopunjuju se vrste kazni u hrvatskom kaznenom pravu. Tako se stavkom 1. ovoga članka uz tri osnovne vrste kazni (novčana kazna, zatvor i dugotrajni zatvor) propisuje i kazna doživotnog zatvora. Prema odredbi stavka 3. ovoga članka, kazna doživotnog zatvora može se izreći samo kao glavna kazna, dakle ona kojom se primarno ostvaruje svrha kažnjavanja. Uvođenjem kazne doživotnog zatvora, kao alternative kazni dugotrajnog zatvora, izražava se odlučnost države u suzbijanju najtežih kaznenih djela. Kada se odredba o uvođenju kazne doživotnog zatvora, sagleda u kontekstu mogućnosti njenog izricanja za kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora (kako je i predloženo člankom 46.a ovoga prijedloga), dakle za najteže oblike kaznenih djela propisanih Kaznenim zakonom kojima se štite najviše ustavne vrijednosti, primjena ovakve vrste kaznenopravne prisile ne odražava dokazivanje državne moći, već predstavlja pravedan mehanizam, kojim se utječe na građane da poštuju pravni poredak utemeljen na vladavini prava.

Kazna doživotnog zatvora egzistira i u pozitivnim uređenjima poredbeno pravnih sustava država članica poput: Republike Slovenije, Republike Austrije, Talijanske Republike, Savezne Republike Njemačke. Kazna doživotnog zatvora sama po sebi nije protivna članku 3. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, ako ona predviđa mehanizam ili mogućnost preispitivanja, s jasno postavljenim zakonskim kriterijima koji moraju biti poznati u trenutku izricanja takve kazne. Dakle, uvođenje trajne kazne u kaznenopravne sustave država stranaka, nužno pretpostavlja uspostavu normativnog okvira koji *de iure* i *de facto* daje mogućnost njenog smanjivanja. (*Presuda Velikog vijeća Murray protiv Nizozemske - zahtjev br. 10511/10. od 26. travnja 2016. godine, također Presuda Velikog vijeća Kafkaris protiv Cipra – zahtjev br. 21906/04. od 12. veljače 2008. godine*). Stoga je ovim prijedlogom zakona predviđena mogućnost puštanja osuđenika osuđenih na kaznu doživotnog zatvora na uvjetni otpust nakon 25 godina izdržane kazne zatvora (članak 59. stavak 1.).

Uz članak 3.

U članku 46. Kaznenog zakona predlaže se brisanje stavka 2. Naime, ovaj je stavak propisivao iznimku kada je moguće izreći kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od pedeset godina. Za izricanje takve kazne trebala su biti kumulativno ispunjena tri uvjeta: da je riječ o barem dva kaznena djela počinjena u stjecaju, da je za svako djelo utvrđena pojedinačna kazna dugotrajnog zatvora i da zbroj utvrđenih kazni dugotrajnog zatvora mora prelaziti pedeset godina. Predloženim zakonom uvodi se mogućnost izricanja kazne doživotnog zatvora i za jedno kazneno djelo za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora. Stoga se nelogičnim ukazuje da

se za dva kaznena djela počinjena u stjecaju za koja je za svako utvrđena pojedinačna kazna dugotrajnog zatvora ne može izreći kazna doživotnog zatvora. Navedeno je rezultiralo brisanjem stavka 2. ovoga članka i promjenom numeracije preostalih stavaka u ovom članku i to na način da dosadašnji stavci 3. – 5. postaju stavci 2. – 4. Predloženom izmjenom dosadašnjeg stavka 3. koji postaje stavak 2. omogućuje se da se jedinstvena kazna dugotrajnog zatvora u slučaju stjecaja odmjeri i izrazi u mjesecima. Svrha je izmjene osigurati potpuniju primjenu načela individualizacije i proporcionalnosti kazne. Prema važećem uređenju, u slučajevima kada je uz kaznu dugotrajnog zatvora za najteže kazneno djelo utvrđena i kazna zatvora za drugo, lakše kazneno djelo, osobito kazna kraća od jedne godine, potonja se zbog pravila apsorpcije može u cijelosti izgubiti u jedinstvenoj kazni. Time se ne omogućuje dostatno izražavanje ukupne kriminalne težine svih kaznenih djela za koja je počinitelj proglašen krivim. Predloženim rješenjem omogućuje se da pri odmjeravanju jedinstvene kazne, u mjesecima izrazi i povećanje koje odgovara težini ostalih kaznenih djela. Na taj se način omogućuje pravičnije i preciznije odmjeravanje jedinstvene kazne te sprječava da se kazne kraćeg trajanja ne odraze u odgovarajućoj mjeri u jedinstvenoj kazni.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se uvjet za izricanje kazne doživotnog zatvora, kao pojedinačne i kao jedinstvene za počinjenje kaznenih djela počinjenih u stjecaju pod uvjetima propisanim člankom 51. stavkom 3. i 4. ovoga prijedloga. Tako se navodi da se kazna doživotnog zatvora može izreći za kazneno djelo za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora. Dakle, kazna doživotnog zatvora nije propisana kao jedina kazna, nego uvijek u alternativni s kaznom dugotrajnog zatvora. Prilikom odlučivanja o vrsti i visini kazne (treba li izreći kaznu dugotrajnog zatvora ili kaznu doživotnog zatvora), sud će uzeti u obzir pravila za odmjeravanje kazne iz članka 47. Kaznenog zakona. Pritom će mu polazišna točka biti stupanj krivnje, kao i svrha kažnjavanja. Budući da je dugotrajni zatvor propisan za petnaest kaznenih djela, to se primjenom pravila za odmjeravanje kazne doživotni zatvor može izreći za sljedeća kaznena djela: genocid (članak 88. stavak 1.), zločin agresije (članak 89. stavak 1.), zločin protiv čovječnosti (članak 90.), ratni zločin (članak 91.), kvalificirani oblik terorizma (članak 97. stavak 3. i 4.), kvalificirani oblik kaznenog djela trgovanja ljudima (članak 106. stavak 5.), teško ubojstvo (članak 111.), teško ubojstvo ženske osobe (članak 111.a), kvalificirani oblik četiri teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djece (članak 166. stavak 3.), osobito teška kaznena djela protiv okoliša (214.a), kvalificirani oblik teških kaznenih djela protiv opće sigurnosti (članak 222. stavka 3.), kvalificirani oblik napada na zrakoplov, brod ili nepokretnu platformu (članak 223. stavak 6.), za određena kaznena djela počinjena u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329. stavak 1. točka 6), za najteže oblike četiri kaznena djela protiv Republike Hrvatske (članak 351.) i za ubojstvo osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.).

Iz navedenog proizlazi da je mogućnost izricanja kazne doživotnog zatvora predviđena za mali broj kaznenih djela i to najtežih kaznenih djela kojima se društvo želi zaštititi od najtežih počinitelja. Stoga se opisanim pokazuje i odlučnost države spram sankcioniranja najtežih zločina. Mogućnost izricanja kazne doživotnog zatvora, propisana kao alternativa kazni dugotrajnog zatvora, ukazuje i na poštivanje načela razmjernosti, prema kojem svako ograničenje slobode mora razmjeno naravi potrebe u svakom pojedinom slučaju (članak 16. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske). Činjenica da se kazna doživotnog zatvora može izreći za najteža kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora, ostavlja prostor sudu za individualizaciju kazne, omogućavajući opisanim prilagodbu kaznenopravne prisile osobitostima počinitelja kaznenog djela. Kaznu doživotnog zatvora nije moguće izreći

maloljetniku. Naime, stavak 2. izrijekom propisuje da kaznu doživotnog zatvora nije moguće izreći počinitelju koji *tempore criminis* nije navršio osamnaest godina života. Dakle, kaznu doživotnog zatvora, bilo bi moguće izreći mlađem punoljetniku. Odredbe o kazni zatvora primjenjuju se i na kaznu doživotnog zatvora, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano (stavak 3.).

Uz članak 5.

Ovim člankom mijenja se stavak 3. važeće odredbe, koji je propisivao pravilo prema kojem se počinitelj koji je jednom ili više radnji počinio više kaznenih djela može osuditi na jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 50 godina, ako su utvrđene dvije ili više kazni dugotrajnog zatvora čiji zbroj prelazi 50 godina. Odredba se mijenja kao posljedica uvođenja kazne doživotnog zatvora koji se prema članku 46.a prijedloga zakona može izreći i za jedno kazneno djelo za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora, kao i za kaznena djela počinjena u stjecađu. Stoga će prema prijedlogu stavka 3. sud moći izreći jedinstvenu kaznu doživotnog zatvora, ako su za dva ili više kaznenih djela utvrđene pojedinačne kazne dugotrajnog zatvora. Zbog primjene pravila o apsorpciji prema prijedlogu stavka 4. predlaže se propisati pravilo prema kojem će sud izreći jedinstvenu kaznu doživotnog zatvora, ako je za jedno od dva ili više kaznenih djela počinjenih u stjecađu utvrđena kazna doživotnog zatvora.

Uz članak 6.

Ovim člankom mijenja se stavak 1. kao posljedica uvođenja kazne doživotnog zatvora na način da propisuje pravila izricanja jedinstvene kazne kada se osuđeniku sudi za kazneno djelo počinjeno prije ili za vrijeme izdržavanja navedene kazne. Ujedno, predloženim se rješenjem omogućuje pravilna primjena instituta jedinstvene kazne i u situacijama kada osuđenik počinio novo kazneno djelo za vrijeme prekida izdržavanja kazne, odnosno zatvorenik za vrijeme bijega, čime se osigurava cjelovito i dosljedno uređenje odnosa između prethodno izrečene i novo izrečene kazne. Također, kao posljedica uvođenja kazne doživotnog zatvora, ovim prijedlogom bilo je potrebno intervenirati i u stavak 3. ovoga članka.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuje se uračunavanje vremena provedenog u pritvoru i istražnom zatvoru, odnosno svako oduzimanje slobode u vezi s kaznenim djelom u kaznu doživotnog zatvora. Iako kazna doživotnog zatvora po svojoj naravi nije vremenski određena, ipak svako vrijeme oduzimanje slobode u vezi s kaznenim djelom ima pravni učinak na ostvarivanje pojedinih prava i instituta vezanih uz izvršavanje kazne izrečene za to djelo. To je osobito važno u odnosu na institut uvjetnog otpusta, budući da se prema izmijenjenom članku 59. mogućnost uvjetnog otpusta kod kazne doživotnog zatvora veže uz protek određenog vremena, odnosno nakon izdržanih 25 godina kazne. Stoga je potrebno jasno propisati da se vrijeme provedeno u pritvoru i istražnom zatvoru, odnosno svako oduzimanje slobode u vezi s kaznenim djelom uračunava u kaznu doživotnog zatvora.

Uz članak 8.

Ovim člankom dopunjava se stavak 1. članka 59. Kaznenog zakona na način da se mogućnost uvjetnog otpusta za osuđenike koji su osuđeni na kaznu doživotnog zatvora predviđa nakon 25 godina izdržane kazne. Jasno određena granica od 25 godina izdržane kazne zatvora, predstavlja konvencijski standard proizašao iz prakse Europskog suda za ljudska prava (*Vinter i drugi v.*

Ujedinjenog Kraljevstva, zahtjevi br. 66069/09., 130/10. i 3896/1.0 od 9. srpnja 2013., Čačko protiv Slovačke – zahtjev br. 49905/08. od 22. srpnja 2014.). Ovaj prijedlog zakona znači da i za počinitelje najtežih kaznenih djela za koje je izrečena kazna doživotnog zatvora postoji mogućnost njihovog izlaska na slobodu nakon odsluženja 25 godina kazne zatvora, a po ispunjenju zakonskih pretpostavki. Takvim rješenjem će se izbjeći i učinci doživotnog zatvora u slučaju mogućnosti primjene uvjetnog otpusta na konkretnog osuđenika, a zasigurno će se ostvariti i pozitivni psihološki utjecaj na osuđenika da ima razloga u promjenu svojeg ponašanja. Isto tako će se ostvariti transparentnost u pogledu propisane kaznenopravne politike kažnjavanja, jer je jasno pod kojim uvjetima i nakon koliko točno vremena mogu dobiti uvjetni otpust neovisno o tome što im je izrečena kazna doživotnog zatvora, a što doprinosi i pravnoj sigurnosti te ostvarivanju načela zakonitosti u pogledu određenosti odredbe, sve u duhu vladavine prava kao i poštivanju članka 3. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Puštanje na uvjetni otpust i dalje, kao i kod ostalih osuđenika koji se puštaju na uvjetni otpust, predstavlja način izvršavanja preostalog dijela kazne, koja ne mora biti dovršena, ako je izvršenje kazne već dalo rezultate. Dakle, uvjetni otpust kod osuđenika osuđenih na kaznu doživotnog zatvora, jednako kao i kod ostalih osuđenika, pretpostavlja da osuđenik neće na slobodi počiniti novo kazneno djelo. Ta pretpostavka i dalje se temelji na ocijeni i potrebi obrazlaganja svih onih okolnosti o kojima sud mora voditi računa prilikom odlučivanja o uvjetnom otpustu propisanih u stavku 2. ovoga članka, a koje ovim prijedlogom zakona ostaju neizmijenjene. Kao daljnja pretpostavka puštanja osuđenika na uvjetni otpust, zadržava se njegov pristanak. Po prirodi stvari prijedlog sadržava pristanak, kada zatvorenik osobno podnosi prijedlog za uvjetni otpust i kada na sjednici vijeća osuđenik ostaje kod svog prijedloga (VSRH I Kž 365/2018. od 25. srpnja 2018.). Stavak 3. koji upućuje na posebni zakon kojim se uređuje postupak odlučivanja o uvjetnom otpustu, dakle na Zakon o izvršavanju kazne zatvora („Narodne novine“, br. 14/21. i 155/23.), ovim prijedlogom zakona ostaje neizmijenjen.

Uz članak 9.

Ovim stavkom dopunjava se članak 60. Kaznenog zakona, kojim se propisuju obveze osuđenika i zaštitni nadzor za vrijeme provjeravanja, koje za osuđenika započinje puštanjem na slobodu. Tako se propisuje da kod osuđenika na kaznu doživotnog zatvora obveze i zaštitni nadzor ne mogu trajati dulje od dvadeset godina, osim ako sud utvrdi da bez daljnjeg provođenja obveza ili zaštitnog nadzora postoji opasnost da će počiniti kazneno djelo kojim se povređuje tjelesni, psihički ili spolni integritet osobe i za koja je propisana kazna zatvora od pet ili više godina. U tom slučaju, obveze i zaštitni nadzor se mogu produljiti doživotno.

Uz članak 10.

Ovim člankom zaštitni nadzor po punom izvršenju kazne zatvora, briše se kao sigurnosna mjera kao posljedica brisanja članka 76. i uvođenja nove Posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora.

Uz članak 11.

Vidi obrazloženje uz članak 14.

Uz članak 12.

U članku 76.a stavku 1. Kaznenog zakona predlaže se propisati obvezno izricanje sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja, uz zadržavanje uvjeta opasnosti na strani počinitelja, koji je počinio kazneno djelo nad životinjom, da će počiniti isto ili slično djelo. Zadržavanjem uvjeta opasnosti ostvaruje se svrha sigurnosne mjere, koja se i dalje ogleda u otklanjanju okolnosti koje omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela, a čije izricanje doprinosi ostvarenju specijalne prevencije. Propisivanje obveznog izricanja ove sigurnosne mjere, uz zadržavanje opisanog uvjeta opasnosti, koji se procjenjuje u vremenu izricanja presude, ukazuje se opravdanim kada se uzmu u obzir ostale sigurnosne mjere propisane Kaznenim zakonom, kod kojih je izricanje propisano kao obvezno kada sud utvrdi da su ispunjene pretpostavke za njihovu primjenu.

Uz članak 13.

Ovim člankom mijenja se naziv Glave VI. Kaznenog zakona, kao posljedica uvođenja Posebne mjera nadzora po punom izvršenju kazne zatvora u članku 79.a.

Uz članak 14.

Ovim člankom predlaže se uvođenje Posebne mjera nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, s ciljem zaštite društva od opasnih počinitelja kaznenih djela, koji su u potpunosti izdržali kaznu zatvora. Posebna mjera uvodi se i kao posljedica brisanja sigurnosne mjere zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora i kao takva predstavlja nastavak normativnih reformi koje Republika Hrvatska poduzima kako bi zaštitila živote osoba pod svojom jurisdikcijom.

Ovom mjerom želi se osigurati dodatni nadzor nakon punog izvršenja kazne zatvora za počinitelje koji su potpunosti izdržali kaznu zatvora za određena kaznena djela i kojima nije odobren uvjetni otpust. Prema stavku 1. Posebnu mjeru određuje sud (izvanraspravno vijeće) čime se otklanjaju poteškoće koje su uočene u praksi primjene sigurnosne mjere zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora. Te su poteškoće, posebno dolazile do izražaja u situacijama kada su sudovi dosuđivali kazne zatvora, primjerice u trajanju od dvadeset godina i koji su u trenutku izricanja presude, trebali procijeniti hoće li opasnost od ponovnog počinjenja još uvijek postojati u trenutku punog odsluženja kazne zatvora. Nadalje, prema stavku 1. Posebnu mjeru sud može odrediti kada je počinitelj u potpunosti izdržao kaznu zatvora jer mu nije odobren uvjetni otpust. O uvjetnom otpustu odlučuje sud izvršenja, a o njegovoj odluci ovisi provedba mjere. Stoga i ova materijalna pretpostavka govori u prilog tome da Posebnu mjeru ne bi trebao određivati raspravni sud, nego vijeće iz članka 19.b stavka 5. odnosno članka 19.d stavka 3. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19. - Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 126/19., 130/20. - Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 80/22., 36/24. i 72/25, 13/26), kako je i predloženo. Daljnja materijalna pretpostavka za primjenu Posebne mjere odnosi se na kategorije kaznenih djela za koja ona može biti određena. Radi se o slijedećim kategorijama kaznenih djela:

1. kaznena djela počinjenih s namjerom za koja je izrečena kazna zatvora u trajanju od pet ili više godina
2. kaznena djela s obilježjem nasilja počinjenih s namjerom za koja je izrečena kazna zatvora u trajanju od dvije ili više godina
3. ili kaznenih djela iz Glave XVI i XVII. Kaznenog zakona, neovisno o visini izrečene kazne.

Treća materijalna pretpostavka za primjenu ove mjere sastoji se u tome da sud ima razloga vjerovati da će osuđenik ponovno počiniti neko od navedenih kataloških kaznenih djela bez njenog provođenja.

Prema odredbi stavka 2. Posebna mjera određuje se na prijedlog zatvora ili kaznionice u kojima osuđenik izdržava kaznu. Ovakav prijedlog proizlazi iz činjenice da o Posebnoj obvezi odlučuje sud izvan rasprave i to nakon što počinitelju nije odobren uvjetni otpust. Sud će prije donošenja odluke pribaviti izvješće nadležnog tijela za probaciju, nadležnog državnog odvjetnika, izvješća zavoda za socijalni rad, a po potrebi i druge dokumentacije i odgovarajućih vještačenja.

Ako odredi Posebnu mjeru, sud ima obvezu počinitelju odrediti provođenje posebne mjere uz odgovarajuću primjenu posebnih obveza iz članka 62. ili zaštitnog nadzora iz 64. Kaznenog zakona. Njihova je svrha osim resocijalizacije počinitelja, doprinijeti pojačanoj zaštiti žrtve kaznenog djela, stoga bi ovdje posebno mogle doći do izražaja one posebne obveze čija je svrha specijalna prevencija, dakle one posebne obveze čiji je cilj otklanjanje okolnosti koje pogoduju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela, ali i bilo koja druga koja je primjerena s obzirom na počinjeno djelo.

Ovim stavkom propisuje se sudski nadzor nad izvršavanjem Posebne mjere. Vrijeme provjeravanja predviđeno je u rasponu od jedne do pet godina, osim kada je djelo počinjeno na štetu djeteta, kada vrijeme provjeravanja traje od jedne do deset godina (stavak 4.). Uzimajući u obzir da se mjera predlaže radi zaštite društva od opasnih počinitelja koji su u potpunosti izdržali kaznu zatvora i njihova ponovnog uključivanja u društvo uz poštivanje društvenih normi ponašanja, predlaže se odredba koja sudu izvršenja daje mogućnost produljenja mjere na prijedlog nadležnog tijela za probaciju za još tri godine, pod uvjetom opasnosti od ponovnog počinjenja nekog od kataloških kaznenih djela iz stavka 1. ovoga članka.

U stavku 5. ovoga članka uvedena je odredba o potrebi preispitivanja Posebne mjere. Prema predloženoj odredbi sud izvršenja će nakon proteka prve godine primjene mjere preispitati potrebu njenog daljnjeg izvršavanja te će to nastaviti činiti najmanje jednom godišnje. Preispitivanje mjere može se provesti i ranije (ne prije isteka roka od šest mjeseci od zadnjeg preispitivanja) na prijedlog tijela nadležnog za probaciju ili osobe kojoj je mjera određena. O tome je sud izvršenja dužan donijeti rješenje kojim će odlučiti o nastavku provođenja mjere ili njenoj obustavi, ako opasnost od počinjenja kataloških kaznenih djela više ne egzistira.

Uz članak 15.

Ovim člankom predlaže se u stavku 1. ukidanje zastare kaznenog progona nakon 40 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna dugotrajnog zatvora. Predložena izmjena rezultat je izmjene stavka 2., kojim se proširuje katalog kaznenih djela za koja kazneni progon ne zastarijeva svim kaznenim djelima za koja se počinitelju može izreći kazna dugotrajnog zatvora. Tako se predložena odredba stavka 2. mijenja na način da se dopunjuje kaznenim djelima: napada na zrakoplov, brod ili nepokretnu platformu (članak 223. stavak 6.), počinjenje kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329. stavak 1. točka 6.), kažnjavanja za najteže oblike kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (članak 351.), kao i kaznenim djelima u odnosu na koje se ovim Prijedlogom zakona predlaže uvođenje kazne dugotrajnog zatvora i to kaznenim djelima terorizma (u odnosu na stavak 3. članka 97.), osobito teška kaznena djela protiv okoliša (članak 214.a) i teška kaznena djela protiv opće sigurnosti (članak 222. stavak 3.) Kaznenog zakona.

Nepostojanje zastare znači da je riječ o takvom kaznenom djelu za koje zbog težine i načina počinjenja uvijek postoji potreba kaznenog progona. Navedeno vrijedi tim više ako se uzme u obzir predložena izmjena i dopuna Kaznenog zakona kojom se u kaznenopravni sustav Republike Hrvatske uvodi kazna doživotnog zatvora, a koja se po prijedlogu može izreći za sva kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora. Uvođenje ove kazne govori o kriminalno političkoj opravdanosti ukidanja zastare kaznenog progona i izvršenja kazne zatvora za najteža kaznena djela. Predloženim izmjenama i dopunama se u većoj mjeri ne zadire u nastup zastare kaznenog progona i izvršenja kazne u slučajevima preostalih kaznenih djela jer se radi o svega petnaest najtežih kaznenih djela u hrvatskom kaznenom zakonodavstvu od kojih je za većinu već ranije bila ukinuta zastara te je na taj način vidljivo i da je zakonodavac vodio računa o načelu razmjernosti.

Uz članak 16.

Vidi obrazloženje uz članak 13.

Uz članak 17.

Članak 87. Kaznenog zakona dopunjava se značenjem izraza ekosustava iz članka 2. stavka 2. točke c) Direktive (EU) 2024/1203. Tako se za potrebe kaznenog zakonodavstva ekosustavom ima smatrati dinamična cjelina zajednica biljaka, životinja, gljiva, algi i mikroorganizama i njihova neživog okoliša koji međusobno djeluju kao funkcionalna jedinica te uključuje stanišne tipove, staništa vrsta i populacije vrsta kako su oni određeni posebnim propisima. U skladu s uvodnom izjavom 13. Direktive (EU) 2024/1203 ekosustav bi trebao uključivati i usluge ekosustava, putem kojih ekosustav izravno ili neizravno doprinosi dobrobiti ljudi, i funkcije ekosustava, koje se odnose na prirodne procese u ekosustavu.

Uz članak 18.

U članka 97. stavka 3. Kaznenog zakona predlaže se da se uz kaznu zatvora u trajanju od najmanje pet godina, propiše i mogućnost izricanja kazne dugotrajnog zatvora. S obzirom na to da za kazneno djelo iz članka 97. stavka 3. Kaznenog zakona nije bio propisan poseban zakonski maksimum, primjenom općih odredbi o kazni zatvora bilo je moguće izreći kaznu zatvora u trajanju do 20 godina. Predloženom izmjenom, uz postojeću kaznu zatvora u trajanju od najmanje pet godina, izričito se propisuje i mogućnost izricanja kazne dugotrajnog zatvora. Time se za najteže slučajeve počinjenja ovog kaznenog djela omogućuje izricanje kazne strože od dosadašnjeg općeg maksimuma od 20 godina zatvora, čime se osigurava razmjerniji kaznenopravni odgovor na osobito teške oblike terorističkog djelovanja sa smrtnom posljedicom. Istodobno se zadržava postojeći zakonski minimum od pet godina zatvora, čime ova kazna osigurava kazneno pravni okvir koji jasno odražava mogućnost primjene načela individualizacije kazni.

Uz članak 19.

Izmjenama članka 193. Kaznenog zakona prenosi se članak 3. stavak 2. točka a) Direktive (EU) 2024/1203 u vezi sa člankom 3. stavkom 1. Direktive (EU) 2024/1203.

U skladu s člankom 3. stavkom 1. Direktive (EU) 2024/1203 nezakonitim postupanjem smatra se kršenje prava Europske unije kojim se doprinosi ostvarivanju jednog od ciljeva politike Europske unije u području okoliša ili zakona ili podzakonskih akata države članice, ili odluka koju je donijelo nadležno tijelo države članice, kojima se provodi to pravo Europske unije.

Za potrebe Direktive (EU) 2024/1203 nezakonitim se smatraju i postupanja na temelju odobrenja koje je izdalo nadležno tijelo države članice ako je takvo odobrenje dobiveno prijevarom ili koruptivnim postupanjem, iznudom ili prisilom, ili ako se takvim odobrenjem očito krše relevantni materijalnopravni zahtjevi. Pojam „očito kršenje relevantnih materijalnopravnih zahtjeva” trebalo bi prema uvodnoj izjavi 10. Direktive (EU) 2024/1203 tumačiti kao da se odnosi na očito i bitno kršenje relevantnih materijalnopravnih zahtjeva te se njime ne namjeravaju obuhvatiti postupovni zahtjevi ni manji elementi odobrenja.

Nezakonito postupanje iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2024/1203 obuhvaćeno je blanketnom dispozicijom „tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“ sadržanom u stavku 1. članka 193. Kaznenog zakona.

Članak 3. stavak 2. točka a) Direktive (EU) 2024/1203 nalaže državama članicama sankcionirati namjerno ispuštanje, odašiljanje ili uvođenje količine materijala ili tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo ili vodu, što uzrokuje ili će vjerojatno uzrokovati smrt ili ozbiljnu ozljedu osobe ili znatnu štetu za kakvoću zraka, tla ili vode, ili znatnu štetu za ekosustav, životinje ili biljke. Vjerojatnost uzrokovanja smrti ili teške tjelesne ozljede, odnosno znatne štete za kakvoću zraka, tla ili vode, ili znatne štete za ekosustav, životinje ili biljke prenesena je kroz stavak 1. članka 193. Kaznenog zakona kojim se inkriminira apstraktno ugrožavanje u znatnoj mjeri sljedećih zaštitnih objekata: zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, životinja, biljaka, gljiva ili ekosustava, kao apstraktno ugrožavanje života i zdravlja ljudi. Radnje počinjenja (ispusti, odašilje ili na drugi način unese) propisane su alternativno, dok je radnja otpuštanja obuhvaćena radnjom „na drugi način unese“. Prilikom procjene je li moguće ugrožavanje u znatnoj mjeri, uzimaju se u obzir elementi propisani novim člankom 214.b stavkom 3. prijedloga zakona: početno stanje zahvaćenog okoliša; je li šteta dugotrajna, srednjoročna ili kratkoročna; opseg štete i reverzibilnost štete. S obzirom na to da se navedeni elementi, između ostaloga, odnose na trajanje štete i opseg štete, bilo je potrebno iz članka 193. stavka 1. ukloniti „trajnije“ i „na širem području“ kao obilježje ugrožavanja.

Dakle, stavkom 1. ovoga članka kažnjava se apstraktno ugrožavanje čija je svrha spriječiti ne samo povređivanje, nego i konkretno ugrožavanje koje se sankcionira u stavku 2. ovoga članka, i to na način da se apstraktnim ugrožavanjem kaznenopravna zaštita proteže u vrlo rani stadij, dakle prije dovođenja u opasnost objekta radnje, kod kojeg izostanak povređivanja, može primjerice ovisiti o nastupu sretnih okolnosti.

U stavku 2. članka 193. i dalje se inkriminira konkretno ugrožavanje života ili zdravlja ljudi kada počinitelj radnjama počinjenja ispusti, odašilje ili na drugi način unese količinu materijala, tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo, podzemlje, vodu ili more, i time ugrozi život ili zdravlje ljudi.

U stavku 3. i dalje je zadržano kažnjavanje za nehaj kaznenih djela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Uz članak 20.

Ovim člankom uvodi se novo kazneno djelo „Onečišćenje okoliša proizvodima“ u članku 193.a prijedloga zakona, a sukladno zahtjevima iz članka 3. stavka 2. točke b) Direktive (EU) 2024/1203. Kazneno djelo predviđeno je kao blanketna norma „tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“, a koji se imaju tumačiti sukladno članku 3. stavku 1. Direktive (EU) 2024/1203.

I ovo je kazneno djelo propisano kao kazneno djelo apstraktnog ugrožavanja kakvoće zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, životinja, biljaka, gljiva ili ekosustava, ako je ono u znatnoj mjeri, ili apstraktno ugrožavanje života ili zdravlja ljudi. Prilikom procjene je li moguće ugrožavanje u znatnoj mjeri, uzimaju se u obzir elementi propisani novim člankom 214.b stavkom 3. prijedloga zakona: početno stanje zahvaćenog okoliša; je li šteta dugotrajna, srednjoročna ili

kratkoročna; opseg štete i popravljivost štete. Radnja kaznenog djela sastoji se u stavljanju na tržište proizvoda čija uporaba u većem opsegu dovodi do ispuštanja, odašiljanja ili na drugi način unošenja količine materijala, tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo, podzemlje, vodu ili more. Za ovo kazneno djelo predlaže se kazna zatvora u visini od šest mjeseci do pet godina sukladno zahtjevima članka 5. stavka 2. točke d) Direktive (EU) 2024/1203. Dodatno, sukladno članku 3. stavku 4. Direktive (EU) 2024/1203 predlaže se i kažnjavanje za nehaj.

Ovim člankom uvodi se i novo kazneno djelo „Onečišćenje okoliša tvarima“ u članku 193.b prijedloga zakona, a sukladno zahtjevima iz članka 3. stavka 2. točke c) Direktive (EU) 2024/1203. Kazneno djelo predviđeno je kao blanketna norma „tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“, a koji se imaju tumačiti sukladno članku 3. stavku 1. Direktive (EU) 2024/1203. S obzirom na akcesornost ovog kaznenog djela, za njegovu primjenu relevantni su izravno primjenjivi propisi Europske unije, pa će postupanje opisano u članku 193.b biti kažnjivo ako:

- je ograničeno u skladu s glavom VIII. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006.) i Prilogom XVII. toj Uredbi ili ako je zabranjeno u skladu s glavom VII. te Uredbe
- nije u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009.)
- nije u skladu s Uredbom (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012.)
- nije u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008.) ili
- je zabranjeno je na temelju Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 169, 25.6.2019.).

I ovo je kazneno djelo propisano kao kazneno djelo apstraktnog ugrožavanja kakvoće zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, životinja, biljaka, gljiva ili ekosustava, ako je ono u znatnoj mjeri, ili apstraktno ugrožavanje života ili zdravlja ljudi. Prilikom procjene je li moguće ugrožavanje u znatnoj mjeri, uzimaju se u obzir elementi propisani novim člankom 214.b stavkom 3. prijedloga zakona: početno stanje zahvaćenog okoliša; je li šteta dugotrajna, srednjoročna ili kratkoročna; opseg štete i reverzibilnost štete. Radnja kaznenog djela sastoji se u proizvodnji, stavljanju na tržište, stavljanju na raspolaganje na tržištu, izvozu ili uporabi tvari, pojedinačno, u smjesama ili proizvodima, uključujući njihovom ugrađivanju u proizvode. Za ovo kazneno djelo predlaže se kazna zatvora u visini od šest mjeseci do pet godina, sukladno zahtjevima članka 5. stavka 2. točke d) Direktive (EU) 2024/1203. Dodatno, sukladno članku 3. stavku 4. Direktive (EU) 2024/1203 predlaže se i kažnjavanje za nehaj.

Ovim člankom uvodi se i novo kazneno djelo „Onečišćenje okoliša živom“ u članku 193.c prijedloga zakona, a sukladno zahtjevima iz članka 3. stavka 2. točke d) Direktive (EU) 2024/1203. Kazneno djelo predviđeno je kao blanketna norma „tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“, a koji se imaju tumačiti sukladno članku 3. stavku 1. Direktive (EU) 2024/1203. S obzirom na akcesornost ovog kaznenog djela, za njegovu primjenu relevantna je

izravno primjenjiva Uredba (EU) 2017/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o živi i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1102/2008 (SL L 137, 24.5.2017.).

I ovo je kazneno djelo propisano kao kazneno djelo apstraktnog ugrožavanja kakvoće zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, životinja, biljaka, gljiva ili ekosustava ako je ono u znatnoj mjeri, ili apstraktno ugrožavanje života ili zdravlja ljudi. Prilikom procjene je li moguće ugrožavanje u znatnoj mjeri, uzimaju se u obzir elementi propisani novim člankom 214.b stavkom 3. prijedloga zakona: početno stanje zahvaćenog okoliša; je li šteta dugotrajna, srednjoročna ili kratkoročna; opseg štete i reverzibilnost štete. Radnja kaznenog djela sastoji se u proizvodnji, uporabi, skladištenju, uvozu ili izvozu žive, živinih spojeve, smjesa žive ili proizvoda kojima je dodana živa.

Za ovo kazneno djelo predlaže se kazna zatvora u visini od šest mjeseci do pet godina, sukladno zahtjevima članka 5. stavka 2. točke d) Direktive (EU) 2024/1203. Dodatno, sukladno članku 3. stavku 4. Direktive (EU) 2024/1203 predlaže se i kažnjavanje za nehaj.

Ovim člankom uvodi se i novo kazneno djelo „Onečišćenje okoliša projektima“ u članku 193.d prijedloga zakona, a sukladno zahtjevima iz članka 3. stavka 2. točke e) Direktive (EU) 2024/1203. Kazneno djelo predviđeno je kao blanketna norma „tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“, a koji se imaju tumačiti sukladno članku 3. stavku 1. Direktive (EU) 2024/1203. S obzirom na akcesornost ovog kaznenog djela, za njegovu primjenu relevantni su članak 1. stavak 2. točka (a) i članak 4. stavci 1. i 2. Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012., dalje: Direktiva 2011/92/EU).

I ovo je kazneno djelo propisano kao kazneno djelo apstraktnog ugrožavanja kakvoće zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, životinja, biljaka, gljiva ili ekosustava ako je ono u znatnoj mjeri ili apstraktno ugrožavanje života ili zdravlja ljudi. Prilikom procjene je li moguće ugrožavanje u znatnoj mjeri, uzimaju se u obzir elementi propisani novim člankom 214.b stavkom 3. prijedloga zakona: početno stanje zahvaćenog okoliša; je li šteta dugotrajna, srednjoročna ili kratkoročna; opseg štete i reverzibilnost štete. Radnja počinjenja kaznenog djela sastoji se u provođenju projekata, uključujući i one za koje je bila potrebna procjena utjecaja na okoliš ili ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu. Za ovo kazneno djelo predlaže se kazna zatvora u visini od šest mjeseci do pet godina sukladno zahtjevima članka 5. stavka 2. točke d) Direktive (EU) 2024/1203.

Za potrebe ovoga članka, u stavku 2. definirano je značenje izraza „projekt“ na način da isti obuhvaća izvođenje građevinskih radova ili instalacija ili sustava, kao i ostale zahvate u prirodnom okolišu, uključujući vađenje mineralnih sirovina, a u skladu s člankom 1. stavkom 2. točki (a) Direktive 2011/92/EU.

Uz članak 21.

Izmjenama članka 194. Kaznenog zakona prenosi se članak 3. stavak 2. točka i) Direktive (EU) 2024/1203 u vezi sa člankom 3. stavkom 1. Direktive (EU) 2024/1203.

Nezakonito postupanje iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2024/1203 u odnosu na ovo kazneno djelo obuhvaćeno je blanketnom dispozicijom „tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“, a koja obuhvaća postupanja iz 3. stavka 1. Direktive 2005/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o onečišćenju mora s brodova i uvođenju sankcija za kršenja (SL L 255, 30.9.2005.), osim kada je riječ o izuzecima iz članka 5. te Direktive.

Prijedlogom zakona predlaže se u članku 194. stavku 1. inkriminirati svako ispuštanje onečišćujućih tvari u more ili vodu, koje može uzrokovati pogoršanje njezine kakvoće ili štetu za morski ili drugi vodeni okoliš. Za ovaj oblik kaznenog djela predložena je kazna u visini od šest mjeseci do pet godina zatvora, sukladno zahtjevima članka 5. stavka 2. točke d) Direktive

(EU) 2024/1203. Također, sukladno zahtjevima iz članka 3. stavka 4. Direktive (EU) 2024/1203 za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se kažnjavanje za nehaj.

Predlaže se i proširenje inkriminacije iz stavka 2. ovoga članka na način da je akcesornost kaznenog djela uvjetovana ne samo postupanjem protivno propisima već i obuhvaća postupanje koje je na drugi način nedopušteno. Isto tako, u odnosu na ovaj oblik kaznenog djela predlaže se pooštavanje propisane kazne, koje je uvjetovano zahtjevom Direktive da ugrožavanje kakvoće vode bude kažnjivo kaznom zatvora čija je gornja granica minimalno pet godina. S obzirom na to da je povređivanje teži oblik kažnjivog postupanja od ugrožavanja, bilo je potrebno povisiti kaznu za oblik kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka.

U stavku 3. zadržano je kažnjavanje za ispuštanje manjih količina onečišćujućih tvari s pomorskog objekta u more ili s plovnog objekta u druge vode, što u svojoj ukupnosti ima za rezultat pogoršanje kakvoće mora ili druge vode ili štetu za morski ili drugi vodeni okoliš.

Uz članak 22.

Ovim člankom uvodi se novo kazneno djelo „Nedopušteno recikliranje brodova“ u članku 194.a prijedloga zakona, a sukladno zahtjevima iz članka 3. stavka 2. točke h) Direktive (EU) 2024/1203, kojim se inkriminira recikliranje brodova obuhvaćeno područjem primjene Uredbe (EU) br. 1257/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o recikliranju brodova i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1013/2006 i Direktive 2009/16/EZ (SL 330, 10.12.2013.), kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2024/1157 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o pošiljkama otpada, izmjeni uredbi (EU) br. 1257/2013 i (EU) 2020/1056 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1013/2006 (SL L, 2024/1157, 30.4.2024.), ako takvo postupanje nije u skladu sa zahtjevima iz članka 6. stavka 2. točke (a) te Uredbe.

Nezakonito postupanje iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2024/1203 u odnosu na ovo kazneno djelo obuhvaćeno je blanketnom dispozicijom „tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“.

Počinitelj ovoga kaznenog djela je brodovlasnik. Naime, u skladu s navedenim blanketnim propisu, brodovlasnik je dužan osigurati recikliranje broda u postrojenju za recikliranje brodova koje je uvršteno na Europski popis, odnosno recikliranje broda koji se smatra opasnim otpadom, koji se nalazi u području pod nadležnošću države članice Europske unije i koji se izvozi s područja Europske unije u postrojenju za recikliranje brodova uvrštenom na Europski popis koje se nalazi u zemlji navedenoj u Prilogu VII. Baselske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju. Kršenje ove obveze predlaže se propisati kao kazneno djelo, sa zapriječenom kaznom zatvora u rasponu od šest mjeseci do pet godina, sukladno članku 5. stavku 2. točki d) Direktive (EU) 2024/1203.

Uz članak 23.

Izmjenama i dopunama kaznenog djela iz članka 195. Kaznenog zakona prenosi se članak 3. stavak 2. točka s) Direktive (EU) 2024/1203.

U odnosu na naslov članka 195. Kaznenog zakona predlaže se važeći naslov „Ugrožavanje ozonskog sloja“ zamijeniti naslovom „Protupravno korištenje tvari koje oštećuju ozonski sloj“, s obzirom na to da nije riječ o materijalnom kaznenom djelu koje zahtjeva nastup posljedice u vidu ugrožavanju, već o formalnom deliktu.

Nezakonito postupanje iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2024/1203 u odnosu na ovo kazneno djelo obuhvaćeno je blanketnom dispozicijom „tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“.

U skladu sa zahtjevima Direktive (EU) 2024/1203, radnja stavljanja u promet iz važećeg članka 195. stavka 1. Kaznenog zakona, predlaže se zamijeniti radnjom stavljanje na tržište, dok ostale

radnje počinjenja ostaju neizmijenjene. Sredstva počinjenja kaznenog djela propisana su kao tvari koje oštećuju ozonski sloj, pojedinačne ili u smjesi ili njihovi izomeri, koje je za potrebe ovog kaznenog djela potrebno promotriti u smislu članka 2. točke a) Uredbe (EU) 2024/590 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. veljače 2024. o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1005/2009 (SL L, 2024/590, 20.2.2024., dalje: Uredba (EU) 2024/590). Također, predlaže se povisiti zapriječenu kaznu zatvora za ovaj oblik kaznenog djela s raspona do tri godine na raspon od šest mjeseci do pet godina zatvora, sukladno članku 5. stavku 2. točki d) Direktive (EU) 2024/1203.

U stavku 2. sadržan je drugi dio inkriminacije iz članka 3. stavka 2. točke s) Direktive (EU) 2024/1203, koji se odnosi na proizvodnju, uvoz, izvoz, stavljanje na tržište ili korištenje proizvoda i opreme te njihovih dijelova koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj ili čije djelovanje ovisi o tim tvarima, u smislu članka 2. točke b) Uredbe (EU) 2024/590.

Stavkom 3. predlaže se kažnjavanje za nehaj za oba oblika ovog kaznenog djela, u skladu s člankom 3. stavkom 4. Direktive (EU) 2024/1203.

Uz članak 24.

Ovim člankom uvodi se novo kazneno djelo „Protupravno korištenje fluoriranih stakleničkih plinova“ u članku 195.a prijedloga zakona, a sukladno zahtjevima iz članka 3. stavka 2. točke t) Direktive (EU) 2024/1203.

Nezakonito postupanje iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2024/1203 u odnosu na ovo kazneno djelo obuhvaćeno je blanketnom dispozicijom „tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“.

Kazneno djelo je propisano kao opći delikt, odnosno svatko može biti počinitelj. Radnje počinjenja predlažu se alternativno kao proizvodnja, uvoz, izvoz, stavljanje na tržište, ispuštanje ili korištenje fluoriranih stakleničkih plinova, pojedinačnih ili u smjesi (stavak 1.), odnosno kao proizvodnja, uvoz, izvoz, stavljanje na tržište ili korištenje proizvoda i opreme te njihovih dijelove koji sadrže fluorirane stakleničke plinove ili čije djelovanje ovisi o tim plinovima, ili stavljanje u pogon takvih proizvoda i opreme.

Fluorirane stakleničke plinove, potrebno je razumjeti sukladno članku 3. stavku 2. točki t) Direktive (EU) 2024/1203, koji je u svoj naravi blanketna dispozicija, jer upućuje na članak 2. točku a) Uredbe (EU) 2024/573 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. veljače 2024. o fluoriranim stakleničkim plinovima, izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 517/2014 (SL L, 2024/573, dalje: Uredba (EU) 2024/573). Radi se o fluoriranim stakleničkim plinovima navedenim u prilogima I., II. i III., predmetne Uredbe, pojedinačnima ili kao mješavine. U pogledu oblika kaznenog djela iz stavka 2., isto je potrebno razumjeti sukladno članku 3. stavku 2. točke t) Direktive (EU) 2024/1203, koji upućuje na članak 2. točku b) Uredbe (EU) 2024/573.

Za oblike kaznenog djela iz stavaka 1. i 2., koji se odnose na postupanje s namjerom, predlaže se propisati kaznu zatvora u rasponu od šest mjeseci do pet godina, sukladno članku 5. stavku 2. točki d) Direktive (EU) 2024/1203. Također se u stavku 3. novog članka 195.a predlaže propisati kažnjavanje za nehajno postupanje u odnosu na oba oblika ovoga kaznenog djela, sukladno zahtjevu iz članka 3. stavka 4. Direktive (EU) 2024/1203.

Uz članak 25.

Predloženim izmjenama i dopunama članka 196. Kaznenog zakona prenosi se članak 3. stavak 2. točke f) i g) Direktive (EU) 2024/1203.

Stavkom 1. prenosi se članak 3. stavak 2. točka g) Direktive (EU) 2024/1203, u vezi s člankom 3. stavkom 1. Direktive (EU) 2024/1203, na način da se u bitnim obilježjima ovog kaznenog

djela blanketnost propisa propiše ne samo kao postupanje protivno propisima, a kao što je propisano važećim člankom 196. stavkom 1. Kaznenog zakona već i kao postupanje koje je „na drugi način nedopušteno“. Radnja počinjenja i dalje je, kao i u važećem Kaznenom zakonu propisana kao nedozvoljen promet otpadom, koji je potrebno tumačiti u smislu članka 3. točke 26. izravno primjenjive Uredbe (EU) 2024/1157 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o pošiljkama otpada, izmjeni uredbi (EU) br. 1257/2013 i (EU) 2020/1056 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1013/2006 (SL L, 2024/1157, 30.4.2024). Također se, u skladu sa zahtjevima iz članka 5. stavka 2. točke d) Direktive (EU) 2024/1203, predlaže povisiti propisanu kaznu zatvora sa raspona do dvije godine na raspon od šest mjeseci do pet godina.

Dosadašnji stavak 2. članka 196. Kaznenog zakona, ovim prijedlogom zakona razdvaja se na dva stavka, od kojih se jedan odnosi na otpad koji se ne smatra opasnim (stavak 2.), dok se novi stavak 3. odnosi na protupravna postupanja s opasnim otpadom. U oba navedena stavka, u skladu s člankom 3. stavkom 1. Direktive (EU) 2024/1203, blanketnost propisa predlaže se propisati ne samo kao postupanje protivno propisima, već i kao postupanje koje je „na drugi način nedopušteno“.

Kaznena djela iz stavka 2. i 3. predlažu se kao opća kaznena djela. Nove radnje počinjenja koje se predlažu ovim kaznenim djelima odnose se na nadzor nad postupcima nedopuštenog odbacivanja, odlaganja, sakupljanja, skladištenja, obrade, uvoza, izvoza, prijevoza otpada, posredovanja u tome ili uopće gospodarenja ili postupanja s njim i nadzor lokacije zbrinjavanja otpada. Objekt počinjenja kaznenog djela iz stavka 3. je opasni otpad koji se, sukladno članku 3. stavku 2. točki f) podtočki i) odnosi na opasni otpad kako ga definira članak 3. točka 2. Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008, dalje: Direktiva 2008/98/EZ), kada se radi o takvom otpadu u količini koja je veća od neznatne. Objekt počinjenja kaznenog djela iz stavka 2. je otpad koji nije opasan u smislu članka 3. točka 2. Direktive 2008/98/EZ, ako postupanja s takvim otpadom dovode do apstraktnog ugrožavanja kakvoće zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, životinja, biljaka, gljiva ili ekosustava ako je ono u znatnoj mjeri ili apstraktnog ugrožavanja života ili zdravlja ljudi. Prilikom procjene je li moguće ugrožavanje u znatnoj mjeri, uzimaju se u obzir elementi propisani novim člankom 214.b stavkom 3. prijedloga zakona: početno stanje zahvaćenog okoliša; je li šteta dugotrajna, srednjoročna ili kratkoročna; opseg štete i reverzibilnost štete.

Za stavke 2. i 3. predlaže se kazna zatvora u rasponu od šest mjeseci do pet godina, u skladu sa člankom 5. stavku 2. točki d) Direktive (EU) 2024/1203.

U stavku 4. predlaže se propisati kažnjavanje za nehaj svih pojava oblika ovoga kaznenog djela, sukladno zahtjevima članka 3. stavka 4. Direktive (EU) 2024/1203.

Uz članak 26.

Predloženim izmjenama i dopunama članka 197. Kaznenog zakona prenosi se članak 3. stavak 2. točke j) i k) Direktive (EU) 2024/1203.

Stavkom 1. prenosi se članak 3. stavak 2. točka j) Direktive (EU) 2024/1203, u vezi s člankom 3. stavkom 1. Direktive (EU) 2024/1203 na način da se u bitnim obilježjima ovoga kaznenog djela blanketnost propisa propiše ne samo kao postupanje protivno propisima, a kao što je propisano važećim člankom 197. stavkom 1. Kaznenog zakona već i kao postupanje koje je „na drugi način nedopušteno“. Uz radnju rukovanja postrojenjem, propisanu važećim člankom 197. stavkom 1. Kaznenog zakona predlaže se izričito propisati i radnju zatvaranja postrojenja, sukladno zahtjevu iz članka 3. stavak 2. točke j) Direktive (EU) 2024/1203. Objekt počinjenja navodi se kao postrojenje u kojem su pohranjene ili se koriste opasne tvari ili smjese ili u kojem se odvijaju opasni postupci.

Za potrebe ove inkriminacije radnje počinjenja i objekti počinjenja kaznenog djela moraju ulaziti u područje primjene Direktive 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ (SL L 197) ili Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (preinaka) (SL L 334, 17.12.2010) i moraju uzrokovati apstraktno ugrožavanje kakvoće zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, životinja, biljaka, gljiva ili ekosustava ako je ono u znatnoj mjeri ili apstraktno ugrožavanje života ili zdravlja ljudi. Prilikom procjene je li moguće ugrožavanje u znatnoj mjeri, uzimaju se u obzir elementi propisani novim člankom 214.b stavkom 3. prijedloga zakona: početno stanje zahvaćenog okoliša; je li šteta dugotrajna, srednjoročna ili kratkoročna; opseg štete i reverzibilnost štete. Za razliku od važećeg kaznenog djela iz članka 197. stavka 1. Kaznenog zakona ovim prijedlogom zakona predlaže se ukloniti obilježje kaznenog djela „izvan postrojenja“, a sukladno članku 3. stavku 2. točki j) Direktive (EU) 2024/1203.

Sukladno zahtjevima članka 5. stavku 2. točki d) Direktive (EU) 2024/1203 za ovu inkriminaciju predlaže se zadržati kaznu zatvora u visini od šest mjeseci do pet godina.

Stavkom 2. prenosi se članak 3. stavak 2. točka k) Direktive (EU) 2024/1203, u vezi s člankom 3. stavkom 1. Direktive (EU) 2024/1203, na način da se u bitnim obilježjima ovog kaznenog djela blanketnost propisa propisuje kao postupanje protivno propisima ili na drugi način nedopušteno. Sukladno zahtjevima Direktive (EU) 2024/1203, djelo je propisano kao opći delikt. Radnje počinjenja predlažu se alternativno, kao građenje, rukovanje ili rastavljanje odobalnih naftnih i plinskih postrojenja, ako su ako su takva postupanja i takva postrojenja obuhvaćena područjem primjene Direktive 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ (SL L 178, 28.6.2013) i ako ona uzrokuju apstraktno ugrožavanje kakvoće zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, životinja, biljaka, gljiva ili ekosustava ako je ono u znatnoj mjeri ili apstraktno ugrožavanje života ili zdravlja ljudi. Prilikom procjene je li moguće ugrožavanje u znatnoj mjeri, uzimaju se u obzir elementi propisani novim člankom 214.b stavkom 3. prijedloga zakona: početno stanje zahvaćenog okoliša; je li šteta dugotrajna, srednjoročna ili kratkoročna; opseg štete i reverzibilnost štete. Sukladno zahtjevima članka 5. stavku 2. točki d) Direktive (EU) 2024/1203 za ovu inkriminaciju predlaže se propisati kaznu zatvora u visini od šest mjeseci do pet godina.

U stavku 3., a sukladno zahtjevima članka 3. stavka 4. Direktive (EU) 2024/1203., predlaže se propisati kažnjavanje za nehaj za stavke 1. i 2. ovoga kaznenog djela.

Uz članak 27.

Predloženim izmjenama i dopunama članka 198. Kaznenog zakona prenosi se članak 3. stavak 2. točka l) Direktive (EU) 2024/1203.

Predlaže se dopuniti naziv kaznenog djela na način da isti, uz ugrožavanje okoliša radioaktivnim tvarima obuhvati i ugrožavanje okoliša radioaktivnim materijalima i to zato što i materijali mogu biti radioaktivni.

U bitnim obilježjima ovog kaznenog djela blanketnost propisa predlaže se propisati ne samo kao postupanje protivno propisima, a kao što je propisano važećim člankom 198. stavkom 1. Kaznenog zakona, već i kao postupanje koje je „na drugi način nedopušteno“.

Kazneno djelo je propisano kao opće kazneno djelo, a kao novina u odnosu na zahtjev Direktive (EU) 2024/1203 iz članka 3. stavak 2. točka l) propisuje se radnja izrade nuklearnog materijala ili druge radioaktivne tvari, dok se radnje počinjenja iz članka 198. stavka 1. Kaznenog zakona (proizvodnja, prerada, rukovanje, korištenje, posjedovanje, skladištenje, prijevoz, uvoz, izvoz ili odlaganje gore navedenog materijala odnosno tvari) zadržavaju kao radnje počinjenja i u

prijedlogu članka 198. stavka 1. Takve se radnje, kao i radioaktivne tvari ili materijal, u smislu ovoga kaznenog djela sagledavaju sukladno području primjene Direktive Vijeća 2013/59/Euratom od 5. prosinca 2013. o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju, i o stavljanju izvan snage direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (SL L 13, 17.1.2014.), Direktive Vijeća 2014/87/Euratom od 8. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/71/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 219, 25.7.2014.), ili Direktive Vijeća 2013/51/Euratom od 22. listopada 2013. o utvrđivanju zahtjeva za zaštitu zdravlja stanovništva od radioaktivnih tvari u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju (SL L 296, 7.11.2013). Bitno obilježje kaznenog djela zahtjeva apstraktno ugrožavanje kakvoće zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, životinja, biljaka, gljiva ili ekosustava ako je ono u znatnoj mjeri ili apstraktno ugrožavanje života ili zdravlja ljudi. Prilikom procjene je li moguće ugrožavanje u znatnoj mjeri, uzimaju se u obzir elementi propisani novim člankom 214.b stavkom 3. prijedloga zakona: početno stanje zahvaćenog okoliša; je li šteta dugotrajna, srednjoročna ili kratkoročna; opseg štete i reverzibilnost štete. Nadalje, ovim prijedlogom zakona inkriminacija iz članka 198. stavaka 1. Kaznenog zakona širi se i to na način da se ugrožavanje okoliša radioaktivnim tvarima ne sankcionira samo ako se radi o opasnim radioaktivnim tvarima, već i onda kada se radi o radioaktivnim tvarima iz područja primjene gore citiranih direktiva.

Sukladno zahtjevima članka 5. stavka 2. točke d) Direktive (EU) 2024/1203 za ovu inkriminaciju predlaže se propisati kaznu zatvora u visini od šest mjeseci do pet godina.

U stavku 2., a sukladno zahtjevima članka 3. stavka 4. Direktive (EU) 2024/1203., predlaže se propisati kažnjavanje za nehaj.

Uz članak 28.

Ovim člankom uvodi se novo kazneno djelo „Onečišćenje okoliša zahvaćanjem voda“ u članku 198.a prijedloga zakona, a sukladno zahtjevima iz članka 3. stavka 2. točke m) Direktive (EU) 2024/1203.

Nezakonito postupanje iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2024/1203 u odnosu na ovo kazneno djelo obuhvaćeno je blanketnom dispozicijom „tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“.

Kazneno djelo je propisano kao opći delikt, odnosno svatko može biti njegov počinitelj. Radnja počinjenja predlažu se kao zahvaćanje površinske ili podzemne vode, a koje se sukladno članku 3. stavku 2. točki m) Direktive (EU) 2024/1203 imaju promotriti u smislu Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000.). Kazneno djelo je propisano kao delikt apstraktnog ugrožavanja, odnosno za ostvarenje obilježja kaznenog djela traži se da počinitelj može gore opisanom radnjom počinjenja u znatnoj mjeri ugroziti ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda.

Za ovo kazneno djelo predlaže se kazna zatvora u visini do tri godine, sukladno članku 5. stavku 2. točki e) Direktive (EU) 2024/1203. Također se u stavku 2. novog članka 198.a predlaže propisati kažnjavanje za nehajno postupanje, sukladno zahtjevu iz članka 3. stavka 4. Direktive (EU) 2024/1203, a u stavku 3. novog članka 198.a i kažnjavanje za pokušaj, sukladno zahtjevu članka 4. stavka 2. Direktive (EU) 2024/1203.

Uz članak 29.

Predloženim izmjenama i dopunama članka 200. prenosi se članak 3. stavak 2. točka n) Direktive (EU) 2024/1203.

U bitnim obilježjima ovoga kaznenog djela blanketnost propisa predlaže se propisati ne samo kao postupanje protivno propisima, a kao što je propisano važećim člankom 200. stavkom 1. Kaznenog zakona, već i kao postupanje koje je „na drugi način nedopušteno“.

U odnosu na važeći članak 200. stavak 1. Kaznenog zakona ovim prijedlogom predmetno se kazneno djelo dopunjava dvjema novim radnjama počinjenja, prodaje i nuđenja na prodaju jedinke strogo zaštićene divlje vrste ili jedinke vrste divljih ptica ili drugog zaštićenog dijela prirode, koji se imaju smatrati zaštitnim objektima ovog kaznenog djela. Strogo zaštićene divlje vrste potrebno je promotriti kao jedinku ili jedinke vrsta divlje faune ili flore navedenih u Prilogu IV. (sadržanom u Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama, „Narodne novine“, br. 144/13. i 73/16.) ili u Prilogu V. ako vrste iz tog priloga podliježu istim mjerama kao onima donesenima za vrste iz Priloga IV., Direktivi Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., dalje: Direktiva Vijeća 92/43/EEZ). Nadalje, jedinku vrste divljih ptica koje prirodno obitavaju na području država članica Europske unije potrebno je promotriti u smislu članka 1. Direktive 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010), dok su zaštićeni dijelovi prirode definirani člankom 111. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13., 15/18., 14/19., 127/19. i 155/23., dalje: Zakon o zaštiti prirode). Počinitelj će ostvariti obilježja kaznenog djela ako se radnje počinjenja odnose na količinu zaštitnih objekata koja je veća od neznatne. Takvu je količinu potrebno promotriti u smislu novog članka 214.b stavka 1. prijedloga zakona, kojim se propisuje značenje ovoga izraza za potrebe Glave XX. Kaznenog zakona, opisujući jedan ili više elemenata koji moraju biti uzeti u obzir da bi se procijenilo radi li se o količini većoj od neznatne, a sve sukladno članku 3. stavku 8. Direktive (EU) 2024/1203. Propisana kazna zatvora u visini do tri godine odgovara zahtjevima iz članka 5. stavka 2. točke e) Direktive (EU) 2024/1203.

Stavkom 2. predlaže se uvođenje nove kvalifikatorne okolnosti koja se sastoji u znatnom pogoršanju stanja očuvanja vrste. Naime, osim smanjenja broja jedinki u populaciji, što je propisano člankom 200. stavkom 2. Kaznenog zakona, prepoznata je potreba strožeg sankcioniranja i u situaciji kada kazneno djelo iz stavka 1. prijedloga izazove znatno pogoršanje stanja očuvanja vrste, što se ogleda kroz lošiju reprodukciju, fragmentaciju staništa ili gubitak genetske raznolikosti, iako broj jedinki može ostati sličan. Na ovaj se način, alternativnim uvođenjem obje kvalifikatorne okolnosti, osigurava učinkovitija kaznenopravna zaštita.

Stavkom 3. sankcionira se postupanje iz nehaja za kaznena djela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Uz članak 30.

Dopunama članka 201. stavka 1. Kaznenog zakona prenosi se članak 3. stavak 2. točka q) Direktive (EU) 2024/1203.

U bitnim obilježjima ovoga kaznenog djela blanketnost propisa predlaže se propisati ne samo kao postupanje protivno propisima, a kao što je propisano važećim člankom 201. stavkom 1. Kaznenog zakona već i kao postupanje koje je „na drugi način nedopušteno“.

Stanište unutar zaštićenog područja kako ga definira članak 2. stavak 2. točka b) Direktive (EU) 2024/1203 odgovara području ekološke mreže, kako definirano člankom 54. Zakona o zaštiti prirode i Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19.). Stoga je dio inkriminacije iz članka 3. stavka 2. točke q) Direktive (EU) 2024/1203, koji se odnosi na svako postupanje koje uzrokuje značajno pogoršanje staništa unutar zaštićenog područja obuhvaćen dijelom zakonskog opisa kaznenog djela iz člana 201. Kaznenog zakona koji inkriminira znatno pogoršanje staništa ciljnih vrsta područja ekološke mreže ili znatno pogoršanje ciljnog stanišnog tipa područja ekološke mreže.

Drugi dio inkriminacije iz članka 3. stavka 2. točke q) Direktive (EU) 2024/1203, koji se odnosi na značajno uznemiravanje životinjskih vrsta navedenih u točki (a) Priloga II. Direktivi Vijeća 92/43/EEZ unutar zaštićenog područja, u smislu članka 6. stavka 2. te Direktive, obuhvaćen je dijelom zakonskog opisa kaznenog djela iz članka 201. stavka 1. prijedloga zakona koji inkriminira znatno uznemiravanje ciljane životinjske vrste područja ekološke mreže. Prilog II. a) Direktivi Vijeća 92/43/EEZ propisuje životinjske vrste od interesa za zajednicu čije očuvanje zahtjeva određivanje posebnih područja očuvanja, a predmetni je prilog prenesen u pravni poredak Republike Hrvatske kroz članak 2. Uredbe o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže. Predložena kazna zatvora u visini do tri godine u skladu je sa zahtjevom iz članka 5. stavka 2. točke e) Direktive (EU) 2024/1203. Stavci 2., 3. i 4. iz kaznenog djela uništavanja staništa iz članka 201. Kaznenog zakona nisu predmetom izmjena ni dopuna.

Uz članak 31.

Dopunama članka 202. stavka 1. Kaznenog zakona prenosi se članak 3. stavak 2. točka o) Direktive (EU) 2024/1203.

U bitnim obilježjima ovoga kaznenog djela blanketnost propisa predlaže se propisati ne samo kao postupanje protivno propisima, a kao što je propisano važećim člankom 202. stavkom 1. Kaznenog zakona., već i kao postupanje koje je „na drugi način nedopušteno“.

Članak 3. stavak 2. točka o) Direktive (EU) 2024/1203, kao objekt zaštite propisuje vrste divlje flore i faune navedene u prilogima A, B i C Uredbi Vijeća (EZ) br. 338/97 od 9. prosinca 1996. o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine njima (SL L 61, 3.3.1997). Navedeni prilozi ne prenose se u pravni poredak Republike Hrvatske, stoga se divljim vrstama u smislu ovog kaznenog djela imaju smatrati životinjske i biljne vrste definirane kroz predmetne priloge. Počinitelj će ostvariti obilježja kaznenog djela ako se radnje počinjenja odnose na količinu zaštitnih objekata koja je veća od neznatne. Takvu je količinu potrebno promotriti u smislu novog članka 214.b stavka 1. prijedloga zakona, kojim se propisuje značenje ovoga izraza za potrebe Glave XX. Kaznenog zakona, opisujući jedan ili više elemenata koji moraju biti uzeti u obzir da bi se procijenilo radi li se o količini većoj od neznatne, a sve sukladno članku 3. stavku 8. Direktive (EU) 2024/1203.

Isključenje protupravnosti iz važećeg članka 202. stavka 3. Kaznenog zakona predlaže se brisati, budući da je kriterij neznatne količine jedinki i neznatnog utjecaja na očuvanje vrste sad obuhvaćen značenjem izraza iz članka 214.b stavka 1. prijedloga zakona, a koji se predlaže uključiti u dopunjeni stavak 1. članka 202. prijedloga zakona.

Propisana kazna zatvora u visini od šest mjeseci do pet godina odgovara zahtjevima iz članka 5. stavka 2. točke e) Direktive (EU) 2024/1203. Stavak 2. kaznenog djela iz članka 202. Kaznenog zakona nije predmetom izmjena ni dopuna.

Uz članak 32.

Ovim člankom uvodi se novo kazneno djelo „Protuzakonito unošenje u okoliš invazivnih stranih vrsta“ u članku 202.a prijedloga zakona, a sukladno zahtjevima iz članka 3. stavka 2. točke r) Direktive (EU) 2024/1203.

Nezakonito postupanje iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2024/1203 u odnosu na ovo kazneno djelo obuhvaćeno je blanketnom dispozicijom „tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“.

Kazneno djelo je propisano kao opći delikt, odnosno svatko može biti njegov počinitelj. Radnje počinjenja kaznenog djela koje se predlažu kao unošenje na područje Europske unije, stavljanje na tržište, držanje, oplemenjivanje, prijevoz, korištenje, razmjena, dopuštanje razmnožavanja,

uzgoja ili kultiviranja, puštanje u okoliš, ili širenje invazivnih stranih vrste koje izazivaju zabrinutost u Europskoj uniji odgovaraju radnjama počinjenja iz članka 3. stavka 2. točke r) Direktive (EU) 2024/1203. Sredstvo počinjenja ovog kaznenog djela su invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Europskoj uniji u smislu izravno primjenjive Uredbe (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta (SL L 317, 4.11.2014), a blanketnost ove inkriminacije ogleda se u člancima 7., 8. i 9. navedene Uredbe. Na jednak način kao što se predlaže inkriminirati opisana protupravna postupanja s invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u Europskoj uniji, predlaže se inkriminirati ista postupanja u odnosu na invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Republici Hrvatskoj, koje su definirane Pravilnikom o crnoj i bijeloj listi stranih vrsta („Narodne novine“, broj 13/24.) kroz crnu listu sadržanu u Prilogu I. toga Pravilnika.

Ovo kazneno djelo je predloženo kao delikt apstraktnog ugrožavanja kakvoće zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, životinja, biljaka, gljiva ili ekosustava ako je ono u znatnoj mjeri ili apstraktnog ugrožavanja života ili zdravlja ljudi. Prilikom procjene je li moguće ugrožavanje u znatnoj mjeri, uzimaju se u obzir elementi propisani novim člankom 214.b stavkom 3. prijedloga zakona: početno stanje zahvaćenog okoliša; je li šteta dugotrajna, srednjoročna ili kratkoročna; opseg štete i reverzibilnost štete.

Za ovo kazneno djelo predlaže se kazna zatvora u visini do tri godine, sukladno članku 5. stavku 2. točki e) Direktive (EU) 2024/1203. Također se u stavku 2. novog članka 202.a predlaže propisati kažnjavanje za nehajno postupanje, sukladno zahtjevu iz članka 3. stavka 4. Direktive (EU) 2024/1203, a u stavku 3. novog članka 202.a i kažnjavanje za pokušaj, sukladno zahtjevu članka 4. stavka 2. Direktive (EU) 2024/1203.

Uz članak 33.

Ovim člankom predlažu se izmjene i dopune kaznenog djela protuzakonitog lova i ribolova iz članka 204. Kaznenog zakona U stavku 1. predlaže se pooštavanje zakonske politike kažnjavanja, povisivanjem zapriječene kazne na raspon do dvije godine zatvora. U stavku 3. predlaže se dodati riječi „protivno propisima“, čime se ovom kaznenom djelu daje svojstvo blanketne norme, za čije razumijevanje je od značaja Zakon o lovstvu („Narodne novine“, br. 99/18., 32/19., 32/20. i 127/24.). Stavak 4., kojim je bilo propisano obligatorno oduzimanje predmeta namijenjenih ili uporabljenih za počinjenje kaznenog djela i ulova, predlaže se brisati, te njihovo oduzimanje regulirati sukladno općim odredbama iz članka 79. Kaznenog zakona.

Uz članak 34.

U članku 205. Kaznenog zakona (ubijanje ili mučenje životinja) predlaže se izmijeniti zakonski opis kaznenog djela na način da se već jednokratnim postupanjem, u vidu teške zlostave, nanošenje nepotrebne boli ili izlaganja nepotrebnoj patnji (primjerice: uskratom hrane ili pića), ostvaruju obilježja kaznenog djela. Također, iz ovoga stavka izostavlja se smrt životinje, a koji se oblik protupravnog postupanja propisuje u stavku 2. ovoga članka, kao i počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka iz koristoljublja.

Kao posljedica pooštrenja zakonske kaznene politike kažnjavanja predlažu se izmjene visine kazni za inkriminaciju propisanu u stavcima 1. i 2. ovoga članka. Tako predlagatelj u odnosu na članak 205. stavak 1. Kaznenog zakona predlaže propisivanje sankcije u visini od šest mjeseci do pet godina zatvora, dok za protupravno i skrivljeno postupanje iz stavka 2. predlaže kaznu u visini od jedne do osam godina zatvora.

Uz članak 35.

Ovim člankom predlaže se u stavku 1. uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja kojim se inkriminira spolno općenje sa životinjom ili spolno iskorištavanje životinje na drugi način. Do sada je ovo kazneno djelo bilo sankcionirano kroz kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja iz članka 205. Kaznenog zakona, ali samo pod uvjetom da se spolnim općenjem sa životinjom istoj namjerno nanosilo bol, patnju, ozljedu ili je ista na opisani način bila izložena teškom zlostavljanju. S obzirom na to da je u tom slučaju bilo potrebno dokazivati da je spolno općenje sa životinjom uzrokovalo mučenje ili nanošenje patnje životinji, novim se kaznenim djelom spolnog iskorištavanja životinja napušta takav koncept i iskazuje jasna društvena osuda svakog spolnog općenja sa životinjom ili spolnog iskorištavanje životinje na drugi način, neovisno o tome je li takvim postupanjem došlo do samog mučenja životinje. Za ovo kazneno djelo predlaže se kazna zatvora u visini od 6 mjeseci do pet godina.

U stavku 2. predlaže se uvesti kvalificirani oblik ovoga kaznenog djela, kada je kaznenim djelom iz stavka 1. prouzročena smrt životinje, za koje se predlaže kazna zatvora u visini od jedne do osam godina.

U stavku 3. posebno se propisuje obvezatno oduzimanje životinje nad kojom je počinjeno ovo kazneno djelo (članak 205.b stavak 1. i 2. Kaznenog zakona).

Uz članak 36.

U članku 206. Kaznenog zakona (prenošenje zaraznih bolesti životinja i organizama štetnih za biljke) predlaže se dopuniti zakonski opis kaznenog djela na način da se inkriminacija odnosi i na postupanje protivno propisima ili odlukama kojima nadležno državno tijelo određuje mjere za sprječavanje pojave zaraznih bolesti kod životinja ili organizama štetnih za biljke. I dalje je zadržan koncept konkretnog ugrožavanja kod ovog kaznenog djela, slijedom čega je dovoljno da dođe do opasnosti od širenja bolesti ili njezinih uzročnika, odnosno pojave ili širenja organizama štetnih za biljke, a ne traži se da dođe do povređivanja (npr. epidemije).

Kao posljedica pooštrenja zakonske kaznene politike kažnjavanja predlažu se izmjene visine kazni za inkriminacije propisane u stavcima 1. i 2. ovoga članka. Tako predlagatelj u odnosu na članak 206. stavak 1. Kaznenog zakona predlaže propisivanje sankcije u visini do dvije godine zatvora, dok za protupravno i skrivljeno postupanje iz stavka 2. predlaže kaznu u visini do jedne godine zatvora.

Uz članak 37.

U članku 207. Kaznenog zakona kao posljedica pooštrenja zakonske kaznene politike kažnjavanja predlažu se izmjene visine kazni za inkriminacije propisane u stavcima 1. i 2. ovoga članka. Tako predlagatelj u odnosu na članak 207. stavak 1. Kaznenog zakona predlaže propisivanje sankcije u visini do tri godine zatvora, dok za protupravno i skrivljeno postupanje iz stavka 2. predlaže kaznu u visini do jedne godine zatvora.

Uz članak 38.

U članku 208. Kaznenog zakona sukladno definiciji veterinarskog djelatnika iz članka 126. Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, br. 82/13., 148/13., 115/18., 52/21., 83/22., 152/22. i 18/23.), koja obuhvaća veterinare i veterinarske tehničare, predlaže se počinitelja ovoga kaznenog djela zakonski opisati kao „veterinar ili drugi veterinarski djelatnik“. Radnju počinjenja ovog kaznenog djela, koja je u članku 208. Kaznenog zakona propisana kao nepriдрžavanje pravila veterinarske struke pri pružanju pomoći, pregledu, cijepljenju ili

liječenju životinja predlaže se proširiti radnjom očito nesavjesnog postupanja pri obavljanju veterinarske djelatnosti, kao šireg rodnog pojma u odnosu na taksativno navedene radnje pružanja pomoći, pregleda, cijepljenja ili liječenja životinja. Predlaže se i pooštriti zakonsku politiku kažnjavanja s dosadašnjeg raspona do jedne godine zatvora na raspon do tri godine zatvora.

Članak 39.

U cilju daljnjeg unaprjeđenja kaznenopravne zaštite životinja, ovim se člankom predlaže uvesti novo kazneno djelo neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti (članak 208.a prijedloga zakona). Neovlašteno obavljanje veterinarske djelatnosti predstavljat će kazneno djelo kada je počinjeno uz naplatu. Za ovo kazneno djelo predlaže se propisati kaznu zatvora u visini do šest mjeseci.

Uz članak 40.

Ovim člankom predlažu se izmjene i dopune kaznenog djela pustošenja šuma iz članka 209. Kaznenog zakona U stavku 1. predlaže se uz „šumu“, kao objekt počinjenja kaznenog djela uvrstiti i „šumsko zemljište“, koje izraze treba razumjeti u smislu članka 5. Zakona o šumama („Narodne novine“, br. 68/18., 115/18., 98/19., 32/20., 145/20., 101/23. i 36/24., u daljnjem tekstu: Zakon o šumama). Također se predlaže pooštavanje propisane kazne, s dosadašnje gornje granice od dvije godine zatvora, na gornju granicu od tri godine zatvora.

U stavku 2. predlažu se propisati novi kvalifikatorne okolnosti, koje se odnose na prouzročenje znatne štete okolišu, narušenje biološke raznolikosti ili ugroženost općekorisnih funkcija šuma, kako su te funkcije definirane člankom 4. stavkom 1. Zakona o šumama.

U stavku 3. predlaže se terminološko usklađivanje sa Zakonom o zaštiti prirode, koji pojam „zaštićena prirodna vrijednost“ zamjenjuje pojmom „zaštićeni dio prirode“, definiranim u članku 111. predmetnog Zakona. Sukladno članku 111. Zakona o zaštiti prirode zaštićeni dijelovi prirode obuhvaćaju zaštićena područja u kategorijama propisanim u stavku 1. točki 1. toga Zakona. Također se predlažu nove kvalifikatorne okolnosti koje se odnose na počinjenje kaznenog djela u većem opsegu ili uporabom mehanizacije kojom je mogla nastupiti teška i dugotrajna šteta okolišu.

Obligatorno oduzimanje predmeta namijenjenih ili uporabljenih za počinjenje kaznenog djela ili koji su nastali počinjenjem kaznenog djela, propisano stavkom 3. članka 209. Kaznenog zakona, predlaže se brisati, te njihovo oduzimanje regulirati sukladno općim odredbama iz članka 79. Kaznenog zakona.

Uz članak 41.

Ovim člankom uvodi se novo kazneno djelo „Stavljanje na tržište Europske unije proizvoda i robe povezanih s deforestacijom“ u članku 209.a prijedloga zakona, a sukladno zahtjevima iz članka 3. stavka 2. točke p) Direktive (EU) 2024/1203.

Nezakonito postupanje iz članka 3. stavka 1. Direktive (EU) 2024/1203 u odnosu na ovo kazneno djelo obuhvaćeno je blanketnom dispozicijom „tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“.

Kazneno djelo je propisano kao opći delikt, odnosno svatko može biti njegov počinitelj. Radnje počinjenja kaznenog djela koje se predlažu kao stavljanje na tržište Europske unije, stavljanje na raspolaganje na tržištu Europske unije, izvoz s tržišta Europske unije relevantne robe ili proizvode, u količini većoj od neznatne, koji su povezani s deforestacijom ili nisu proizvedeni u skladu s mjerodavnim zakonodavstvom zemlje proizvodnje, ili nisu obuhvaćeni izjavom o

postupanju s dužnom pažnjom ili pojednostavljenom izjavom odgovaraju radnjama počinjenja iz članka 3. stavka 2. točke p) Direktive (EU) 2024/1203. Navedene radnje predstavljaju kršenje zabrane iz članka 3. Uredbe (EU) 2023/1115 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određene robe i određenih proizvoda povezanih s deforestacijom i degradacijom šuma te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 995/2010 (SL L 150, 9.6.2023.), kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2025/2650 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. prosinca 2025. o izmjeni Uredbe (EU) 2023/1115 u pogledu određenih obveza gospodarskih subjekata i trgovaca (SL L, 2025/2650, 23.12.2025.). Za ovo kazneno djelo predlaže se kazna zatvora u visini od šest mjeseci do pet godina, sukladno članku 5. stavku 2. točki d) Direktive (EU) 2024/1203. Također se u stavku 2. novog članka 209.a predlaže propisati kažnjavanje za nehajno postupanje, sukladno zahtjevu iz članka 3. stavka 4. Direktive (EU) 2024/1203.

Uz članak 42.

U članku 210. stavku 2. Kaznenog zakona predlaže se terminološko usklađivanje sa Zakonom o zaštiti prirode, koji pojam „zaštićena prirodna vrijednost“ zamjenjuje pojmom „zaštićeni dio prirode“, definiranim u članku 111. predmetnog Zakona. Sukladno članku 111. Zakona o zaštiti prirode zaštićeni dijelovi prirode obuhvaćaju zaštićena područja u kategorijama propisanim u stavku 1. točki 1. toga Zakona.

Stavak 3. članka 210. Kaznenog zakona kojim je bilo propisano obligatorno oduzimanje predmeta namijenjenih ili uporabljenih za počinjenje kaznenog djela ili koji su nastali počinjenjem kaznenog djela, predlaže se brisati, te njihovo oduzimanje regulirati sukladno općim odredbama iz članka 79. Kaznenog zakona.

Uz članak 43.

U članku 211. stavku 2. Kaznenog zakona predlaže se terminološko usklađivanje sa Zakonom o zaštiti prirode, koji pojam „zaštićena prirodna vrijednost“ zamjenjuje pojmom „zaštićeni dio prirode“, definiranim u članku 111. predmetnog Zakona. Sukladno članku 111. Zakona o zaštiti prirode zaštićeni dijelovi prirode obuhvaćaju zaštićena područja u kategorijama propisanim u stavku 1. točki 1. toga Zakona.

Stavak 3. članka 211. Kaznenog zakona kojim je bilo propisano obligatorno oduzimanje predmeta namijenjenih ili uporabljenih za počinjenje kaznenog djela ili koji su nastali počinjenjem kaznenog djela, predlaže se brisati, te njihovo oduzimanje regulirati sukladno općim odredbama iz članka 79. Kaznenog zakona.

Uz članak 44.

Ovim člankom izmijenjen je naziv kaznenog djela Protupravne gradnje te isti glasi Nezakonita gradnja. Osim navedenoga, kaznenim djelom proširena je kriminalna zona jer se osim samog građenja građevine na zaštićenim područjima: zaštićenoj prirodnoj vrijednosti, kulturnom dobru ili drugom području od posebnog interesa za državu, sankcionira i protivno propisima izvođenje radova u tim istim područjima, ali i u građevinskom području u prostoru ograničenja.

Uz članak 45.

Ovim člankom predlaže se izmjena teških kaznenih djela propisanih člankom 214. Kaznenog zakona sukladno zahtjevima iz članka 3. stavka 2. Direktive (EU) 2024/1203, koji za određena kaznena djela iz toga članka zahtjeva kažnjavanje za nastup teže posljedice koja se ogleda u

znatnoj šteti za kakvoću zraka, tla, za kakvoću ili stanje vode, za životinje, biljke ili ekosustav, znatnoj šteti za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, teškoj tjelesnoj ozljedi i smrti.

Slijedom navedenih zahtjeva izvršena je dopuna članka 214. stavka 1. kaznenim djelima iz Direktive (EU) 2024/1203 kako su prenesena u članak 193.a stavak 1., članak 193.b stavak 1., članak 193.c stavak 1., članak 193.d stavak 1., članak 194. stavak 3., članak 196. stavak 3., članak 197. stavak 1., članak 202.a stavak 1. prijedloga zakona te dopuna posljedicom njihova počinjenja koja se ogleda u znatnoj šteti za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode ili mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav.

Nadalje, izvršena je dopuna kataloga nehajnih kaznenih djela iz članka 214. stavka 3. kaznenim djelima iz Direktive (EU) 2024/1203 kako su prenesena u članak 193.a stavak 2., članak 193.b stavak 2., članak 193.c stavak 2., članak 202.a stavak 2. te slijedom promjene numeracije u člancima 194., 196. i 197. prijedloga zakona, na odgovarajući način izmijenjeno je pozivanje na one stavke navedenih kaznenih djela u kojima su sadržani nehajni oblici njihova počinjenja (članak 194. stavak 4., članak 196. stavak 4. i članak 197. stavak 3.). Također, dopunjena je i posljedica počinjenja koja se ogleda u znatnoj šteti za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode ili mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav.

Također, sukladno zahtjevima iz članka 3. stavka 2. točke m) Direktive (EU) 2024/1203 predlaže se propisati nove oblike teških kaznenih djela protiv okoliša iz članka 198.a prijedloga zakona u stavcima 5. i 6. članka 214. prijedloga zakona, koja imaju za posljedicu prouzročenje znatne šteta za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda.

S obzirom na to da je članak 214. Kaznenog zakona dopunjen novim stavcima 5. i 6., izvršena je promjena numeracije dosadašnjih stavaka 5., 6. i 7. u stavke 7., 8. i 9. prijedloga zakona.

Uz članak 46.

Ovim člankom predlaže se uvođenje novih članaka 214.a i 214.b prijedloga zakona. U članku 214.a predlaže se propisati osobito teška kaznena djela protiv okoliša sukladno zahtjevima članka 3. stavaka 3. Direktive (EU) 2024/1203. Naime, Direktiva (EU) 2024/1203 zahtjeva propisivanje kvalificiranih oblika namjernih kaznenih djela iz članka 3. stavka 2. Direktive (EU) 2024/1203, kada ova kaznena djela uzrokuju uništenje ili raširenu i znatnu štetu, koja je ili nepovratna ili dugotrajna, za ekosustav znatne veličine ili znatne okolišne vrijednosti ili za stanište unutar zaštićenog područja; ili raširenu i znatnu štetu, koja je ili nepovratna ili dugotrajna, za kakvoću zraka, tla ili vode. Slijedom navedenih zahtjeva, predlaže se uvođenje osobito teškog kaznenog djela protiv okoliša u čiji katalog se uvrštavaju namjerna kaznena djela iz članka 3. stavak 2. Direktive (EU) 2024/1203 kako su prenesena u prijedlog zakona (članak 193. stavak 1. i 2., članak 193.a stavak 1., članak 193.b stavak 1., članak 193.c stavak 1., članak 193.d stavak 1., članak 194. stavci 1., i 2. i 3., članak 194.a, članak 195. stavci 1. i 2., članak 195.a stavci 1. i 2., članak 196. stavci 1., 2. i 3., članak 197. stavci 1. i 2., članak 198. stavak 1., članak 198.a stavak 1., članak 200. stavci 1. i 2., članak 201. stavci 1., 2. i 3., članak 202. stavak 1., članak 202.a stavak 1. i članak 209.a stavak 1.). S obzirom na to da se radi o kaznenom djelu koje je, sukladno uvodnoj izjavi 21. Direktive (EU) 2024/1203, usporedivo s „ekocidom“, predlaže se za isto propisati kaznu zatvora u trajanju najmanje deset godina ili kaznu dugotrajnog zatvora.

U članku 214.b predlaže se definirati značenje izraza za potrebe Glave XX. Kaznenog zakona, a koji su svojstveni kaznenim djelima iz ove Glave. Člankom 214.b stavkom 1. prijedloga zakona prenosi se članak 3. stavak 8. Direktive (EU) 2024/1203, kojim se propisuju kriteriji procjene radi li se o neznatnoj količini ili količini većoj od neznatne za potrebe pojedinih kaznenih djela iz Glave XX. Kaznenog zakona. Nadalje, stavkom 2. ovoga članka propisuju se

kriteriji za procjenu mogućeg uzrokovanja štete za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode i mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, sve skladno članku 3. stavku 7. Direktive (EU) 2024/1203. Stavkom 3. ovoga članka propisuju se kriteriji za procjenu specifične vrste znatne štete, odnosno znatnog ugrožavanja, za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode i mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, a sukladno članku 3. stavku 6. Direktive (EU) 2024/1203. Značenje izraza znatna šteta definirano je u članku 87. stavku 29. Kaznenog zakona kao novčana vrijednost u iznosu koji prelazi 7.963,37 eura, koji i dalje vrijedi u odnosu na kaznena djela u kojima je kao zakonsko obilježje propisana znatna šteta, a koja nije specifična šteta za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode i mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda.

Uz članak 47.

Ovim člankom predlaže se povećanje propisanih kazni za kazneno djelo iz članka 215. Kaznenog zakona, imajući osobito u vidu potrebu snažnijeg kaznenopravnog odgovora na slučajeve podmetanja i izazivanja požara, kao radnju počinjenja navedenog kaznenog djela, a kojima se ugrožavaju život i zdravlje ljudi, imovina većeg opsega.

Naime, učestalost i posljedice požara, osobito onih izazvanih namjernim postupanjem, mogu biti izrazito teške te uključivati ugrožavanje većeg broja osoba, uništenje ili znatno oštećenje imovine, kao i dugotrajne posljedice za okoliš i sigurnost stanovništva. Posebnu težinu imaju situacije u kojima se požari izazivaju na način koji zbog mjesta, vremena ili okolnosti počinjenja može dovesti do njihova nekontroliranog širenja i ugrožavanja većeg broja ljudi. Stoga se povećanjem kazni za kaznenog djela iz članka 215. Kaznenog zakona nastoji osigurati primjerenija razina kaznenopravne zaštite, te omogućiti sudu izricanje strože kazne u slučajevima u kojima težina posljedica i okolnosti počinjenja opravdavaju takav kaznenopravni odgovor. Predloženo pooštavanje kazni, ima za cilj i jačanje preventivnog učinka kaznenopravne norme, osobito u odnosu na namjerno izazivanje požara, s obzirom na njihovu potencijalno izrazitu opasnost za život, zdravlje ljudi, imovinu i okoliš. Osim za namjerno počinjenje navedenog kaznenog djela predlaže se povisiti kazne i za nehajno postupanje koje također može dovesti do osobito teških posljedica za zaštićeno pravno dobro. Svrha pooštavanja kazni je osiguravanje razmjerne i učinkovite sankcije koja će poticati potreban stupanj pažnje, odgovornosti i opreza u postupanju. Posebno je važno da kaznenopravna norma jasno odražava društveni zahtjev za odgovornim postupanjem u situacijama u kojima lakomisleno postupanje može rezultirati nastupom ozbiljnih posljedica.

Uz članak 48.

Odredbom članka 222. inkriminiraju se teže posljedice počinjenja kaznenog djela iz članka 215. Povećanjem kazni za temeljno kazneno djelo mijenja se i odnos prema njegovim kvalificiranim oblicima koji se ostvaruju nastupanjem težih posljedica, zbog čega je nužno osigurati njihovu međusobnu razmjernost i sustavnu usklađenost. Stoga se predlaže odgovarajuće povećanje kazni propisanih člankom 222., a kako bi kaznenopravna reakcija na teže posljedice ostala razmjerna težini osnovnog djela i stupnju krivnje počinitelja. Budući da je povećanje kazni predloženo isključivo u odnosu na kazneno djelo iz članka 215., bilo je potrebno u tom dijelu odgovarajuće prilagoditi i strukturu članka 222. Predložena struktura članka 222. stoga

omogućuje jasno razgraničenje slučajeva u kojima teže posljedice proizlaze iz počinjenja kaznenog djela iz članka 215. od slučajeva u kojima takve posljedice proizlaze iz drugih kaznenih djela obuhvaćenih ovom odredbom i u kojem dijelu je samo izmjena tehničke prirode jer su sada prema ovom prijedlogu članka 222. opisani u stavcima 2., 4., 6. i 8.

Stavkom 1. predlaže se povećanje kazne zatvora s dosadašnjeg raspona od jedne do deset godina na raspon od tri do petnaest godina. Predloženo povećanje kazne opravdano je osobito visokim stupnjem krivnje počinitelja, koji namjerno općeopasnom radnjom ili općeopasnim sredstvom prouzrokuje tešku tjelesnu ozljedu neke osobe ili imovinsku štetu velikih razmjera.

Stavkom 3. ukoliko je posljedica počinjenja kaznenog djela počinjenog s namjerom prouzročenje smrti jedne ili više osoba predlaže se povećanje kaznenopravne sankcije s dosadašnjeg raspona od tri do petnaest godina zatvora na kaznu zatvora u trajanju od najmanje pet godina ili kaznu dugotrajnog zatvora. Predloženo povećanje opravdano je iznimnom težinom posljedice, odnosno gubitkom ljudskog života, kao najtežim zadiranjem u zaštićeno pravno dobro. U takvim slučajevima postojeći kazneni raspon više ne odražava u dovoljnoj mjeri težinu posljedice niti osigurava odgovarajuću razinu kaznenopravne zaštite. Istodobno, propisivanje mogućnosti izricanja dugotrajnog zatvora za najteže slučajeve omogućuje sudu da, uzimajući u obzir sve okolnosti konkretnog slučaja, stupanj krivnje počinitelja, broj žrtava i druge relevantne okolnosti, izrekne sankciju razmjernu osobito teškim posljedicama. Predloženim povećanjem ujedno se jača odvrćajući učinak kaznenopravne norme te jasno izražava društvena osuda postupanja kojim je prouzročena smrt osobe.

U stavcima 5. i 7. predlaže se povećanje kazni i za nehajno počinjenje kaznenog djela u slučajevima u kojima nastupe teže posljedice, a kako bi se osigurala primjerena razina kaznenopravne zaštite i odgovarajući preventivni učinak sankcije.

Stavkom 5., ukoliko je nehajnim počinjenjem kaznenog djela prouzročena teška tjelesna ozljeda ili imovinska šteta velikih razmjera umjesto dosadašnjeg kaznenog raspona od šest mjeseci do pet godina zatvora predlaže se kazna zatvora od jedne do osam godina. Predloženo povećanje odražava potrebu za snažnijim preventivnim djelovanjem u slučajevima u kojima nepažljivo postupanje prouzrokuje teže posljedice usmjerene na tjelesni integritet neke osobe ili imovinu velikih razmjera.

Stavkom 7., ukoliko je posljedica nehajnog počinjenja nastupila smrt, predlaže se povećanje kaznenog raspona s dosadašnjih jedne do osam godina na tri do dvanaest godina zatvora.

Posebna težina posljedice opravdava strožu kaznenopravnu reakciju, neovisno o tome što se radi o nehajnom obliku krivnje, pri čemu se zadržava jasna razlika između namjernog i nehajnog počinjenja, dok se visina sankcije usklađuje s težinom nastale posljedice.

Predloženim izmjenama stoga se nastoji uspostaviti odgovarajući odnos između stupnja krivnje počinitelja i težine posljedice, uz istodobno jačanje generalno-preventivnog i odvrćajućeg učinka kaznenopravne norme

Uz članak 49.

Ovim člankom dopunjava se članak 311. stavak 3. Kaznenog zakona na način da se za kršenje Posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora predlaže kažnjavanje počinitelja kaznom zatvora do dvije godine. Dopuna se predlaže jer Posebna mjera nadzora po punom izvršenju kazne zatvora nije propisana kao sigurnosna mjera, čije bi se kršenje kvalificiralo kao kazneno djelo neizvršenja sudske odluke iz članka 311. Kaznenog zakona. Uzimajući u obzir da je jedna od materijalnih pretpostavki za primjenu Posebne mjere i ta da je riječ o počinitelju koji je u potpunosti izdržao kaznu zatvora i kojem nije odobren uvjetni otpust, opoziv koji bi rezultirao nastavkom izdržavanja kazne zatvora nije bilo moguće propisati. Stoga se kršenje Posebne obveze propisuje kao samostalno kazneno djelo neizvršenja sudske odluke, a što je i

razmjerno s obzirom na svrhu same mjere, koja se primarno ogleda u zaštiti društva od opasnih počinitelja kaznenih djela koji su u potpunosti izdržali kaznu zatvora.

Uz članak 50.

U članak 386. Kaznenog zakona, koji sadrži popis akata Europske unije s kojima su odredbe Kaznenog zakona usklađene, predlaže se dodati Direktivu (EU) 2024/1203. Istovremeno se predlaže s popisa izbrisati Direktivu 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava, koja je člankom 26. Direktive (EU) 2024/1203 zamijenjena Direktivom (EU) 2024/1203.

Uz članak 51.

Ovim člankom propisano je stupanje Zakona na snagu.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 24.

- (1) Neubrojiva osoba nije kriva i ne može joj se izreći kazna.
- (2) Neubrojiva je osoba koja u vrijeme ostvarenja protupravnog djela nije mogla shvatiti značenje svojeg postupanja ili nije mogla vladati svojom voljom zbog duševne bolesti, privremene duševne poremećenosti, nedovoljnog duševnog razvitka ili neke druge teže duševne smetnje.
- (3) Prema osobi koja je u stanju neubrojivosti ostvarila protupravno djelo postupit će se prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama.
- (4) Neubrojivoj osobi može se izreći sigurnosna mjera zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti, zabrane upravljanja motornim vozilom, zabrane približavanja, udaljenje iz zajedničkog kućanstva i zabrane pristupa Internetu.

Članak 40.

- (1) Kazne su novčana kazna, zatvor i dugotrajni zatvor.
- (2) Novčana kazna može se izreći kao glavna i kao sporedna kazna.
- (3) Zatvor i dugotrajni zatvor mogu se izreći samo kao glavne kazne.
- (4) Kad zakon za određeno kazneno djelo propisuje kaznu zatvora do tri godine, sud može izreći novčanu kaznu kao glavnu.
- (5) Za kaznena djela počinjena iz koristoljublja novčana kazna kao sporedna može se izreći i kad nije propisana zakonom ili kad je zakonom propisano da će se počinitelj kazniti kaznom zatvora ili novčanom kaznom, a sud kao glavnu kaznu izrekne kaznu zatvora.
- (6) Rad za opće dobro izriče se kao zamjena za kaznu zatvora ili novčanu kaznu.

Članak 46.

- (1) Kazna dugotrajnog zatvora ne može biti kraća od dvadeset i jedne niti dulja od četrdeset godina.
- (2) Iznimno, za kaznena djela počinjena u stjecaju pod uvjetima propisanim ovim Zakonom jedinstvena kazna dugotrajnog zatvora može se izreći u trajanju pedeset godina.
- (3) Kazna dugotrajnog zatvora izriče se na pune godine.
- (4) Kazna dugotrajnog zatvora ne može se izreći počinitelju koji je kazneno djelo počinio u vrijeme kad nije navršio osamnaest godina.

(5) Odredbe o kazni zatvora primjenjuju se i na kaznu dugotrajnog zatvora ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 51.

(1) Ako počinitelj jednom ili više radnji počini više kaznenih djela za koja mu se istodobno sudi, sud će mu za svako kazneno djelo utvrditi kaznu, a zatim će ga, na temelju ocjene počiniteljeve ličnosti i počinjenih kaznenih djela u njihovoj ukupnosti, osuditi na jedinstvenu kaznu.

(2) Jedinstvena kazna sastoji se u povišenju najviše pojedinačne utvrđene kazne, ali ne smije doseći zbir pojedinačnih kazni, niti premašiti najveću mjeru kazne dugotrajnog zatvora, odnosno novčane kazne.

(3) Ako su za dva ili više kaznenih djela utvrđene pojedinačne kazne dugotrajnog zatvora čiji zbroj prelazi pedeset godina, sud može izreći jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju pedeset godina.

(4) Ako su kao pojedinačne kazne utvrđene kazne zatvora i novčane kazne, sud će izreći jedinstvenu kaznu zatvora i jedinstvenu novčanu kaznu.

(5) U primjeni stavka 2. i 4. ovoga članka kazna maloljetničkog zatvora izjednačuje se s kaznom zatvora.

Članak 53.

(1) Kad se osuđeniku sudi za kazneno djelo počinjeno prije nego što je započeo izdržavati kaznu po prijašnjoj presudi ili za kazneno djelo počinjeno za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, kazne dugotrajnog zatvora ili kazne maloljetničkog zatvora, sud će izreći jedinstvenu kaznu za sva kaznena djela primjenom odredbi članka 51. ovoga Zakona, uzimajući prije izrečenu kaznu kao već utvrđenu. Kazna ili dio kazne koju je osuđenik izdržao, ne računajući vrijeme provedeno na uvjetnom otpustu, uračunat će se u izrečenu jedinstvenu kaznu.

(2) Sud neće postupiti po odredbama stavka 1. ovoga članka kad osuđeniku sudi za kazneno djelo počinjeno tijekom izdržavanja kazne zatvora, kazne dugotrajnog zatvora ili kazne maloljetničkog zatvora, ako se s obzirom na preostali dio ranije kazne primjenom odredbi o stjecaju ne bi mogla postići svrha kažnjavanja.

(3) Kad osuđenik za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, kazne dugotrajnog zatvora ili maloljetničkog zatvora počini kazneno djelo za koje je zakonom propisana kazna do jedne godine zatvora ili blaža kazna, primijenit će se stegovna mjera.

Članak 54.

Vrijeme provedeno u pritvoru i istražnom zatvoru, kao i svako oduzimanje slobode u vezi s kaznenim djelom, uračunava se u izrečenu kaznu zatvora, kaznu dugotrajnog zatvora i novčanu kaznu. Prilikom uračunavanja izjednačuje se jedan dan pritvora, istražnog zatvora i svakog drugog oduzimanja slobode te jedan dnevni iznos novčane kazne s jednim danom zatvora.

Članak 59.

(1) Sud može otpustiti osuđenika s izdržavanja kazne zatvora ako je izdržao najmanje jednu polovinu kazne na koju je osuđen, ali ne manje od tri mjeseca, ako se osnovano očekuje da neće počiniti kazneno djelo te ako na to pristaje.

(2) Prilikom odlučivanja o prijedlogu sud će cijeliti ličnost osuđenika, njegov prijašnji život i osuđivanost, je li protiv njega u tijeku drugi kazneni postupak, odnos prema počinjenom kaznenom djelu i žrtvi, ponašanje tijekom izdržavanja kazne zatvora, uspješnost primjene programa izvršavanja kazne zatvora, je li došlo do promjene njegova ponašanja nakon počinjenog kaznenog djela ili se očekuje da će do tih promjena doći primjenom mjera nadzora za vrijeme uvjetnog otpusta te životne okolnosti i njegovu spremnost za uključivanje u život na slobodi.

(3) Postupak odlučivanja o uvjetnom otpustu uređuje se posebnim zakonom.

Članak 60.

(1) Puštanjem na uvjetni otpust za osuđenika počinje vrijeme provjeravanja koje odgovara neizdržanom dijelu kazne zatvora.

(2) Osuđeniku kojeg se pušta na uvjetni otpust može se odrediti jedna ili više posebnih obveza navedenih u članku 62. ovoga Zakona sukladno uvjetima iz članka 63. ovoga Zakona i zaštitni nadzor sukladno odredbi članka 64. ovoga Zakona.

(3) Obveze i zaštitni nadzor ne mogu trajati dulje od pet godina, osim ako sud utvrdi da bez daljnjeg provođenja obveza ili zaštitnog nadzora nad osobom koja je osuđena za kaznena djela kojima se ugrožava ili povređuje tjelesni, psihički ili spolni integritet osobe i za koja je propisana kazna zatvora od pet ili više godina, postoji opasnost da će počiniti slično kazneno djelo, kada se obveze ili zaštitni nadzor iz stavka 2. mogu produljiti za jednu do pet godina ili odrediti nove obveze. Obveze ili zaštitni nadzor ne mogu trajati dulje od isteka neizdržanog dijela kazne zatvora na koju je počinitelj osuđen.

Članak 65.

Sigurnosne mjere jesu: obvezno psihijatrijsko liječenje, obvezno liječenje od ovisnosti, obvezan psihosocijalni tretman, zabrana obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti, zabrana upravljanja motornim vozilom, zabrana približavanja, uznemiravanja i uhođenja, udaljenje iz zajedničkog kućanstva, zabrana pristupa internetu, zaštitni nadzor po punom izvršenju kazne zatvora i zabrana držanja i nabavljanja životinja.

Zaštitni nadzor po punom izvršenju kazne zatvora

Članak 76.

(1) Sigurnosnu mjeru zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora sud će izreći počinitelju ako mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od pet ili više godina za namjerno kazneno djelo ili u trajanju od dvije ili više godina za namjerno kazneno djelo s obilježjem nasilja ili kazna zatvora za drugo kazneno djelo iz glave XVI., XVII. ili XVIII. ovoga Zakona pod uvjetom da kazna bude u potpunosti izdržana jer osuđeniku nije odobren uvjetni otpust.

(2) Nad počiniteljem će se odmah nakon izlaska iz zatvora započeti provoditi zaštitni nadzor sukladno članku 64. ovoga Zakona i posebne obveze iz članka 62. stavka 2. točke 6. do 9. ako su mu izrečene uz zaštitni nadzor.

(3) Sud prilikom donošenja presude može odrediti da se zaštitni nadzor ne provodi ako ima razloga vjerovati da osoba neće ponovno počiniti kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka i bez njegova provođenja.

(4) Vrijeme provjeravanja traje od jedne do tri godine, osim ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno na štetu djeteta, kada vrijeme provjeravanja traje od jedne do pet godina. Sud može vrijeme provjeravanja prije njegova isteka na prijedlog nadležnog tijela za probaciju produljiti za još jednu godinu ako bi bez provođenja zaštitnog nadzora postojala opasnost od ponovnog počinjenja nekog od kaznenih djela navedenih u stavku 1. ovoga članka.

(5) Sud izvršenja će nakon proteka prve godine od početka provedbe zaštitnog nadzora i potom najmanje jednom godišnje preispitati potrebu njegova daljnjeg provođenja i o tome donijeti rješenje. Na prijedlog nadležnog tijela za probaciju ili osuđenika ovo preispitivanje može se učiniti i prije, ali ne prije proteka šest mjeseci od zadnjeg preispitivanja. Sud može obustaviti provedbu zaštitnog nadzora ako ima razloga vjerovati da osuđenik neće ponovno počiniti kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka i bez njegova daljnjeg provođenja.

Članak 76.a

(1) Sigurnosnu mjeru zabrane držanja i nabavljanja životinja sud može izreći počinitelju koji je počinio kazneno djelo nad životinjom ako postoji opasnost da će počiniti isto ili slično djelo.

(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od jedne do pet godina. Počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora, a nije mu izrečena uvjetna osuda niti je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro, mjera iz stavka 1. ovoga članka izreći će se u trajanju koje je od jedne do pet godina dulje od izrečene kazne zatvora.

(3) Na zabranu iz stavka 1. ovoga članka shodno će se primijeniti odredba članka 71. stavka 5. ovoga Zakona.

(4) Po proteku jedne godine od početka izvršavanja mjere izrečene na temelju stavka 1. ovoga članka sud može na prijedlog osuđenika obustaviti njezino izvršenje ako ustanovi da više ne postoji opasnost iz stavka 1. ovoga članka. Osuđenik može ponoviti prijedlog, ali ne prije proteka jedne godine od zadnjeg preispitivanja.

(5) Sud će o presudi kojom je izrečena mjera iz stavka 1. ovoga članka obavijestiti tijelo nadležno za obavljanje inspekcijskih poslova u području veterinarstva.

GLAVA ŠESTA (VI.) ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI, ODUZIMANJE PREDMETA I JAVNO OBJAVLJIVANJE PRESUDE

Članak 81.

(1) Kazneni progon zastarijeva nakon:

- 40 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna dugotrajnog zatvora i kazna zatvora u trajanju dužem od 15 godina,
- 25 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 10 godina,
- 20 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 5 godina,
- 15 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 3 godine,
- 10 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od jedne godine i
- 6 godina za ostala kaznena djela.

(2) Kazneni progon ne zastarijeva za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločin agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.), terorizma (članak 97. stavak 4.), trgovanja ljudima (članak 106. stavak 5.), teškog ubojstva (članak 111.), teškog ubojstva ženske osobe (članak 111.a), teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (članak 166.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.) te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.

(3) Ako je prije proteka rokova iz stavka 1. ovoga članka donesena prvostupanjska presuda, zastara kaznenog progona produljuje se za dvije godine.

Članak 83.

(1) Izrečena se kazna zbog zastare ne može izvršiti kad od pravomoćne presude protekne:

- 40 godina od izrečene kazne dugotrajnog zatvora,
- 25 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju duljem od deset godina,
- 20 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju duljem od pet godina,
- 15 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju duljem od tri godine,
- 10 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju duljem od jedne godine,
- 6 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju do jedne godine, novčane kazne kao glavne ili sporedne kazne.

(2) Ne zastarijeva izvršenje kazni izrečenih za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločina agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.), terorizma (članak 97. stavak 4.), trgovanja ljudima (članak 106. stavak 5.), teškog ubojstva (članak 111.), teškog ubojstva ženske osobe (članak 111.a), teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (članak 166.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.) te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.

Članak 87.

(1) Kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske su odredbe sadržane u ovom Zakonu i drugim zakonima Republike Hrvatske, kojima se određuju pretpostavke kažnjivosti i sankcije koje se mogu izreći počiniteljima kaznenih djela.

(2) Protupravna radnja je radnja kojom su ispunjena obilježja kaznenog djela, a ne postoji razlog isključenja protupravnosti.

(3) Službena osoba je državni dužnosnik ili službenik, dužnosnik ili službenik u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelj pravosudne dužnosti, sudac porotnik, član Državnog sudbenog vijeća ili Državnoodvjetničkog vijeća, arbitar, javni bilježnik i stručni radnik koji obavlja poslove iz djelatnosti socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja. Službenom osobom smatra se i osoba koja u Europskoj uniji, stranoj državi, međunarodnoj organizaciji koje je Republika Hrvatska član, međunarodnom sudu ili arbitraži čiju sudbenost Republika Hrvatska prihvaća, obavlja dužnosti povjerene osobama iz prethodne rečenice.

(4) Vojna osoba je djelatna vojna osoba, ročnik, pričuvnik i kadet te državni službenik i namještenik raspoređen na službu u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

(5) Kad je službena osoba naznačena kao počinitelj kaznenog djela koje nije predviđeno u Glavi XXXIV. ovoga Zakona, ili kao osoba prema kojoj je počinjeno kazneno djelo, službenom osobom smatrat će se i vojna osoba.

(6) Odgovorna osoba je fizička osoba koja vodi poslove pravne osobe ili joj je izričito ili stvarno povjereno obavljanje poslova iz područja djelovanja pravne osobe ili državnih tijela ili tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Dijete je osoba koja nije navršila osamnaest godina života.

(8) Članovi obitelji su bračni ili izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner, njihova zajednička djeca te djeca svakog od njih, srodnik po krvi u ravnoj lozi, srodnik u pobočnoj lozi zaključno do trećeg stupnja, srodnici po tazbini do zaključno drugog stupnja, posvojitelj i posvojenik.

(9) Bliske osobe su članovi obitelji, bivši bračni ili izvanbračni drug, bivši životni partner ili neformalni životni partner, sadašnji ili bivši partner u intimnoj vezi, osobe koje imaju zajedničko dijete i osobe koje žive u zajedničkom kućanstvu.

(10) Izvanbračni drug je osoba koja živi u izvanbračnoj zajednici koja ima trajniji karakter ili koja traje kraće vrijeme ako je u njoj rođeno zajedničko dijete.

(11) Neformalni životni partner je osoba koja živi u istospolnoj zajednici koja ima trajniji karakter.

(12) Tajni podatak je podatak koji je prema posebnom zakonu označen kao klasificirani podatak. Ne smatra se tajnim podatkom podatak čiji je sadržaj suprotan ustavnom poretku Republike Hrvatske ili podatak koji je označen tajnim radi prikrivanja kaznenog djela, prekoračenja ili zlouporabe ovlasti te drugih oblika nezakonitog postupanja u državnim tijelima.

(13) Službena tajna je podatak koji je prikupljen i koristi se za potrebe tijela javne vlasti, a koji je zakonom, drugim propisom ili općim aktom nadležnog tijela donesenim na temelju zakona proglašen službenom tajnom.

(14) Izbori su izbori za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike, Europski parlament, predstavnička tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, općinske načelnike, gradonačelnike, župane, gradonačelnika Grada Zagreba te postupak odlučivanja na državnom referendumu.

(15) Isprava je svaki predmet koji sadrži zapis, znak ili sliku koji je podoban ili određen da služi kao dokaz neke činjenice koja ima vrijednost za pravne odnose.

(16) Pokretna stvar je i svaka proizvedena ili skupljena energija za davanje svjetlosti, topline ili kretanja, kao i telefonski impulsi.

(17) Motorno vozilo je svako prometno sredstvo na motorni pogon u kopnenom, vodenom i zračnom prometu.

(18) Računalni sustav je svaka naprava ili skupina međusobno spojenih ili povezanih naprava, od kojih jedna ili više njih na osnovi programa automatski obrađuju podatke, kao i računalni podaci koji su u njega spremljeni, obrađeni, učitani ili preneseni za svrhe njegovog rada, korištenja, zaštite i održavanja.

(19) Računalni podatak je svako iskazivanje činjenica, informacija ili zamisli u obliku prikladnom za obradu u računalnom sustavu.

(20) Računalni program je skup računalnih podataka koji su u stanju prouzročiti da računalni sustav izvrši određenu funkciju.

(21) Zločin iz mržnje je kazneno djelo počinjeno zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjeroispovijesti, nacionalnog ili etničkog podrijetla, jezika, invaliditeta, spola, spolnog opredjeljenja ili rodnog identiteta druge osobe. Takvo postupanje uzet će se kao otegotna okolnost ako ovim Zakonom nije izričito propisano teže kažnjavanje.

(22) Imovinskom korišću od kaznenog djela smatra se neposredna imovinska korist ostvarena počinjenjem kaznenog djela, imovina u koju je promijenjena ili pretvorena neposredna imovinska korist od kaznenog djela, kao i svaka druga korist koja je ostvarena od neposredne imovinske koristi od kaznenog djela ili imovine u koju je promijenjena ili pretvorena neposredna imovinska korist od kaznenog djela bez obzira nalazi li se na području Republike Hrvatske ili izvan njega.

(23) Imovinom se smatra imovina bilo koje vrste, neovisno o tome je li materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, odnosno pravni dokumenti ili instrumenti kojima se dokazuje pravo na ili interes za takvu imovinu.

(24) Mito je svaka nepripadna nagrada, dar ili druga imovinska ili neimovinska korist bez obzira na vrijednost.

(25) Žrtva kaznenog djela je fizička osoba koja je pretrpjela fizičke i duševne posljedice, imovinsku štetu ili bitnu povredu temeljnih prava i sloboda koji su izravna posljedica kaznenog djela. Žrtvom kaznenog djela smatraju se i bračni i izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner te potomak, a ako njih nema, predak, brat i sestra one osobe čija je smrt izravno prouzročena kaznenim djelom te osoba koju je ona na temelju zakona bila dužna uzdržavati.

(26) Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira na to jesu li u ovom Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

(27) Vrijednost imovine, imovinske štete, imovinske koristi, porezne obveze i državne potpore je velikih razmjera ako prelazi 79.633,69 eura. Razaranja prouzročena kaznenim djelima su velika ako prelaze 79.633,69 eura.

(28) Vrijednost imovine je većeg opsega ako prelazi 26.544,56 eura.

(29) Vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi je velika ako prelazi 7963,37 eura. Vrijednost imovinske koristi i štete je znatna ako prelazi 7963,37 eura.

(30) Vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi je mala ako ne prelazi 132,72 eura.

(31) Bezgotovinski instrument plaćanja je pokretna stvar, isprava i računalni podatak odnosno program, zaštićeni uređaj, predmet ili zapis ili njihova kombinacija, osim zakonskih sredstava plaćanja, koji jest ili nije u fizičkom obliku, a nositelju ili korisniku omogućuje, samostalno ili u vezi s postupkom, odnosno nizom postupaka, prijenos novca ili novčane vrijednosti i pomoću digitalnih sredstava razmjene. Digitalno sredstvo razmjene znači bilo kakav elektronički novac i virtualne valute.

(32) Rodno utemeljeno nasilje nad ženama označava nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje nerazmjerno pogađa žene. Takvo postupanje uzet će se kao otegotna okolnost ako ovim Zakonom nije izričito propisano teže kažnjavanje.

(33) Sustav umjetne inteligencije je strojni sustav različitih razina samostalnosti koji može pokazati prilagodljivost te koji za izričito ili neizričito izražene ciljeve iz ulaznih vrijednosti koje je primio zaključuje kako stvoriti izlazne vrijednosti kao što su predviđanja, sadržaj, preporuke ili odluke koje mogu utjecati ili utječu na stvarna ili prividna okruženja.

Članak 97.

(1) Tko s ciljem ozbiljnog zastrašivanja stanovništva, ili prisiljavanja države ili međunarodne organizacije da što učini ili ne učini, ili ozbiljnog narušavanja ili uništavanja temeljnih ustavnih, političkih, gospodarskih ili društvenih struktura države ili međunarodne organizacije, počini jedno od sljedećih djela koje može ozbiljno naštetiti državi ili međunarodnoj organizaciji:

1. napade na život osobe koji mogu prouzročiti smrt,
2. napade na tijelo drugoga,
3. otmicu ili uzimanje talaca,
4. uništenje državnih ili javnih objekata, prometnog sustava, infrastrukture uključujući i informacijske sustave, nepokretne platforme na epikontinentalnom pojasu, javnog mjesta ili privatne imovine koje može ugroziti živote ljudi ili prouzročiti znatnu gospodarsku štetu,
5. otmicu zrakoplova, broda ili drugih sredstava javnog prijevoza ili prijevoza robe,

6. izrada, posjedovanje, pribavljanje, prijevoz, opskrba ili uporaba oružja, eksploziva, nuklearnog, radiološkog, biološkog ili kemijskog oružja, kao i istraživanje i razvoj nuklearnog, radiološkog, biološkog ili kemijskog oružja,
 7. ispuštanje opasnih tvari ili prouzročenje požara, eksplozija ili poplava, čime se ugrožava život ljudi,
 8. ometanje ili obustava opskrbe vodom, električnom energijom ili drugim osnovnim prirodnim resursom, čime se ugrožava život ljudi,
 9. posjeduje ili koristi radioaktivne tvari ili izrađuje, posjeduje ili koristi uređaj za aktiviranje, raspršivanje ili emitiranje radioaktivnog materijala ili ionizirajućeg zračenja, koristi ili ošteti nuklearni objekt tako da dođe do ispuštanja ili opasnosti od ispuštanja radioaktivnog materijala, ili upotrebom sile ili prijetnje zahtijeva radioaktivni materijal, uređaj za aktiviranje, raspršivanje ili emitiranje radioaktivnog materijala ili nuklearni objekt, ili
 10. ometanje rada računalnog sustava kada je značajan broj računalnih sustava pogođen uporabom naprava namijenjenih ili prilagođenih za tu svrhu ili kada je time prouzročena znatna šteta ili kada je počinjeno u odnosu na računalni sustav kritične infrastrukture ili oštećenje računalnih podataka kada je počinjeno u odnosu na računalni sustav kritične infrastrukture.
- kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(2) Tko prijeti počinjenjem kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(3) Ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena velika razaranja ili je prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora najmanje pet godina.

(4) Ako počinitelj prigodom počinjenja kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka s namjerom usmrti jednu ili više osoba, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

Članak 193.

(1) Tko protivno propisima otpusti, unese ili ispusti količinu tvari ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo, podzemlje, vodu ili more kojom se može trajnije ili u znatnoj mjeri ugroziti njihova kakvoća ili se mogu u znatnoj mjeri ili na širem području ugroziti životinje, bilje ili gljive, ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko otpusti, unese ili ispusti tvari ili ionizirajuće zračenje u zrak, tlo, podzemlje, vodu ili more i time ugrozi život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine, a za kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka kaznom zatvora do tri godine.

Članak 194.

(1) Tko protivno propisima ispusti onečišćujuće tvari s pomorskog objekta u more ili s plovnog objekta u kopnene vode, i time pogorša njihovu kakvoću, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko protivno propisima ispušta manje količine onečišćujućih tvari s pomorskog objekta u more ili s plovnog objekta u kopnene vode, a što u svojoj ukupnosti ima za rezultat pogoršanje njihove kakvoće.

(3) Tko djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

Ugrožavanje ozonskog sloja

Članak 195.

(1) Tko protivno propisima proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja u promet ili koristi tvari koje oštećuju ozonski sloj, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

Članak 196.

(1) Tko protivno propisima u jednoj ili više naizgled povezanih pošiljaka izvrši nedozvoljeni promet otpadom u količini koja je veća od neznatne, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Tko protivno propisima odbacuje, odlaže, sakuplja, skladišti, obrađuje, uvozi, izvozi ili prevozi otpad ili posreduje u tome ili s njim uopće gospodari ili postupa na način koji može trajnije ili u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ili na širem području ugroziti životinje, bilje ili gljive, ili ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(4) Tko kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

Članak 197.

(1) Tko protivno propisima rukuje postrojenjem u kojem se odvijaju opasni postupci ili u kojem su pohranjene ili se koriste opasne tvari ili pripravci koji mogu izvan postrojenja trajnije ili u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ili na širem području ugroziti životinje, bilje ili gljive, ili ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

Ugrožavanje okoliša radioaktivnim tvarima

Članak 198.

(1) Tko protivno propisima proizvodi, prerađuje, rukuje, koristi, posjeduje, skladišti, prevozi, uvozi, izvozi ili odlaže nuklearni materijal ili druge opasne radioaktivne tvari tako da može trajnije ili u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ili na širem području ugroziti životinje, bilje ili gljive ili ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

Članak 200.

(1) Tko protivno propisima usmrti, uništi, posjeduje, hvata ili uzima jedinku strogo zaštićene vrste ili drugi zaštićeni dio prirode, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko djelom iz stavka 1. ovoga članka izazove značajno smanjenje broja jedinki u populaciji ili izazove njezino istrebljenje, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(4) Nema kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka ako je počinjeno prema neznatnom broju jedinki strogo zaštićene vrste ili drugog zaštićenog dijela prirode i neznatno je utjecalo na očuvanje te vrste ili drugog zaštićenog dijela prirode.

Članak 201.

(1) Tko protivno propisima uništi ili izazove znatno pogoršanje staništa ciljnih vrsta područja ekološke mreže ili znatno pogoršanje ciljnog stanišnog tipa područja ekološke mreže, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini prema prioritetnoj vrsti ili stanišnom tipu područja ekološke mreže, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Kaznom iz stavka 2. ovog članka kaznit će se tko protivno propisima uništi ili oštetiti područje razmnožavanja ili odmaranja ili gnijezdo strogo zaštićene vrste u mjeri koja značajno utječe na stanje očuvanja te vrste.

(4) Tko kazneno djelo iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

Članak 202.

(1) Tko protivno propisima o zaštiti divljih vrsta trguje, uvozi, izvozi ili prevozi živu ili mrtvu jedinku divlje vrste, njezine dijelove ili prerađevine dobivene iz nje, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(3) Nema kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka ako je počinjeno prema neznatnoj količini jedinki i neznatno je utjecalo na očuvanje te vrste.

Članak 204.

(1) Tko lovi divljač u vrijeme lovostaja ili na području na kojem lov nije dopušten ili lovi bez položenog lovačkog ispita, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Tko lovi divljač, ribu ili druge slatkovodne ili morske organizme na način ili sredstvima kojima se oni masovno uništavaju ili upotrebom nedopuštenih pomoćnih sredstava, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko vrhunski trofej divljači trajno iznese u inozemstvo.

(4) Predmeti namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje kaznenog djela i ulov će se oduzeti.

Članak 205.

(1) Tko usmrti životinju bez opravdanog razloga ili je teško zlostavlja, nanosi joj nepotrebne boli ili je izlaže nepotrebnim patnjama, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Tko iz nehaja uskratom hrane ili vode ili na drugi način izloži životinju tegobnom stanju kroz dulje vrijeme, kaznit će se kaznom zatvora do šest mjeseci.

(4) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.

Prenošenje zaraznih bolesti životinja i organizama štetnih za bilje

Članak 206.

(1) Tko ne postupi po propisima ili odlukama kojima nadležno državno tijelo određuje mjere za suzbijanje ili sprječavanje širenja zarazne bolesti kod životinja ili organizama štetnih za bilje pa zbog toga dođe do opasnosti od širenja te bolesti ili njezinih uzročnika, odnosno pojave ili širenja organizama štetnih za bilje, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do šest mjeseci.

Članak 207.

(1) Tko proizvede radi prodaje ili stavi u promet sredstva za liječenje ili sprječavanje zaraze kod životinja koja su opasna za njihov život ili zdravlje pa zbog toga dođe do širenja zarazne bolesti ili uquine veći broj životinja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do šest mjeseci.

Članak 208.

Veterinar ili veterinarski djelatnik koji se pri pružanju pomoći, pregledu, cijepljenju ili liječenju životinje ne pridržava pravila veterinarske struke pa zbog toga nastupi oboljenje, znatno pogoršanje bolesti ili uginuće životinje, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

Članak 209.

(1) Tko protivno propisima siječe ili krči šumu ili na drugi način pustoši šumu, a time ne čini neko drugo kazneno djelo za koje je propisana teža kazna, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini u šumi koja je sastavni dio područja koje je propisom ili odlukom nadležnog tijela proglašeno zaštićenom prirodnom vrijednosti, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Predmeti namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje kaznenog djela ili nastali počinjenjem kaznenog djela će se oduzeti.

Članak 210.

(1) Tko protivno propisima promijeni ili poremeti vodni režim, a time ne čini neko drugo kazneno djelo za koje je propisana teža kazna, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini na području koje je propisom ili odlukom nadležnog tijela proglašeno zaštićenom prirodnom vrijednosti, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Predmeti namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje kaznenog djela ili nastali počinjenjem kaznenog djela će se oduzeti.

(4) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka počinitelj će se kazniti.

Članak 211.

(1) Tko protivno propisima obavlja eksploataciju rudnog blaga i time prouzroči znatnu štetu, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko protivno propisima obavlja eksploataciju rudnog blaga u području koje je propisom ili odlukom nadležnog tijela proglašeno zaštićenom prirodnom vrijednosti, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Predmeti namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje kaznenog djela ili nastali počinjenjem kaznenog djela će se oduzeti.

(4) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.

Protupravna gradnja

Članak 212.

Tko protivno propisima gradi građevinu u području koje je propisom ili odlukom nadležnog tijela proglašeno zaštićenom prirodnom vrijednosti, kulturnim dobrom ili drugim područjem od posebnog interesa za državu, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Članak 214.

(1) Ako je kaznenim djelom iz članka 193. stavka 1. i 2., članka 194. stavka 1. i 2., članka 196. stavka 1. i 2., članka 197. stavka 1., članka 198. stavka 1. i članka 199. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda jedne ili više osoba, ili se promjene prouzročene onečišćenjem ne mogu dulje vrijeme otkloniti, ili nastupi velika nesreća, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Ako je kaznenim djelima navedenim u stavku 1. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(3) Ako je kaznenim djelom iz članka 193. stavka 3., članka 194. stavka 3., članka 196. stavka 3., članka 197. stavka 2. i članka 198. stavka 2. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda jedne ili više osoba, ili se promjene prouzročene onečišćenjem ne mogu dulje vrijeme otkloniti, ili nastupi velika nesreća, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(4) Ako je kaznenim djelima navedenim u stavku 3. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(5) Ako je kaznenim djelom iz članka 200. stavka 1. i 2., članka 201. stavka 1., 2. i 3. i članka 202. stavka 1. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(6) Ako je kaznenim djelom iz članka 206. stavak 1., članka 207. stavka 1. i članka 208. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(7) Ako je kaznenim djelom iz članka 200. stavka 3., članak 201. stavka 4., članka 202. stavka 2., članka 206. stavka 2. i članka 207. stavka 2. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine.

Članak 215.

(1) Tko požarom, poplavom, eksplozivom, otrovom ili otrovnim plinom, ionizirajućim zračenjem, motornom silom, električnom ili drugom energijom ili kakvom općeopasnom radnjom ili općeopasnim sredstvom izazove opasnost za život ili tijelo ljudi ili za imovinu većeg opsega, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko ne postavi propisane naprave za zaštitu od požara, eksplozije, poplave, otrova, otrovnih plinova, nuklearne energije, ionizirajućih zračenja ili za zaštitu na radu ili te naprave ne održava u ispravnom stanju, ili ih u slučaju potrebe ne stavi u djelovanje, ili uopće ne postupi po propisima ili tehničkim pravilima o zaštitnim mjerama i time izazove opasnost za život ili tijelo ljudi ili za imovinu većeg opsega.

(3) Tko kaznena djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

Članak 222.

(1) Ako je kaznenim djelom iz članka 215. stavka 1. i 2., članka 216. stavka 1., 2. i 3., članka 217. stavka 1., članka 219. i članka 221. stavka 1. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda neke osobe ili imovinska šteta velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 1. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(3) Ako je kaznenim djelom iz članka 215. stavka 3., članka 216. stavka 4., članka 217. stavka 2. i članka 221. stavka 2. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda neke osobe ili imovinska šteta velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(4) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 3. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Članak 311.

(1) Službena ili odgovorna osoba koja ne izvrši pravomoćnu sudsku odluku koju je bila dužna izvršiti, a time ne čini neko drugo kazneno djelo za koje je propisana teža kazna, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko krši sigurnosnu mjeru koja mu je određena pravomoćnom presudom.

(3) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko se ne pridržava samostalne mjere opreza koja mu je određena sudskom odlukom.

Članak 386.

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

1. Direktiva Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka (SL L 328, 5. 12. 2002.),
2. Direktiva 2005/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o onečišćenju mora s brodova i uvođenju sankcija za kršenja (SL L 255, 30. 9. 2005.), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom 2009/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o izmjeni Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju s brodova i uvođenju sankcija za kršenja (SL L 280, 27. 10. 2009.),
3. Direktiva 2008/98 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.),
4. Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (SL L 328, 6. 12. 2008.),
5. Direktiva 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 168, 30. 6. 2009.),
6. Direktiva 2010/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o standardima kvalitete i sigurnosti ljudskih organa namijenjenih transplantaciji (SL L 207, 6. 8. 2010.),
7. Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprječavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP (SL L 101, 15. 4. 2011.),
8. Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17. 12. 2011.),
9. Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (SL L 315, 14. 11. 2012.),
10. Direktiva 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP (SL L 218, 14. 8. 2013.),
11. Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji (SL L 127, 29. 4. 2014.),
12. Direktiva 2014/62/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o kaznenopravnoj zaštiti eura i drugih valuta od krivotvorenja, kojom se zamjenjuje Okvirnu odluku Vijeća 2000/383/PUP (SL L 151, 21. 5. 2014.),
13. Direktiva 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o kaznenopravnim sankcijama za zlouporabu tržišta (SL L 173, 12. 6. 2014.),

14. Direktiva 2016/343/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL L 65, 11. 3. 2016.),

15. Direktiva 2016/800/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičenici ili optuženici u kaznenim postupcima (SL L 132, 21. 5. 2016.), ».

16. Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31. 3. 2017.),

17. Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28. 7. 2017.),

18. Direktiva (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima (SL L 284, 12. 11. 2018.),

19. Direktiva (EU) 2019/713 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o borbi protiv prijevара i krivotvorenja u vezi s bezgotovinskim sredstvima plaćanja i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/413/PUP (SL L 123, 10. 5. 2019.),

20. Direktiva (EU) 2024/1712 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o izmjeni Direktive 2011/36/EU o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava (SL L, 2024/1712, 24. 6. 2024.),

21. Okvirna odluka Vijeća 2001/500/PUP od 26. lipnja 2001. o pranju novca, identifikaciji, praćenju, zamrzavanju, pljenidbi i oduzimanju imovine i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima (SL L 182, 5. 7. 2001.),

22. Okvirna odluka Vijeća 2002/946/PUP od 28. studenoga 2002. o jačanju kaznenopravnog okvira za sprečavanje pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka (SL L 328, 5. 12. 2002.),

23. Okvirna odluka Vijeća 2004/757/PUP od 25. listopada 2004. o utvrđivanju minimalnih odredaba vezanih za elemente kaznenih djela i sankcija u području nezakonite trgovine drogom (SL L 335, 11. 11. 2004.),

24. Okvirna odluka Vijeća 2005/212/PUP od 24. veljače 2005. o oduzimanju imovinske koristi, sredstava i imovine pribavljene kaznenim djelom (SL L 68, 15. 3. 2005.),

25. Okvirna odluka Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenoga 2008. o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima (SL L 328, 6. 12. 2008.),

26. Konvencija o provedbi Sporazuma iz Schengena (SL L 239, 22. 9. 2000.).

Prilozi:

- Iskaz o procjeni učinaka propisa
- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
- Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije, s tablicom usporednog prikaza

PRILOG 4.:

OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

1.	OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije	
1.2.	Naziv propisa:	Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Ne	Naziv akta: Opis mjere:
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da Nalazi se u Planu usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije za 2026. godinu („Narodne Novine“, br. 26/2026). pod rednim brojem 22.	Naziv pravne stečevine: Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona prenosi se Direktiva (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ
2.	UTVRĐIVANJE PROBLEMA		
2.1.	Kaznenim zakonom određene su tri osnovne vrste kazni: novčana kazna, zatvor i dugotrajni zatvor. Zatvor i dugotrajni zatvor relativno su određene vremenske kazne oduzimanja slobode. One su propisane kao glavne, odnosno one kojima se primarno ostvaruje svrha kažnjavanja, stoga se zatvor i dugotrajni zatvor u sustavu kazni Republike Hrvatske mogu samostalno izreći za kaznena djela za koja su propisana. Kazna dugotrajnog zatvora uvedena je 2013. godine, kao odraz nužnosti oštre kaznenopravne politike kažnjavanja najtežih kaznenih djela. Dugotrajni je zatvor, tada prema mišljenju zakonodavca predstavljao dovoljan vremenski okvir potreban da se u specijalno preventivnom smislu, utječe na počinitelja najpogibelnijih oblika teških kaznenih djela da ubuduće ne čine kazneno djelo, ali i na generalno preventivnu svrhu kažnjavanja, kojom se jača povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava. Kao posljedica presude Europskog suda za ljudska prava <i>Tomašić i dr. protiv Hrvatske</i> (zahtjev br. 46598/06. od 15. siječnja 2009.) u kojoj je Sud utvrdio manjkavost hrvatskog sustava zaštite ljudi od postupaka opasnih počinitelja, koji su kao takvi prepoznati od strane nadležnih vlasti i postupanja prema takvim pojedincima, uključujući i pravni okvir u kojem nadležne vlasti trebaju djelovati, uvedena je donošenjem Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 125/11.), sigurnosna mjera zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora (članak 76). Ova sigurnosna mjera ima za izazov da sud prilikom izricanja kazne zatvora		

procjenjuje opasnosti počinitelja po punom izvršenju kazne zatvora i posljedično određuje predmetnu sigurnosnu mjeru. Dakle, u toj situaciji sud pri izricanju kazne zatvora procjenjuje opasnost počinitelja te određuje sigurnosnu mjeru uvjetno, ovisno o tomu hoće li počinitelj izdržati kaznu u cijelosti ili neće.

U Republici Hrvatskoj, nažalost, svjedoci smo počinjenja osobito teških kaznenih djela. Upravo takva kaznena djela, predstavljaju posebnu pogibeljnost ponašanja kojima se osobito teško povređuju društvene vrijednosti (naročito život). Obzirom na obvezu države da zaštiti živote ljudi pod svojom jurisdikcijom, odnosno da zaštiti njihov tjelesni integritet, ukazala se potreba daljnjeg normativnog unaprjeđenja Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25., dalje: KZ/11). To se posebice odnosi na one njegove odredbe kojima se propisuju vrste kazni, ali i one kojima se osigurava učinkovit nadzor nad počiniteljima kaznenih djela koji su u cijelosti izdržali kaznu zatvora jer im nije bio odobren uvjetni otpust.

Nadalje, analiza kaznenog zakonodavstva koja je uslijedila po donošenju Direktive (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ (dalje: Direktiva (EU) 2024/1203) ukazala je na potrebu revizije Glave XX. Kaznenog zakona koja propisuje kaznena djela protiv okoliša. Ova Glava posljednji puta bila je predmetom izmjena i dopuna 2018. godine („Narodne novine“, br. 118/18), kada je provedena revizija transpozicije Direktive 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenog 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (dalje: Direktiva 2008/99/EZ), a koju Direktivu zamjenjuje Direktiva (EU) 2024/1203.

Direktiva (EU) 2024/1203 je nastala kao posljedica porasta broja kaznenih djela protiv okoliša kojim se narušava učinkovitost prava Europske unije u području okoliša, a koja kaznena djela sve češće imaju prekogranični karakter i kao takva predstavljaju prijetnju za okoliš. Direktiva (EU) 2024/1203 revidira popis kaznenih djela protiv okoliša iz Direktive 2008/99/EZ, propisuje nova kaznena djela na temelju najtežih kršenja prava Unije u području okoliša te provodi harmonizaciju kaznenih sankcija. Kao bitnu novinu, Direktiva (EU) 2024/1203 definira, za potrebe u njoj sadržanih kaznenih djela, značenje nezakonitog postupanja, a kojim je sad obuhvaćeno ne samo kršenje propisa Europske unije iz područja zaštite okoliša, nacionalnih propisa i odluka kojima se ti propisi provede, nego i postupanje koje se provodi na temelju odobrenja koje je izdalo nadležno tijelo države članice, ako je takvo odobrenje dobiveno prijevarom ili koruptivnim postupanjem, iznudom ili prisilom. Isto tako, kao novinu, Direktiva (EU) 2024/1203 propisuje kriterije za procjenu pojedinih bitnih obilježja kaznenih djela, koje bi nadležna tijela, ako je relevantno, trebala uzeti u obzir pri procjeni toga jesu li dosegnuti kvalitativni i kvantitativni pragovi koji se upotrebljavaju za definiranje kaznenih djela protiv okoliša. Osim usklađivanja sa zahtjevima iz Direktive (EU) 2024/1203, ukazala se i potreba revizije odredbi KZ/11 kojima se osigurava kaznenopravna zaštita životinja, kroz izmjene i dopune pojedinih instituta Općeg dijela KZ/11, pooštavanje zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja i proširenje kaznenopravne zaštite životinja uvođenjem novih kaznenih djela.

Nadalje, svjedoci smo u posljednje vrijeme učestalih požara, uključujući požara koji nastaju na otvorenom prostoru, u blizini naseljenih područja, prometne i druge infrastrukture, koji ukazuju na potrebu dodatnog preispitivanja učinkovitosti postojećeg kaznenopravnog okvira u cilju ostvarivanja njegove generalne, tako i specijalne prevencije. Ovo posebno iz razloga

	što posljedice takvih događaja mogu biti višestruke i dugotrajne: neposredno ugrožavanje života i zdravlja ljudi ili imovine većeg opsega, kao i njihovo povređivanje. Stoga se u cilju postizanja učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja, ukazala potreba njenog pooštavanja, kada je u pitanju kazneno djelo terorizma sa smrtnom posljedicom prouzročenom iz nehaja, kao i kada su u pitanju teška kaznena djela protiv opće sigurnosti kod kojih je teška tjelesna ozljeda, imovinska šteta velikih razmjera ili smrt jedne ili više osoba posljedica počinjenja kaznenog djela dovodenja u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom. Posljedično, ukazala se potreba i za pooštavanjem zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja za kazneno djelo dovodenja u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom.
2.2.	Izvor podataka:
	Interna analiza Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije i Direktiva (EU) 2024/1203
3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA
3.1.	Opis posebnog cilja
	Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, znači normativnu reformu i učinkovitiju zaštitu društva od najopasnijih počinitelja kaznenih djela. Tako se Nacrtom prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (dalje u tekstu: Nacrt prijedloga) predlaže uvođenje kazne doživotnog zatvora koja bi se mogla izreći za kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora (članak 46. a). Radi se o najtežim kaznenim djelima kojima se društvo želi zaštititi od najtežih počinitelja. Stoga se opisanim pokazuje i odlučnost države spram sankcioniranja najtežih zločina, ali i odlučnost da zaštiti živote građana i njihov tjelesni integritet. Ukoliko sud počinitelju odmjeri kaznu doživotnog zatvora za kazneno djelo za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora, Nacrt prijedloga, u skladu s konvencijskim standardima Europskog suda za ljudska prava predviđa mogućnost puštanja osuđenika na uvjetni otpust nakon proteka roka od dvadeset i pet godina od izdržane kazne doživotnog zatvora (članak 59. stavak 1. KZ/11). Kao posljedica uvođenja kazne doživotnog zatvora u kaznenopravni sustav Republike Hrvatske, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, izmijenit će se i odredba o mogućnosti izricanja jedinstvene kazne dugotrajnog zatvora u visini 50 godina, ako su utvrđene dvije ili više kazni dugotrajnog zatvora čiji zbroj prelazi 50 godina (članak 51. stavak 3). Odredba će se izmijeniti na način da će sud moći izreći jedinstvenu kaznu doživotnog zatvora, ako su za dva ili više kaznenih djela utvrđene pojedinačne kazne dugotrajnog zatvora ili ako je za jedno od dva ili više kaznenih djela počinjenih u stjecaju utvrđena kazna doživotnog zatvora. Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, postići će se i učinkovitija zaštita društva od opasnih počinitelja kaznenih djela i kroz oblik tzv. preventivnog nadzora, kojim se tretiraju opasni počinitelji nakon punog izvršenja kazne zatvora, a koji više nije propisan kao kazneno pravna sankcija-sigurnosna mjera zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora (članak 76. KZ/11), nego kao zasebni institut-Posebna mjera nadzora po punom izvršenju kazne zatvora (članak 79.a), koju sud rješenjem određuje osuđeniku pod uvjetom da kazna bude u potpunosti izdržana i to za kataloška kaznena djela (kaznena djela iz Glave XVI. ili XVII.) ili ako mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od pet ili više godina za kazneno djelo počinjeno s namjerom ili u trajanju od dvije ili više godina za kazneno djelo s obilježjem nasilja počinjeno s namjerom, ako je vjerojatno da će osuđenik ponovno počiniti neko od navedenih kaznenih djela. Kršenje mjere sankcionirati će se kao samostalno kazneno djelo neizvršenja sudske odluke (članak 311.).

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona ukinut će se i zastara kaznenog progona (članak 81. stavak 1. podstavak 1.) i zastara izvršenja kazne zatvora (članak 83. stavak 1. podstavak 1.) za kaznena djela za koja je propisana odnosno izrečena kazna dugotrajnog zatvora, a što se pokazuje opravdanim jer je riječ o takvim kaznenim djelima za koje zbog težine i načina počinjenja uvijek postoji potreba kaznenog progona, odnosno zastara izvršenja kazne zatvora.

Nadalje, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, provest će se usklađivanje nacionalnog kaznenog zakonodavstva sa zahtjevima Direktive (EU) 2024/1203, izmjenama i dopunama bitnih obilježja kaznenih djela onečišćenja okoliša (članak 193. KZ/11), ispuštanja onečišćujućih tvari s plovnog objekta (članak 194. KZ/11), protupravnog korištenja tvari koje oštećuju ozonski sloj (članak 195. KZ/11), ugrožavanja okoliša otpadom (članak 196. KZ/11), ugrožavanja okoliša postrojenjem (članak 197. KZ/11), ugrožavanja okoliša radioaktivnim tvarima i materijalima (članak 198. KZ/11), uništavanja zaštićenih dijelova prirode (članak 200. KZ/11), uništavanja staništa (članak 201. KZ/11), trgovanja divljim vrstama (članak 202. KZ/11), te uvođenjem novih kaznenih djela, koja se predlažu propisati kao onečišćenje okoliša proizvodima (članak 193.a), onečišćenje okoliša tvarima (članak 193.b), onečišćenje okoliša živom (članak 193.c), onečišćenje okoliša zahvatima (članak 193.d), nedopušteno recikliranje brodova (članak 194.a), protupravno korištenje flouriranih stakleničkih plinova (članak 195.a), onečišćenje okoliša zahvaćanjem voda (članak 198.a), protuzakonito unošenje u okoliš invazivnih stranih vrsta (članak 202.a), stavljanja na tržište Europske unije proizvoda i robe povezanih s deforestacijom (članak 209.a), kao i uvođenje osobito teškog kaznenog djela protiv okoliša (članak 214.a).

Usklađivanje sa zahtjevima Direktive (EU) 2024/1203 ogleda se i u reviziji članka 214. KZ/11 (teška kaznena djela protiv okoliša) te uvođenju osobito teškog kaznenog djela protiv okoliša (članak 214.a) za koje se predlaže propisati kaznu zatvora u trajanju od 10 godina ili dugotrajnog zatvora, obzirom da isto obuhvaća postupanja usporediva s „ekocidom“. Također se u novom članku 214.b predlaže definirati značenje izraza za potrebe Glave XX. Kaznenog zakona, a koji se odnose se na kriterije procjene radi li se o neznatnoj količini ili količini većoj od neznatne za potrebe pojedinih kaznenih djela iz Glave XX KZ/11, kriterije za procjenu mogućeg uzrokovanja štete za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode i mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, te kriterije za procjenu specifične vrste znatne štete, odnosno znatnog ugrožavanja, za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode ili mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda.

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, provest će se i unaprjeđenje kaznenopravne zaštite životinja kroz propisivanje mogućnosti izricanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja iz članka 76.a KZ/11 neubrojivim počiniteljima kaznenih djela te kroz propisivanje obligatornog izricanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja, uz zadržavanje uvjeta opasnosti od ponavljanja kaznenog djela. Nadalje, predlaže se proširiti kaznenopravnu zaštitu životinja uvođenjem novih kaznenih djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b) i neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti (članak 208.a). Isto tako, predlaže se pooštavanje zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja za kaznena djela ubijanja ili mučenja životinja iz članka 205. KZ/11, prenošenja zaraznih bolesti životinja i organizama štetnih za biljke iz članka 206. KZ/11,

	proizvodnje i stavljanja u promet štetnih sredstava za liječenje životinja iz članka 207. KZ/11 i nesavjesnog pružanja veterinarske pomoći iz članka 208. KZ/11. Donošenjem ovog propisa pooštriti će se zakonska kaznenopravna politika kažnjavanja za kazneno djelo terorizma sa smrtnom posljedicom, kao i teška kaznena djela protiv opće sigurnosti prouzročena počinjenjem kaznenog djela dovođenja u opasnost života imovine opće opasnom radnjom ili sredstvom, koje uključuje i požare, kao i temeljnog kaznenog djela dovođenja u opasnost ljudi i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom.
3.2.	Opis svrhe propisa
	Svrha je propisa postići učinkovitiju zaštitu društva od najopasnijih počinitelja kaznenih djela, kroz uvođenje u sustav kazni Republike Hrvatske, mogućnost izricanja kazne doživotnog zatvora (članak 46. a), uz mogućnost puštanja osuđenika na uvjetni otpust nakon dvadeset i pet godina izdržane kazne zatvora (članak 59. stavak 1.), kao i kroz uvođenje oblika tzv. preventivnog nadzora, kojim se tretiraju opasni počinitelji nakon punog izvršenja kazne zatvora -Posebne mjera nadzora po punom izvršenju kazne zatvora (članak 79. a). Osim navedenog, daljnje unaprjeđenje zaštite društva od najopasnijih počinitelja kaznenih djela, postići će se i kroz ukidanje zastare kaznenog progona (članak 81. stavak 1. podstavak 1.) i zastare izvršenja kazne zatvora za kaznena djela za koja je propisana odnosno izrečena kazna dugotrajnog zatvora (članak 83. stavak 1. podstavak 1.), kao i kroz mogućnost izricanja jedinstvene kazne doživotnog zatvora, ako su za dva ili više kaznenih djela utvrđene pojedinačne kazne dugotrajnog zatvora (članak 51. stavak 3.) ili ako je za jedno od dva ili više kaznenih djela počinjenih u stjecaju utvrđena kazna doživotnog zatvora (članak 51. stavak 4.).. Nadalje, svrha je ovog propisa postići punu usklađenost sa zahtjevima Direktive (EU) 2024/1203, kroz izmjene i dopune zakonskih opisa pojedinih kaznenih djela iz Glave XX. KZ/11 te kroz uvođenje novih kaznenih djela (onečišćenje okoliša proizvodima (članak 193.a), onečišćenje okoliša tvarima (članak 193.b), onečišćenje okoliša živom (članak 193.c), onečišćenje okoliša zahvatima (članak 193.d), nedopušteno recikliranje brodova (članak 194.a), protupravno korištenje flouriranih stakleničkih plinova (članak 195.a), onečišćenje okoliša zahvaćanjem voda (članak 198.a), protuzakonito unošenje u okoliš invazivnih stranih vrsta (članak 202.a)., stavljanje na tržište Europske unije proizvoda i robe povezanih s deforestacijom (članak 209.a), osobito teška kaznena djela protiv okoliša (članak 214.a)), kao i uvođenje značenja pojedinih izraza za potrebe Glave XX. KZ/11 (članak 214.b). Osim prenošenja Direktive (EU) 2024/1203, svrha je ovog propisa daljnje unaprjeđenje učinkovitosti kaznenopravne zaštite životinja, kroz izmjene i dopune pojedinih instituta Općeg dijela KZ/11, pooštavanje zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja i proširenje kaznenopravne zaštite životinja uvođenjem novih kaznenih djela. Zaključno, svrha je ovoga propisa osigurati učinkovitu kaznenopravnu zaštitu za ugrožavanje, tijela ljudi ili imovine većeg opsega, kada je u pitanju kazneno djelo dovođenja u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom (članak 215. KZ/11) ili njihovo povređivanje nastalo kao posljedica počinjenja ovog kaznenog djela, u kom slučaju je riječ o teškom kaznenom djelu protiv opće sigurnosti (članak 222. KZ/11). Uz navedeno, u cilju osiguranja učinkovite kaznenopravne zaštite predlaže se povišiti kaznu zatvora za kazneno djelo terorizma iz članka 97. stavka 3. KZ, dakle za učin tog djela sa smrtnom posljedicom prouzročenom iz nehaja.

3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja
	Cilj koji se želi postići ostvaruje se isključivo normativnim rješenjem.
3.4.	Izvor podataka:
	Interna analiza Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije i Direktiva (EU) 2024/1203
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA
4.1.	Posebni cilj: Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, provest će se unaprjeđenje nacionalnog kaznenog zakonodavstva, koje će kaznenopravnim sredstvima djelovati na zaštitu života i tjelesnog integriteta građana od najopasnijih počinitelja kaznenih djela. To će se postići kroz mogućnost izricanja kazne doživotnog zatvora za kazneno djelo za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora (članak 46. a), kao i ukidanje zastare kaznenog progona (članak 81. stavak 1. podstavak 1.) i zastare izvršenja kazne zatvora za sva kaznena djela (članak 83. stavak 1. podstavak 1.), za koja je propisana odnosno izrečena kazna dugotrajnog zatvora. Kao posljedica uvođenja kazne doživotnog zatvora koja se može izreći i za jedno kazneno djelo za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona ukinuti će se pravilo o mogućnosti izricanja jedinstvene kazne dugotrajnog zatvora u trajanju od pedeset godina, ako su za dva ili više kaznenih djela utvrđene pojedinačne kazne dugotrajnog zatvora čiji zbroj prelazi pedeset godina (članak 51. stavak 3. KZ/11). Umjesto toga, omogućiti će se izricanje jedinstvene kazne doživotnog zatvora, ako su za dva ili više kaznenih djela utvrđene pojedinačne kazne dugotrajnog zatvora ili ako je za jedno od dva ili više kaznenih djela počinjenih u stjecaju utvrđena kazna doživotnog zatvora. Zaključno, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, uvest će se Posebna mjera nadzora po punom izvršenju kazne zatvora (članak 79. a), kojom se društvo štiti od opasnih počinitelja kaznenih djela te se posljedično brisati iz sustava kaznenopravnih sankcija sigurnosna mjera zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora (članak 76. KZ/11). Nastavno, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, provest će se usklađivanje nacionalnog kaznenog zakonodavstva sa zahtjevima Direktive (EU) 2024/1203, izmjenama i dopunama bitnih obilježja kaznenih djela onečišćenja okoliša (članak 193. KZ/11), ispuštanja onečišćujućih tvari s plovnog objekta (članak 194. KZ/11), protupravnog korištenja tvari koje oštećuju ozonski sloj (članak 195. KZ/11), ugrožavanja okoliša otpadom (članak 196. KZ/11), ugrožavanja okoliša postrojenjem (članak 197. KZ/11), ugrožavanja okoliša radioaktivnim tvarima i materijalima (članak 198. KZ/11), uništavanja zaštićenih dijelova prirode (članak 200. KZ/11), uništavanja staništa (članak 201. KZ/11), trgovanja divljim vrstama (članak 202. KZ/11), te uvođenjem novih kaznenih djela, koja se predlažu propisati kao onečišćenje okoliša proizvodima (članak 193.a), onečišćenje okoliša tvarima (članak 193.b), onečišćenje okoliša živom (članak 193.c), onečišćenje okoliša zahvatima (članak 193.d), nedopušteno recikliranje brodova (članak 194.a), protupravno korištenje flouriranih stakleničkih plinova (članak 195.a), onečišćenje okoliša zahvaćanjem voda (članak 198.a), protuzakonito unošenje u okoliš invazivnih stranih vrsta (članak 202.a). i stavljanja na tržište Europske unije proizvoda i robe povezanih s deforestacijom (članak

209.a).Usklađivanje sa zahtjevima Direktive (EU) 2024/1203 ogleda se i u reviziji članka 214. KZ/11 (teška kaznena djela protiv okoliš) te uvođenju osobito teškog kaznenog djela protiv okoliša (članak 214.a) za koje se predlaže propisati kaznu zatvora u trajanju od dest godina ili dugotrajnog zatvora, obzirom da isto obuhvaća postupanja usporediva s „ekocidom“. Također se u novom članku 214.b predlaže definirati značenje izraza za potrebe Glave XX. Kaznenog zakona, a koji se odnose se na kriterije procjene radi li se o neznatnoj količini ili količini većoj od neznatne za potrebe pojedinih kaznenih djela iz Glave XX KZ/11, kriterije za procjenu mogućeg uzrokovanja štete za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode i mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, te kriterije za procjenu specifične vrste znatne štete, odnosno znatnog ugrožavanja, za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode ili mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda.

Kroz nove inkriminacije, ali i unaprjeđenje postojećih koje se ovim Nacrtom prijedloga zakona predlažu i to ako su poduzeta protupravno i dolusno ili s nehajem, osnažit će se kazneno pravna zaštita okoliša, ne samo u pogledu sprječavanja opasnosti za okoliš koja će se ogledati u kaznenim djelima ugrožavanja, već i u situacijama nastanka štete i/ili onečišćivanja okoliša. Obzirom da se ovim kaznenim djelima može ugroziti više zaštićenih prirodnih vrijednosti (zraka, tla vode i mora, biljke, životinje), ali i život i zdravlje ljudi, a ugrožavanje kojih može prijeći i u povređivanje, revizija Glave XX. Kaznenog zakona, kojom se kaznenopravnim sredstvima štiti okoliš, „predstavlja sveobuhvatan i na razini država članica harmonizirani kaznenopravni odgovor u zaštiti i održivosti prirodnih resursa, posebice u dijelu zaštite ekosustava šuma, gospodarenja otpadom i to u dijelu sigurnog zbrinjavanja otpadom koji se ne može reciklirati. Kažnjavanje počinitelja ovih kaznenih djela u ranoj fazi njihova počinjenja, dakle u fazi samoga ugrožavanja koja za uspostavu kaznenopravne odgovornosti ne traži da dođe do povređivanja zaštićenog pravnog dobra, u ovom slučaju okoliša, pružit će se direktna zaštita ne samo okolišu, nego i životima i zdravlju ljudi, koja se štite težim kazna u situacijama kada ugrožavanje okoliša, preraste u njegovo povređivanje.

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, provest će se i unaprjeđenje kaznenopravne zaštite životinja kroz propisivanje mogućnosti izricanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja iz članka 76.a KZ/11 neubrojivim počiniteljima kaznenih djela te kroz propisivanje obligatornog izricanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja, uz zadržavanje uvjeta opasnosti od ponavljanja kaznenog djela. Nadalje, predlaže se proširiti kaznenopravnu zaštitu životinja uvođenjem novih kaznenih djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b) i neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti (članak 208.a). Isto tako, predlaže se pooštavanje zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja za kaznena djela ubijanja ili mučenja životinja iz članka 205. KZ/11, prenošenja zaraznih bolesti životinja i organizama štetnih za biljke iz članka 206. KZ/11, proizvodnje i stavljanja u promet štetnih sredstava za liječenje životinja iz članka 207. KZ/11 i nesavjesnog pružanja veterinarske pomoći iz članka 208. KZ/11.

Zaključno, donošenjem ovog propisa pooštriti će se zakonska kaznenopravna politika kažnjavanja za kazneno djelo terorizma sa smrtnom posljedicom (članak 97. stavak 3. KZ/11, kao i teška kaznena djela protiv opće sigurnosti prouzročena počinjenjem kaznenog djela dovođenja u opasnost života imovine opće opasnom radnjom ili sredstvom, koje uključuje i

	požare (članak 222. u vezi s člankom 215. KZ/11), kao i temeljnog kaznenog djela dovođenja u opasnost ljudi i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom iz članka 215. KZ/11.	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na gospodarstvo.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:
	Uspostava pooštrenih kazni za kaznena djela protiv okoliša koje odgovaraju težini njihova počinjenja, imat će odvraćajući učinak ne samo u odnosu na njihove počinitelje, već će kroz jačanje svijesti o pogibelnosti njihova počinjenja, utjecati i na sve druge da ne čine kaznena djela. Opisano će imati učinke na održivi razvoj, održivost prirodnih resursa i to u dijelu zaštite ekosustava šuma te gospodarenja otpadom, i to u dijelu sigurnog zbrinjavanja otpada koji se ne može reciklirati.	Građani
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na socijalnu skrb.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	Ustav Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske- dalje u tekstu: Ustav Republike Hrvatske) u dijelu III. Zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda, 2. Osobne i političke slobode i prava, u članku 21. jamči pravo na život. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, predstavlja zahvat kojim će se u okviru kaznenog prava unaprijediti sustav zaštite života ljudi od postupaka opasnih počinitelja kaznenih djela. Stoga će predmetno imati pozitivan učinak na snažniju zaštitu ljudskog prava na život.	Građani
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na druga područja.	Nisu utvrđeni adresati.
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području gospodarstva.	
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:	

	Prijenosom Direktive (EU) 2024/1203, koja se ne ogleda samo u reviziji postojećih kaznenih djela protiv okoliša, već i u uvođenju novih inkriminacija u pozitivno kazneno zakonodavstvo, kroz pooštavanje zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja, jasno će se izraziti društvena osuda zbog počinjenog kaznenog djela, ali i ojačati povjerenje građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava. Uz to, uspostava pooštrenih kazni za kaznena djela protiv okoliša koje odgovaraju težini njihova počinjenja, imat će odvrćajući učinak ne samo u odnosu na njihove počinitelje, već će kroz jačanje svijesti o pogibeljnosti njihova počinjenja, utjecati i na sve druge da ne čine kaznena djela.
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području održivog razvoja.
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području socijalne skrbi.
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:
	Ustav Republike Hrvatske u dijelu III. Zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda, 2. Osobne i političke slobode i prava, u članku 21. jamči pravo na život. Obveza države da štiti život i tjelesni integritet građana proizlazi i iz članka 2. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Europski sud za ljudska prava u predmetu Branko Tomašić i drugi protiv Hrvatske (15. siječnja 2009.), utvrdio je da se ta zaštita „u odgovarajućim okolnostima proširuje i na pozitivnu obvezu vlasti da poduzme preventivne i operativne mjere radi zaštite života pojedinaca čiji je život ugrožen radnjama drugog pojedinca. “Nečinjenje u takvim slučajevima predstavlja povredu članka 2. Konvencije. Uvođenje mogućnosti izricanja kazne doživotnog zatvora za kaznena djela za koja je propisana kazna dugotrajnog zatvora, kao i mogućnosti njenog izricanja za kaznena djela počinjena u stjecaju, ako su za dva ili više kaznenih djela utvrđene pojedinačne kazne dugotrajnog zatvora, zaštititi će se građani od najopasnijih počinitelja kaznenih djela. Uvođenjem Posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora (članak 79.a), postići će se i učinkovitija zaštita društva od opasnih počinitelja kaznenih djela i kroz oblik tzv. preventivnog nadzora, kojim se tretiraju opasni počinitelji nakon punog izvršenja kazne zatvora. Stoga će donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona imati pozitivan učinak na učinkovitiju, odnosno snažniju kaznenopravnu zaštitu života i tjelesnog integriteta građana u Republici Hrvatskoj. Nadalje, Ustav Republike Hrvatske u dijelu III. Zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda, 3. Gospodarska, socijalna i kulturna prava, u članku 70. jamči pravo na zdrav okoliš. Iako je kaznenopravna zaštita okoliša utemeljena na ekocentričnom modelu, koji primarno štiti okoliš, unaprjeđenje kaznenopravne zaštite okoliša, kroz prenošenje Direktive (EU) 2024/1203, ima pozitivan učinak i na snažniju zaštitu ljudskog prava na zdrav okoliš. Osim toga, niz kaznenih djela iz Glave XX. KZ/11, koja su predmetom revizije radi usklađivanja sa zahtjevima Direktive (EU) 2024/1203, kao bitno obilježje propisuju ugrožavanje života ili zdravlja ljudi, dok teška kaznena djela iz članka 214. KZ/11 kao zakonsko obilježje propisuju povređivanje u vidu nastupa teške tjelesne ozljede ili smrti. Donošenje ovoga propisa rezultirat će snažnijom kaznenopravnom zaštitom ugroze i povređivanja života, tijela ljudi ili imovine većeg opsega kroz pooštavanje zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja za kaznena djela, teška kaznena djela protiv opće sigurnosti prouzročena počinjenjem kaznenog djela dovođenja u opasnost života imovine opće opasnom radnjom ili sredstvom, koje uključuje i požare (članak 222. u vezi s člankom 215. KZ/11), kao i temeljnog kaznenog djela dovođenja u opasnost ljudi i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom iz članka 215. KZ/11. Također, osnažit će se i zakonska kaznenopravna politika kažnjavanja za kazneno djelo terorizma sa smrtnom posljedicom prouzročenom iz nehaja (članak 97. stavak 3. KZ/11).

	Zaključno, pooštavanje zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja, imat će pozitivan učinak na kaznenopravnu zaštitu života, tijela ljudi ili imovine većeg opsega, kada je u pitanju njihovo ugrožavanje ili povređivanje nastalo općeopasnom radnjom ili sredstvom (požarom, poplavom, eksplozivom, otrovom, plinom, zračenjem, energijom ili drugom općeopasnom radnjom ili sredstvom). Također, pozitivan učinak na kazneno pravnu zaštitu života, ostvarit će se pooštavanjem kazne za počinjenje kaznenog djela terorizma sa prouzročenom smrtnom posljedicom iz nehaja (članak 97. stavak 3. KZ/11),
5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima: Nisu utvrđeni učinci ni adresati u drugim područjima.
5.6.	Izvor podataka: Interna analiza Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije i Direktiva (EU) 2024/1203
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE
6.1.	Savjetovanje: Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (dalje u tekstu: Nacrt prijedloga zakona) prvi put je objavljen na portalu e-Savjetovanja dana 3. kolovoza 2026. godine, čime je javnosti omogućeno očitovanje o predloženim izmjenama, odnosno o odredbama kojima se predlaže uvođenje instituta doživotnog zatvora. Odredbe povezane s uvođenjem doživotnog zatvora stoga nisu prvi put uključene u tekst zakonskog prijedloga neposredno prije drugog dijela savjetovanja, nego su prethodno bile dostupne javnosti na uvid i eventualne primjedbe i prijedloge. U odnosu na taj dio zakonskog prijedloga javnosti je ukupno bilo omogućeno sudjelovanje u savjetovanju u ukupnom trajanju od 33 dana. Savjetovanje o prvotno objavljenom Nacrtu prijedloga zakona završilo je 26. kolovoza 2026. godine. Nakon provedenog savjetovanja tijekom izrade konačnog teksta utvrđena je potreba za proširenjem odredbama koje u trenutku objave prvotnog Nacrta prijedloga zakona nisu bile njegov sastavni dio. Potreba za takvim proširenjem proizlazi prije svega iz okolnosti koje se posebno odnose na potrebu dodatnog jačanja kaznenopravne zaštite života, zdravlja ljudi, imovine i okoliša, ali i radi prenošenja Direktive (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ. Istodobno se ukazala potreba da se preispitaju i pojedine povezane odredbe kojima se osigurava kaznenopravna zaštita životinja, kako bi se očuvala unutarnja povezanost i koherentnost kaznenopravne zaštite okoliša kao cjeline. Potreba za proširenjem odredbi koje se mijenjaju i dopunjuju proizašla je i iz okolnosti ponavljajućih pojava osobito teških oblika općeopasnih postupanja, uključujući požare na otvorenom prostoru, osobito u blizini naseljenih područja, prometne i druge infrastrukture, kao i njihove moguće posljedice za veći broj ljudi, imovinu velikog opsega i okoliš. Sve navedene dopune nastale nakon objave prvotnog Nacrta prijedloga zakona bilo je potrebno provesti u kratkom roku zbog potrebe pravodobne zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i okoliša, a istodobno se neposredno odnose na vrijednosti koje članak 28. stavak 2. Zakona o instrumentima politike boljih propisa izrijekom navodi kao temelj za iznimno

	skraćivanje savjetovanja. Stoga je u razdoblju od 27. kolovoza do 3. rujna 2026. godine provedeno drugo savjetovanje s javnošću. Broj zaprimljenih komentara pokazuje da je, unatoč skraćenom roku, javnosti bilo omogućeno stvarno i učinkovito sudjelovanje u postupku. U odnosu na Nacrt prijedloga Zakona zaprimljeno je 248 komentara, od kojih je prihvaćen 1, neprihvaćen 81 komentar te 166 komentara primljeno na znanje. U odnosu na Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa zaprimljena su 4 komentara, od kojih 3 komentara nisu prihvaćena, a jedan je primljen na znanje.	
6.2.	Konzultacije: Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona i Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa dostavljeni su na mišljenje Uredu za zakonodavstvo Vlade RH, Ministarstvu financija, Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, Ministarstvu unutarnjih poslova, Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvu zdravstva, Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije, Državnom inspektoratu Republike Hrvatske, Ministarstvu gospodarstva.	
7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	Pozitivni učinci: Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona unaprijedit će se kaznenopravnim sredstvima, zaštita građana, odnosno društva od najopasnijih počinitelja kaznenih djela i doprinijeti daljnjem ispunjenju ustavne i konvencijske obveze države da štiti život i tjelesni integritet osoba koje se nalaze pod njenom jurisdikcijom. Nadalje, donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona postići će se puna usklađenost nacionalnog kaznenog zakonodavstva sa zahtjevima Direktive (EU) 2024/1203 te unaprjeđenje kaznenopravne zaštite okoliša kao zaštitnog objekta kaznenih djela iz Glave XX. Kaznenog zakona, a ovima i snažnija zaštita ljudskog prava na zdrav okoliš. Isto tako, osigurat će se daljnje unaprjeđenje učinkovitosti kaznenopravne zaštite životinja.	Negativni učinci: Nisu utvrđeni negativni učinci.

	Zaključno, osigurat će se kroz pooštavanje zakonske kaznenopravne politike kažnjavanja i jača zaštita društva od počinitelja kaznenog djela terorizma sa smrtnom posljedicom iz nehaja, kao i jača kaznenopravna zaštita društva od počinitelja kaznenih djela dovodenja u opasnost ljudi i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom, kao i posljedično nehajnog povređivanja njihovog života i tijela.	
7.2.	Zaključak o učincima koji će proisteći iz provedbe: Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona postići će se snažnija kaznenopravna zaštita društva od opasnih počinitelja kaznenih djela, uz puno poštivanje ustavnih načela i standarda proizašlih iz Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona postići će se i puna usklađenost nacionalnog kaznenog zakonodavstva sa zahtjevima Direktive (EU) 2024/1203 te unaprjeđenje kaznenopravne zaštite okoliša, kao zaštitnog objekta kaznenih djela iz Glave XX. Kaznenog zakona, a ovima i snažnija zaštita ljudskog prava na zdrav okoliš. Isto tako, osigurat će se daljnje unaprjeđenje učinkovitosti kaznenopravne zaštite životinja i snažnije zaštititi društvo od počinitelja kaznenog djela dovodenja u opasnost ljudi i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom, čija radnja uključuje i učin djela požarom, kao i posljedice počinjenja takvog kaznenog djela.	
8.	PRILOZI	
8.1	Dokumenti u prilogu: Nema priloga	
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA	
	Potpis: Damir Habijan, ministar pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Datum: 04. rujna 2026.	

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju s javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
Svrha dokumenta	Izvještavanje o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona
Datum dokumenta	27. kolovoza 2026.
Verzija dokumenta	1.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	Za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona osnovana je radna skupina. U radnoj skupini su sudjelovali: 1. Ivan Crnčec, državni tajnik, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 2. Ana Kordej, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 3. Zvonimir Penić, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 4. izv. prof. dr. sc. Marin Mrčela, Vrhovni sud Republike Hrvatske, Udruga hrvatskih sudaca 5. univ. spec. crim. Ivan Turudić, Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske 6. Margareta Mađerić, državna tajnica u Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike 7. prof. dr. sc. Maja Munivrana, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu 8. prof. dr. sc. Igor Vuletić, Pravni fakultet Osijek 9. prof. dr. sc. Elizabeta Ivičević Karas, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

	10. doc. dr. sc. Domagoj Vidović, dr. med., Klinika za psihijatriju Vrapče 11. Sonja Raguž, Ministarstvo unutarnjih poslova 12. Ivica Kropek, Ministarstvo unutarnjih poslova 13. Marija Pećanac, Ministarstvo zdravstva 14. Momir Karin, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih 15. Lana Pocrnja, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike 16. Martina Barić, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 17. Marlena Jukić, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 18. Ines Horvat Jelenić, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 19. Mirna Rukavina, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da, objava na portalu e-Savjetovanja, od 3. kolovoza 2026. do 26. kolovoza 2026. godine.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	1. TAJANA DODIĆ
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Pogledati dokument Analiza dostavljenih primjedbi
Troškovi provedenog savjetovanja	-

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje s javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1.	TAJANA DODIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Predlaže se izmjena članka 40. stavka 6. Kaznenog zakona, tako da isti glasi: "Članak 40. (6) Rad za opće dobro izriče se kao zamjena za novčanu kaznu". Obrazloženje prijedloga: Smatram da mogućnost zamjene kazne zatvora novčanom kaznom ne bi trebala postojati u hrvatskom kaznenom zakonodavstvu, uz to nije sasvim logično da je 1 dan zatvora jednakovrijedan 2 sata rada za opće dobro. Zamjenom kazne se gubi osjećaj težine izrečene kazne, a budući da svrha kazne nije samo kazniti počinitelja, nego i spriječiti druge građane da počin slična djela, kazne bi zaista trebale biti strože te rad za opće dobro ne bi trebao biti jednakovrijedna ili čak blaža kazna kazni zatvora.	Nije prihvaćen	Nije predmet izmjena i dopuna Kaznenog zakona
2.	TAJANA DODIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Nevezano uz prethodni komentar, predlaže se izmjena članka 55. stavka 3. Kaznenog zakona, tako da isti glasi: "Članak 55. (3) Kada sud novčanu kaznu zamjenjuje kaznom rada za opće dobro, zamijenit će jedan dnevni iznos s dva sata rada, a kad kaznu zatvora zamjenjuje radom za opće dobro, zamijenit će jedan dan zatvora, sa 16 sati rada za opće dobro". Obrazloženje prijedloga: Važećom odredbom je popisano da se jedan dan zatvora zamjenjuje samo s dva sata rada za opće dobro. Osim što se osuđeniku ide "na ruku" pa mu se određuje povoljnija i za njega lakša kazna, određivanjem 2 sata rada po 1 danu zatvora smanjuje mu se i trajanje kazne što nikako nije poželjna poruka za potencijalne počinitelje	Nije prihvaćen	Nije predmet izmjena i dopuna Kaznenog zakona

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			istih ili sličnih kaznenih djela. Dakle, zamjena kazne zatvora za rad za opće dobro trenutno nije alternativna ili jednakovrijednost u sankcioniranju već pogodovanje i ublažavanje kazne osuđeniku. Predloženom odredbom da se rad za opće dobro poveća na 16 sati rada za jedan dan zavora bio bi primjerenija alternativa kazni zatvora, a ne više nerazmjerno blaži oblik sankcioniranja u odnosu na izrečenu zatvorsku kaznu. Također, obiteljskim nasilnicima i osuđenima za koje postoji opravdana procjena da bi mogli ponoviti kazneno djelo ili počinili još teža kaznena djela, kazna zatvora ne bi se trebala zamjenjivati radom za opće dobro. To se osobito odnosi na slučajeve obiteljskog nasilja, gdje su posljedice često teške, a činjenica da femicid i dalje nije u padu ukazuje na potrebu za učinkovitijim kaznama i mjerama zaštite žrtava.		
3.	TAJANA DODIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Nevezano uz prethodne komentare, predlaže se izmjena članka 40. stavka 6. Kaznenog zakona, tako da isti glasi: "Članak 40. (6) Rad za opće dobro izriče se kao zamjena za novčanu kaznu ili kaznu zatvora, osim u slučajevima i za kaznena djela: u slučajevima opasnosti od ponavljanja istog ili sličnog kaznenog djela, kaznena djela nasilja u obitelji, kaznena djela protiv imovine kod kojih postoji veća šteta ili bezobzirnost, prometna kaznena djela s ozbiljnim posljedicama, teže oblike gospodarskog kriminala". Obrazloženje prijedloga: Kriterij VRSTE kaznenog djela je vrlo važan. Kod odluke o zamjeni kazne zatvora radom za opće dobro ne bi trebalo gledati samo visinu kazne, nego i	Nije prihvaćen	Nije predmet dopuna i izmjena Kaznenog zakona

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			vrstu kaznenog djela i posljedice djela.		
4.	TAJANA DODIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	U svezi važećeg članka 47. Kaznenog zakona koji se odnosi na odmjeravanje kazne smatram da bi trebalo taksativno, odnosno jasno i precizno, navesti olakotne okolnosti koje sud može uzeti u obzir prilikom odmjeravanja kazne. Trebale bi biti propisane samo one okolnosti koje su objektivno opravdane, relevantne za konkretno kazneno djelo i dokazive, kako bi se smanjila mogućnost proizvoljnog tumačenja. Razumljive su i opravdane pojedine olakotne okolnosti, primjerice iskreno kajanje, priznanje djela, suradnja s nadležnim tijelima ili okolnosti koje proizlaze iz samog događaja. Upitno je treba li svaku životnu okolnost automatski smatrati olakotnom osobito one koje nisu uopće stvarno povezane s kaznenim djelom. Primjerice, osuđeniku za kazneno djelo spolnog delikta i spolnog uznemiravanja smanjena je kazna jer je bio odlikovan Spomenicom Domovinskog rata. Činjenica da je osoba odlikovana Spomenicom Domovinskog rata ne bi trebala dovesti do smanjenja kazne ako nema nikakvu stvarnu vezu s počinjenim kaznenim djelom. Poruka koja se time šalje javnosti je: osobi koja je odlikovana Spomenicom Domovinskog rata „dozvoljenije je“ pipkanje curica u odnosu na osobu koja nema Spomenicu. Kod odmjeravanja kazni trebalo bi se prvenstveno ocjenjivati ponašanje osuđenika nakon kaznenog djela i pojedine okolnosti samog događaja, a ne dopustiti da određene društvene ili povijesne okolnosti imaju presudnu težinu.	Nije prihvaćen	Nije predmet izmjena i dopuna Kaznenog zakona

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Okolnosti za umanjenje kazne koje su jedino opravdane odnosno koje u smislu Kaznenog zakona mogu biti olakotne: Ponašanje nakon počinjenja djela Priznanje djela: Ubrzava postupak i pokazuje kritičnost prema vlastitom ponašanju. Iskreno kajanje: Izražavanje žaljenja i suosjećanja sa žrtvom tijekom suđenja. Popravljanje štete: Dragovoljno vraćanje ukradenog novca ili popravak nastale štete. Pomoć žrtvi: Pružanje prve pomoći ili pozivanje hitne službe odmah nakon djela. Korektno držanje pred sudom: Poštovanje suda i aktivno sudjelovanje u postupku. Okolnosti samog događaja Doprinos žrtve: Ako je žrtva svojim ponašanjem, provociranjem ili napadom izazvala reakciju. Smanjena ubrojivost: Stanje visokog stresa, straha ili afekta u trenutku djela		

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
Svrha dokumenta	Izještavanje zainteresirane javnosti o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona
Datum dokumenta	8. rujna 2029.
Verzija dokumenta	Prva
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	/
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	Za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona osnovane su dvije Radne skupine, od kojih jedna za uvođenje kazne doživotnog zatvora, a druga za potrebe prijenosa Direktive (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2000/9/123/EZ. U Radnoj skupini za uvođenje kazne doživotnog zatvora su sudjelovali: 1. Ivan Crnčec, državni tajnik, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 2. Ana Kordej, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 3. Zvonimir Penić, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 4. izv. prof. dr. sc. Marin Mrčela, Vrhovni sud Republike Hrvatske, Udruga hrvatskih sudaca 5. univ. spec. crim. Ivan Turudić, Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske

	6. Margareta Mađerić, državna tajnica u Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike 7. prof. dr. sc. Maja Munivrana, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu 8. prof. dr. sc. Igor Vuletić, Pravni fakultet Osijek 9. prof. dr. sc. Elizabeta Ivičević Karas, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu 10. doc. dr. sc. Domagoj Vidović, dr. med., Klinika za psihijatriju Vrapče 11. Sonja Raguž, Ministarstvo unutarnjih poslova 12. Ivica Kroppek, Ministarstvo unutarnjih poslova 13. Marija Pećanac, Ministarstvo zdravstva 14. Momir Karin, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih 15. Lana Pocrnja, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike 16. Martina Barić, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 17. Marlena Jukić, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 18. Ines Horvat Jelenić, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 19. Mirna Rukavina, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije. U Radnoj skupini za prijenos Direktive (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2000/9/123/EZ su sudjelovali: 1.Ivan Crnčec, državni tajnik, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 2.prof.dr.sc. Sunčana Roksandić, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu 3. izv. prof. dr. sc. Marin Mrčela, Vrhovni sud Republike Hrvatske 4. Gordana Haramina Hranilović, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske 5.Željko Horvatović, Visoki kazneni sud Republike Hrvatske 6. Silvi Lončar, Općinsko kazneno državno odvjetništvo u Zagrebu 7.Ana Kordej, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 8.prof.dr.sc. Igor Vuletić, Pravni fakultet Osijek 9.Ivica Kroppek, Ministarstvo unutarnjih poslova 10.Ivana Bralić, Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije

	11. Mira Maver Čuljak, Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije 12. mr.sc. Ivana Vrhovac Filipović, dipl.ing.preh.tehn., Ministarstvo zdravstva 13. Žana Žalac, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, 14. Ljiljana Hađar, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva 15. Domagoj Golubić, Ministarstvo gospodarstva 16. Boris Mudrinić, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture 17. Manuela Ban, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine 18. Srdana Piasevoli, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost 19. Sofija Babić, WWF Adria-udruga za zaštitu prirode i očuvanje biološke raznolikosti 20. Marlena Jukić, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 21. Ines Horvat Jelenić, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije 22. Mirna Rukavina, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona je bio objavljen na portalu e-Savjetovanja počevši od 27. kolovoza 2026. do 3. rujna 2026. godine.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Martin Horvat HOK Pravobranitelj za djecu Marina Dragaš Jelena Primorac Anamarija Kokanović Mirna Martinović Tyler Dušak Marina Čizmić Jelena Glamać Marina Radosavljević Danijela Takač Enia Isić

	Domagoj Elek Ida Pajnić Valentina Graš Karl Dževerlija Ivana Martinec Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Hrvoje Nemet Tatjana Vlanić Ana Alandak Kos Renata Nemarić Zvonka Jaković Tea Furjanić Melanie Gabela Marija Plentaj Marina Plantak Kristina Šimunović Anna Vidović Matija Knez Tina Bebić Petra Bruna Brkić Prijatelji životinja Danijela Baričak Gorana Galić Tina Bebić Ana Jović Hana Recica Danijel Rešetar Annabela Malbaša Lasić Kristina Duvančić Lidija Jurilj Željka Skeja Josipa Iljkić Sandra Sovar Doris Vukišić Agata Živoder Ana Rušin Bulić Sara Trnski Levak Iva Hal Šolto Danijel Ilčić Helena Borković Matea Kokanović Sunčica Nousra Maja Vidan Matija Markov Nikolina Čizmić Udruga pobjede Iskra Jurić Češljić Ana Rušin Bulić Sara Trnski Levak Udruga za zaštitu životinja, prirode i društva Prometej Marta Troha Iva Kurek Lada Kovjanić

	Vedran Radolović Ema Rački Dijana Jurčević Dijana Vias Peris Petra Rubić Jelena Vladislavljević Valentina Uglješić Sara Cvetkoski Nikolina Malbaša Kljajić Filip Žic Blanka Gojak Tea Mačević Tatjana Ivegeš-Wilhelm Tatjana Slatina Futura-Udruga za zaštitu životinja od neodgovornosti Dijana Zadravec Lea Šangut Udruga proizvođača i zasupnika sredstava za zaštitu bilja Republike Hrvatske Sanja Lipovac Ivana Perasović Faras Ana-Maria Žgela Mačkić Borna Furst Bjeliš Iva Grdić Antonia Basić Ivana Maradin Leona Sara Spetić Radović Sandra Skoblar Nataša Fucijaš Anonela Raspudić Petra Tudor Ružica Palijan Snježana Črnjević Goranka Rosanda Furlan Kristina Šeparović Markota Danijel Kolarić Sanela Mihaljević Lana Podgoršek Maja Janz Petra Blažević Nevena Matijašić Bruno Bilandžija Valentina Batrnek Ivona Lučić Marija Hrستیć Ljiljana Dundović Lara Glaviš Jadranka Pavelić Lidija Orešković Marija Rudman Antonia Milanja Miljenko Pekić Jelena Kovačić

	Dijana Šprem Frković Silvija Križanec Martina Turković Antonija Marić Mihaela Šimić Helena Lunjek Sonja Marinović Sunčica Pavlić Brankica Brnčić Lucija Turniški Ivana Perić Izabela Klasić Carmen Blažević Ana Blažević Jasminka Lisac Lenkica Penava Pučki Pravobranitelj Natalija Žanetić Car Jasip Maradin Miljenko Martinis Veronika Jelušić Vladimir Kamenski Milan Zoričić Domagoj Vranjić Sara Jurić-Paić Sabina Petrović Tihana Terziev Mirela Štanfel Marczius Miljenko Martinis Sabina Petrović Marija Mesnjak Una Bengner Iva Laco Lovorka Rukavina Mihaela Hosjak Robert-Krsto Platz Žana Radetić Branimir Kuzman Kristina Prizmić Vlahov Nataša Šajatović Kristina Kanevče Stjepan Milardović Goran Jurković Marina Perčinić Alka Kolar Mirjana Čubelić Miroslav Pavičević
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	Vidi Analizu dostavljenih prrimjedbi.

Primjedbe koje su prihvaćene	
Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Javno savjetovanje nije iziskivalo dodatne financijske troškove.

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje s javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1.	IVANA MARTINEC	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	U potpunosti podržavam izmjene Kaznenog zakona u svrhu jačanja zaštite životinja. Podržavam uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja i značajno povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja!	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
2.	VALENTINA GRAŠ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
3.	KARL DŽEVERLIJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, držanja na lancu/zatočeništvu, nebrigu ili nemar prema životinjama.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
4.	IDA PAJNIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	U potpunosti podržavam izmjene Kaznenog zakona u svrhu jačanja zaštite životinja. Podržavam uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja i ZNAČAJNO povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
5.	DOMAGOJ ELEK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
6.	ENIA ISIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.		
7.	DANIJELA TAKAČ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja !!!!!	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
8.	MARINA RADOSAVLJEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
9.	JELENA GLAMAČ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene i dop. Kaznenog zakona.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
10.	MARINA ČIZMIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
11.	TYLER DUŠAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
12.	MIRNA MARTINOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam uvođenje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela, ali smatram da zaštitu životinja treba dodatno ojačati. Posebno pozdravljam činjenicu da se spolno iskorištavanje životinje konačno prepoznaje kao zasebno kazneno djelo. Smatram da je to nužan i dugo potreban iskorak u hrvatskom kaznenom zakonodavstvu.	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlorporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Životinja ne može dati pristanak, ne može prijaviti počinitelja, zatražiti pomoć niti se u velikom broju slučajeva može fizički obraniti ili udaljiti od osobe o kojoj ovisi. Upravo zato smatram da životinje treba promatrati kao osobito ranjive žrtve kojima država mora osigurati pojačanu kaznenopravnu zaštitu. Smatram da spolno iskorištavanje životinje mora obuhvatiti ne samo sam spolni čin i druge radnje seksualnog iskorištavanja, nego i snimanje takvog zlostavljanja te proizvodnju, posjedovanje, prodaju, distribuciju i činjenje dostupnim fotografija i videosnimki takvog sadržaja, uz odgovarajuće stroge kazne. Nadalje, smatram da samo povećanje kazni nije dovoljno ako osoba koja je pravomoćno osuđena za teško zlostavljanje životinje nakon nekoliko godina ponovno može nabaviti životinju i imati je potpuno pod svojom kontrolom. Stoga predlažem uspostavljanje službenog registra pravomoćno osuđenih počinitelja kaznenih djela protiv životinja, dostupnog nadležnim tijelima i drugim zakonom određenim subjektima kojima je takav podatak potreban radi zaštite životinja. Za počinitelje teških kaznenih djela protiv životinja trebalo bi omogućiti izricanje dugotrajne, a u najtežim i ponovljenim slučajevima i trajne zabrane držanja i nabavljanja životinja.		možebitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Također, propisano je obligatorno izricanje sigurnosne mjere uz zadržavanjem uvjeta opasnosti, ali ne i njeno produljenje koje bi bilo nerazmjerno u odnosu na trajanje ostalih sigurnosnih mjera, između ostalog sigurnosne mjere zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhođenja/(traje od 1 do 5 godina) ili sigurnosne mjere udaljenja iz zajedničkog kućanstva. (traje od 3 mj do 3 godine). Uspostavljanje službenog registra pravomoćno osuđenih počinitelja kaznenih djela ne propisuje se kaznenim materijalnim pravom.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Takva zabrana trebala bi obuhvaćati i zabranu udomljavanja životinja, uzgoja i trgovine životinjama te, kada je to opravdano težinom počinjenog djela, zabranu obavljanja zanimanja, djelatnosti ili volontiranja koje uključuje neposredan rad, skrb ili nadzor nad životinjama. Posebno smatram da kod osoba koje životinju namjerno muče, spolno iskorištavaju, teško ozlijede ili usmrte, a osobito kod ponovljenih kaznenih djela, zaštita budućih životinja mora imati prednost pred mogućnošću počinitelja da nakon proteka relativno kratkog vremena ponovno nabavi životinju. Registar bi ujedno omogućio stvarnu provedbu zabrana. Nema dovoljno smisla nekome zabraniti držanje životinja ako sklonište, udruga, uzgajivač ili drugo nadležno tijelo nema učinkovit način provjeriti postoji li takva zabrana. Smatram i da je potrebno osigurati učinkovitu razmjenu podataka između sudova, policije, državnog odvjetništva, veterinarske inspekcije, skloništa i drugih nadležnih tijela kako bi izrečene zabrane doista bile provedive i kako bi se spriječilo da životinja ponovno završi kod osobe pravomoćno osuđene zbog teškog zlostavljanja životinja. Pozdravljam povećanje kazni za kaznena djela protiv životinja, ali smatram da je jednako važno osigurati stvarnu i dosljednu primjenu zakona. Postojeće odredbe mogu biti stroge na papiru, ali životinji ne pružaju stvarnu zaštitu ako nadležna tijela ne reagiraju pravodobno, ako životinja ostaje kod počinitelja ili ako se nakon osude ne		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kontrolira poštuje li se izrečena zabrana. Životinje su osjećajna živa bića sposobna osjećati bol, strah i patnju, ali za razliku od ljudi ne mogu same zatražiti zaštitu pravnog sustava. Upravo zbog toga smatram da država prema njima ima posebnu obvezu zaštite. Zalažem se stoga za pristup prema kojem se životinjama, kao potpuno ovisnim i osobito ranjivim žrtvama, osigurava pojačana kaznenopravna zaštita, uključujući stroge kazne za najteže oblike zlostavljanja, učinkovito oduzimanje životinja, registar pravomoćno osuđenih zlostavljača te mogućnost trajne zabrane držanja i rada sa životinjama za najteže i ponovljene počinitelje. Svrha kaznenog zakonodavstva ne bi trebala biti samo kazniti počinitelja nakon što je životinja već pretrpjela nasilje, nego i spriječiti da osoba koja je dokazano počinila teško nasilje nad životinjom ponovno dobije mogućnost imati drugu životinju pod svojom kontrolom.		
13.	ANAMARIJA KOKANOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojim se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja te povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
14.	JELENA PRIMORAC	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. 10	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
15.	MARINA DRAGAŠ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojim se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
16.	JOSIPA ILJKIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Pozdržavam izmjenu zakona da se zaštite životinje i da se uvede zasebno kazneno djelo spolnog iskorištavanja, namjernog mučenja i izrabljivanja životinja uz strogu kaznu za počinitelje te zabranu počinitelja da se bave uzgojem životinja!	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
17.	ŽELJKA SKEJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Treba uvesti i prikladnu kaznu za maloljetnike koji se izživjavaju i muče životinje jer danas su to životinje, a sutra će se možda izživjavati na ljudima.	Nije prihvaćen	Sankcije prema maloljetnicima nisu predmet izmjena i dopuna Kaznenog zakona
18.	LIDIJA JURILJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona koje se odnose na pojačanu zaštitu životinja i odredbe o zasebnom kaznenom djelu spolnog iskorištavanja, namjernog mučenja i izrabljivanja životinja. Podržavam i stroge kazne za počinitelje te zabranu bavljenja uzgojem životinja počiniteljima takvih kaznenih djela.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
19.	AGATA ŽIVODER	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojim se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
20.	DORIS VUKUŠIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja,	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.		
21.	MATEA KOKANOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam predložene izmjene Kaznenog zakona kojima se pooštava kaznenopravna zaštita životinja, ali smatram da je potrebno otići i korak dalje. Okrutnost prema životinjama ne smije biti tretirana kao nešto sporedno ili kao djelo za koje se počinitelju praktički ne isplati bojati posljedica. Ubijanje, teško mučenje, seksualno iskorištavanje i organizirano zlostavljanje životinja predstavljaju iznimno ozbiljna djela koja zahtijevaju stvarne i učinkovite kazne. Zato u potpunosti podržavam prijedloge udruge Prijatelji životinja za daljnje pooštavanje kazni, posebno za najteže oblike zlostavljanja, obaveznu zabranu držanja i nabavljanja životinja za počinitelje, kažnjavanje borbi životinja te sankcioniranje proizvodnje i distribucije materijala nastalog zlostavljanjem životinja. Od zakonodavca očekujem da ove prijedloge ozbiljno razmotri i da zaštita životinja ne ostane samo na deklarativnoj razini. Ako je cilj zakona spriječiti ponavljanje nasilja i odvraćati potencijalne počinitelje, kazne moraju biti dovoljno ozbiljne da taj cilj zaista ostvaruju. Kao građanka podržavam strože i učinkovitije kažnjavanje počinitelja kaznenih djela nad životinjama i očekujem da se njihovoj zaštiti pruži odgovarajuća kaznenopravna težina.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
22.	HELENA BORKOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjenu Kaznenog zakona kojom se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
23.	DANIEL ILIČIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
24.	IVA HAT ŠOLTO	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam usklađivanje kaznenog zakonodavstva s Direktivom (EU) 2024/1203 iz područja kaznenopravna zaštita okoliša, proširenje kataloga kaznenih djela protiv okoliša, uvođenje novih kaznenih djela i odgovarajuće sankcioniranje najtežih oblika ugrožavanja i onečišćenja okoliša. Naročito podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se povećava kaznenopravna zaštita životinja. Također podržavam prijedlog pravobraniteljice za ravnopravnost spolova da se, uz kaznena djela iz Glave XVI. i XVII. Kaznenog zakona, obuhvate i kaznena djela nasilja i prijetnje nasiljem počinjena prema članovima obitelji i/ili bliskim osobama, neovisno o dužini izrečene kazne zatvora.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
25.	SARA TRNSKI LEVAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
26.	ISKRA JURIĆ ČEŠLIJĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Uz navedeno, predlažem povećanje kazni za držanje životinja u lošim uvjetima (kratak lanac, mali boks, izlaganje životinja nepovoljnim vremenskim uvjetima)	Nije prihvaćen	Opisano postupanje prema životinjama nije predmet kaznenog zakonodavstva tako ni ovih izmjena i dopuna Kaznenog zakona.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
27.	EMA RAČKI	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja i pružanje adekvatne veterinarske skrbi.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
28.	VEDRAN RADOLOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
29.	SONJA MARINOVIC	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam usklađivanje kaznenog zakonodavstva s Direktivom (EU) 2024/1203 iz područja kaznenopravna zaštita okoliša, proširenje kataloga kaznenih djela protiv okoliša, uvođenje novih kaznenih djela i odgovarajuće sankcioniranje najtežih oblika ugrožavanja i onečišćenja okoliša. Naročito podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se povećava kaznenopravna zaštita životinja. Također podržavam prijedlog pravobraniteljice za ravnopravnost spolova da se, uz kaznena djela iz Glave XVI. i XVII. Kaznenog zakona, obuhvate i kaznena djela nasilja i prijetnje nasiljem počinjena prema članovima obitelji i/ili bliskim osobama, neovisno o dužini izrečene kazne zatvora.	Nije prihvaćen	Ne prihvaća se iz unaprijed navedenih razloga (Vidi prijedlog Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova)
30.	IVA KUREK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam nove izmjene zakona kojima se jača zaštita životinja, posebice uvođenje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela te povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Bilo je krajnje vrijeme da se ovo uvede u zakon.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
31.	ANA RUŠIN BULIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja,	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.		
32.	MARTA TROHA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Uz navedeno, predlažem povećanje kazni za držanje životinja u lošim uvjetima (kratak lanac, mali boks, izlaganje životinja nepovoljnim vremenskim uvjetima	Nije prihvaćen	Opisano postupanje prema životinjama nije predmet kaznenog zakonodavstva tako ni ovih izmjena i dopuna Kaznenog zakona.
33.	PETRA RUBIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam jaču zaštitu životinja kroz izmjene ovog Zakona, a posebno kroz uvođenje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela, povećanje predviđene kazne zatvora za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja te detaljni opis navedenih kaznenih djela u svrhu lakše i brže klasifikacije i izricanje odgovarajuće kazne	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
34.	TATJANA IVEGEŠ-WILHELM	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja i regulaciju zakona o pružanju adekvatne veterinarske i druge skrbi. Banaliziranje spolnog iskorištavanja i mučenja životinja dovodi do relativizacije zločina i opravdavanje psihološkog poremećaja počinitelja. Takve osobe opasne su za društvo u cjelini i trebaju biti odgovarajuće strogo sankcionirane jer ih blage kazne neće spriječiti u recidivu kaznenog djela.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
35.	TEA MAČEČEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja. Naročito uvođenje zasebnog	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		KAZNENOG ZAKONA	kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja te povećanje zatvorskih kazni za počinjeno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Smatram da će uvelike pridonijeti napredku društva u cjelini, stvaranjem svijesti da počinjenje takvo djela nije u skladu sa zdravom svijesti te da zato postoji sankcija. Također društvu koje je zgroženo tom situacijom dati će nadu za bolje budućnost i zdravlje naroda		
36.	BLANKA GOJAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
37.	SUNČICA PAVLIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam sve predložene izmjene i dopune Kaznenog zakona kojima će se unaprijediti kaznenopravna zaštita okoliša i životinja. Podržavam uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja i postroživanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja kao i za druga kaznena djela protiv okoliša. Također podržavam sigurnosne mjere zabrane držanja i ubijanja životinja za neubrojive počinitelje kaznenih djela.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
38.	ANTONELA RASPUDIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Ovim putem izražavam punu podršku predloženim izmjenama Kaznenog zakona, s posebnim naglaskom na uvođenje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Nažalost, u posljednjih nekoliko godina smo kao javnost svjedočili zastrašujućim slučajevima spolnog iskorištavanja životinja (i to samo onima koji su na sreću otkriveni). Smatram da je ova zakonska izmjena apsolutno nužan korak u evoluciji našeg pravnog i moralnog sustava. Dosadašnja praksa podvođenja ovog čina pod opće kazneno djelo mučenja životinja nije adekvatno	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			odražavala specifičnu težinu, prirodu i društvenu opasnost samog djela. Izdvajanjem u zasebno kazneno djelo omogućuje se precizniji kaznenopravni progon i izricanje pravednijih kazni. Nadalje, životinje su živa bića sposobna osjećati bol, patnju i strah, a u odnosu s čovjekom potpuno su nemoćne i lišene mogućnosti pristanka. Društvo ima moralnu i pravnu dužnost osigurati im najvišu razinu zaštite od svakog oblika pervertirane eksploatacije. Također, izražavam snažnu podršku predloženom znatnom povećanju zatvorskih kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja”. Prijedlog da se dosadašnje kazne (do 2 godine, odnosno do 3 godine iz koristoljublja) povećaju na raspon od šest mjeseci do pet godina, odnosno od jedne do osam godina za djela počinjena iz koristoljublja, smatram izuzetno pohvalnim i nužnim. Dosadašnji zakonski okviri i sudska praksa, koja je često rezultirala uvjetnim osudama ili minimalnim kaznama, nisu imali dovoljan učinak odvraćanja. Propisivanje minimalne kazne od šest mjeseci i podizanje maksimuma na pet (odnosno osam) godina šalje jasnu poruku o nultoj toleranciji društva prema okrutnosti i djelovat će kao snažan preventivni mehanizam. Mučenje i ubijanje nemoćnih životinja manifestacija su ekstremnog nasilja i svjesnog nanošenja patnje. Dosadašnje kazne bile su nerazmjerno niske u odnosu na stravičnu prirodu ovih nedjela. Viši zakonski okviri napokon omogućuju sudovima da izreknu kazne koje doista odgovaraju težini počinjenog zlodjela. Nadalje, posebno je važno osigurati pooštavanje kazni (do 8 godina zatvora) kada se djelo čini iz koristoljublja (npr. ilegalni uzgoj, organizirane borbe pasa, šverc). Financijska korist ostvarena na patnji i smrti		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			živih bića predstavlja najviši stupanj društvene bezobzirnosti i zahtijeva najstroži zakonski odgovor. Završno, smatram obaveznim uvođenje zabrane držanja i nabavljanja životinja te oduzimanje istih od počinitelja kaznenog djela zlostavljanja, mučenje i ubijanja životinja. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja. Građani Republike Hrvatske sve glasnije zahtijevaju adekvatnu zaštitu životinja, a ove izmjene pokazuju da zakonodavac prepoznaje nužnost zaštite slabijih i nezaštićenih bića u našem društvu.		
39.	PETRA TUDOR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Prijedlog novog članka 205.c: Borbe životinja Predlažem uvrštavanje novoga članka 205.c, koji glasi: „(1) Tko uzgaja, proda ili preda drugome životinju za borbe, obučava životinje za borbe, organizira borbe životinja, oglašava borbe, organizira klađenje ili sudjeluje u klađenju u vezi s borbama životinja, kao gledatelj prisustvuje borbama životinja ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.” Obrazloženje: Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne	Nije prihvaćen	Jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teška zlostavljanje životinje (što borbe životinja uistinu i mogu biti iz koristoljublja). Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povisiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom. U odnosu na predloženo propisivanja obveze prijavljivanja, sukladno odredbama ZKP-a, tko ima saznanja da je počinjeno kazneno djelo dužan je to prijaviti nadležnom državnom odvjetništvu

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji životinja za borbe, što potiče recidivizam. Primjerice, po cijeloj Hrvatskoj vrlo su raširene borbe pasa, no teško ih je dokazati jer se odvijaju skrivene daleko od očiju javnosti. Borbe pasa dio su organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa. Kako je riječ o ilegalnim događanjima, ozljede pasa rijetko liječe veterinari, a ako i liječe, tada su i oni uključeni u kazneno djelo mučenja životinja, koje ne prijavljuju. Organizatori i sudionici ostvaruju astronomske zarade putem kladjenja i parenja pasa, čime se želi postići njihova borbenost i agresivnost. Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju videosnimke borbi reklamirajući ovu krvavu razonodu. Borbe se redovito održavaju, a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno neudomljivi i na teret skloništa. Borbe životinja, bez obzira na vrstu, poživaju na istom obrascu okrutnosti: namjernom poticanju agresije, nanošenju boli, straha i ozljeda životinji radi zabave, kladjenja ili profita. Svaka životinjska borba uključuje istu razinu patnje, istu društvenu opasnost, iste kriminogene obrasce i istu povezanost s ilegalnim kladjenjem, organiziranim kriminalom i nasiljem u		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zajednici. Posebno imenovanje borbi životinja kao kaznenog djela jača preventivni učinak jer svatko tko razmišlja o uključivanju u tu djelatnost odmah će vidjeti da ga očekuju oštre sankcije. Pravnici, policija i sudovi dobit će precizno zakonsko uporište, bez traganja za analogijom u članku 205. ili primjenom različitih prekršajnih odredbi. Osim toga, uvrštavanjem borbi životinja kao kaznenoga djela Hrvatska će ispuniti preporuke Europske komisije i Vijeća Europe za jačanje kaznenopravne zaštite protiv organiziranog nasilja nad životinjama. Također predlažem uvođenje obaveze prijave zlostavljanja životinja kao nadopunu postojećeg okvira kaznenih djela protiv životinja iz članka 205. KZ-a, kojim se štite ranjivi subjekti od nepotrebnih patnji i zlostavljanja te radi usklađivanja s modelom iz članka 302. KZ-a., prema kojemu se već propisuje građanska i službena obaveza prijave težih kaznenih djela radi pravovremenog otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta. Obavezom prijave omogućava se brža reakcija nadležnih tijela, pravovremeno oduzimanje životinja i pokretanje postupka protiv počinitelja, a to jača preventivnu funkciju kaznenog prava i ranije zaštite životinja. Podržavam i prijedloge sadržane u člancima 35. i 36. Nacrta prijedloga. Posebno smatram važnima predložene izmjene članka 208. važećeg Kaznenog zakona, kojima se zakonski opis kaznenog djela proširuje na širi oblik očito nesavjesnog postupanja pri obavljanju veterinarske djelatnosti. Pozdravljamo i povećanje propisane kazne za ovo kazneno djelo. Podržavam i uvođenje novog kaznenog djela neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti iz članka 208.a Kaznenog zakona. Smatramo da		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			navedene izmjene predstavljaju dodatno važno jačanje kaznenopravne zaštite životinja te pridonose učinkovitijem sankcioniranju postupanja kojima se ugrožava njihovo zdravlje i dobrobit.		
40.	JADRANKA PAVELIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	U potpunosti podržavam prijedloge i komentare udruge Prijatelji životinja na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Posebno ističem važnost sljedećih izmjena: Strože kazne za zlostavljanje: Podržavam značajno povećanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja (članak 205. KZ-a), kao i dodatno postravljanje ako su djela počinjena iz koristoljublja ili radi snimanja i distribucije sadržaja. Spolno iskorištavanje životinja: Snažno podržavam uvođenje novog, zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b KZ-a), uz nužno sankcioniranje i same proizvodnje, distribucije te posjedovanja takvog pornografskog materijala. Zabrana borbi životinja: Tražim uvrštavanje novog članka kojim se organiziranje, uzgoj, obuka, kladenje i prisustvovanje borbama životinja izričito propisuje kao kazneno djelo s višegodišnjim kaznama zatvora. Obavezna i dulja zabrana držanja životinja: Podržavam da mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja postane obavezna (članak 76.a KZ-a) te da se njezino trajanje poveća na 5 do 10 godina, uključujući i primjenu na neubrojive osobe. Obaveza prijavljivanja: Podržavam uvođenje obaveze prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja kako bi se	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			omogućila brža reakcija nadležnih tijela i pravovremena zaštita žrtava. Smatram da osobe koje su u stanju nauditi nedužnim i nemoćnim bićima koja se ne mogu braniti treba sankcionirati jednako kao da je kazneno djelo naneseo drugom ljudskom biću. Takve osobe su potencijalno opasnost za svoju okolinu na više razina zbog okrutnosti, podmuklosti i manjkanja sućuti. Hvala! 00		
41.	LARA GLAVAŠ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
42.	GORANKA ROSANDA FURLAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Prijedlog dopune – prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima u okviru kaznenopravne zaštite Pozdravljam namjeru predlagatelja da izmjenama i dopunama Kaznenog zakona dodatno osnaži zaštitu života, zdravlja i opće sigurnosti te unaprijedi mehanizme procjene i zaštite društva od počinitelja teških i nasilnih kaznenih djela. Upravo polazeći od navedenog cilja, predlažem da se u okviru predmetnih izmjena razmotri i kaznenopravno prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima (THE LINK), osobito u kontekstu nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i djecom, prisilne kontrole, prijetnji, zastrašivanja i procjene rizika od budućega nasilnog ponašanja. Nasilje nad životinjama ne bi se smjelo promatrati isključivo kao izolirano kazneno djelo usmjereno protiv životinje. U određenom broju slučajeva ono predstavlja dio šireg	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			obrasca nasilja, način demonstriranja moći i kontrole, sredstvo zastrašivanja ili kažnjavanja druge osobe, odnosno jedan od pokazatelja koji može biti relevantan pri procjeni rizika od daljnje eskalacije nasilja. U tom smislu posebno upućujem na britansku inicijativu HOLLY'S LAW, nastalu nakon ubojstva Holly Bramley. Njezinu je ubojstvu prethodio obrazac obiteljskog nasilja koji je uključivao i teško nasilje njezina supruga prema životinjama. Inicijativa upravo zbog toga zagovara sustavno prepoznavanje podataka o zlostavljanju životinja kao relevantnih informacija za zaštitu ljudi, međuresornu razmjenu informacija te uspostavljanje registra počinitelja nasilja nad životinjama. Vrijedan europski primjer predstavlja i višegodišnji rad kolegice Francesce Sorcinelli i LINK-ITALIA na području tzv. Zooantropologije devijantnosti i fenomena LINK – povezanosti zlostavljanja i/ili ubijanja životinja, interpersonalnog nasilja te drugih devijantnih, antisocijalnih i kriminalnih ponašanja. Talijansko iskustvo pokazuje mogućnost povezivanja kaznenopravnog sustava, policije, veterinarske struke, socijalnih službi i drugih institucija u prepoznavanju takvih slučajeva te njihovoj procjeni i prevenciji. Posebno važnim smatram OPĆI KOMENTAR BR.26 (2023.) ODBORA UJEDNINJENIH NARODA ZA PRAVA DJETETA, kojim je učinjen značajan iskorak u međunarodnom razumijevanju ove problematike. Odbor izrijeком navodi: „Djeca moraju biti zaštićena od svih oblika fizičkog i psihološkog nasilja te od izloženosti nasilju, kao što je obiteljsko nasilje ili nasilje počinjeno nad životinjama.“ Time je izloženost djeteta nasilju nad životinjama prestala biti pitanje koje se može promatrati isključivo		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kroz sustav zaštite životinja. Ona je istodobno pitanje prava i zaštite djeteta. Ovo je osobito važno jer dijete može biti višestruko povezano s takvim nasiljem: može mu svjedočiti, može živjeti u obitelji u kojoj se životinja zlostavlja kao sredstvo zastrašivanja i kontrole drugih članova obitelji, može biti emocionalno vezano uz životinju kojom mu počinitelj prijeti ili je ozljeđuje, ali može i samo iskazivati okrutnost prema životinjama. U svakom od tih slučajeva takvo ponašanje ili izloženost zahtijeva ozbiljnu stručnu procjenu, a ne trivijaliziranje. Upravo zato smatram važnim povezati navedeno s ciljem koji sam predlagatelj ističe u obrazloženju ovih izmjena – povećanjem razine zaštite života i zdravlja ljudi i opće sigurnosti te učinkovitijim odgovorom na najteže oblike kriminaliteta i odvrćanjem potencijalnih počinitelja. Ukoliko Republika Hrvatska ovim izmjenama uvodi i razvija mehanizme kojima nastoji prepoznati opasne počinitelje i procijeniti rizik od ponavljanja teških kaznenih djela, tada bi bilo opravdano da se u takvim procjenama, kada je to relevantno, uzima u obzir i dokumentirana povijest namjernog nasilja nad životinjama. Stoga predlažem razmotriti normativna rješenja kojima bi se: nasilje nad životinjom počinjeno radi zastrašivanja, prijetnje, kažnjavanja, osvete, prisile ili kontrole druge osobe izrijekom prepoznalo kao relevantna okolnost u kontekstu nasilja u obitelji i drugih kaznenih djela protiv života i tijela, osobne slobode te braka, obitelji i djece; omogućilo da se ranije počinjenje teškog ili ponavljano nasilja nad životinjama uzima u obzir u strukturiranoj procjeni rizika od budućega nasilnog ponašanja, osobito kada postoje i drugi pokazatelji		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			nasilja, prijetnji, prisilne kontrole ili antisocijalnog ponašanja; uspostavi odgovarajući sustav evidentiranja i kontrolirane međuresorne razmjene podataka o težim i ponavljanim slučajevima nasilja nad životinjama između policije, pravosudnih tijela, sustava socijalne skrbi, veterinarskih službi i drugih nadležnih tijela, uz odgovarajuća jamstva zaštite osobnih podataka; prilikom procjene ugroženosti djeteta izriekom uzima u obzir njegova izloženost nasilju nad životinjama, u skladu s Općim komentarom br. 26 Odbora UN-a za prava djeteta; razmotri mogućnost odgovarajuće zabrane držanja, nabavljanja ili skrbi o životinjama za osobe pravomoćno osuđene za teške ili ponavljane oblike namjernog zlostavljanja i ubijanja životinja, uz mogućnost razmjene takvih podataka među nadležnim tijelima. Pri tome nije riječ o tvrdnji da će osoba koja počinila nasilje nad životinjom nužno počinila nasilje nad čovjekom. Takva bi generalizacija bila znanstveno i pravno neopravdana. Riječ je o tome da se dokumentirano nasilje nad životinjama, osobito kada je teško, ponavljano, instrumentalno ili povezano s kontrolom drugih članova obitelji, ne smije previdjeti kao potencijalno relevantan indikator rizika. Jednako tako, zaštita životinja u ovome kontekstu nije suprotstavljena zaštiti ljudi. Upravo suprotno. Suvremeni pristupi prevenciji nasilja pokazuju potrebu napuštanja institucionalnih „silosa“ u kojima se nasilje nad djetetom, nasilje nad partnerom i nasilje nad životinjom promatraju kao tri potpuno odvojena događaja, premda se mogu događati u istom domu, počinjeni od iste osobe i predstavljati dijelove istoga		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			obrasca moći, prisile i nasilja. U svojem dosadašnjem obraćanju institucijama na ovu sam problematiku ukazivala upravo iz perspektive povezanosti različitih oblika nasilja: zlostavljanje životinja može predstavljati „vrh ledene sante“ i upozoravajući znak da je pojedinac ili obitelj u ozbiljnoj teškoći, zbog čega je rana intervencija i međuresorna suradnja od posebne važnosti. Republika Hrvatska sada ima priliku napraviti daljnji iskorak. Ukoliko je zajednički cilj predloženih izmjena Kaznenog zakona, kako navodi predlagatelj, „povećati razinu zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i opće sigurnosti“, tada prevencija ne bi trebala počinjati tek kada nasilje dosegne svoj najteži oblik. Ona mora uključivati sposobnost sustava da prepozna obrasce i upozoravajuće znakove koji mu mogu prethoditi ili ga pratiti. U tom smislu predlažem da Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije u daljnjem postupku izrade Zakona razmotri uključivanje stručnjaka iz područja kaznenog prava, kriminologije, socijalnog rada, psihologije, veterinarske forenzike, zaštite djece i zaštite životinja te predstavnika organizacija koje se stručno bave povezanošću nasilja nad ljudima i životinjama, radi izrade odgovarajućega interdisciplinarnog modela. Nasilje nad životinjama i nasilje nad ljudima ne moraju uvijek biti povezani, ali kada jesu povezani, pravni i zaštitni sustav tu povezanost mora biti sposoban prepoznati prije nego što posljedice postanu nepovratne. Zaštita životinja u takvim slučajevima istodobno može biti zaštita djeteta, žene, obitelji i društva u cjelini.		
43.	LJILJANA DUNDOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O	U potpunosti podržavam prijedloge i komentare	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	udruge Prijatelji životinja na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Posebno ističem važnost sljedećih izmjena: Strože kazne za zlostavljanje: Podržavam značajno povećanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja (članak 205. KZ-a), kao i dodatno postravljanje ako su djela počinjena iz koristoljublja ili radi snimanja i distribucije sadržaja. Spolno iskorištavanje životinja: Snažno podržavam uvođenje novog, zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b KZ-a), uz nužno sankcioniranje i same proizvodnje, distribucije te posjedovanja takvog pornografskog materijala. Zabrana borbi životinja: Tražim uvrštavanje novog članka kojim se organiziranje, uzgoj, obuka, kladenje i prisustvovanje borbama životinja izričito propisuje kao kazneno djelo s višegodišnjim kaznama zatvora. Obavezna i dulja zabrana držanja životinja: Podržavam da mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja postane obavezna (članak 76.a KZ-a) te da se njezino trajanje poveća na 5 do 10 godina, uključujući i primjenu na neubrojive osobe. Obaveza prijavljivanja: Podržavam uvođenje obaveze prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja kako bi se omogućila brža reakcija nadležnih tijela i pravovremena zaštita žrtava. Smatram da osobe koje su u stanju nauditi nedužnim i nemoćnim bićima koja se ne mogu braniti treba sankcionirati jednako kao da je kazneno djelo naneseno drugom ljudskom biću. Takve osobe su potencijalno opasnost za svoju okolinu na više razina zbog okrutnosti, podmuklosti i manjkanja sućuti.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Hvala! 00 00 Popularnost: 0 PETRA TUDOROpći komentar 03.09.2026 12:53 Prijedlog novog članka 205.c: Borbe životinja Predlažem uvrštavanje novoga članka 205.c, koji glasi: „(1) Tko uzgaja, proda ili preda drugome životinju za borbe, obučava životinje za borbe, organizira borbe životinja, oglašava borbe, organizira kladenje ili sudjeluje u kladenju u vezi s borbama životinja, kao gledatelj prisustvuje borbama životinja ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.” Obrazloženje: Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji životinja za borbe, što potiče recidivizam. Primjerice, po cijeloj Hrvatskoj vrlo su raširene borbe pasa, no teško ih je dokazati jer se odvijaju skrivene daleko od očiju javnosti. Borbe pasa dio su		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa. Kako je riječ o ilegalnim događanjima, ozljede pasa rijetko liječe veterinari, a ako i liječe, tada su i oni uključeni u kazneno djelo mučenja životinja, koje ne prijavljuju. Organizatori i sudionici ostvaruju astronomske zarade putem kladenja i parenja pasa, čime se želi postići njihova borbenost i agresivnost. Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju videosnimke borbi reklamirajući ovu krvavu razonodu. Borbe se redovito održavaju, a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno neudomljivi i na teret skloništa. Borbe životinja, bez obzira na vrstu, poživaju na istom obrascu okrutnosti: namjernom poticanju agresije, nanošenju boli, straha i ozljeda životinji radi zabave, kladenja ili profita. Svaka životinjska borba uključuje istu razinu patnje, istu društvenu opasnost, iste kriminogene obrasce i istu povezanost s ilegalnim kladenjem, organiziranim kriminalom i nasiljem u zajednici. Posebno imenovanje borbi životinja kao kaznenog djela jača preventivni učinak jer svatko tko razmišlja o uključivanju u tu djelatnost odmah će vidjeti da ga očekuju oštre sankcije. Pravnici, policija i sudovi dobit će precizno zakonsko uporište, bez traganja za analogijom u članku 205. ili primjenom različitih prekršajnih odredbi.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Osim toga, uvrštavanjem borbi životinja kao kaznenoga djela Hrvatska će ispuniti preporuke Europske komisije i Vijeća Europe za jačanje kaznenopravne zaštite protiv organiziranog nasilja nad životinjama. Također predlažem uvođenje obaveze prijave zlostavljanja životinja kao nadopunu postojećeg okvira kaznenih djela protiv životinja iz članka 205. KZ-a, kojim se štite ranjivi subjekti od nepotrebnih patnji i zlostavljanja te radi usklađivanja s modelom iz članka 302. KZ-a., prema kojemu se već propisuje građanska i službena obaveza prijave težih kaznenih djela radi pravovremenog otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta. Obavezom prijave omogućava se brža reakcija nadležnih tijela, pravovremeno oduzimanje životinja i pokretanje postupka protiv počinitelja, a to jača preventivnu funkciju kaznenog prava i ranije zaštite životinja. Podržavam i prijedloge sadržane u člancima 35. i 36. Nacrta prijedloga. Posebno smatram važnima predložene izmjene članka 208. važećeg Kaznenog zakona, kojima se zakonski opis kaznenog djela proširuje na širi oblik očito nesavjesnog postupanja pri obavljanju veterinarske djelatnosti. Pozdravljamo i povećanje propisane kazne za ovo kazneno djelo. Podržavam i uvođenje novog kaznenog djela neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti iz članka 208.a Kaznenog zakona. Smatramo da navedene izmjene predstavljaju dodatno važno jačanje kaznenopravne zaštite životinja te pridonose učinkovitijem sankcioniranju postupanja kojima se ugrožava njihovo zdravlje i dobrobit.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			00 Popularnost: 0 NATAŠA FUCIJAŠOpći komentar 03.09.2026 12:45 U potpunosti podržavam prijedloge i komentare udruge Prijatelji životinja na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Posebno ističem važnost sljedećih izmjena: Strože kazne za zlostavljanje: Podržavam značajno povećanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja (članak 205. KZ-a), kao i dodatno postravljanje ako su djela počinjena iz koristoljublja ili radi snimanja i distribucije sadržaja. Spolno iskorištavanje životinja: Snažno podržavam uvođenje novog, zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b KZ-a), uz nužno sankcioniranje i same proizvodnje, distribucije te posjedovanja takvog pornografskog materijala. Zabrana borbi životinja: Tražim uvrštavanje novog članka kojim se organiziranje, uzgoj, obuka, kladenje i prisustvovanje borbama životinja izričito propisuje kao kazneno djelo s višegodišnjim kaznama zatvora. Obavezna i dulja zabrana držanja životinja: Podržavam da mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja postane obavezna (članak 76.a KZ-a) te da se njezino trajanje poveća na 5 do 10 godina, uključujući i primjenu na neubrojive osobe. Obaveza prijavljivanja: Podržavam uvođenje obaveze prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja kako bi se omogućila brža reakcija nadležnih tijela i pravovremena zaštita žrtava. Smatram da osobe koje su u stanju nauditi nedužnim i nemoćnim bićima koja se ne mogu braniti treba		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			sankcionirati jednako kao da je kazneno djelo naneseo drugom ljudskom biću. Takve osobe su potencijalno opasnost za svoju okolinu na više razina zbog okrutnosti, podmuklosti i manjkanja sućuti. Hvala 00 Popularnost: 0 ANTONELA RASPUDIĆOpći komentar 03.09.2026 12:42 Ovim putem izražavam punu podršku predloženim izmjenama Kaznenog zakona, s posebnim naglaskom na uvođenje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Nažalost, u posljednjih nekoliko godina smo kao javnost svjedočili zastrašujućim slučajevima spolnog iskorištavanja životinja (i to samo onima koji su na sreću otkriveni). Smatram da je ova zakonska izmjena apsolutno nužan korak u evoluciji našeg pravnog i moralnog sustava. Dosadašnja praksa podvođenja ovog čina pod opće kazneno djelo mučenja životinja nije adekvatno odražavala specifičnu težinu, prirodu i društvenu opasnost samog djela. Izdvajanjem u zasebno kazneno djelo omogućuje se precizniji kaznenopravni progon i izricanje pravednijih kazni. Nadalje, životinje su živa bića sposobna osjećati bol, patnju i strah, a u odnosu s čovjekom potpuno su nemoćne i lišene mogućnosti pristanka. Društvo ima moralnu i pravnu dužnost osigurati im najvišu razinu zaštite od svakog oblika pervertirane eksploatacije. Također, izražavam snažnu podršku predloženom znatnom povećanju zatvorskih kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja”. Prijedlog da se dosadašnje kazne (do 2 godine, odnosno do 3 godine iz koristoljublja)		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			povećaju na raspon od šest mjeseci do pet godina, odnosno od jedne do osam godina za djela počinjena iz koristoljublja, smatram izuzetno pohvalnim i nužnim. Dosadašnji zakonski okviri i sudska praksa, koja je često rezultirala uvjetnim osudama ili minimalnim kaznama, nisu imali dovoljan učinak odvraćanja. Propisivanje minimalne kazne od šest mjeseci i podizanje maksimuma na pet (odnosno osam) godina šalje jasnu poruku o nultoj toleranciji društva prema okrutnosti i djelovat će kao snažan preventivni mehanizam. Mučenje i ubijanje nemoćnih životinja manifestacija su ekstremnog nasilja i svjesnog nanošenja patnje. Dosadašnje kazne bile su nerazmjerno niske u odnosu na stravičnu prirodu ovih nedjela. Viši zakonski okviri napokon omogućuju sudovima da izreknu kazne koje doista odgovaraju težini počinjenog zlodjela. Nadalje, posebno je važno osigurati pooštavanje kazni (do 8 godina zatvora) kada se djelo čini iz koristoljublja (npr. ilegalni uzgoj, organizirane borbe pasa, šverc). Financijska korist ostvarena na patnji i smrti živih bića predstavlja najviši stupanj društvene bezobzirnosti i zahtijeva najstroži zakonski odgovor. Završno, smatram obaveznim uvođenje zabrane držanja i nabavljanja životinja te oduzimanje istih od počinitelja kaznenog djela zlostavljanja, mučenje i ubijanja životinja. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja. Građani Republike Hrvatske sve glasnije zahtijevaju adekvatnu zaštitu životinja, a ove izmjene pokazuju da zakonodavac prepoznaje nužnost zaštite slabijih i nezaštićenih bića u našem društvu.		
			00		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Popularnost: 0 IVA GRDIĆOpći komentar 03.09.2026 12:40 Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. 00 Popularnost: 0 ANTONIJA BASIĆOpći komentar 03.09.2026 12:40 Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja te povećanje zatvorskih kazni za kaznena djela ubijanja i mučenja životinja. 00 Popularnost: 0 IVANA MARADINOpći komentar 03.09.2026 12:38 Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja . 00 Popularnost: 0 LEONA SARA SPETIĆ RADOVIĆOpći komentar 03.09.2026 12:38 Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. 00		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Popularnost: 0 SUNČICA PAVLIĆOpći komentar 03.09.2026 12:36 Podržavam sve predložene izmjene i dopune Kaznenog zakona kojima će se unaprijediti kaznenopravna zaštita okoliša i životinja. Podržavam uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja i postroživanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja kao i za druga kaznena djela protiv okoliša. Također podržavam sigurnosne mjere zabrane držanja i ubijanja životinja za neubrojive počinitelje kaznenih djela. 00 Popularnost: 0		
44.	MARIJA HRSTIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Informacije i usluge Izbornik Sadržaj dokumenta Preuzmi dokument savjetovanja Ostali dokumenti PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA57 I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA2 II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Ocjena stanja Osnovna pitanja koje se trebaju urediti zakonom⁶ Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA²⁰ Članak 1.9 Članak 2. Članak 3.1 Članak 4. Članak 5.1 Članak 6. Članak 7. Članak 8. Članak 9.4 Članak 10. Članak 11.2 Članak 12.1 Članak 13.1 Članak 14. Članak 15. Članak 16. Članak 17.1 Članak 18. Članak 19. Članak 20. Članak 21. Članak 22. Članak 23. Članak 24. Članak 25.1 Članak 26. Članak 27. Članak 28. Članak 29. Članak 30. Članak 31.19 Članak 32.18 Članak 33.1 Članak 34. Članak 35.6 Članak 36. Članak 37.1 Članak 38. Članak 39. Članak 40. Članak 41.1 Članak 42.1 Članak 43. Članak 44. Članak 45. Članak 46. Članak 47.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			O B R A Z L O Ž E N J E Uz članak 1. Uz članak 2. Uz članak 3. Uz članak 4. Uz članak 5. Uz članak 6. Uz članak 7. Uz članak 8. Uz članak 9.1 Uz članak 10. Uz članak 11. Uz članak 12. Uz članak 13. Uz članak 14. Uz članak 15. Uz članak 16. Uz članak 17. Uz članak 18. Uz članak 19. Uz članak 20. Uz članak 21. Uz članak 22. Uz članak 23. Uz članak 24. Uz članak 25. Uz članak 26. Uz članak 27. Uz članak 28. Uz članak 29. Uz članak 30. Uz članak 31.1 Uz članak 32. Uz članak 33. Uz članak 34. Uz članak 35. Uz članak 36. Uz članak 37. Uz članak 38. Uz članak 39. Uz članak 40. Uz članak 41. Uz članak 42. Uz članak 43. Uz članak 44. Uz članak 45. Uz članak 46. Uz članak 47. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU Članak 24. Članak 40. Članak 46. Članak 51. Članak 59. Članak 60. Članak 76.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Članak 76.a GLAVA ŠESTA (VI.) ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI, ODUZIMANJE PREDMETA I JAVNO OBJAVLJIVANJE PRESUDE Članak 81. Članak 83. Članak 87. Članak 97. Članak 193. Članak 194. Ugrožavanje ozonskog sloja Članak 195. Članak 196. Članak 197. Ugrožavanje okoliša radioaktivnim tvarima Članak 198. Članak 200. Članak 201. Članak 202. Članak 204. Članak 205.2 Prenošenje zaraznih bolesti životinja i organizama štetnih za bilje Članak 206. Članak 207. Članak 208. Članak 209. Članak 210. Članak 211. Članak 214. Članak 215. Članak 222. Članak 311. Članak 386. SadržajNatrag PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Opći komentari: 57Nadopuna teksta: 0Ukupno komentara: 57 Komentari Sakrij komentare Komentari (57)Sortiranje: LJILJANA DUNDOVIĆOpći komentar 03.09.2026 13:23 U potpunosti podržavam prijedloge i komentare		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			udruge Prijatelji životinja na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Posebno ističem važnost sljedećih izmjena: Strože kazne za zlostavljanje: Podržavam značajno povećanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja (članak 205. KZ-a), kao i dodatno postravanje ako su djela počinjena iz koristoljublja ili radi snimanja i distribucije sadržaja. Spolno iskorištavanje životinja: Snažno podržavam uvođenje novog, zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b KZ-a), uz nužno sankcioniranje i same proizvodnje, distribucije te posjedovanja takvog pornografskog materijala. Zabrana borbi životinja: Tražim uvrštavanje novog članka kojim se organiziranje, uzgoj, obuka, kladenje i prisustvovanje borbama životinja izričito propisuje kao kazneno djelo s višegodišnjim kaznama zatvora. Obavezna i dulja zabrana držanja životinja: Podržavam da mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja postane obavezna (članak 76.a KZ-a) te da se njezino trajanje poveća na 5 do 10 godina, uključujući i primjenu na neubrojive osobe. Obaveza prijavljivanja: Podržavam uvođenje obaveze prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja kako bi se omogućila brža reakcija nadležnih tijela i pravovremena zaštita žrtava. Smatram da osobe koje su u stanju nauditi nedužnim i nemoćnim bićima koja se ne mogu braniti treba sankcionirati jednako kao da je kazneno djelo naneseno drugom ljudskom biću. Takve osobe su potencijalno opasnost za svoju okolinu na više razina zbog okrutnosti, podmuklosti i manjkanja sućuti.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Hvala! 00 00 Popularnost: 0 PETRA TUDOROpći komentar 03.09.2026 12:53 Prijedlog novog članka 205.c: Borbe životinja Predlažem uvrštavanje novoga članka 205.c, koji glasi: „(1) Tko uzgaja, proda ili preda drugome životinju za borbe, obučava životinje za borbe, organizira borbe životinja, oglašava borbe, organizira kladenje ili sudjeluje u kladenju u vezi s borbama životinja, kao gledatelj prisustvuje borbama životinja ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.” Obrazloženje: Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji životinja za borbe, što potiče recidivizam. Primjerice, po cijeloj Hrvatskoj vrlo su raširene borbe pasa, no teško ih je dokazati jer se odvijaju skrivene daleko od očiju javnosti. Borbe pasa dio su		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa. Kako je riječ o ilegalnim događanjima, ozljede pasa rijetko liječe veterinari, a ako i liječe, tada su i oni uključeni u kazneno djelo mučenja životinja, koje ne prijavljuju. Organizatori i sudionici ostvaruju astronomske zarade putem kladenja i parenja pasa, čime se želi postići njihova borbenost i agresivnost. Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju videosnimke borbi reklamirajući ovu krvavu razonodu. Borbe se redovito održavaju, a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno neudomljivi i na teret skloništa. Borbe životinja, bez obzira na vrstu, poživaju na istom obrascu okrutnosti: namjernom poticanju agresije, nanošenju boli, straha i ozljeda životinji radi zabave, kladenja ili profita. Svaka životinjska borba uključuje istu razinu patnje, istu društvenu opasnost, iste kriminogene obrasce i istu povezanost s ilegalnim kladenjem, organiziranim kriminalom i nasiljem u zajednici. Posebno imenovanje borbi životinja kao kaznenog djela jača preventivni učinak jer svatko tko razmišlja o uključivanju u tu djelatnost odmah će vidjeti da ga očekuju oštre sankcije. Pravnici, policija i sudovi dobit će precizno zakonsko uporište, bez traganja za analogijom u članku 205. ili primjenom različitih prekršajnih odredbi.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Osim toga, uvrštavanjem borbi životinja kao kaznenoga djela Hrvatska će ispuniti preporuke Europske komisije i Vijeća Europe za jačanje kaznenopravne zaštite protiv organiziranog nasilja nad životinjama. Također predlažem uvođenje obaveze prijave zlostavljanja životinja kao nadopunu postojećeg okvira kaznenih djela protiv životinja iz članka 205. KZ-a, kojim se štite ranjivi subjekti od nepotrebnih patnji i zlostavljanja te radi usklađivanja s modelom iz članka 302. KZ-a., prema kojemu se već propisuje građanska i službena obaveza prijave težih kaznenih djela radi pravovremenog otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta. Obavezom prijave omogućava se brža reakcija nadležnih tijela, pravovremeno oduzimanje životinja i pokretanje postupka protiv počinitelja, a to jača preventivnu funkciju kaznenog prava i ranije zaštite životinja. Podržavam i prijedloge sadržane u člancima 35. i 36. Nacrta prijedloga. Posebno smatram važnima predložene izmjene članka 208. važećeg Kaznenog zakona, kojima se zakonski opis kaznenog djela proširuje na širi oblik očito nesavjesnog postupanja pri obavljanju veterinarske djelatnosti. Pozdravljamo i povećanje propisane kazne za ovo kazneno djelo. Podržavam i uvođenje novog kaznenog djela neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti iz članka 208.a Kaznenog zakona. Smatramo da navedene izmjene predstavljaju dodatno važno jačanje kaznenopravne zaštite životinja te pridonose učinkovitijem sankcioniranju postupanja kojima se ugrožava njihovo zdravlje i dobrobit.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			00 Popularnost: 0 NATAŠA FUCIJAŠOpći komentar 03.09.2026 12:45 U potpunosti podržavam prijedloge i komentare udruge Prijatelji životinja na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Posebno ističem važnost sljedećih izmjena: Strože kazne za zlostavljanje: Podržavam značajno povećanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja (članak 205. KZ-a), kao i dodatno postravljanje ako su djela počinjena iz koristoljublja ili radi snimanja i distribucije sadržaja. Spolno iskorištavanje životinja: Snažno podržavam uvođenje novog, zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b KZ-a), uz nužno sankcioniranje i same proizvodnje, distribucije te posjedovanja takvog pornografskog materijala. Zabrana borbi životinja: Tražim uvrštavanje novog članka kojim se organiziranje, uzgoj, obuka, kladenje i prisustvovanje borbama životinja izričito propisuje kao kazneno djelo s višegodišnjim kaznama zatvora. Obavezna i dulja zabrana držanja životinja: Podržavam da mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja postane obavezna (članak 76.a KZ-a) te da se njezino trajanje poveća na 5 do 10 godina, uključujući i primjenu na neubrojive osobe. Obaveza prijavljivanja: Podržavam uvođenje obaveze prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja kako bi se omogućila brža reakcija nadležnih tijela i pravovremena zaštita žrtava. Smatram da osobe koje su u stanju nauditi nedužnim i nemoćnim bićima koja se ne mogu braniti treba		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			sankcionirati jednako kao da je kazneno djelo naneseo drugom ljudskom biću. Takve osobe su potencijalno opasnost za svoju okolinu na više razina zbog okrutnosti, podmuklosti i manjkanja sućuti. Hvala 00 Popularnost: 0 ANTONELA RASPUDIĆOpći komentar 03.09.2026 12:42 Ovim putem izražavam punu podršku predloženim izmjenama Kaznenog zakona, s posebnim naglaskom na uvođenje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Nažalost, u posljednjih nekoliko godina smo kao javnost svjedočili zastrašujućim slučajevima spolnog iskorištavanja životinja (i to samo onima koji su na sreću otkriveni). Smatram da je ova zakonska izmjena apsolutno nužan korak u evoluciji našeg pravnog i moralnog sustava. Dosadašnja praksa podvođenja ovog čina pod opće kazneno djelo mučenja životinja nije adekvatno odražavala specifičnu težinu, prirodu i društvenu opasnost samog djela. Izdvajanjem u zasebno kazneno djelo omogućuje se precizniji kaznenopravni progon i izricanje pravednijih kazni. Nadalje, životinje su živa bića sposobna osjećati bol, patnju i strah, a u odnosu s čovjekom potpuno su nemoćne i lišene mogućnosti pristanka. Društvo ima moralnu i pravnu dužnost osigurati im najvišu razinu zaštite od svakog oblika pervertirane eksploatacije. Također, izražavam snažnu podršku predloženom znatnom povećanju zatvorskih kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja”. Prijedlog da se dosadašnje kazne (do 2 godine, odnosno do 3 godine iz koristoljublja)		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			povećaju na raspon od šest mjeseci do pet godina, odnosno od jedne do osam godina za djela počinjena iz koristoljublja, smatram izuzetno pohvalnim i nužnim. Dosadašnji zakonski okviri i sudska praksa, koja je često rezultirala uvjetnim osudama ili minimalnim kaznama, nisu imali dovoljan učinak odvraćanja. Propisivanje minimalne kazne od šest mjeseci i podizanje maksimuma na pet (odnosno osam) godina šalje jasnu poruku o nultoj toleranciji društva prema okrutnosti i djelovat će kao snažan preventivni mehanizam. Mučenje i ubijanje nemoćnih životinja manifestacija su ekstremnog nasilja i svjesnog nanošenja patnje. Dosadašnje kazne bile su nerazmjerno niske u odnosu na stravičnu prirodu ovih nedjela. Viši zakonski okviri napokon omogućuju sudovima da izreknu kazne koje doista odgovaraju težini počinjenog zlodjela. Nadalje, posebno je važno osigurati pooštavanje kazni (do 8 godina zatvora) kada se djelo čini iz koristoljublja (npr. ilegalni uzgoj, organizirane borbe pasa, šverc). Financijska korist ostvarena na patnji i smrti živih bića predstavlja najviši stupanj društvene bezobzirnosti i zahtijeva najstroži zakonski odgovor. Završno, smatram obaveznim uvođenje zabrane držanja i nabavljanja životinja te oduzimanje istih od počinitelja kaznenog djela zlostavljanja, mučenje i ubijanja životinja. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja. Građani Republike Hrvatske sve glasnije zahtijevaju adekvatnu zaštitu životinja, a ove izmjene pokazuju da zakonodavac prepoznaje nužnost zaštite slabijih i nezaštićenih bića u našem društvu.		
			00		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Popularnost: 0 IVA GRDIĆOpći komentar 03.09.2026 12:40 Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. 00 Popularnost: 0 ANTONIJA BASIĆOpći komentar 03.09.2026 12:40 Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja te povećanje zatvorskih kazni za kaznena djela ubijanja i mučenja životinja. 00 Popularnost: 0 IVANA MARADINOpći komentar 03.09.2026 12:38 Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja . 00 Popularnost: 0 LEONA SARA SPETIĆ RADOVIĆOpći komentar 03.09.2026 12:38 Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. 00		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Popularnost: 0 SUNČICA PAVLIĆOpći komentar 03.09.2026 12:36 Podržavam sve predložene izmjene i dopune Kaznenog zakona kojima će se unaprijediti kaznenopravna zaštita okoliša i životinja. Podržavam uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja i postroživanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja kao i za druga kaznena djela protiv okoliša. Također podržavam sigurnosne mjere zabrane držanja i ubijanja životinja za neubrojive počinitelje kaznenih djela. 00 Popularnost: 0 00 Popularnost: 0 GORANKA ROSANDA FURLANOpći komentar 03.09.2026 13:19 Prijedlog dopune – prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima u okviru kaznenopravne zaštite Pozdravljam namjeru predlagatelja da izmjenama i dopunama Kaznenog zakona dodatno osnaži zaštitu života, zdravlja i opće sigurnosti te unaprijedi mehanizme procjene i zaštite društva od počinitelja teških i nasilnih kaznenih djela. Upravo polazeći od navedenog cilja, predlažem da se u okviru predmetnih izmjena razmotri i kaznenopravno prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima (THE LINK), osobito u kontekstu nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i djecom, prisilne		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kontrole, prijetnji, zastrašivanja i procjene rizika od budućega nasilnog ponašanja. Nasilje nad životinjama ne bi se smjelo promatrati isključivo kao izolirano kazneno djelo usmjereno protiv životinje. U određenom broju slučajeva ono predstavlja dio šireg obrasca nasilja, način demonstriranja moći i kontrole, sredstvo zastrašivanja ili kažnjavanja druge osobe, odnosno jedan od pokazatelja koji može biti relevantan pri procjeni rizika od daljnje eskalacije nasilja. U tom smislu posebno upućujem na britansku inicijativu HOLLY'S LAW, nastalu nakon ubojstva Holly Bramley. Njezinu je ubojstvu prethodio obrazac obiteljskog nasilja koji je uključivao i teško nasilje njezina supruga prema životinjama. Inicijativa upravo zbog toga zagovara sustavno prepoznavanje podataka o zlostavljanju životinja kao relevantnih informacija za zaštitu ljudi, međuresornu razmjenu informacija te uspostavljanje registra počinitelja nasilja nad životinjama. Vrijedan europski primjer predstavlja i višegodišnji rad kolegice Francesce Sorcinelli i LINK-ITALIA na području tzv. Zooantropologije devijantnosti i fenomena LINK – povezanosti zlostavljanja i/ili ubijanja životinja, interpersonalnog nasilja te drugih devijantnih, antisocijalnih i kriminalnih ponašanja. Talijansko iskustvo pokazuje mogućnost povezivanja kaznenopravnog sustava, policije, veterinarske struke, socijalnih službi i drugih institucija u prepoznavanju takvih slučajeva te njihovoj procjeni i prevenciji. Posebno važnim smatram OPĆI KOMENTAR BR.26 (2023.) ODBORA UJEDNINJENIH NARODA ZA PRAVA DJETETA, kojim je učinjen značajan iskorak u međunarodnom razumijevanju ove problematike. Odbor		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			izrijekom navodi: „Djeca moraju biti zaštićena od svih oblika fizičkog i psihološkog nasilja te od izloženosti nasilju, kao što je obiteljsko nasilje ili nasilje počinjeno nad životinjama.“ Time je izloženost djeteta nasilju nad životinjama prestala biti pitanje koje se može promatrati isključivo kroz sustav zaštite životinja. Ona je istodobno pitanje prava i zaštite djeteta. Ovo je osobito važno jer dijete može biti višestruko povezano s takvim nasiljem: može mu svjedočiti, može živjeti u obitelji u kojoj se životinja zlostavlja kao sredstvo zastrašivanja i kontrole drugih članova obitelji, može biti emocionalno vezano uz životinju kojom mu počinitelj prijete ili je ozljeđuje, ali može i samo iskazivati okrutnost prema životinjama. U svakom od tih slučajeva takvo ponašanje ili izloženost zahtijeva ozbiljnu stručnu procjenu, a ne trivijaliziranje. Upravo zato smatram važnim povezati navedeno s ciljem koji sam predlagatelj ističe u obrazloženju ovih izmjena – povećanjem razine zaštite života i zdravlja ljudi i opće sigurnosti te učinkovitijim odgovorom na najteže oblike kriminaliteta i odvrćanjem potencijalnih počinitelja. Ukoliko Republika Hrvatska ovim izmjenama uvodi i razvija mehanizme kojima nastoji prepoznati opasne počinitelje i procijeniti rizik od ponavljanja teških kaznenih djela, tada bi bilo opravdano da se u takvim procjenama, kada je to relevantno, uzima u obzir i dokumentirana povijest namjernog nasilja nad životinjama. Stoga predlažem razmotriti normativna rješenja kojima bi se: nasilje nad životinjom počinjeno radi zastrašivanja, prijetnje, kažnjavanja, osvete, prisile ili kontrole druge osobe izrijekom prepoznalo kao relevantna okolnost u kontekstu nasilja u obitelji i drugih kaznenih		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			djela protiv života i tijela, osobne slobode te braka, obitelji i djece; omogućilo da se ranije počinjenje teškog ili ponavljano nasilja nad životinjama uzima u obzir u strukturiranoj procjeni rizika od budućega nasilnog ponašanja, osobito kada postoje i drugi pokazatelji nasilja, prijetnji, prisilne kontrole ili antisocijalnog ponašanja; uspostavi odgovarajući sustav evidentiranja i kontrolirane međuresorne razmjene podataka o težim i ponavljanim slučajevima nasilja nad životinjama između policije, pravosudnih tijela, sustava socijalne skrbi, veterinarskih službi i drugih nadležnih tijela, uz odgovarajuća jamstva zaštite osobnih podataka; prilikom procjene ugroženosti djeteta izrijekom uzima u obzir njegova izloženost nasilju nad životinjama, u skladu s Općim komentarom br. 26 Odbora UN-a za prava djeteta; razmotri mogućnost odgovarajuće zabrane držanja, nabavljanja ili skrbi o životinjama za osobe pravomoćno osuđene za teške ili ponavljane oblike namjernog zlostavljanja i ubijanja životinja, uz mogućnost razmjene takvih podataka među nadležnim tijelima. Pri tome nije riječ o tvrdnji da će osoba koja počinila nasilje nad životinjom nužno počinila nasilje nad čovjekom. Takva bi generalizacija bila znanstveno i pravno neopravdana. Riječ je o tome da se dokumentirano nasilje nad životinjama, osobito kada je teško, ponavljano, instrumentalno ili povezano s kontrolom drugih članova obitelji, ne smije previdjeti kao potencijalno relevantan indikator rizika. Jednako tako, zaštita životinja u ovome kontekstu nije suprotstavljena zaštiti ljudi. Upravo suprotno. Suvremeni pristupi prevenciji nasilja pokazuju potrebu napuštanja		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			institucionalnih „silosa“ u kojima se nasilje nad djetetom, nasilje nad partnerom i nasilje nad životinjom promatraju kao tri potpuno odvojena događaja, premda se mogu događati u istom domu, počinjeni od iste osobe i predstavljati dijelove istoga obrasca moći, prisile i nasilja. U svojem dosadašnjem obraćanju institucijama na ovu sam problematiku ukazivala upravo iz perspektive povezanosti različitih oblika nasilja: zlostavljanje životinja može predstavljati „vrh ledene sante“ i upozoravajući znak da je pojedinac ili obitelj u ozbiljnoj teškoći, zbog čega je rana intervencija i međuresorna suradnja od posebne važnosti. Republika Hrvatska sada ima priliku napraviti daljnji iskorak. Ukoliko je zajednički cilj predloženih izmjena Kaznenog zakona, kako navodi predlagatelj, „povećati razinu zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i opće sigurnosti“, tada prevencija ne bi trebala počinjati tek kada nasilje dosegne svoj najteži oblik. Ona mora uključivati sposobnost sustava da prepozna obrasce i upozoravajuće znakove koji mu mogu prethoditi ili ga pratiti. U tom smislu predlažem da Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije u daljnjem postupku izrade Zakona razmotri uključivanje stručnjaka iz područja kaznenog prava, kriminologije, socijalnog rada, psihologije, veterinarske forenzike, zaštite djece i zaštite životinja te predstavnika organizacija koje se stručno bave povezanošću nasilja nad ljudima i životinjama, radi izrade odgovarajućega interdisciplinarnog modela. Nasilje nad životinjama i nasilje nad ljudima ne moraju uvijek biti povezani, ali kada jesu povezani, pravni i zaštitni sustav tu povezanost mora biti sposoban prepoznati prije		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			nego što posljedice postanu nepovratne. Zaštita životinja u takvim slučajevima istodobno može biti zaštita djeteta, žene, obitelji i društva u cjelini. 00 Popularnost: 0 LARA GLAVAŠOpći komentar 03.09.2026 13:04 Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. 00 Popularnost: 0 JADRANKA PAVELIĆOpći komentar 03.09.2026 12:59 U potpunosti podržavam prijedloge i komentare udruge Prijatelji životinja na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Posebno ističem važnost sljedećih izmjena: Strože kazne za zlostavljanje: Podržavam značajno povećanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja (članak 205. KZ-a), kao i dodatno poostravanje ako su djela počinjena iz koristoljublja ili radi snimanja i distribucije sadržaja. Spolno iskorištavanje životinja: Snažno podržavam uvođenje novog, zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b KZ-a), uz nužno sankcioniranje i same proizvodnje, distribucije te posjedovanja takvog pornografskog materijala. Zabrana borbi životinja: Tražim uvrštavanje novog članka kojim se organiziranje, uzgoj, obuka, kladenje i prisustvovanje borbama životinja izričito propisuje kao kazneno djelo		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			s višegodišnjim kaznama zatvora. Obavezna i dulja zabrana držanja životinja: Podržavam da mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja postane obavezna (članak 76.a KZ-a) te da se njezino trajanje poveća na 5 do 10 godina, uključujući i primjenu na neubrojive osobe. Obaveza prijavljivanja: Podržavam uvođenje obaveze prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja kako bi se omogućila brža reakcija nadležnih tijela i pravovremena zaštita žrtava. Smatram da osobe koje su u stanju nauditi nedužnim i nemoćnim bićima koja se ne mogu braniti treba sankcionirati jednako kao da je kazneno djelo naneseo drugom ljudskom biću. Takve osobe su potencijalno opasnost za svoju okolinu na više razina zbog okrutnosti, podmuklosti i manjkanja sućuti. Hvala! 00 00 Popularnost: 0 PETRA TUDOROpći komentar 03.09.2026 12:53 Prijedlog novog članka 205.c: Borbe životinja Predlažem uvrštavanje novoga članka 205.c, koji glasi: „(1) Tko uzgaja, proda ili preda drugome životinju za borbe, obučava životinje za borbe, organizira borbe životinja, oglašava borbe, organizira kladenje ili sudjeluje u kladenju u vezi s borbama životinja, kao gledatelj prisustvuje borbama životinja ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.” Obrazloženje: Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji životinja za borbe, što potiče recidivizam. Primjerice, po cijeloj Hrvatskoj vrlo su raširene borbe pasa, no teško ih je dokazati jer se odvijaju skrivene daleko od očiju javnosti. Borbe pasa dio su organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa. Kako je riječ o ilegalnim događanjima, ozljede pasa rijetko liječe veterinari, a ako i liječe, tada su i oni uključeni u kazneno djelo mučenja životinja, koje ne prijavljuju. Organizatori i sudionici ostvaruju astronomske zarade putem kladjenja i parenja pasa, čime se želi postići njihova borbenost i agresivnost. Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju videosnimke borbi reklamirajući ovu krvavu razonodu. Borbe se redovito održavaju, a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno neudomljivi i na teret skloništa. Borbe životinja, bez obzira na vrstu, poživaju na istom obrascu okrutnosti: namjernom poticanju agresije, nanošenju boli, straha i ozljeda životinji radi zabave, kladenja ili profita. Svaka životinjska borba uključuje istu razinu patnje, istu društvenu opasnost, iste kriminogene obrasce i istu povezanost s ilegalnim kladenjem, organiziranim kriminalom i nasiljem u zajednici. Posebno imenovanje borbi životinja kao kaznenog djela jača preventivni učinak jer svatko tko razmišlja o uključivanju u tu djelatnost odmah će vidjeti da ga očekuju oštre sankcije. Pravnici, policija i sudovi dobit će precizno zakonsko uporište, bez traganja za analogijom u članku 205. ili primjenom različitih prekršajnih odredbi. Osim toga, uvrštavanjem borbi životinja kao kaznenoga djela Hrvatska će ispuniti preporuke Europske komisije i Vijeća Europe za jačanje kaznenopravne zaštite protiv organiziranog nasilja nad životinjama. Također predlažem uvođenje obaveze prijave zlostavljanja životinja kao nadopunu postojećeg okvira kaznenih djela protiv životinja iz članka 205. KZ-a, kojim se štite ranjivi subjekti od nepotrebnih patnji i zlostavljanja te radi usklađivanja s modelom iz članka 302. KZ-a., prema kojemu se već propisuje građanska i službena obaveza prijave težih kaznenih djela radi pravovremenog otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta. Obavezom prijave omogućava se brža reakcija nadležnih tijela, pravovremeno oduzimanje životinja i pokretanje postupka protiv počinitelja, a to jača preventivnu		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			funkciju kaznenog prava i ranije zaštite životinja. Podržavam i prijedloge sadržane u člancima 35. i 36. Nacrta prijedloga. Posebno smatram važnima predložene izmjene članka 208. važećeg Kaznenog zakona, kojima se zakonski opis kaznenog djela proširuje na širi oblik očito nesavjesnog postupanja pri obavljanju veterinarske djelatnosti. Pozdravljamo i povećanje propisane kazne za ovo kazneno djelo. Podržavam i uvođenje novog kaznenog djela neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti iz članka 208.a Kaznenog zakona. Smatramo da navedene izmjene predstavljaju dodatno važno jačanje kaznenopravne zaštite životinja te pridonose učinkovitijem sankcioniranju postupanja kojima se ugrožava njihovo zdravlje i dobrobit. 00 Popularnost: 0 NATAŠA FUCIJAŠOpći komentar 03.09.2026 12:45 U potpunosti podržavam prijedloge i komentare udruge Prijatelji životinja na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Posebno ističem važnost sljedećih izmjena: Strože kazne za zlostavljanje: Podržavam značajno povećanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja (članak 205. KZ-a), kao i dodatno poostravanje ako su djela počinjena iz koristoljublja ili radi snimanja i distribucije sadržaja. Spolno iskorištavanje životinja: Snažno podržavam uvođenje novog, zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b KZ-a), uz nužno sankcioniranje i		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			same proizvodnje, distribucije te posjedovanja takvog pornografskog materijala. Zabrana borbi životinja: Tražim uvrštavanje novog članka kojim se organiziranje, uzgoj, obuka, kladenje i prisustvovanje borbama životinja izričito propisuje kao kazneno djelo s višegodišnjim kaznama zatvora. Obavezna i dulja zabrana držanja životinja: Podržavam da mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja postane obavezna (članak 76.a KZ-a) te da se njezino trajanje poveća na 5 do 10 godina, uključujući i primjenu na neubrojive osobe. Obaveza prijavljivanja: Podržavam uvođenje obaveze prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja kako bi se omogućila brža reakcija nadležnih tijela i pravovremena zaštita žrtava. Smatram da osobe koje su u stanju nauditi nedužnim i nemoćnim bićima koja se ne mogu braniti treba sankcionirati jednako kao da je kazneno djelo naneseo drugom ljudskom biću. Takve osobe su potencijalno opasnost za svoju okolinu na više razina zbog okrutnosti, podmuklosti i manjkanja sućuti. Hvala		
45.	BRANKICA BRNČIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.		
46.	CARMEN BLAŽEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Spolno iskorištavanje životinja treba biti zasebno kazneno djelo. Potrebno je i sankcioniranje proizvodnje, prodaje, distribucije i posjedovanja pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja, uvođenje posebnog kaznenog djela borbi životinja, strože kazne za najteže oblike zlostavljanja te obavezu prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
47.	ANA BLAŽEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Spolno iskorištavanje životinja treba biti zasebno kazneno djelo. Potrebno je i sankcioniranje proizvodnje, prodaje, distribucije i posjedovanja pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja, uvođenje posebnog kaznenog djela borbi životinja, strože kazne za najteže oblike zlostavljanja te obavezu prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja. 00	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
48.	BRUNO BILANDŽIJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Žvotinje su osjetilna živa bića sposobna za patnju i bol, kako fizičku tako i emotivnu/psihičku. Ako nešto ne bi učinili svom bratu, sestri, mami, tati, ženi ili djetetu, nemojte dozvoliti da se to čini bilo kojoj nevinoj životinji.		
49.	NEVENA MATIJAŠIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Kao građanka, snažno podržavam predložene izmjene Kaznenog zakona kojima se postrožuje pravna zaštita životinja, no smatram da tekst treba dodatno proširiti i doraditi kako bi se zatvorile pravne praznine i osigurala stvarna provedba na terenu. U tom smislu dostavljam sljedeće prijedloge: 1. Uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (Članak 32.): Snažno podržavamo uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja iz članka 205.b Kaznenog zakona. Sankcioniranje spolnog iskorištavanja životinja kao samostalnog kaznenog djela u skladu je s ocjenom da je takvo ponašanje izuzetno društveno neprihvatljivo i skandalozno, a žrtvi ostavlja teške fizičke i psihičke posljedice. Internetska mreža razmjene fotografija i videosnimaka ovih kaznenih djela, gdje se počinitelji doslovce natječu tko će na okrutniji način silovati životinje, omogućava i motiviranje pojedinaca na izvršenje ovakvih ili sličnih kaznenih djela. Sve to ukazuje na njihovu visoku društvenu opasnost, a time i potrebu uvođenja mogućnosti znatno strožeg sankcioniranja počinitelja propisivanjem spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Riječ je o iznimno važnom iskoraku jer se spolno općenje sa životinjom i drugi oblici spolnog iskorištavanja životinja konačno prepoznaju kao zasebno kazneno djelo, neovisno o tome je li potrebno dokazivati da je životinji takvim postupanjem nanesena bol ili patnja. Time se šalje	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlorporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i može bitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Prilikom prijedloga izmjena kaznenog djela njegovo počinjenje iz koristoljublja sankcionirano je povećanom odvrćućom kaznom. Predmete i sredstva koji su bili namijenjeni i bili uporabljeni za počinjenje kaznenih djela sud može oduzeti primjenom odredbi koji se odnose na oduzimanje predmeta u kaznenom postupku.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			jasna pravna i društvena poruka da spolni odnos sa životinjom predstavlja radikalnu zloupotrebu ranjivog bića i ne može se relativizirati u okviru opće kategorije zlostavljanja. Životinje se nalaze u izrazito ranjivom položaju: potpuno su ovisne o ljudima, ne mogu se zaštititi od nasilja niti tražiti pomoć, ne mogu verbalno prijaviti zlostavljanje i, što je ključna pravna činjenica, nikada ne mogu dati pristanak na seksualne radnje. Upravo zato njihov položaj zahtijeva posebno kazneno-pravno prepoznavanje jer se prisila podrazumijeva već samom činjenicom da je životinja uključena u spolni čin. Tražim da se kazneno djelo proširi na proizvodnju, prodaju, distribuciju, snimanje i posjedovanje pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja. Odgovornost mora obuhvatiti i one koji takav gnjusni sadržaj šire internetom, uz obvezno trajno oduzimanje i uništavanje svih sredstava korištenih za počinjenje i snimanje djela. 2. Povećanje kazni za ubijanje ili mučenje životinja (članak 31.): Podržavam predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona kojima se značajno povećavaju kazne za ubijanje ili mučenje životinja. Posebno pozdravljamo povećanje kazne za kazneno djelo iz stavka 1. na raspon od šest mjeseci do pet godina zatvora te za kvalificirani oblik iz stavka 2., kada je djelo počinjeno iz koristoljublja, na raspon od jedne do osam godina zatvora. Smatram da predložene izmjene predstavljaju važan korak u jačanju kaznenopravne zaštite životinja i primjerenijem sankcioniranju najtežih oblika njihova zlostavljanja. Trenutačne kazne u Hrvatskoj za teško zlostavljanje životinja, usmrćivanje i izlaganje nepotrebnim patnjama su maksimalno do dvije godine		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zatvora (tri godine u slučaju koristoljublja) te do šest mjeseci za dugotrajno izlaganje životinja tegobnom stanju. U mnogim zemljama Europske unije za slična kaznena djela propisane su znatno veće kazne. Primjeri uključuju zatvorske kazne do pet ili deset godina, pa čak i do 12 godina, naročito za djela počinjena iz koristoljublja ili počinjena na osobito okrutan način. Osim toga, visina kazni propisana u članku 205. važećeg Kaznenog zakona nije odgovarajuća i ne osigurava pravednost kažnjavanja u usporedbi s nekim drugim odredbama Kaznenog zakona. Primjerice, članak 235. („Oštećenje tuđe stvari“) Kaznenog zakona predviđa strože sankcije nego za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, iako su životinje živa bića koja nesporno osjećaju bol i patnju, ne samo fizičku nego i psihičku. Stoga potpuno podržavamo povišavanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja“.		
50.	PETRA BLAŽEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Spolno iskorištavanje životinja treba biti zasebno kazneno djelo. Potrebno je i sankcioniranje proizvodnje, prodaje, distribucije i posjedovanja pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja, uvođenje posebnog kaznenog djela borbi životinja, strože kazne za najteže oblike zlostavljanja te obavezu prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja.	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlouporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i možebitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Nadalje, jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teška zlostavljanje životinje (što

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
					borbe životinja uistinu i mogu biti iz koristoljublja). Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povisiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom. U odnosu na predloženo propisivanja obveze prijavljivanja, sukladno odredbama ZKP-a, tko ima saznanja da je počinjeno kazneno djelo dužan je to prijaviti nadležnom državnom odvjetništvu
51.	LANA PODGORŠEK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Spolno iskorištavanje životinja treba biti zasebno kazneno djelo. Potrebno je i sankcioniranje proizvodnje, prodaje, distribucije i posjedovanja pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja, uvođenje posebnog kaznenog djela borbi životinja, strože kazne za najteže oblike zlostavljanja te obavezu prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja.	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlorporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i možebitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Nadalje, jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teška zlostavljanje životinje (što borbe životinja uistinu i mogu biti iz koristoljublja). Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povisiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom. U odnosu na predloženo propisivanja obveze prijavljivanja, sukladno odredbama ZKP-a, tko ima saznanja da je počinjeno kazneno djelo dužan je to prijaviti nadležnom državnom odvjetništvu
52.	DANIJELO KOLARIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.		
53.	SILVIJA KRIŽANEC	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Treba povećati kazne za mučenje i ubijanje životinja. Možda prema postotku sveukupne imovine. Male kazne i neprovođenje istih samo se šalje poruka mučiteljima da je sustav labav i da mogu nastaviti sa nedjelima. Posebno treba povećati kazne za spolno mučenje životinja te prodaju i distribuciju takvog sadržaja. Takve osobe trebaju se voditi i pratiti u posebnom registru te im doživotno zabraniti držanje životinja. Članak 52. – Zlostavljanje životinja ne može se pravno označiti kao produljeno kazneno djelo Predlažem proširiti članak 52. (Produljeno kazneno djelo) važećeg Kaznenog zakona i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo ili slobode životinje tako da se iza riječi: „osobe” dodaju riječi: „ili životinje”, i da odredba glasi: „(2) Kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode osobe ili životinje ne mogu se pravno označiti kao produljena.” Prijedlog novog članka 205.c: Borbe životinja Predlažem uvrštavanje novoga članka 205.c, koji glasi: „(1) Tko uzgaja, proda ili preda drugome životinju za borbe, obučava životinje za borbe, organizira borbe životinja, oglašava borbe, organizira kladenje ili sudjeluje u kladenju u vezi s borbama životinja, kao gledatelj prisustvuje borbama životinja ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlouporaba životinja .Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i zo iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i može bitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Nadalje, jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teška zlostavljanje životinje (što borbe životinja uistinu i mogu biti iz koristoljublja). Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povisiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom.U odnosu na predloženo propisivanja obveze prijavljivanja, sukladno odredbama ZKP-a, tko ima saznanja da je počinjeno kazneno djelo dužan je to prijaviti nadležnom državnom odvjetništvu.Pri čemu nije moguće odstupiti od načela iz stavka 4. i 5.navedenog članka obzirom na opće prihvaćenu pravnu, moralnu i sociološku procjenu da država ne smije prisiljavati pojedinca na postupanje kojom šteti vlastitoj obitelji, a koji je usko povezan s privilegijem oslobođenja od svjedočenja – tzv. blagodat svjedočenjaIzmjenama i dopunama predlaže se obligatorno izricanje sigurnosne mjere uz zadržavanjem uvjeta opasnosti, ali ne i njeno produljenje koje bi bilo nerazmjerno u odnosu na trajanje ostalih sigurnosnih

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.” Prijedlog novoga članka 302.a: Obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja Predlažem uvrštavanje novoga članka 302.a, koji glasi: „(1) Tko zna da je počinjeno kazneno djelo protiv životinja iz članka 205. ovoga Zakona i to neodgodivo ne prijavi nadležnim tijelima, kaznit će se novčanom kaznom do pedeset dnevnih iznosa ili kaznom zatvora do jedne godine. (2) Službena ili druga odgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. saznala obavljajući svoju dužnost i ne prijavi ga, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine. (3) Za kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se izuzeća iz članka 302. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona. (4) Sud može uz kaznu odrediti i sigurnosnu mjeru oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno ako postoji opasnost od njegova ponavljanja.”		mjera. Prema Važećem konceptu KZ-a samo kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu i druge slobode, ne mogu se označiti kao produljena. Dakle, kazneno pravno gledano, produljeno djelo, ne može se primijeniti u slučaju napada na najviše vrednote kao što su život, tijelo, i spolne slobode čovjeka. Nije prihvaćen prijedlog, naime, jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teško zlostavljanje životinje (što borbe životinja uistinu i mogu biti iz koristoljublja). Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povisiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom. Prijedlog da se inkriminira službena ili odgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela saznala obavljajući svoju dužnost i koja ga nije prijavila već sada je kazneno djelo iz članka 302. stavak 2. KZ pod uvjetom da se ne radi o kaznenom djelu koje se progoni po privatnoj tužbi ili prijedlogu. Kako se kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja progoni po službenoj dužnosti to njegovo neprijavljivanje od strane službene ili odgovorne osobe (npr. veterinara) propisano kao kazneno djelo.
54.	DIJANA ŠPREM FRKOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Poštovani, podržavam da spolno iskorištavanje životinja bude zasebno kazneno djelo i da se povećaju zatvorske kazne za to. Tražim da se kaznenopravna zaštita proširi na proizvodnju, prodaju, distribuciju, snimanje i posjedovanje pornografskog sadržaja nastalog spolnim iskorištavanjem životinja. Odgovornost treba obuhvatiti i osobe koje takav sadržaj šire putem	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlorporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavlja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			interneta, uz obvezno trajno oduzimanje i uništavanje svih sredstava koja su korištena za počinjenje i snimanje takvih djela. Ako je moguće, taj zakon može se proširiti na članak 12., stavak 2. u kojem slučaju to kazneno djelo ne bi trebalo zastarijevati. Isto tako, podržavam još veće povećanje kazni u smislu visokih novčanih kazni i duljeg zatvora za osobe koje izvrše nedozvoljen promet otpadom, kao i za osobe kojima se dokaže da su namjerno zagađivali okoliš radi vlastitog profita.		djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i možebitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Kaznenim zakonom propisane su kaznena djela kod kojih kazneni progon ne zastarijeva, dok se u odnosu na sva ostala kaznena djela primjenjuje zastarijevanje kaznenog progona u skladu s člankom 81.stavak 1. KZ-a
55.	JASMINKA LISAC	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
56.	LENKICA PENAVALA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, posebno uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja i povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja te proširenje sigurnosne mjere zabrane držanja i ubijanja životinje za neubrojive počinitelje kaznenih djela. Potrebno je i sankcioniranje proizvodnje, prodaje, distribucije i posjedovanja pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja, uvođenje posebnog kaznenog djela borbi životinja, strože kazne za najteže oblike zlostavljanja te obavezu prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja. Podržavam sve izmjene i dopune Kaznenog zakona kojima će se unaprijediti kaznenopravna zaštita okoliša.	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlorabica životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i možebitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Nadalje, jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teška zlostavljanje životinje (što borbe životinja uistinu i mogu biti iz koristoljublja). Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povisiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom.U

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
					odnosu na predloženo propisivanja obveze prijavljivanja, sukladno odredbama ZKP-a, tko ima saznanja da je počinjeno kazneno djelo dužan je to prijaviti nadležnom državnom odvjetništvu
57.	HRVOJE NEMET	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	"Suprotno je osnovnim principima vladavine prava da se javna rasprava o dalekosežnim promjenama kaznenog zakona ograničava na tjedan dana." Za Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo, Kuću ljudskih prava, Hrvatsko novinarsko društvo i GONG	Nije prihvaćen	Člankom 27. stavkom 1. Zakona o instrumentima politike boljih propisa („Narodne novine“, broj 155/23.) propisano je da savjetovanje s javnošću u pravilu traje 30 dana, dok se u posebnim okolnostima, sukladno članku 28. stavku 2. istoga Zakona, može provesti i u kraćem trajanju. Odredbe o uvođenju kazne doživotnog zatvora bile su sadržane u Nacrtu prijedloga zakona objavljenom 3. kolovoza 2026. te su bile predmet javnog savjetovanja do 26. kolovoza 2026., dakle dulje od 30 dana. Nakon provedenog savjetovanja, tijekom izrade Konačnog teksta utvrđena je potreba za proširenjem odredbama koje u trenutku objave prvotno nastalog prijedloga Zakona nisu bile njegov sastavni dio. Nacrt je bitno dopunjen novim odredbama radi jačanja kaznenopravne zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i okoliša te usklađivanja s Direktivom (EU) 2024/1203. Stoga je savjetovanje ponovno provedeno, pri čemu se kraće trajanje odnosilo na naknadno unesene odredbe. S obzirom na potrebu žurnog jačanja kaznenopravne zaštite, posebice zbog potrebe pravodobne zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i okoliša ocijenjeno je da su ispunjene pretpostavke za kraće trajanje savjetovanja iz članka 28. stavka 2. Zakona.
58.	IZABELA KLASIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Apsolutno podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja te držanja u nehumanim uvjetima.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
59.	JELENA VLADISAVL JEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja za sve koje to rade, bez iznimki. Podržava sve prijedloge udruge "Prijatelji životinja". Isto tako smatram da bi u provođeni tih istih zakona nadležne institucije trebale više sudjelovati u zaštiti i za dobrobit životinja (pogotovo u Slavoniji a i šire gdje se životinje ubijaju, ostavljaju na svakom ćošku nema gdje ih nećete naći, ozljeđuju, zanemaruju, a neodgovorni počinitelji prolaze nekažnjeni i dalje rade to sve ponovo. Stoga bi bilo neophodno oformiti inspekciju za zaštitu životinja koja bi se bavila isključivo zanemarivanjem, zlostavljanjem i napuštanjem životinja. Inspektori bi morali bi znati kako prići nepoznatoj životinji nepoznatoga zdravstvenog statusa, kako pravilno očitati čip, kako prepoznati zanemarivanje i zlostavljanje životinja. Bili bi ovlašteni tražiti počinitelja, naplatiti kaznu na licu mjesta i oduzeti životinju ako procijene da je potrebno. Suradivali bi sa skloništima, veterinarskim stanicama i policijom, kako bi se taj zakon i njegove izmjene zaista provodile , a samim tim životinje bile zaštićene od ljudske okrutnosti.	Nije prihvaćen	Osnivanje inspekcije za zaštitu životinja nije predmet normiranja kaznenog zakonodavstva
60.	LEA ŠANGUT	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	U potpunosti podržavam prijedloge i komentare udruge Prijatelji životinja na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Posebno ističem važnost sljedećih izmjena: Strože kazne za zlostavljanje: Podržavam značajno povećanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja (članak 205. KZ-a), kao i dodatno postravanje ako su djela počinjena iz koristoljublja ili radi snimanja i distribucije sadržaja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Spolno iskorištavanje životinja: Snažno podržavam uvođenje novog, zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b KZ-a), uz nužno sankcioniranje i same proizvodnje, distribucije te posjedovanja takvog pornografskog materijala. Zabrana borbi životinja: Tražim uvrštavanje novog članka kojim se organiziranje, uzgoj, obuka, kladenje i prisustvovanje borbama životinja izričito propisuje kao kazneno djelo s višegodišnjim kaznama zatvora. Obavezna i dulja zabrana držanja životinja: Podržavam da mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja postane obavezna (članak 76.a KZ-a) te da se njezino trajanje poveća na 5 do 10 godina, uključujući i primjenu na neubrojive osobe. Obaveza prijavljivanja: Podržavam uvođenje obaveze prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja kako bi se omogućila brža reakcija nadležnih tijela i pravovremena zaštita žrtava. Iskreno se nadam da će predlagatelj uvažiti ove konstruktivne prijedloge radi sveobuhvatnije i učinkovitije kaznenopravne zaštite životinja u Hrvatskoj.		
61.	TIHANA TERZIEV	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam sve komentare i prijedloge za dopunu koje su iznijeli Prijatelji životinja, a osobito prijedlog uvođenja zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja te prijedlog da se proizvodnja i distribucija pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja propiše kao zasebno kazneno djelo. Istodobno je potrebno osigurati znatno strože i učinkovite kaznenopravne sankcije za sva kaznena djela koja uključuju zlostavljanje, mučenje, teško ozljeđivanje ili usmrćivanje životinja. Sankcije moraju biti	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			dovoljno stroge i odvrćajuće da bi ostvarile svoju svrhu kažnjavanja i prevencije. To uključuje značajno povećanje novčanih kazni, kao i primjenu primjerenih kazni zatvora za najteže oblike zlostavljanja i okrutnog postupanja prema životinjama. Dosadašnja praksa pokazuje potrebu za snažnijim kaznenopravnim odgovorom na takva djela, osobito kada je riječ o teškim oblicima nasilja i ponavljanju kaznenih djela. Niske ili nedovoljno odvrćajuće kazne ne mogu ostvariti svoju preventivnu funkciju niti pružiti odgovarajuću zaštitu životinjama. Posebnu pozornost potrebno je posvetiti počiniteljima koji ponavljaju kaznena djela te osigurati učinkovite mehanizme kojima bi se osobama pravomoćno osuđenima za takva djela, osobito u slučajevima recidivizma, onemogućilo ponovno držanje, nabavljanje ili skrb o životinjama kada postoji opasnost od ponavljanja protupravnog postupanja. Cilj kaznenopravne zaštite životinja ne bi trebao biti samo naknadno kažnjavanje počinitelja, već i učinkovito odvrćanje od počinjenja takvih djela te sprječavanje njihova ponavljanja. Stoga je potrebno osigurati kombinaciju strožih novčanih i zatvorskih kazni, odgovarajućih zaštitnih mjera i učinkovitog nadzora nad osobama kojima je zbog počinjenih djela ograničeno ili zabranjeno držanje životinja.		
62.	SARA JURIĆ-PAIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Poštovani, u nastavku su moji komentari i prijedlozi: Članak 31. – Povećanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja“ Podržavamo predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona kojima se značajno povećavaju kazne za	Primljeno na znanje	Radi se o komentaru koji podržava prijedlog Udruge na koje je već odgovoreno

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			ubijanje ili mučenje životinja. Posebno pozdravljamo povećanje kazne za kazneno djelo iz stavka 1. na raspon od šest mjeseci do pet godina zatvora te za kvalificirani oblik iz stavka 2., kada je djelo počinjeno iz koristoljublja, na raspon od jedne do osam godina zatvora. Smatramo da predložene izmjene predstavljaju važan korak u jačanju kaznenopravne zaštite životinja i primjerenijem sankcioniranju najtežih oblika njihova zlostavljanja. Trenutačne kazne u Hrvatskoj za teško zlostavljanje životinja, usmrćivanje i izlaganje nepotrebnim patnjama su maksimalno do dvije godine zatvora (tri godine u slučaju koristoljublja) te do šest mjeseci za dugotrajno izlaganje životinja tegobnom stanju. U mnogim zemljama Europske unije za slična kaznena djela propisane su znatno veće kazne. Primjeri uključuju zatvorske kazne do pet ili deset godina, pa čak i do 12 godina, naročito za djela počinjena iz koristoljublja ili počinjena na osobito okrutan način. Osim toga, visina kazni propisana u članku 205. važećeg Kaznenog zakona nije odgovarajuća i ne osigurava pravednost kažnjavanja u usporedbi s nekim drugim odredbama Kaznenog zakona. Primjerice, članak 235. („Oštećenje tuđe stvari“) Kaznenog zakona predviđa strože sankcije nego za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, iako su životinje živa bića koja nesporno osjećaju bol i patnju, ne samo fizičku nego i psihičku. Stoga potpuno podržavamo povišavanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja“. Predloženo povećanje kazni u velikoj mjeri odgovara prijedlozima koje je navodila naša udruga. Dodatno smo predlagali da se u članku 205. dodaju i sljedeće odredbe:		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			„(xx) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinj iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina. (xx) Ako su kaznenim djelima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja životinje ili smrt većeg broja životinja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od pet do petnaest godina. (xx) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz prethodnih stavaka ovoga članka će se oduzeti, a video materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Praksa pokazuje i potrebu sankcioniranja kaznenih djela počinjenih radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kao i strogih kazni za slučajeve u kojima djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka dovedu do teških ozljeda, teškog narušavanja zdravlja životinje ili do smrti većeg broja životinja. Time bi se popunila praznina u sadašnjem tekstu, gdje ne postoji zasebna kvalifikacija za iznimno teške posljedice mučenja ili smrt većega broja životinja. Članak 32. – Spolno iskorištavanje životinja Snažno podržavamo uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja iz članka 205.b Kaznenog zakona. Sankcioniranje spolnog iskorištavanja životinja kao samostalnog kaznenog djela u skladu je s ocjenom da je takvo ponašanje izuzetno društveno neprihvatljivo i skandalozno, a žrtvi ostavlja teške fizičke i psihičke posljedice. Internetska		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			mreža razmjene fotografija i videosnimaka ovih kaznenih djela, gdje se počinitelji doslovce natječu tko će na okrutniji način silovati životinje, omogućava i motiviranje pojedinaca na izvršenje ovakvih ili sličnih kaznenih djela. Sve to ukazuje na njihovu visoku društvenu opasnost, a time i potrebu uvođenja mogućnosti znatno strožeg sankcioniranja počinitelja propisivanjem spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Usporedna analiza 15 europskih zemalja pokazuje trend kriminalizacije seksualne zloporabe životinja kao zasebnog kaznenog djela (ne samo kao okrutnosti), s obrazloženjem zaštite dobrobiti životinja i javne sigurnosti: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7341256/. Riječ je o iznimno važnom iskoraku jer se spolno općenje sa životinjom i drugi oblici spolnog iskorištavanja životinja konačno prepoznaju kao zasebno kazneno djelo, neovisno o tome je li potrebno dokazivati da je životinji takvim postupanjem nanesena bol ili patnja. Time se šalje jasna pravna i društvena poruka da spolni odnos sa životinjom predstavlja radikalnu zloupotrebu ranjivog bića i ne može se relativizirati u okviru opće kategorije zlostavljanja. Upravo je naša udruga predlagala takvo rješenje kako bi se uklonila postojeća pravna praznina i onemogućilo da kazneni progon ovisi o dokazivanju patnje i posljedica seksualnog nasilja nad životinjom. Životinje se nalaze u izrazito ranjivom položaju: potpuno su ovisne o ljudima, ne mogu se zaštititi od nasilja niti tražiti pomoć, ne mogu verbalno prijaviti zlostavljanje i, što je ključna pravna činjenica, nikada ne mogu dati pristanak na seksualne radnje. Upravo zato njihov položaj zahtijeva posebno kazneno-pravno prepoznavanje jer se prisila		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			podrazumijeva već samom činjenicom da je životinja uključena u spolni čin. Posebno pozdravljamo i propisivanje strože kazne ako je spolnim iskorištavanjem prouzročena smrt životinje te obavezno oduzimanje životinje. Istodobno predlažemo dopuniti članak 205.b odredbama kojima bi se posebno sankcionirali proizvodnja, prodaja, distribucija i posjedovanje pornografskog materijala nastalog počinjenjem ovog kaznenog djela. Takvo je postupanje važno za učinkovito suzbijanje tržišta takvog sadržaja, koje može poticati daljnje seksualno iskorištavanje životinja. Stoga predlažemo da u članku 205.b stavak 3. postane stavak 5. i da se članak dopuni sljedećim stavcima: „ (3) Tko prodaje, distribuira i posjeduje pornografski materijal nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do tri godine. (4) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Smatramo da bi time kaznenopravna zaštita bila cjelovita, od samog počinjenja djela do sprječavanja njegova dokumentiranja, širenja i ponavljanja radi stvaranja ili distribucije takvog sadržaja. Visoke kazne za osobe koje snimaju i distribuiraju pornografske materijale spolnih odnosa sa životinjama, kao i za internetske stranice i oglasnike koji omogućavaju razmjenu takvih sadržaja, djelovale bi preventivno.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Napominjemo da zakonodavstva drugih država sankcioniraju već samu proizvodnju, prodaju, širenje i posjedovanje pornografije koja prikazuje seksualne radnje sa životinjama: primjerice, Njemačka, Švicarska, Latvija i Norveška kaznom zatvora do tri godine, a Turska kaznom zatvora do četiri godine. Podržavamo stoga uvođenje članka 205.b te predlažemo njegovo dodatno dopunjavanje u navedenom dijelu. Članak 9. – Zabrana držanja i nabavljanja životinja Podržavamo predloženu izmjenu članka 76.a stavka 1. Kaznenog zakona kojom se riječ „može” zamjenjuje riječju „će”. Smatramo posebno važnim što se time osigurava da se počinitelju koji predstavlja opasnost od ponavljanja istog ili sličnog kaznenog djela sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja ne izriče proizvoljno, nego obavezno. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja. Predlažemo i izmjene stavka 2. članka 76.a tako da glasi: „(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od pet do deset godina. Ako je mjera izrečena počinitelju osuđenom za nehotično kazneno djelo, njezino trajanje ne može biti dulje od pet godina. Počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora, a nije mu izrečena uvjetna osuda niti je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro, mjera iz stavka 1. ovoga članka izreći će se u trajanju koje je od pet do deset godina dulje od izrečene kazne zatvora.” Obrazloženje: Postoji potreba povećanja trajanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja s dosadašnjih jedne do pet godina na pet do deset		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			godina. Prema članku 66. Kaznenog zakona, sigurnosne mjere (uključujući zabranu držanja i nabavljanja životinja), imaju cilj otkloniti „okolnosti koje omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela”. Kod počinitelja koji su npr. silovali životinje ili sustavno zlostavljali životinje ta okolnost (imanje i nabava životinja) očito predstavlja aktivni rizik ponavljanja djela. Dulji vremenski rok zabrane izravno podržava ciljeve specijalne prevencije – sprječavanja novih kaznenih djela. Za najteža kaznena djela protiv ljudi (npr. seksualna djela nad maloljetnicima) Zakon propisuje sankcije i mjere dugotrajnije naravi. Iako zabrana držanja životinja nije istovjetna zabrani obavljanja zanimanja ili zabrani približavanja žrtvi, s obzirom na sklonost recidivista ka ponovnom korištenju životinja za nasilje, razmjerno je da i ova mjera traje dulje. Dodatno, i kod npr. mjere zabrane približavanja žrtvi iz članka 73. stavka 2. Kaznenog zakona propisano je trajanje mjere od jedne do pet godina. S obzirom na to da su npr. mučenje ili silovanje životinja neusporedivo ozbiljniji prekršaji, može se opravdano veća kazna. Odgovarajuće oštija i dulja mjera odvraća potencijalne počinitelje i pomaže u dugoročnom reintegracijskom procesu – onemogućava im da u razdoblju najveće potrebe (prvih pet do deset godina nakon presude) raspolažu životinjama. Pritom ostaje mogućnost ranije revizije mjere jer sud prema općim pravilima, propisanim člankom 76.a stavkom 4. Kaznenog zakona, može obustaviti izvršenje ako se pokaže da je opasnost nestala. Osim svega navedenoga, posebno teški oblici zlostavljanja životinja, kao što je npr. seksualno iskorištavanje životinja,		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			izazivaju veliko zanimanje i zgražanje javnosti. Dulja zabrana slala bi jasnu poruku društvene osude i podupirala strateške ciljeve zaštite dobrobiti životinja. Članak 1. – Sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja za neubrojive osobe Zahvaljujemo što je Ministarstvo prihvatilo prijedlog da se sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja može izreći i neubrojivoj osobi. Stoga podržavamo dopunu članka 24. stavka 4. Kaznenog zakona kojom se među sigurnosne mjere koje se mogu izreći neubrojivoj osobi uvrštava i zabrana držanja i nabavljanja životinja. U članku 24. Kaznenog zakona uređeno je da se neubrojivoj osobi ne može izreći kazna, nego se s njom postupa prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, dok se za postupanje koje ne ostaje bez posljedica mogu primijeniti sigurnosne mjere. Dosadašnji katalog mjera u stavku 4. obuhvaća zabranu obavljanja dužnosti ili djelatnosti, zabranu upravljanja vozilom, zabranu približavanja, udaljenje iz zajedničkog kućanstva i zabranu pristupa internetu. Dopuna stavka 4. ograničenjem držanja i nabavljanja životinja uvodi specifičnu, preventivnu mjeru usmjerenu na sprječavanje ponovne štete životinjama i okolini u slučajevima kada je u prošlosti došlo do zlostavljanja ili nemara nad životinjom. Riječ je o važnoj preventivnoj mjeri kojom se omogućava zaštita životinja i u slučajevima kada počinitelju zbog neubrojivosti nije moguće izreći kaznu. Smatramo osobito važnim da kaznenopravni sustav i u takvim slučajevima može spriječiti ponavljanje opasnog ponašanja prema životinjama. Dopuna zakonske odredbe omogućava sinkroniziranu primjenu medicinske zaštite i sigurnosne mjere u		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kriminalno-pravnom smislu, pa će nadležni sud pri jednom odlučivanju moći propisati i hospitalizaciju (prema Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama) i istodobno zabraniti držanje i nabavu životinja (prema Kaznenom zakonu). Time se postavlja jedinstven, dosljedan standard primjene sigurnosnih mjera usklađujući svrhu medicinskog tretmana neubrojive osobe i nužne preventivne mjere u kaznenopravnom području. Članak 52. – Zlostavljanje životinja ne može se pravno označiti kao produljeno kazneno djelo Predlažemo proširiti članak 52. (Produljeno kazneno djelo) važećeg Kaznenog zakona i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo ili slobode životinje tako da se iza riječi: „osobe” dodaju riječi: „ili životinje”, i da odredba glasi: „(2) Kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode osobe ili životinje ne mogu se pravno označiti kao produljena.” Obrazloženje: Podržavamo smjer predloženih izmjena Kaznenog zakona kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita životinja te predlažemo da se u tom okviru razmotri i dopuna članka 52. stavka 2. važećeg Kaznenog zakona na način da se zabrana pravnog označavanja kaznenog djela kao produljenog proširi i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode životinje. Spolno iskorištavanje životinja posebno je okrutan oblik zlostavljanja životinja, zbog čega je nužno njegovo sankcioniranje kao zasebnog kaznenog djela. Pritom je svaka životinja ne samo različita zbog pripadnosti drugoj vrsti, već i unutar iste vrste postoje različite osobnosti, čemu svjedoči svatko tko ima iskustvo suživota sa psom,		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			mačkom ili nekim drugim kućnim ljubimcem. S obzirom na ranjivi položaj životinja u odnosu u kojima ih netko spolno iskorištava te na proživljenu fizičku i psihičku bol i patnju, nužno je svako pojedinačno teško zlostavljanje životinje pravno vrednovati kao zaseban napad na zasebnu žrtvu. Zato postoji potreba da se jednako tretira svaki pojedinačni napad na životinju i da se za svaku silovanu životinju izriče zasebna kazna, a zatim jedinstvena, sukladno članku 51. Kaznenog zakona. Ovo isto vrijedi i za sva druga kaznena djela – ubijanje, mučenje i napuštanje životinja. Ovim prijedlogom jasno se utvrđuje da svako pojedinačno zlostavljanje životinje podliježe zasebnom kažnjavanju, bez mogućnosti zakonskog označavanja kao „produljenog kaznenog djela”, a što je uglavnom slučaj u praksi, iako se radi o iznimno teškim kaznenim djelima. Smatramo da bi ovakva dopuna bila logičan nastavak predloženog jačanja kaznenopravne zaštite životinja te molimo predlagatelja da razmotri ovaj prijedlog. Prijedlog novog članka 205.c: Borbe životinja Predlažemo uvrštavanje novoga članka 205.c, koji glasi: „(1) Tko uzgaja, proda ili preda drugome životinju za borbe, obučava životinje za borbe, organizira borbe životinja, oglašava borbe, organizira klađenje ili sudjeluje u klađenju u vezi s borbama životinja, kao gledatelj prisustvuje borbama životinja ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.” Obrazloženje: Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji životinja za borbe, što potiče recidivizam. Primjerice, po cijeloj Hrvatskoj vrlo su raširene borbe pasa, no teško ih je dokazati jer se odvijaju skrivene daleko od očiju javnosti. Borbe pasa dio su organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa. Kako je riječ o ilegalnim događanjima, ozljede pasa rijetko liječe veterinari, a ako i liječe, tada su i oni uključeni u kazneno djelo mučenja životinja, koje ne prijavljuju. Organizatori i sudionici ostvaruju astronomske zarade putem kladenja i parenja pasa, čime se želi postići njihova borbenost i agresivnost. Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju videosnimke borbi reklamirajući ovu krvavu razonodu. Borbe se redovito održavaju, a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			neudomljivi i na teret skloništa. Kako borbe životinja imaju sve elemente kaznenog djela, prije nego prekršajnog, svrha kažnjavanja bolje bi se postigla reguliranjem borbi i organiziranja borbi životinja kao kaznenog djela, po uzoru na neke druge države, npr. Kanadu koja počinitelje sankcionira kaznom zatvora do pet godina, Mađarska s tri do pet godina zatvora, Švicarska također zatvorskom kaznom, kao i Crna Gora u kojoj je odredbama Krivičnog zakonika od prosinca 2023. godine propisana kazna zatvora do tri godine. Izmjenama Kaznenog zakona u Italiji od lipnja 2025. oni koji organiziraju borbe životinja mogu dobiti dvije do četiri godine zatvora, s kaznama do 30 000 eura za sudionike: https://euroweeklynnews.com/2025/06/04/fine-s-up-to-e60000-and-jail-time-introduced-to-protect-animals. U srpnju 2025. izglasane su izmjene Kaznenog zakona u Bugarskoj prema kojima se organiziranje ili sudjelovanje u borbama životinja ili uzgoj, dresura ili davanje životinja za takve borbe kažnjava s jednom do šest godina zatvora i novčanom kaznom, a ako se borbe snimaju radi distribucije, kazna se povećava na dvije do osam godina zatvora: https://www.bta.bg/en/news/933119-bulgarian-parliament-increases-penalties-for-animal-cruelty. Borbe životinja, bez obzira na vrstu, počivaju na istom obrascu okrutnosti: namjernom poticanju agresije, nanošenju boli, straha i ozljeda životinji radi zabave, kladjenja ili profita. Svaka životinjska borba uključuje istu razinu patnje, istu društvenu opasnost, iste kriminogene obrasce i istu povezanost s ilegalnim kladjenjem, organiziranim kriminalom i nasiljem u zajednici. Posebno imenovanje borbi životinja kao kaznenog djela jača preventivni učinak jer		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			svatko tko razmišlja o uključivanju u tu djelatnost odmah će vidjeti da ga očekuju oštre sankcije. Pravnici, policija i sudovi dobit će precizno zakonsko uporište, bez traganja za analogijom u članku 205. ili primjenom različitih prekršajnih odredbi. Osim toga, uvrštavanjem borbi životinja kao kaznenoga djela Hrvatska će ispuniti preporuke Europske komisije i Vijeća Europe za jačanje kaznenopravne zaštite protiv organiziranog nasilja nad životinjama. Prijedlog novoga članka 302.a: Obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja Predlažemo uvrštavanje novoga članka 302.a, koji glasi: „(1) Tko zna da je počinjeno kazneno djelo protiv životinja iz članka 205. ovoga Zakona i to neodgodivo ne prijavi nadležnim tijelima, kaznit će se novčanom kaznom do pedeset dnevnih iznosa ili kaznom zatvora do jedne godine. (2) Službena ili druga odgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. saznala obavljajući svoju dužnost i ne prijavi ga, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine. (3) Za kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se izuzeća iz članka 302. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona. (4) Sud može uz kaznu odrediti i sigurnosnu mjeru oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno ako postoji opasnost od njegova ponavljanja.” Obrazloženje: Predlažemo da se odmah nakon članka 302. uvede novi članak 302.a kojim se propisuje obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja. Ovo rješenje u potpunosti prati model iz članka 302. (obaveza prijave najtežih kaznenih djela), a primjenom na članku 205. KZ-a osigurava		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			da svatko tko dozna za takvo djelo bude pravovremeno dužan obavijestiti policiju ili državno odvjetništvo. Također, predlažemo da se u članak 65. doda sigurnosna mjera „oduzimanje predmeta kojim je djelo počinjeno” radi sprječavanja ponavljanja djela. Naime, predloženom stavku 4. u novom članku 302.a dodaje se među sigurnosne mjere i mogućnost oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno. Ta bi mjera počela teći od izvršnosti presude (kao i sve druge sigurnosne mjere), prema članku članku 67.a, trajala bi dok postoji opasnost da bi predmet mogao poslužiti za novo djelo te bi podlijevala obaveznom preispitivanju opravdanosti. Uzimajući u obzir da se radi o propustu (nečinjenju), odnosno o kaznenom djelu „pomoći počinitelju nakon počinjenja djela”, ali usmjerenom na zaštitu životinja, u stavku 1. predloženog novog članka predlažemo kaznu zatvora do jedne godine ili novčanu kaznu do 50 dnevnih iznosa. Taj prijedlog omogućava sudu dovoljnu fleksibilnost da kaznu proporcionalno prilagodi težini konkretnog slučaja, a istovremeno ostaje u okvirima zakonom propisanog minimuma i maksimuma dnevnog iznosa prema stavicima 2. i 4. članka 42. KZ-a. Stoga predlažemo uvođenje obaveze prijave zlostavljanja životinja kao nadopunu postojećeg okvira kaznenih djela protiv životinja iz članka 205. KZ-a, kojim se štite ranjivi subjekti od nepotrebnih patnji i zlostavljanja te radi usklađivanja s modelom iz članka 302. KZ-a., prema kojemu se već propisuje građanska i službena obaveza prijave težih kaznenih djela radi pravovremenog otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta. Obavezom prijave omogućava se brža reakcija nadležnih tijela, pravovremeno oduzimanje životinja i pokretanje		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			postupka protiv počinitelja, a to jača preventivnu funkciju kaznenog prava i ranije zaštite životinja. Prenošenje zaraznih bolesti životinja te proizvodnja i promet štetnih sredstava za liječenje životinja Podržavamo predložene izmjene članka 33. i 34. Nacrta prijedloga kojima se kroz izmjene članka 206. i 207. važećeg Kaznenog zakona proširuje opseg kaznenopravne zaštite te povećavaju propisane kazne za kaznena djela povezana s prenošenjem zaraznih bolesti životinja te proizvodnjom i prometom štetnih sredstava za liječenje životinja. Podržavamo i predložene izmjene koje se odnose na kaznena djela protiv okoliša, kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita okoliša i osigurava učinkovitije sankcioniranje najtežih oblika ugrožavanja okoliša. Nesavjesno pružanje veterinarske pomoći i Neovlašteno obavljanje veterinarske djelatnosti Podržavamo prijedloge sadržane u člancima 35. i 36. Nacrta prijedloga. Posebno smatramo važnima predložene izmjene članka 208. važećeg Kaznenog zakona, kojima se zakonski opis kaznenog djela proširuje na širi oblik očito nesavjesnog postupanja pri obavljanju veterinarske djelatnosti. Pozdravljamo i povećanje propisane kazne za ovo kazneno djelo. Podržavamo i uvođenje novog kaznenog djela neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti iz članka 208.a Kaznenog zakona. Smatramo da navedene izmjene predstavljaju dodatno važno jačanje kaznenopravne zaštite životinja te pridonose učinkovitijem sankcioniranju postupanja kojima se ugrožava njihovo zdravlje i dobrobit.		
63.	DOMAGOJ VRANJIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I	Poštovani,	Primljeno na znanje	Radi se o komentaru koji podržava prijedlog Udruge na koje je već odgovoreno

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	u nastavku su moji komentari i prijedlozi: Članak 31. – Povećavanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja” Podržavamo predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona kojima se značajno povećavaju kazne za ubijanje ili mučenje životinja. Posebno pozdravljamo povećanje kazne za kazneno djelo iz stavka 1. na raspon od šest mjeseci do pet godina zatvora te za kvalificirani oblik iz stavka 2., kada je djelo počinjeno iz koristoljublja, na raspon od jedne do osam godina zatvora. Smatramo da predložene izmjene predstavljaju važan korak u jačanju kaznenopravne zaštite životinja i primjerenijem sankcioniranju najtežih oblika njihova zlostavljanja. Trenutačne kazne u Hrvatskoj za teško zlostavljanje životinja, usmrćivanje i izlaganje nepotrebnim patnjama su maksimalno do dvije godine zatvora (tri godine u slučaju koristoljublja) te do šest mjeseci za dugotrajno izlaganje životinja tegobnom stanju. U mnogim zemljama Europske unije za slična kaznena djela propisane su znatno veće kazne. Primjeri uključuju zatvorske kazne do pet ili deset godina, pa čak i do 12 godina, naročito za djela počinjena iz koristoljublja ili počinjena na osobito okrutan način. Osim toga, visina kazni propisana u članku 205. važećeg Kaznenog zakona nije odgovarajuća i ne osigurava pravednost kažnjavanja u usporedbi s nekim drugim odredbama Kaznenog zakona. Primjerice, članak 235. („Oštećenje tuđe stvari”) Kaznenog zakona predviđa strože sankcije nego za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, iako su životinje živa bića koja nesporno osjećaju bol i patnju, ne samo fizičku nego i psihičku. Stoga		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			potpuno podržavamo povisivanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja”. Predloženo povećanje kazni u velikoj mjeri odgovara prijedlozima koje je navodila naša udruga. Dodatno smo predlagali da se u članku 205. dodaju i sljedeće odredbe: „(xx) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina. (xx) Ako su kaznenim djelima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja životinje ili smrt većeg broja životinja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od pet do petnaest godina. (xx) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz prethodnih stavaka ovoga članka će se oduzeti, a video materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Praksa pokazuje i potrebu sankcioniranja kaznenih djela počinjenih radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kao i strogih kazni za slučajeve u kojima djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka dovedu do teških ozljeda, teškog narušavanja zdravlja životinje ili do smrti većeg broja životinja. Time bi se popunila praznina u sadašnjem tekstu, gdje ne postoji zasebna kvalifikacija za iznimno teške posljedice mučenja ili smrt većega broja životinja. Članak 32. – Spolno iskorištavanje životinja Snažno podržavamo uvođenje novog kaznenog		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			djela spolnog iskorištavanja životinja iz članka 205.b Kaznenog zakona. Sankcioniranje spolnog iskorištavanja životinja kao samostalnog kaznenog djela u skladu je s ocjenom da je takvo ponašanje izuzetno društveno neprihvatljivo i skandalozno, a žrtvi ostavlja teške fizičke i psihičke posljedice. Internetska mreža razmjene fotografija i videosnimaka ovih kaznenih djela, gdje se počinitelji doslovce natječu tko će na okrutniji način silovati životinje, omogućava i motiviranje pojedinaca na izvršenje ovakvih ili sličnih kaznenih djela. Sve to ukazuje na njihovu visoku društvenu opasnost, a time i potrebu uvođenja mogućnosti znatno strožeg sankcioniranja počinitelja propisivanjem spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Usporedna analiza 15 europskih zemalja pokazuje trend kriminalizacije seksualne zloporabe životinja kao zasebnog kaznenog djela (ne samo kao okrutnosti), s obrazloženjem zaštite dobrobiti životinja i javne sigurnosti: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7341256/. Riječ je o iznimno važnom iskoraku jer se spolno općenje sa životinjom i drugi oblici spolnog iskorištavanja životinja konačno prepoznaju kao zasebno kazneno djelo, neovisno o tome je li potrebno dokazivati da je životinji takvim postupanjem nanesena bol ili patnja. Time se šalje jasna pravna i društvena poruka da spolni odnos sa životinjom predstavlja radikalnu zlopotrebu ranjivog bića i ne može se relativizirati u okviru opće kategorije zlostavljanja. Upravo je naša udruga predlagala takvo rješenje kako bi se uklonila postojeća pravna praznina i onemogućilo da kazneni progon ovisi o dokazivanju patnje i posljedica seksualnog nasilja nad životinjom. Životinje se nalaze u izrazito ranjivom		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			položaju: potpuno su ovisne o ljudima, ne mogu se zaštititi od nasilja niti tražiti pomoć, ne mogu verbalno prijaviti zlostavljanje i, što je ključna pravna činjenica, nikada ne mogu dati pristanak na seksualne radnje. Upravo zato njihov položaj zahtijeva posebno kazneno-pravno prepoznavanje jer se prisila podrazumijeva već samom činjenicom da je životinja uključena u spolni čin. Posebno pozdravljamo i propisivanje strože kazne ako je spolnim iskorištavanjem prouzročena smrt životinje te obavezno oduzimanje životinje. Istodobno predlažemo dopuniti članak 205.b odredbama kojima bi se posebno sankcionirali proizvodnja, prodaja, distribucija i posjedovanje pornografskog materijala nastalog počinjenjem ovog kaznenog djela. Takvo je postupanje važno za učinkovito suzbijanje tržišta takvog sadržaja, koje može poticati daljnje seksualno iskorištavanje životinja. Stoga predlažemo da u članku 205.b stavak 3. postane stavak 5. i da se članak dopuni sljedećim stavcima: „ (3) Tko prodaje, distribuira i posjeduje pornografski materijal nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do tri godine. (4) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Smatramo da bi time kaznenopravna zaštita bila cjelovita, od samog počinjenja djela do sprječavanja njegova dokumentiranja, širenja i		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			ponavljanja radi stvaranja ili distribucije takvog sadržaja. Visoke kazne za osobe koje snimaju i distribuiraju pornografske materijale spolnih odnosa sa životinjama, kao i za internetske stranice i oglasnike koji omogućavaju razmjenu takvih sadržaja, djelovale bi preventivno. Napominjemo da zakonodavstva drugih država sankcioniraju već samu proizvodnju, prodaju, širenje i posjedovanje pornografije koja prikazuje seksualne radnje sa životinjama: primjerice, Njemačka, Švicarska, Latvija i Norveška kaznom zatvora do tri godine, a Turska kaznom zatvora do četiri godine. Podržavamo stoga uvođenje članka 205.b te predlažemo njegovo dodatno dopunjavanje u navedenom dijelu. Članak 9. – Zabrana držanja i nabavljanja životinja Podržavamo predloženu izmjenu članka 76.a stavka 1. Kaznenog zakona kojom se riječ „može” zamjenjuje riječju „će”. Smatramo posebno važnim što se time osigurava da se počinitelju koji predstavlja opasnost od ponavljanja istog ili sličnog kaznenog djela sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja ne izriče proizvoljno, nego obavezno. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja. Predlažemo i izmjene stavka 2. članka 76.a tako da glasi: „(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od pet do deset godina. Ako je mjera izrečena počinitelju osuđenom za nehotično kazneno djelo, njezino trajanje ne može biti dulje od pet godina. Počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora, a nije mu izrečena uvjetna osuda niti je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro, mjera iz stavka 1. ovoga članka izreći će se u trajanju koje je		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			od pet do deset godina dulje od izrečene kazne zatvora.” Obrazloženje: Postoji potreba povećanja trajanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja s dosadašnjih jedne do pet godina na pet do deset godina. Prema članku 66. Kaznenog zakona, sigurnosne mjere (uključujući zabranu držanja i nabavljanja životinja), imaju cilj otkloniti „okolnosti koje omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela”. Kod počinitelja koji su npr. silovali životinje ili sustavno zlostavljali životinje ta okolnost (imanje i nabava životinja) očito predstavlja aktivni rizik ponavljanja djela. Dulji vremenski rok zabrane izravno podržava ciljeve specijalne prevencije – sprječavanja novih kaznenih djela. Za najteža kaznena djela protiv ljudi (npr. seksualna djela nad maloljetnicima) Zakon propisuje sankcije i mjere dugotrajnije naravi. Iako zabrana držanja životinja nije istovjetna zabrani obavljanja zanimanja ili zabrani približavanja žrtvi, s obzirom na sklonost recidivista ka ponovnom korištenju životinja za nasilje, razmjerno je da i ova mjera traje dulje. Dodatno, i kod npr. mjere zabrane približavanja žrtvi iz članka 73. stavka 2. Kaznenog zakona propisano je trajanje mjere od jedne do pet godina. S obzirom na to da su npr. mučenje ili silovanje životinja neusporedivo ozbiljniji prekršaji, može se opravdano veća kazna. Odgovarajuće oštiri i dulja mjera odvraća potencijalne počinitelje i pomaže u dugoročnom reintegracijskom procesu – onemogućava im da u razdoblju najveće potrebe (prvih pet do deset godina nakon presude) raspolažu životinjama. Pritom ostaje mogućnost ranije revizije mjere jer sud prema općim pravilima, propisanim		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			člankom 76.a stavkom 4. Kaznenog zakona, može obustaviti izvršenje ako se pokaže da je opasnost nestala. Osim svega navedenoga, posebno teški oblici zlostavljanja životinja, kao što je npr. seksualno iskorištavanje životinja, izazivaju veliko zanimanje i zgražanje javnosti. Dulja zabrana slala bi jasnu poruku društvene osude i podupirala strateške ciljeve zaštite dobrobiti životinja. Članak 1. – Sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja za neubrojive osobe Zahvaljujemo što je Ministarstvo prihvatilo prijedlog da se sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja može izreći i neubrojivoj osobi. Stoga podržavamo dopunu članka 24. stavka 4. Kaznenog zakona kojom se među sigurnosne mjere koje se mogu izreći neubrojivoj osobi uvrštava i zabrana držanja i nabavljanja životinja. U članku 24. Kaznenog zakona uređeno je da se neubrojivoj osobi ne može izreći kazna, nego se s njom postupa prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, dok se za postupanje koje ne ostaje bez posljedica mogu primijeniti sigurnosne mjere. Dosadašnji katalog mjera u stavku 4. obuhvaća zabranu obavljanja dužnosti ili djelatnosti, zabranu upravljanja vozilom, zabranu približavanja, udaljenje iz zajedničkog kućanstva i zabranu pristupa internetu. Dopuna stavka 4. ograničenjem držanja i nabavljanja životinja uvodi specifičnu, preventivnu mjeru usmjerenu na sprječavanje ponovne štete životinjama i okolini u slučajevima kada je u prošlosti došlo do zlostavljanja ili nemara nad životinjom. Riječ je o važnoj preventivnoj mjeri kojom se omogućava zaštita životinja i u slučajevima kada počinitelju zbog neubrojivosti nije moguće izreći kaznu. Smatramo		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			osobito važnim da kaznenopravni sustav i u takvim slučajevima može spriječiti ponavljanje opasnog ponašanja prema životinjama. Dopuna zakonske odredbe omogućava sinkroniziranu primjenu medicinske zaštite i sigurnosne mjere u kriminalno-pravnom smislu, pa će nadležni sud pri jednom odlučivanju moći propisati i hospitalizaciju (prema Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama) i istodobno zabraniti držanje i nabavu životinja (prema Kaznenom zakonu). Time se postavlja jedinstven, dosljedan standard primjene sigurnosnih mjera usklađujući svrhu medicinskog tretmana neubrojive osobe i nužne preventivne mjere u kaznenopravnom području. Članak 52. – Zlostavljanje životinja ne može se pravno označiti kao produljeno kazneno djelo Predlažemo proširiti članak 52. (Produljeno kazneno djelo) važećeg Kaznenog zakona i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo ili slobode životinje tako da se iza riječi: „osobe” dodaju riječi: „ili životinje”, i da odredba glasi: „(2) Kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode osobe ili životinje ne mogu se pravno označiti kao produljena.” Obrazloženje: Podržavamo smjer predloženih izmjena Kaznenog zakona kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita životinja te predlažemo da se u tom okviru razmotri i dopuna članka 52. stavka 2. važećeg Kaznenog zakona na način da se zabrana pravnog označavanja kaznenog djela kao produljenog proširi i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode životinje. Spolno iskorištavanje životinja posebno je okrutan oblik zlostavljanja životinja,		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zbog čega je nužno njegovo sankcioniranje kao zasebnog kaznenog djela. Pritom je svaka životinja ne samo različita zbog pripadnosti drugoj vrsti, već i unutar iste vrste postoje različite osobnosti, čemu svjedoči svatko tko ima iskustvo suživota sa psom, mačkom ili nekim drugim kućnim ljubimcem. S obzirom na ranjivi položaj životinja u odnosu u kojima ih netko spolno iskorištava te na proživljenu fizičku i psihičku bol i patnju, nužno je svako pojedinačno teško zlostavljanje životinje pravno vrednovati kao zaseban napad na zasebnu žrtvu. Zato postoji potreba da se jednako tretira svaki pojedinačni napad na životinju i da se za svaku silovanu životinju izriče zasebna kazna, a zatim jedinstvena, sukladno članku 51. Kaznenog zakona. Ovo isto vrijedi i za sva druga kaznena djela – ubijanje, mučenje i napuštanje životinja. Ovim prijedlogom jasno se utvrđuje da svako pojedinačno zlostavljanje životinje podliježe zasebnom kažnjavanju, bez mogućnosti zakonskog označavanja kao „produljenog kaznenog djela”, a što je uglavnom slučaj u praksi, iako se radi o iznimno teškim kaznenim djelima. Smatramo da bi ovakva dopuna bila logičan nastavak predloženog jačanja kaznenopravne zaštite životinja te molimo predlagatelja da razmotri ovaj prijedlog. Prijedlog novog članka 205.c: Borbe životinja Predlažemo uvrštavanje novoga članka 205.c, koji glasi: „(1) Tko uzgaja, proda ili preda drugome životinju za borbe, obučava životinje za borbe, organizira borbe životinja, oglašava borbe, organizira kladenje ili sudjeluje u kladenju u vezi s borbama životinja, kao gledatelj prisustvuje borbama životinja ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			se kaznom zatvora od jedne do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.” Obrazloženje: Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji životinja za borbe, što potiče recidivizam. Primjerice, po cijeloj Hrvatskoj vrlo su raširene borbe pasa, no teško ih je dokazati jer se odvijaju skrivene daleko od očiju javnosti. Borbe pasa dio su organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa. Kako je riječ o ilegalnim događanjima, ozljede pasa rijetko liječe veterinari, a ako i liječe, tada su i oni uključeni u kazneno djelo mučenja životinja, koje ne prijavljuju. Organizatori i sudionici ostvaruju astronomske zarade putem klađenja i parenja pasa, čime se želi postići njihova borbenost i agresivnost. Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju videosnimke borbi reklamirajući ovu krvavu razonodu. Borbe se redovito održavaju, a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno neudomljivi i na teret skloništa. Kako borbe životinja imaju sve elemente kaznenog djela, prije nego prekršajnog, svrha kažnjavanja bolje bi se postigla reguliranjem borbi i organiziranja borbi životinja kao kaznenog djela, po uzoru na neke druge države, npr. Kanadu koja počinitelje sankcionira kaznom zatvora do pet godina, Mađarska s tri do pet godina zatvora, Švicarska također zatvorskom kaznom, kao i Crna Gora u kojoj je odredbama Krivičnog zakonika od prosinca 2023. godine propisana kazna zatvora do tri godine. Izmjenama Kaznenog zakona u Italiji od lipnja 2025. oni koji organiziraju borbe životinja mogu dobiti dvije do četiri godine zatvora, s kaznama do 30 000 eura za sudionike: https://euroweeklynnews.com/2025/06/04/fine-s-up-to-e60000-and-jail-time-introduced-to-protect-animals. U srpnju 2025. izglasane su izmjene Kaznenog zakona u Bugarskoj prema kojima se organiziranje ili sudjelovanje u borbama životinja ili uzgoj, dresura ili davanje životinja za takve borbe kažnjava s jednom do šest godina zatvora i novčanom kaznom, a ako se borbe snimaju radi distribucije, kazna se povećava na dvije do osam godina zatvora: https://www.bta.bg/en/news/933119-bulgarian-parliament-increases-penalties-for-animal-cruelty. Borbe životinja, bez obzira na vrstu, počivaju na istom obrascu okrutnosti: namjernom poticanju agresije, nanošenju boli, straha i ozljeda životinji radi zabave, klađenja ili profita. Svaka životinjska borba		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			uključuje istu razinu patnje, istu društvenu opasnost, iste kriminogene obrasce i istu povezanost s ilegalnim kladenjem, organiziranim kriminalom i nasiljem u zajednici. Posebno imenovanje borbi životinja kao kaznenog djela jača preventivni učinak jer svatko tko razmišlja o uključivanju u tu djelatnost odmah će vidjeti da ga očekuju oštre sankcije. Pravnici, policija i sudovi dobit će precizno zakonsko uporište, bez traganja za analogijom u članku 205. ili primjenom različitih prekršajnih odredbi. Osim toga, uvrštavanjem borbi životinja kao kaznenoga djela Hrvatska će ispuniti preporuke Europske komisije i Vijeća Europe za jačanje kaznenopravne zaštite protiv organiziranog nasilja nad životinjama. Prijedlog novoga članka 302.a: Obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja Predlažemo uvrštavanje novoga članka 302.a, koji glasi: „(1) Tko zna da je počinjeno kazneno djelo protiv životinja iz članka 205. ovoga Zakona i to neodgodivo ne prijavi nadležnim tijelima, kaznit će se novčanom kaznom do pedeset dnevnih iznosa ili kaznom zatvora do jedne godine. (2) Službena ili druga odgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. saznala obavljajući svoju dužnost i ne prijavi ga, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine. (3) Za kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se izuzeća iz članka 302. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona. (4) Sud može uz kaznu odrediti i sigurnosnu mjeru oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno ako postoji opasnost od njegova ponavljanja.” Obrazloženje: Predlažemo da se odmah nakon članka 302. uvede		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			novi članak 302.a kojim se propisuje obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja. Ovo rješenje u potpunosti prati model iz članka 302. (obaveza prijave najtežih kaznenih djela), a primjenom na članku 205. KZ-a osigurava da svatko tko dozna za takvo djelo bude pravovremeno dužan obavijestiti policiju ili državno odvjetništvo. Također, predlažemo da se u članak 65. doda sigurnosna mjera „oduzimanje predmeta kojim je djelo počinjeno” radi sprječavanja ponavljanja djela. Naime, predloženom stavku 4. u novom članku 302.a dodaje se među sigurnosne mjere i mogućnost oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno. Ta bi mjera počela teći od izvršnosti presude (kao i sve druge sigurnosne mjere), prema članku članku 67.a, trajala bi dok postoji opasnost da bi predmet mogao poslužiti za novo djelo te bi podlijegala obaveznom preispitivanju opravdanosti. Uzimajući u obzir da se radi o propustu (nečinjenju), odnosno o kaznenom djelu „pomoći počinitelju nakon počinjenja djela”, ali usmjerenom na zaštitu životinja, u stavku 1. predloženog novog članka predlažemo kaznu zatvora do jedne godine ili novčanu kaznu do 50 dnevnih iznosa. Taj prijedlog omogućava sudu dovoljnu fleksibilnost da kaznu proporcionalno prilagodi težini konkretnog slučaja, a istovremeno ostaje u okvirima zakonom propisanog minimuma i maksimuma dnevnog iznosa prema stavcima 2. i 4. članka 42. KZ-a. Stoga predlažemo uvođenje obaveze prijave zlostavljanja životinja kao nadopunu postojećeg okvira kaznenih djela protiv životinja iz članka 205. KZ-a, kojim se štite ranjivi subjekti od nepotrebnih patnji i zlostavljanja te radi usklađivanja s modelom iz članka 302. KZ-a., prema kojemu se već propisuje		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			građanska i službena obaveza prijave težih kaznenih djela radi pravovremenog otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta. Obavezom prijave omogućava se brža reakcija nadležnih tijela, pravovremeno oduzimanje životinja i pokretanje postupka protiv počinitelja, a to jača preventivnu funkciju kaznenog prava i ranije zaštite životinja. Prenošenje zaraznih bolesti životinja te proizvodnja i promet štetnih sredstava za liječenje životinja Podržavamo predložene izmjene članaka 33. i 34. Nacrta prijedloga kojima se kroz izmjene članaka 206. i 207. važećeg Kaznenog zakona proširuje opseg kaznenopravne zaštite te povećavaju propisane kazne za kaznena djela povezana s prenošenjem zaraznih bolesti životinja te proizvodnjom i prometom štetnih sredstava za liječenje životinja. Podržavamo i predložene izmjene koje se odnose na kaznena djela protiv okoliša, kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita okoliša i osigurava učinkovitije sankcioniranje najtežih oblika ugrožavanja okoliša. Nesavjesno pružanje veterinarske pomoći i Neovlašteno obavljanje veterinarske djelatnosti Podržavamo prijedloge sadržane u člancima 35. i 36. Nacrta prijedloga. Posebno smatramo važnima predložene izmjene članka 208. važećeg Kaznenog zakona, kojima se zakonski opis kaznenog djela proširuje na širi oblik očito nesavjesnog postupanja pri obavljanju veterinarske djelatnosti. Pozdravljamo i povećanje propisane kazne za ovo kazneno djelo. Podržavamo i uvođenje novog kaznenog djela neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti iz članka 208.a Kaznenog zakona. Smatramo da navedene izmjene predstavljaju dodatno važno jačanje kaznenopravne zaštite životinja te		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			pridonose učinkovitijem sankcioniranju postupanja kojima se ugrožava njihovo zdravlje i dobrobit.		
64.	MILJENKO MARTINIŠ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Glavno pitanje koje treba riješiti izmjenama Kaznenog zakona nije uvođenje kazne doživotnog zatvora nego UVOĐENJE SMRTNE KAZNE za kaznena djela višestrukih ubojstava, terorizma s namjerom nasumičnog oduzimanja života više ljudi ili ubijanja na svirep način ili iz osвете. O tom pitanju građani se trebaju izjasniti putem referenduma ishoda kojega može biti i izmjena Ustava u tom smislu!	Nije prihvaćen	Uvođenje smrtne kazne protivno je Ustavu Republike Hrvatske i međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka. Naime, Ustav Republike Hrvatske u članku 21. izriječno propisuje da u Republici Hrvatskoj nema smrtne kazne. Republika Hrvatska ratificirala je Protokol br. 13. uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, o ukidanju smrtne kazne u svim okolnostima Zakonom o potvrđivanju Protokol br. 13. uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, o ukidanju smrtne kazne u svim okolnostima (NN br. 14/2002). Kaznenopravna politika u pogledu najtežih kaznenih djela može se razvijati unutar postojećeg ustavnog i međunarodnog pravnog okvira, zbog čega se predloženim izmjenama predviđa mogućnost izricanja kazne doživotnog zatvora za najteža kaznena djela. Pitanje održavanja referenduma i eventualnih izmjena Ustava nije predmet uređenja ovoga Prijedloga zakona.
65.	SABINA PETROVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Predlažem da se i borbe pasa uvrste kao kazneno djelo.	Nije prihvaćen	Jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teška zlostavljanje životinje (što borbe životinja uistinu i mogu biti iz koristoljublja). Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povišiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom
66.	ŽANA RADETIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam sve navedene nužne i značajne izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja. Uspostavljanje i odgovorno provođenje zakona i bolje regulirana zaštita čine nas boljim društvom.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
67.	ROBERT-KRSTO FLATZ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Poštovani, Pozdravljam predložene izmjene Kaznenog zakona, osobito uvođenje mogućnosti izricanja kazne doživotnog zatvora, pooštrevanje kaznene politike za određena teška kaznena djela te jačanje kaznenopravne zaštite života, sigurnosti ljudi, okoliša i životinja. Međutim, smatram da bi ovu izmjenу Kaznenog zakona trebalo iskoristiti za šire preispitivanje postojeće kaznene politike Republike Hrvatske, osobito u odnosu na kaznena djela protiv života i tijela, spolne slobode te druga namjerna nasilna kaznena djela. Smatram da postojeći kazneni sustav kod dijela ozbiljnih kaznenih djela nije dovoljno odvraćajući. Za niz nasilnih kaznenih djela propisane su relativno niske minimalne kazne, dok postojeći instituti uvjetne osude i ublažavanja kazne u određenim slučajevima omogućuju da konačna sankcija bude znatno blaža od kaznenog okvira koji bi prema težini počinjenog djela i njegovim posljedicama bio primjeren. Kaznenopravni sustav mora jasno pokazati da namjerno nasilje prema drugoj osobi predstavlja ozbiljan napad na temeljne vrijednosti društva. Svrha kažnjavanja ne smije se promatrati samo kroz rehabilitaciju počinitelja. Jednako važni ciljevi kaznenog sustava moraju biti zaštita žrtava i drugih građana, odvraćanje od počinjenja novih kaznenih djela, sprečavanje ponavljanja nasilnog ponašanja te, kada je to potrebno, dovoljno dugo izdvajanje opasnih nasilnih počinitelja iz društva.	Nije prihvaćen	Nije predmetom izmjena i dopuna. Uz to naglašavamo kako je Kaznenim zakonom kontinuirano pooštrevana zakonska kaznenopravna politika kažnjavanja kada su u pitanju kaznena djela nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, dok je jedan dio Vašeg komentara usmjeren na sudsku politiku kažnjavanja koja je u isključivoj nadležnosti sudova.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Osoba koja opetovano ili izrazito nasilno postupaju prema drugim osobama mora, kada težina djela i njezina opasnost to opravdavaju, biti dovoljno dugo isključena iz društvene zajednice kako bi se spriječilo ponovno ugrožavanje života, zdravlja i sigurnosti drugih građana. Sigurno i mirno društvo ne može se graditi samo strogim kažnjavanjem ubojstava i drugih krajnje teških kaznenih djela. Potrebno je odlučnije sankcionirati i niže razine namjernog nasilja. Ako se lakši i srednje teški oblici nasilja kontinuirano sankcioniraju izrazito blagim kaznama, uvjetnim osudama ili drugim sankcijama koje počinitelj ne doživljava kao ozbiljnu posljedicu svojeg ponašanja, postoji rizik ponavljanja i postupne eskalacije nasilja. Kaznenopravni sustav mora poslati jasnu poruku da fizičko nasilje nije prihvatljiv način rješavanja sukoba i da će namjerno ugrožavanje tjelesnog integriteta druge osobe imati stvarne i ozbiljne posljedice. 1. Povećanje minimalnih kazni za nasilna kaznena djela Predlažem šire preispitivanje kaznenih okvira za kaznena djela protiv života i tijela te spolne slobode, s posebnim naglaskom na povećanje minimalnih kazni. Smatram opravdanim razmotriti sljedeće kaznene okvire: za ubojstvo iz članka 110. Kaznenog zakona kaznu zatvora od najmanje deset godina za teško ubojstvo iz članka 111. kaznu zatvora od najmanje petnaest godina ili kaznu dugotrajnog zatvora, uz mogućnost izricanja doživotnog zatvora u skladu s predloženim novim sustavom za tjelesnu ozljedu iz članka 117. stavka 1. kaznu zatvora od jedne do pet godina za kvalificirane oblike tjelesne ozljede kaznu		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zatvora od tri do osam godina za tešku tjelesnu ozljedu iz članka 118. kaznu zatvora od tri do deset godina za kvalificirani oblik teške tjelesne ozljede kaznu zatvora od pet do petnaest godina za osobito tešku tjelesnu ozljedu iz članka 119. kaznu zatvora od pet do petnaest godina za kvalificirani oblik osobito teške tjelesne ozljede kaznu zatvora od osam do osamnaest godina za namjerno prouzročenje osobito teške posljedice kaznu zatvora od najmanje deset godina za tešku tjelesnu ozljedu s posljedicom smrti kaznu zatvora od osam do osamnaest godina za kvalificirani oblik teške tjelesne ozljede s posljedicom smrti kaznu zatvora od najmanje deset godina za silovanje bez pristanka kaznu zatvora od pet do dvanaest godina za silovanje počinjeno uporabom sile ili prijetnjom neposrednog napada na život ili tijelo kaznu zatvora od osam do petnaest godina. Pritom je potrebno sačuvati jasnu gradaciju između različitih oblika kaznenih djela. Teža posljedica, veći intenzitet nasilja, ranjivost žrtve, prethodno zlostavljanje, ponavljanje nasilja, uporaba oružja, počinjenje iz mržnje, osobita okrutnost ili druge kvalificirajuće okolnosti moraju dovesti do osjetno strožeg kaznenog okvira. Povećanje kazni ne bi trebalo biti usmjereno samo na njihove maksimalne iznose. Mnogo je važnije preispitati minimalne kazne jer upravo one određuju najnižu razinu kaznenopravne reakcije koju zakonodavac smatra prihvatljivom za pojedino kazneno djelo. Ako je za ozbiljno nasilno kazneno djelo propisan izrazito nizak minimum, povećanje maksimalne		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kazne samo po sebi neće nužno dovesti do stvarnog pooštavanja kaznene politike. 2. Ograničenje ponovljenog izricanja uvjetnih osudaSmatram potrebnim preispitati i postojeći institut uvjetne osude, osobito njegovu primjenu prema višestruko osuđivanim počiniteljima. Uvjetna osuda predstavlja priliku koja se počinitelju daje na temelju procjene da se svrha kažnjavanja može postići i bez izvršenja izrečene kazne zatvora te da se opravdano može očekivati da počinitelj ubuduće neće činiti kaznena djela. Ako je istoj osobi već više puta pravomoćno izrečena uvjetna osuda, a ona nakon toga ponovno počini kazneno djelo, takva pozitivna prognoza postaje ozbiljno upitna. Smatram da mogućnost ponovnog izricanja potpunih uvjetnih osuda ne bi trebala biti praktički neograničena. Predlažem izmjenu članka 56. Kaznenog zakona kojom bi se propisalo da se potpuna uvjetna osuda ne može izreći počinitelju kojem su prije počinjenja novog kaznenog djela dva ili više puta pravomoćno izrečene uvjetne osude za namjerna kaznena djela, ako od pravomoćnosti posljednje takve osude nije proteklo odgovarajuće dulje razdoblje, primjerice deset godina. Posebno smatram potrebnim strože urediti povratništvo kod nasilnih kaznenih djela. Počinitelju kojem je već bila izrečena uvjetna osuda za namjerno kazneno djelo s obilježjima nasilja ne bi trebalo biti moguće ponovno izreći potpunu uvjetnu osudu ako ponovno počini namjerno kazneno djelo s obilježjima nasilja. Činjenica da prethodna uvjetna osuda nije opozvana ili da je vrijeme provjeravanja proteklo bez opoziva ne bi sama po sebi trebala značiti da ranija uvjetna osuda nema nikakav utjecaj na		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			mogućnost ponovnog korištenja iste pogodnosti. Uvjetna osuda treba biti stvarna prilika počinitelju koji prema svojem dotadašnjem ponašanju opravdava povjerenje suda. Ona ne bi trebala postati ponavljajući način sankcioniranja osobe koja se, nakon jedne ili više već pruženih prilika, ponovno vraća počinjenju kaznenih djela. Kod takvih počinitelja trebalo bi dati prednost stvarnom izvršenju kazne zatvora ili, kada su za to ispunjene pretpostavke i okolnosti konkretnog slučaja to opravdavaju, djelomičnoj uvjetnoj osudi kod koje se dio kazne zatvora stvarno izvršava. Posebno kod nasilnog kriminaliteta, ponovljena primjena nasilja nakon već pružene prilike mora dovesti do snažnije kaznenopravne reakcije. 3. Ograničenje mogućnosti ublažavanja kazne ispod zakonskog minimuma za povratnike Smatram potrebnim preispitati i odredbe Kaznenog zakona koje omogućuju ublažavanje kazne ispod zakonom propisanog minimuma. Zakonom propisani minimum mora imati stvarno značenje. Ako zakonodavac za određeno teško kazneno djelo propiše kaznu zatvora od najmanje pet ili deset godina, a sud kod počinitelja koji je već ranije osuđivan za ozbiljna namjerna kaznena djela ponovno može zbog općih olakotnih okolnosti izreći kaznu znatno ispod toga minimuma, tada se djelomično gubi svrha zakonski propisanog minimalnog kaznenog okvira. Predlažem stoga ograničenje mogućnosti ublažavanja kazne za povratnike u težem namjernom kriminalitetu. Smatram da se kazna ne bi smjela ublažiti ispod posebnog zakonskog minimuma počinitelju koji je prije počinjenja novog kaznenog djela već bio		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			pravomoćno osuđen na kaznu zatvora za teško namjerno kazneno djelo, osobito za kazneno djelo protiv života i tijela, spolne slobode ili drugo namjerno kazneno djelo s obilježjima nasilja, ako ponovno počini namjerno kazneno djelo iste ili srodne vrste. Olakotne okolnosti i dalje bi se mogle uzeti u obzir pri odmjeravanju kazne unutar zakonom propisanog kaznenog okvira. Međutim, kod ozbiljnog povratnika takve okolnosti ne bi trebale omogućavati spuštanje kazne ispod minimuma koji je zakonodavac propisao upravo radi izražavanja minimalne težine sankcije za predmetno kazneno djelo. Prethodna osuđivanost za ozbiljna namjerna kaznena djela pokazuje da prethodne sankcije nisu u dovoljnoj mjeri ostvarile svrhu posebne prevencije. Ako počinitelj nakon toga ponovno počini teško namjerno kazneno djelo, zaštita društva i sprečavanje daljnjeg kriminalnog ponašanja moraju imati veću težinu pri odmjeravanju kazne. Takvo ograničenje ne bi nužno moralo isključiti posebne slučajeve u kojima sam Kazneni zakon zbog jasno određenih razloga izrijeком dopušta ublažavanje kazne. Međutim, opće sudske ublažavanje kazne zbog olakotnih okolnosti trebalo bi ograničiti kod višestrukih i težih povratnika. Kod višestrukih povratnika u nasilnim kaznenim djelima trebalo bi dodatno razmotriti propisivanje strožih pravila odmjeravanja kazne, primjerice obvezu da se prethodna višestruka osuđivanost za istovrsna ili srodna nasilna kaznena djela uzima kao posebno značajna otegotna okolnost. ZaključakSmatram da ova reforma Kaznenog zakona predstavlja priliku ne samo za uvođenje doživotnog zatvora i pooštavanje pojedinih kaznenih djela nego i za širu reformu		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kaznene politike prema nasilnom kriminalitetu i povratnicima. Kazneni sustav mora zadržati mogućnost individualizacije kazne i rehabilitacije počinitelja, ali ta načela ne smiju dovesti do situacije u kojoj se višestrukim i nasilnim povratnicima opetovano pružaju iste pogodnosti unatoč tome što su prethodne sankcije očito bile nedovoljne. Potrebno je uspostaviti jasniju razliku između prvog počinitelja kojem se opravdano može pružiti prilika za rehabilitaciju i počinitelja koji se nakon jedne ili više prethodnih osuda nastavlja vraćati kriminalnom, a osobito nasilnom ponašanju. Za takve povratnike opravdano je ograničiti mogućnost novih potpunih uvjetnih osuda i mogućnost ublažavanja kazne ispod zakonskog minimuma. Istodobno je potrebno povećati minimalne kazne za ozbiljna nasilna kaznena djela kako bi one odgovarale težini napada na život, zdravlje, tjelesni integritet i spolnu slobodu žrtava. Cilj strože kaznene politike ne bi trebao biti kažnjavanje radi samog kažnjavanja, nego stvaranje sigurnijeg i mirnijeg društva u kojem građani mogu očekivati učinkovitu zaštitu države od nasilja. Takvo društvo ne stvara se samo reakcijom na najteža kaznena djela nakon što se ona dogode. Ono se stvara i pravodobnim, dosljednim i dovoljno ozbiljnim sankcioniranjem nasilnog ponašanja te učinkovitom reakcijom prema počiniteljima koji prethodne prilike i sankcije nisu iskoristili za promjenu svojeg ponašanja.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
68.	MIHAELA HOJSAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Poštovani, prije svega pozdravljam uvođenje doživotnog zatvora za najteža kaznena djela, što smatram velikim pomakom s obzirom na blago kažnjavanje ponekad čak i teških kaznenih djela. Isto tako, pozdravljam predloženo jačanje kaznenopravne zaštite životinja, ali smatram potrebnim istodobno preispitati učinkovitost postupanja nadležnih tijela po prijavama građana. U praksi postoje situacije u kojima se veći broj životinja drži u izdvojenim objektima i boksovima, uključujući lokacije na kojima nitko ne stanuje, pri čemu okolnosti mogu upućivati na zlostavljanje životinja, njihov uzgoj ili obučavanje za borbe te druge teške oblike protuzakonitog postupanja. U takvim slučajevima pravodobno postupanje nadležnih službi ključno je jer dugotrajno nepostupanje može omogućiti nastavak zlostavljanja životinja i razvoj ozbiljnijih oblika kriminalnog djelovanja. Predlažem stoga propisivanje jasnije obveze nadležnih službenih osoba, uključujući komunalne redare, da po zaprimanju konkretne i vjerodostojne prijave koja upućuje na zlostavljanje životinja, obučavanje životinja za borbe, organiziranje borbi životinja ili druge teške oblike postupanja bez odgode poduzmu radnje iz svoje nadležnosti ili prijavu prosljede nadležnoj veterinarskoj inspekciji, policiji odnosno državnom odvjetništvu kada postoje okolnosti koje upućuju na kazneno djelo. Smatram da je također potrebno razmotriti odgovarajuću prekršajnu, disciplinsku ili kaznenu odgovornost službene osobe koja svjesno, neopravdano ili opetovano propusti postupiti po konkretnoj i vjerodostojnoj prijavi unatoč postojanju zakonske obveze postupanja, osobito ako takvo propuštanje omogućiti nastavak zlostavljanja	Nije prihvaćen	Navedeni prijedlozi o potrebi normiranja opisanih postupanja nadležnih osoba (komunalnih redara) u zaštiti životinja ne normiraju se Kaznenim zakonodavstvom, a ukoliko odgovornost službenih osoba ulazi u domenu kaznenog zakonodavstva, na iste će se primijeniti kaznena djela iz Kaznenog zakona.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			životinja ili nastupanje težih posljedica. Takva odgovornost ne bi se trebala odnositi na slučajeve u kojima se prijava pokaže neutemeljenom niti na objektivnu nemogućnost postupanja, nego na svjesno ili grubo zanemarivanje zakonskih obveza nadležne službene osobe. Predlažem da se navedeno razmotri kroz odgovarajuće izmjene Kaznenog zakona i Zakona o zaštiti životinja, uz jasno razgraničenje kaznene, prekršajne i disciplinske odgovornosti.		
69.	LOVORKA RUKAVINA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojim se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja i povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
70.	MARIJA MESNJAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Također, zalažem se za sankcioniranje proizvodnje, prodaje, distribucije i posjedovanja pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja, uvođenje posebnog kaznenog djela borbi životinja, strože kazne za najteže oblike zlostavljanja te obavezu prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja.	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlorporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i možebitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Nadalje, jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teška zlostavljanje životinje (što borbe životinja uistinu i

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
					mogu biti iz koristoljublja). Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povisiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom. U odnosu na predloženo propisivanja obveze prijavljivanja, sukladno odredbama ZKP-a, tko ima saznanja da je počinjeno kazneno djelo dužan je to prijaviti nadležnom državnom odvjetništvu
71.	ANA-MARIA ŽGELA MAČKIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Čim prije i što veće kazne. Podržavam sve navedeno: Strože kazne za zlostavljanje: Podržavam značajno povećanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja (članak 205. KZ-a), kao i dodatno poostravanje ako su djela počinjena iz koristoljublja ili radi snimanja i distribucije sadržaja. Spolno iskorištavanje životinja: Snažno podržavam uvođenje novog, zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b KZ-a), uz nužno sankcioniranje i same proizvodnje, distribucije te posjedovanja takvog pornografskog materijala. Zabrana borbi životinja: Tražim uvrštavanje novog članka kojim se organiziranje, uzgoj, obuka, kladenje i prisustvovanje borbama životinja izričito propisuje kao kazneno djelo s višegodišnjim kaznama zatvora. Obavezna i dulja zabrana držanja životinja: Podržavam da mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja postane obavezna (članak 76.a KZ-a) te da se njezino trajanje poveća na 5 do 10 godina, uključujući i primjenu na neubrojive osobe. Obaveza prijavljivanja: Podržavam uvođenje obaveze prijavljivanja	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kaznenih djela protiv životinja kako bi se omogućila brža reakcija nadležnih tijela i pravovremena zaštita žrtava.		
72.	IVANA PERASOVIĆ-FARAC	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	U potpunosti podržavam prijedloge i komentare udruge Prijatelji životinja na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Posebno ističem važnost sljedećih izmjena: Strože kazne za zlostavljanje: Podržavam značajno povećanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja (članak 205. KZ-a), kao i dodatno postravljanje ako su djela počinjena iz koristoljublja ili radi snimanja i distribucije sadržaja. Spolno iskorištavanje životinja: Snažno podržavam uvođenje novog, zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b KZ-a), uz nužno sankcioniranje i same proizvodnje, distribucije te posjedovanja takvog pornografskog materijala. Zabrana borbi životinja: Tražim uvrštavanje novog članka kojim se organiziranje, uzgoj, obuka, kladenje i prisustvovanje borbama životinja izričito propisuje kao kazneno djelo s višegodišnjim kaznama zatvora. Obavezna i dulja zabrana držanja životinja: Podržavam da mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja postane obavezna (članak 76.a KZ-a) te da se njezino trajanje poveća na 5 do 10 godina, uključujući i primjenu na neubrojive osobe. Obaveza prijavljivanja: Podržavam uvođenje obaveze prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja kako bi se omogućila brža reakcija nadležnih tijela i pravovremena zaštita žrtava. Smatram da osobe koje su u stanju nauditi nedužnim i nemoćnim bićima koja se ne	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			moгу braniti treba sankcionirati jednako kao da je kazneno djelo naneseno drugom ljudskom biću. Takve osobe su potencijalno opasnost za svoju okolinu na više razina zbog okrutnosti, podmuklosti i manjkanja sućuti. Hvala		
73.	SANDRA SKOBLAR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	opunama Kaznenog zakona. Posebno ističem važnost sljedećih izmjena: Strože kazne za zlostavljanje: Podržavam značajno povećanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja (članak 205. KZ-a), kao i dodatno postravanje ako su djela počinjena iz koristoljublja ili radi snimanja i distribucije sadržaja. Spolno iskorištavanje životinja: Snažno podržavam uvođenje novog, zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b KZ-a), uz nužno sankcioniranje i same proizvodnje, distribucije te posjedovanja takvog pornografskog materijala. Zabrana borbi životinja: Tražim uvrštavanje novog članka kojim se organiziranje, uzgoj, obuka, kladenje i prisustvovanje borbama životinja izričito propisuje kao kazneno djelo s višegodišnjim kaznama zatvora. Obavezna i dulja zabrana držanja životinja: Podržavam da mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja postane obavezna (članak 76.a KZ-a) te da se njezino trajanje poveća na 5 do 10 godina, uključujući i primjenu na neubrojive osobe. Obaveza prijavljivanja: Podržavam uvođenje obaveze prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja kako bi se omogućila brža reakcija nadležnih tijela i pravovremena zaštita žrtava. Smatram da osobe koje su u stanju nauditi nedužnim i nemoćnim bićima koja se ne	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			moгу braniti treba sankcionirati jednako kao da je kazneno djelo naneseno drugom ljudskom biću. Takve osobe su potencijalno opasnost za svoju okolinu na više razina zbog okrutnosti, podmuklosti i manjkanja sućuti.		
74.	LEONA SARA SPETIĆ RADOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
75.	IVANA MARADIN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja .	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
76.	ANTONIJA BASIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja te povećanje zatvorskih kazni za kaznena djela ubijanja i mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
77.	IVA GRDIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
78.	NATAŠA FUCIJAŠ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	U potpunosti podržavam prijedloge i komentare udruge Prijatelji životinja na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Posebno ističem važnost sljedećih izmjena: Strože kazne za zlostavljanje: Podržavam značajno povećanje	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja (članak 205. KZ-a), kao i dodatno postravanje ako su djela počinjena iz koristoljublja ili radi snimanja i distribucije sadržaja. Spolno iskorištavanje životinja: Snažno podržavam uvođenje novog, zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (članak 205.b KZ-a), uz nužno sankcioniranje i same proizvodnje, distribucije te posjedovanja takvog pornografskog materijala. Zabrana borbi životinja: Tražim uvrštavanje novog članka kojim se organiziranje, uzgoj, obuka, kladenje i prisustvovanje borbama životinja izričito propisuje kao kazneno djelo s višegodišnjim kaznama zatvora. Obavezna i dulja zabrana držanja životinja: Podržavam da mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja postane obavezna (članak 76.a KZ-a) te da se njezino trajanje poveća na 5 do 10 godina, uključujući i primjenu na neubrojive osobe. Obaveza prijavljivanja: Podržavam uvođenje obaveze prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja kako bi se omogućila brža reakcija nadležnih tijela i pravovremena zaštita žrtava. Smatram da osobe koje su u stanju nauditi nedužnim i nemoćnim bićima koja se ne mogu braniti treba sankcionirati jednako kao da je kazneno djelo nanoseno drugom ljudskom biću. Takve osobe su potencijalno opasnost za svoju okolinu na više razina zbog okrutnosti, podmuklosti i manjkanja sućuti. Hvala		
79.	VALENTINA BATRNEK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.		
80.	MAJA JANZ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Snažno podržavam uvođenje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela iz članka 205.b Kaznenog zakona. Smatram da životinje, koje ne mogu dati pristanak na seksualne radnje niti se same zaštititi od takvog nasilja, moraju imati jasnu i učinkovitu kaznenopravnu zaštitu. Podržavam i prijedlog da se kazneno sankcioniraju proizvodnja, prodaja, distribucija i posjedovanje pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja te da se počiniteljima obavezno oduzmu životinje i zabrani njihovo držanje i nabavljanje. Molim da se predložene izmjene usvoje i dodatno ojačaju u skladu s prijedlozima udruge Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
81.	SANELA MIHALJEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja!	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
82.	KRISTINA ŠEPAROVIĆ MARKOTA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Snažno podržavam predložene izmjene Kaznenog zakona kojima se postrožuje pravna zaštita životinja, no smatram da tekst treba dodatno proširiti i doraditi kako bi se zatvorile pravne praznine i osigurala stvarna provedba na terenu. U tom smislu dostavljam sljedeće prijedloge: 1. Uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja (Članak 32.): Snažno podržavam uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja iz članka 205.b Kaznenog zakona. Sankcioniranje spolnog iskorištavanja životinja kao	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlorporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i možebitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Također, predložene kazne odvratajuće su u odnosu na

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			samostalnog kaznenog djela u skladu je s ocjenom da je takvo ponašanje izuzetno društveno neprihvatljivo i skandalozno, a žrtvi ostavlja teške fizičke i psihičke posljedice. Internetska mreža razmjene fotografija i videosnimaka ovih kaznenih djela, gdje se počinitelji doslovce natječu tko će na okrutniji način silovati životinje, omogućava i motiviranje pojedinaca na izvršenje ovakvih ili sličnih kaznenih djela. Sve to ukazuje na njihovu visoku društvenu opasnost, a time i potrebu uvođenja mogućnosti znatno strožeg sankcioniranja počinitelja propisivanjem spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Riječ je o iznimno važnom iskoraku jer se spolno općenje sa životinjom i drugi oblici spolnog iskorištavanja životinja konačno prepoznaju kao zasebno kazneno djelo, neovisno o tome je li potrebno dokazivati da je životinji takvim postupanjem nanесena bol ili patnja. Time se šalje jasna pravna i društvena poruka da spolni odnos sa životinjom predstavlja radikalnu zloupotrebu ranjivog bića i ne može se relativizirati u okviru opće kategorije zlostavljanja. Životinje se nalaze u izrazito ranjivom položaju: potpuno su ovisne o ljudima, ne mogu se zaštititi od nasilja niti tražiti pomoć, ne mogu verbalno prijaviti zlostavljanje i, što je ključna pravna činjenica, nikada ne mogu dati pristanak na seksualne radnje. Upravo zato njihov položaj zahtijeva posebno kazneno-pravno prepoznavanje jer se prisila podrazumijeva već samom činjenicom da je životinja uključena u spolni čin. Tražim da se kazneno djelo proširi na proizvodnju, prodaju, distribuciju, snimanje i posjedovanje pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja. Odgovornost mora obuhvatiti i one koji takav gnjusni sadržaj šire internetom, uz obvezno		počinitelje ovih kaznenih djela.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			trajno oduzimanje i uništavanje svih sredstava korištenih za počinjenje i snimanje djela. 2. Povećanje kazni za ubijanje ili mučenje životinja (članak 31.): Podržavam predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona kojima se značajno povećavaju kazne za ubijanje ili mučenje životinja. Posebno pozdravljamo povećanje kazne za kazneno djelo iz stavka 1. na raspon od šest mjeseci do pet godina zatvora te za kvalificirani oblik iz stavka 2., kada je djelo počinjeno iz koristoljublja, na raspon od jedne do osam godina zatvora. Smatram da predložene izmjene predstavljaju važan korak u jačanju kaznenopravne zaštite životinja i primjerenijem sankcioniranju najtežih oblika njihova zlostavljanja. Trenutačne kazne u Hrvatskoj za teško zlostavljanje životinja, usmrćivanje i izlaganje nepotrebnim patnjama su maksimalno do dvije godine zatvora (tri godine u slučaju koristoljublja) te do šest mjeseci za dugotrajno izlaganje životinja tegobnom stanju. U mnogim zemljama Europske unije za slična kaznena djela propisane su znatno veće kazne. Primjeri uključuju zatvorske kazne do pet ili deset godina, pa čak i do 12 godina, naročito za djela počinjena iz koristoljublja ili počinjena na osobito okrutan način. Osim toga, visina kazni propisana u članku 205. važećeg Kaznenog zakona nije odgovarajuća i ne osigurava pravednost kažnjavanja u usporedbi s nekim drugim odredbama Kaznenog zakona. Primjerice, članak 235. („Oštećenje tuđe stvari”) Kaznenog zakona predviđa strože sankcije nego za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, iako su životinje živa bića koja nesporno osjećaju bol i patnju, ne samo fizičku nego i psihičku. Stoga potpuno podržavamo		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			povisivanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja”.		
83.	MIHAELA ŠIMIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Spolno iskorištavanje životinja treba biti zasebno kazneno djelo. Potrebno je i sankcioniranje proizvodnje, prodaje, distribucije i posjedovanja pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja, uvođenje posebnog kaznenog djela borbi životinja, strože kazne za najteže oblike zlostavljanja te obavezu prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
84.	ANTONIJA MARIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
85.	MARTINA TURKOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Potrebno je i sankcioniranje proizvodnje, prodaje, distribucije i posjedovanja pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja, uvođenje posebnog kaznenog djela borbi životinja, strože kazne za najteže oblike zlostavljanja te obavezu prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
86.	HELENA LUNJEK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja,	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.		
87.	LUCIJA TURNIŠKI	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Apsolutno podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, pogotovo uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Smatram da se u Hrvatskoj premalo dotičemo ove teme, a s obzirom na nedavne događaje - takve stvari se prečesto događaju.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
88.	IVANA PERIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
89.	IVANA KLARIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojim se jača zaštita životinja, osobito uvođenja zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za djelo ubijanja ili mučenja životinja te držanje životinja u nehumanim uvjetima.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
90.	IVONA LUČIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja te povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
91.	MILAN ZORIČIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Poštovani, u nastavku su moji komentari i prijedlozi: Članak 31. – Povećanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja” Podržavamo predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona kojima se značajno povećavaju kazne za	Primljeno na znanje	Radi se o komentaru koji podržava prijedlog Udruga na koje je već odgovoreno.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			ubijanje ili mučenje životinja. Posebno pozdravljamo povećanje kazne za kazneno djelo iz stavka 1. na raspon od šest mjeseci do pet godina zatvora te za kvalificirani oblik iz stavka 2., kada je djelo počinjeno iz koristoljublja, na raspon od jedne do osam godina zatvora. Smatramo da predložene izmjene predstavljaju važan korak u jačanju kaznenopravne zaštite životinja i primjerenijem sankcioniranju najtežih oblika njihova zlostavljanja. Trenutačne kazne u Hrvatskoj za teško zlostavljanje životinja, usmrćivanje i izlaganje nepotrebnim patnjama su maksimalno do dvije godine zatvora (tri godine u slučaju koristoljublja) te do šest mjeseci za dugotrajno izlaganje životinja tegobnom stanju. U mnogim zemljama Europske unije za slična kaznena djela propisane su znatno veće kazne. Primjeri uključuju zatvorske kazne do pet ili deset godina, pa čak i do 12 godina, naročito za djela počinjena iz koristoljublja ili počinjena na osobito okrutan način. Osim toga, visina kazni propisana u članku 205. važećeg Kaznenog zakona nije odgovarajuća i ne osigurava pravednost kažnjavanja u usporedbi s nekim drugim odredbama Kaznenog zakona. Primjerice, članak 235. („Oštećenje tuđe stvari“) Kaznenog zakona predviđa strože sankcije nego za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, iako su životinje živa bića koja nesporno osjećaju bol i patnju, ne samo fizičku nego i psihičku. Stoga potpuno podržavamo povišavanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja“. Predloženo povećanje kazni u velikoj mjeri odgovara prijedlozima koje je navodila naša udruga. Dodatno smo predlagali da se u članku 205. dodaju i sljedeće odredbe:		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			„(xx) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinj iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina. (xx) Ako su kaznenim djelima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja životinje ili smrt većeg broja životinja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od pet do petnaest godina. (xx) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz prethodnih stavaka ovoga članka će se oduzeti, a video materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Praksa pokazuje i potrebu sankcioniranja kaznenih djela počinjenih radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kao i strogih kazni za slučajeve u kojima djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka dovedu do teških ozljeda, teškog narušavanja zdravlja životinje ili do smrti većeg broja životinja. Time bi se popunila praznina u sadašnjem tekstu, gdje ne postoji zasebna kvalifikacija za iznimno teške posljedice mučenja ili smrt većega broja životinja. Članak 32. – Spolno iskorištavanje životinja Snažno podržavamo uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja iz članka 205.b Kaznenog zakona. Sankcioniranje spolnog iskorištavanja životinja kao samostalnog kaznenog djela u skladu je s ocjenom da je takvo ponašanje izuzetno društveno neprihvatljivo i skandalozno, a žrtvi ostavlja teške fizičke i psihičke		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			posljedice. Internetska mreža razmjene fotografija i videosnimaka ovih kaznenih djela, gdje se počinitelji doslovce natječu tko će na okrutniji način silovati životinje, omogućava i motiviranje pojedinaca na izvršenje ovakvih ili sličnih kaznenih djela. Sve to ukazuje na njihovu visoku društvenu opasnost, a time i potrebu uvođenja mogućnosti znatno strožeg sankcioniranja počinitelja propisivanjem spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Usporedna analiza 15 europskih zemalja pokazuje trend kriminalizacije seksualne zloporabe životinja kao zasebnog kaznenog djela (ne samo kao okrutnosti), s obrazloženjem zaštite dobrobiti životinja i javne sigurnosti: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7341256/. Riječ je o iznimno važnom iskoraku jer se spolno općenje sa životinjom i drugi oblici spolnog iskorištavanja životinja konačno prepoznaju kao zasebno kazneno djelo, neovisno o tome je li potrebno dokazivati da je životinji takvim postupanjem nanesena bol ili patnja. Time se šalje jasna pravna i društvena poruka da spolni odnos sa životinjom predstavlja radikalnu zloupotrebu ranjivog bića i ne može se relativizirati u okviru opće kategorije zlostavljanja. Upravo je naša udruga predlagala takvo rješenje kako bi se uklonila postojeća pravna praznina i onemogućilo da kazneni progon ovisi o dokazivanju patnje i posljedica seksualnog nasilja nad životinjom. Životinje se nalaze u izrazito ranjivom položaju: potpuno su ovisne o ljudima, ne mogu se zaštititi od nasilja niti tražiti pomoć, ne mogu verbalno prijaviti zlostavljanje i, što je ključna pravna činjenica, nikada ne mogu dati pristanak na seksualne radnje. Upravo zato njihov položaj zahtijeva posebno kazneno-pravno		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			prepoznavanje jer se prisila podrazumijeva već samom činjenicom da je životinja uključena u spolni čin. Posebno pozdravljamo i propisivanje strože kazne ako je spolnim iskorištavanjem prouzročena smrt životinje te obavezno oduzimanje životinje. Istodobno predlažemo dopuniti članak 205.b odredbama kojima bi se posebno sankcionirali proizvodnja, prodaja, distribucija i posjedovanje pornografskog materijala nastalog počinjenjem ovog kaznenog djela. Takvo je postupanje važno za učinkovito suzbijanje tržišta takvog sadržaja, koje može poticati daljnje seksualno iskorištavanje životinja. Stoga predlažemo da u članku 205.b stavak 3. postane stavak 5. i da se članak dopuni sljedećim stavcima: „ (3) Tko prodaje, distribuirao i posjeduje pornografski materijal nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do tri godine. (4) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Smatramo da bi time kaznenopravna zaštita bila cjelovita, od samog počinjenja djela do sprječavanja njegova dokumentiranja, širenja i ponavljanja radi stvaranja ili distribucije takvog sadržaja. Visoke kazne za osobe koje snimaju i distribuiraju pornografske materijale spolnih odnosa sa životinjama, kao i za internetske stranice i oglasnike koji omogućavaju razmjenu takvih sadržaja, djelovale bi preventivno.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Napominjemo da zakonodavstva drugih država sankcioniraju već samu proizvodnju, prodaju, širenje i posjedovanje pornografije koja prikazuje seksualne radnje sa životinjama: primjerice, Njemačka, Švicarska, Latvija i Norveška kaznom zatvora do tri godine, a Turska kaznom zatvora do četiri godine. Podržavamo stoga uvođenje članka 205.b te predlažemo njegovo dodatno dopunjavanje u navedenom dijelu. Članak 9. – Zabrana držanja i nabavljanja životinja Podržavamo predloženu izmjenu članka 76.a stavka 1. Kaznenog zakona kojom se riječ „može” zamjenjuje riječju „će”. Smatramo posebno važnim što se time osigurava da se počinitelju koji predstavlja opasnost od ponavljanja istog ili sličnog kaznenog djela sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja ne izriče proizvoljno, nego obavezno. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja. Predlažemo i izmjene stavka 2. članka 76.a tako da glasi: „(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od pet do deset godina. Ako je mjera izrečena počinitelju osuđenom za nehotično kazneno djelo, njezino trajanje ne može biti dulje od pet godina. Počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora, a nije mu izrečena uvjetna osuda niti je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro, mjera iz stavka 1. ovoga članka izreći će se u trajanju koje je od pet do deset godina dulje od izrečene kazne zatvora.” Obrazloženje: Postoji potreba povećanja trajanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja s dosadašnjih jedne do pet godina na pet do deset godina. Prema članku 66. Kaznenog zakona,		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			sigurnosne mjere (uključujući zabranu držanja i nabavljanja životinja), imaju cilj otkloniti „okolnosti koje omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela”. Kod počinitelja koji su npr. silovali životinje ili sustavno zlostavljali životinje ta okolnost (imanje i nabava životinja) očito predstavlja aktivni rizik ponavljanja djela. Dulji vremenski rok zabrane izravno podržava ciljeve specijalne prevencije – sprječavanja novih kaznenih djela. Za najteža kaznena djela protiv ljudi (npr. seksualna djela nad maloljetnicima) Zakon propisuje sankcije i mjere dugotrajnije naravi. Iako zabrana držanja životinja nije istovjetna zabrani obavljanja zanimanja ili zabrani približavanja žrtvi, s obzirom na sklonost recidivista ka ponovnom korištenju životinja za nasilje, razmjerno je da i ova mjera traje dulje. Dodatno, i kod npr. mjere zabrane približavanja žrtvi iz članka 73. stavka 2. Kaznenog zakona propisano je trajanje mjere od jedne do pet godina. S obzirom na to da su npr. mučenje ili silovanje životinja neusporedivo ozbiljniji prekršaji, može se opravdano veća kazna. Odgovarajuće oštiri i dulja mjera odvraća potencijalne počinitelje i pomaže u dugoročnom reintegracijskom procesu – onemogućava im da u razdoblju najveće potrebe (prvih pet do deset godina nakon presude) raspolažu životinjama. Pritom ostaje mogućnost ranije revizije mjere jer sud prema općim pravilima, propisanim člankom 76.a stavkom 4. Kaznenog zakona, može obustaviti izvršenje ako se pokaže da je opasnost nestala. Osim svega navedenoga, posebno teški oblici zlostavljanja životinja, kao što je npr. seksualno iskorištavanje životinja, izazivaju veliko zanimanje i zgražanje javnosti. Dulja		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zabrana slala bi jasnu poruku društvene osude i podupirala strateške ciljeve zaštite dobrobiti životinja. Članak 1. – Sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja za neubrojive osobe Zahvaljujemo što je Ministarstvo prihvatilo prijedlog da se sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja može izreći i neubrojivoj osobi. Stoga podržavamo dopunu članka 24. stavka 4. Kaznenog zakona kojom se među sigurnosne mjere koje se mogu izreći neubrojivoj osobi uvrštava i zabrana držanja i nabavljanja životinja. U članku 24. Kaznenog zakona uređeno je da se neubrojivoj osobi ne može izreći kazna, nego se s njom postupa prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, dok se za postupanje koje ne ostaje bez posljedica mogu primijeniti sigurnosne mjere. Dosadašnji katalog mjera u stavku 4. obuhvaća zabranu obavljanja dužnosti ili djelatnosti, zabranu upravljanja vozilom, zabranu približavanja, udaljenje iz zajedničkog kućanstva i zabranu pristupa internetu. Dopuna stavka 4. ograničenjem držanja i nabavljanja životinja uvodi specifičnu, preventivnu mjeru usmjerenu na sprječavanje ponovne štete životinjama i okolini u slučajevima kada je u prošlosti došlo do zlostavljanja ili nemara nad životinjom. Riječ je o važnoj preventivnoj mjeri kojom se omogućava zaštita životinja i u slučajevima kada počinitelju zbog neubrojivosti nije moguće izreći kaznu. Smatramo osobito važnim da kaznenopravni sustav i u takvim slučajevima može spriječiti ponavljanje opasnog ponašanja prema životinjama. Dopuna zakonske odredbe omogućava sinkroniziranu primjenu medicinske zaštite i sigurnosne mjere u kriminalno-pravnom smislu, pa će nadležni sud pri		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			jednom odlučivanju moći propisati i hospitalizaciju (prema Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama) i istodobno zabraniti držanje i nabavu životinja (prema Kaznenom zakonu). Time se postavlja jedinstven, dosljedan standard primjene sigurnosnih mjera usklađujući svrhu medicinskog tretmana neubrojive osobe i nužne preventivne mjere u kaznenopravnom području. Članak 52. – Zlostavljanje životinja ne može se pravno označiti kao produljeno kazneno djelo Predlažemo proširiti članak 52. (Produljeno kazneno djelo) važećeg Kaznenog zakona i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo ili slobode životinje tako da se iza riječi: „osobe” dodaju riječi: „ili životinje”, i da odredba glasi: „(2) Kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode osobe ili životinje ne mogu se pravno označiti kao produljena.” Obrazloženje: Podržavamo smjer predloženih izmjena Kaznenog zakona kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita životinja te predlažemo da se u tom okviru razmotri i dopuna članka 52. stavka 2. važećeg Kaznenog zakona na način da se zabrana pravnog označavanja kaznenog djela kao produljenog proširi i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode životinje. Spolno iskorištavanje životinja posebno je okrutan oblik zlostavljanja životinja, zbog čega je nužno njegovo sankcioniranje kao zasebnog kaznenog djela. Pritom je svaka životinja ne samo različita zbog pripadnosti drugoj vrsti, već i unutar iste vrste postoje različite osobnosti, čemu svjedoči svatko tko ima iskustvo suživota sa psom, mačkom ili nekim drugim kućnim ljubimcem. S		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			obzirom na ranjivi položaj životinja u odnosu u kojima ih netko spolno iskorištava te na proživljenu fizičku i psihičku bol i patnju, nužno je svako pojedinačno teško zlostavljanje životinje pravno vrednovati kao zaseban napad na zasebnu žrtvu. Zato postoji potreba da se jednako tretira svaki pojedinačni napad na životinju i da se za svaku silovanu životinju izriče zasebna kazna, a zatim jedinstvena, sukladno članku 51. Kaznenog zakona. Ovo isto vrijedi i za sva druga kaznena djela – ubijanje, mučenje i napuštanje životinja. Ovim prijedlogom jasno se utvrđuje da svako pojedinačno zlostavljanje životinje podliježe zasebnom kažnjavanju, bez mogućnosti zakonskog označavanja kao „produljenog kaznenog djela”, a što je uglavnom slučaj u praksi, iako se radi o iznimno teškim kaznenim djelima. Smatramo da bi ovakva dopuna bila logičan nastavak predloženog jačanja kaznenopravne zaštite životinja te molimo predlagatelja da razmotri ovaj prijedlog. Prijedlog novog članka 205.c: Borbe životinja Predlažemo uvrštavanje novoga članka 205.c, koji glasi: „(1) Tko uzgaja, proda ili preda drugome životinju za borbe, obučava životinje za borbe, organizira borbe životinja, oglašava borbe, organizira klađenje ili sudjeluje u klađenju u vezi s borbama životinja, kao gledatelj prisustvuje borbama životinja ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.” Obrazloženje: Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji životinja za borbe, što potiče recidivizam. Primjerice, po cijeloj Hrvatskoj vrlo su raširene borbe pasa, no teško ih je dokazati jer se odvijaju skrivene daleko od očiju javnosti. Borbe pasa dio su organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa. Kako je riječ o ilegalnim događanjima, ozljede pasa rijetko liječe veterinari, a ako i liječe, tada su i oni uključeni u kazneno djelo mučenja životinja, koje ne prijavljuju. Organizatori i sudionici ostvaruju astronomske zarade putem kladjenja i parenja pasa, čime se želi postići njihova borbenost i agresivnost. Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju videosnimke borbi reklamirajući ovu krvavu razonodu. Borbe se redovito održavaju, a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno neudomljivi i na teret skloništa.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Kako borbe životinja imaju sve elemente kaznenog djela, prije nego prekršajnog, svrha kažnjavanja bolje bi se postigla reguliranjem borbi i organiziranja borbi životinja kao kaznenog djela, po uzoru na neke druge države, npr. Kanadu koja počinitelje sankcionira kaznom zatvora do pet godina, Mađarska s tri do pet godina zatvora, Švicarska također zatvorskom kaznom, kao i Crna Gora u kojoj je odredbama Krivičnog zakonika od prosinca 2023. godine propisana kazna zatvora do tri godine. Izmjenama Kaznenog zakona u Italiji od lipnja 2025. oni koji organiziraju borbe životinja mogu dobiti dvije do četiri godine zatvora, s kaznama do 30 000 eura za sudionike: https://euroweeklynnews.com/2025/06/04/fine-s-up-to-e60000-and-jail-time-introduced-to-protect-animals. U srpnju 2025. izglasane su izmjene Kaznenog zakona u Bugarskoj prema kojima se organiziranje ili sudjelovanje u borbama životinja ili uzgoj, dresura ili davanje životinja za takve borbe kažnjava s jednom do šest godina zatvora i novčanom kaznom, a ako se borbe snimaju radi distribucije, kazna se povećava na dvije do osam godina zatvora: https://www.bta.bg/en/news/933119-bulgarian-parliament-increases-penalties-for-animal-cruelty. Borbe životinja, bez obzira na vrstu, poživaju na istom obrascu okrutnosti: namjernom poticanju agresije, nanošenju boli, straha i ozljeda životinji radi zabave, kladenja ili profita. Svaka životinjska borba uključuje istu razinu patnje, istu društvenu opasnost, iste kriminogene obrasce i istu povezanost s ilegalnim kladenjem, organiziranim kriminalom i nasiljem u zajednici. Posebno imenovanje borbi životinja kao kaznenog djela jača preventivni učinak jer svatko tko razmišlja o uključivanju u tu djelatnost		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			odmah će vidjeti da ga očekuju oštre sankcije. Pravnici, policija i sudovi dobit će precizno zakonsko uporište, bez traganja za analogijom u članku 205. ili primjenom različitih prekršajnih odredbi. Osim toga, uvrštavanjem borbi životinja kao kaznenoga djela Hrvatska će ispuniti preporuke Europske komisije i Vijeća Europe za jačanje kaznenopravne zaštite protiv organiziranog nasilja nad životinjama. Prijedlog novoga članka 302.a: Obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja Predlažemo uvrštavanje novoga članka 302.a, koji glasi: „(1) Tko zna da je počinjeno kazneno djelo protiv životinja iz članka 205. ovoga Zakona i to neodgodivo ne prijavi nadležnim tijelima, kaznit će se novčanom kaznom do pedeset dnevnih iznosa ili kaznom zatvora do jedne godine. (2) Službena ili druga odgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. saznala obavljajući svoju dužnost i ne prijavi ga, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine. (3) Za kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se izuzeća iz članka 302. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona. (4) Sud može uz kaznu odrediti i sigurnosnu mjeru oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno ako postoji opasnost od njegova ponavljanja.” Obrazloženje: Predlažemo da se odmah nakon članka 302. uvede novi članak 302.a kojim se propisuje obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja. Ovo rješenje u potpunosti prati model iz članka 302. (obaveza prijave najtežih kaznenih djela), a primjenom na članku 205. KZ-a osigurava da svatko tko dozna za takvo djelo bude		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			pravovremeno dužan obavijestiti policiju ili državno odvjetništvo. Također, predlažemo da se u članak 65. doda sigurnosna mjera „oduzimanje predmeta kojim je djelo počinjeno” radi sprječavanja ponavljanja djela. Naime, predloženom stavku 4. u novom članku 302.a dodaje se među sigurnosne mjere i mogućnost oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno. Ta bi mjera počela teći od izvršnosti presude (kao i sve druge sigurnosne mjere), prema članku članku 67.a, trajala bi dok postoji opasnost da bi predmet mogao poslužiti za novo djelo te bi podlijevala obaveznom preispitivanju opravdanosti. Uzimajući u obzir da se radi o propustu (nečinjenju), odnosno o kaznenom djelu „pomoći počinitelju nakon počinjenja djela”, ali usmjerenom na zaštitu životinja, u stavku 1. predloženog novog članka predlažemo kaznu zatvora do jedne godine ili novčanu kaznu do 50 dnevnih iznosa. Taj prijedlog omogućava sudu dovoljnu fleksibilnost da kaznu proporcionalno prilagodi težini konkretnog slučaja, a istovremeno ostaje u okvirima zakonom propisanog minimuma i maksimuma dnevnog iznosa prema stavcima 2. i 4. članka 42. KZ-a. Stoga predlažemo uvođenje obaveze prijave zlostavljanja životinja kao nadopunu postojećeg okvira kaznenih djela protiv životinja iz članka 205. KZ-a, kojim se štite ranjivi subjekti od nepotrebnih patnji i zlostavljanja te radi usklađivanja s modelom iz članka 302. KZ-a., prema kojemu se već propisuje građanska i službena obaveza prijave težih kaznenih djela radi pravovremenog otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta. Obavezom prijave omogućava se brža reakcija nadležnih tijela, pravovremeno oduzimanje životinja i pokretanje postupka protiv počinitelja, a to jača preventivnu		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			funkciju kaznenog prava i ranije zaštite životinja. Prenošenje zaraznih bolesti životinja te proizvodnja i promet štetnih sredstava za liječenje životinja Podržavamo predložene izmjene članka 33. i 34. Nacrta prijedloga kojima se kroz izmjene članka 206. i 207. važećeg Kaznenog zakona proširuje opseg kaznenopravne zaštite te povećavaju propisane kazne za kaznena djela povezana s prenošenjem zaraznih bolesti životinja te proizvodnjom i prometom štetnih sredstava za liječenje životinja. Podržavamo i predložene izmjene koje se odnose na kaznena djela protiv okoliša, kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita okoliša i osigurava učinkovitije sankcioniranje najtežih oblika ugrožavanja okoliša. Nesavjesno pružanje veterinarske pomoći i Neovlašteno obavljanje veterinarske djelatnosti Podržavamo prijedloge sadržane u člancima 35. i 36. Nacrta prijedloga. Posebno smatramo važnima predložene izmjene članka 208. važećeg Kaznenog zakona, kojima se zakonski opis kaznenog djela proširuje na širi oblik očito nesavjesnog postupanja pri obavljanju veterinarske djelatnosti. Pozdravljamo i povećanje propisane kazne za ovo kazneno djelo. Podržavamo i uvođenje novog kaznenog djela neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti iz članka 208.a Kaznenog zakona. Smatramo da navedene izmjene predstavljaju dodatno važno jačanje kaznenopravne zaštite životinja te pridonose učinkovitijem sankcioniranju postupanja kojima se ugrožava njihovo zdravlje i dobrobit.		
92.	VLADIMIR KAMENSKI	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača1 zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorski kazni	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.		
93.	VERONIKA JELUŠIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Članak 31. – Povišavanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja” Podržavamo predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona kojima se značajno povećavaju kazne za ubijanje ili mučenje životinja. Posebno pozdravljamo povećanje kazne za kazneno djelo iz stavka 1. na raspon od šest mjeseci do pet godina zatvora te za kvalificirani oblik iz stavka 2., kada je djelo počinjeno iz koristoljublja, na raspon od jedne do osam godina zatvora. Smatramo da predložene izmjene predstavljaju važan korak u jačanju kaznenopravne zaštite životinja i primjerenijem sankcioniranju najtežih oblika njihova zlostavljanja. Trenutačne kazne u Hrvatskoj za teško zlostavljanje životinja, usmrćivanje i izlaganje nepotrebnim patnjama su maksimalno do dvije godine zatvora (tri godine u slučaju koristoljublja) te do šest mjeseci za dugotrajno izlaganje životinja tegobnom stanju. U mnogim zemljama Europske unije za slična kaznena djela propisane su znatno veće kazne. Primjeri uključuju zatvorske kazne do pet ili deset godina, pa čak i do 12 godina, naročito za djela počinjena iz koristoljublja ili počinjena na osobito okrutan način. Osim toga, visina kazni propisana u članku 205. važećeg Kaznenog zakona nije odgovarajuća i ne osigurava pravednost kažnjavanja u usporedbi s nekim drugim odredbama Kaznenog zakona. Primjerice, članak 235. („Oštećenje tuđe stvari”) Kaznenog zakona predviđa strože sankcije nego za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, iako su životinje živa bića koja nesporno osjećaju bol i patnju, ne samo fizičku	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			nego i psihičku. Stoga potpuno podržavamo povisivanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja”. Predloženo povećanje kazni u velikoj mjeri odgovara prijedlozima koje je navodila naša udruga. Dodatno smo predlagali da se u članku 205. dodaju i sljedeće odredbe: „(xx) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina. (xx) Ako su kaznenim djelima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja životinje ili smrt većeg broja životinja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od pet do petnaest godina. (xx) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz prethodnih stavaka ovoga članka će se oduzeti, a video materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Praksa pokazuje i potrebu sankcioniranja kaznenih djela počinjenih radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kao i strogih kazni za slučajeve u kojima djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka dovedu do teških ozljeda, teškog narušavanja zdravlja životinje ili do smrti većeg broja životinja. Time bi se popunila praznina u sadašnjem tekstu, gdje ne postoji zasebna kvalifikacija za iznimno teške posljedice mučenja ili smrt većega broja životinja. Članak 32. – Spolno iskorištavanje životinja Snažno podržavamo uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			životinja iz članka 205.b Kaznenog zakona. Sankcioniranje spolnog iskorištavanja životinja kao samostalnog kaznenog djela u skladu je s ocjenom da je takvo ponašanje izuzetno društveno neprihvatljivo i skandalozno, a žrtvi ostavlja teške fizičke i psihičke posljedice. Internetska mreža razmjene fotografija i videosnimaka ovih kaznenih djela, gdje se počinitelji doslovce natječu tko će na okrutniji način silovati životinje, omogućava i motiviranje pojedinaca na izvršenje ovakvih ili sličnih kaznenih djela. Sve to ukazuje na njihovu visoku društvenu opasnost, a time i potrebu uvođenja mogućnosti znatno strožeg sankcioniranja počinitelja propisivanjem spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Usporedna analiza 15 europskih zemalja pokazuje trend kriminalizacije seksualne zlouporabe životinja kao zasebnog kaznenog djela (ne samo kao okrutnosti), s obrazloženjem zaštite dobrobiti životinja i javne sigurnosti: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7341256/. Riječ je o iznimno važnom iskoraku jer se spolno općenje sa životinjom i drugi oblici spolnog iskorištavanja životinja konačno prepoznaju kao zasebno kazneno djelo, neovisno o tome je li potrebno dokazivati da je životinji takvim postupanjem nanесena bol ili patnja. Time se šalje jasna pravna i društvena poruka da spolni odnos sa životinjom predstavlja radikalnu zloupotrebu ranjivog bića i ne može se relativizirati u okviru opće kategorije zlostavljanja. Upravo je naša udruga predlagala takvo rješenje kako bi se uklonila postojeća pravna praznina i onemogućilo da kazneni progon ovisi o dokazivanju patnje i posljedica seksualnog nasilja nad životinjom. Životinje se nalaze u izrazito ranjivom položaju: potpuno su ovisne		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			o ljudima, ne mogu se zaštititi od nasilja niti tražiti pomoć, ne mogu verbalno prijaviti zlostavljanje i, što je ključna pravna činjenica, nikada ne mogu dati pristanak na seksualne radnje. Upravo zato njihov položaj zahtijeva posebno kazneno-pravno prepoznavanje jer se prisila podrazumijeva već samom činjenicom da je životinja uključena u spolni čin. Posebno pozdravljamo i propisivanje strože kazne ako je spolnim iskorištavanjem prouzročena smrt životinje te obavezno oduzimanje životinje. Istodobno predlažemo dopuniti članak 205.b odredbama kojima bi se posebno sankcionirali proizvodnja, prodaja, distribucija i posjedovanje pornografskog materijala nastalog počinjenjem ovog kaznenog djela. Takvo je postupanje važno za učinkovito suzbijanje tržišta takvog sadržaja, koje može poticati daljnje seksualno iskorištavanje životinja. Stoga predlažemo da u članku 205.b stavak 3. postane stavak 5. i da se članak dopuni sljedećim stavcima: „ (3) Tko prodaje, distribuira i posjeduje pornografski materijal nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do tri godine. (4) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Smatramo da bi time kaznenopravna zaštita bila cjelovita, od samog počinjenja djela do sprječavanja njegova dokumentiranja, širenja i ponavljanja radi stvaranja ili		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			distribucije takvog sadržaja. Visoke kazne za osobe koje snimaju i distribuiraju pornografske materijale spolnih odnosa sa životinjama, kao i za internetske stranice i oglasnike koji omogućavaju razmjenu takvih sadržaja, djelovale bi preventivno. Napominjemo da zakonodavstva drugih država sankcioniraju već samu proizvodnju, prodaju, širenje i posjedovanje pornografije koja prikazuje seksualne radnje sa životinjama: primjerice, Njemačka, Švicarska, Latvija i Norveška kaznom zatvora do tri godine, a Turska kaznom zatvora do četiri godine. Podržavamo stoga uvođenje članka 205.b te predlažemo njegovo dodatno dopunjavanje u navedenom dijelu. Članak 9. – Zabrana držanja i nabavljanja životinja Podržavamo predloženu izmjenu članka 76.a stavka 1. Kaznenog zakona kojom se riječ „može” zamjenjuje riječju „će”. Smatramo posebno važnim što se time osigurava da se počinitelju koji predstavlja opasnost od ponavljanja istog ili sličnog kaznenog djela sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja ne izriče proizvoljno, nego obavezno. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja. Predlažemo i izmjene stavka 2. članka 76.a tako da glasi: „(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od pet do deset godina. Ako je mjera izrečena počinitelju osuđenom za nehotično kazneno djelo, njezino trajanje ne može biti dulje od pet godina. Počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora, a nije mu izrečena uvjetna osuda niti je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro, mjera iz stavka 1. ovoga članka izreći će se u trajanju koje je		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			od pet do deset godina dulje od izrečene kazne zatvora.” Obrazloženje: Postoji potreba povećanja trajanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja s dosadašnjih jedne do pet godina na pet do deset godina. Prema članku 66. Kaznenog zakona, sigurnosne mjere (uključujući zabranu držanja i nabavljanja životinja), imaju cilj otkloniti „okolnosti koje omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela”. Kod počinitelja koji su npr. silovali životinje ili sustavno zlostavljali životinje ta okolnost (imanje i nabava životinja) očito predstavlja aktivni rizik ponavljanja djela. Dulji vremenski rok zabrane izravno podržava ciljeve specijalne prevencije – sprječavanja novih kaznenih djela. Za najteža kaznena djela protiv ljudi (npr. seksualna djela nad maloljetnicima) Zakon propisuje sankcije i mjere dugotrajnije naravi. Iako zabrana držanja životinja nije istovjetna zabrani obavljanja zanimanja ili zabrani približavanja žrtvi, s obzirom na sklonost recidivista ka ponovnom korištenju životinja za nasilje, razmjerno je da i ova mjera traje dulje. Dodatno, i kod npr. mjere zabrane približavanja žrtvi iz članka 73. stavka 2. Kaznenog zakona propisano je trajanje mjere od jedne do pet godina. S obzirom na to da su npr. mučenje ili silovanje životinja neusporedivo ozbiljniji prekršaji, može se opravdano veća kazna. Odgovarajuće oštiri i dulja mjera odvraća potencijalne počinitelje i pomaže u dugoročnom reintegracijskom procesu – onemogućava im da u razdoblju najveće potrebe (prvih pet do deset godina nakon presude) raspolažu životinjama. Pritom ostaje mogućnost ranije revizije mjere jer sud prema općim pravilima, propisanim		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			člankom 76.a stavkom 4. Kaznenog zakona, može obustaviti izvršenje ako se pokaže da je opasnost nestala. Osim svega navedenoga, posebno teški oblici zlostavljanja životinja, kao što je npr. seksualno iskorištavanje životinja, izazivaju veliko zanimanje i zgražanje javnosti. Dulja zabrana slala bi jasnu poruku društvene osude i podupirala strateške ciljeve zaštite dobrobiti životinja. Članak 1. – Sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja za neubrojive osobe Zahvaljujemo što je Ministarstvo prihvatilo prijedlog da se sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja može izreći i neubrojivoj osobi. Stoga podržavamo dopunu članka 24. stavka 4. Kaznenog zakona kojom se među sigurnosne mjere koje se mogu izreći neubrojivoj osobi uvrštava i zabrana držanja i nabavljanja životinja. U članku 24. Kaznenog zakona uređeno je da se neubrojivoj osobi ne može izreći kazna, nego se s njom postupa prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, dok se za postupanje koje ne ostaje bez posljedica mogu primijeniti sigurnosne mjere. Dosadašnji katalog mjera u stavku 4. obuhvaća zabranu obavljanja dužnosti ili djelatnosti, zabranu upravljanja vozilom, zabranu približavanja, udaljenje iz zajedničkog kućanstva i zabranu pristupa internetu. Dopuna stavka 4. ograničenjem držanja i nabavljanja životinja uvodi specifičnu, preventivnu mjeru usmjerenu na sprječavanje ponovne štete životinjama i okolini u slučajevima kada je u prošlosti došlo do zlostavljanja ili nemara nad životinjom. Riječ je o važnoj preventivnoj mjeri kojom se omogućava zaštita životinja i u slučajevima kada počinitelju zbog neubrojivosti nije moguće izreći kaznu. Smatramo		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			osobito važnim da kaznenopravni sustav i u takvim slučajevima može spriječiti ponavljanje opasnog ponašanja prema životinjama. Dopuna zakonske odredbe omogućava sinkroniziranu primjenu medicinske zaštite i sigurnosne mjere u kriminalno-pravnom smislu, pa će nadležni sud pri jednom odlučivanju moći propisati i hospitalizaciju (prema Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama) i istodobno zabraniti držanje i nabavu životinja (prema Kaznenom zakonu). Time se postavlja jedinstven, dosljedan standard primjene sigurnosnih mjera usklađujući svrhu medicinskog tretmana neubrojive osobe i nužne preventivne mjere u kaznenopravnom području. Članak 52. – Zlostavljanje životinja ne može se pravno označiti kao produljeno kazneno djelo Predlažemo proširiti članak 52. (Produljeno kazneno djelo) važećeg Kaznenog zakona i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo ili slobode životinje tako da se iza riječi: „osobe” dodaju riječi: „ili životinje”, i da odredba glasi: „(2) Kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode osobe ili životinje ne mogu se pravno označiti kao produljena.” Obrazloženje: Podržavamo smjer predloženih izmjena Kaznenog zakona kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita životinja te predlažemo da se u tom okviru razmotri i dopuna članka 52. stavka 2. važećeg Kaznenog zakona na način da se zabrana pravnog označavanja kaznenog djela kao produljenog proširi i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode životinje. Spolno iskorištavanje životinja posebno je okrutan oblik zlostavljanja životinja,		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zbog čega je nužno njegovo sankcioniranje kao zasebnog kaznenog djela. Pritom je svaka životinja ne samo različita zbog pripadnosti drugoj vrsti, već i unutar iste vrste postoje različite osobnosti, čemu svjedoči svatko tko ima iskustvo suživota sa psom, mačkom ili nekim drugim kućnim ljubimcem. S obzirom na ranjivi položaj životinja u odnosu u kojima ih netko spolno iskorištava te na proživljenu fizičku i psihičku bol i patnju, nužno je svako pojedinačno teško zlostavljanje životinje pravno vrednovati kao zaseban napad na zasebnu žrtvu. Zato postoji potreba da se jednako tretira svaki pojedinačni napad na životinju i da se za svaku silovanu životinju izriče zasebna kazna, a zatim jedinstvena, sukladno članku 51. Kaznenog zakona. Ovo isto vrijedi i za sva druga kaznena djela – ubijanje, mučenje i napuštanje životinja. Ovim prijedlogom jasno se utvrđuje da svako pojedinačno zlostavljanje životinje podliježe zasebnom kažnjavanju, bez mogućnosti zakonskog označavanja kao „produljenog kaznenog djela”, a što je uglavnom slučaj u praksi, iako se radi o iznimno teškim kaznenim djelima. Smatramo da bi ovakva dopuna bila logičan nastavak predloženog jačanja kaznenopravne zaštite životinja te molimo predlagatelja da razmotri ovaj prijedlog. Prijedlog novog članka 205.c: Borbe životinja Predlažemo uvrštavanje novoga članka 205.c, koji glasi: „(1) Tko uzgaja, proda ili preda drugome životinju za borbe, obučava životinje za borbe, organizira borbe životinja, oglašava borbe, organizira klađenje ili sudjeluje u klađenju u vezi s borbama životinja, kao gledatelj prisustvuje borbama životinja ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			se kaznom zatvora od jedne do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.” Obrazloženje: Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji životinja za borbe, što potiče recidivizam. Primjerice, po cijeloj Hrvatskoj vrlo su raširene borbe pasa, no teško ih je dokazati jer se odvijaju skrivene daleko od očiju javnosti. Borbe pasa dio su organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa. Kako je riječ o ilegalnim događanjima, ozljede pasa rijetko liječe veterinari, a ako i liječe, tada su i oni uključeni u kazneno djelo mučenja životinja, koje ne prijavljuju. Organizatori i sudionici ostvaruju astronomske zarade putem klađenja i parenja pasa, čime se želi postići njihova borbenost i agresivnost. Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju videosnimke borbi reklamirajući ovu krvavu razonodu. Borbe se redovito održavaju, a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno neudomljivi i na teret skloništa. Kako borbe životinja imaju sve elemente kaznenog djela, prije nego prekršajnog, svrha kažnjavanja bolje bi se postigla reguliranjem borbi i organiziranja borbi životinja kao kaznenog djela, po uzoru na neke druge države, npr. Kanadu koja počinitelje sankcionira kaznom zatvora do pet godina, Mađarska s tri do pet godina zatvora, Švicarska također zatvorskom kaznom, kao i Crna Gora u kojoj je odredbama Krivičnog zakonika od prosinca 2023. godine propisana kazna zatvora do tri godine. Izmjenama Kaznenog zakona u Italiji od lipnja 2025. oni koji organiziraju borbe životinja mogu dobiti dvije do četiri godine zatvora, s kaznama do 30 000 eura za sudionike: https://euroweeklynnews.com/2025/06/04/fines-up-to-e60000-and-jail-time-introduced-to-protect-animals. U srpnju 2025. izglasane su izmjene Kaznenog zakona u Bugarskoj prema kojima se organiziranje ili sudjelovanje u borbama životinja ili uzgoj, dresura ili davanje životinja za takve borbe kažnjava s jednom do šest godina zatvora i novčanom kaznom, a ako se borbe snimaju radi distribucije, kazna se povećava na dvije do osam godina zatvora: https://www.bta.bg/en/news/933119-bulgarian-parliament-increases-penalties-for-animal-cruelty. Borbe životinja, bez obzira na vrstu, počivaju na istom obrascu okrutnosti: namjernom poticanju agresije, nanošenju boli, straha i ozljeda životinji radi zabave, klađenja ili profita. Svaka životinjska borba		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			uključuje istu razinu patnje, istu društvenu opasnost, iste kriminogene obrasce i istu povezanost s ilegalnim kladenjem, organiziranim kriminalom i nasiljem u zajednici. Posebno imenovanje borbi životinja kao kaznenog djela jača preventivni učinak jer svatko tko razmišlja o uključivanju u tu djelatnost odmah će vidjeti da ga očekuju oštre sankcije. Pravnici, policija i sudovi dobit će precizno zakonsko uporište, bez traganja za analogijom u članku 205. ili primjenom različitih prekršajnih odredbi. Osim toga, uvrštavanjem borbi životinja kao kaznenoga djela Hrvatska će ispuniti preporuke Europske komisije i Vijeća Europe za jačanje kaznenopravne zaštite protiv organiziranog nasilja nad životinjama. Prijedlog novoga članka 302.a: Obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja Predlažemo uvrštavanje novoga članka 302.a, koji glasi: „(1) Tko zna da je počinjeno kazneno djelo protiv životinja iz članka 205. ovoga Zakona i to neodgodivo ne prijavi nadležnim tijelima, kaznit će se novčanom kaznom do pedeset dnevnih iznosa ili kaznom zatvora do jedne godine. (2) Službena ili druga odgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. saznala obavljajući svoju dužnost i ne prijavi ga, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine. (3) Za kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se izuzeća iz članka 302. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona. (4) Sud može uz kaznu odrediti i sigurnosnu mjeru oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno ako postoji opasnost od njegova ponavljanja.” Obrazloženje: Predlažemo da se odmah nakon članka 302. uvede		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			novi članak 302.a kojim se propisuje obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja. Ovo rješenje u potpunosti prati model iz članka 302. (obaveza prijave najtežih kaznenih djela), a primjenom na članku 205. KZ-a osigurava da svatko tko dozna za takvo djelo bude pravovremeno dužan obavijestiti policiju ili državno odvjetništvo. Također, predlažemo da se u članak 65. doda sigurnosna mjera „oduzimanje predmeta kojim je djelo počinjeno” radi sprječavanja ponavljanja djela. Naime, predloženom stavku 4. u novom članku 302.a dodaje se među sigurnosne mjere i mogućnost oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno. Ta bi mjera počela teći od izvršnosti presude (kao i sve druge sigurnosne mjere), prema članku članku 67.a, trajala bi dok postoji opasnost da bi predmet mogao poslužiti za novo djelo te bi podlijegala obaveznom preispitivanju opravdanosti. Uzimajući u obzir da se radi o propustu (nečinjenju), odnosno o kaznenom djelu „pomoći počinitelju nakon počinjenja djela”, ali usmjerenom na zaštitu životinja, u stavku 1. predloženog novog članka predlažemo kaznu zatvora do jedne godine ili novčanu kaznu do 50 dnevnih iznosa. Taj prijedlog omogućava sudu dovoljnu fleksibilnost da kaznu proporcionalno prilagodi težini konkretnog slučaja, a istovremeno ostaje u okvirima zakonom propisanog minimuma i maksimuma dnevnog iznosa prema stavcima 2. i 4. članka 42. KZ-a. Stoga predlažemo uvođenje obaveze prijave zlostavljanja životinja kao nadopunu postojećeg okvira kaznenih djela protiv životinja iz članka 205. KZ-a, kojim se štite ranjivi subjekti od nepotrebnih patnji i zlostavljanja te radi usklađivanja s modelom iz članka 302. KZ-a., prema kojemu se već propisuje		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			građanska i službena obaveza prijave težih kaznenih djela radi pravovremenog otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta. Obavezom prijave omogućava se brža reakcija nadležnih tijela, pravovremeno oduzimanje životinja i pokretanje postupka protiv počinitelja, a to jača preventivnu funkciju kaznenog prava i ranije zaštite životinja. Prenošenje zaraznih bolesti životinja te proizvodnja i promet štetnih sredstava za liječenje životinja Podržavamo predložene izmjene članaka 33. i 34. Nacrta prijedloga kojima se kroz izmjene članaka 206. i 207. važećeg Kaznenog zakona proširuje opseg kaznenopravne zaštite te povećavaju propisane kazne za kaznena djela povezana s prenošenjem zaraznih bolesti životinja te proizvodnjom i prometom štetnih sredstava za liječenje životinja. Podržavamo i predložene izmjene koje se odnose na kaznena djela protiv okoliša, kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita okoliša i osigurava učinkovitije sankcioniranje najtežih oblika ugrožavanja okoliša. Nesavjesno pružanje veterinarske pomoći i Neovlašteno obavljanje veterinarske djelatnosti Podržavamo prijedloge sadržane u člancima 35. i 36. Nacrta prijedloga. Posebno smatramo važnima predložene izmjene članka 208. važećeg Kaznenog zakona, kojima se zakonski opis kaznenog djela proširuje na širi oblik očito nesavjesnog postupanja pri obavljanju veterinarske djelatnosti. Pozdravljamo i povećanje propisane kazne za ovo kazneno djelo. Podržavamo i uvođenje novog kaznenog djela neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti iz članka 208.a Kaznenog zakona. Smatramo da navedene izmjene predstavljaju dodatno važno jačanje kaznenopravne zaštite životinja te		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			pridonose učinkovitijem sankcioniranju postupanja kojima se ugrožava njihovo zdravlje i dobrobit.		
94.	JOSIP MARADIN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Poštovani, u nastavku dostavljamo naše stavove i prijedloge na predložene izmjene Kaznenog zakona. Članak 31. – Strože kazne za kazneno djelo "Ubijanje ili mučenje životinja" Pozdravljamo namjeru izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. kojom se bitno pooštravaju sankcije za usmrćivanje ili mučenje životinja. Osobito nam je drago vidjeti da bi osnovni oblik djela iz stavka 1. sada nosio kaznu zatvora u rasponu od šest mjeseci do pet godina, dok bi teži, kvalificirani oblik iz stavka 2. – počinjen radi materijalne koristi – bio kažnjiv zatvorom od jedne do osam godina. Ova promjena predstavlja bitan pomak prema ozbiljnijem tretiranju najgorih oblika nasilja nad životinjama u kaznenom pravu. Sadašnji zakonski okvir u Hrvatskoj predviđa najviše dvije godine zatvora za teško zlostavljanje, usmrćivanje ili izlaganje životinja nepotrebnoj patnji (tri godine ako je motiv bila korist), a svega šest mjeseci za dugotrajno izlaganje životinje tegobnim uvjetima. Usporedbe radi, brojne članice EU-a propisuju znatno oštrije kazne za istovrsna djela – od pet, preko deset, pa sve do dvanaest godina zatvora, naročito kada je riječ o koristoljublju ili posebno okrutnom načinu izvršenja. Dodatno, sadašnje kazne iz članka 205. djeluju neproporcionalno blago u odnosu na druge odredbe istog zakona. Primjerice, oštećenje tuđe imovine (članak 235.) trenutno je strože sankcionirano nego ubijanje ili mučenje životinje – iako su životinje živa bića sposobna osjetiti i fizičku i psihičku bol. Iz tog razloga u potpunosti stojimo iza prijedloga povećanja kazni. Naš prijedlog velikim se dijelom preklapa s onim što	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlorporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i može bitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Predmete i sredstva koji su bili namijenjeni i bili uporabljeni za počinjenje kaznenih djela sud može oduzeti primjenom odredbi koji se odnose na oduzimanje predmeta u kaznenom postupku. Predložene kazne ocjenjuju se odvrćućim u odnosu na počinitelje ovih kaznenih djela. Prema Važećem koceptu KZ-a samo kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu i druge slobode, ne mogu se označiti kao produljena. Dakle, kazneno pravno gledano, produljeno djelo, ne može se primijeniti u slučaju napada na najviše vrednote kao što su život, tijelo, i spolne slobode čovjeka. Navedenom izmjenom i dopunom predlaže se obligatorno izricanje sigurnosne mjere uz zadržavanjem uvjeta opasnosti, ali ne i njeno produljenje koje bi bilo nerazmjerno u odnosu na trajanje ostalih sigurnosnih mjera. Svatko tko ima saznanja da je počinjeno kazneno djelo dužan je to prijaviti nadležnom državnom odvjetništvu sukladno odredbama ZKP-a. Prijedlog da se inkriminira službena ili dgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela saznala

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			je udruga ranije zagovarala. Predlažemo da se članku 205. dodaju i sljedeći stavci: "(xx) Ako je djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno radi materijalne koristi, snimanja i širenja videosadržaja ili iz drugih niskih pobuda, počinitelj će se kazniti zatvorom od tri do osam godina. (xx) Ako su djelima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja životinje ili uginuće većeg broja životinja, kazna zatvora iznositi će od pet do petnaest godina. (xx) Posebni uređaji, pomagala, softver ili podaci namijenjeni ili korišteni za izvršenje ili olakšavanje ovih kaznenih djela oduzeti će se, a videosadržaj nastao izvršenjem djela iz stavka 2. bit će uništen." Obrazloženje: Praksa upućuje na to da je potrebno posebno sankcionirati djela počinjena radi snimanja i distribucije videomaterijala, kao i propisati strože kazne kada takva djela rezultiraju teškim ozljedama, ozbiljnim narušavanjem zdravlja životinje ili smrću većeg broja životinja. Time bi se otklonio nedostatak trenutnog teksta zakona, koji ne predviđa posebnu kvalifikaciju za osobito teške posljedice mučenja ili masovno stradavanje životinja. Članak 32. – Seksualno zlostavljanje životinja U potpunosti podupiremo uvođenje novog kaznenog djela – seksualnog iskorištavanja životinja – kroz novi članak 205.b. Propisivanje ovog ponašanja kao samostalnog kaznenog djela odražava činjenicu da je riječ o postupanju koje je duboko društveno neprihvatljivo i ostavlja teške posljedice, kako fizičke tako i psihičke, na životinju-žrtvu. Online razmjena fotografija i snimki takvih djela, gdje počinitelji gotovo natjecateljski traže sve okrutnije metode, dodatno potiče širenje ovakvog ponašanja. To jasno pokazuje visok		obavljajući svoju dužnost i koja ga nije prijavila već sada je obuhvaćena kaznenim djelom iz članka 302. stavak 2. pod uvjetom da se ne radi o kaznenom djelu koje se progoni po privatnoj tužbi ili prijedlogu kako se kazneno djelo ubija ili mučenja životinja progoni po službenoj dužnosti to je njegovo neprijavljivanje od strane službene ili odgovorne osobe (npr. veterinar) propisano kao kazneno djelo neprijavljivanje počinjenog kaznenog djela

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			stupanj društvene opasnosti i opravdava uvođenje strožeg, samostalnog kaznenopravnog okvira. Analiza zakonodavstva petnaest europskih zemalja potvrđuje trend kriminalizacije seksualnog iskorištavanja životinja kao zasebnog djela, motiviran zaštitom dobrobiti životinja i javnim interesom (https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7341256/). Ovo je izuzetno značajan pomak – spolni odnos ili drugi oblik seksualnog iskorištavanja životinje napokon se prepoznaje kao zasebno djelo, neovisno o potrebi dokazivanja boli ili patnje. Time se šalje nedvosmislena poruka da je takvo ponašanje ozbiljna zlouporaba bespomoćnog bića i ne smije se svoditi na opću kategoriju zlostavljanja. Ovakvo rješenje upravo je ono što je naša udruga i predlagala, kako bi se izbjegla situacija u kojoj kazneni progon ovisi o dokazivanju patnje. Životinje su u posebno ranjivom položaju – potpuno ovisne o ljudima, bez mogućnosti da se same zaštite, prijave zlostavljanje ili verbalno izraze neslaganje, i, što je pravno ključno, nikada ne mogu dati pristanak na spolni čin. Zbog toga zaslužuju posebnu pravnu zaštitu, jer se element prisile podrazumijeva samom činjenicom uključenosti životinje u spolnu radnju. Također pozdravljamo strože kažnjavanje u slučaju kada seksualno iskorištavanje uzrokuje smrt životinje, kao i obvezno oduzimanje životinje. Predlažemo, međutim, proširiti članak 205.b odredbama koje bi kažnjavale proizvodnju, prodaju, distribuciju i posjedovanje pornografskog sadržaja nastalog izvršenjem ovog djela. To je nužno za suzbijanje tržišta takvog sadržaja, koje može poticati daljnje zlostavljanje. Predlažemo da dosadašnji stavak 3. postane stavak 5., uz dodatak sljedećih stavaka:		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			"(3) Tko prodaje, distribuira ili posjeduje pornografski materijal nastao izvršenjem djela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kaznit će se zatvorom od jedne do tri godine. (4) Uređaji, pomagala, softver ili podaci korišteni za izvršenje ili olakšavanje kaznenih djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka oduzet će se, a pornografski materijal nastao izvršenjem tih djela uništiti će se." Obrazloženje: Ovime bi kaznenopravna zaštita bila potpuna – od samog čina do sprječavanja njegova dokumentiranja i daljnjeg širenja radi stvaranja ili distribucije sadržaja. Stroge kazne za snimanje i distribuciju pornografskih materijala te za platforme koje omogućuju razmjenu takvog sadržaja djelovale bi preventivno. Slična rješenja postoje i u drugim državama – Njemačka, Švicarska, Latvija i Norveška propisuju do tri godine zatvora za proizvodnju, prodaju, distribuciju i posjedovanje takve pornografije, a Turska do četiri godine. Podržavamo, dakle, uvođenje članka 205.b, uz predloženo proširenje. Članak 9. – Zabrana posjedovanja i nabave životinja Podržavamo predloženu promjenu članka 76.a stavka 1., kojom se riječ "može" zamjenjuje riječju "će". Ovo je važno jer osigurava da se sigurnosna mjera zabrane posjedovanja i nabave životinja obvezno, a ne proizvoljno, izriče počinitelju kod kojeg postoji rizik ponavljanja istog ili sličnog djela. Time se jača preventivna uloga kaznenog prava i smanjuje opasnost od ponovnog zlostavljanja. Predlažemo i izmjenu stavka 2. tako da glasi: "(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od pet do deset godina. Kod nehotičnih kaznenih djela trajanje mjere ne smije prijeći pet godina. Ako je počinitelju izrečena zatvorska kazna		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			bez uvjetne osude ili zamjene radom za opće dobro, mjera iz stavka 1. izriče se u trajanju koje je pet do deset godina dulje od izrečene zatvorske kazne." Obrazloženje: Postojeće trajanje mjere (jedna do pet godina) potrebno je produljiti na pet do deset godina. Prema članku 66. Kaznenog zakona, svrha sigurnosnih mjera jest ukloniti okolnosti koje pogoduju ponavljanju kaznenog djela. Kod počinitelja silovanja ili sustavnog zlostavljanja životinja, sama mogućnost posjedovanja životinja predstavlja jasan rizik ponavljanja. Dulje trajanje zabrane izravno doprinosi specijalnoj prevenciji. Za najteža djela protiv ljudi (npr. seksualna djela nad maloljetnicima) zakon predviđa dugotrajnije mjere. Iako zabrana posjedovanja životinja nije istovjetna zabrani obavljanja zanimanja ili približavanja žrtvi, s obzirom na sklonost recidivu kod ovakvih počinitelja, opravdano je da i ova mjera traje dulje – tim više što je npr. zabrana približavanja žrtvi (članak 73. stavak 2.) ograničena na jednu do pet godina, dok su mučenje ili silovanje životinja neusporedivo teža djela. Stroža i dulja mjera odvraća potencijalne počinitelje i podupire dugoročnu reintegraciju, sprječavajući im pristup životinjama upravo u razdoblju kada je rizik najveći. Sud, prema članku 76.a stavku 4., i dalje zadržava mogućnost ranijeg ukidanja mjere ako opasnost prestane postojati. Osim toga, teški oblici zlostavljanja poput seksualnog iskorištavanja izazivaju snažnu javnu osudu. Dulja zabrana bila bi jasan signal društvenog neodobravanja i podrška ciljevima zaštite dobrobiti životinja. Članak 1. – Sigurnosna mjera za neubrojive počinitelje Zahvaljujemo na prihvaćanju prijedloga da se zabrana posjedovanja i		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			nabave životinja može izreći i neubrojivoj osobi, odnosno na dopuni članka 24. stavka 4. Prema članku 24., neubrojivoj se osobi ne izriče kazna, već se prema njoj postupa sukladno Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, dok se sigurnosne mjere mogu primijeniti kako bi se izbjegle daljnje posljedice. Dosadašnji katalog mjera iz stavka 4. uključivao je zabranu obavljanja dužnosti, zabranu upravljanja vozilom, zabranu približavanja, udaljenje iz zajedničkog kućanstva i zabranu pristupa internetu. Dodavanjem zabrane posjedovanja i nabave životinja uvodi se ciljana preventivna mjera koja sprječava ponovnu štetu životinjama u slučajevima ranijeg zlostavljanja ili zanemarivanja. Ovo je važan iskorak jer omogućuje zaštitu životinja čak i kada se počinitelju, zbog neubrojivosti, ne može izreći kazna. Ovom dopunom omogućuje se usklađeno djelovanje medicinske zaštite i sigurnosnih mjera – sud će moći istovremeno odrediti hospitalizaciju (prema propisima o zaštiti osoba s duševnim smetnjama) i zabranu posjedovanja životinja (prema Kaznenom zakonu), čime se postiže dosljedan standard zaštite. Članak 52. – Isključenje zlostavljanja životinja iz kategorije produljenog kaznenog djela Predlažemo proširiti članak 52. tako da se iza riječi "osobe" doda "ili životinje", kako bi odredba glasila: "(2) Kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode osobe ili životinje ne mogu se pravno označiti kao produljena." Obrazloženje: Podržavamo opći smjer jačanja kaznenopravne zaštite životinja te predlažemo da se u tom kontekstu razmotri i ova dopuna. Seksualno iskorištavanje životinja poseban je i posebno		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			okrutan oblik zlostavljanja, zbog čega ga je nužno sankcionirati kao zasebno djelo. Svaka je životinja individua – ne samo po pripadnosti vrsti, već i unutar iste vrste, što potvrđuje svatko tko je živio s kućnim ljubimcem. S obzirom na ranjivost životinja u takvim odnosima te na stvarnu bol i patnju koju proživljavaju, svaki pojedinačni slučaj teškog zlostavljanja trebao bi se tretirati kao zaseban napad na zasebnu žrtvu, s pojedinačnom kaznom za svaku pogođenu životinju, a potom jedinstvenom kaznom sukladno članku 51. Isto vrijedi i za ubijanje, mučenje i napuštanje životinja. Ovaj prijedlog jasno utvrđuje da se svaki slučaj zlostavljanja kažnjava zasebno, bez mogućnosti da ga se pravno svede na "produljeno kazneno djelo" – što je danas uobičajena praksa unatoč težini takvih djela. Vjerujemo da bi ova dopuna bila logičan nastavak jačanja zaštite životinja te molimo predlagatelja da je razmotri. Prijedlog novog članka 205.c: Borbe životinja Predlažemo uvođenje novog članka 205.c: "(1) Tko uzgaja, prodaje ili predaje drugome životinju namijenjenu borbama, trenira životinje za borbe, organizira takve borbe, oglašava ih, organizira ili sudjeluje u kladenju vezanom uz njih, prisustvuje im kao gledatelj ili omogući prisustvovanje maloljetniku, kaznit će se zatvorom od jedne do pet godina. (2) Ako je djelo iz stavka 1. počinjeno radi materijalne koristi, snimanja i distribucije videosadržaja ili drugih niskih pobuda, ili ako je njime prouzročena teška ozljeda, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kazna iznosi od dvije do osam godina zatvora. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se." Obrazloženje: Borbe životinja trenutno su kategorizirane kao prekršaj bez propisane kazne, pa se		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			djelomično sankcioniraju samo kroz opće i nedovoljno stroge odredbe članka 205., dok gledatelji i uzgajivači/prodavatelji ostaju nekažnjeni, što potiče ponavljanje. Borbe pasa, primjerice, vrlo su raširene diljem Hrvatske, ali ih je teško dokazati jer se odvijaju skriveno. Riječ je o organiziranoj, ponekad i međunarodnoj kriminalnoj mreži koja uključuje uzgoj, prodaju i trening pasa podvrgnutih iscrpljujućim i nasilnim treninzima te krvavim obračunima koji često završavaju ozljedama ili smrću. Budući da su ovakva događanja ilegalna, ozlijeđene životinje rijetko dobivaju veterinarsku pomoć, a ako je i dobiju, veterinari koji sudjeluju u prikrivanju također postaju dio kaznenog djela koje ne prijavljuju. Organizatori ostvaruju velike zarade kroz kladenje i uzgoj boraca, a snimke borbi dodatno se distribuiraju kao promocija. Spašene životinje zahtijevaju dugu i skupu rehabilitaciju, što opterećuje lokalne zajednice i skloništa, dok mnoge od njih ostaju trajno neudomljive. Kako borbe životinja imaju sva obilježja kaznenog, a ne tek prekršajnog djela, njihovo bi reguliranje kao kaznenog djela bolje odgovaralo svrsi kažnjavanja, po uzoru na druge zemlje: Kanada propisuje do pet godina zatvora, Mađarska tri do pet godina, Švicarska također zatvorsku kaznu, a Crna Gora od prosinca 2023. do tri godine. Italija je u lipnju 2025. uvela kazne od dvije do četiri godine s novčanim kaznama do 30.000 eura (https://euroweeklynnews.com/2025/06/04/fines-up-to-e60000-and-jail-time-introduced-to-protect-animals), dok je Bugarska u srpnju 2025. propisala jednu do šest godina zatvora za organiziranje ili sudjelovanje u borbama, odnosno dvije do osam godina ako se borbe snimaju radi distribucije (https://www.bta.bg/en/news/933119-bulgarian-parliament-increases-		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			penalties-for-animal-cruelty). Sve borbe životinja, neovisno o vrsti, dijele isti obrazac okrutnosti: namjerno poticanje agresije radi zabave, klađenja ili zarade, uz istu razinu patnje, društvenu opasnost i povezanost s organiziranim kriminalom. Zasebno kazneno djelo ojačalo bi preventivni učinak i dalo pravosuđu jasan zakonski temelj, bez potrebe za analognom primjenom članka 205. ili raznih prekršajnih odredbi. Time bi Hrvatska ujedno ispunila preporuke Europske komisije i Vijeća Europe o jačanju kaznenopravne zaštite od organiziranog nasilja nad životinjama. Prijedlog novog članka 302.a: Obveza prijave kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja Predlažemo uvođenje novog članka 302.a: "(1) Tko sazna da je počinjeno kazneno djelo iz članka 205. ovoga Zakona i to odmah ne prijavi nadležnim tijelima, kaznit će se novčanom kaznom do pedeset dnevnih iznosa ili zatvorom do jedne godine. (2) Službena ili druga odgovorna osoba koja je za djelo iz stavka 1. saznala u obavljanju svoje dužnosti i to ne prijavi, kaznit će se zatvorom do jedne godine. (3) Izuzeća iz članka 302. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona ne primjenjuju se na djelo iz stavka 1. ovoga članka. (4) Sud može, uz kaznu, odrediti i oduzimanje predmeta korištenog za počinjenje djela ako postoji opasnost od ponavljanja." Obrazloženje: Predlažemo da se odmah nakon članka 302. uvede obveza prijave kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja, po uzoru na postojeći model obveze prijave najtežih kaznenih djela. Time bi svatko tko sazna za takvo djelo bio dužan pravovremeno obavijestiti policiju ili državno odvjetništvo. Također predlažemo da se u članak 65. doda mogućnost oduzimanja predmeta		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			korištenog za izvršenje djela, s ciljem sprječavanja ponavljanja. Ta bi mjera, sukladno članku 67.a, počela teći od pravomoćnosti presude i trajala dok postoji rizik njegove ponovne zlouporabe, uz obvezno periodično preispitivanje. Budući da je riječ o propustu (nečinjenju), odnosno svojevrsnoj varijanti "pomoći počinitelju nakon izvršenja djela" usmjerenoj na zaštitu životinja, predlažemo kaznu zatvora do jedne godine ili novčanu kaznu do 50 dnevnih iznosa, čime se sudu ostavlja fleksibilnost prilagodbe kazne težini slučaja, unutar zakonom propisanih okvira (članak 42. stavci 2. i 4.). Uvođenje ove obveze nadopunilo bi postojeći okvir zaštite životinja iz članka 205., uskladilo ga s modelom iz članka 302. za teža kaznena djela te omogućilo bržu reakciju nadležnih tijela, pravovremeno oduzimanje životinja i pokretanje postupka protiv počinitelja – čime se jača preventivna funkcija kaznenog prava. Prijenos zaraznih bolesti životinja te proizvodnja i promet štetnih sredstava za liječenje životinja Podržavamo predložene izmjene članaka 33. i 34., kojima se kroz izmjene članaka 206. i 207. proširuje opseg zaštite i pooštavaju kazne za djela vezana uz prijenos zaraznih bolesti te proizvodnju i promet štetnih veterinarskih sredstava. Podržavamo i predložene izmjene kaznenih djela protiv okoliša, koje dodatno jačaju zaštitu okoliša i omogućuju učinkovitije kažnjavanje najtežih oblika njegova ugrožavanja. Nesavjesno pružanje veterinarske pomoći i neovlašteno obavljanje veterinarske djelatnosti Podržavamo prijedloge iz članaka 35. i 36. Posebno vrijednim smatramo proširenje opisa kaznenog djela iz članka 208. na širi oblik očito nesavjesnog postupanja u veterinarskoj		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			praksi, kao i povećanje propisane kazne. Podržavamo i uvođenje novog kaznenog djela – neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti – kroz članak 208.a. Ove izmjene dodatno jačaju zaštitu životinja i doprinose učinkovitijem sankcioniranju postupanja koje ugrožava njihovo zdravlje i dobrobit.		
95.	VERONIKA JELUŠIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Predlaže se dopuna Članka 208. na način da glasi: „Članak 208. (1) Veterinar, veterinarski djelatnik, veterinarski inspektor ili komunalni redar koji se pri pružanju pomoći, pregledu, cijepljenju ili liječenju životinje ne pridržava pravila veterinarske struke, odnosno koji u okviru svojih zakonskih ovlasti i dužnosti zanemari, nepostupa, odugovlači ili ignorira obavijesti/prijave o kršenju propisa iz područja zaštite i dobrobiti životinja, pa zbog toga nastupi oboljenje, znatno pogoršanje bolesti, teška patnja ili uginuće životinje, kaznit će se kaznom zatvora od minimalno jedne godine. (2) Osobama iz stavka 1. ovoga članka za koje se utvrdi kaznena odgovornost, obvezno se izriče mjera oduzimanja odobrenja za rad (licence) ili zabrana obavljanja službene dužnosti u trajanju od najmanje tri do pet godina.” Službeno obrazloženje prijedloga Predmet: Obrazloženje prijedloga dopune Članka 208. Kaznenog zakona (Izanemarivanje dužnosti nadzora i zaštite dobrobiti životinja) Obrazloženje: Uvođenje odgovornosti ovlaštenih službenih osoba (nadležnost i nepostupanje): U praksi se učestalo bilježe slučajevi u kojima su veterinarski inspektori i komunalni redari uredno zaprimili dojave ili prijave o teškim kršenjima Zakona o zaštiti životinja (poput zanemarivanja, zlostavljanja ili neosiguravanja veterinarske skrbi), ali su	Nije prihvaćen	Kazneno pravo se smatra "ultima ratio" (krajnje sredstvo) a to znači da se država treba koristiti kaznenim progonom tek onda kada nijedna druga grana prava (npr. građansko, upravno ili prekršajno pravo) ne može adekvatno zaštititi društvo. Iz navedenog razloga nesavjesno pružanje veterinarske pomoći propisano je kao kazneno djelo, a predloženo je povećanje kazne za njegovo počinjenje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			uslijed nepostupanja, ignoriranja ili neopravdanog odugovlačenja izlaska na teren uzrokovali nastavak patnje životinje, njezino oboljenje, znatno pogoršanje stanja ili uginuće. Nepostupanje ovlaštenih službenih osoba ima jednako teške, a često i teže posljedice od samog nestručnog liječenja, budući da se time životinji izravno uskraćuje zakonski zajamčena zaštita i pomoć. Ujednačavanje pravne odgovornosti svih sudionika u sustavu zaštite životinja: Svrha Kaznenog zakona u ovom dijelu mora biti obuhvaćanje svih aktera koji u sklopu svoje profesije ili javnih ovlasti snose odgovornost za život i zdravlje životinja. Ako se kazneno kažnjava veterinarski djelatnik zbog propusta u izravnom radu sa životinjom, jednak stupanj kaznene odgovornosti mora snositi i službena osoba (inspektor ili redar) koja svojim pasivnim držanjem i nesprečavanjem nezakonitosti izravno doprinosi nastanku štete po zdravlje i život životinje. Uvođenje sigurnosne mjere oduzimanja licence/zabrane rada: Za očuvanje integriteta veterinarske struke i javnih službi nadzora, nužno je propisati izricanje mjere oduzimanja licence odnosno zabrane obavljanja dužnosti za osobe koje su pravomoćno osuđene za navedene propuste. Time se osigurava da osobe koje su pokazale krajnju nebrigu i profesionalni propust ne mogu nastaviti obavljati poslove u kojima je zaštita dobrobiti životinja primarna dužnost. Zaključak: Predloženom dopunom otklanja se pravna praznina, jača se odgovornost nadležnih tijela te se osigurava učinkovitija primjena Zakona o zaštiti životinja na terenu.		
96.	KRISTINA PRIZMIĆ VLAHOV	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	Poštovani,	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		KAZNENOG ZAKONA	u nastavku su moji komentari i prijedlozi: Članak 31. – Povešivanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja” Podržavamo predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona kojima se značajno povećavaju kazne za ubijanje ili mučenje životinja. Posebno pozdravljamo povećanje kazne za kazneno djelo iz stavka 1. na raspon od šest mjeseci do pet godina zatvora te za kvalificirani oblik iz stavka 2., kada je djelo počinjeno iz koristoljublja, na raspon od jedne do osam godina zatvora. Smatramo da predložene izmjene predstavljaju važan korak u jačanju kaznenopravne zaštite životinja i primjerenijem sankcioniranju najtežih oblika njihova zlostavljanja. Trenutačne kazne u Hrvatskoj za teško zlostavljanje životinja, usmrćivanje i izlaganje nepotrebnim patnjama su maksimalno do dvije godine zatvora (tri godine u slučaju koristoljublja) te do šest mjeseci za dugotrajno izlaganje životinja tegobnom stanju. U mnogim zemljama Europske unije za slična kaznena djela propisane su znatno veće kazne. Primjeri uključuju zatvorske kazne do pet ili deset godina, pa čak i do 12 godina, naročito za djela počinjena iz koristoljublja ili počinjena na osobito okrutan način. Osim toga, visina kazni propisana u članku 205. važećeg Kaznenog zakona nije odgovarajuća i ne osigurava pravednost kažnjavanja u usporedbi s nekim drugim odredbama Kaznenog zakona. Primjerice, članak 235. („Oštećenje tuđe stvari”) Kaznenog zakona predviđa strože sankcije nego za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, iako su životinje živa bića koja nesporno osjećaju bol i patnju, ne samo fizičku nego i psihičku. Stoga		zlorporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i možebitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Predložene kazne smatramo odvraćajućim pri čemu valja imati u vidu da sud prilikom odmjeravanja kazne uzima u obzir sve okolnosti kaznenog djela (otegotne i olakotne okolnosti) i na temelju istih donosi odluku o izboru i visini kazne. Predmete i sredstva koji su bili namijenjeni i bili uporabljeni za počinjenje kaznenih djela sud može oduzeti primjenom odredbi koji se odnose na oduzimanje predmeta u kaznenom postupku. Navedenom izmjenom i dopunom predlaže se obligatorno izricanje sigurnosne mjere uz zadržavanjem uvjeta opasnosti, ali ne i njeno produljenje koje bi bilo nerazmjerno u odnosu na trajanje ostalih sigurnosnih mjera.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			potpuno podržavamo povišavanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja”. Predloženo povećanje kazni u velikoj mjeri odgovara prijedlozima koje je navodila naša udruga. Dodatno smo predlagali da se u članku 205. dodaju i sljedeće odredbe: „(xx) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina. (xx) Ako su kaznenim djelima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja životinje ili smrt većeg broja životinja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od pet do petnaest godina. (xx) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz prethodnih stavaka ovoga članka će se oduzeti, a video materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Praksa pokazuje i potrebu sankcioniranja kaznenih djela počinjenih radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kao i strogih kazni za slučajeve u kojima djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka dovedu do teških ozljeda, teškog narušavanja zdravlja životinje ili do smrti većeg broja životinja. Time bi se popunila praznina u sadašnjem tekstu, gdje ne postoji zasebna kvalifikacija za iznimno teške posljedice mučenja ili smrt većega broja životinja. Članak 32. – Spolno iskorištavanje životinja Snažno podržavamo uvođenje novog kaznenog		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			djela spolnog iskorištavanja životinja iz članka 205.b Kaznenog zakona. Sankcioniranje spolnog iskorištavanja životinja kao samostalnog kaznenog djela u skladu je s ocjenom da je takvo ponašanje izuzetno društveno neprihvatljivo i skandalozno, a žrtvi ostavlja teške fizičke i psihičke posljedice. Internetska mreža razmjene fotografija i videosnimaka ovih kaznenih djela, gdje se počinitelji doslovce natječu tko će na okrutniji način silovati životinje, omogućava i motiviranje pojedinaca na izvršenje ovakvih ili sličnih kaznenih djela. Sve to ukazuje na njihovu visoku društvenu opasnost, a time i potrebu uvođenja mogućnosti znatno strožeg sankcioniranja počinitelja propisivanjem spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Usporedna analiza 15 europskih zemalja pokazuje trend kriminalizacije seksualne zloporabe životinja kao zasebnog kaznenog djela (ne samo kao okrutnosti), s obrazloženjem zaštite dobrobiti životinja i javne sigurnosti: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7341256/. Riječ je o iznimno važnom iskoraku jer se spolno općenje sa životinjom i drugi oblici spolnog iskorištavanja životinja konačno prepoznaju kao zasebno kazneno djelo, neovisno o tome je li potrebno dokazivati da je životinji takvim postupanjem nanesena bol ili patnja. Time se šalje jasna pravna i društvena poruka da spolni odnos sa životinjom predstavlja radikalnu zlopotrebu ranjivog bića i ne može se relativizirati u okviru opće kategorije zlostavljanja. Upravo je naša udruga predlagala takvo rješenje kako bi se uklonila postojeća pravna praznina i onemogućilo da kazneni progon ovisi o dokazivanju patnje i posljedica seksualnog nasilja nad životinjom. Životinje se nalaze u izrazito ranjivom		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			položaju: potpuno su ovisne o ljudima, ne mogu se zaštititi od nasilja niti tražiti pomoć, ne mogu verbalno prijaviti zlostavljanje i, što je ključna pravna činjenica, nikada ne mogu dati pristanak na seksualne radnje. Upravo zato njihov položaj zahtijeva posebno kazneno-pravno prepoznavanje jer se prisila podrazumijeva već samom činjenicom da je životinja uključena u spolni čin. Posebno pozdravljamo i propisivanje strože kazne ako je spolnim iskorištavanjem prouzročena smrt životinje te obavezno oduzimanje životinje. Istodobno predlažemo dopuniti članak 205.b odredbama kojima bi se posebno sankcionirali proizvodnja, prodaja, distribucija i posjedovanje pornografskog materijala nastalog počinjenjem ovog kaznenog djela. Takvo je postupanje važno za učinkovito suzbijanje tržišta takvog sadržaja, koje može poticati daljnje seksualno iskorištavanje životinja. Stoga predlažemo da u članku 205.b stavak 3. postane stavak 5. i da se članak dopuni sljedećim stavcima: „ (3) Tko prodaje, distribuira i posjeduje pornografski materijal nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do tri godine. (4) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Smatramo da bi time kaznenopravna zaštita bila cjelovita, od samog počinjenja djela do sprječavanja njegova dokumentiranja, širenja i		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			ponavljanja radi stvaranja ili distribucije takvog sadržaja. Visoke kazne za osobe koje snimaju i distribuiraju pornografske materijale spolnih odnosa sa životinjama, kao i za internetske stranice i oglasnike koji omogućavaju razmjenu takvih sadržaja, djelovale bi preventivno. Napominjemo da zakonodavstva drugih država sankcioniraju već samu proizvodnju, prodaju, širenje i posjedovanje pornografije koja prikazuje seksualne radnje sa životinjama: primjerice, Njemačka, Švicarska, Latvija i Norveška kaznom zatvora do tri godine, a Turska kaznom zatvora do četiri godine. Podržavamo stoga uvođenje članka 205.b te predlažemo njegovo dodatno dopunjavanje u navedenom dijelu. Članak 9. – Zabrana držanja i nabavljanja životinja Podržavamo predloženu izmjenu članka 76.a stavka 1. Kaznenog zakona kojom se riječ „može” zamjenjuje riječju „će”. Smatramo posebno važnim što se time osigurava da se počinitelju koji predstavlja opasnost od ponavljanja istog ili sličnog kaznenog djela sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja ne izriče proizvoljno, nego obavezno. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja. Predlažemo i izmjene stavka 2. članka 76.a tako da glasi: „(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od pet do deset godina. Ako je mjera izrečena počinitelju osuđenom za nehotično kazneno djelo, njezino trajanje ne može biti dulje od pet godina. Počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora, a nije mu izrečena uvjetna osuda niti je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro, mjera iz stavka 1. ovoga članka izreći će se u trajanju koje je		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			od pet do deset godina dulje od izrečene kazne zatvora.” Obrazloženje: Postoji potreba povećanja trajanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja s dosadašnjih jedne do pet godina na pet do deset godina. Prema članku 66. Kaznenog zakona, sigurnosne mjere (uključujući zabranu držanja i nabavljanja životinja), imaju cilj otkloniti „okolnosti koje omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela”. Kod počinitelja koji su npr. silovali životinje ili sustavno zlostavljali životinje ta okolnost (imanje i nabava životinja) očito predstavlja aktivni rizik ponavljanja djela. Dulji vremenski rok zabrane izravno podržava ciljeve specijalne prevencije – sprječavanja novih kaznenih djela. Za najteža kaznena djela protiv ljudi (npr. seksualna djela nad maloljetnicima) Zakon propisuje sankcije i mjere dugotrajnije naravi. Iako zabrana držanja životinja nije istovjetna zabrani obavljanja zanimanja ili zabrani približavanja žrtvi, s obzirom na sklonost recidivista ka ponovnom korištenju životinja za nasilje, razmjerno je da i ova mjera traje dulje. Dodatno, i kod npr. mjere zabrane približavanja žrtvi iz članka 73. stavka 2. Kaznenog zakona propisano je trajanje mjere od jedne do pet godina. S obzirom na to da su npr. mučenje ili silovanje životinja neusporedivo ozbiljniji prekršaji, može se opravdano veća kazna. Odgovarajuće oštiri i dulja mjera odvraća potencijalne počinitelje i pomaže u dugoročnom reintegracijskom procesu – onemogućava im da u razdoblju najveće potrebe (prvih pet do deset godina nakon presude) raspolažu životinjama. Pritom ostaje mogućnost ranije revizije mjere jer sud prema općim pravilima, propisanim		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			člankom 76.a stavkom 4. Kaznenog zakona, može obustaviti izvršenje ako se pokaže da je opasnost nestala. Osim svega navedenoga, posebno teški oblici zlostavljanja životinja, kao što je npr. seksualno iskorištavanje životinja, izazivaju veliko zanimanje i zgražanje javnosti. Dulja zabrana slala bi jasnu poruku društvene osude i podupirala strateške ciljeve zaštite dobrobiti životinja. Članak 1. – Sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja za neubrojive osobe Zahvaljujemo što je Ministarstvo prihvatilo prijedlog da se sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja može izreći i neubrojivoj osobi. Stoga podržavamo dopunu članka 24. stavka 4. Kaznenog zakona kojom se među sigurnosne mjere koje se mogu izreći neubrojivoj osobi uvrštava i zabrana držanja i nabavljanja životinja. U članku 24. Kaznenog zakona uređeno je da se neubrojivoj osobi ne može izreći kazna, nego se s njom postupa prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, dok se za postupanje koje ne ostaje bez posljedica mogu primijeniti sigurnosne mjere. Dosadašnji katalog mjera u stavku 4. obuhvaća zabranu obavljanja dužnosti ili djelatnosti, zabranu upravljanja vozilom, zabranu približavanja, udaljenje iz zajedničkog kućanstva i zabranu pristupa internetu. Dopuna stavka 4. ograničenjem držanja i nabavljanja životinja uvodi specifičnu, preventivnu mjeru usmjerenu na sprječavanje ponovne štete životinjama i okolini u slučajevima kada je u prošlosti došlo do zlostavljanja ili nemara nad životinjom. Riječ je o važnoj preventivnoj mjeri kojom se omogućava zaštita životinja i u slučajevima kada počinitelju zbog neubrojivosti nije moguće izreći kaznu. Smatramo		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			osobito važnim da kaznenopravni sustav i u takvim slučajevima može spriječiti ponavljanje opasnog ponašanja prema životinjama. Dopuna zakonske odredbe omogućava sinkroniziranu primjenu medicinske zaštite i sigurnosne mjere u kriminalno-pravnom smislu, pa će nadležni sud pri jednom odlučivanju moći propisati i hospitalizaciju (prema Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama) i istodobno zabraniti držanje i nabavu životinja (prema Kaznenom zakonu). Time se postavlja jedinstven, dosljedan standard primjene sigurnosnih mjera usklađujući svrhu medicinskog tretmana neubrojive osobe i nužne preventivne mjere u kaznenopravnom području. Članak 52. – Zlostavljanje životinja ne može se pravno označiti kao produljeno kazneno djelo Predlažemo proširiti članak 52. (Produljeno kazneno djelo) važećeg Kaznenog zakona i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo ili slobode životinje tako da se iza riječi: „osobe” dodaju riječi: „ili životinje”, i da odredba glasi: „(2) Kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode osobe ili životinje ne mogu se pravno označiti kao produljena.” Obrazloženje: Podržavamo smjer predloženih izmjena Kaznenog zakona kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita životinja te predlažemo da se u tom okviru razmotri i dopuna članka 52. stavka 2. važećeg Kaznenog zakona na način da se zabrana pravnog označavanja kaznenog djela kao produljenog proširi i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode životinje. Spolno iskorištavanje životinja posebno je okrutan oblik zlostavljanja životinja,		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zbog čega je nužno njegovo sankcioniranje kao zasebnog kaznenog djela. Pritom je svaka životinja ne samo različita zbog pripadnosti drugoj vrsti, već i unutar iste vrste postoje različite osobnosti, čemu svjedoči svatko tko ima iskustvo suživota sa psom, mačkom ili nekim drugim kućnim ljubimcem. S obzirom na ranjivi položaj životinja u odnosu u kojima ih netko spolno iskorištava te na proživljenu fizičku i psihičku bol i patnju, nužno je svako pojedinačno teško zlostavljanje životinje pravno vrednovati kao zaseban napad na zasebnu žrtvu. Zato postoji potreba da se jednako tretira svaki pojedinačni napad na životinju i da se za svaku silovanu životinju izriče zasebna kazna, a zatim jedinstvena, sukladno članku 51. Kaznenog zakona. Ovo isto vrijedi i za sva druga kaznena djela – ubijanje, mučenje i napuštanje životinja. Ovim prijedlogom jasno se utvrđuje da svako pojedinačno zlostavljanje životinje podliježe zasebnom kažnjavanju, bez mogućnosti zakonskog označavanja kao „produljenog kaznenog djela”, a što je uglavnom slučaj u praksi, iako se radi o iznimno teškim kaznenim djelima. Smatramo da bi ovakva dopuna bila logičan nastavak predloženog jačanja kaznenopravne zaštite životinja te molimo predlagatelja da razmotri ovaj prijedlog. Prijedlog novog članka 205.c: Borbe životinja Predlažemo uvrštavanje novoga članka 205.c, koji glasi: „(1) Tko uzgaja, proda ili preda drugome životinju za borbe, obučava životinje za borbe, organizira borbe životinja, oglašava borbe, organizira klađenje ili sudjeluje u klađenju u vezi s borbama životinja, kao gledatelj prisustvuje borbama životinja ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			se kaznom zatvora od jedne do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.” Obrazloženje: Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji životinja za borbe, što potiče recidivizam. Primjerice, po cijeloj Hrvatskoj vrlo su raširene borbe pasa, no teško ih je dokazati jer se odvijaju skrivene daleko od očiju javnosti. Borbe pasa dio su organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa. Kako je riječ o ilegalnim događanjima, ozljede pasa rijetko liječe veterinari, a ako i liječe, tada su i oni uključeni u kazneno djelo mučenja životinja, koje ne prijavljuju. Organizatori i sudionici ostvaruju astronomske zarade putem klađenja i parenja pasa, čime se želi postići njihova borbenost i agresivnost. Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju videosnimke borbi reklamirajući ovu krvavu razonodu. Borbe se redovito održavaju, a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno neudomljivi i na teret skloništa. Kako borbe životinja imaju sve elemente kaznenog djela, prije nego prekršajnog, svrha kažnjavanja bolje bi se postigla reguliranjem borbi i organiziranja borbi životinja kao kaznenog djela, po uzoru na neke druge države, npr. Kanadu koja počinitelje sankcionira kaznom zatvora do pet godina, Mađarska s tri do pet godina zatvora, Švicarska također zatvorskom kaznom, kao i Crna Gora u kojoj je odredbama Krivičnog zakonika od prosinca 2023. godine propisana kazna zatvora do tri godine. Izmjenama Kaznenog zakona u Italiji od lipnja 2025. oni koji organiziraju borbe životinja mogu dobiti dvije do četiri godine zatvora, s kaznama do 30 000 eura za sudionike: https://euroweeklynnews.com/2025/06/04/fine-s-up-to-e60000-and-jail-time-introduced-to-protect-animals. U srpnju 2025. izglasane su izmjene Kaznenog zakona u Bugarskoj prema kojima se organiziranje ili sudjelovanje u borbama životinja ili uzgoj, dresura ili davanje životinja za takve borbe kažnjava s jednom do šest godina zatvora i novčanom kaznom, a ako se borbe snimaju radi distribucije, kazna se povećava na dvije do osam godina zatvora: https://www.bta.bg/en/news/933119-bulgarian-parliament-increases-penalties-for-animal-cruelty. Borbe životinja, bez obzira na vrstu, počivaju na istom obrascu okrutnosti: namjernom poticanju agresije, nanošenju boli, straha i ozljeda životinji radi zabave, klađenja ili profita. Svaka životinjska borba		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			uključuje istu razinu patnje, istu društvenu opasnost, iste kriminogene obrasce i istu povezanost s ilegalnim kladenjem, organiziranim kriminalom i nasiljem u zajednici. Posebno imenovanje borbi životinja kao kaznenog djela jača preventivni učinak jer svatko tko razmišlja o uključivanju u tu djelatnost odmah će vidjeti da ga očekuju oštre sankcije. Pravnici, policija i sudovi dobit će precizno zakonsko uporište, bez traganja za analogijom u članku 205. ili primjenom različitih prekršajnih odredbi. Osim toga, uvrštavanjem borbi životinja kao kaznenoga djela Hrvatska će ispuniti preporuke Europske komisije i Vijeća Europe za jačanje kaznenopravne zaštite protiv organiziranog nasilja nad životinjama. Prijedlog novoga članka 302.a: Obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja Predlažemo uvrštavanje novoga članka 302.a, koji glasi: „(1) Tko zna da je počinjeno kazneno djelo protiv životinja iz članka 205. ovoga Zakona i to neodgodivo ne prijavi nadležnim tijelima, kaznit će se novčanom kaznom do pedeset dnevnih iznosa ili kaznom zatvora do jedne godine. (2) Službena ili druga odgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. saznala obavljajući svoju dužnost i ne prijavi ga, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine. (3) Za kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se izuzeća iz članka 302. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona. (4) Sud može uz kaznu odrediti i sigurnosnu mjeru oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno ako postoji opasnost od njegova ponavljanja.” Obrazloženje: Predlažemo da se odmah nakon članka 302. uvede		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			novi članak 302.a kojim se propisuje obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja. Ovo rješenje u potpunosti prati model iz članka 302. (obaveza prijave najtežih kaznenih djela), a primjenom na članku 205. KZ-a osigurava da svatko tko dozna za takvo djelo bude pravovremeno dužan obavijestiti policiju ili državno odvjetništvo. Također, predlažemo da se u članak 65. doda sigurnosna mjera „oduzimanje predmeta kojim je djelo počinjeno” radi sprječavanja ponavljanja djela. Naime, predloženom stavku 4. u novom članku 302.a dodaje se među sigurnosne mjere i mogućnost oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno. Ta bi mjera počela teći od izvršnosti presude (kao i sve druge sigurnosne mjere), prema članku članku 67.a, trajala bi dok postoji opasnost da bi predmet mogao poslužiti za novo djelo te bi podlijegala obaveznom preispitivanju opravdanosti. Uzimajući u obzir da se radi o propustu (nečinjenju), odnosno o kaznenom djelu „pomoći počinitelju nakon počinjenja djela”, ali usmjerenom na zaštitu životinja, u stavku 1. predloženog novog članka predlažemo kaznu zatvora do jedne godine ili novčanu kaznu do 50 dnevnih iznosa. Taj prijedlog omogućava sudu dovoljnu fleksibilnost da kaznu proporcionalno prilagodi težini konkretnog slučaja, a istovremeno ostaje u okvirima zakonom propisanog minimuma i maksimuma dnevnog iznosa prema stavcima 2. i 4. članka 42. KZ-a. Stoga predlažemo uvođenje obaveze prijave zlostavljanja životinja kao nadopunu postojećeg okvira kaznenih djela protiv životinja iz članka 205. KZ-a, kojim se štite ranjivi subjekti od nepotrebnih patnji i zlostavljanja te radi usklađivanja s modelom iz članka 302. KZ-a., prema kojemu se već propisuje		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			građanska i službena obaveza prijave težih kaznenih djela radi pravovremenog otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta. Obavezom prijave omogućava se brža reakcija nadležnih tijela, pravovremeno oduzimanje životinja i pokretanje postupka protiv počinitelja, a to jača preventivnu funkciju kaznenog prava i ranije zaštite životinja. Prenošenje zaraznih bolesti životinja te proizvodnja i promet štetnih sredstava za liječenje životinja Podržavamo predložene izmjene članaka 33. i 34. Nacrta prijedloga kojima se kroz izmjene članaka 206. i 207. važećeg Kaznenog zakona proširuje opseg kaznenopravne zaštite te povećavaju propisane kazne za kaznena djela povezana s prenošenjem zaraznih bolesti životinja te proizvodnjom i prometom štetnih sredstava za liječenje životinja. Podržavamo i predložene izmjene koje se odnose na kaznena djela protiv okoliša, kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita okoliša i osigurava učinkovitije sankcioniranje najtežih oblika ugrožavanja okoliša. Nesavjesno pružanje veterinarske pomoći i Neovlašteno obavljanje veterinarske djelatnosti Podržavamo prijedloge sadržane u člancima 35. i 36. Nacrta prijedloga. Posebno smatramo važnima predložene izmjene članka 208. važećeg Kaznenog zakona, kojima se zakonski opis kaznenog djela proširuje na širi oblik očito nesavjesnog postupanja pri obavljanju veterinarske djelatnosti. Pozdravljamo i povećanje propisane kazne za ovo kazneno djelo. Podržavamo i uvođenje novog kaznenog djela neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti iz članka 208.a Kaznenog zakona. Smatramo da navedene izmjene predstavljaju dodatno važno jačanje kaznenopravne zaštite životinja te		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			pridonose učinkovitijem sankcioniranju postupanja kojima se ugrožava njihovo zdravlje i dobrobit.		
97.	BRANIMIR KUZMAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojim se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja i povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
98.	IVA LACO	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Natrag na savjetovanje PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Opći komentari: 100Nadopuna teksta: 0Ukupno komentara: 100 Komentari Dodaj komentarSakrij komentare Komentari (100)Sortiranje: LOVORKA RUKAVINAOpći komentar 03.09.2026 21:02 Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojim se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja i povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. 00 Popularnost: 0 MIHAELA HOJSAKOpći komentar 03.09.2026 20:54 Poštovani, prije svega pozdravljam uvođenje doživotnog zatvora za najteža kaznena djela, što smatram velikim pomakom s obzirom na blago kažnjavanje ponekad čak i teških kaznenih djela. Isto tako, pozdravljam predloženo jačanje kaznenopravne zaštite životinja, ali smatram potrebnim istodobno preispitati učinkovitost	Nije prihvaćen	Navedeni prijedlozi o potrebi normiranja opisanih postupanja nadležnih osoba (komunalnih redara) u zaštiti životinja ne normiraju se Kaznenim zakonodavstvom, a ukoliko odgovornost službenih osoba ulazi u domenu kaznenog zakonodavstva, na iste će se primijeniti kaznena djela iz Kaznenog zakona.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			postupanja nadležnih tijela po prijavama građana. U praksi postoje situacije u kojima se veći broj životinja drži u izdvojenim objektima i boksovima, uključujući lokacije na kojima nitko ne stanuje, pri čemu okolnosti mogu upućivati na zlostavljanje životinja, njihov uzgoj ili obučavanje za borbe te druge teške oblike protuzakonnog postupanja. U takvim slučajevima pravodobno postupanje nadležnih službi ključno je jer dugotrajno nepostupanje može omogućiti nastavak zlostavljanja životinja i razvoj ozbiljnijih oblika kriminalnog djelovanja. Predlažem stoga propisivanje jasnije obveze nadležnih službenih osoba, uključujući komunalne redare, da po zaprimanju konkretne i vjerodostojne prijave koja upućuje na zlostavljanje životinja, obučavanje životinja za borbe, organiziranje borbi životinja ili druge teške oblike postupanja bez odgode poduzmu radnje iz svoje nadležnosti ili prijavu prosljede nadležnoj veterinarskoj inspekciji, policiji odnosno državnom odvjetništvu kada postoje okolnosti koje upućuju na kazneno djelo. Smatram da je također potrebno razmotriti odgovarajuću prekršajnu, disciplinsku ili kaznenu odgovornost službene osobe koja svjesno, neopravdano ili opetovano propusti postupiti po konkretnoj i vjerodostojnoj prijavi unatoč postojanju zakonske obveze postupanja, osobito ako takvo propuštanje omogući nastavak zlostavljanja životinja ili nastupanje težih posljedica. Takva odgovornost ne bi se trebala odnositi na slučajeve u kojima se prijava pokaže neutemeljenom niti na objektivnu nemogućnost postupanja, nego na svjesno ili grubo zanemarivanje zakonskih obveza nadležne službene osobe. Predlažem da se navedeno razmotri kroz odgovarajuće		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			izmjene Kaznenog zakona i Zakona o zaštiti životinja, uz jasno razgraničenje kaznene, prekršajne i disciplinske odgovornosti.		
99.	UNA BENGER	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Poštovani, prije svega pozdravljam uvođenje doživotnog zatvora za najteža kaznena djela, što smatram velikim pomakom s obzirom na blago kažnjavanje ponekad čak i teških kaznenih djela. Isto tako, pozdravljam predloženo jačanje kaznenopravne zaštite životinja, ali smatram potrebnim istodobno preispitati učinkovitost postupanja nadležnih tijela po prijavama građana. U praksi postoje situacije u kojima se veći broj životinja drži u izdvojenim objektima i boksovima, uključujući lokacije na kojima nitko ne stanuje, pri čemu okolnosti mogu upućivati na zlostavljanje životinja, njihov uzgoj ili obučavanje za borbe te druge teške oblike protuzakonitog postupanja. U takvim slučajevima pravodobno postupanje nadležnih službi ključno je jer dugotrajno nepostupanje može omogućiti nastavak zlostavljanja životinja i razvoj ozbiljnijih oblika kriminalnog djelovanja. Predlažem stoga propisivanje jasnije obveze nadležnih službenih osoba, uključujući komunalne redare, da po zaprimanju konkretne i vjerodostojne prijave koja upućuje na zlostavljanje životinja, obučavanje životinja za borbe, organiziranje borbi životinja ili druge teške oblike postupanja bez odgode poduzmu radnje iz svoje nadležnosti ili prijavu prosljede nadležnoj	Nije prihvaćen	Navedeni prijedlozi o potrebi normiranja opisanih postupanja nadležnih osoba (komunalnih redara) u zaštiti životinja ne normiraju se Kaznenim zakonodavstvom, a ukoliko odgovornost službenih osoba ulazi u domenu kaznenog zakonodavstva, na iste će se primijeniti kaznena djela iz Kaznenog zakona.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			veterinarskoj inspekciji, policiji odnosno državnom odvjetništvu kada postoje okolnosti koje upućuju na kazneno djelo. Smatram da je također potrebno razmotriti odgovarajuću prekršajnu, disciplinsku ili kaznenu odgovornost službene osobe koja svjesno, neopravdano ili opetovano propusti postupiti po konkretnoj i vjerodostojnoj prijavi unatoč postojanju zakonske obveze postupanja, osobito ako takvo propuštanje omogući nastavak zlostavljanja životinja ili nastupanje težih posljedica. Takva odgovornost ne bi se trebala odnositi na slučajeve u kojima se prijava pokaže neutemeljenom niti na objektivnu nemogućnost postupanja, nego na svjesno ili grubo zanemarivanje zakonskih obveza nadležne službene osobe. Predlažem da se navedeno razmotri kroz odgovarajuće izmjene Kaznenog zakona i Zakona o zaštiti životinja, uz jasno razgraničenje kaznene, prekršajne i disciplinske odgovornosti.		
100.	FILIP ŽIC	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se značajno unapređuje i jača zaštita životinja. Posebno pozdravljam uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, strože zatvorske kazne za ubijanje i mučenje životinja te jasnije propisivanje obveze pružanja odgovarajuće veterinarske i druge potrebne skrbi. Životinje moraju biti zaštićene od svakog oblika nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, a počinitelji takvih nedjela moraju za njih snositi odgovornost.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
101.	NIKOLINA MALBAŠA KLJAČ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		KAZNENOG ZAKONA	kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja i regulaciju zakona o pružanju adekvatne veterinarske i druge skrbi. Također podržavam se prijedloge izmjena i dopuna koje su naveli Prijatelji životinja. Smatram da osoba koja je sposobna mučiti i hladnokrvno ubijati životinje, a pogotovo ih seksualno zlostavljati, nije uračunljiva i nije sigurna za društvo u kojem se kreće te su potrebne strože kazne kako bi se takvi činovi sveli na minimum.		
102.	PUČKI PRAVOBRANITELJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Pučka pravobraniteljica u okviru svih mandata prati i različite probleme s kojima se susreću građani u području pravosuđa te u ostvarenju ustavnog prava na zdrav život i zdrav okoliš, odnosno, univerzalnog ljudskog prava na čist, zdrav i održiv okoliš. Stoga Vam, sukladno ovlastima iz Zakona o pučkom pravobranitelju, upućujemo mišljenje na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (dalje u tekstu: Prijedlog zakona). Uvodno ukazujemo da je Zakonom o instrumentima politike boljih propisa (NN 155/23) propisano da je savjetovanje s javnošću dvosmjerni proces u kojem stručni nositelji traže i primaju povratne informacije od građana odnosno javnosti u postupku izrade zakona i drugih propisa, koje bi u pravilu trebalo trajati 30 dana, a kraće samo iznimno, uz detaljno obrazlaganje razloga za skraćeno trajanje savjetovanja s javnošću i uz objavu na portalu e-Savjetovanja. U konkretnom slučaju, e-Savjetovanje je otvoreno dana 3. kolovoza 2026. godine, a kao predviđeni datum zatvaranja naveden je 1. rujna 2026. godine,	Nije prihvaćen	Člankom 27. stavkom 1. Zakona o instrumentima politike boljih propisa („Narodne novine“, broj 155/23.) propisano je da savjetovanje s javnošću u pravilu traje 30 dana, dok se u posebnim okolnostima, sukladno članku 28. stavku 2. istoga Zakona, može provesti i u kraćem trajanju. Odredbe o uvođenju kazne doživotnog zatvora bile su sadržane u Nacrtu prijedloga zakona objavljenom 3. kolovoza 2026. te su bile predmet javnog savjetovanja do 26. kolovoza 2026., dakle dulje od 30 dana. Nakon provedenog savjetovanja, tijekom izrade Konačnog teksta utvrđena je potreba za proširenjem odredbama koje u trenutku objave prvotno nastalog prijedloga Zakona nisu bile njegov sastavni dio. Nacrt je bitno dopunjen novim odredbama radi jačanja kaznenopravne zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i okoliša te usklađivanja s Direktivom (EU) 2024/1203. Stoga je savjetovanje ponovno provedeno, pri čemu se kraće trajanje odnosilo na naknadno unesene odredbe. S obzirom na potrebu žurnog jačanja kaznenopravne zaštite, posebice zbog potrebe pravodobne zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i okoliša ocijenjeno je da su ispunjene pretpostavke za

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			nakon čega je trajanje savjetovanja skraćeno do 26. kolovoza 2026. godine. Dana 27. kolovoza 2026. godine dodan je novi dokument, koji je znatno dopunjen u odnosu na prethodni te se istim uvode i nova kaznena djela iz područja zaštite okoliša te se dopunjuju postojeće odredbe, a koje savjetovanje je otvoreno do 3. rujna 2026. godine. Sedam dana savjetovanja u odnosu na dopunjeni dio Prijedloga zakona dovodi u pitanje mogućnost učinkovite uključenosti zainteresirane javnosti u proces donošenja ovog zakona.		kraće trajanje savjetovanja iz članka 28. stavka 2. Zakona.
103.	PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Poštovani, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, sukladno odredbi čl. 22. st.1. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 82/08. i 69/17.), prati provedbu Zakona i drugih propisa koji se tiču ravnopravnosti spolova. Slijedom opisane nadležnosti, Pravobraniteljica dostavlja svoje mišljenje na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (dalje u tekstu: Nacrt prijedloga). Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova pozdravlja zakonodavnu izmjenu predloženu u članku 11. Nacrta prijedloga, ali predlaže da se, uz kaznena djela iz Glave XVI. i XVII. Kaznenog zakona, obuhvate i kaznena djela nasilja i prijetnje nasiljem počinjena prema članovima obitelji i/ili bliskim osobama, neovisno o dužini izrečene kazne zatvora, a kako je i navedeno u Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (dalje u tekstu: Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa). Navedeno je nužno radi učinkovite zaštite žrtava nakon izlaska počinitelja iz	Nije prihvaćen	Predloženo proširenje kruga kaznenih djela za primjenu posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne na sva kaznena djela nasilja i prijetnje nasiljem počinjena prema članovima obitelji i/ili bliskim osobama, neovisno o težini kaznenog djela i duljini izrečene kazne zatvora, nije u skladu s načelom razmjernosti. Zaštitni nadzor po punom izvršenju kazne zatvora predstavlja poseban oblik kaznenopravne intervencije koji mora biti utemeljen na jasno propisanim kriterijima te razmjeran težini i naravi kaznenog djela i procijenjenom riziku od njegova ponavljanja. Sama činjenica da je kazneno djelo počinjeno prema članu obitelji ili bliskoj osobi ne može biti dostatna osnova za određivanje takvog nadzora. Presuda ESLJP-a u predmetu Tomašić i drugi protiv Hrvatske ukazuje na nužnost poduzimanja odgovarajućih preventivnih mjera radi zaštite života, ali ne nalaže automatsko određivanje nadzora svim počiniteljima kaznenih djela nasilja ili prijetnje nasiljem. Zaštita žrtava treba se osiguravati kroz odgovarajuće zaštitne mjere i individualnu procjenu rizika

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zatvora, imajući u vidu specifičnost obiteljskih i bliskih odnosa, prethodno pretrpljeno nasilje i/ili upućene prijetnje te rizik od ponavljanja nasilja ili ostvarivanja ranije upućenih prijetnji. Pravobraniteljici se učestalo obraćaju žene žrtve nasilja u obitelji upravo pred istek zatvorske kazne njihovih zlostavljača, izražavajući strah i zabrinutost zbog njihova izlaska na slobodu te neizvjesnosti što će se nakon toga dogoditi. Takva obraćanja izravno ukazuju na potrebu osiguranja kontinuiteta zaštite žrtava i nakon izlaska počinitelja iz zatvora. Važno je istaknuti da se u Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa u odjeljku 3.1. navodi kako posebnu mjeru nadzora po punom izvršenju kazne zatvora sud rješenjem određuje osuđeniku, između ostalog, i za kataloška kaznena djela, te uz kaznena djela iz Glave XVI. i XVII, ali i Glave XVIII. koja obuhvaća kaznena djela protiv braka, obitelji i djece, a koja je u samom Nacrtu prijedloga izostala. Posebno je važno navedeno razmotriti s obzirom na presudu Europskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) u predmetu Tomašić i dr. protiv Hrvatske, zahtjev br. 46598/06 od 15. siječnja 2009., koja se u obrazloženju prijedloga zakona navodi kao jedan od razloga za uvođenje i daljnje definiranje preventivnog nadzora „kojim se društvo štiti od opasnih počinitelja teških kaznenih djela“. Navedena presuda ističe kako se nužnost zaštite „u odgovarajućim okolnostima, proširuje i na pozitivnu obvezu vlasti da poduzmu preventivne operativne mjere radi zaštite pojedinca čiji je život ugrožen kriminalnim radnjama drugog pojedinca.“ Naime, iako se predložena mjera obrazlaže potrebom zaštite društva od opasnih počinitelja i ispunjenjem		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			pozitivne obveze države da poduzme preventivne i operativne mjere radi zaštite života, njegova neučinkovitost kod kaznenih djela nasilja i prijetnji nasiljem prema članovima obitelji i/ili bliskim osobama može se ilustrirati upravo u slučaju iz predmeta Tomašić i dr. protiv Hrvatske. Naime, počinitelj je u tom predmetu bio osuđen zbog prijetnji supruzi i djetetu na pet mjeseci zatvora, a isti stoga, prema predloženom kriteriju, ne bi bio obuhvaćen takvom preventivnom mjerom nadzora po punom izvršenju kazne zatvora. Upravo je u tom predmetu nakon izlaska iz zatvora došlo do ostvarenja prethodno upućenih prijetnji i ubojstva supruge i djeteta. Stoga se postavlja pitanje ostvaruje li predloženo zakonsko rješenje u cijelosti cilj na koji se samo obrazloženje prijedloga zakona poziva. Potrebu za uključivanjem kaznenih djela nasilja prema članovima obitelji i bliskim osobama dodatno potvrđuje visoka važnost prevencije recidiva. Pravobraniteljica u svojim izvješćima kontinuirano upozorava na potrebu razvijanja dugotrajnijih i sveobuhvatnijih programa obvezne resocijalizacije počinitelja nasilja (psihosocijalnog tretmana) kako bi se recidiv sveo na najmanju moguću mjeru te nužnost osnaživanja postojećih nacionalnih preventivnih mehanizama. Na isto je ukazao i GREVIO te preporučio Hrvatskoj da programe za počinitelje nasilja u obitelji standardizira kroz rodno uvjetovani pristup, neovisno evaluira njihovu učinkovitost i uključi ih u međuresorni sustav koji povezuje sve relevantne institucije i službe za podršku žrtvama. Iako podaci za 2025. pokazuju porast broja osoba koje su upućene na psihosocijalni tretman i koje su ga završile, istodobno ostaju značajna strukturna i normativna ograničenja		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			njegove provedbe, osobito zbog kratkoće preostalog dijela kazne zatvora, prekida tretmana uslijed izlaska na slobodu te drugih okolnosti koje onemogućuju njegovo dovršenje. Slijedom navedenog, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova smatra da bi pri određivanju kruga kaznenih djela koja mogu biti osnova za primjenu zaštitnog nadzora trebalo uzeti u obzir i specifičnost nasilja prema članovima obitelji i bliskim osobama, neovisno o dužini izrečene kazne zatvora. S poštovanjem, Višnja Ljubičić, dipl. iur.		
104.	NATAŠA ŠAJATOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA I. USTA VNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, posebno uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja i povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja te proširenje sigurnosne mjere zabrane držanja i ubijanja životinje za neubrojive počinitelje kaznenih djela. Potrebno je i sankcioniranje proizvodnje, prodaje, distribucije i posjedovanja pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja, uvođenje posebnog kaznenog djela borbi životinja, strože kazne za najteže oblike zlostavljanja te obavezu prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja. Podržavam sve izmjene i dopune Kaznenog zakona kojima će se unaprijediti kaznenopravna zaštita okoliša.	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlouporaba životinja .Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i možebitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek.Jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teška zlostavljanja životinje (što borbe životinja uistinu i mogu biti iz koristoljublja). Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povisiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom.Predložene kazne smatramo odvrćajućim pri čemu valja imati u vidu da sud prilikom odmjeravanja kazne uzima u obzir sve okolnosti kaznenog djela (otegotne i olakotne okolnosti) i na temelju istih donosi odluku o izboru i

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
					visini kazne.U odnosu na predloženo propisivanje obveze prijavljivanja, sukladno odredbama ZKP-a, tko ima saznanja da je počinjeno kazneno djelo dužan je to prijaviti nadležnom državnom odvjetništvu.
105.	MAŠA RADIŠIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA I. USTA VNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, nesavjesno držanje i zanemarivanje životinja. Podržavan uvođenje obaveze prijavljivanja kaznenih djela protiv životinja. Podržavam sve izmjene i dopune Kaznenog zakona kojima će se unaprijediti kaznenopravna zaštita okoliša.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
106.	LIDIJA OREŠKOVI Ć	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA I. USTA VNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA	Neophodan je zakon koji će dati podlogu da se bez iznimke i strogo kazni svaki zlostavljač bilo kojeg živog bića, a ponajviše životinja jer one sam ne mogu se braniti.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
107.	LADA KOVJANIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA I. USTA VNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA	Izuzetno je važno što se s ovim izmjenama Kaznenog zakona jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja čemu nažalost svjedočimo, te povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Nadam se da će se doneseni zakoni i primjenjivati čim više u praksi kako bi se stalo na kraju mučenju životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
108.	DIJANA JURČEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA I. USTA VNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA	Podržavam sve izmjene i dopune Kaznenog zakona kojima će se unaprijediti kaznenopravna zaštita okoliša i ojačati kaznenopravna zaštita životinja, uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja kao i za druga	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kaznena djela protiv okoliša, te proširenje sigurnosne mjere zabrane držanja i ubijanja životinja za neubrojive počinitelje kaznenih djela.		
109.	DIJANA VITAS PERIS	II. OCJE NA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Osnovna pitanja koje se trebaju urediti zakonom	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
110.	TATJANA VLAINIĆ	II. OCJE NA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Osnovna pitanja koje se trebaju urediti zakonom	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja najstrožim mogućim kaznama.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
111.	ANA ALANDŽAK KOS	II. OCJE NA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Osnovna pitanja koje se trebaju urediti zakonom	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja. Posebno bitnim smatram uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja te povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
112.	RENATA NEMARIĆ	II. OCJE NA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Osnovna pitanja koje se trebaju urediti zakonom	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja te za nebrigu za životinje. Podržavam i zalažem se za veću i temeljitiju kontrolu držanja domaćih životinja te kućnih ljubimaca. Isto tako za velike novčane i zatvorske kazne za one koji pod krinkom poticaja muče životinje, izlažu ih pogibli i zanemaruju ih imajući na umu samo materijalnu korist.	Nije prihvaćen	Normiranje kontrole držanja domaćih životinja i kućnih ljubimaca ne normira se kaznenim zakonodavstvom.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
113.	SARA CVETKOSKI	II. OCJE NA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Osnovna pitanja koje se trebaju urediti zakonom	Podržavam sve izmjene Kaznenog zakona, a naročito one kojima se dodatno unapređuje zaštita životinja, posebice uvođenje posebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja te strože kažnjavanje počinitelja kaznenog djela ubijanja i mučenja životinja, uključujući postroženje zatvorskih kazni. Nadam se da će nakon ovog Zakona na red doći i izmjene odgovarajućih pravilnika kojima se uređuje postupanje s prijavama i potencijalnim te već osuđivanim počiniteljima kaznenih djela protiv životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
114.	GORANKA ROSANDA FURLAN	II. OCJE NA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Osnovna pitanja koje se trebaju urediti zakonom	Prijedlog dopune – prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima u okviru kaznenopravne zaštite Pozdravljam namjeru predlagatelja da izmjenama i dopunama Kaznenog zakona dodatno osnaži zaštitu života, zdravlja i opće sigurnosti te unaprijedi mehanizme procjene i zaštite društva od počinitelja teških i nasilnih kaznenih djela. Upravo polazeći od navedenog cilja, predlažem da se u okviru predmetnih izmjena razmotri i kaznenopravno prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima (THE LINK), osobito u kontekstu nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i djecom, prisilne kontrole, prijetnji, zastrašivanja i procjene rizika od budućega nasilnog ponašanja. Nasilje nad životinjama ne bi se smjelo promatrati isključivo kao izolirano kazneno djelo usmjereno protiv životinje. U određenom broju slučajeva ono predstavlja dio šireg obrasca nasilja, način demonstriranja moći i kontrole, sredstvo zastrašivanja ili kažnjavanja druge osobe, odnosno jedan od pokazatelja koji može biti relevantan pri procjeni rizika od daljnje eskalacije nasilja. U tom smislu posebno upućujem na	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			britansku inicijativu HOLLY'S LAW, nastalu nakon ubojstva Holly Bramley. Njezinu je ubojstvu prethodio obrazac obiteljskog nasilja koji je uključivao i teško nasilje njezina supruga prema životinjama. Inicijativa upravo zbog toga zagovara sustavno prepoznavanje podataka o zlostavljanju životinja kao relevantnih informacija za zaštitu ljudi, međuresornu razmjenu informacija te uspostavljanje registra počinitelja nasilja nad životinjama. Vrijedan europski primjer predstavlja i višegodišnji rad kolegice Francesce Sorcinelli i LINK-ITALIA na području tzv. Zooantropologije devijantnosti i fenomena LINK – povezanosti zlostavljanja i/ili ubijanja životinja, interpersonalnog nasilja te drugih devijantnih, antisocijalnih i kriminalnih ponašanja. Talijansko iskustvo pokazuje mogućnost povezivanja kaznenopravnog sustava, policije, veterinarske struke, socijalnih službi i drugih institucija u prepoznavanju takvih slučajeva te njihovoj procjeni i prevenciji. Posebno važnim smatram OPĆI KOMENTAR BR.26 (2023.) ODBORA UJEDNINJENIH NARODA ZA PRAVA DJETETA, kojim je učinjen značajan iskorak u međunarodnom razumijevanju ove problematike. Odbor izrijeком navodi: „Djeca moraju biti zaštićena od svih oblika fizičkog i psihološkog nasilja te od izloženosti nasilju, kao što je obiteljsko nasilje ili nasilje počinjeno nad životinjama.“ Time je izloženost djeteta nasilju nad životinjama prestala biti pitanje koje se može promatrati isključivo kroz sustav zaštite životinja. Ona je istodobno pitanje prava i zaštite djeteta. Ovo je osobito važno jer dijete može biti višestruko povezano s takvim nasiljem: može mu svjedočiti, može živjeti u obitelji u kojoj se životinja zlostavlja kao sredstvo zastrašivanja i		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kontrole drugih članova obitelji, može biti emocionalno vezano uz životinju kojom mu počinitelj prijeti ili je ozljeđuje, ali može i samo iskazivati okrutnost prema životinjama. U svakom od tih slučajeva takvo ponašanje ili izloženost zahtijeva ozbiljnu stručnu procjenu, a ne trivijaliziranje. Upravo zato smatram važnim povezati navedeno s ciljem koji sam predlagatelj ističe u obrazloženju ovih izmjena – povećanjem razine zaštite života i zdravlja ljudi i opće sigurnosti te učinkovitijim odgovorom na najteže oblike kriminaliteta i odvrćanjem potencijalnih počinitelja. Ukoliko Republika Hrvatska ovim izmjenama uvodi i razvija mehanizme kojima nastoji prepoznati opasne počinitelje i procijeniti rizik od ponavljanja teških kaznenih djela, tada bi bilo opravdano da se u takvim procjenama, kada je to relevantno, uzima u obzir i dokumentirana povijest namjernog nasilja nad životinjama. Stoga predlažem razmotriti normativna rješenja kojima bi se: nasilje nad životinjom počinjeno radi zastrašivanja, prijetnje, kažnjavanja, osvete, prisile ili kontrole druge osobe izrijekom prepoznalo kao relevantna okolnost u kontekstu nasilja u obitelji i drugih kaznenih djela protiv života i tijela, osobne slobode te braka, obitelji i djece; omogućilo da se ranije počinjenje teškog ili ponavljanog nasilja nad životinjama uzima u obzir u strukturiranoj procjeni rizika od budućega nasilnog ponašanja, osobito kada postoje i drugi pokazatelji nasilja, prijetnji, prisilne kontrole ili antisocijalnog ponašanja; uspostavi odgovarajući sustav evidentiranja i kontrolirane međuresorne razmjene podataka o težim i ponavljanim slučajevima nasilja nad životinjama		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			između policije, pravosudnih tijela, sustava socijalne skrbi, veterinarskih službi i drugih nadležnih tijela, uz odgovarajuća jamstva zaštite osobnih podataka; prilikom procjene ugroženosti djeteta izriekom uzima u obzir njegova izloženost nasilju nad životinjama, u skladu s Općim komentarom br. 26 Odbora UN-a za prava djeteta; razmotri mogućnost odgovarajuće zabrane držanja, nabavljanja ili skrbi o životinjama za osobe pravomoćno osuđene za teške ili ponavljane oblike namjernog zlostavljanja i ubijanja životinja, uz mogućnost razmjene takvih podataka među nadležnim tijelima. Pri tome nije riječ o tvrdnji da će osoba koja počinila nasilje nad životinjom nužno počinila nasilje nad čovjekom. Takva bi generalizacija bila znanstveno i pravno neopravdana. Riječ je o tome da se dokumentirano nasilje nad životinjama, osobito kada je teško, ponavljano, instrumentalno ili povezano s kontrolom drugih članova obitelji, ne smije previdjeti kao potencijalno relevantan indikator rizika. Jednako tako, zaštita životinja u ovome kontekstu nije suprotstavljena zaštiti ljudi. Upravo suprotno. Suvremeni pristupi prevenciji nasilja pokazuju potrebu napuštanja institucionalnih „silosa“ u kojima se nasilje nad djetetom, nasilje nad partnerom i nasilje nad životinjom promatraju kao tri potpuno odvojena događaja, premda se mogu događati u istom domu, počinjeni od iste osobe i predstavljati dijelove istoga obrasca moći, prisile i nasilja. U svojem dosadašnjem obraćanju institucijama na ovu sam problematiku ukazivala upravo iz perspektive povezanosti različitih oblika nasilja: zlostavljanje životinja može predstavljati „vrh ledene		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			sante“ i upozoravajući znak da je pojedinac ili obitelj u ozbiljnoj teškoći, zbog čega je rana intervencija i međuresorna suradnja od posebne važnosti. Republika Hrvatska sada ima priliku napraviti daljnji iskorak. Ukoliko je zajednički cilj predloženih izmjena Kaznenog zakona, kako navodi predlagatelj, „povećati razinu zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i opće sigurnosti“, tada prevencija ne bi trebala počinjati tek kada nasilje dosegne svoj najteži oblik. Ona mora uključivati sposobnost sustava da prepozna obrasce i upozoravajuće znakove koji mu mogu prethoditi ili ga pratiti. U tom smislu predlažem da Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije u daljnjem postupku izrade Zakona razmotri uključivanje stručnjaka iz područja kaznenog prava, kriminologije, socijalnog rada, psihologije, veterinarske forenzike, zaštite djece i zaštite životinja te predstavnika organizacija koje se stručno bave povezanošću nasilja nad ljudima i životinjama, radi izrade odgovarajućega interdisciplinarnog modela. Nasilje nad životinjama i nasilje nad ljudima ne moraju uvijek biti povezani, ali kada jesu povezani, pravni i zaštitni sustav tu povezanost mora biti sposoban prepoznati prije nego što posljedice postanu nepovratne. Zaštita životinja u takvim slučajevima istodobno može biti zaštita djeteta, žene, obitelji i društva u cjelini.		
115.	MIRELA ŠTANFEL MARCZIUS	II. OCJE NA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Osnovna pitanja koje se trebaju urediti zakonom	Podrška izmjenama Kaznenog zakona u dijelu zaštite životinja i prijedlog za daljnje pooštavanje! Bezrezervno podržavam predložene izmjene Kaznenog zakona kojima se konačno jača kaznenopravna zaštita životinja u Republici Hrvatskoj. Posebno pozdravljam da se spolno iskorištavanje	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlouporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			životinja tretira kao zasebno kazneno djelo, kao i predviđeno povećanje zatvorskih kazni za mučenje i ubijanje životinja. Bilo kakav oblik nasilja, zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja životinja apsolutno je nedopustiv i iziskuje nultu stopu tolerancije društva i pravosuđa. Smatram da su predloženi rasponi kazni nužan korak naprijed, ali i da kaznena politika u praksi mora biti znatno stroža. Također, apeliram da se u konačni tekst Zakona obvezno uvrsti i: Kriminalizacija izrade, posjedovanja i distribucije pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja. Uvođenje zasebnog kaznenog djela za organizaciju i sudjelovanje u borbama životinja. Jasno propisana obveza prijavljivanja svih oblika mučenja i zlostavljanja životinja. Životinje nemaju vlastiti glas i ovisne su o našoj pravnoj zaštiti. Stroge i učinkovite sankcije jedini su način odvraćanja potencijalnih počinitelja.		razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i možebitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Nadalje, jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teška zlostavljanja životinje (što borbe životinja uistinu i mogu biti iz koristoljublja). Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povisiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom. U odnosu na predloženo propisivanja obveze prijavljivanja, sukladno odredbama ZKP-a, tko ima saznanja da je počinjeno kazneno djelo dužan je to prijaviti nadležnom državnom odvjetništvu
116.	KRISTINA KANEVČE	II. OCJE NA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ČE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Osnovna pitanja koje se trebaju urediti zakonom	Na općoj razini podržavam predložene izmjene kojima se jača kaznenopravna zaštita životinja te pozivam zakonodavca da, uzimajući u obzir dosadašnju praksu u Republici Hrvatskoj, ovom pitanju pristupi sustavno i osigura učinkovit pravni okvir za sprječavanje, sankcioniranje i suzbijanje svih oblika zlostavljanja životinja. U civiliziranom društvu zlostavljanje, mučenje, zanemarivanje, iskorištavanje i usmrćivanje životinja ne smiju se marginalizirati niti promatrati kao djela manje društvene važnosti. Zakonska zaštita životinja mora biti stvarna i učinkovita, što podrazumijeva ne samo propisivanje primjerenih kazni, već i stvaranje mehanizama kojima će se spriječiti da osoba za koju je	Nije prihvaćen	Navedenom izmjenom i dopunom predlaže se obligatorno izricanje sigurnosne mjere uz zadržavanjem uvjeta opasnosti, ali ne i njeno produljenje koje bi bilo nerazmjerno u odnosu na trajanje ostalih sigurnosnih mjera.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			utvrđeno da je teško zlostavljala životinju nastavi držati, posjedovati ili nabavljati druge životinje. Stoga posebno pozivam zakonodavca da razmotri uvođenje sigurnosne mjere odnosno druge odgovarajuće zakonske mjere zabrane držanja, posjedovanja i nabavljanja životinja osobama osuđenima za kaznena djela počinjena na štetu životinja, osobito u slučajevima teškog zlostavljanja, mučenja, spolnog iskorištavanja i usmrćivanja životinja. Takva bi zabrana, ovisno o težini i okolnostima počinjenog djela te procjeni opasnosti od ponavljanja, trebala moći biti izrečena na dulje vrijeme, a u najtežim slučajevima smatram opravdanim razmotriti i mogućnost trajne zabrane. Naime, samo oduzimanje konkretne životinje ne pruža potpunu zaštitu ako počinitelj nakon njezina oduzimanja nema zapreku da odmah nabavi ili preuzme drugu životinju. Prema navodima iz inspekcijske prakse, upravo se pojavljuju situacije u kojima nakon oduzimanja životinje osoba nabavi drugu životinju. U takvim okolnostima oduzimanje pojedine životinje rješava samo neposrednu situaciju, ali ne uklanja opasnost da druga životinja bude izložena jednakom postupanju. Zbog toga smatram da bi odgovarajuća zabrana držanja i nabavljanja životinja predstavljala važnu preventivnu mjeru i omogućila stvarnu zaštitu budućih životinja od ponavljanja zlostavljanja. Istodobno je potrebno osigurati učinkovit nadzor nad poštovanjem takve zabrane te propisati odgovarajuće posljedice za njezino kršenje, jer mjera koja se u praksi ne može nadzirati i provoditi ne ostvaruje svoju zaštitnu svrhu. Pozivam stoga zakonodavca da predmetne izmjene iskoristi za uspostavljanje cjelovitijeg sustava		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kaznenopravne zaštite životinja, u kojem će težina propisanih i izrečenih sankcija odgovarati težini počinjenog djela, ali koji će istodobno sadržavati učinkovite preventivne mehanizme kojima se počiniteljima onemogućava daljnje zlostavljanje životinja.		
117.	LIDIJA OREŠKOVIĆ	II. OCJE NA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći	U potpunosti podržavam nadopune zakone, jer su nužne, kako bi društvo u kojem živimo bilo sigurnije i zdravije.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
118.	MILJENKO MARTINIS	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA III. OCJ ENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA	ZAKLJUČAK: Društvena korist od dugotrajnih zatvorskih kazni preko 20 godina strogog zatvora pa čak i do 50 godina zatvora ili pak doživotnog za počinitelje koji su oduzeli život drugim osobama na ljudski teško razumljiv svirep način i iz drugih niskih pobuda je mala dok su troškovi za državu i za društvo od takvih kazni enormni, a oštećenici u dosuđenim iznosima sramotno poniženi često zanemareni. U isto vrijeme država ne preuzima niti ima namjeru prihvatiti svoju odgovornost da umjesto počinitelja iznosom naknada za štetu barem poravna troškovima kažnjavanja takvih osoba na dugotrajne vremenske kazne. Stoga je opravdano ponovo u kazneni sustav uvesti SMRTNU KAZNU jer se trošak od prosječno 1.000.000 € za vremensko kažnjavanje po počinitelju, financiranog iz Državnoga proračuna nikako ne može opravdati nekim budućim hipotetskim probicima. Troškovi života počinitelja u kaznenim ustanovama su enormni dok su istovremeno naknade	Nije prihvaćen	Uvođenje smrtne kazne protivno je Ustavu Republike Hrvatske i međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka. Naime, Ustav Republike Hrvatske u članku 21. izrijeком propisuje da u Republici Hrvatskoj nema smrtne kazne. Republika Hrvatska ratificirala je Protokol br. 13. uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, o ukidanju smrtne kazne u svim okolnostima Zakonom o potvrđivanju Protokol br. 13. uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, o ukidanju smrtne kazne u svim okolnostima (NN br. 14/2002).

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			mizerne, a država u njima gotovo da i ne sudjeluje. Ni Državi niti društvo, a pogotovo ne članovima obitelji usmrćenih ljudi “ne isplati se” ulagati toliki novac u dugotrajno zatvorsko kažnjavanje kad je smrtna kazna daleko jednostavnije i učinkovitije, a pravedno rješenje. Troškove zatvorskih kazni treba pretvoriti u naknade za štete učinjene oduzimanjem života drugim ljudima, dobrim i savjesnim članiva zajednice.		
119.	GORAN JURKOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam sve komentare i nadopune koje su naveli Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
120.	STJEPAN MILARDOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Molim Vas da mi omogućite život u civiliziranom društvu koji poštuje život životinja kao živih bića i tretira ih dostojanstveno kako to i zaslužuju. U nastavku dostavljam svoje komentare i prijedloge: Članak 31. – Povećavanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja” Podržavamo predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona kojima se značajno povećavaju kazne za ubijanje ili mučenje životinja. Posebno pozdravljamo povećanje kazne za kazneno djelo iz stavka 1. na raspon od šest mjeseci do pet godina zatvora te za kvalificirani oblik iz stavka 2., kada je djelo počinjeno iz koristoljublja, na raspon od jedne do osam godina zatvora. Smatramo da predložene izmjene predstavljaju važan korak u jačanju	Primljeno na znanje	Radi se o komentaru koji podržava prijedlog Udruga na koji je već odgovoreno.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kaznenopravne zaštite životinja i primjerenijem sankcioniranju najtežih oblika njihova zlostavljanja. Trenutačne kazne u Hrvatskoj za teško zlostavljanje životinja, usmrćivanje i izlaganje nepotrebnim patnjama su maksimalno do dvije godine zatvora (tri godine u slučaju koristoljublja) te do šest mjeseci za dugotrajno izlaganje životinja tegobnom stanju. U mnogim zemljama Europske unije za slična kaznena djela propisane su znatno veće kazne. Primjeri uključuju zatvorske kazne do pet ili deset godina, pa čak i do 12 godina, naročito za djela počinjena iz koristoljublja ili počinjena na osobito okrutan način. Osim toga, visina kazni propisana u članku 205. važećeg Kaznenog zakona nije odgovarajuća i ne osigurava pravednost kažnjavanja u usporedbi s nekim drugim odredbama Kaznenog zakona. Primjerice, članak 235. („Oštećenje tuđe stvari”) Kaznenog zakona predviđa strože sankcije nego za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, iako su životinje živa bića koja nesporno osjećaju bol i patnju, ne samo fizičku nego i psihičku. Stoga potpuno podržavamo povišavanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja”. Predloženo povećanje kazni u velikoj mjeri odgovara prijedlozima koje je navodila naša udruga. Dodatno smo predlagali da se u članku 205. dodaju i sljedeće odredbe: „(xx) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka poćini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina. (xx) Ako su kaznenim djelima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			životinje ili smrt većeg broja životinja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od pet do petnaest godina. (xx) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz prethodnih stavaka ovoga članka će se oduzeti, a video materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Praksa pokazuje i potrebu sankcioniranja kaznenih djela počinjenih radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kao i strogih kazni za slučajeve u kojima djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka dovedu do teških ozljeda, teškog narušavanja zdravlja životinje ili do smrti većeg broja životinja. Time bi se popunila praznina u sadašnjem tekstu, gdje ne postoji zasebna kvalifikacija za iznimno teške posljedice mučenja ili smrt većega broja životinja. Članak 32. – Spolno iskorištavanje životinja Snažno podržavamo uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja iz članka 205.b Kaznenog zakona. Sankcioniranje spolnog iskorištavanja životinja kao samostalnog kaznenog djela u skladu je s ocjenom da je takvo ponašanje izuzetno društveno neprihvatljivo i skandalozno, a žrtvi ostavlja teške fizičke i psihičke posljedice. Internetska mreža razmjene fotografija i videosnimaka ovih kaznenih djela, gdje se počinitelji doslovce natječu tko će na okrutniji način silovati životinje, omogućava i motiviranje pojedinaca na izvršenje ovakvih ili sličnih kaznenih djela. Sve to ukazuje na njihovu visoku društvenu opasnost, a time i potrebu uvođenja mogućnosti znatno strožeg sankcioniranja počinitelja propisivanjem spolnog		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Usporedna analiza 15 europskih zemalja pokazuje trend kriminalizacije seksualne zloporabe životinja kao zasebnog kaznenog djela (ne samo kao okrutnosti), s obrazloženjem zaštite dobrobiti životinja i javne sigurnosti: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7341256/. Riječ je o iznimno važnom iskoraku jer se spolno općenje sa životinjom i drugi oblici spolnog iskorištavanja životinja konačno prepoznaju kao zasebno kazneno djelo, neovisno o tome je li potrebno dokazivati da je životinji takvim postupanjem nanесena bol ili patnja. Time se šalje jasna pravna i društvena poruka da spolni odnos sa životinjom predstavlja radikalnu zloupotrebu ranjivog bića i ne može se relativizirati u okviru opće kategorije zlostavljanja. Upravo je naša udruga predlagala takvo rješenje kako bi se uklonila postojeća pravna praznina i onemogućilo da kazneni progon ovisi o dokazivanju patnje i posljedica seksualnog nasilja nad životinjom. Životinje se nalaze u izrazito ranjivom položaju: potpuno su ovisne o ljudima, ne mogu se zaštititi od nasilja niti tražiti pomoć, ne mogu verbalno prijaviti zlostavljanje i, što je ključna pravna činjenica, nikada ne mogu dati pristanak na seksualne radnje. Upravo zato njihov položaj zahtijeva posebno kazneno-pravno prepoznavanje jer se prisila podrazumijeva već samom činjenicom da je životinja uključena u spolni čin. Posebno pozdravljamo i propisivanje strože kazne ako je spolnim iskorištavanjem prouzročena smrt životinje te obavezno oduzimanje životinje. Istodobno predlažemo dopuniti članak 205.b odredbama kojima bi se posebno sankcionirali proizvodnja, prodaja,		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			distribucija i posjedovanje pornografskog materijala nastalog počinjenjem ovog kaznenog djela. Takvo je postupanje važno za učinkovito suzbijanje tržišta takvog sadržaja, koje može poticati daljnje seksualno iskorištavanje životinja. Stoga predlažemo da u članku 205.b stavak 3. postane stavak 5. i da se članak dopuni sljedećim stavcima: „ (3) Tko prodaje, distribuira i posjeduje pornografski materijal nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do tri godine. (4) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Smatramo da bi time kaznenopravna zaštita bila cjelovita, od samog počinjenja djela do sprječavanja njegova dokumentiranja, širenja i ponavljanja radi stvaranja ili distribucije takvog sadržaja. Visoke kazne za osobe koje snimaju i distribuiraju pornografske materijale spolnih odnosa sa životinjama, kao i za internetske stranice i oglasnike koji omogućavaju razmjenu takvih sadržaja, djelovale bi preventivno. Napominjemo da zakonodavstva drugih država sankcioniraju već samu proizvodnju, prodaju, širenje i posjedovanje pornografije koja prikazuje seksualne radnje sa životinjama: primjerice, Njemačka, Švicarska, Latvija i Norveška kaznom zatvora do tri godine, a Turska kaznom zatvora do četiri godine. Podržavamo stoga uvođenje članka 205.b te predlažemo njegovo dodatno		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			dopunjavanje u navedenom dijelu. Članak 9. – Zabrana držanja i nabavljanja životinja Podržavamo predloženu izmjenu članka 76.a stavka 1. Kaznenog zakona kojom se riječ „može” zamjenjuje riječju „će”. Smatramo posebno važnim što se time osigurava da se počinitelju koji predstavlja opasnost od ponavljanja istog ili sličnog kaznenog djela sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja ne izriče proizvoljno, nego obavezno. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja. Predlažemo i izmjene stavka 2. članka 76.a tako da glasi: „(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od pet do deset godina. Ako je mjera izrečena počinitelju osuđenom za nehotično kazneno djelo, njezino trajanje ne može biti dulje od pet godina. Počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora, a nije mu izrečena uvjetna osuda niti je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro, mjera iz stavka 1. ovoga članka izreći će se u trajanju koje je od pet do deset godina dulje od izrečene kazne zatvora.” Obrazloženje: Postoji potreba povećanja trajanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja s dosadašnjih jedne do pet godina na pet do deset godina. Prema članku 66. Kaznenog zakona, sigurnosne mjere (uključujući zabranu držanja i nabavljanja životinja), imaju cilj otkloniti „okolnosti koje omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela”. Kod počinitelja koji su npr. silovali životinje ili sustavno zlostavljali životinje ta okolnost (imanje i nabava životinja) očito predstavlja aktivni rizik ponavljanja djela. Dulji vremenski rok zabrane izravno podržava ciljeve		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			specijalne prevencije – sprječavanja novih kaznenih djela. Za najteža kaznena djela protiv ljudi (npr. seksualna djela nad maloljetnicima) Zakon propisuje sankcije i mjere dugotrajnije naravi. Iako zabrana držanja životinja nije istovjetna zabrani obavljanja zanimanja ili zabrani približavanja žrtvi, s obzirom na sklonost recidivista ka ponovnom korištenju životinja za nasilje, razmjerno je da i ova mjera traje dulje. Dodatno, i kod npr. mjere zabrane približavanja žrtvi iz članka 73. stavka 2. Kaznenog zakona propisano je trajanje mjere od jedne do pet godina. S obzirom na to da su npr. mučenje ili silovanje životinja neusporedivo ozbiljniji prekršaji, može se opravdano veća kazna. Odgovarajuće oštiri i dulja mjera odvraća potencijalne počinitelje i pomaže u dugoročnom reintegracijskom procesu – onemogućava im da u razdoblju najveće potrebe (prvih pet do deset godina nakon presude) raspolažu životinjama. Pritom ostaje mogućnost ranije revizije mjere jer sud prema općim pravilima, propisanim člankom 76.a stavkom 4. Kaznenog zakona, može obustaviti izvršenje ako se pokaže da je opasnost nestala. Osim svega navedenoga, posebno teški oblici zlostavljanja životinja, kao što je npr. seksualno iskorištavanje životinja, izazivaju veliko zanimanje i zgražanje javnosti. Dulja zabrana slala bi jasnu poruku društvene osude i podupirala strateške ciljeve zaštite dobrobiti životinja. Članak 1. – Sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja za neubrojive osobe Zahvaljujemo što je Ministarstvo prihvatilo prijedlog da se sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja može izreći i neubrojivoj osobi. Stoga podržavamo dopunu		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			članka 24. stavka 4. Kaznenog zakona kojom se među sigurnosne mjere koje se mogu izreći neubrojivoj osobi uvrštava i zabrana držanja i nabavljanja životinja. U članku 24. Kaznenog zakona uređeno je da se neubrojivoj osobi ne može izreći kazna, nego se s njom postupa prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, dok se za postupanje koje ne ostaje bez posljedica mogu primijeniti sigurnosne mjere. Dosadašnji katalog mjera u stavku 4. obuhvaća zabranu obavljanja dužnosti ili djelatnosti, zabranu upravljanja vozilom, zabranu približavanja, udaljenje iz zajedničkog kućanstva i zabranu pristupa internetu. Dopuna stavka 4. ograničenjem držanja i nabavljanja životinja uvodi specifičnu, preventivnu mjeru usmjerenu na sprječavanje ponovne štete životinjama i okolini u slučajevima kada je u prošlosti došlo do zlostavljanja ili nemara nad životinjom. Riječ je o važnoj preventivnoj mjeri kojom se omogućava zaštita životinja i u slučajevima kada počinitelju zbog neubrojivosti nije moguće izreći kaznu. Smatramo osobito važnim da kaznenopravni sustav i u takvim slučajevima može spriječiti ponavljanje opasnog ponašanja prema životinjama. Dopuna zakonske odredbe omogućava sinkroniziranu primjenu medicinske zaštite i sigurnosne mjere u kriminalno-pravnom smislu, pa će nadležni sud pri jednom odlučivanju moći propisati i hospitalizaciju (prema Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama) i istodobno zabraniti držanje i nabavu životinja (prema Kaznenom zakonu). Time se postavlja jedinstven, dosljedan standard primjene sigurnosnih mjera usklađujući svrhu medicinskog tretmana neubrojive osobe i nužne preventivne mjere u kaznenopravnom području.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Članak 52. – Zlostavljanje životinja ne može se pravno označiti kao produljeno kazneno djelo Predlažemo proširiti članak 52. (Produljeno kazneno djelo) važećeg Kaznenog zakona i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo ili slobode životinje tako da se iza riječi: „osobe” dodaju riječi: „ili životinje”, i da odredba glasi: „(2) Kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode osobe ili životinje ne mogu se pravno označiti kao produljena.” Obrazloženje: Podržavamo smjer predloženih izmjena Kaznenog zakona kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita životinja te predlažemo da se u tom okviru razmotri i dopuna članka 52. stavka 2. važećeg Kaznenog zakona na način da se zabrana pravnog označavanja kaznenog djela kao produljenog proširi i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode životinje. Spolno iskorištavanje životinja posebno je okrutan oblik zlostavljanja životinja, zbog čega je nužno njegovo sankcioniranje kao zasebnog kaznenog djela. Pritom je svaka životinja ne samo različita zbog pripadnosti drugoj vrsti, već i unutar iste vrste postoje različite osobnosti, čemu svjedoči svatko tko ima iskustvo suživota sa psom, mačkom ili nekim drugim kućnim ljubimcem. S obzirom na ranjivi položaj životinja u odnosu u kojima ih netko spolno iskorištava te na proživljenu fizičku i psihičku bol i patnju, nužno je svako pojedinačno teško zlostavljanje životinje pravno vrednovati kao zaseban napad na zasebnu žrtvu. Zato postoji potreba da se jednako tretira svaki pojedinačni napad na životinju i da se za svaku silovanu životinju izriče zasebna kazna, a zatim jedinstvena, sukladno		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			članku 51. Kaznenog zakona. Ovo isto vrijedi i za sva druga kaznena djela – ubijanje, mučenje i napuštanje životinja. Ovim prijedlogom jasno se utvrđuje da svako pojedinačno zlostavljanje životinje podliježe zasebnom kažnjavanju, bez mogućnosti zakonskog označavanja kao „produljenog kaznenog djela”, a što je uglavnom slučaj u praksi, iako se radi o iznimno teškim kaznenim djelima. Smatramo da bi ovakva dopuna bila logičan nastavak predloženog jačanja kaznenopravne zaštite životinja te molimo predlagatelja da razmotri ovaj prijedlog. Prijedlog novog članka 205.c: Borbe životinja Predlažemo uvrštavanje novoga članka 205.c, koji glasi: „(1) Tko uzgaja, proda ili preda drugome životinju za borbe, obučava životinje za borbe, organizira borbe životinja, oglašava borbe, organizira klađenje ili sudjeluje u klađenju u vezi s borbama životinja, kao gledatelj prisustvuje borbama životinja ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.” Obrazloženje: Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji životinja za borbe, što potiče recidivizam. Primjerice, po cijeloj Hrvatskoj vrlo su raširene borbe pasa, no teško ih je dokazati jer se odvijaju skrivene daleko od očiju javnosti. Borbe pasa dio su organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa. Kako je riječ o ilegalnim događanjima, ozljede pasa rijetko liječe veterinari, a ako i liječe, tada su i oni uključeni u kazneno djelo mučenja životinja, koje ne prijavljuju. Organizatori i sudionici ostvaruju astronomske zarade putem kladjenja i parenja pasa, čime se želi postići njihova borbenost i agresivnost. Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju videosnimke borbi reklamirajući ovu krvavu razonodu. Borbe se redovito održavaju, a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno neudomljivi i na teret skloništa. Kako borbe životinja imaju sve elemente kaznenog djela, prije nego prekršajnog, svrha kažnjavanja bolje bi se postigla reguliranjem borbi i organiziranja borbi životinja kao kaznenog djela, po uzoru na neke druge države, npr. Kanadu koja počinitelje sankcionira kaznom zatvora do pet godina, Mađarska s tri do pet godina zatvora, Švicarska također zatvorskom kaznom, kao i Crna Gora u kojoj je		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			odredbama Krivičnog zakonika od prosinca 2023. godine propisana kazna zatvora do tri godine. Izmjenama Kaznenog zakona u Italiji od lipnja 2025. oni koji organiziraju borbe životinja mogu dobiti dvije do četiri godine zatvora, s kaznama do 30 000 eura za sudionike: https://euroweeklynnews.com/2025/06/04/fine-s-up-to-e60000-and-jail-time-introduced-to-protect-animals. U srpnju 2025. izglasane su izmjene Kaznenog zakona u Bugarskoj prema kojima se organiziranje ili sudjelovanje u borbama životinja ili uzgoj, dresura ili davanje životinja za takve borbe kažnjava s jednom do šest godina zatvora i novčanom kaznom, a ako se borbe snimaju radi distribucije, kazna se povećava na dvije do osam godina zatvora: https://www.bta.bg/en/news/933119-bulgarian-parliament-increases-penalties-for-animal-cruelty. Borbe životinja, bez obzira na vrstu, počivaju na istom obrascu okrutnosti: namjernom poticanju agresije, nanošenju boli, straha i ozljeda životinji radi zabave, klađenja ili profita. Svaka životinjska borba uključuje istu razinu patnje, istu društvenu opasnost, iste kriminogene obrasce i istu povezanost s ilegalnim klađenjem, organiziranim kriminalom i nasiljem u zajednici. Posebno imenovanje borbi životinja kao kaznenog djela jača preventivni učinak jer svatko tko razmišlja o uključivanju u tu djelatnost odmah će vidjeti da ga očekuju oštre sankcije. Pravnici, policija i sudovi dobit će precizno zakonsko uporište, bez traganja za analogijom u članku 205. ili primjenom različitih prekršajnih odredbi. Osim toga, uvrštavanjem borbi životinja kao kaznenoga djela Hrvatska će ispuniti preporuke Europske komisije i Vijeća Europe za jačanje kaznenopravne zaštite protiv organiziranog nasilja nad životinjama.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Prijedlog novoga članka 302.a: Obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja Predlažemo uvrštavanje novoga članka 302.a, koji glasi: „(1) Tko zna da je počinjeno kazneno djelo protiv životinja iz članka 205. ovoga Zakona i to neodgodivo ne prijavi nadležnim tijelima, kaznit će se novčanom kaznom do pedeset dnevnih iznosa ili kaznom zatvora do jedne godine. (2) Službena ili druga odgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. saznala obavljajući svoju dužnost i ne prijavi ga, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine. (3) Za kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se izuzeća iz članka 302. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona. (4) Sud može uz kaznu odrediti i sigurnosnu mjeru oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno ako postoji opasnost od njegova ponavljanja.” Obrazloženje: Predlažemo da se odmah nakon članka 302. uvede novi članak 302.a kojim se propisuje obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja. Ovo rješenje u potpunosti prati model iz članka 302. (obaveza prijave najtežih kaznenih djela), a primjenom na članku 205. KZ-a osigurava da svatko tko dozna za takvo djelo bude pravovremeno dužan obavijestiti policiju ili državno odvjetništvo. Također, predlažemo da se u članak 65. doda sigurnosna mjera „oduzimanje predmeta kojim je djelo počinjeno” radi sprječavanja ponavljanja djela. Naime, predloženom stavku 4. u novom članku 302.a dodaje se među sigurnosne mjere i mogućnost oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno. Ta bi mjera počela teći od izvršnosti		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			presude (kao i sve druge sigurnosne mjere), prema članku članku 67.a, trajala bi dok postoji opasnost da bi predmet mogao poslužiti za novo djelo te bi podlijevala obaveznom preispitivanju opravdanosti. Uzimajući u obzir da se radi o propustu (nečinjenju), odnosno o kaznenom djelu „pomoći počinitelju nakon počinjenja djela“, ali usmjerenom na zaštitu životinja, u stavku 1. predloženog novog članka predlažemo kaznu zatvora do jedne godine ili novčanu kaznu do 50 dnevnih iznosa. Taj prijedlog omogućava sudu dovoljnu fleksibilnost da kaznu proporcionalno prilagodi težini konkretnog slučaja, a istovremeno ostaje u okvirima zakonom propisanog minimuma i maksimuma dnevnog iznosa prema stavcima 2. i 4. članka 42. KZ-a. Stoga predlažemo uvođenje obaveze prijave zlostavljanja životinja kao nadopunu postojećeg okvira kaznenih djela protiv životinja iz članka 205. KZ-a, kojim se štite ranjivi subjekti od nepotrebnih patnji i zlostavljanja te radi usklađivanja s modelom iz članka 302. KZ-a., prema kojemu se već propisuje građanska i službena obaveza prijave težih kaznenih djela radi pravovremenog otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta. Obavezom prijave omogućava se brža reakcija nadležnih tijela, pravovremeno oduzimanje životinja i pokretanje postupka protiv počinitelja, a to jača preventivnu funkciju kaznenog prava i ranije zaštite životinja. Prenošenje zaraznih bolesti životinja te proizvodnja i promet štetnih sredstava za liječenje životinja Podržavamo predložene izmjene članaka 33. i 34. Nacrta prijedloga kojima se kroz izmjene članaka 206. i 207. važećeg Kaznenog zakona proširuje opseg kaznenopravne zaštite te povećavaju propisane kazne za kaznena djela povezana s prenošenjem zaraznih		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			bolesti životinja te proizvodnjom i prometom štetnih sredstava za liječenje životinja. Podržavamo i predložene izmjene koje se odnose na kaznena djela protiv okoliša, kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita okoliša i osigurava učinkovitije sankcioniranje najtežih oblika ugrožavanja okoliša. Nesavjesno pružanje veterinarske pomoći i Neovlašteno obavljanje veterinarske djelatnosti Podržavamo prijedloge sadržane u člancima 35. i 36. Nacrta prijedloga. Posebno smatramo važnima predložene izmjene članka 208. važećeg Kaznenog zakona, kojima se zakonski opis kaznenog djela proširuje na širi oblik očito nesavjesnog postupanja pri obavljanju veterinarske djelatnosti. Pozdravljamo i povećanje propisane kazne za ovo kazneno djelo. Podržavamo i uvođenje novog kaznenog djela neovlaštenog obavljanja veterinarske djelatnosti iz članka 208.a Kaznenog zakona. Smatramo da navedene izmjene predstavljaju dodatno važno jačanje kaznenopravne zaštite životinja te pridonose učinkovitijem sankcioniranju postupanja kojima se ugrožava njihovo zdravlje i dobrobit.		
121.	PRAVOBRANITELJ ZA DJECU	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Sukladno Zakonu o pravobranitelju za djecu („Narodne novine“, broj 73/17) u postupku javne rasprave putem e-savjetovanja dostavljamo mišljenje na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona. Pravobraniteljica za djecu pozdravlja zakonodavne aktivnosti Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije u obliku paketa od šest zakona kojim se u pravosuđe uvodi, između ostalog, novi institut doživotnog zatvora te tretmana i smještaja osoba po punom izvršenju kazne zatvora.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
122.	PRIJATELJI ŽIVOTINJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Pozdravljamo činjenicu da je Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije u ovom Nacrtu prepoznalo potrebu za daljnjim jačanjem kaznenopravne zaštite životinja i predložilo važne iskorake u tom području. Posebno cijenimo što su u Nacrt uključena rješenja koja odgovaraju na probleme na koje naša udruga kontinuirano upozorava uključujući uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, značajno povećanje kazni za ubijanje i mučenje životinja te jačanje zaštitne funkcije zabrane držanja i nabavljanja životinja. Smatramo da je riječ o važnom koraku prema učinkovitijoj kaznenopravnoj zaštiti životinja, što svesrdno podržavamo, te očekujemo da će se u daljnjem radu na izmjenama uvažiti i prijedlozi koje dostavljamo ovim putem.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
123.	PRIJATELJI ŽIVOTINJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Predlažemo proširiti članak 52. (Produljeno kazneno djelo) važećeg Kaznenog zakona i na kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo ili slobode životinje tako da se iza riječi: „osobe” dodaju riječi: „ili životinje”, i da odredba glasi: „(2) Kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode osobe ili životinje ne mogu se pravno označiti kao produljena.” Obrazloženje: Podržavamo smjer predloženih izmjena Kaznenog zakona kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita životinja te predlažemo da se u tom okviru razmotri i dopuna članka 52. stavka 2. važećeg Kaznenog zakona na način da se zabrana pravnog označavanja kaznenog djela kao produljenog proširi i na kaznena djela koja predstavljaju napad na	Nije prihvaćen	Prema Važećem konceptu KZ-a samo kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu i druge slobode, ne mogu se označiti kao produljena. Dakle, kazneno pravno gledano, produljeno djelo, ne može se primijeniti u slučaju napada na najviše vrednote kao što su život, tijelo, i spolne slobode čovjeka.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			život, tijelo, spolnu ili druge slobode životinje. Spolno iskorištavanje životinja posebno je okrutan oblik zlostavljanja životinja, zbog čega je nužno njegovo sankcioniranje kao zasebnog kaznenog djela. Pritom je svaka životinja ne samo različita zbog pripadnosti drugoj vrsti, već i unutar iste vrste postoje različite osobnosti, čemu svjedoči svatko tko ima iskustvo suživota sa psom, mačkom ili nekim drugim kućnim ljubimcem. S obzirom na ranjivi položaj životinja u odnosu u kojima ih netko spolno iskorištava te na proživljenu fizičku i psihičku bol i patnju, nužno je svako pojedinačno teško zlostavljanje životinje pravno vrednovati kao zaseban napad na zasebnu žrtvu. Zato postoji potreba da se jednako tretira svaki pojedinačni napad na životinju i da se za svaku silovanu životinju izriče zasebna kazna, a zatim jedinstvena, sukladno članku 51. Kaznenog zakona. Ovo isto vrijedi i za sva druga kaznena djela – ubijanje, mučenje i napuštanje životinja. Ovim prijedlogom jasno se utvrđuje da svako pojedinačno zlostavljanje životinje podliježe zasebnom kažnjavanju, bez mogućnosti zakonskog označavanja kao „produljenog kaznenog djela”, a što je uglavnom slučaj u praksi, iako se radi o iznimno teškim kaznenim djelima. Smatramo da bi ovakva dopuna bila logičan nastavak predloženog jačanja kaznenopravne zaštite životinja te molimo predlagatelja da razmotri ovaj prijedlog.		
124.	PRIJATELJI ŽIVOTINJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	Predlažemo uvrštavanje novoga članka 205.c, koji glasi: „(1) Tko uzgaja, prodaje ili preda drugome životinju za borbe, obučava životinje za borbe, organizira borbe životinja, oglašava borbe, organizira kladjenje ili sudjeluje u kladjenju u vezi s borbama životinja, kao	Nije prihvaćen	Jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teška zlostavljanje životinje (što borbe životinja uistinu i mogu biti iz koristoljublja).

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		KAZNENOG ZAKONA	gledatelj prisustvuje borbama životinja ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se.” Obrazloženje: Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji životinja za borbe, što potiče recidivizam. Primjerice, po cijeloj Hrvatskoj vrlo su raširene borbe pasa, no teško ih je dokazati jer se odvijaju skrivene daleko od očiju javnosti. Borbe pasa dio su organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa. Kako je riječ o ilegalnim događanjima, ozljede pasa rijetko liječe veterinari, a ako i liječe, tada su i oni uključeni u kazneno djelo mučenja životinja, koje ne prijavljuju. Organizatori i sudionici ostvaruju astronomske zarade putem kladjenja i parenja pasa, čime se želi postići njihova borbenost i agresivnost. Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju videosnimke borbi reklamirajući ovu		Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povisiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
.			krvavu razonodu. Borbe se redovito održavaju, a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno neudomljivi i na teret skloništa. Kako borbe životinja imaju sve elemente kaznenog djela, prije nego prekršajnog, svrha kažnjavanja bolje bi se postigla reguliranjem borbi i organiziranja borbi životinja kao kaznenog djela, po uzoru na neke druge države, npr. Kanadu koja počinitelje sankcionira kaznom zatvora do pet godina, Mađarska s tri do pet godina zatvora, Švicarska također zatvorskom kaznom, kao i Crna Gora u kojoj je odredbama Krivičnog zakonika od prosinca 2023. godine propisana kazna zatvora do tri godine. Izmjenama Kaznenog zakona u Italiji od lipnja 2025. oni koji organiziraju borbe životinja mogu dobiti dvije do četiri godine zatvora, s kaznama do 30 000 eura za sudionike: https://euroweeklynnews.com/2025/06/04/fines-up-to-e60000-and-jail-time-introduced-to-protect-animals. U srpnju 2025. izglasane su izmjene Kaznenog zakona u Bugarskoj prema kojima se organiziranje ili sudjelovanje u borbama životinja ili uzgoj, dresura ili davanje životinja za takve borbe kažnjava s jednom do šest godina zatvora i novčanom kaznom, a ako se borbe snimaju radi distribucije, kazna se povećava na dvije do osam godina zatvora: https://www.bta.bg/en/news/933119-bulgarian-parliament-increases-penalties-for-animal-cruelty. Borbe životinja, bez obzira na vrstu, počivaju na istom obrascu okrutnosti:		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			namjernom poticanju agresije, nanošenju boli, straha i ozljeda životinji radi zabave, kladenja ili profita. Svaka životinjska borba uključuje istu razinu patnje, istu društvenu opasnost, iste kriminogene obrasce i istu povezanost s ilegalnim kladenjem, organiziranim kriminalom i nasiljem u zajednici. Posebno imenovanje borbi životinja kao kaznenog djela jača preventivni učinak jer svatko tko razmišlja o uključivanju u tu djelatnost odmah će vidjeti da ga očekuju oštre sankcije. Pravnici, policija i sudovi dobit će precizno zakonsko uporište, bez traganja za analogijom u članku 205. ili primjenom različitih prekršajnih odredbi. Osim toga, uvrštavanjem borbi životinja kao kaznenoga djela Hrvatska će ispuniti preporuke Europske komisije i Vijeća Europe za jačanje kaznenopravne zaštite protiv organiziranog nasilja nad životinjama.		
125.	PRIJATELJI ŽIVOTINJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Predlažemo uvrštavanje novoga članka 302.a, koji glasi: „(1) Tko zna da je počinjeno kazneno djelo protiv životinja iz članka 205. ovoga Zakona i to neodgodivo ne prijavi nadležnim tijelima, kaznit će se novčanom kaznom do pedeset dnevnih iznosa ili kaznom zatvora do jedne godine. (2) Službena ili druga odgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. saznala obavljajući svoju dužnost i ne prijavi ga, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine. (3) Za kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se izuzeća iz članka 302. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona. (4) Sud može uz kaznu odrediti i sigurnosnu mjeru oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno ako postoji opasnost od njegova ponavljanja.” Obrazloženje:	Nije prihvaćen	Svatko tko ima saznanja da je počinjeno kazneno djelo dužan je to prijaviti nadležnom državnom odvjetništvu sukladno odredbama ZKP-a. KZ propisuje samostalno kazneno djelo neprijavlivanja počinjenog kaznenog djela (članak 302. Kz-a). Prema dikciji tog kaznenog djela neprijavlivanje tog kaznenog djela je kazneno djelo ako saznanja o počinjenom kaznenom djelu se odnose na kazneno djelo za koje je zaprečena kazna zatvora deset ili više godina uz znanje da bi takvom prijavom bilo omogućeno ili znatno olakšano otkrivanje djela. Dakle, neprijavlivanje kaznenog djela od osobe koja o njemu ima saznanja je u RH kazneno djelo samo ako se to neprijavlivanje odnosi na teška kaznena djela (10 ili više godina zatvora). Pri čemu nije moguće odstupiti od načela iz stavka 4. i 5. navedenog članka obzirom na opće prihvaćenu pravnu, moralnu

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Predlažemo da se odmah nakon članka 302. uvede novi članak 302.a kojim se propisuje obaveza prijavljivanja kaznenog djela ubijanja ili mučenja životinja. Ovo rješenje u potpunosti prati model iz članka 302. (obaveza prijave najtežih kaznenih djela), a primjenom na članku 205. KZ-a osigurava da svatko tko dozna za takvo djelo bude pravovremeno dužan obavijestiti policiju ili državno odvjetništvo. Također, predlažemo da se u članak 65. doda sigurnosna mjera „oduzimanje predmeta kojim je djelo počinjeno” radi sprječavanja ponavljanja djela. Naime, predloženom stavku 4. u novom članku 302.a dodaje se među sigurnosne mjere i mogućnost oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno. Ta bi mjera počela teći od izvršnosti presude (kao i sve druge sigurnosne mjere), prema članku članku 67.a, trajala bi dok postoji opasnost da bi predmet mogao poslužiti za novo djelo te bi podlijeerala obaveznom preispitivanju opravdanosti. Uzimajući u obzir da se radi o propustu (nečinjenju), odnosno o kaznenom djelu „pomoći počinitelju nakon počinjenja djela”, ali usmjerenom na zaštitu životinja, u stavku 1. predloženog novog članka predlažemo kaznu zatvora do jedne godine ili novčanu kaznu do 50 dnevnih iznosa. Taj prijedlog omogućava sudu dovoljnu fleksibilnost da kaznu proporcionalno prilagodi težini konkretnog slučaja, a istovremeno ostaje u okvirima zakonom propisanog minimuma i maksimuma dnevnog iznosa prema stavicima 2. i 4. članka 42. KZ-a. Stoga predlažemo uvođenje obaveze prijave zlostavljanja životinja kao nadopunu postojećeg okvira kaznenih djela protiv životinja iz članka 205. KZ-a, kojim se štite ranjivi subjekti od nepotrebnih patnji i zlostavljanja te radi usklađivanja s modelom iz		i sociološku procjenu da država ne smije prisiljavati pojedinca na postupanje kojom šteti vlastitoj obitelji, a koji je usko povezan s privilegijem oslobođenja od svjedočenja – tzv. blagodat svjedočenja. Prijedlog da se inkriminira službena ili odgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela saznala obavljajući svoju dužnost i koja ga nije prijavila već sada je kazneno djelo iz članka 302. stavak 2. KZ pod uvjetom da se ne radi o kaznenom djelu koje se progoni po privatnoj tužbi ili prijedlogu. Kako se kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja progoni po službenoj dužnosti to njegovo neprijavlivanje od strane službene ili odgovorne osobe (npr. veterinar) propisano kao kazneno djelo Neprijavlivanje je počinjenog kaznenog djela. Vezano uz propisivanje sigurnosne mjere oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno iste sud može oduzeti prema općim pravilima o oduzimanju predmeta iz članka 79. KZ-a kao predmete upotrebljene za počinjenje kaznenog djela.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			članka 302. KZ-a., prema kojemu se već propisuje građanska i službena obaveza prijave težih kaznenih djela radi pravovremenog otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta. Obavezom prijave omogućava se brža reakcija nadležnih tijela, pravovremeno oduzimanje životinja i pokretanje postupka protiv počinitelja, a to jača preventivnu funkciju kaznenog prava i ranije zaštite životinja.		
126.	MARIJA RUDMAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog dijela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
127.	MARINA PERČINIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Opći komentar 02.09.2026 21:24 Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja najstrožim mogućim kaznama.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
128.	GORANKA ROSANDA FURLAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Prijedlog dopune – prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima u okviru kaznenopravne zaštite Pozdravljam namjeru predlagatelja da izmjenama i dopunama Kaznenog zakona dodatno osnaži zaštitu života, zdravlja i opće sigurnosti te unaprijedi mehanizme procjene i zaštite društva od počinitelja teških i nasilnih kaznenih djela. Upravo polazeći od navedenog cilja, predlažem da se u okviru predmetnih izmjena razmotri i kaznenopravno prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima (THE LINK), osobito u kontekstu nasilja u obitelji, nasilja nad	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			ženama i djecom, prisilne kontrole, prijetnji, zastrašivanja i procjene rizika od budućega nasilnog ponašanja. Nasilje nad životinjama ne bi se smjelo promatrati isključivo kao izolirano kazneno djelo usmjereno protiv životinje. U određenom broju slučajeva ono predstavlja dio šireg obrasca nasilja, način demonstriranja moći i kontrole, sredstvo zastrašivanja ili kažnjavanja druge osobe, odnosno jedan od pokazatelja koji može biti relevantan pri procjeni rizika od daljnje eskalacije nasilja. U tom smislu posebno upućujem na britansku inicijativu HOLLY'S LAW, nastalu nakon ubojstva Holly Bramley. Njezinu je ubojstvu prethodio obrazac obiteljskog nasilja koji je uključivao i teško nasilje njezina supruga prema životinjama. Inicijativa upravo zbog toga zagovara sustavno prepoznavanje podataka o zlostavljanju životinja kao relevantnih informacija za zaštitu ljudi, međuresornu razmjenu informacija te uspostavljanje registra počinitelja nasilja nad životinjama. Vrijedan europski primjer predstavlja i višegodišnji rad kolegice Francesce Sorcinelli i LINK-ITALIA na području tzv. Zooantropologije devijantnosti i fenomena LINK – povezanosti zlostavljanja i/ili ubijanja životinja, interpersonalnog nasilja te drugih devijantnih, antisocijalnih i kriminalnih ponašanja. Talijansko iskustvo pokazuje mogućnost povezivanja kaznenopravnog sustava, policije, veterinarske struke, socijalnih službi i drugih institucija u prepoznavanju takvih slučajeva te njihovoj procjeni i prevenciji. Posebno važnim smatram OPĆI KOMENTAR BR.26 (2023.) ODBORA UJEDNINJENIH NARODA ZA PRAVA DJETETA, kojim je učinjen značajan iskorak u međunarodnom razumijevanju ove		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			problematiche. Odbor izrije kom navodi: „Djeca moraju biti zaštićena od svih oblika fizičkog i psihološkog nasilja te od izloženosti nasilju, kao što je obiteljsko nasilje ili nasilje počinjeno nad životinjama.“ Time je izloženost djeteta nasilju nad životinjama prestala biti pitanje koje se može promatrati isključivo kroz sustav zaštite životinja. Ona je istodobno pitanje prava i zaštite djeteta. Ovo je osobito važno jer dijete može biti višestruko povezano s takvim nasiljem: može mu svjedočiti, može živjeti u obitelji u kojoj se životinja zlostavlja kao sredstvo zastrašivanja i kontrole drugih članova obitelji, može biti emocionalno vezano uz životinju kojom mu počinitelj prijeti ili je ozljeđuje, ali može i samo iskazivati okrutnost prema životinjama. U svakom od tih slučajeva takvo ponašanje ili izloženost zahtijeva ozbiljnu stručnu procjenu, a ne trivijaliziranje. Upravo zato smatram važnim povezati navedeno s ciljem koji sam predlagatelj ističe u obrazloženju ovih izmjena – povećanjem razine zaštite života i zdravlja ljudi i opće sigurnosti te učinkovitijim odgovorom na najteže oblike kriminaliteta i odvrćanjem potencijalnih počinitelja. Ukoliko Republika Hrvatska ovim izmjenama uvodi i razvija mehanizme kojima nastoji prepoznati opasne počinitelje i procijeniti rizik od ponavljanja teških kaznenih djela, tada bi bilo opravdano da se u takvim procjenama, kada je to relevantno, uzima u obzir i dokumentirana povijest namjernog nasilja nad životinjama. Stoga predlažem razmotriti normativna rješenja kojima bi se: nasilje nad životinjom počinjeno radi zastrašivanja, prijetnje, kažnjavanja, osvete, prisile ili kontrole druge osobe izrije kom prepoznalo kao relevantna okolnost u kontekstu nasilja		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			u obitelji i drugih kaznenih djela protiv života i tijela, osobne slobode te braka, obitelji i djece; omogućilo da se ranije počinjenje teškog ili ponavljano nasilja nad životinjama uzima u obzir u strukturiranoj procjeni rizika od budućega nasilnog ponašanja, osobito kada postoje i drugi pokazatelji nasilja, prijetnji, prisilne kontrole ili antisocijalnog ponašanja; uspostavi odgovarajući sustav evidentiranja i kontrolirane međuresorne razmjene podataka o težim i ponavljanim slučajevima nasilja nad životinjama između policije, pravosudnih tijela, sustava socijalne skrbi, veterinarskih službi i drugih nadležnih tijela, uz odgovarajuća jamstva zaštite osobnih podataka; prilikom procjene ugroženosti djeteta izriekom uzima u obzir njegova izloženost nasilju nad životinjama, u skladu s Općim komentarom br. 26 Odbora UN-a za prava djeteta; razmotri mogućnost odgovarajuće zabrane držanja, nabavljanja ili skrbi o životinjama za osobe pravomoćno osuđene za teške ili ponavljane oblike namjernog zlostavljanja i ubijanja životinja, uz mogućnost razmjene takvih podataka među nadležnim tijelima. Pri tome nije riječ o tvrdnji da će osoba koja počinila nasilje nad životinjom nužno počinila nasilje nad čovjekom. Takva bi generalizacija bila znanstveno i pravno neopravdana. Riječ je o tome da se dokumentirano nasilje nad životinjama, osobito kada je teško, ponavljano, instrumentalno ili povezano s kontrolom drugih članova obitelji, ne smije previdjeti kao potencijalno relevantan indikator rizika. Jednako tako, zaštita životinja u ovome kontekstu nije suprotstavljena zaštiti ljudi. Upravo suprotno. Suvremeni pristupi prevenciji nasilja pokazuju		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			potrebu napuštanja institucionalnih „silosa“ u kojima se nasilje nad djetetom, nasilje nad partnerom i nasilje nad životinjom promatraju kao tri potpuno odvojena događaja, premda se mogu događati u istom domu, počinjeni od iste osobe i predstavljati dijelove istoga obrasca moći, prisile i nasilja. U svojem dosadašnjem obraćanju institucijama na ovu sam problematiku ukazivala upravo iz perspektive povezanosti različitih oblika nasilja: zlostavljanje životinja može predstavljati „vrh ledene sante“ i upozoravajući znak da je pojedinac ili obitelj u ozbiljnoj teškoći, zbog čega je rana intervencija i međuresorna suradnja od posebne važnosti. Republika Hrvatska sada ima priliku napraviti daljnji iskorak. Ukoliko je zajednički cilj predloženih izmjena Kaznenog zakona, kako navodi predlagatelj, „povećati razinu zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i opće sigurnosti“, tada prevencija ne bi trebala počinjati tek kada nasilje dosegne svoj najteži oblik. Ona mora uključivati sposobnost sustava da prepozna obrasce i upozoravajuće znakove koji mu mogu prethoditi ili ga pratiti. U tom smislu predlažem da Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije u daljnjem postupku izrade Zakona razmotri uključivanje stručnjaka iz područja kaznenog prava, kriminologije, socijalnog rada, psihologije, veterinarske forenzike, zaštite djece i zaštite životinja te predstavnika organizacija koje se stručno bave povezanošću nasilja nad ljudima i životinjama, radi izrade odgovarajućega interdisciplinarnog modela. Nasilje nad životinjama i nasilje nad ljudima ne moraju uvijek biti povezani, ali kada jesu povezani, pravni i zaštitni sustav tu povezanost mora biti		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			sposoban prepoznati prije nego što posljedice postanu nepovratne. Zaštita životinja u takvim slučajevima istodobno može biti zaštita djeteta, žene, obitelji i društva u cjelini.		
129.	ANTONIA MILANJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam sve komentare i nadopune koje su naveli Prijatelji životinja, a osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, te prijedlog da se kao zasebno kazneno djelo uvede proizvodnja i distribucija pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
130.	TATJANA IVEGEŠ-WILHELM	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam sve komentare i nadopune koje navode Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
131.	KRISTINA ŠIMUNOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam sve komentare i nadopune Prijatelja životinja. Smatram da je nužno ojačati zakonsku zaštitu životinja jer svakodnevno svjedočimo nasilju, zlostavljanju i okrutnom postupanju prema njima. Posebno podržavam uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja te povećanje zatvorskih kazni za mučenje i ubijanje životinja. Počinitelji nasilja nad životinjama moraju biti ozbiljnije prepoznati, a za svoja nedjela snositi strože i primjerenije kazne. Zakon mora jasno poručiti da je svako nasilje nad životinjama neprihvatljivo.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
132.	MELANIE GABELA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se dodatno unapređuje zaštita životinja, posebice uvođenje posebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja te strože kažnjavanje počinitelja	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	kaznenog djela ubijanja i mučenja životinja, uključujući povećanje zatvorskih kazni.		
133.	MARTINA PLANTAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam predložene izmjene i dopune Kaznenog zakona kojima se jača kaznenopravna zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, strože kažnjavanje mučenja i ubijanja životinja te obvezu prijavljivanja takvih kaznenih djela. Posebno smatram nužnim riješiti pitanje držanja pasa na lancu. Odredba kojom se zabranjuje „stalno” držanje psa vezanog u praksi je teško provediva – kako utvrditi da je pas na lancu cijeli dan ili praktički cijeli život ako se nadzor provede u jednom trenutku? Takva formulacija ostavlja prostor za izbjegavanje odgovornosti i omogućuje sustavu da formalno tvrdi kako zaštita postoji, dok se u praksi ne provodi. Držanje psa trajno vezanog nije spojivo s osnovnim standardima dobrobiti i humanog postupanja prema životinjama. Ako država propisuje zaštitu, mora osigurati i jasne, provedive odredbe te učinkovite sankcije. U protivnom se zaštita životinja svodi na mrtvo slovo na papiru. Stoga podržavam predložene izmjene i zahtijevam daljnje jačanje zaštite životinja, uključujući jasnu i provedivu zabranu dugotrajnog držanja pasa na lancu. Vrijeme je da se odgovornost za zaštitu životinja stvarno provodi, a ne da se problem samo formalno uredi.	Nije prihvaćen	Svatko tko ima saznanja da je počinjeno kazneno djelo dužan je to prijaviti nadležnom državnom odvjetništvu sukladno odredbama ZKP-a. Vezano uz problematiku stalnog držanja pasa vezanih ukazujemo da isto nije predmet kaznenog zakonodavstva.
134.	MARIJA PLENTAJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam sve komentare i nadopune koje su naveli Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
135.	PETRA BRUNA BRKIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
136.	TINA BEBIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam sve komentare i nadopune Prijatelja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
137.	MATIJA KNEZ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam dodatno jačanje kaznenopravne zaštite životinja kroz predložene izmjene Kaznenog zakona. Posebno važnim smatram uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, kao i povećanje kazni za njihovo ubijanje ili mučenje. Smatram da tako teški oblici nasilja nad životinjama trebaju biti jasnije prepoznati i strože sankcionirani te da predložene izmjene predstavljaju važan korak u tom smjeru.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
138.	ANNA VIDOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam sve komentare i nadopune koje su naveli Prijatelji životinja, ukratko podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, te povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
139.	TEA FURJANIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		KAZNENOG ZAKONA			
140.	ZVONKA JAKOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Predlažem veće ovlasti Veterinarske inspekcije u reguliranju i sankcioniranju prekršitelja.	Nije prihvaćen	Ovlasti veterinarske inspekcije ne normiraju se kaznenim zakonodavstvom
141.	SUNČICA NOUSRA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Predlažem veće ovlasti Veterinarske inspekcije u reguliranju i sankcioniranju prekršitelja.	Nije prihvaćen	Ovlasti veterinarske inspekcije ne propisuje se kaznenim zakonodavstvom.
142.	JELENA PRIMORAC	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Podržavam prijedlog da se uvodi obaveza prijave zlostavljanja životinja kao nadopunu postojećeg okvira kaznenih djela protiv životinja iz članka 205. KZ-a, kojim se štite ranjivi subjekti od nepotrebnih patnji i zlostavljanja te radi usklađivanja s modelom iz članka 302.	Nije prihvaćen	Svatko tko ima saznanja da je počinjeno kazneno djelo dužan je to prijaviti nadležnom državnom odvjetništvu sukladno odredbama ZKP-a. KZ propisuje samostalno kazneno djelo neprijavljivanja počinjenog kaznenog djela (članak 302 Kz-a). Prema dikciji tog kaznenog djela neprijavljivanje tog kaznenog djela je kazneno djelo ako saznanja o počinjenom kaznenom djelu se odnose na kazneno djelo za koje je zaprečena kazna zatvora deset ili više godina uz znanje da bi takvom prijavom bilo omogućeno ili znatno olakšano otkrivanje djela. Dakle, neprijavljivanje kaznenog djela od osobe koja o njemu ima saznanja je u RH kazneno djelo samo ako se to neprijavljivanje odnosi na teška kaznena djela (10 ili više godina zatvora)
143.	MAJA VIDAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 1.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se dodatno unapređuje zaštita životinja, posebice uvođenje posebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja te strože kažnjavanje počinitelja	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kaznenog djela ubijanja i mučenja životinja, uključujući povećanje zatvorskih kazni.		
144.	JELENA GLAMAĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 1.	Podržavam	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
145.	GORANA GALIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 1.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
146.	MELANIE GABELA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 1.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se dodatno unapređuje zaštita životinja, posebice uvođenje posebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja te strože kažnjavanje počinitelja kaznenog djela ubijanja i mučenja životinja, uključujući povećanje zatvorskih kazni.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
147.	DANIJELA BARIČAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 1.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Smatram da je uz izmjene zakonskih odredbi nužno jasno definirati i odgovornost službenih osoba koje su dužne postupati u zaštiti dobrobiti životinja. Nije dovoljno propisati obveze ako za njihovo ignoriranje, nepostupanje ili namjerno zanemarivanje ne postoje konkretne i učinkovite sankcije. Posebno se to odnosi na komunalne redare, nadležne službe, inspeksijska tijela i druge osobe koje u okviru svojih ovlasti zaprimaju prijave o zlostavljanju, zanemarivanju ili neadekvatnim uvjetima držanja životinja. Kada službena osoba primi prijavu i ne poduzme ništa,	Nije prihvaćen	Navedeni prijedlozi ne normiraju se Kaznenim zakonodavstvom, a ukoliko odgovornost službenih osoba ulazi u domenu kaznenog zakonodavstva, na iste će se primijeniti kaznena djela iz Kaznenog zakona.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			odgađa postupanje, prebacuje odgovornost na drugoga ili svjesno zanemaruje očito kršenje propisa, takvo postupanje ne smije ostati bez posljedica. Zakon mora jednako obvezivati sve – i građane i one koji su zaduženi za njegovo provođenje. Ne može se od građana očekivati poštivanje zakona ako istodobno osobe koje su ovlaštene i dužne provoditi zakon mogu nekažnjeno ignorirati prijave i zatvarati oči pred zlostavljanjem i zanemarivanjem životinja. Stoga predlažem da se zakonom jasno propiše: odgovornost službenih osoba za nepostupanje po zaprimljenoj prijavi; obveza evidentiranja svake prijave i poduzetih radnji; propisani rokovi za postupanje u slučajevima ugrožene dobrobiti životinje; sankcije za neopravdano nepostupanje, zanemarivanje službene dužnosti ili pogodovanje počinitelju; mogućnost utvrđivanja disciplinske, prekršajne, a prema okolnostima slučaja i druge odgovornosti službene osobe; učinkovit nadzor nad radom tijela koja provode propise o zaštiti životinja. Poseban problem predstavlja situacija kada službene osobe godinama toleriraju neodgovorno ponašanje pojedinaca, iako su upoznate s problemom. Takvim se postupanjem zapravo šalje poruka da se zakon može kršiti bez posljedica. Time se ne štiti samo počinitelja, nego se sustav pretvara u mehanizam koji omogućuje nastavak zlostavljanja i zanemarivanja. Imamo problem koji nije samo u tome što su pojedine zakonske odredbe nedovoljno dobre. Još veći problem je što se postojeći propisi često ne provode dosljedno. Zakon bez provedbe, kontrole i odgovornosti ostaje samo mrtvo slovo na papiru. Ako želimo stvarnu zaštitu životinja, potrebno je uspostaviti sustav u kojem		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			će biti odgovoran ne samo onaj tko životinju zlostavlja ili zanemaruje, već i onaj tko je takvo ponašanje bio dužan zaustaviti, a svjesno nije postupio. Zaštita životinja ne smije ovisiti o dobroj volji pojedinca u sustavu. Ona mora biti zakonska obveza – a za neispunjavanje te obveze moraju postojati stvarne i provedive sankcije.		
148.	JELENA VLADISAVLJEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 1.	Podržavam dopunu članka 24. stavka 4. Kaznenog zakona kojom se među sigurnosne mjere koje se mogu izreći neubrojivoj osobi uvrštava i zabrana držanja i nabavljanja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
149.	GORANKA ROSANDA FURLAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 1.	Prijedlog dopune – prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima u okviru kaznenopravne zaštite Pozdravljam namjeru predlagatelja da izmjenama i dopunama Kaznenog zakona dodatno osnaži zaštitu života, zdravlja i opće sigurnosti te unaprijedi mehanizme procjene i zaštite društva od počinitelja teških i nasilnih kaznenih djela. Upravo polazeći od navedenog cilja, predlažem da se u okviru predmetnih izmjena razmotri i kaznenopravno prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima (THE LINK), osobito u kontekstu nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i djecom, prisilne kontrole, prijetnji, zastrašivanja i procjene rizika od budućega nasilnog ponašanja. Nasilje nad životinjama ne bi se smjelo promatrati isključivo kao izolirano kazneno djelo usmjereno protiv životinje. U određenom broju slučajeva ono predstavlja dio šireg obrasca nasilja, način demonstriranja moći i kontrole, sredstvo zastrašivanja ili kažnjavanja druge osobe, odnosno jedan od pokazatelja koji može biti relevantan pri procjeni rizika od daljnje eskalacije nasilja. U tom smislu	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			posebno upućujem na britansku inicijativu HOLLY'S LAW, nastalu nakon ubojstva Holly Bramley. Njezinu je ubojstvu prethodio obrazac obiteljskog nasilja koji je uključivao i teško nasilje njezina supruga prema životinjama. Inicijativa upravo zbog toga zagovara sustavno prepoznavanje podataka o zlostavljanju životinja kao relevantnih informacija za zaštitu ljudi, međuresornu razmjenu informacija te USPOSTAVLJANJE REGISTRA POČINITELJA NASILJA NAD ŽIVOTINJAMA. Vrijedan europski primjer predstavlja i višegodišnji rad kolegice Francesce Sorcinelli i LINK-ITALIA na području tzv. Zooantropologije devijantnosti i fenomena LINK – povezanosti zlostavljanja i/ili ubijanja životinja, interpersonalnog nasilja te drugih devijantnih, antisocijalnih i kriminalnih ponašanja. Talijansko iskustvo pokazuje mogućnost povezivanja kaznenopravnog sustava, policije, veterinarske struke, socijalnih službi i drugih institucija u prepoznavanju takvih slučajeva te njihovoj procjeni i prevenciji. Posebno važnim smatram OPĆI KOMENTAR BR.26 (2023.) ODBORA UJEDNINJENIH NARODA ZA PRAVA DJETETA, kojim je učinjen značajan iskorak u međunarodnom razumijevanju ove problematike. ODBOR IZRIJEKOM NAVODI: "DJECA MORAJU BITI ZAŠTIĆENA OD SVIH OBLIKA FIZIČKOG I PSIHOLOŠKOG NASILJA TE OD IZLOŽENOSTI NASILJU, KAO ŠTO JE OBITELJSKO NASILJE ILI NASILJE POČINJENO NAD ŽIVOTINJAMA." Time je izloženost djeteta nasilju nad životinjama prestala biti pitanje koje se može promatrati isključivo kroz sustav zaštite životinja. Ona je istodobno pitanje prava i zaštite djeteta. Ovo je osobito važno jer dijete može biti višestruko povezano s takvim nasiljem: može mu svjedočiti, može		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			živjeti u obitelji u kojoj se životinja zlostavlja kao sredstvo zastrašivanja i kontrole drugih članova obitelji, može biti emocionalno vezano uz životinju kojom mu počinitelj prijeti ili je ozljeđuje, ali može i samo iskazivati okrutnost prema životinjama. U svakom od tih slučajeva takvo ponašanje ili izloženost zahtijeva ozbiljnu stručnu procjenu, a ne trivijaliziranje. Upravo zato smatram važnim povezati navedeno s ciljem koji sam predlagatelj ističe u obrazloženju ovih izmjena – povećanjem razine zaštite života i zdravlja ljudi i opće sigurnosti te učinkovitijim odgovorom na najteže oblike kriminaliteta i odvraćanjem potencijalnih počinitelja. Ukoliko Republika Hrvatska ovim izmjenama uvodi i razvija mehanizme kojima nastoji prepoznati opasne počinitelje i procijeniti rizik od ponavljanja teških kaznenih djela, tada bi bilo opravdano da se u takvim procjenama, kada je to relevantno, uzima u obzir i dokumentirana povijest namjernog nasilja nad životinjama. Stoga predlažem razmotriti normativna rješenja kojima bi se: nasilje nad životinjom počinjeno radi zastrašivanja, prijetnje, kažnjavanja, osvete, prisile ili kontrole druge osobe izriekom prepoznalo kao relevantna okolnost u kontekstu nasilja u obitelji i drugih kaznenih djela protiv života i tijela, osobne slobode te braka, obitelji i djece; omogućilo da se ranije počinjenje teškog ili ponavljano nasilja nad životinjama uzima u obzir u strukturiranoj procjeni rizika od budućega nasilnog ponašanja, osobito kada postoje i drugi pokazatelji nasilja, prijetnji, prisilne kontrole ili antisocijalnog ponašanja; uspostavi odgovarajući sustav evidentiranja i kontrolirane međuresorne razmjene podataka o težim i		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			ponavljanim slučajevima nasilja nad životinjama između policije, pravosudnih tijela, sustava socijalne skrbi, veterinarskih službi i drugih nadležnih tijela, uz odgovarajuća jamstva zaštite osobnih podataka; prilikom procjene ugroženosti djeteta izrijeком uzima u obzir njegova izloženost nasilju nad životinjama, u skladu s Općim komentarom br. 26 Odbora UN-a za prava djeteta; razmotri mogućnost odgovarajuće zabrane držanja, nabavljanja ili skrbi o životinjama za osobe pravomoćno osuđene za teške ili ponavljane oblike namjernog zlostavljanja i ubijanja životinja, uz mogućnost razmjene takvih podataka među nadležnim tijelima. Pri tome nije riječ o tvrdnji da će osoba koja počinila nasilje nad životinjom nužno počinila nasilje nad čovjekom. Takva bi generalizacija bila znanstveno i pravno neopravdana. Riječ je o tome da se dokumentirano nasilje nad životinjama, osobito kada je teško, ponavljano, instrumentalno ili povezano s kontrolom drugih članova obitelji, ne smije previdjeti kao potencijalno relevantan indikator rizika. Jednako tako, zaštita životinja u ovome kontekstu nije suprotstavljena zaštiti ljudi. Upravo suprotno. Suvremeni pristupi prevenciji nasilja pokazuju potrebu napuštanja institucionalnih „silosa“ u kojima se nasilje nad djetetom, nasilje nad partnerom i nasilje nad životinjom promatraju kao tri potpuno odvojena događaja, premda se mogu događati u istom domu, počinjeni od iste osobe i predstavljati dijelove istoga obrasca moći, prisile i nasilja. U svojem dosadašnjem obraćanju institucijama na ovu sam problematiku ukazivala upravo iz perspektive povezanosti različitih oblika nasilja:		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zlostavljanje životinja može predstavljati „vrh ledene sante“ i upozoravajući znak da je pojedinac ili obitelj u ozbiljnoj teškoći, zbog čega je rana intervencija i međuresorna suradnja od posebne važnosti. Republika Hrvatska sada ima priliku napraviti daljnji iskorak. Ukoliko je zajednički cilj predloženih izmjena Kaznenog zakona, kako navodi predlagatelj, „povećati razinu zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i opće sigurnosti“, tada prevencija ne bi trebala počinjati tek kada nasilje dosegne svoj najteži oblik. Ona mora uključivati sposobnost sustava da prepozna obrasce i upozoravajuće znakove koji mu mogu prethoditi ili ga pratiti. U tom smislu predlažem da Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije u daljnjem postupku izrade Zakona razmotri uključivanje stručnjaka iz područja kaznenog prava, kriminologije, socijalnog rada, psihologije, veterinarske forenzike, zaštite djece i zaštite životinja te predstavnika organizacija koje se stručno bave povezanošću nasilja nad ljudima i životinjama, radi izrade odgovarajućega interdisciplinarnog modela. Nasilje nad životinjama i nasilje nad ljudima ne moraju uvijek biti povezani, ali kada jesu povezani, pravni i zaštitni sustav tu povezanost mora biti sposoban prepoznati prije nego što posljedice postanu nepovratne. Zaštita životinja u takvim slučajevima istodobno može biti zaštita djeteta, žene, obitelji i društva u cjelini.		
150.	PRIJATELJI ŽIVOTINJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 1.	Zahvaljujemo što je Ministarstvo prihvatilo prijedlog da se sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja može izreći i neubrojivoj osobi. Stoga podržavamo dopunu članka 24. stavka 4. Kaznenog zakona kojom se među sigurnosne mjere koje	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			se mogu izreći neubrojivoj osobi uvrštava i zabrana držanja i nabavljanja životinja. U članku 24. Kaznenog zakona uređeno je da se neubrojivoj osobi ne može izreći kazna, nego se s njom postupa prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, dok se za postupanje koje ne ostaje bez posljedica mogu primijeniti sigurnosne mjere. Dosadašnji katalog mjera u stavku 4. obuhvaća zabranu obavljanja dužnosti ili djelatnosti, zabranu upravljanja vozilom, zabranu približavanja, udaljenje iz zajedničkog kućanstva i zabranu pristupa internetu. Dopuna stavka 4. ograničenjem držanja i nabavljanja životinja uvodi specifičnu, preventivnu mjeru usmjerenu na sprječavanje ponovne štete životinjama i okolini u slučajevima kada je u prošlosti došlo do zlostavljanja ili nemara nad životinjom. Riječ je o važnoj preventivnoj mjeri kojom se omogućava zaštita životinja i u slučajevima kada počinitelju zbog neubrojivosti nije moguće izreći kaznu. Smatramo osobito važnim da kaznenopravni sustav i u takvim slučajevima može spriječiti ponavljanje opasnog ponašanja prema životinjama. Dopuna zakonske odredbe omogućava sinkroniziranu primjenu medicinske zaštite i sigurnosne mjere u kriminalno-pravnom smislu, pa će nadležni sud pri jednom odlučivanju moći propisati i hospitalizaciju (prema Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama) i istodobno zabraniti držanje i nabavu životinja (prema Kaznenom zakonu). Time se postavlja jedinstven, dosljedan standard primjene sigurnosnih mjera usklađujući svrhu medicinskog tretmana neubrojive osobe i nužne preventivne mjere u kaznenopravnom području.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
151.	PETRA TUDOR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 1.	Podržavam prijedlog da se sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja može izreći i neubrojivoj osobi. Stoga podržavamo dopunu članka 24. stavka 4. Kaznenog zakona kojom se među sigurnosne mjere koje se mogu izreći neubrojivoj osobi uvrštava i zabrana držanja i nabavljanja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
152.	VALENTINA BATRNEK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 1.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog se prima na znanje.
153.	STJEPAN MILARDOVI Ć	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 1.	Zahvaljujemo što je Ministarstvo prihvatilo prijedlog da se sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja može izreći i neubrojivoj osobi. Stoga podržavamo dopunu članka 24. stavka 4. Kaznenog zakona kojom se među sigurnosne mjere koje se mogu izreći neubrojivoj osobi uvrštava i zabrana držanja i nabavljanja životinja. U članku 24. Kaznenog zakona uređeno je da se neubrojivoj osobi ne može izreći kazna, nego se s njom postupa prema odredbama Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, dok se za postupanje koje ne ostaje bez posljedica mogu primijeniti sigurnosne mjere. Dosadašnji katalog mjera u stavku 4. obuhvaća zabranu obavljanja dužnosti ili djelatnosti, zabranu upravljanja vozilom, zabranu približavanja, udaljenje iz zajedničkog kućanstva i zabranu pristupa internetu. Dopuna stavka 4. ograničenjem držanja i nabavljanja životinja uvodi specifičnu, preventivnu mjeru usmjerenu na sprječavanje ponovne štete životinjama i okolini u slučajevima kada je u prošlosti došlo do zlostavljanja ili nemara nad životinjom. Riječ je o važnoj preventivnoj mjeri kojom se	Primljeno na znanje	Radi se o komentaru koji podržava prijedlog Udruge na koje je već odgovoreno

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			omogućava zaštita životinja i u slučajevima kada počinitelju zbog neubrojivosti nije moguće izreći kaznu. Smatramo osobito važnim da kaznenopravni sustav i u takvim slučajevima može spriječiti ponavljanje opasnog ponašanja prema životinjama. Dopuna zakonske odredbe omogućava sinkroniziranu primjenu medicinske zaštite i sigurnosne mjere u kriminalno-pravnom smislu, pa će nadležni sud pri jednom odlučivanju moći propisati i hospitalizaciju (prema Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama) i istodobno zabraniti držanje i nabavu životinja (prema Kaznenom zakonu). Time se postavlja jedinstven, dosljedan standard primjene sigurnosnih mjera usklađujući svrhu medicinskog tretmana neubrojive osobe i nužne preventivne mjere u kaznenopravnom području.		
154.	PRAVOBRA NITELJ ZA DJECU	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 3.	U odnosu na odredbu članka 3. prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona kojim se uvodi novi članak 46.a (Kazna doživotnog zatvora) posebno pozdravljamo rješenje da se kazna doživotnog zatvora ne može izreći počinitelju koji je kazneno djelo počinio u vrijeme kada nije navršio 18 godina. Navedeno je u skladu sa stajalištem UN-ovog Odbora za prava djeteta i međunarodnih standarda utvrđenih Konvencijom o pravima djeteta, koji zahtijevaju da se s djecom u sukobu sa zakonom postupa na način koji daje prioritet njihovoj rehabilitaciji i reintegraciji te da se svako lišavanje slobode koristi samo kao krajnja mjera i u najkraćem primjerenom roku.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
155.	PUČKI PRAVOBRA NITELJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 4.	Člancima 2. i. 4. Prijedloga zakona, predlaže se uvođenje kazne doživotnog zatvora, koje se obrazlaže okolnošću da počinjenja najtežih kaznenih djela i njihova ponavljanja, kojima	Nije prihvaćen	Uvođenje kazne doživotnog zatvora za najteža kaznena djela pitanje je kaznenopravne politike, pri čemu se predloženim izmjenama nastoji omogućiti primjeren

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			svjedočimo, upućuju na to da kazne zatvora izrečene u određenom trajanju u iznimnim slučajevima nisu ostvarile svoju rehabilitacijsku svrhu. Stoga je radi učinkovitije prevencije osobito teških kaznenih djela, predložena mogućnost izricanja kazne doživotnog zatvora. Institut doživotnog zatvora uvodi se za katalog kaznenih djela za koje je već propisana kazna dugotrajnog zatvora, ili se tek predlaže takvo propisivanje, i to u odnosu na teška kaznena djela protiv okoliša (214. a) te kvalificirani oblik teških kaznenih djela protiv opće sigurnosti (članak 222. stavak 3.). Pri tome se propisivanje kazne doživotnog zatvora predlaže u alternativi s kaznom dugotrajnog zatvora, a prilikom odlučivanja o vrsti i visini kazne (treba li izreći kaznu dugotrajnog zatvora ili kaznu doživotnog zatvora), sud bi trebao uzeti u obzir pravila za odmjeravanje kazne iz članka 47. Kaznenog zakona te će mu kao polazišna točka poslužiti stupanj krivnje počinitelja, kao i svrha kažnjavanja. Načelno ukazujemo da je razumljiva potreba društva da na najteža kaznena djela odgovori na način koji štiti život i sigurnost građana, a pitanje vrste i visine kazni u prvom je redu pitanje kaznene politike, no pri donošenju takvih odluka važno je voditi računa o standardima zaštite ljudskih prava. Doživotni zatvor kao takav nije protivan Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava, međutim, europski standardi zahtijevaju da i osoba osuđena na doživotni zatvor ima stvarnu mogućnost da se nakon određenog vremena njezina situacija individualno preispita, odnosno da se nakon proteka određenog vremena procijeni postoje li i dalje razlozi zbog kojih je daljnje zatvaranje nužno, pri		odgovor na najteže oblike kaznenih djela za koje kazna dugotrajnog zatvora u iznimnim slučajevima ne bi bila dostatna. Kazna doživotnog zatvora predviđena je alternativno uz kaznu dugotrajnog zatvora, čime se omogućuje individualizacija kazne u svakom konkretnom slučaju. Pri odmjeravanju kazne sud je dužan primijeniti opća pravila o odmjeravanju kazne te uzeti u obzir sve okolnosti konkretnog slučaja, osobito stupanj krivnje, okolnosti pod kojima je kazneno djelo počinjeno te svrhu kažnjavanja. Razlika između kazne dugotrajnog i doživotnog zatvora stoga ne znači mogućnost proizvoljnog odabira kazne, već zahtijeva obrazloženu sudsku odluku utemeljenu na okolnostima konkretnog slučaja. U odnosu na mogućnost izricanja kazne doživotnog zatvora mlađim punoljetnicima, ističe se uzimajući u obzir Nacrt prijedloga zakona o izmjenama Zakona o sudovima za mladež, kako će se ista moći izreći samo u odnosu na mlađe punoljetnik pod uvjetima propisanim Kaznenim zakonom, kada je to opravdano s obzirom na način počinjenja kaznenog djela i okolnosti koje se odnose na ličnost mlađeg punoljetnika, a koje opravdavaju uvjerenje da se svrha kažnjavanja neće moći postići blažom sankcijom. U odnosu na prijedlog za propisivanje kraćeg razdoblja za razmatranje uvjetnog otpusta za mlađe punoljetnike, s obzirom na iznimnu težinu kaznenih djela za koja se može izreći kazna doživotnog zatvora, smatra se opravdanim jedinstveno propisati minimalno razdoblje nakon kojeg se može preispitivati opravdanost daljnjeg izvršavanja kazne, a kako to odgovara i današnjem kaznenopravnom uređenju u odnosu na kaznu dugotrajnog zatvora.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			čemu ako osoba i dalje predstavlja ozbiljnu opasnost, ostaje u zatvoru. Istodobno, država joj tijekom izvršavanja kazne mora omogućiti uvjete u kojima je rehabilitacija uopće moguća, pri čemu ne možemo zanemariti stvarno stanje hrvatskog zatvorskog sustava. Pučka pravobraniteljica već godinama upozorava na prenapučenost, nedostatak službenika, teškoće u provedbi individualnih programa izvršavanja kazne i druge probleme u dostupnosti zdravstvene zaštite. Uvođenje doživotnog zatvora zato bi morala pratiti i ozbiljna procjena kapaciteta zatvorskog sustava i ulaganje u stručni tretman tijekom izvršenja kazne. Ovim putem naglašavamo i da Kazneni zakon djeluje na kraju, nakon što je teško kazneno djelo već počinjeno. Zaštita građana zahtijeva i pravodobno prepoznavanje rizika, učinkovitu reakciju institucija, razmjenu informacija, odgovarajući tretman, nadzor i što je više moguće - prevenciju nasilja. Stoga je uz uvođenje kazne doživotnog zatvora ključno paralelno raditi na uspostavljanju sustava koji će učinkovito prevenirati da do najtežih kaznenih djela dolazi što rjeđe. Posebno ističemo da je predviđeno da će se doživotni zatvor moći izreći i mlađim punoljetnicima, to jest počiniteljima u dobi od 18 do 21 godine, na koje će se onda primjenjivati za njih možda i previsoko postavljeni prag od 25 godina za uvjetni otpust. Ova najstroža kazna morala bi ostaviti stvarnu mogućnost preispitivanja, posebno kada se može izreći i osobama od 18 do 21 godine, stoga predlažemo razmotriti da se za mlađe punoljetnike propiše kraće razdoblje za razmatranje uvjetnog otpusta.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Pri tome, ukazujemo da je pri uvođenju instituta doživotnog zatvora odabran jedan od mogućih modela. Naime, u hrvatskom kaznenopravnom sustavu kazna dugotrajnog zatvora već je predviđena kao iznimna sankcija za najteža i najpogibelnija kaznena djela. Uvođenjem doživotnog zatvora kao alternativne kazne za isti katalog kaznenih djela zapravo se uvodi nova mjera zatvorske kazne, pri čemu ostaje potencijalno nedovoljno jasna granica između primjene dugotrajnog i doživotnog zatvora. Ovako predloženo rješenje razlikuje se od uređenja usporedivih država članica Europske unije na koje se predlagatelj poziva. Primjerice, Slovenija, Austrija, Italija i Njemačka za određena najteža kaznena djela propisuju kaznu doživotnog zatvora, ali istodobno ne poznaju institut dugotrajnog zatvora kakav postoji u hrvatskom pravu. S obzirom na postojanje distinkcije između kazne dugotrajnog zatvora i kazne doživotnog zatvora sud bi prilikom obrazlaganja vrste i visine (mjere) kazne trebao jasno navesti razloge kojima se vodio pri odmjeravanju kazne, odnosno razloge zbog kojih se u konkretnom slučaju odlučio za kaznu dugotrajnog ili doživotnog zatvora.		
156.	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 5.	Člankom 5. Nacrta prijedloga mijenja se članak 51. stavak 3. Kaznenog zakona na način da se propisuje da sud može izreći jedinstvenu kaznu doživotnog zatvora ako su za dva ili više kaznenih djela utvrđene pojedinačne kazne dugotrajnog zatvora. Hrvatska odvjetnička komora smatra da je navedena odredba u suprotnosti s odredbom članka 51. stavkom 2. Kaznenog zakona kojom je propisano da se jedinstvena kazna sastoji u povišenju najviše pojedinačne	Prihvaćen	Prijedlog je prihvaćen.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			utvrđene kazne, ali ne smije doseći zbir pojedinačnih kazni, niti premašiti najveću mjeru kazne dugotrajnog zakona, odnosno novčane kazne. Naime, prema mišljenju Hrvatske odvjetničke komore doživotna kazna zatvora je veća od zbroja pojedinačno utvrđenih dugotrajnih kazni zatvora i premašuje najveću mjeru kazne dugotrajnog zakona, a slijedom čega se ukazuje nužnim, radi izbjegavanja mogućeg pogrešnog tumačenja, jasno propisati isključuje li odredba predloženog članka 53. stavka 3. Kaznenog zakona iz primjene odredbu članka 53. stavka 2. Kaznenog zakona odnosno je li navedena odredba lex specialis u odnosu na navedenu odredbu kojom je metoda asperacije propisana kao generalno pravilo pri odmjeravanju jedinstvene kazne.		
157.	LIDIJA OREŠKOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 5.	Dovoljno je da jednom ponovi djelo, a ne dva puta, kako bi bilo logično da se takva osoba makne iz društva kojem prijeti svojom pristunošću.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
158.	GORANKA ROSANDA FURLAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 9.	Prijedlog dopune – prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima u okviru kaznenopravne zaštite Pozdravljam namjeru predlagatelja da izmjenama i dopunama Kaznenog zakona dodatno osnaži zaštitu života, zdravlja i opće sigurnosti te unaprijedi mehanizme procjene i zaštite društva od počinitelja teških i nasilnih kaznenih djela. Upravo polazeći od navedenog cilja, predlažem da se u okviru predmetnih izmjena razmotri i kaznenopravno prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima (THE LINK), osobito u kontekstu nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i djecom, prisilne kontrole, prijetnji, zastrašivanja i procjene	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			rizika od budućega nasilnog ponašanja. Nasilje nad životinjama ne bi se smjelo promatrati isključivo kao izolirano kazneno djelo usmjereno protiv životinje. U određenom broju slučajeva ono predstavlja dio šireg obrasca nasilja, način demonstriranja moći i kontrole, sredstvo zastrašivanja ili kažnjavanja druge osobe, odnosno jedan od pokazatelja koji može biti relevantan pri procjeni rizika od daljnje eskalacije nasilja. U tom smislu posebno upućujem na britansku inicijativu HOLLY'S LAW, nastalu nakon ubojstva Holly Bramley. Njezinu je ubojstvu prethodio obrazac obiteljskog nasilja koji je uključivao i teško nasilje njezina supruga prema životinjama. Inicijativa upravo zbog toga zagovara sustavno prepoznavanje podataka o zlostavljanju životinja kao relevantnih informacija za zaštitu ljudi, međuresornu razmjenu informacija te uspostavljanje registra počinitelja nasilja nad životinjama. Vrijedan europski primjer predstavlja i višegodišnji rad kolegice Francesce Sorcinelli i LINK-ITALIA na području tzv. Zooantropologije devijantnosti i fenomena LINK – povezanosti zlostavljanja i/ili ubijanja životinja, interpersonalnog nasilja te drugih devijantnih, antisocijalnih i kriminalnih ponašanja. Talijansko iskustvo pokazuje mogućnost povezivanja kaznenopravnog sustava, policije, veterinarske struke, socijalnih službi i drugih institucija u prepoznavanju takvih slučajeva te njihovoj procjeni i prevenciji. Posebno važnim smatram OPĆI KOMENTAR BR.26 (2023.) ODBORA UJEDNINJENIH NARODA ZA PRAVA DJETETA, kojim je učinjen značajan iskorak u međunarodnom razumijevanju ove problematike. Odbor izrijeком navodi: „Djeca moraju biti zaštićena od		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			svih oblika fizičkog i psihološkog nasilja te od izloženosti nasilju, kao što je obiteljsko nasilje ili nasilje počinjeno nad životinjama.“ Time je izloženost djeteta nasilju nad životinjama prestala biti pitanje koje se može promatrati isključivo kroz sustav zaštite životinja. Ona je istodobno pitanje prava i zaštite djeteta. Ovo je osobito važno jer dijete može biti višestruko povezano s takvim nasiljem: može mu svjedočiti, može živjeti u obitelji u kojoj se životinja zlostavlja kao sredstvo zastrašivanja i kontrole drugih članova obitelji, može biti emocionalno vezano uz životinju kojom mu počinitelj prijeti ili je ozljeđuje, ali može i samo iskazivati okrutnost prema životinjama. U svakom od tih slučajeva takvo ponašanje ili izloženost zahtijeva ozbiljnu stručnu procjenu, a ne trivijaliziranje. Upravo zato smatram važnim povezati navedeno s ciljem koji sam predlagatelj ističe u obrazloženju ovih izmjena – povećanjem razine zaštite života i zdravlja ljudi i opće sigurnosti te učinkovitijim odgovorom na najteže oblike kriminaliteta i odvrćanjem potencijalnih počinitelja. Ukoliko Republika Hrvatska ovim izmjenama uvodi i razvija mehanizme kojima nastoji prepoznati opasne počinitelje i procijeniti rizik od ponavljanja teških kaznenih djela, tada bi bilo opravdano da se u takvim procjenama, kada je to relevantno, uzima u obzir i dokumentirana povijest namjernog nasilja nad životinjama. Stoga predlažem razmotriti normativna rješenja kojima bi se: nasilje nad životinjom počinjeno radi zastrašivanja, prijetnje, kažnjavanja, osvete, prisile ili kontrole druge osobe izrijeckom prepoznalo kao relevantna okolnost u kontekstu nasilja u obitelji i drugih kaznenih djela protiv života i tijela,		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			osobne slobode te braka, obitelji i djece; omogućilo da se ranije počinjenje teškog ili ponavljano nasilja nad životinjama uzima u obzir u strukturiranoj procjeni rizika od budućega nasilnog ponašanja, osobito kada postoje i drugi pokazatelji nasilja, prijetnji, prisilne kontrole ili antisocijalnog ponašanja; uspostavi odgovarajući sustav evidentiranja i kontrolirane međuresorne razmjene podataka o težim i ponavljanim slučajevima nasilja nad životinjama između policije, pravosudnih tijela, sustava socijalne skrbi, veterinarskih službi i drugih nadležnih tijela, uz odgovarajuća jamstva zaštite osobnih podataka; prilikom procjene ugroženosti djeteta izriekom uzima u obzir njegova izloženost nasilju nad životinjama, u skladu s Općim komentarom br. 26 Odbora UN-a za prava djeteta; razmotri mogućnost odgovarajuće zabrane držanja, nabavljanja ili skrbi o životinjama za osobe pravomoćno osuđene za teške ili ponavljane oblike namjernog zlostavljanja i ubijanja životinja, uz mogućnost razmjene takvih podataka među nadležnim tijelima. Pri tome nije riječ o tvrdnji da će osoba koja počinila nasilje nad životinjom nužno počinila nasilje nad čovjekom. Takva bi generalizacija bila znanstveno i pravno neopravdana. Riječ je o tome da se dokumentirano nasilje nad životinjama, osobito kada je teško, ponavljano, instrumentalno ili povezano s kontrolom drugih članova obitelji, ne smije previdjeti kao potencijalno relevantan indikator rizika. Jednako tako, zaštita životinja u ovome kontekstu nije suprotstavljena zaštiti ljudi. Upravo suprotno. Suvremeni pristupi prevenciji nasilja pokazuju potrebu napuštanja institucionalnih „silosa“ u		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kojima se nasilje nad djetetom, nasilje nad partnerom i nasilje nad životinjom promatraju kao tri potpuno odvojena događaja, premda se mogu događati u istom domu, počinjeni od iste osobe i predstavljati dijelove istoga obrasca moći, prisile i nasilja. U svojem dosadašnjem obraćanju institucijama na ovu sam problematiku ukazivala upravo iz perspektive povezanosti različitih oblika nasilja: zlostavljanje životinja može predstavljati „vrh ledene sante“ i upozoravajući znak da je pojedinac ili obitelj u ozbiljnoj teškoći, zbog čega je rana intervencija i međuresorna suradnja od posebne važnosti. Republika Hrvatska sada ima priliku napraviti daljnji iskorak. Ukoliko je zajednički cilj predloženih izmjena Kaznenog zakona, kako navodi predlagatelj, „povećati razinu zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i opće sigurnosti“, tada prevencija ne bi trebala počinjati tek kada nasilje dosegne svoj najteži oblik. Ona mora uključivati sposobnost sustava da prepozna obrasce i upozoravajuće znakove koji mu mogu prethoditi ili ga pratiti. U tom smislu predlažem da Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije u daljnjem postupku izrade Zakona razmotri uključivanje stručnjaka iz područja kaznenog prava, kriminologije, socijalnog rada, psihologije, veterinarske forenzike, zaštite djece i zaštite životinja te predstavnika organizacija koje se stručno bave povezanošću nasilja nad ljudima i životinjama, radi izrade odgovarajućega interdisciplinarnog modela. Nasilje nad životinjama i nasilje nad ljudima ne moraju uvijek biti povezani, ali kada jesu povezani, pravni i zaštitni sustav tu povezanost mora biti sposoban prepoznati prije nego što posljedice postanu		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			nepovratne. Zaštita životinja u takvim slučajevima istodobno može biti zaštita djeteta, žene, obitelji i društva u cjelini.		
159.	MAJA VIDAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 9.	Podržavam predloženu izmjenu članka 76.a stavka 1. Kaznenog zakona kojom se riječ „može” zamjenjuje riječju „će”. Smatramo posebno važnim što se time osigurava da se počinitelju koji predstavlja opasnost od ponavljanja istog ili sličnog kaznenog djela sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja ne izriče proizvoljno, nego obavezno. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja. Predlažemo i izmjene stavka 2. članka 76.a tako da glasi: „(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od pet do deset godina. Ako je mjera izrečena počinitelju osuđenom za nehotično kazneno djelo, njezino trajanje ne može biti dulje od pet godina. Počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora, a nije mu izrečena uvjetna osuda niti je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro, mjera iz stavka 1. ovoga članka izreći će se u trajanju koje je od pet do deset godina dulje od izrečene kazne zatvora.” Obrazloženje: Postoji potreba povećanja trajanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja s dosadašnjih jedne do pet godina na pet do deset godina. Prema članku 66. Kaznenog zakona, sigurnosne mjere (uključujući zabranu držanja i nabavljanja životinja), imaju cilj otkloniti „okolnosti koje omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela”. Kod počinitelja koji su npr. silovali životinje ili sustavno zlostavljali životinje ta okolnost (imanje i nabava životinja) očito predstavlja aktivni rizik	Nije prihvaćen	Navedenom izmjenom i dopunom predlaže se obligatorno izricanje sigurnosne mjere uz zadržavanjem uvjeta opasnosti, ali ne i njeno produljenje koje bi bilo nerazmjerno u odnosu na trajanje ostalih sigurnosnih mjera, između ostalog sigurnosne mjere zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhođenja/(traje od 1 do 5 godina) ili sigurnosne mjere udaljenja iz zajedničkog kućanstva. (traje od 3 mj do 3 godine).

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			ponavljanja djela. Dulji vremenski rok zabrane izravno podržava ciljeve specijalne prevencije – sprječavanja novih kaznenih djela. Za najteža kaznena djela protiv ljudi (npr. seksualna djela nad maloljetnicima) Zakon propisuje sankcije i mjere dugotrajnije naravi. Iako zabrana držanja životinja nije istovjetna zabrani obavljanja zanimanja ili zabrani približavanja žrtvi, s obzirom na sklonost recidivista ka ponovnom korištenju životinja za nasilje, razmjerno je da i ova mjera traje dulje. Dodatno, i kod npr. mjere zabrane približavanja žrtvi iz članka 73. stavka 2. Kaznenog zakona propisano je trajanje mjere od jedne do pet godina. S obzirom na to da su npr. mučenje ili silovanje životinja neusporedivo ozbiljniji prekršaji, može se opravdano veća kazna. Odgovarajuće oštiri i dulja mjera odvraća potencijalne počinitelje i pomaže u dugoročnom reintegracijskom procesu – onemogućava im da u razdoblju najveće potrebe (prvih pet do deset godina nakon presude) raspolažu životinjama. Pritom ostaje mogućnost ranije revizije mjere jer sud prema općim pravilima, propisanim člankom 76.a stavkom 4. Kaznenog zakona, može obustaviti izvršenje ako se pokaže da je opasnost nestala. Osim svega navedenoga, posebno teški oblici zlostavljanja životinja, kao što je npr. seksualno iskorištavanje životinja, izazivaju veliko zanimanje i zgražanje javnosti. Dulja zabrana slala bi jasnu poruku društvene osude i podupirala strateške ciljeve zaštite dobrobiti životinja.		
160.	STJEPAN MILARDOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 9.	Podržavamo predloženu izmjenu članka 76.a stavka 1. Kaznenog zakona kojom se riječ „može” zamjenjuje riječju „će”. Smatramo posebno važnim što se time osigurava da se	Nije prihvaćen	Navedenom izmjenom i dopunom predlaže se obligatorno izricanje sigurnosne mjere uz zadržavanjem uvjeta opasnosti, ali ne i njeno produljenje koje bi bilo

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			počinitelju koji predstavlja opasnost od ponavljanja istog ili sličnog kaznenog djela sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja ne izriče proizvoljno, nego obavezno. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja. Predlažemo i izmjene stavka 2. članka 76.a tako da glasi: „(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od pet do deset godina. Ako je mjera izrečena počinitelju osuđenom za nehotično kazneno djelo, njezino trajanje ne može biti dulje od pet godina. Počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora, a nije mu izrečena uvjetna osuda niti je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro, mjera iz stavka 1. ovoga članka izreći će se u trajanju koje je od pet do deset godina dulje od izrečene kazne zatvora.” Obrazloženje: Postoji potreba povećanja trajanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja s dosadašnjih jedne do pet godina na pet do deset godina. Prema članku 66. Kaznenog zakona, sigurnosne mjere (uključujući zabranu držanja i nabavljanja životinja), imaju cilj otkloniti „okolnosti koje omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela”. Kod počinitelja koji su npr. silovali životinje ili sustavno zlostavljali životinje ta okolnost (imanje i nabava životinja) očito predstavlja aktivni rizik ponavljanja djela. Dulji vremenski rok zabrane izravno podržava ciljeve specijalne prevencije – sprječavanja novih kaznenih djela. Za najteža kaznena djela protiv ljudi (npr. seksualna djela nad maloljetnicima) Zakon propisuje sankcije i mjere dugotrajnije naravi. Iako zabrana držanja životinja nije istovjetna zabrani obavljanja		nerazmjerno u odnosu na trajanje ostalih sigurnosnih mjera.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zanimanja ili zabrani približavanja žrtvi, s obzirom na sklonost recidivista ka ponovnom korištenju životinja za nasilje, razmjerno je da i ova mjera traje dulje. Dodatno, i kod npr. mjere zabrane približavanja žrtvi iz članka 73. stavka 2. Kaznenog zakona propisano je trajanje mjere od jedne do pet godina. S obzirom na to da su npr. mučenje ili silovanje životinja neusporedivo ozbiljniji prekršaji, može se opravdano veća kazna. Odgovarajuće oštiri i dulja mjera odvraća potencijalne počinitelje i pomaže u dugoročnom reintegracijskom procesu – onemogućava im da u razdoblju najveće potrebe (prvih pet do deset godina nakon presude) raspolažu životinjama. Pritom ostaje mogućnost ranije revizije mjere jer sud prema općim pravilima, propisanim člankom 76.a stavkom 4. Kaznenog zakona, može obustaviti izvršenje ako se pokaže da je opasnost nestala. Osim svega navedenoga, posebno teški oblici zlostavljanja životinja, kao što je npr. seksualno iskorištavanje životinja, izazivaju veliko zanimanje i zgražanje javnosti. Dulja zabrana slala bi jasnu poruku društvene osude i podupirala strateške ciljeve zaštite dobrobiti životinja.		
161.	PETRA TUDOR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 9.	Podržavam predloženu izmjenu članka 76.a stavka 1. Kaznenog zakona kojom se riječ „može” zamjenjuje riječju „će”. Smatram posebno važnim što se time osigurava da se počinitelju koji predstavlja opasnost od ponavljanja istog ili sličnog kaznenog djela sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja ne izriče proizvoljno, nego obavezno. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja.	Nije prihvaćen	Propisano je obligatorno izricanje sigurnosne mjere uz zadržavanjem uvjeta opasnosti, ali ne i njeno produljenje koje bi bilo nerazmjerno u odnosu na trajanje ostalih sigurnosnih mjera.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Predlažem i izmjene stavka 2. članka 76.a tako da glasi: „(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od pet do deset godina. Ako je mjera izrečena počinitelju osuđenom za nehotično kazneno djelo, njezino trajanje ne može biti dulje od pet godina. Počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora, a nije mu izrečena uvjetna osuda niti je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro, mjera iz stavka 1. ovoga članka izreći će se u trajanju koje je od pet do deset godina dulje od izrečene kazne zatvora.” Obrazloženje: Postoji potreba povećanja trajanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja s dosadašnjih jedne do pet godina na pet do deset godina. Prema članku 66. Kaznenog zakona, sigurnosne mjere (uključujući zabranu držanja i nabavljanja životinja), imaju cilj otkloniti „okolnosti koje omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela”. Kod počinitelja koji su npr. silovali životinje ili sustavno zlostavljali životinje ta okolnost (imanje i nabava životinja) očito predstavlja aktivni rizik ponavljanja djela. Dulji vremenski rok zabrane izravno podržava ciljeve specijalne prevencije – sprječavanja novih kaznenih djela. Za najteža kaznena djela protiv ljudi (npr. seksualna djela nad maloljetnicima) Zakon propisuje sankcije i mjere dugotrajnije naravi. Iako zabrana držanja životinja nije istovjetna zabrani obavljanja zanimanja ili zabrani približavanja žrtvi, s obzirom na sklonost recidivista ka ponovnom korištenju životinja za nasilje, razmjerno je da i ova mjera traje dulje. Dodatno, i kod npr. mjere zabrane približavanja žrtvi iz članka 73. stavka 2. Kaznenog zakona propisano je trajanje mjere od jedne do pet godina. S obzirom na		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			to da su npr. mučenje ili silovanje životinja neusporedivo ozbiljniji prekršaji, može se opravdano veća kazna. Odgovarajuće oštiri i dulja mjera odvraća potencijalne počinitelje i pomaže u dugoročnom reintegracijskom procesu – onemogućava im da u razdoblju najveće potrebe (prvih pet do deset godina nakon presude) raspolažu životinjama. Pritom ostaje mogućnost ranije revizije mjere jer sud prema općim pravilima, propisanim člankom 76.a stavkom 4. Kaznenog zakona, može obustaviti izvršenje ako se pokaže da je opasnost nestala. Osim svega navedenoga, posebno teški oblici zlostavljanja životinja, kao što je npr. seksualno iskorištavanje životinja, izazivaju veliko zanimanje i zgražanje javnosti. Dulja zabrana slala bi jasnu poruku društvene osude i podupirala strateške ciljeve zaštite dobrobiti životinja.		
162.	PRIJATELJI ŽIVOTINJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 9.	Podržavamo predloženu izmjenu članka 76.a stavka 1. Kaznenog zakona kojom se riječ „može” zamjenjuje riječju „će”. Smatramo posebno važnim što se time osigurava da se počinitelju koji predstavlja opasnost od ponavljanja istog ili sličnog kaznenog djela sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja ne izriče proizvoljno, nego obavezno. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja. Predlažemo i izmjene stavka 2. članka 76.a tako da glasi: „(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka izriče se u trajanju od pet do deset godina. Ako je mjera izrečena počinitelju osuđenom za nehotično kazneno djelo, njezino trajanje ne može biti dulje od pet godina. Počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora, a nije mu izrečena uvjetna osuda niti je kazna	Nije prihvaćen	Predloženo je obligatorno izricanje sigurnosne mjere uz zadržavanje uvjeta opasnosti, ali ne i njeno produljenje koje bi bilo nerazmjerno u odnosu na trajanje ostalih sigurnosnih mjera, između ostalog sigurnosne mjere zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhođenja/(traje od 1 do 5 godina) ili sigurnosne mjere udaljenja iz zajedničkog kućanstva. (traje od 3 mj do 3 godine).

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zatvora zamijenjena radom za opće dobro, mjera iz stavka 1. ovoga članka izreći će se u trajanju koje je od pet do deset godina dulje od izrečene kazne zatvora.” Obrazloženje: Postoji potreba povećanja trajanja sigurnosne mjere zabrane držanja i nabavljanja životinja s dosadašnjih jedne do pet godina na pet do deset godina. Prema članku 66. Kaznenog zakona, sigurnosne mjere (uključujući zabranu držanja i nabavljanja životinja), imaju cilj otkloniti „okolnosti koje omogućavaju ili poticajno djeluju na počinjenje novog kaznenog djela”. Kod počinitelja koji su npr. silovali životinje ili sustavno zlostavljali životinje ta okolnost (imanje i nabava životinja) očito predstavlja aktivni rizik ponavljanja djela. Dulji vremenski rok zabrane izravno podržava ciljeve specijalne prevencije – sprječavanja novih kaznenih djela. Za najteža kaznena djela protiv ljudi (npr. seksualna djela nad maloljetnicima) Zakon propisuje sankcije i mjere dugotrajnije naravi. Iako zabrana držanja životinja nije istovjetna zabrani obavljanja zanimanja ili zabrani približavanja žrtvi, s obzirom na sklonost recidivista ka ponovnom korištenju životinja za nasilje, razmjerno je da i ova mjera traje dulje. Dodatno, i kod npr. mjere zabrane približavanja žrtvi iz članka 73. stavka 2. Kaznenog zakona propisano je trajanje mjere od jedne do pet godina. S obzirom na to da su npr. mučenje ili silovanje životinja neusporedivo ozbiljniji prekršaji, može se opravdano veća kazna. Odgovarajuće oštiriya i dulja mjera odvraća potencijalne počinitelje i pomaže u dugoročnom reintegracijskom procesu – onemogućava im da u razdoblju najveće potrebe (prvih pet do deset godina nakon presude) raspolažu		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			životinjama. Pritom ostaje mogućnost ranije revizije mjere jer sud prema općim pravilima, propisanim člankom 76.a stavkom 4. Kaznenog zakona, može obustaviti izvršenje ako se pokaže da je opasnost nestala. Osim svega navedenoga, posebno teški oblici zlostavljanja životinja, kao što je npr. seksualno iskorištavanje životinja, izazivaju veliko zanimanje i zgražanje javnosti. Dulja zabrana slala bi jasnu poruku društvene osude i podupirala strateške ciljeve zaštite dobrobiti životinja.		
163.	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 11.	Hrvatska odvjetnička komora primjećuje da se članak 177.a koji nosi naziv "Posebna mjera nadzora po punom izvršenju kazne zatvora" predlaže dodati u Zakon o izvršavanju kazne zatvora zbog uvođenja posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, a koja posebna mjera se predlaže unijeti u kazneno zakonodavstvo Nacrtom ZID Kaznenog zakona uvođenjem novog članka 79.a koji također nosi naziv: "Posebna mjera nadzora po punom izvršenju kazne zatvora". Usporedbom nacrtu prijedloga članka 79.a Kaznenog zakona s nacrtom prijedloga članka 177.a Zakona o izvršavanju kazne zatvora proizlazi da se nacrtom prijedloga članka 79a. Kaznenog zakona propisuju uvjeti pod kojima sud može rješenjem osuđeniku odrediti posebnu mjeru nadzora po punom izvršenju kazne zatvora te odrediti njeno daljnje provođenje odnosno obustavu provedbe navedene mjere. Nasuprot tome nacrtom prijedloga članka 177.a Zakona o izvršavanju kazne zatvora predlaže se normirati izrada stručne procjene rizika od počinjenja kaznenog djela za zatvorenika koji ispunjava zakonske pretpostavke za izricanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne	Primljeno na znanje	Razmotrit će se između dva čitanja

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zatvora, kao i obvezu kaznionice odnosno zatvora da u određenom roku podnesu obrazloženi prijedlog za izricanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora. Hrvatska odvjetnička komora je mišljenja da predloženim dopunama Kaznenog zakona i Zakona o izvršavanju kazne zatvora nije cjelovito regulirano postupanje suda i nadležnih tijela, niti su propisana osnovna minimalna prava stranaka u postupku određivanja posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora. Shodno navedenom, prvenstveno se ističe kako iz predloženih dopuna nije razvidno tko bi bio nadležan za odlučivanje o donošenju posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, a sve stoga jer se u prijedlogu stavka 3. članka 177.a Zakona o izvršavanju kazne zatvora navodi da se obrazloženi prijedlog za izricanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora podnosi nadležnom sudu, dok se u prijedlogu stavka 1. članka 79.a Kaznenog zakona navodi da će sud rješenjem odrediti navedenu posebnu mjeru, a u prijedlogu stavaka 4. i 5. navodi se da sud izvršenja može produžiti odnosno obustaviti provedbu predmetne posebne mjere. Pritom se u obrazloženju prijedloga uz članak 11. Nacrta prijedloga ZID Kaznenog zakona navodi da bi sukladno prijedlogu stavka 1. članka 79.a Kaznenog zakona predmetnu posebnu mjeru trebalo određivati izvanraspravno vijeće iz članka 19.b stavka 5. (izvaraspravno vijeće općinskog suda) odnosno članka 19.d stavka 3. Zakona o kaznenom postupku (izvanraspravno vijeće županijskog suda). Dakle, prema navodima iz prijedloga proizlazilo bi da je za određivanje posebne		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora nadležno izvanraspravno vijeće (nadležnog općinskog odnosno županijskog suda), dok bi za daljnje produljenje vremena provjeravanja i za obustavu provedbe posebne mjere bio nadležan sud izvršenja. Pritom se u prijedlogu ne koristi termin sudac izvršenja, kako je to u ostatku teksta Kaznenog zakona, već termin sud izvršenja. Odredbom članka 19.c Zakona o kaznenom postupku propisano je da su županijski sudovi nadležni za odlučivanje u postupku izvršenja kazne zatvora prema posebnim propisima, dok je člankom 19.d propisano da u odluke postupku izvršenja zatvorskih kazni donosi sudac pojedinac županijskog suda kao sudac pojedinac. Imajući u vidu navedeno, Hrvatska odvjetnička komora je mišljenja da bi trebalo jasno propisati tko je nadležan za određivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, a sve stoga jer bi se sukladno odredbi članka 19.c Zakona o kaznenom postupku u svezi s odredbom članka 19.d Zakona o kaznenom postupku i cijeneći pritom odredbe prijedloga stavka 4. i 5. članka 79.a Kaznenog zakona, nasuprot navodima iz obrazloženja predmetnog prijedloga, moglo tumačiti da je za određivanje predmetne posebne mjere nadležan sudac izvršenja županijskog suda koji bi prema tekstu nacрта prijedloga ZID Kaznenog zakona bio nadležan za produljenje vremena provjeravanja te obustavu provedbe navedene posebne mjere. Nadalje, predloženim dopunama Zakona o izvršavanju kazne zatvora i Kaznenog zakona nije propisan rok u kojem je sud dužan odlučiti o prijedlogu zatvora ili kaznionice za		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			određivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, niti je propisano pravo osuđenika da se očituje na prijedlog zatvora ili kaznionice za određivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, niti je predviđena mogućnost donošenja rješenja kojim se odbija prijedlog zatvora ili kaznionice za određivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, a isto tako nije reguliran status zatvora i kaznionice u navedenom postupku odnosno nije definirano jesu li zatvor i kaznionica u tom postupku stranka ili povodom njihovog prijedloga državu zastupa nadležno državno odvjetništvo ovisno o kaznenom djelu za koje je osuđenik izdržao kaznu zatvora. Također, predloženim dopunama Zakona o izvršavanju kazne zatvora i Kaznenog zakona nije propisana niti mogućnost sudske kontrole protiv rješenja suda kojim je odlučeno o određivanju posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora. Iako je člankom 491. Zakona o kaznenom postupku propisano da protiv rješenja državnog odvjetnika, suca istrage i drugih rješenja prvostupanjskog suda, stranke i osobe čija su prava povrijeđena mogu podnijeti žalbu uvijek kad u Zakonu o kaznenom postupku nije propisano da žalba nije dopuštena, Hrvatska odvjetnička komora smatra da bi navedeno pitanje trebalo normativno regulirati dopunom Zakona o izvršavanju kazne zatvora, kako bi se jasno propisalo: - tko su ovlaštenici za podnošenje žalbe protiv rješenja kojim se određuje navedena posebna mjera ili kojim se odbija prijedlog za određivanje navedene posebne mjere, žalbe protiv rješenja kojim se produljuje vrijeme provjeravanja ili		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			kojim se odbija prijedlog za produljenje vremena provjeravanja, žalbe protiv rješenja kojim se obustavlja provedba navedene posebne mjere, - rok za podnošenje žalbi protiv navedenih rješenja, - da li se podnošenjem žalbe odgađa izvršenje rješenja protiv kojeg je podnesena žalba jer se sukladno odredbi članka 493. Zakona o kaznenom postupku podnošenjem žalbe protiv rješenja, ako Zakonom o kaznenom postupku nije drugačije propisano, odgađa izvršenje rješenja protiv kojeg je podnesena žalba. Pritom je Hrvatska odvjetnička komora mišljenja da bi navedena pitanja trebalo normativno regulirati dopunom Zakona o izvršavanju kazne zatvora, a ne Kaznenog zakona kao materijalnopravnog propisa. Stoga, Hrvatska odvjetnička komora predlaže da se članak 177.a Zakona o izvršavanju kazne zatvora dopuni na način da cjelovito propiše postupanje u postupku određivanja predložene posebne mjere na način da se propiše: - tko je nadležan za određivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora (izvanraspravno vijeće ili sudac izvršenja), - rok u kojem je sud dužan donijeti odluku o prijedlogu zatvora ili kaznionice za određivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, - pravo osuđenika da se očituje na prijedlog zatvora ili kaznionice za određivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, - mogućnost podnošenja žalbe protiv rješenja suda kojim je određeno provođenje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, rok za njeno podnošenje i ovlaštenike za podnošenje žalbe protiv		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			navedenog rješenja, odredba o tome odgađa li žalba izvršenje navedenog rješenja, - mogućnost donošenja rješenja kojim se odbija prijedlog za određivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, - mogućnost podnošenja žalbe protiv rješenja suda kojim je odbijen prijedlog za određivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora, rok za njeno podnošenje i ovlaštenike za podnošenje žalbe protiv navedenog rješenja (podnositelj prijedloga, nadležno državno odvjetništvo, žrtva kaznenog djela), odredba o tome odgađa li žalba izvršenje navedenog rješenja, - mogućnost podnošenja žalbe protiv rješenja suca izvršenja kojim je na prijedlog nadležnog tijela za probaciju produljio vrijeme provjeravanja za daljnje tri godine, rok i ovlaštenici za podnošenje navedene žalbe, odredba o tome odgađa li žalba izvršenje navedenog rješenja, - mogućnost donošenja rješenja suca izvršenja kojim se odbija prijedlog nadležnog tijela za probaciju za produljenje vremena provjeravanja za daljnje tri godine, odredba o tome odgađa li žalba izvršenje navedenog rješenja, - mogućnost podnošenja žalbe protiv rješenja suca izvršenja kojim je odbijen prijedlog nadležnog tijela za probaciju za produljenje vremena provjeravanja za daljnje tri godine, rok i ovlaštenici za podnošenje navedene žalbe, odredba o tome odgađa li žalba izvršenje navedenog rješenja, - mogućnost podnošenja žalbe protiv rješenja suda kojim je obustavljena provedba posebne mjere jer je sud povjerovao da osoba neće počiniti kazneno djelo i bez		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			daljnjeg provođenja posebne mjere, rok i ovlaštenici za podnošenje navedene žalbe (podnositelj prijedloga, nadležno državno odvjetništvo, žrtva kaznenog djela), odredba o tome odgađa li žalba izvršenje navedenog rješenja.		
164.	PRAVOBRANITELJ ZA DJECU	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 11.	U odnosu na odredbu članka 11. prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona kojim se uvodi novi članak 79.a (Posebna mjera nadzora po punom izvršenju kazne zatvora) pozdravljamo rješenje da će sud ovu mjeru odrediti osuđeniku po punom izvršenju kazne zatvora za kaznena djela počinjena na štetu djeteta iz Glave VXII. i Glave VXIII. Kaznenog zakona. Međutim, s obzirom na pogibeljnost posebice kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta i potrebe osiguranja najviše razine zaštite djece kao najranjivije skupine društva, mišljenja smo da određivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora ne treba uvjetovati postojanjem vjerojatnosti da će osuđenik ponovno počiniti neko od kaznenih djela na štetu djece, već da je samom činjenicom da se radi o osudi za kazneno djelo na štetu djece, posebice za kazneno djelo spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, u ovim slučajevima potrebno oblatorno, ex officio, određivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora. Kriterij individualizacije postupanja prema počiniteljima seksualnih delikata koji se razlikuju po svojim psihosocijalnim obilježjima pa tako imaju i različite potrebe za tretmanom ostvario bi se u individualnom planiranju i intervenciji po oblatornom određivanju posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne zatvora. Analiza trendova i intervencija u postupanju s počiniteljima spolnih delikata na štetu djece	Nije prihvaćen	Obligatorno određivanje posebne mjere nadzora po punom izvršenju kazne u suprotnosti je s načelom razmjernosti. Mjera mora biti razmjerna odgovoru na opasnost koju pojedinac predstavlja. Ako opasnost od ponavljanja ne postoji mjera gubi svoj legitimni cilj i postaje neopravdana represija. Ako nema utvrđene opasnosti da će osoba ponoviti djelo ne postoji ni opravdani javni interes za uvođenje dodatnih ograničenja nakon što je kazna već izdržana.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			pokazuje opravdanost i nužnost punitivnijeg pristupa i sigurnosnog nadzora nakon punog izvršenja kazne zatvora nad ovom kategorijom počinitelja (S. Maloić, Utjecaj mitova i stereotipa na postupanje društva prema počiniteljima seksualnih delikata; 2021.). Prema istom izvoru, iako je hrvatski zakonodavac Kaznenim zakonom previdio mogućnost preventivnog zaštitnog nadzora nakon punog izvršenja kazne zatvora za počinitelje seksualnih delikata, ta se mjera u sudskoj praksi gotovo i ne primjenjuje, što je dodatan argument u prilog potrebe propisivanja obligatorne primjene ovog instituta u slučajevima kaznenih djela počinjenih na štetu djece. Pozdravljamo inicijativu dvostrukog trajanja vremena provjeravanja kada je kazneno djelo počinjeno na štetu djeteta (do 10 godina), međutim zbog gore navedenih okolnosti pogibeljnosti i ranjivosti te dugotrajnom tretmanu i oporavku djece, smatramo da je navedeni rok potrebno odrediti u znatno dužem trajanju, uz povisivanje minimalno određenog vremena provjeravanja (1 godina). Kao dodatan argument navodimo postojanje fenomena "odgođenog recidivizma", odnosno opažene stope seksualnog recidivizma počinitelja seksualnih prijestupa u rasponu od oko 5% nakon 3 godine do oko 24% nakon 15 godina (Przybylski, 2015), odnosno 14% u razdoblju od 5 godina, 20% nakon 10 godina i 24% nakon 15 godina (Harris i Hanson; 2009). Također, pojedina istraživanja ukazuju na to kako su počinitelji seksualnih delikata većinom recidivisti ne samo za jedno već i za više kaznenih djela (Štimac, 2008.; prema Mužinić i Vukota, 2010.), da je 19,8% počinitelja seksualnih delikata na štetu djece već ranije bilo osuđeno za nasilje (Singer i Uzelac		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			(2005, prema Popović, 2018), kao i da je najveća stopa recidivizma prisutna kod počinitelja seksualnih delikata na štetu djece, a kreće se od 30-35% (Prentky i sur., 1997; Quinsey i sur., 1995; prema Beauregard, 2010.). Konačno, u odnosu na počinitelje spolnih kaznenih djela na štetu djece, većina istraživanja sugerira da se oni mogu promatrati kao generički "seksualni prijestupnici" (Polaschek i King 2002; prema Lievore, 2004). Stoga smatramo da se protekom godina ne smije smanjivati, odnosno napustiti vrijeme trajanja praćenja i nadzora, u najmanju ruku, počinitelja kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta. Ovakvo rješenje nije strano komparativnim sustavima; primjerice prema irskom nacionalnom rješenju počinitelji pojedinih kaznenih djela nadziru se dugoročno.		
165.	PRAVOBRANITELJ ZA DJECU	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 12.	U odnosu na odredbe članka 12. i 13. prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona kojima se propisuju kaznena djela za koja kazneni progon ne zastarijeva, odnosno kaznena djela za koje ne zastarijeva izvršenje kazni ukazujemo da se Ured pravobranitelja za djecu godinama zalaže za uvođenje nezastarijevanja kaznenog progona, odnosno izvršenja kazni za sva kaznena djela iz Glave XVII. - Kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta. Podredno, zalažemo se za povećavanje trenutno propisanih minimalnih rokova zastare, odnosno za propisivanje da zastara kaznenog progona počinje teći od punoljetnosti žrtve u odnosu na sva kaznena djela počinjena na štetu djeteta, a sukladno aktualnom prijedlogu Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog zlostavljanja djece i dječje pornografije.	Nije prihvaćen	Naime, Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog zlostavljanja djece i dječje pornografije nije izglasana, a kada bude izglasana kazneno zakonodavstvo uskladit će se s navedenom Direktivom.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
166.	PRAVOBRA NITELJ ZA DJECU	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 13.	U odnosu na odredbe članka 12. i 13. prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona kojima se propisuju kaznena djela za koja kazneni progon ne zastarijeva, odnosno kaznena djela za koje ne zastarijeva izvršenje kazni ukazujemo da se Ured pravobranitelja za djecu godinama zalaže za uvođenje nezastarijevanja kaznenog progona, odnosno izvršenja kazni za sva kaznena djela iz Glave XVII. - Kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta. Podredno, zalažemo se za povećavanje trenutno propisanih minimalnih rokova zastare, odnosno za propisivanje da zastara kaznenog progona počinje teći od punoljetnosti žrtve u odnosu na sva kaznena djela počinjena na štetu djeteta, a sukladno aktualnom prijedlogu Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog zlostavljanja djece i dječje pornografije.	Nije prihvaćen	Naime, Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog zlostavljanja djece i dječje pornografije nije izglasana, a kada bude izglasana kazneno zakonodavstvo uskladit će se s navedenom Direktivom.
167.	ANTE ANDABAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 17.	Članci 193.a i 193.b nacрта, u trenutačnom obliku, ne sadržavaju nikakvo isključenje za stavljanje na tržište proizvoda koji imaju valjana odobrenja izdana na temelju Uredbe (EZ) br. 1107/2009 (o sredstvima za zaštitu bilja) ili na temelju drugog primjenjivog zakonodavstva EU-a ili nacionalnog zakonodavstva o proizvodima. Ovaj propust stvara ozbiljan rizik da bi gospodarstvenici koji stavljaju proizvode na tržište u potpunom skladu s uvjetima odobrenja ipak mogli biti kazneno gonjeni na temelju novih odredbi. Kada je proizvod prošao rigoroznu procjenu rizika na razini EU-a propisanu Uredbom (EZ) br. 1107/2009 i kada ga je nadležno tijelo odobrilo pod propisanim uvjetima, stavljanje tog proizvoda na tržište u skladu s tim uvjetima ne bi trebalo predstavljati kazneno djelo. Predlažem da se članci 193.a i 193.b dopune	Nije prihvaćen	Prijedlog članaka 193 a i 193 b odgovara članku 3. stavcima b i c Direktive 2024/1203 su predloženi kao blanketne norme. Dakle kažnjava se isključivo postupanje koje je protivno EU zakonodavstvu ili pozitivnim propisima Republike Hrvatske, a koji s Kaznenim zakonom čine jedinstvo pravnog poretka. Ukoliko je određeno postupanje usklađeno s navedenim, neće se raditi o kaznenom djelu. Predložena kazna za nehajno počinjenje ovih kaznenih djela odgovara obliku krivnje s kojim počinitelj postupa, a koje kažnjava blaže od učina djela s namjerom. Ovako predložena kazna, dio je harmoniziranog sustava kazni propisanih za nehajno postupanje, a koja se predlažu ovim Prijedlogom. Što se tiče počinitelja ovih kaznenih djela, ova su kaznena djela propisana kao opći delikti, dakle počinitelj može biti bilo tko, a obavljanje ili

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			izričito klauzulom sigurne luke kojom se iz kaznene odgovornosti isključuje svako postupanje koje se sastoji od stavljanja na tržište ili uporabe proizvoda u skladu s valjanim odobrenjima izdanim na temelju zakonodavstva EU-a ili nacionalnog zakonodavstva o proizvodima. Nacrt predviđa kaznu zatvora do dvije godine za nehajno počinjenje kaznenih djela iz članka 193.a i 193.b. Ova kazna je nerazmjerna kada se primjenjuje na gospodarstvenike čije postupanje uključuje proizvode koji su zakonito registrirani i odobreni nakon rigorozne znanstvene procjene rizika na razini EU-a prema, primjerice, Uredbi (EZ) br. 1107/2009. Opće je načelo razmjernosti u kaznenom pravu da strogost sankcije mora odgovarati stupnju krivnje, a nehajno postupanje koje uključuje odobrene proizvode predstavlja znatno niži stupanj krivnje od namjernog ili bezobzirnog nanošenja štete okolišu. Predlažemo da nacrt razlikuje nehajne prekršaje koji uključuju neovlašteno postupanje od nehajnih prekršaja koji uključuju proizvode ili aktivnosti pokrivene valjanim odobrenjima. Za potonju kategoriju kazne bi trebale biti snižene ili ograničene na novčane kazne, umjesto kazne zatvora. Nacrt ne predviđa nikakvu obranu utemeljenu na provedbi i održavanju odgovarajućih mjera usklađenosti. Prema hrvatskom zakonu koji uređuje kaznenu odgovornost pravnih osoba, pravna osoba može biti odgovorna za kaznena djela koja je počinila odgovorna osoba kojoj su povjereni poslovi u okviru djelatnosti pravne osobe, uključujući slučajeve kada je kazneno djelo proizašlo iz propusta nadzora ili kontrole osobe koja upravlja poslovima pravne osobe. Ovaj okvir čini još nužnijim da sam		neobavljanje dužnog nadzora koje u konačnici može dovesti do kaznene odgovornosti je nešto što se utvrđuje u samom kaznenom postupku. Što se tiče odnosa predloženih kaznenih djela i sektorskog zakonodavstva, skrećemo pažnju kako je ovim Prijedlogom, Direktiva 2024/1203 prenosi za potrebe kaznenoga prava. Dakle, ova Direktiva propisuje kaznena djela, a ne prekršaje koji su predmetom uređenja pojedinih sektorskih propisa izvan nadležnosti ovoga Ministarstva. Pri tom, Zakon o izmjenama i dopunama Prekršajnog zakona (NN br. 86/2026) na kojeg se pozivate u svom komentaru, ne predstavlja Zakon kojim se propisuju pojedina protupravna postupanja, već opći propis o prekršajima čije se materijalne i postupovne odredbe primjenjuju na sve prekršaje propisane posebnim propisima. U odnosu na bojazan mogućeg otežanog razgraničenja između kaznene i prekršajne odgovornosti, slobodni smo ukazati kako su kaznena djela iz članka 193 a i članka 193 b propisana kao kaznena djela apstraktnog ugrožavanja, dok je u predloženom članku 214. propisana posljedica njihova počinjenja. Dakle, ugroza za život i zdravlje ljudi, ili ugroza u znatnoj mjeri za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, odnosno njihovo povređivanje, nastalo kao posljedica protupravnih ili na drugi način ne dopuštenih radnji počinjenja propisanih u navedenim inkriminacijama je ono što čini razlikovanje između prekršaja i predloženih kaznenih djela. Nastavno, na vaše navode iz komentara, da se u Kazneni zakon unese izričita odredba kojom se osigurava da je kazneni progon isključen, kada je isto postupanje već bilo predmet pravomoćnog prekršajnog postupka, ukazujemo kako je načelo ne bis in idem zajamčeno

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Kazneni zakon prizna obranu za odgovorne osobe koje su provele i održavale odgovarajuće programe usklađenosti, unutarnje kontrole, sustave nadzora i postupke osposobljavanja. Takva odredba bila bi u skladu s načelom da kazneno pravo treba ciljati krivično postupanje i ne bi trebalo kažnjavati one koji su postupali s dužnom pažnjom. Predlažemo uvrštavanje zakonske obrane prema kojoj odgovorna osoba koja dokaže da je uspostavila i održavala odgovarajuće mjere usklađenosti, provodila razuman nadzor i osigurala odgovarajuće osposobljavanje nije kazneno odgovorna za kaznena djela počinjena iz nehaja prema člancima 193.a, 193.b ili 209.a. Odnos između predloženih kaznenih djela (članci 193.a, 193.b i 209.a) i postojećih prekršajnih sankcija prema sektorskom zakonodavstvu — uključujući zakonodavstvo koje uređuje sredstva za zaštitu bilja, REACH i Uredbu o razvrstavanju, označivanju i pakiranju (CLP) — nije obrađen u nacrtu. Prekršajni zakon, kako je nedavno izmijenjen Zakonom objavljenim u Narodnim novinama br. 86/2026, uređuje postupovni okvir za prekršajne postupke. Sektorski zakoni u području zaštite okoliša i kemijskih proizvoda propisuju prekršajnu odgovornost za mnoge kategorije nesukladnosti koje bi također mogle potpasti pod široko formulirana kaznena djela koja se sada predlažu. Bez izričitog razgraničenja, postoji konkretan rizik da će se rutinske regulatorne nesukladnosti koje se trenutno rješavaju u prekršajnim postupcima prekvalificirati u kaznena djela, čime bi se gospodarstvenici izložili nerazmjernim sankcijama. Predlažemo da nacrt uključi jasne kriterije za razlikovanje postupanja koje potpada u kaznenu sferu od postupanja koje ostaje u režimu prekršajnih		Ustavom Republike Hrvatske (člankom 31.savkom 2.), ali i člankom 4. Protokola broj 7 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			sankcija, kao i izričitu odredbu kojom se osigurava da je kazneni progon isključen kada je isto postupanje već bilo predmet pravomoćnog prekršajnog postupka, i obratno.		
168.	UDRUGA PROIZVOĐAČA I ZASTUPNIK A SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA REPUBLIKE HRVATSKE	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 17.	Udruga proizvođača i zastupnika sredstava za zaštitu bilja Republike Hrvatske CROCPA želi ukazati na moguću pravnu nejasnoću koju bi mogle izazvati dopune čl. 193, uvođenjem Čl.193 a i 193 b, a kojim se u pravni sustav RH prenosi Direktiva 2024/1203. Naime, Direktiva 2024/1203 u čl.3, st. 2, toč. C iii, jasno navodi da se primjena odnosi i na proizvode regulirane Uredbom EU 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja. Pored toga Direktiva 2024/1203 u čl.3. st. 2 navodi da „Države članice osiguravaju da sljedeće postupanje predstavlja kazneno djelo ako je nezakonito i namjerno“. Sredstva za zaštitu bilja koja se stavljaju na tržište RH ne mogu biti stavljena na tržište ako nisu registrirana i dozvoljena u RH. Kako postoji mogućnost da neko sredstvo koje je zakonito stavljeno na tržište RH ne bude u sastavu ili nekom drugom svojstvu sukladno s uvjetima registracije, kroz Zakon o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja (NN52/2021) djeluje mehanizam koji takve proizvode povlači s tržišta. Stoga smatramo da bi ovaj Zakon trebao priznati da odgovorna osoba koja je provela adekvatne mjere usklađenosti i postupala s dužnom pažnjom ne bi trebala kazneno odgovarati za kaznena djela iz nehaja. Bez ovoga, zakon kažnjava ljude koji su učinili sve sukladno propisima, ali je	Nije prihvaćen	Predložene odredbe članka 193.a i 193.b Kaznenog zakona predstavljaju blanketne kaznenopravne norme čiji se sadržaj dopunjuje relevantnim propisima Europske unije i nacionalnim propisima. Kao oblik radnje propisano je postupanje „protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“, a za ostvarenje kaznenog djela potrebno je ispunjenje svih zakonskih obilježja, uključujući propisanu posljedicu u vidu ugrožavanja i odgovarajući oblik krivnje. Sama činjenica da je proizvod prethodno zakonito odobren ili registriran ne isključuje mogućnost kaznene odgovornosti ako je naknadnim postupanjem protivno propisima ili na drugi nedopušten način pri čemu se nezakonitim postupanjem smatraju i postupanja na temelju odobrenja koje je izdalo nadležno tijelo države članice ako je takvo odobrenje dobiveno prijevarom ili koruptivnim postupanjem, iznudom ili prisilom ili ako se takvim odobrenjem očito krše relevantni materijalno pravni zahtjevi, ostvarena posljedica propisana kaznenim djelom. Istodobno, sama utvrđena nesukladnost proizvoda ne znači automatski i postojanje kaznenog djela. Okolnosti na koje predlagatelj ukazuje, uključujući poduzimanje odgovarajućih mjera usklađenosti i postupanje s dužnom pažnjom, kao i okolnosti nastanka nesukladnosti, mogu biti od značaja za ocjenu kaznene odgovornosti te će ih nadležna pravosudna tijela ocjenjivati u svakom

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			ipak došlo do greške u proizvodu za koju nisu mogli znati. Do greške u proizvodu može doći i zbog ne uvjetnog skladištenja u lancu opskrbe. Predložene zatvorske kazne za djela iz nehaja koja uključuju zakonski odobrene proizvode nisu razmjerne. U najmanju ruku, kaznena djela iz nehaja koja uključuju uredno registrirane proizvode trebala bi nositi ublažene kazne ili biti ograničena na novčane kazne. Zaključno, ako proizvod ima valjano odobrenje EU-a ili nacionalno odobrenje (npr. prema Uredbi 1107/2009), njegovo stavljanje na tržište ne bi trebalo predstavljati kazneno djelo prema članku 193.a ili 193.b. Smatramo da to predstavlja značajan propust, jer otvara mogućnost kriminalizacije odgovornih osoba i pravnih osoba zbog stavljanja na tržište zakonito proizvedenog i odobrenog sredstva, koje moguće po sastavu ne odgovara deklaraciji. Ukoliko je intencija ovih članaka da se dodatno kriminalizira stavljanje na tržište krivotvorenih, zabranjenih i neregistriranih pesticida (što pozdravljamo), smatramo da je potrebno uvesti jasnu distinkciju između stavljanja na tržište legalnih i registriranih proizvoda i krivotvorina, zabranjenih i neregistriranih proizvoda. Stoga predlažemo da se pri dopuni čl. 193 adekvatno prenese i st.2 čl.3 Direktive 2024/1203 koji glasi: „Države članice osiguravaju da sljedeće postupanje predstavlja kazneno djelo ako je nezakonito i namjerno“, a za navedena KD počinjena iz nehaja adekvatno prenese st. 1 čl.3; „Države članice osiguravaju da postupanje navedeno u stavcima 2. 3. ovog članka, ako je namjerno, te postupanje iz stavka 4. ovog članka, ako je počinjeno barem iz krajnje nepažnje, predstavlja kazneno djelo ako je to postupanje nezakonito.“		konkretnom slučaju.U odnosu na oblik krivnje, ističe se da je sukladno članku 3. stavku 4. Direktive (EU) 2024/1203 za postupanja obuhvaćena navedenom odredbom predviđena mogućnost kažnjavanja i kada su počinjena barem iz krajnje nepažnje. Stoga se opseg kaznene odgovornosti ne može ograničiti na namjerna postupanja na način kako se predlaže komentarom.Slijedom navedenog, nema potrebe za posebnim izuzimanjem zakonito odobrenih ili registriranih proizvoda niti za propisivanjem blažeg oblika odgovornosti za takve proizvode, budući da se kaznena odgovornost i dalje utvrđuje isključivo na temelju svih zakonskih obilježja konkretnog kaznenog djela, kao i okolnosti pojedinog slučaja.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Krajnja nepažnje bi se u slučaju sredstava za zaštitu bilja odnosila na potpuno ignoriranje postupka provjere od strane odgovorene osobe da li je sredstvo odobreno u RH i da li je registrirano, a nikako radi moguće nesukladnosti proizvoda s uvjetima registracije koje je utvrđeno naknadnim zakonom propisanim kontrolama.		
169.	MILJENKO PEKIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 17.	Dopune čl.193, člancima193a i 193b se čine vrlo široko postavljene, što implicira mogućnost da pravna osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi budu zahvaćene kaznenim progonom unatoč činjenici da su unijele, uvezle, proizvele ili stavile na tržište proizvod ili tvar koja je zadovoljava nacionalne postupke odobravanja i registracija, a dolazi iz grupe proizvoda regulirane Uredbama REACH, CLP i Uredbe o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja, a za koje se utvrdi da njihova svojstva ne odgovaraju deklariranim svojstvima, te mogu primjenom izazivati onečišćenje okoliša ili ugroziti zdravlje ljudi, životinja i biljaka. Ti proizvodi su proizvedeni zakonito, te su na tržište stavljeni sukladno nacionalnim propisima, ali su zbog greške u proizvodnji (koja može biti u cijelom svijetu), neprimjerenog skladištenja ili isteka roka trajanja ne odgovaraju namjeni za koju su predviđeni. Do sada su ovakvi slučajevi tretirani prekršajno, pa smatram da treba kroz članke 193a i 193b, jasno razgraničiti granicu kaznene odgovornosti u kontekstu opisane situacije, jer Direktiva 2024/1203 u čl. 3 st. 2 kaže da se radi o kaznenom djelu ako je postupanje nezakonito i namjerno.	Nije prihvaćen	Predložene odredbe članka 193.a i 193.b Kaznenog zakona predstavljaju blanketne kaznenopravne norme čiji se sadržaj dopunjuje relevantnim propisima Europske unije i nacionalnim propisima. Kao oblik radnje propisano je postupanje „protivno propisima ili na drugi način nedopušteno“, što pretpostavlja postojanje protupravnog postupanja, a za ostvarenje kaznenog djela potrebno je ispunjenje svih zakonskih obilježja, uključujući propisanu posljedicu u vidu ugrožavanja te odgovarajući oblik krivnje. Sama činjenica da je proizvod zakonito proizveden, registriran ili stavljen na tržište ne znači da svaka naknadno utvrđena nesukladnost predstavlja kazneno djelo. Okolnosti poput pogreške u proizvodnji, neodgovarajućeg skladištenja ili isteka roka trajanja, kao i činjenica da je odgovorna osoba poduzela odgovarajuće mjere nadzora i postupala s dužnom pažnjom, mogu biti od značaja za ocjenu kaznene odgovornosti te će se ocjenjivati u svakom konkretnom slučaju. U odnosu na oblik krivnje, ističe se da je, sukladno članku 3. stavku 4. Direktive (EU) 2024/1203, za predmetna postupanja predviđena mogućnost kažnjavanja i kada su počinjena barem iz krajnje nepažnje, u skladu s uvjetima propisanim Direktivom. Stoga se opseg kaznene odgovornosti ne može ograničiti isključivo na namjerna postupanja, kako

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
					se predlaže. Pritom se kaznena odgovornost pravne i odgovorne osobe ne pretpostavlja, već se utvrđuje u skladu s općim pravilima kaznenog prava i pravilima o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela. Predložene odredbe pružaju dostatnu osnovu za razlikovanje regulatorne odnosno prekršajne nesukladnosti od postupanja koje, uz ispunjenje svih zakonskih obilježja i propisani oblik krivnje, predstavlja kazneno djelo.
170.	PUČKI PRAVOBRA NITELJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 23.	U odnosu na članak 23. Prijedloga zakona očitujemo se kako slijedi. Predloženim člankom članak 197. st. 2. važećeg zakona mijenja se i glasi: (2) Kaznom iz stavka 1. ovog članka kaznit će i tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno gradi, rukuje ili rastavlja odobalna naftna i plinska postrojenja što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav, ili ugroziti život ili zdravlje ljudi. U Ocjeni stanja Prijedloga zakona navodi se da se najvažnije predložene novine, između ostaloga odnose na prijenos Direktive (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ (SL L, 2024/1203, 30. 4. 2024.; dalje: Direktiva (EU) 2024/1203) te jačanje kaznenopravne zaštite okoliša i životinja. Razvidno je da izmjena i dopuna članka 197. st. 2. iz Prijedloga zakona slijedi članak 3. (kaznena djela) stavak 2. k. Direktive (EU) 2024/1203 u kojem stoji: „izgradnja, rad i rastavljanje postrojenja, ako su takvo postupanje i takvo postrojenje obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2013/30/EU	Nije prihvaćen	Predložena odredba članka 197. stavka 2. Kaznenog zakona usklađena je s člankom 3. stavkom 2. točkom k) Direktive (EU) 2024/1203, pri čemu se radi o blanketnoj kaznenopravnoj normi čiji se sadržaj dopunjuje relevantnim propisima Europske unije i nacionalnim propisima kojima se uređuje područje odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti. Direktiva (EU) 2024/1203 kao radnje počinjenja izrijekom navodi izgradnju, rad i rastavljanje postrojenja, dok se pojam odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti, u skladu s Direktivom 2013/30/EU, tumači šire i obuhvaća i njihovo projektiranje, planiranje, izgradnju, rad i stavljanje izvan uporabe. Stoga se sadržaj i doseg predmetne odredbe utvrđuju u vezi s relevantnim propisima Europske unije i nacionalnim propisima. Nadalje, obveze investitora u pogledu uklanjanja i sanacije odobalnih postrojenja već su uređene posebnim propisima, uključujući Zakon o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika. Neizvršavanje tih obveza može biti predmet odgovarajućih upravnih i drugih postupaka, dok će kaznenopravna odgovornost postojati kada su ostvarena sva zakonska obilježja predmetnog kaznenog djela. Propisivanjem radnje „planiranja“, „projektiranja“ i „propuštanja potpunog

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ i ako takvo postupanje uzrokuje ili je vjerojatno da će uzrokovati smrt ili ozbiljnu ozljedu osobe ili znatnu štetu za kakvoću zraka, tla ili vode, ili znatnu štetu za ekosustav, životinje ili biljke;“ U obrazloženju Prijedloga zakona uz članak 23. navodi se da se stavkom 2. prenosi članak 3. stavak 2. točka k) Direktive (EU) 2024/1203, u vezi s člankom 3. stavkom 1. Direktive (EU) 2024/1203, na način da se u bitnim obilježjima ovog kaznenog djela blanketnost propisa propisuje kao postupanje protivno propisima ili na drugi način nedopušteno. Navodi se i da se radnje počinjenja predlažu alternativno, kao građenje, rukovanje ili rastavljanje odobalnih naftnih i plinskih postrojenja, ako su takva postupanja i takva postrojenja obuhvaćena područjem primjene Direktive 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ (SL L 178, 28.6.2013) i ako ona uzrokuju apstraktno ugrožavanje kakvoće zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, životinja, biljaka, gljiva ili ekosustava ako je ono u znatnoj mjeri ili apstraktno ugrožavanje života ili zdravlja ljudi. Nastavno na navedeno, ukazujemo da Direktiva 2013/30/EU u članku 2. stavku 3. daje definiciju: „odobalne naftne i plinske djelatnosti“ kao sve aktivnosti povezane s objektom ili povezanom infrastrukturom, uključujući njihovo projektiranje, planiranje, izgradnju, djelatnost i stavljanje izvan uporabe, a vezano za istraživanje i proizvodnju nafte i plina, ali isključujući		uklanjanja/sanacije“, kao zasebne radnje počinjenja proširio bi se opseg kaznenopravne norme izvan radnji koje su izrijeckom obuhvaćene člankom 3. stavkom 2. točkom k) Direktive, te se predloženom odredbom na odgovarajući način prenosi zahtjeve Direktive (EU) 2024/1203, uz osiguravanje povezanosti s relevantnim propisima kojima se uređuju odobalne naftne i plinske djelatnosti.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			prijenos nafte i plina s jedne na drugu obalu. Nadalje, Zakon o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (NN 78/15 i 50/20), odobalna naftna i plinska postrojenja definira člankom 4. stavkom 23. propisujući: „odobalno istraživanje i eksploatacija ugljikovodika su sve aktivnosti u svezi s istraživanjem i eksploatacijom ugljikovodika, uključujući njihovo planiranje, projektiranje, izgradnju, rad i uklanjanje/sanaciju, ali isključujući transport ugljikovodika magistralnim cjevovodom ili plovnim objektom (u daljnjem tekstu: odobalni radovi).“ Također, članak 15.a Zakona o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika propisuje Trajno napuštanje i uklanjanje eksploatacijskog objekta i povezane infrastrukture te u stavku 1. i 2. nalaže obveze investitoru: (1) Investitor je dužan ukloniti eksploatacijski objekt u roku od jedne godine od trenutka kad je na eksploatacijskom objektu potpuno i trajno obustavljeno izvođenje naftno-rudarskih radova u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika te uzimajući u obzir postojeće međunarodne smjernice i standarde. (2) Investitor je dužan u roku od 180 dana od trenutka kad je na povezanoj infrastrukturi potpuno i trajno obustavljeno izvođenje naftno-rudarskih radova u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika sanirati povezanu infrastrukturu. Slijedom navedenoga, predlažemo usklađenje Prijedloga zakona s Direktivom (EU) 2024/1203 te Zakonom o sigurnosti pri odobalnom istraživanju i		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			eksploataciji ugljikovodika, širenjem i preciziranjem radnji počinjenja u planiranje, projektiranje, izgradnju, rad i uklanjanje/sanaciju odobalnih naftnih i plinskih postrojenja, a u cilju prevencije planiranja, projektiranja, rada te ne izvršavanja uklanjanja/sanacije odobalnih naftnih i plinskih postrojenja koji mogu uzrokovati znatnu štetu za ekosustav, životinje ili biljke. Konkretno, predlažemo da odredba stavka 2. glasi: (2) Kaznom iz stavka 1. ovog članka kaznit će i tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno planira, projektira, gradi, rukuje, rastavlja ili propusti potpuno ukloniti/sanirati odobalna naftna i plinska postrojenja što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav, ili ugroziti život ili zdravlje ljudi.		
171.	TINA BEBIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 25.	Predlažem povećanje zatvorske kazne na minimum 10 godina.	Nije prihvaćen	Nije navedeno kazneno djelo na koje bi se navedena kazna primjenila.
172.	DANIJEL REŠETAR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
173.	HANA REČICA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. kojima se povećavaju kazne za ubijanje i mučenje životinja. Podržavam i dopune koje predlaže udruga Prijatelji životinja, uključujući strože kazne za djela počinjena radi snimanja i distribucije video materijala te za slučajeve teških posljedica ili smrti većeg broja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
174.	ANA JOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam predloženo povećanje kazni za ubijanje i mučenje životinja (do 5 godina zatvora, odnosno do 8 godina za koristoljublje). Sukladno argumentima udruge Prijatelji životinja, upozoravam na apsurd da se oštećenje neživih stvari i dalje kažnjava strože od mučenja živih bića. Također, trenutni zakon ne razlikuje mučenje jedne životinje od masovnih stradavanja niti adresira moderno internetsko nasilje. Stoga, u svrhu otklanjanja pravnih praznina, slažem se s komentarom Prijatelja životinja za dodavanje novih kvalificiranih stavaka: Zatvor od 3 do 8 godina za djela počinjena radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili drugih niskih pobuda. Zatvor od 5 do 15 godina u slučaju teških tjelesnih ozljeda, teškog narušavanja zdravlja ili smrti većeg broja životinja. Obvezno oduzimanje alata i naprava te uništavanje nastalog videomaterijala kako bi se spriječila daljnja distribucija i zarada. Ove dopune smatram nužnim korakom za bolju zaštitu životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
175.	MELANIE GABELA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam predložene izmjene te dopune koje predlaže udruga prijatelji životinja o strožim kaznama	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
176.	MAJA VIDAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam uvođenje članka 205.b i propisivanje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela te podržavam dopune koje predlaže udruga Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
177.	MATIJA MARKOV	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam uvođenje članka 205.b i propisivanje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela te podržavam dopune koje predlaže udruga Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
178.	SANDRA SOVAR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojim se jača zaštita životinja a pogotovo uvođenje	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja kao i povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja		
179.	MARIJA RUDMAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog dijela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
180.	TATJANA SLATINA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam povišenje kazni za ova kaznena djela kao i prijedloge Prijatelja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
181.	STJEPAN MILARDOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavamo predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona kojima se značajno povećavaju kazne za ubijanje ili mučenje životinja. Posebno pozdravljamo povećanje kazne za kazneno djelo iz stavka 1. na raspon od šest mjeseci do pet godina zatvora te za kvalificirani oblik iz stavka 2., kada je djelo počinjeno iz koristoljublja, na raspon od jedne do osam godina zatvora. Smatramo da predložene izmjene predstavljaju važan korak u jačanju kaznenopravne zaštite životinja i primjerenijem sankcioniranju najtežih oblika njihova zlostavljanja. Trenutačne kazne u Hrvatskoj za teško zlostavljanje životinja, usmrćivanje i izlaganje nepotrebnim patnjama su maksimalno do dvije godine zatvora (tri godine u slučaju koristoljublja) te do šest mjeseci za dugotrajno izlaganje životinja tegobnom stanju. U mnogim zemljama Europske unije za slična kaznena djela propisane su znatno veće kazne. Primjeri uključuju zatvorske kazne do pet ili deset godina, pa čak i do 12 godina, naročito za djela počinjena iz koristoljublja ili	Primljeno na znanje	Radi se o komentaru koji podržava prijedlog Udruga na koji je već odgovoreno

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			počinjena na osobito okrutan način. Osim toga, visina kazni propisana u članku 205. važećeg Kaznenog zakona nije odgovarajuća i ne osigurava pravednost kažnjavanja u usporedbi s nekim drugim odredbama Kaznenog zakona. Primjerice, članak 235. („Oštećenje tuđe stvari”) Kaznenog zakona predviđa strože sankcije nego za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, iako su životinje živa bića koja nesporno osjećaju bol i patnju, ne samo fizičku nego i psihičku. Stoga potpuno podržavamo povišavanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja”. Predloženo povećanje kazni u velikoj mjeri odgovara prijedlozima koje je navodila naša udruga. Dodatno smo predlagali da se u članku 205. dodaju i sljedeće odredbe: „(xx) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinji iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina. (xx) Ako su kaznenim djelima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja životinje ili smrt većeg broja životinja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od pet do petnaest godina. (xx) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz prethodnih stavaka ovoga članka će se oduzeti, a video materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Praksa pokazuje i potrebu sankcioniranja kaznenih djela počinjenih radi		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kao i strogih kazni za slučajeve u kojima djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka dovedu do teških ozljeda, teškog narušavanja zdravlja životinje ili do smrti većeg broja životinja. Time bi se popunila praznina u sadašnjem tekstu, gdje ne postoji zasebna kvalifikacija za iznimno teške posljedice mučenja ili smrt većega broja životinja.		
182.	MIRELA ŠTANFEL MARCZIUS	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam predloženo povećanje zatvorskih kazni za ubijanje i mučenje životinja u članku 205. (na raspon od 6 mjeseci do 5 godina, odnosno do 8 godina za koristoljublje). Apsurdno je da se u našem sustavu oštećenje nežive imovine i dalje u mnogim segmentima tretira jednako ili strože nego zlostavljanje živih bića koja osjećaju bol i patnju. Podržavam podizanje kazni, no od pravosuđa u praksi očekujem primjenu najstrožih sankcija bez popustljivosti. U potpunosti se pozivam na prijedlog udruge Prijatelji životinja i zahtijevam da se članak 205. dopuni njihovim kvalificiranim stavcima kako zakon ne bi ostavio prostor za internetsko nasilje i masovna stradavanja: • KAZNA OD 3 DO 8 GODINA ZATVORA za djela počinjena radi snimanja, distribucije video materijala ili iz drugih niskih pobuda. • KAZNA OD 5 DO 15 GODINA ZATVORA u slučajevima teških tjelesnih ozljeda, trajnog narušavanja zdravlja ili smrti većeg broja životinja. • OBVEZNO ODUZIMANJE alata, opreme i naprava korištenih za počinjenje djela te uništenje nastalog video materijala kako bi se spriječilo daljnje širenje snimki i ponavljanje zlostavljanja. Tražim od Ministarstva da prihvati ove dopune jer bez njih sankcioniranje ove vrste kaznenih djela ostaje nepotpuno.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Također, naglašavam da borbe pasa i drugih životinja predstavljaju jedan od najtežih oblika sustavnog mučenja koje proizlazi iz čistog koristoljublja i ilegalne zarade. Zahtijevam da se strože kazne iz stavka 2. izričito primjenjuju na cijeli lanac sudionika, uključujući organizatore, uzgajivače, dresere, vlasnike prostora, sudionike, kladioničare i gledatelje te da svi u tom lancu odgovaraju zatvorskim kaznama, jer bez bilo koje od tih karika taj oblik zlostavljanja ne bi mogao postojati.		
183.	JELENA KOVAČIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog dijela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
184.	GORANKA ROSANDA FURLAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Prijedlog dopune – prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima u okviru kaznenopravne zaštite Pozdravljam namjeru predlagatelja da izmjenama i dopunama Kaznenog zakona dodatno osnaži zaštitu života, zdravlja i opće sigurnosti te unaprijedi mehanizme procjene i zaštite društva od počinitelja teških i nasilnih kaznenih djela. Upravo polazeći od navedenog cilja, predlažem da se u okviru predmetnih izmjena razmotri i kaznenopravno prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima (THE LINK), osobito u kontekstu nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i djecom, prisilne kontrole, prijetnji, zastrašivanja i procjene rizika od budućega nasilnog ponašanja. Nasilje nad životinjama ne bi se smjelo promatrati	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			isključivo kao izolirano kazneno djelo usmjereno protiv životinje. U određenom broju slučajeva ono predstavlja dio šireg obrasca nasilja, način demonstriranja moći i kontrole, sredstvo zastrašivanja ili kažnjavanja druge osobe, odnosno jedan od pokazatelja koji može biti relevantan pri procjeni rizika od daljnje eskalacije nasilja. U tom smislu posebno upućujem na britansku inicijativu HOLLY'S LAW, nastalu nakon ubojstva Holly Bramley. Njezinu je ubojstvu prethodio obrazac obiteljskog nasilja koji je uključivao i teško nasilje njezina supruga prema životinjama. Inicijativa upravo zbog toga zagovara sustavno prepoznavanje podataka o zlostavljanju životinja kao relevantnih informacija za zaštitu ljudi, međuresornu razmjenu informacija te uspostavljanje registra počinitelja nasilja nad životinjama. Vrijedan europski primjer predstavlja i višegodišnji rad kolegice Francesce Sorcinelli i LINK-ITALIA na području tzv. Zooantropologije devijantnosti i fenomena LINK – povezanosti zlostavljanja i/ili ubijanja životinja, interpersonalnog nasilja te drugih devijantnih, antisocijalnih i kriminalnih ponašanja. Talijansko iskustvo pokazuje mogućnost povezivanja kaznenopravnog sustava, policije, veterinarske struke, socijalnih službi i drugih institucija u prepoznavanju takvih slučajeva te njihovoj procjeni i prevenciji. Posebno važnim smatram OPĆI KOMENTAR BR.26 (2023.) ODBORA UJEDNINJENIH NARODA ZA PRAVA DJETETA, kojim je učinjen značajan iskorak u međunarodnom razumijevanju ove problematike. ODBOR IZRIJEKOM NAVODI: "DJECA MORAJU BITI ZAŠTIĆENA OD SVIH OBLIKA FIZIČKOG I PSIHOLOŠKOG NASILJA TE OD IZLOŽENOSTI NASILJU, KAO ŠTO JE OBITELJSKO		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			NASILJE ILI NASILJE NAD ŽIVOTINJAMA." Time je izloženost djeteta nasilju nad životinjama prestala biti pitanje koje se može promatrati isključivo kroz sustav zaštite životinja. Ona je istodobno pitanje prava i zaštite djeteta. Ovo je osobito važno jer dijete može biti višestruko povezano s takvim nasiljem: može mu svjedočiti, može živjeti u obitelji u kojoj se životinja zlostavlja kao sredstvo zastrašivanja i kontrole drugih članova obitelji, može biti emocionalno vezano uz životinju kojom mu počinitelj prijeti ili je ozljeđuje, ali može i samo iskazivati okrutnost prema životinjama. U svakom od tih slučajeva takvo ponašanje ili izloženost zahtijeva ozbiljnu stručnu procjenu, a ne trivijaliziranje. Upravo zato smatram važnim povezati navedeno s ciljem koji sam predlagatelj ističe u obrazloženju ovih izmjena – povećanjem razine zaštite života i zdravlja ljudi i opće sigurnosti te učinkovitijim odgovorom na najteže oblike kriminaliteta i odvrćanjem potencijalnih počinitelja. Ukoliko Republika Hrvatska ovim izmjenama uvodi i razvija mehanizme kojima nastoji prepoznati opasne počinitelje i procijeniti rizik od ponavljanja teških kaznenih djela, tada bi bilo opravdano da se u takvim procjenama, kada je to relevantno, uzima u obzir i dokumentirana povijest namjernog nasilja nad životinjama. Stoga predlažem razmotriti normativna rješenja kojima bi se: nasilje nad životinjom počinjeno radi zastrašivanja, prijetnje, kažnjavanja, osvete, prisile ili kontrole druge osobe izrijeком prepoznalo kao relevantna okolnost u kontekstu nasilja u obitelji i drugih kaznenih djela protiv života i tijela, osobne slobode te braka, obitelji i djece; omogućilo da se ranije počinjenje teškog ili		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			ponavljano nasilja nad životinjama uzima u obzir u strukturiranoj procjeni rizika od budućega nasilnog ponašanja, osobito kada postoje i drugi pokazatelji nasilja, prijetnji, prisilne kontrole ili antisocijalnog ponašanja; uspostavi odgovarajući sustav evidentiranja i kontrolirane međuresorne razmjene podataka o težim i ponavljanim slučajevima nasilja nad životinjama između policije, pravosudnih tijela, sustava socijalne skrbi, veterinarskih službi i drugih nadležnih tijela, uz odgovarajuća jamstva zaštite osobnih podataka; prilikom procjene ugroženosti djeteta izrijeком uzima u obzir njegova izloženost nasilju nad životinjama, u skladu s Općim komentarom br. 26 Odbora UN-a za prava djeteta; razmotri mogućnost odgovarajuće zabrane držanja, nabavljanja ili skrbi o životinjama za osobe pravomoćno osuđene za teške ili ponavljane oblike namjernog zlostavljanja i ubijanja životinja, uz mogućnost razmjene takvih podataka među nadležnim tijelima. Pri tome nije riječ o tvrdnji da će osoba koja počinila nasilje nad životinjom nužno počinila nasilje nad čovjekom. Takva bi generalizacija bila znanstveno i pravno neopravdana. Riječ je o tome da se dokumentirano nasilje nad životinjama, osobito kada je teško, ponavljano, instrumentalno ili povezano s kontrolom drugih članova obitelji, ne smije previdjeti kao potencijalno relevantan indikator rizika. Jednako tako, zaštita životinja u ovome kontekstu nije suprotstavljena zaštiti ljudi. Upravo suprotno. Suvremeni pristupi prevenciji nasilja pokazuju potrebu napuštanja institucionalnih „silosa“ u kojima se nasilje nad djetetom, nasilje nad partnerom i nasilje nad životinjom promatraju kao		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			tri potpuno odvojena događaja, premda se mogu događati u istom domu, počinjeni od iste osobe i predstavljati dijelove istoga obrasca moći, prisile i nasilja. U svojem dosadašnjem obraćanju institucijama na ovu sam problematiku ukazivala upravo iz perspektive povezanosti različitih oblika nasilja: zlostavljanje životinja može predstavljati „vrh ledene sante“ i upozoravajući znak da je pojedinac ili obitelj u ozbiljnoj teškoći, zbog čega je rana intervencija i međuresorna suradnja od posebne važnosti. Republika Hrvatska sada ima priliku napraviti daljnji iskorak. Ukoliko je zajednički cilj predloženih izmjena Kaznenog zakona, kako navodi predlagatelj, „povećati razinu zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i opće sigurnosti“, tada prevencija ne bi trebala počinjati tek kada nasilje dosegne svoj najteži oblik. Ona mora uključivati sposobnost sustava da prepozna obrasce i upozoravajuće znakove koji mu mogu prethoditi ili ga pratiti. U tom smislu predlažem da Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije u daljnjem postupku izrade Zakona razmotri uključivanje stručnjaka iz područja kaznenog prava, kriminologije, socijalnog rada, psihologije, veterinarske forenzike, zaštite djece i zaštite životinja te predstavnika organizacija koje se stručno bave povezanošću nasilja nad ljudima i životinjama, radi izrade odgovarajućega interdisciplinarnog modela. Nasilje nad životinjama i nasilje nad ljudima ne moraju uvijek biti povezani, ali kada jesu povezani, pravni i zaštitni sustav tu povezanost mora biti sposoban prepoznati prije nego što posljedice postanu nepovratne. Zaštita životinja u takvim slučajevima istodobno može		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			biti zaštita djeteta, žene, obitelji i društva u cjelini.		
185.	PETRA TUDOR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona kojima se značajno povećavaju kazne za ubijanje ili mučenje životinja. Posebno pozdravljam povećanje kazne za kazneno djelo iz stavka 1. na raspon od šest mjeseci do pet godina zatvora te za kvalificirani oblik iz stavka 2., kada je djelo počinjeno iz koristoljublja, na raspon od jedne do osam godina zatvora. Smatram da predložene izmjene predstavljaju važan korak u jačanju kaznenopravne zaštite životinja i primjerenijem sankcioniranju najtežih oblika njihova zlostavljanja. Trenutačne kazne u Hrvatskoj za teško zlostavljanje životinja, usmrćivanje i izlaganje nepotrebnim patnjama su maksimalno do dvije godine zatvora (tri godine u slučaju koristoljublja) te do šest mjeseci za dugotrajno izlaganje životinja tegobnom stanju. U mnogim zemljama Europske unije za slična kaznena djela propisane su znatno veće kazne. Primjeri uključuju zatvorske kazne do pet ili deset godina, pa čak i do 12 godina, naročito za djela počinjena iz koristoljublja ili počinjena na osobito okrutan način. Osim toga, visina kazni propisana u članku 205. važećeg Kaznenog zakona nije odgovarajuća i ne osigurava pravednost kažnjavanja u usporedbi s nekim drugim odredbama Kaznenog zakona. Primjerice, članak 235. („Oštećenje tuđe stvari”) Kaznenog zakona predviđa strože sankcije nego za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, iako su životinje živa bića koja nesporno osjećaju bol i patnju, ne samo fizičku nego i psihičku. Stoga potpuno podržavam povisivanje kazni	Nije prihvaćen	Predložene kazne odvrćajuće su u odnosu na počinitelje ovih kaznenih djela, a predmete namijenjene ili uporabljene za počinjenje kaznenih djela, sud može oduzeti prema općim pravilima oduzimanje predmeta u kaznenom postupku

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja”. Dodatn predlažem da se u članku 205. dodaju i sljedeće odredbe: „(xx) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina. (xx) Ako su kaznenim djelima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja životinje ili smrt većeg broja životinja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od pet do petnaest godina. (xx) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz prethodnih stavaka ovoga članka će se oduzeti, a video materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Praksa pokazuje i potrebu sankcioniranja kaznenih djela počinjenih radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kao i strogih kazni za slučajeve u kojima djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka dovedu do teških ozljeda, teškog narušavanja zdravlja životinje ili do smrti većeg broja životinja. Time bi se popunila praznina u sadašnjem tekstu, gdje ne postoji zasebna kvalifikacija za iznimno teške posljedice mučenja ili smrti većeg broja životinja.		
186.	RUŽICA PALIJAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Potrebni su posebni stavci ili članci Kaznenog zakona koji se odnose na uzgoj pasa za borbe, organiziranje borbi pasa i sudjelovanje na istima bilo kao uzgajivač, posjednik ili gledatelj. Kazne bi se, kod uzgajivača, trebale računati za svakog psa u posjedu pojedinačno,	Nije prihvaćen	Jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teška zlostavljanje životinje (što borbe životinja uistinu i

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			za organizatore za svaku organiziranu borbu pojedinačno i trebale bi trajati dulje od jedne godine.		mogu biti iz koristoljublja). Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povisiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom.
187.	NIKOLINA ČIZMIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojim se jača zaštita životinja a pogotovo uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja kao i povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
188.	SANJA LIPOVAC	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
189.	JELENA VLADISAVLJEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojim se jača zaštita životinja a pogotovo uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja kao i povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
190.	TATJANA IVEGEŠ-WILHELM	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam sve komentare i nadopune koje navode Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
191.	BORNA FÜRST BJELIŠ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
192.	SNJEŽANA ČRNJEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam povećanje kazni za kaznena djela iz čl. 205, st. 1 i 2. Smatram da bi s ovakve kazne trebale primjenjivati i za sve koji organiziraju borbe pasa u kojima psi jednako tako trpe nepotrebne boli i patnje, a često je ishod takvih borbi smrt životinja koje u njima sudjeluju. Ovo je posebno važno zbog toga što ovakva	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			nepotrebna patnja proizlazi iz ljudskog koristoljublja jer svima je poznato da organizacije ovakvih borbi pobjednicima donose i novčanu dobit.		
193.	KRISTINA KANEVČE	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam predloženo pooštavanje kazni za kaznena djela počinjena na štetu životinja. Smatram da trenutačno propisane kazne, kao i sankcije koje se u praksi izriču počiniteljima teških oblika zlostavljanja životinja, nisu dostatne da bi odgovarale težini i društvenoj neprihvatljivosti takvih djela. Upravo zbog preniskih propisanih kazni, u praksi se za zlostavljanje, mučenje i usmrćivanje životinja, čak i u teškim slučajevima, gotovo uvijek izriču uvjetne osude ili tek vrlo rijetko u slučaju dokazanog mučenja i usmrćivanja velikog broja životinja izriču kazne zatvora u trajanju nekoliko mjeseci koje nisu primjerene težini počinjenog djela, zbog čega sankcija ne ostvaruje svoju svrhu. Stoga smatram nužnim povisiti propisane kazne za zlostavljanje, mučenje i usmrćivanje životinja te druge teške oblike postupanja kojima se životinjama nanose nepotrebna bol i patnja. Primjerene i dovoljno stroge sankcije trebale bi odražavati težinu počinjenog kaznenog djela, ali istodobno imati i snažnu preventivnu funkciju. Njihova svrha ne bi trebala biti samo kažnjavanje počinitelja za već počinjeno djelo, već i odvraćanje počinitelja i drugih osoba od budućeg činjenja kaznenih djela na štetu životinja. Također, iz prakse je poznato da nasilje prema životinjama nerijetko može biti povezano i s drugim oblicima nasilnog ponašanja, uključujući nasilje prema ljudima. Poseban problem predstavlja činjenica da velik broj kaznenih djela počinjenih na štetu životinja ostaje neprijavljen i neotkriven, odnosno za njih se dozna tek naknadno,	Nije prihvaćen	Predložene kazne smatramo odvraćajućim pri čemu valja imati u vidu da sud prilikom odmjeravanja kazne uzima u obzir sve okolnosti kaznenog djela (otegotne i olakotne okolnosti) i na temelju istih donosi odluku o izboru i visini kazne

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			ponekad i u okviru postupanja povodom drugih kaznenih djela koja je ista osoba počinila. Upravo zbog toga smatram da se kaznena djela počinjena na štetu životinja ne bi smjela promatrati kao djela manje društvene važnosti niti marginalizirati prilikom odmjeravanja kazne. Dosadašnja sudska praksa, u kojoj se počiniteljima i za teške oblike zlostavljanja životinja izriču blage sankcije, može umanjeti ne samo represivnu, već i preventivnu svrhu kažnjavanja. Adekvatno sankcioniranje takvih djela važno je stoga ne samo radi zaštite životinja kao neposrednih žrtava kaznenog djela, već i radi jasnog društvenog neprihvatanja nasilnog ponašanja te pravodobnog reagiranja na njegove teške oblike. Slijedom navedenoga, podržavam predloženo povećanje raspona kazne zatvora iz članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona.		
194.	MIHAELA HOJSK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Predlažem izmijeniti predloženi kazneni okvir iz članka 205. stavka 1. na način da se umjesto kazne zatvora od šest mjeseci do pet godina propiše kazna zatvora od jedne do pet godina. Smatram da predložena minimalna kazna od šest mjeseci nije primjerena težini namjernog usmrćivanja životinje bez opravdanog razloga, teške zlostave, nanošenja nepotrebne boli ili izlaganja životinje nepotrebnoj patnji. Posebno treba uzeti u obzir da se prema predloženom zakonskom opisu već jednokratnim teškim zlostavljanjem, nanošenjem nepotrebne boli ili izlaganjem nepotrebnoj patnji ostvaruju obilježja kaznenog djela. Kod takvog namjernog postupanja kaznena sankcija mora imati dovoljno snažan odvraćajući učinak i jasno izražavati	Nije prihvaćen	Predviđeni raspon kazne omogućava sudu izbor odvraćajuće sankcije obzirom da ,prilikom odmjeravanja kazne, sud uzima u obzir sve okolnosti kaznenog djela (otegotne i olakotne okolnosti) i na temelju istih donosi odluku o izboru i visini kazne

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			društvenu osudu zlostavljanja životinja. Stoga predlažem da najmanja propisana kazna iznosi jednu godinu zatvora. Također predlažem da se dodatno razmotri ograničenje mogućnosti zamjene kratkotrajne kazne zatvora radom za opće dobro kod namjernih težih oblika zlostavljanja životinja, kako konačna sankcija ne bi izgubila odvraćajući i zaštitni učinak.		
195.	ALKA KOLAR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavam predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona kojima se značajno povećavaju kazne za ubijanje ili mučenje životinja. Posebno pozdravljam povećanje kazne za kazneno djelo iz stavka 1. na raspon od šest mjeseci do pet godina zatvora te za kvalificirani oblik iz stavka 2., kada je djelo počinjeno iz koristoljublja, na raspon od jedne do osam godina zatvora. Smatram da predložene izmjene predstavljaju važan korak u jačanju kaznenopravne zaštite životinja i primjerenijem sankcioniranju najtežih oblika njihova zlostavljanja. Trenutačne kazne u Hrvatskoj za teško zlostavljanje životinja, usmrćivanje i izlaganje nepotrebnim patnjama su maksimalno do dvije godine zatvora (tri godine u slučaju koristoljublja) te do šest mjeseci za dugotrajno izlaganje životinja tegobnom stanju. U mnogim zemljama Europske unije za slična kaznena djela propisane su znatno veće kazne. Primjeri uključuju zatvorske kazne do pet ili deset godina, pa čak i do 12 godina, naročito za djela počinjena iz koristoljublja ili počinjena na osobito okrutan način. Osim toga, visina kazni propisana u članku 205. važećeg Kaznenog zakona nije odgovarajuća i ne osigurava pravednost kažnjavanja u usporedbi s nekim drugim odredbama Kaznenog zakona.	Primljeno na znanje	Radi se o komentaru koji podržava prijedlog Udruge na koje je već odgovoreno

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Primjerice, članak 235. („Oštećenje tuđe stvari”) Kaznenog zakona predviđa strože sankcije nego za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, iako su životinje živa bića koja nesporno osjećaju bol i patnju, ne samo fizičku nego i psihičku. Stoga potpuno podržavamo povisivanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja”. Predloženo povećanje kazni u velikoj mjeri odgovara prijedlozima koje je navodila naša udruga. Dodatno smo predlagali da se u članku 205. dodaju i sljedeće odredbe: „(xx) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina. (xx) Ako su kaznenim djelima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja životinje ili smrt većeg broja životinja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od pet do petnaest godina. (xx) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz prethodnih stavaka ovoga članka će se oduzeti, a video materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Praksa pokazuje i potrebu sankcioniranja kaznenih djela počinjenih radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kao i strogih kazni za slučajeve u kojima djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka dovedu do teških ozljeda, teškog narušavanja zdravlja životinje ili do smrti većeg broja životinja. Time bi se popunila praznina u sadašnjem tekstu, gdje ne		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			postoji zasebna kvalifikacija za iznimno teške posljedice mučenja ili smrt većega broja životinja.		
196.	NATALIJA ŽANETIĆ CAR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Apsolutno podržavam povećanje kazni za kaznena djela iz čl. 205, st. 1 i 2. Smatram da bi se ovakve kazne trebale primjenjivati i za sve koji organiziraju borbe pasa u kojima psi jednako tako trpe nepotrebne boli i patnje, a često je ishod takvih borbi smrt životinja koje u njima sudjeluju. Ovo je posebno važno zbog toga što ovakva nepotrebna patnja proizlazi iz ljudskog koristoljublja jer svima je poznato da organizacije ovakvih borbi pobjednicima donose i novčanu dobit. Čak štoviše, mislim da su ove kazne i preblage!	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
197.	"FUTURA " UDRUGA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA OD NEODGOVORNOSTI	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Predlažemo nadopunu članka 205. kojom se zabranjuju borbe pasa. Smatramo da je nužno borbe pasa također zabraniti ovim zakonom jer se psi tijekom borbi ozljeđuju i često smrtno stradaju. Ostaviti sucima na procjenu jesu li psi u borbama osjećali bol nije moguće jer u Hrvatskoj ne postoje niti stručnjaci koji vještače stupnjeve boli kod životinja. Osim toga,, poticanje životinja na agresivnost je također zlostavljanje bez obzira na pasmine koje sudjeluju u borbama, jer se pse koji bi inače mogli biti kućni ljubimci ili radni psi pretvara u opasne pse. Na kraju, oni koji se bave borbama pasa su većinom ljudi iz kriminalnog miljea gdje se uz borbe odvija klađenje u visoke iznose, snimaju se borbe i distribuiraju putem Interneta. Ne uvrštavanjem borbi pasa kao kaznenog djela šalje se poruka uzgajivačima, organizatorima i sudionicima poruka da slobodno nastave i dalje	Nije prihvaćen	Jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teška zlostavljanja životinje (što borbe životinja uistinu i mogu biti iz koristoljublja). Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povisiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			mučiti životinje i kršiti zakonske propise.		
198.	"FUTURA " UDRUGA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA OD NEODGOVORNOSTI	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Apsolutno podržavamo prijedlog da se povise kazne za ova kaznena djela.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
199.	PRIJATELJI ŽIVOTINJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 31.	Podržavamo predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona kojima se značajno povećavaju kazne za ubijanje ili mučenje životinja. Posebno pozdravljamo povećanje kazne za kazneno djelo iz stavka 1. na raspon od šest mjeseci do pet godina zatvora te za kvalificirani oblik iz stavka 2., kada je djelo počinjeno iz koristoljublja, na raspon od jedne do osam godina zatvora. Smatramo da predložene izmjene predstavljaju važan korak u jačanju kaznenopravne zaštite životinja i primjerenijem sankcioniranju najtežih oblika njihova zlostavljanja. Trenutačne kazne u Hrvatskoj za teško zlostavljanje životinja, usmrćivanje i izlaganje nepotrebnim patnjama su maksimalno do dvije godine zatvora (tri godine u slučaju koristoljublja) te do šest mjeseci za dugotrajno izlaganje životinja tegobnom stanju. U mnogim zemljama Europske unije za slična kaznena djela propisane su znatno veće kazne. Primjeri uključuju zatvorske kazne do pet ili deset godina, pa čak i do 12 godina, naročito za djela počinjena iz koristoljublja ili počinjena na osobito okrutan način. Osim toga, visina kazni propisana u članku 205. važećeg Kaznenog zakona nije odgovarajuća i ne osigurava pravednost kažnjavanja u usporedbi s nekim drugim odredbama Kaznenog zakona. Primjerice, članak 235. („Oštećenje tuđe stvari“)	Nije prihvaćen	Prilikom prijedloga izmjena kaznenog djela njegovo počinjenje iz koristoljublja sankcionirano je povećanom odvrćućom kaznom. Predmete i sredstva koji su bili namijenjeni i bili uporabljeni za počinjenje kaznenih djela sud može oduzeti primjenom odredbi koji se odnose na oduzimanje predmeta u kaznenom postupku.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Kaznenog zakona predviđa strože sankcije nego za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja, iako su životinje živa bića koja nesporno osjećaju bol i patnju, ne samo fizičku nego i psihičku. Stoga potpuno podržavamo povisivanje kazni za kazneno djelo „Ubijanje ili mučenje životinja”. Predloženo povećanje kazni u velikoj mjeri odgovara prijedlozima koje je navodila naša udruga. Dodatno smo predlagali da se u članku 205. dodaju i sljedeće odredbe: „(xx) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina. (xx) Ako su kaznenim djelima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja životinje ili smrt većeg broja životinja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od pet do petnaest godina. (xx) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz prethodnih stavaka ovoga članka će se oduzeti, a video materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Praksa pokazuje i potrebu sankcioniranja kaznenih djela počinjenih radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kao i strogih kazni za slučajeve u kojima djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka dovedu do teških ozljeda, teškog narušavanja zdravlja životinje ili do smrti većeg broja životinja. Time bi se popunila praznina u sadašnjem tekstu, gdje ne postoji zasebna kvalifikacija za iznimno teške posljedice		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			mučenja ili smrt većega broja životinja.		
200.	PRIJATELJI ŽIVOTINJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Snažno podržavamo uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja iz članka 205.b Kaznenog zakona. Sankcioniranje spolnog iskorištavanja životinja kao samostalnog kaznenog djela u skladu je s ocjenom da je takvo ponašanje izuzetno društveno neprihvatljivo i skandalozno, a žrtvi ostavlja teške fizičke i psihičke posljedice. Internetska mreža razmjene fotografija i videosnimaka ovih kaznenih djela, gdje se počinitelji doslovce natječu tko će na okrutniji način silovati životinje, omogućava i motiviranje pojedinaca na izvršenje ovakvih ili sličnih kaznenih djela. Sve to ukazuje na njihovu visoku društvenu opasnost, a time i potrebu uvođenja mogućnosti znatno strožeg sankcioniranja počinitelja propisivanjem spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Usporedna analiza 15 europskih zemalja pokazuje trend kriminalizacije seksualne zloporabe životinja kao zasebnog kaznenog djela (ne samo kao okrutnosti), s obrazloženjem zaštite dobrobiti životinja i javne sigurnosti: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7341256/. Riječ je o iznimno važnom iskoraku jer se spolno općenje sa životinjom i drugi oblici spolnog iskorištavanja životinja konačno prepoznaju kao zasebno kazneno djelo, neovisno o tome je li potrebno dokazivati da je životinji takvim postupanjem nanjena bol ili patnja. Time se šalje jasna pravna i društvena poruka da spolni odnos sa životinjom predstavlja radikalnu zloupotrebu ranjivog bića i ne može se relativizirati u okviru opće kategorije zlostavljanja. Upravo je naša udruga predlagala takvo rješenje kako bi se uklonila postojeća pravna praznina i	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zloporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i zo iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i može bitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			onemogućilo da kazneni progon ovisi o dokazivanju patnje i posljedica seksualnog nasilja nad životinjom. Životinje se nalaze u izrazito ranjivom položaju: potpuno su ovisne o ljudima, ne mogu se zaštititi od nasilja niti tražiti pomoć, ne mogu verbalno prijaviti zlostavljanje i, što je ključna pravna činjenica, nikada ne mogu dati pristanak na seksualne radnje. Upravo zato njihov položaj zahtijeva posebno kazneno-pravno prepoznavanje jer se prisila podrazumijeva već samom činjenicom da je životinja uključena u spolni čin. Posebno pozdravljamo i propisivanje strože kazne ako je spolnim iskorištavanjem prouzročena smrt životinje te obavezno oduzimanje životinje. Istodobno predlažemo dopuniti članak 205.b odredbama kojima bi se posebno sankcionirali proizvodnja, prodaja, distribucija i posjedovanje pornografskog materijala nastalog počinjenjem ovog kaznenog djela. Takvo je postupanje važno za učinkovito suzbijanje tržišta takvog sadržaja, koje može poticati daljnje seksualno iskorištavanje životinja. Stoga predlažemo da u članku 205.b stavak 3. postane stavak 5. i da se članak dopuni sljedećim stavicama: „ (3) Tko prodaje, distribuira i posjeduje pornografski materijal nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do tri godine. (4) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje:		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Smatramo da bi time kaznenopravna zaštita bila cjelovita, od samog počinjenja djela do sprječavanja njegova dokumentiranja, širenja i ponavljanja radi stvaranja ili distribucije takvog sadržaja. Visoke kazne za osobe koje snimaju i distribuiraju pornografske materijale spolnih odnosa sa životinjama, kao i za internetske stranice i oglasnike koji omogućavaju razmjenu takvih sadržaja, djelovale bi preventivno. Napominjemo da zakonodavstva drugih država sankcioniraju već samu proizvodnju, prodaju, širenje i posjedovanje pornografije koja prikazuje seksualne radnje sa životinjama: primjerice, Njemačka, Švicarska, Latvija i Norveška kaznom zatvora do tri godine, a Turska kaznom zatvora do četiri godine. Podržavamo stoga uvođenje članka 205.b te predlažemo njegovo dodatno dopunjavanje u navedenom dijelu.		
201.	"FUTURA " UDRUGA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA OD NEODGOVORNOSTI	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Slažemo se da spolno iskorištavanje životinja MORA biti proglašeno zasebnim kaznenim djelom jer je riječ o prisili nad nezaštićenim bićem koje osjeća. Također, besmisleno je očekivati od sudaca da sami procjenjuju je li životinja osjećala bol ili neku drugu vrstu psihičkog ili fizičkog zlostavljanja kao i da su naši veterinarski inspektori ili vještaci specijalizirani za dijagnosticiranje stupnja boli kod zlostavljanih životinja. Takvi specijalisti u Hrvatskoj ne postoje i zato je važno da je spolno iskorištavanje životinja zasebno kazneno djelo.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
202.	NATALIJA ŽANETIĆ CAR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Podržavam izmjene, iako mislim da je minimalna kazna od 6 mjeseci i dalje premala. Za one koji zlostavljaju više životinja, kazne bi se trebale računati kumulativno, ne da kroz godine zlostavljanja dobije jednu, i to minimalnu kaznu ukoliko ima veze u	Nije prihvaćen	Predložene kazne ocjenjuju se odvrćajućim u odnosu na počinitelje ovih kaznenih djela. Prema Važećem konceptu KZ-a samo kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu i druge slobode čovjeka ne mogu se označiti kao produljena

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			višim državnim krugovima. Mišljenja sam da onaj tko to može raditi bespomoćnoj životinji može napraviti i djetetu, pa bi se trebalo ići s maksimalnim kaznama kako bi se u budućnosti ovakva kaznena djela prevenirala		
203.	ALKA KOLAR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Potpuno podržavam uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja iz članka 205.b Kaznenog zakona. Sankcioniranje spolnog iskorištavanja životinja kao samostalnog kaznenog djela u skladu je s ocjenom da je takvo ponašanje izuzetno društveno neprihvatljivo i skandalozno, a žrtvi ostavlja teške fizičke i psihičke posljedice. Internetska mreža razmjene fotografija i videosnimaka ovih kaznenih djela, gdje se počinitelji doslovce natječu tko će na okrutniji način silovati životinje, omogućava i motiviranje pojedinaca na izvršenje ovakvih ili sličnih kaznenih djela. Sve to ukazuje na njihovu visoku društvenu opasnost, a time i potrebu uvođenja mogućnosti znatno strožeg sankcioniranja počinitelja propisivanjem spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Usporedna analiza 15 europskih zemalja pokazuje trend kriminalizacije seksualne zloporabe životinja kao zasebnog kaznenog djela (ne samo kao okrutnosti), s obrazloženjem zaštite dobrobiti životinja i javne sigurnosti: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7341256/ . Riječ je o iznimno važnom iskoraku jer se spolno općenje sa životinjom i drugi oblici spolnog iskorištavanja životinja konačno prepoznaju kao zasebno kazneno djelo, neovisno o tome je li potrebno dokazivati da je životinji takvim postupanjem nanosena bol ili patnja. Time se šalje jasna pravna i društvena poruka da spolni odnos sa životinjom predstavlja radikalnu zloupotrebu ranjivog bića i ne može se	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlouporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i može bitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Predmete i sredstva koji su bili namijenjeni i bili uporabljeni za počinjenje kaznenih djela sud može oduzeti primjenom odredbi koji se odnose na oduzimanje predmeta u kaznenom postupku.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			relativizirati u okviru opće kategorije zlostavljanja. Upravo je naša udruga predlagala takvo rješenje kako bi se uklonila postojeća pravna praznina i onemogućilo da kazneni progon ovisi o dokazivanju patnje i posljedica seksualnog nasilja nad životinjom. Životinje se nalaze u izrazito ranjivom položaju: potpuno su ovisne o ljudima, ne mogu se zaštititi od nasilja niti tražiti pomoć, ne mogu verbalno prijaviti zlostavljanje i, što je ključna pravna činjenica, nikada ne mogu dati pristanak na seksualne radnje. Upravo zato njihov položaj zahtijeva posebno kazneno-pravno prepoznavanje jer se prisila podrazumijeva već samom činjenicom da je životinja uključena u spolni čin. Posebno pozdravljam propisivanje strože kazne ako je spolnim iskorištavanjem prouzročena smrt životinje te obavezno oduzimanje životinje. Istodobno predlažem dopuniti članak 205.b odredbama kojima bi se posebno sankcionirali proizvodnja, prodaja, distribucija i posjedovanje pornografskog materijala nastalog počinjenjem ovog kaznenog djela. Takvo je postupanje važno za učinkovito suzbijanje tržišta takvog sadržaja, koje može poticati daljnje seksualno iskorištavanje životinja. Stoga predlažem da u članku 205.b stavak 3. postane stavak 5. i da se članak dopuni sljedećim stavcima: „ (3) Tko prodaje, distribuira i posjeduje pornografski materijal nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do tri godine. (4) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se i uništiti." Smatram da bi time kaznenopravna zaštita bila cjelovita, od samog počinjenja djela do sprječavanja njegova dokumentiranja, širenja i ponavljanja radi stvaranja ili distribucije takvog sadržaja. Visoke kazne za osobe koje snimaju i distribuiraju pornografske materijale spolnih odnosa sa životinjama, kao i za internetske stranice i oglasnike koji omogućavaju razmjenu takvih sadržaja, djelovale bi preventivno. Kao primjer navodim zakonodavstva drugih država koje sankcioniraju već samu proizvodnju, prodaju, širenje i posjedovanje pornografije koja prikazuje seksualne radnje sa životinjama: primjerice, Njemačka, Švicarska, Latvija i Norveška kaznom zatvora do tri godine, a Turska kaznom zatvora do četiri godine. Podržavamo stoga uvođenje članka 205.b te predlažem njegovo dodatno dopunjavanje u navedenom dijelu		
204.	MIHAELA HOJSK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Predlažem pooštriti minimalne kazne predložene novim člankom 205.b Kaznenog zakona. Za kazneno djelo spolnog iskorištavanja životinje iz stavka 1. predlažem kaznu zatvora od jedne do pet godina, umjesto predloženih šest mjeseci do pet godina. Za kvalificirani oblik iz stavka 2., kada je kaznenim djelom prouzročena smrt životinje, predlažem kaznu zatvora od tri do osam godina, umjesto predložene kazne od jedne do osam godina. Smatram da je kod spolnog iskorištavanja životinje opravdano propisati najmanju kaznu zatvora od jedne godine jer se radi o namjernom postupanju koje predstavlja osobito težak	Nije prihvaćen	Predložene kazne smatramo odvraćajućim pri čemu valja imati u vidu da sud prilikom odmjeravanja kazne uzima u obzir sve okolnosti kaznenog djela (otegotne i olakotne okolnosti) i na temelju istih donosi odluku o izboru i visini kazne

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			oblik iskorištavanja i povrede dobrobiti životinje. Kod slučaja u kojem takvo postupanje dovede do smrti životinje smatram da minimalna kazna od jedne godine nije razmjerna težini posljedice. Propisivanjem minimalne kazne od tri godine za slučaj smrti životinje dodatno bi se naglasila težina takvog kaznenog djela te bi se bitno ograničila mogućnost da konačna sankcija bude svedena na kratkotrajnu kaznu zatvora ili zamjenske oblike sankcioniranja. Smatram da kod namjernog spolnog iskorištavanja koje dovede do smrti životinje kaznenopravna reakcija mora biti dovoljno ozbiljna da istodobno ostvari funkciju kažnjavanja, odvraćanja i zaštite drugih životinja od počinitelja.		
205.	MIROSLAV PAVIČEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinje je veliki korak naprijed, ali ne vidim razloga za znatno manje kazne negoli za spolno iskorištavanje djeteta. U suštini se radi o istom nečovječnom postupanju - silovanju nemoćnih živih bića, pa predlažem da kazna za silovanje životinje bude u istom rasponu kao i za silovanje djeteta prema čl. 158. Kaznenog zakona, dakle od tri do 12 godina zatvora.	Nije prihvaćen	Naime, smatramo da je unutar predviđenog raspona kazne mogući izbor odvraćajuće sankcije te ukazujemo da spolno zlostavljanje i iskorištavanje djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i možebitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek.
206.	MIRJANA ČUBELIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se pojačava zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja. Smatram da bi se kazne za zlostavljanje i pritom ubijanje životinja trebale izjednačiti sa onima koje vrijede za zlostavljanje i ubijanje ljudi te da bi se u oba slučaja trebale povećati minimalne kazne jer zlostavljanje i ubijanje se ne događa slučajno, po	Primljeno na znanje	Prijedlog se prima na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			principu "omaklo mi se, imao sam loš dan". Predložene kazne su preblage. Kazna za zlostavljanje izražena u mjesecima nije prihvatljiva. Životinje su živa bića koja se ne mogu braniti, ne mogu verbalno izraziti svoju muku i zbog toga su puno ranjiviji od ljudi. Niti jedno živo biće ne zasluži osjetiti zlostavljanje! Ranjive skupine (u ovom slučaju životinje) treba maksimalno štiti, a ubojice i zlostavljače kazniti tako da im više nikad takvo nešto ne padne na pamet i da njihova kazna bude primjer drugima Strože kazne, uz odgovarajuće liječenje zlostavljača bi pridonijelo smanjivanju takvih (ne)djela.		
207.	KRISTINA KANEVČE	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Apsolutno podržavam uvođenje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela u članku 205.b Kaznenog zakona, međutim predlažem pooštřivanje kazni umjesto samo 6 mjeseci. Smatram da je izričito propisivanje ovakvog postupanja kao samostalnog kaznenog djela nužno radi osiguravanja odgovarajuće kaznenopravne zaštite životinja, ali i radi otklanjanja svake dvojbe o kažnjivosti i pravnoj kvalifikaciji takvog postupanja. Spolno iskorištavanje životinja predstavlja osobito težak oblik zlostavljanja i iskorištavanja životinje koja se takvom postupanju ne može svojevrijedno podvrgnuti niti mu se u brojnim okolnostima može oduprijeti. Takva djela po svojoj prirodi u velikoj mjeri ostaju skrivena i neotkrivena, dok u rijetkim slučajevima u kojima nadležna tijela za njih doznaju postoji potreba za jasnom pravnom osnovom koja će omogućiti odgovarajuće sankcioniranje počinitelja. Smatram neprihvatljivim da se spolno iskorištavanje životinja mora podvoditi pod općenite zakonske odredbe o zlostavljanju odnosno	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			nanošenju nepotrebnih boli i patnje životinji, čime se u pojedinačnom slučaju ostavlja prostor za dvojbu jesu li ostvarena obilježja tog kaznenog djela. Spolno općenje sa životinjom i drugi oblici njezina spolnog iskorištavanja trebaju biti izrijekom propisani kao kazneno djelo, neovisno o tome može li se u konkretnom slučaju dokazati nastup određene tjelesne ozljede, boli ili druge posljedice za životinju. Time se osigurava pravna sigurnost, ujednačenija primjena zakona i nedvosmislena poruka da je svaki oblik spolnog iskorištavanja životinje kaznenopravno neprihvatljiv. Posebno podržavam odredbu stavka 3. predloženog članka, kojom je propisano oduzimanje životinje te bi ujedno bila potrebno određivanje zabrane posjedovanja životinja . Bilo bi protivno samoj svrsi kaznenopravne zaštite životinja kada bi životinja nakon utvrđenog spolnog iskorištavanja ostala u posjedu, skrbi ili pod neposrednom kontrolom osobe koja ju je zlostavljala. Time bi životinja i nakon okončanja kaznenog postupka mogla ostati ovisna upravo o svom zlostavljaču, odnosno osobi koja bi trebala biti odgovorna za njezinu zaštitu i dobrobit. Oduzimanje životinje stoga smatram nužnom mjerom radi sprječavanja daljnjeg zlostavljanja i osiguravanja stvarne zaštite životinje. Slijedom navedenoga, u cijelosti podržavam uvođenje članka 205.b i propisivanje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela, kao i predložene kazne te obvezno oduzimanje životinje.		
208.	DIJANA ZADRAVEC	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	PRIJEDLOG IZMJENA Predlažem se da se nakon članka 205.a doda novi članak 205.b kojim će se urediti spolno iskorištavanje životinja, odgovarajuće	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlouporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			zaštitne mjere te postupanje nadležnih tijela u slučajevima prijavljenog zlostavljanja životinja. Predlaže se osobito propisati: da spolno iskorištavanje životinje predstavlja kažnjivo postupanje te da se za počinitelja, uz odgovarajuću kaznu, predvidi i zabrana držanja, posjedovanja, nabavljanja, uzgoja i skrbi za životinje; da se navedena zabrana odnosi na sve životinje, a ne samo na životinju nad kojom je kazneno djelo počinjeno, s obzirom na potrebu sprječavanja ponavljanja djela; da se, ovisno o težini počinjenog djela i okolnostima konkretnog slučaja, omogućiti izricanje dugotrajne, odnosno trajne zabrane držanja životinja; da se jasno propiše odgovornost za proizvodnju, izradu, prodaju, distribuciju, javno prikazivanje, činjenje dostupnim, prenošenje, dijeljenje i drugo širenje pornografskog ili drugog nedopuštenog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja, kao i za njegovo svjesno pribavljanje i posjedovanje; da se zakonom jasno propiše obveza nadležnih tijela da bez odgode postupaju po svakoj prijavi ili drugom saznanju o spolnom iskorištavanju ili drugom teškom obliku zlostavljanja životinje te da poduzmu sve mjere koje su im na raspolaganju radi zaštite životinje i utvrđivanja odgovornosti počinitelja; da se propišu pravne posljedice za službene i druge odgovorne osobe koje bez opravdanog razloga ne postupe po prijavi, neopravdano odgađaju postupanje ili propuste poduzeti radnje koje su prema zakonu dužne poduzeti, uz odgovarajuće usklađivanje tih odredbi s propisima kojima se uređuje kaznena, prekršajna, stegovna i druga odgovornost službenih i odgovornih osoba; da se osigura učinkovit mehanizam nadzora nad postupanjem		koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i može bitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Nadzor nad radom nadležnih tijela i uspostava registra nije predmet kaznenog zakonodavstva

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			nadležnih tijela, uključujući mogućnost podnošenja pritužbe zbog nepostupanja ili nepravodobnog postupanja te obvezu nadležnog tijela da evidentira prijavu i, u granicama dopuštenim zakonom, podnositelja obavijesti o poduzetim radnjama i ishodu postupanja; da se razmotri uspostava odgovarajuće evidencije odnosno registra osoba kojima je izrečena zabrana držanja životinja, kako bi se omogućila učinkovita kontrola provedbe zabrane i spriječilo njezino zaoblazanje. OBRAZLOŽENJE Apsolutno podržavam uvođenje članka 205.b i izričito propisivanje spolnog iskorištavanja životinja kao kažnjivog postupanja. Spolno iskorištavanje životinja predstavlja osobito težak oblik zlostavljanja jer životinja nije sposobna dati pristanak niti razumjeti prirodu, svrhu i posljedice takvog postupanja. Zbog toga smatram da pravna zaštita mora biti jasna, učinkovita i usmjerena ne samo na kažnjavanje počinitelja, nego i na sprječavanje ponavljanja takvog ponašanja. Posebno ističem potrebu uvođenja potpune zabrane držanja životinja za osobe koje su pravomoćno osuđene za takvo djelo. Zabrana se ne bi smjela odnositi samo na životinju nad kojom je djelo počinjeno, već na držanje, posjedovanje i nabavljanje bilo koje životinje. U protivnom bi postojala mogućnost da osoba nakon osude ponovno dođe u posjed druge životinje i nastavi s istovrsnim ili drugim oblikom zlostavljanja. Nadalje, potrebno je odgovarajuće urediti i pitanje pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja. Svjedoci smo sve češćeg pojavljivanja različitih		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			videozapisa, snimki i drugih sadržaja zlostavljanja životinja na društvenim mrežama i drugim digitalnim platformama. Smatram da odgovornost ne bi trebala obuhvatiti samo osobu koja izravno spolno iskorištava životinju, već i osobe koje takav materijal proizvode, prodaju, distribuiraju, objavljuju, dijele ili ga svjesno posjeduju. Posebno važnim smatram pitanje odgovornosti za nepostupanje nadležnih tijela. Sama mogućnost podnošenja prijave nije dovoljna ako nakon prijave izostane stvarno i pravodobno postupanje. Građanin koji prijavi spolno iskorištavanje ili drugi teški oblik zlostavljanja životinje mora imati opravdano očekivanje da će nadležno tijelo prijavu evidentirati, provjeriti navode i poduzeti zakonom propisane mjere. Primjerice, ako građanin nadležnoj instituciji prijavi slučaj spolnog iskorištavanja životinje, a odgovorna osoba po takvoj prijavi bez opravdanog razloga ne učini ništa, neopravdano odgađa postupanje ili propusti poduzeti radnje koje je prema zakonu dužna poduzeti, takvo postupanje odnosno nepostupanje ne bi smjelo ostati bez pravnih posljedica. Stoga smatram da je potrebno zakonom izričito urediti odgovornost službenih i drugih odgovornih osoba za nepostupanje, pri čemu bi se vrsta i oblik odgovornosti trebali uskladiti s postojećim sustavom kaznene, prekršajne, stegovne i druge odgovornosti. Cilj nije propisivanje nove odgovornosti neovisno o postojećem pravnom sustavu, već osiguravanje da za neopravdano nepostupanje u slučajevima ozbiljnog ugrožavanja dobrobiti životinja postoje jasne i provedive pravne posljedice.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Učinkovit sustav zaštite životinja stoga mora počivati na odgovornosti na svim razinama: odgovornosti počinitelja za zlostavljanje, odgovornosti osoba koje sudjeluju u proizvodnji i širenju nedopuštenih sadržaja te odgovornosti nadležnih osoba za propuste u provedbi zakona. Smatram da bi predložene izmjene značajno pridonijele učinkovitijoj zaštiti životinja, sprječavanju ponavljanja ovakvih kaznenih djela i osiguravanju dosljedne provedbe zakonskih odredbi.		
209.	UDRUGA POBJEDE	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Udruga Pobjede podržava uvođenje kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja u Kazneni zakon. Smatramo da je riječ o području koje do sada nije bilo dovoljno jasno i cjelovito uređeno, a iskustvo rada sa životinjama pokazuje da njihova zaštita mora obuhvaćati i zaštitu od ovakvih postupanja. Ipak, smatramo da bi odredbu trebalo proširiti kako bi se obuhvatila i ponašanja koja omogućuju daljnje iskorištavanje životinja nakon čina spolnog iskorištavanja životinja. Tu prvenstveno mislimo na proizvodnju, izradu, prodaju, distribuciju i svjesno posjedovanje materijala pornografskog sadržaja nastalog kao posljedica spolnog iskorištavanja životinja. Takav materijal ne predstavlja samo zapis počinjenog zlostavljanja nego njegova proizvodnja i distribucija stvaraju mogućnost ponavljanja iskorištavanja životinja radi stvaranja novog sadržaja, dok njegovo tržišno širenje može poticati daljnju potražnju za takvim oblikom zlostavljanja. Zbog toga smatramo važnim jasno propisati i odgovornost osoba koje takvim materijalima trguju, distribuiraju ih ili posjeduju. Također smatramo da se treba unijeti i odredba o oduzimanja i uništenja predmeta, opreme i	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojem je prikazana spolna zloporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i može bitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Predmete i sredstva koji su bili namijenjeni i bili uporabljeni za počinjenje kaznenih djela sud može oduzeti primjenom odredbi koji se odnose na oduzimanje predmeta u kaznenom postupku.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			materijala korištenih za počinjenje ovog kaznenog djela, odnosno materijala koji predstavljaju rezultat takvog postupanja. Time bi se spriječilo da sredstva i sadržaji povezani s kaznenim djelom ostanu dostupni počinitelju i nakon provedenog postupka jer smatramo da je kod kaznenih djela protiv životinja važno gledati širi i kontekst ponašanja. Ako se želi stvarno onemogućiti spolno iskorištavanje životinja, potrebno je obuhvatiti i aktivnosti koje takvo iskorištavanje omogućuju, potiču ili od njega ostvaruju korist. Stoga podržavamo uvođenje članka 205.b, ali predlažemo da se dodatno razmotri njezino proširenje na proizvodnju, prodaju, distribuciju i svjesno posjedovanje pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja, kao i odgovarajuće odredbe o oduzimanju i uništenju predmeta i materijala povezanih s počinjenjem ovog kaznenog djela. Udruga Pobjede smatra da bi takvo uređenje predstavljalo važan korak prema potpunijoj kaznenopravnoj zaštiti životinja.		
210.	SNJEŽANA ČRNJEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Podržavam uvođenje posebnog članka 205. b, Spolno iskorištavanje životinja, te kazne koje se predlažu za ovo kazneno djelo. Ovo mora biti posebno kazneno djelo, mora se kažnjavati zatvorskom kaznom, životinja svakako mora biti oduzeta vlasniku koji treba i posebnu zabranu kako nikada više ne bi mogao biti skrbnik bilo koje životinje.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
211.	TATJANA IVEGEŠ-WILHELM	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Podržavam sve komentare i nadopune koje navode Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
212.	JELENA VLADISAVLJEVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	Podržavam uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja iz	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	članka 205.b Kaznenog zakona		
213.	RUŽICA PALIJAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Smatram da su kazne preblage i da mi se svako pojedinačno dokazano spolno iskorištavanje (odnosno, silovanje) trebalo tretirati kao zasebno kazneno djelo, a kazne zbrajati.	Nije prihvaćen	Prema Važećem konceptu KZ-a produljeno djelo, ne može se primijeniti u slučaju napada na najviše vrednote kao što su život, tijelo, i spolne slobode čovjeka. U ostalim slučajevima moguća je primjena ovog instituta.
214.	PETRA TUDOR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Potpuno podržavam uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja iz članka 205.b Kaznenog zakona. Sankcioniranje spolnog iskorištavanja životinja kao samostalnog kaznenog djela u skladu je s ocjenom da je takvo ponašanje izuzetno društveno neprihvatljivo i skandalozno, a žrtvi ostavlja teške fizičke i psihičke posljedice. Internetska mreža razmjene fotografija i videosnimaka ovih kaznenih djela, gdje se počinitelji doslovce natječu tko će na okrutniji način silovati životinje, omogućava i motiviranje pojedinaca na izvršenje ovakvih ili sličnih kaznenih djela. Sve to ukazuje na njihovu visoku društvenu opasnost, a time i potrebu uvođenja mogućnosti znatno strožeg sankcioniranja počinitelja propisivanjem spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Usporedna analiza 15 europskih zemalja pokazuje trend kriminalizacije seksualne zloporabe životinja kao zasebnog kaznenog djela (ne samo kao okrutnosti), s obrazloženjem zaštite dobrobiti životinja i javne sigurnosti: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7341256/ . Riječ je o iznimno važnom iskoraku jer se spolno općenje sa životinjom i drugi oblici spolnog iskorištavanja životinja konačno prepoznaju kao zasebno kazneno djelo, neovisno o tome je li potrebno dokazivati da je životinji takvim postupanjem nanesena bol ili patnja. Time se šalje	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zloporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i može bitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek. Predmete i sredstva koji su bili namijenjeni i bili uporabljeni za počinjenje kaznenih djela sud može oduzeti primjenom odredbi koji se odnose na oduzimanje predmeta u kaznenom postupku.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			jasna pravna i društvena poruka da spolni odnos sa životinjom predstavlja radikalnu zloupotrebu ranjivog bića i ne može se relativizirati u okviru opće kategorije zlostavljanja. Upravo je naša udruga predlagala takvo rješenje kako bi se uklonila postojeća pravna praznina i onemogućilo da kazneni progon ovisi o dokazivanju patnje i posljedica seksualnog nasilja nad životinjom. Životinje se nalaze u izrazito ranjivom položaju: potpuno su ovisne o ljudima, ne mogu se zaštititi od nasilja niti tražiti pomoć, ne mogu verbalno prijaviti zlostavljanje i, što je ključna pravna činjenica, nikada ne mogu dati pristanak na seksualne radnje. Upravo zato njihov položaj zahtijeva posebno kazneno-pravno prepoznavanje jer se prisila podrazumijeva već samom činjenicom da je životinja uključena u spolni čin. Posebno pozdravljam propisivanje strože kazne ako je spolnim iskorištavanjem prouzročena smrt životinje te obavezno oduzimanje životinje. Istodobno predlažem dopuniti članak 205.b odredbama kojima bi se posebno sankcionirali proizvodnja, prodaja, distribucija i posjedovanje pornografskog materijala nastalog počinjenjem ovog kaznenog djela. Takvo je postupanje važno za učinkovito suzbijanje tržišta takvog sadržaja, koje može poticati daljnje seksualno iskorištavanje životinja. Stoga predlažem da u članku 205.b stavak 3. postane stavak 5. i da se članak dopuni sljedećim stavcima: „ (3) Tko prodaje, distribuira i posjeduje pornografski materijal nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do tri godine. (4) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se i uništiti.” Smatram da bi time kaznenopravna zaštita bila cjelovita, od samog počinjenja djela do sprječavanja njegova dokumentiranja, širenja i ponavljanja radi stvaranja ili distribucije takvog sadržaja. Visoke kazne za osobe koje snimaju i distribuiraju pornografske materijale spolnih odnosa sa životinjama, kao i za internetske stranice i oglasnike koji omogućavaju razmjenu takvih sadržaja, djelovale bi preventivno. Kao primjer navodim zakonodavstva drugih država koje sankcioniraju već samu proizvodnju, prodaju, širenje i posjedovanje pornografije koja prikazuje seksualne radnje sa životinjama: primjerice, Njemačka, Švicarska, Latvija i Norveška kaznom zatvora do tri godine, a Turska kaznom zatvora do četiri godine. Podržavamo stoga uvođenje članka 205.b te predlažem njegovo dodatno dopunjavanje u navedenom dijelu		
215.	GORANKA ROSANDA FURLAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Prijedlog dopune – prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima u okviru kaznenopravne zaštite Pozdravljam namjeru predlagatelja da izmjenama i dopunama Kaznenog zakona dodatno osnaži zaštitu života, zdravlja i opće sigurnosti te unaprijedi mehanizme procjene i zaštite društva od počinitelja teških i nasilnih kaznenih djela. Upravo polazeći od navedenog cilja, predlažem da se u okviru predmetnih izmjena razmotri i kaznenopravno prepoznavanje povezanosti nasilja nad životinjama i	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			nasilja nad ljudima (THE LINK), osobito u kontekstu nasilja u obitelji, nasilja nad ženama i djecom, prisilne kontrole, prijetnji, zastrašivanja i procjene rizika od budućega nasilnog ponašanja. Nasilje nad životinjama ne bi se smjelo promatrati isključivo kao izolirano kazneno djelo usmjereno protiv životinje. U određenom broju slučajeva ono predstavlja dio šireg obrasca nasilja, način demonstriranja moći i kontrole, sredstvo zastrašivanja ili kažnjavanja druge osobe, odnosno jedan od pokazatelja koji može biti relevantan pri procjeni rizika od daljnje eskalacije nasilja. U tom smislu posebno upućujem na britansku inicijativu HOLLY'S LAW, nastalu nakon ubojstva Holly Bramley. Njezinu je ubojstvu prethodio obrazac obiteljskog nasilja koji je uključivao i teško nasilje njezina supruga prema životinjama. Inicijativa upravo zbog toga zagovara sustavno prepoznavanje podataka o zlostavljanju životinja kao relevantnih informacija za zaštitu ljudi, međuresornu razmjenu informacija te uspostavljanje registra počinitelja nasilja nad životinjama. Vrijedan europski primjer predstavlja i višegodišnji rad kolegice Francesce Sorcinelli i LINK-ITALIA na području tzv. Zooantropologije devijantnosti i fenomena LINK – povezanosti zlostavljanja i/ili ubijanja životinja, interpersonalnog nasilja te drugih devijantnih, antisocijalnih i kriminalnih ponašanja. Talijansko iskustvo pokazuje mogućnost povezivanja kaznenopravnog sustava, policije, veterinarske struke, socijalnih službi i drugih institucija u prepoznavanju takvih slučajeva te njihovoj procjeni i prevenciji. Posebno važnim smatram OPĆI KOMENTAR BR.26 (2023.) ODBORA UJEDNINJENIH NARODA ZA PRAVA DJETETA, kojim je		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			učinjen značajan iskorak u međunarodnom razumijevanju ove problematike. Odbor izrijeком navodi: „Djeca moraju biti zaštićena od svih oblika fizičkog i psihološkog nasilja te od izloženosti nasilju, kao što je obiteljsko nasilje ili nasilje počinjeno nad životinjama.“ Time je izloženost djeteta nasilju nad životinjama prestala biti pitanje koje se može promatrati isključivo kroz sustav zaštite životinja. Ona je istodobno pitanje prava i zaštite djeteta. Ovo je osobito važno jer dijete može biti višestruko povezano s takvim nasiljem: može mu svjedočiti, može živjeti u obitelji u kojoj se životinja zlostavlja kao sredstvo zastrašivanja i kontrole drugih članova obitelji, može biti emocionalno vezano uz životinju kojom mu počinitelj prijeti ili je ozljeđuje, ali može i samo iskazivati okrutnost prema životinjama. U svakom od tih slučajeva takvo ponašanje ili izloženost zahtijeva ozbiljnu stručnu procjenu, a ne trivijaliziranje. Upravo zato smatram važnim povezati navedeno s ciljem koji sam predlagatelj ističe u obrazloženju ovih izmjena – povećanjem razine zaštite života i zdravlja ljudi i opće sigurnosti te učinkovitijim odgovorom na najteže oblike kriminaliteta i odvrćanjem potencijalnih počinitelja. Ukoliko Republika Hrvatska ovim izmjenama uvodi i razvija mehanizme kojima nastoji prepoznati opasne počinitelje i procijeniti rizik od ponavljanja teških kaznenih djela, tada bi bilo opravdano da se u takvim procjenama, kada je to relevantno, uzima u obzir i dokumentirana povijest namjernog nasilja nad životinjama. Stoga predlažem razmotriti normativna rješenja kojima bi se: nasilje nad životinjom počinjeno radi zastrašivanja, prijetnje, kažnjavanja, osvete, prisile ili kontrole		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			druge osobe izrijekom prepoznalo kao relevantna okolnost u kontekstu nasilja u obitelji i drugih kaznenih djela protiv života i tijela, osobne slobode te braka, obitelji i djece; omogućilo da se ranije počinjenje teškog ili ponavljano nasilja nad životinjama uzima u obzir u strukturiranoj procjeni rizika od budućega nasilnog ponašanja, osobito kada postoje i drugi pokazatelji nasilja, prijetnji, prisilne kontrole ili antisocijalnog ponašanja; uspostavi odgovarajući sustav evidentiranja i kontrolirane međuresorne razmjene podataka o težim i ponavljanim slučajevima nasilja nad životinjama između policije, pravosudnih tijela, sustava socijalne skrbi, veterinarskih službi i drugih nadležnih tijela, uz odgovarajuća jamstva zaštite osobnih podataka; prilikom procjene ugroženosti djeteta izrijekom uzima u obzir njegova izloženost nasilju nad životinjama, u skladu s Općim komentarom br. 26 Odbora UN-a za prava djeteta; razmotri mogućnost odgovarajuće zabrane držanja, nabavljanja ili skrbi o životinjama za osobe pravomoćno osuđene za teške ili ponavljane oblike namjernog zlostavljanja i ubijanja životinja, uz mogućnost razmjene takvih podataka među nadležnim tijelima. Pri tome nije riječ o tvrdnji da će osoba koja počinila nasilje nad životinjom nužno počinila nasilje nad čovjekom. Takva bi generalizacija bila znanstveno i pravno neopravdana. Riječ je o tome da se dokumentirano nasilje nad životinjama, osobito kada je teško, ponavljano, instrumentalno ili povezano s kontrolom drugih članova obitelji, ne smije previdjeti kao potencijalno relevantan indikator rizika. Jednako tako, zaštita životinja u ovome kontekstu nije suprotstavljena zaštiti		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			ljudi. Upravo suprotno. Suvremeni pristupi prevenciji nasilja pokazuju potrebu napuštanja institucionalnih „silosa“ u kojima se nasilje nad djetetom, nasilje nad partnerom i nasilje nad životinjom promatraju kao tri potpuno odvojena događaja, premda se mogu događati u istom domu, počinjeni od iste osobe i predstavljati dijelove istoga obrasca moći, prisile i nasilja. U svojem dosadašnjem obraćanju institucijama na ovu sam problematiku ukazivala upravo iz perspektive povezanosti različitih oblika nasilja: zlostavljanje životinja može predstavljati „vrh ledene sante“ i upozoravajući znak da je pojedinac ili obitelj u ozbiljnoj teškoći, zbog čega je rana intervencija i međuresorna suradnja od posebne važnosti. Republika Hrvatska sada ima priliku napraviti daljnji iskorak. Ukoliko je zajednički cilj predloženih izmjena Kaznenog zakona, kako navodi predlagatelj, „povećati razinu zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i opće sigurnosti“, tada prevencija ne bi trebala počinjati tek kada nasilje dosegne svoj najteži oblik. Ona mora uključivati sposobnost sustava da prepozna obrasce i upozoravajuće znakove koji mu mogu prethoditi ili ga pratiti. U tom smislu predlažem da Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije u daljnjem postupku izrade Zakona razmotri uključivanje stručnjaka iz područja kaznenog prava, kriminologije, socijalnog rada, psihologije, veterinarske forenzike, zaštite djece i zaštite životinja te predstavnika organizacija koje se stručno bave povezanošću nasilja nad ljudima i životinjama, radi izrade odgovarajućega interdisciplinarnog modela. Nasilje nad životinjama i nasilje nad ljudima ne moraju uvijek biti povezani,		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			ali kada jesu povezani, pravni i zaštitni sustav tu povezanost mora biti sposoban prepoznati prije nego što posljedice postanu nepovratne. Zaštita životinja u takvim slučajevima istodobno može biti zaštita djeteta, žene, obitelji i društva u cjelini.		
216.	TATJANA SLATINA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Konačno se u Kaznenom zakonu našao prijedlog da se seksualno iskorištavanje životinja osudi kao kazneno djelo. Još samo kad bi i borbe pasa bile tako okarakterizirane jer je argumentacija ista.	Nije prihvaćen	Jedan oblik kaznenog djela borbe životinja već je obuhvaćen kvalificiranim oblikom ubijanjem ili mučenjem životinja iz članka 205. stavka 2. Kaznenog zakona, a kojim se sankcionira teška zlostavljanje životinje (što borbe životinja uistinu i mogu biti iz koristoljubila). Za ovaj oblik kaznenog djela predlaže se povisiti kazna na 1 do 8 godina zatvora dok su drugi oblici normirani prekršajnim pravom.
217.	MIRELA ŠTANFEL MARCZIUS	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Snažno podržavam uvođenje novog članka 205.b kojim se spolno iskorištavanje životinja konačno definira kao zasebno kazneno djelo, uz propisano obavezno oduzimanje životinje. Spolno zlostavljanje i iskorištavanje životinja apsolutno je nedopustivo te predstavlja najteži oblik nasilja nad nedužnim bićima. Pozdravljam predloženo povećanje zatvorskih kazni, no od pravosuđa očekujem da se u praksi izriču maksimalne predviđene kazne bez popustljivosti i uvjetnih presuda. Nadalje, tražim da se ovaj članak nužno dopuni i sankcioniranjem izrade, posjedovanja, distribucije i prodaje pornografskog materijala nastalog spolnim iskorištavanjem životinja, kako bi se spriječilo daljnje širenje i profitiranje na ovoj vrsti nasilja.	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlorporaba životinja. Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i to iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i može bitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek
218.	STJEPAN MILARDOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA	Snažno podržavamo uvođenje novog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja iz članka 205.b Kaznenog zakona. Sankcioniranje spolnog	Primljeno na znanje	Radi se o komentaru koji podržava prijedlog Udruga na koji je već odgovoreno

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		Članak 32.	iskorištavanja životinja kao samostalnog kaznenog djela u skladu je s ocjenom da je takvo ponašanje izuzetno društveno neprihvatljivo i skandalozno, a žrtvi ostavlja teške fizičke i psihičke posljedice. Internetska mreža razmjene fotografija i videosnimaka ovih kaznenih djela, gdje se počinitelji doslovce natječu tko će na okrutniji način silovati životinje, omogućava i motiviranje pojedinaca na izvršenje ovakvih ili sličnih kaznenih djela. Sve to ukazuje na njihovu visoku društvenu opasnost, a time i potrebu uvođenja mogućnosti znatno strožeg sankcioniranja počinitelja propisivanjem spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Usporedna analiza 15 europskih zemalja pokazuje trend kriminalizacije seksualne zloporabe životinja kao zasebnog kaznenog djela (ne samo kao okrutnosti), s obrazloženjem zaštite dobrobiti životinja i javne sigurnosti: https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7341256/. Riječ je o iznimno važnom iskoraku jer se spolno općenje sa životinjom i drugi oblici spolnog iskorištavanja životinja konačno prepoznaju kao zasebno kazneno djelo, neovisno o tome je li potrebno dokazivati da je životinji takvim postupanjem nanesena bol ili patnja. Time se šalje jasna pravna i društvena poruka da spolni odnos sa životinjom predstavlja radikalnu zloupotrebu ranjivog bića i ne može se relativizirati u okviru opće kategorije zlostavljanja. Upravo je naša udruga predlagala takvo rješenje kako bi se uklonila postojeća pravna praznina i onemogućilo da kazneni progon ovisi o dokazivanju patnje i posljedica seksualnog nasilja nad životinjom. Životinje se nalaze u izrazito ranjivom položaju: potpuno su ovisne o ljudima, ne mogu se zaštititi od nasilja niti tražiti pomoć, ne mogu verbalno		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			prijaviti zlostavljanje i, što je ključna pravna činjenica, nikada ne mogu dati pristanak na seksualne radnje. Upravo zato njihov položaj zahtijeva posebno kazneno-pravno prepoznavanje jer se prisila podrazumijeva već samom činjenicom da je životinja uključena u spolni čin. Posebno pozdravljamo i propisivanje strože kazne ako je spolnim iskorištavanjem prouzročena smrt životinje te obavezno oduzimanje životinje. Istodobno predlažemo dopuniti članak 205.b odredbama kojima bi se posebno sankcionirali proizvodnja, prodaja, distribucija i posjedovanje pornografskog materijala nastalog počinjenjem ovog kaznenog djela. Takvo je postupanje važno za učinkovito suzbijanje tržišta takvog sadržaja, koje može poticati daljnje seksualno iskorištavanje životinja. Stoga predlažemo da u članku 205.b stavak 3. postane stavak 5. i da se članak dopuni sljedećim stavcima: „ (3) Tko prodaje, distribuira i posjeduje pornografski materijal nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do tri godine. (4) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se oduzeti, a pornografski materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka će se i uništiti.” Obrazloženje: Smatramo da bi time kaznenopravna zaštita bila cjelovita, od samog počinjenja djela do sprječavanja njegova dokumentiranja, širenja i ponavljanja radi stvaranja ili distribucije takvog sadržaja. Visoke kazne za osobe koje snimaju i distribuiraju		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			pornografske materijale spolnih odnosa sa životinjama, kao i za internetske stranice i oglasnike koji omogućavaju razmjenu takvih sadržaja, djelovale bi preventivno. Napominjemo da zakonodavstva drugih država sankcioniraju već samu proizvodnju, prodaju, širenje i posjedovanje pornografije koja prikazuje seksualne radnje sa životinjama: primjerice, Njemačka, Švicarska, Latvija i Norveška kaznom zatvora do tri godine, a Turska kaznom zatvora do četiri godine. Podržavamo stoga uvođenje članka 205.b te predlažemo njegovo dodatno dopunjavanje u navedenom dijelu.		
219.	MARIJA RUDMAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojima se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog dijela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
220.	SANDRA SOVAR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Podržavam uvođenje članka 205.b i podržavam dopune koje predlaže udruga Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
221.	JELENA PRIMORAC	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Podržavam prijedlog: " Dodatno smo predlagali da se u članku 205. dodaju i sljedeće odredbe: „(xx) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina. (xx) Ako su kaznenim djelima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja životinje ili smrt većeg broja životinja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od pet do petnaest godina.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			(xx) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz prethodnih stavaka ovoga članka će se oduzeti, a video materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka će se i uništiti.”		
222.	MAJA VIDAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Podržavam uvođenje članka 205.b i podržavam dopune koje predlaže udruga Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
223.	NIKOLINA ČIZMIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Podržavam uvođenje članka 205.b i propisivanje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Također podržavam dopune koje predlaže udruga Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
224.	VALENTINA UGLJEŠIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Podržavam uvođenje ovog članka i prepoznavanje problema koji postoji već neko vrijeme. Seksualno iskorištavanje životinje predstavlja osobito težak oblik zlostavljanja jer životinja ne može dati pristanak niti razumjeti takav čin. Smatram da je posebno važno spriječiti da osoba koja je počinila takvo djelo ponovno dođe u posjed životinje, ali ne samo te nego bilo koje druge životinje zbog mogućnosti ponavljanja djela. Dakle, potpuna zabrana držanja životinje. Također, u zadnje vrijeme svjedoci smo brojnih sadržaja, videa i isječaka zlostavljanja životinja koji se objavljuju na društvenim mrežama. Smatram da je potrebno sankcioniranje osoba koji proizvode, prodaju, distribuiraju ili uopće posjeduju pornografski materijal nastao spolnim iskorištavanjem životinja.	Nije prihvaćen	Nije prihvaćen prijedlog za inkriminiranjem distribucije pornografskog materijala na kojim je prikazana spolna zlouporaba životinja .Jedini oblik distribucije pornografskog materijala koji je inkriminiran postoji kod kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kao kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju i zo iz razloga što snimanje i kasnija distribucija pornografskog materijala djeteta uzrokuje djetetu nesagledive psihičke ali i možebitne fizičke posljedice koje u bitnom utječu na njegov daljnji psihofizički razvoj i životni tijek
225.	MELANIE GABELA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	Podržavam nadopunu članka te podržavam i prijedloge udruge Prijatelji životinja na ovaj članak;	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
		KAZNENOG ZAKONA Članak 32.			
226.	ANABELLA MALBAŠA LASIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Podržavam uvođenje članka 205.b i propisivanje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Također podržavam dopune koje predlaže udruga Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
227.	HANA REČICA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 32.	Podržavam uvođenje članka 205.b i propisivanje spolnog iskorištavanja životinja kao zasebnog kaznenog djela. Smatram ključnim što se ovo djelo odvaja od opće kategorije zlostavljanja. Dosadašnje tretiranje ovakvih slučajeva nije odgovaralo njihovoj težini ni društvenoj opasnosti. Također podržavam dopune koje predlaže udruga Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
228.	PRIJATELJI ŽIVOTINJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 33.	Podržavamo predložene izmjene članaka 33. i 34. Nacrta prijedloga kojima se kroz izmjene članaka 206. i 207. važećeg Kaznenog zakona proširuje opseg kaznenopravne zaštite te povećavaju propisane kazne za kaznena djela povezana s prenošenjem zaraznih bolesti životinja te proizvodnjom i prometom štetnih sredstava za liječenje životinja. Podržavamo i predložene izmjene koje se odnose na kaznena djela protiv okoliša, kojima se dodatno jača kaznenopravna zaštita okoliša i osigurava učinkovitije sankcioniranje najtežih oblika ugrožavanja okoliša.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
229.	PRIJATELJI ŽIVOTINJA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 35.	Podržavamo prijedloge sadržane u člancima 35. i 36. Nacrta prijedloga. Posebno smatramo važnima predložene izmjene članka 208. važećeg Kaznenog zakona, kojima se zakonski opis kaznenog djela proširuje na širi oblik očito nesavjesnog postupanja pri obavljanju veterinarske djelatnosti. Pozdravljamo i povećanje propisane kazne za ovo kazneno djelo. Podržavamo i uvođenje novog kaznenog djela neovlaštenog obavljanja	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			veterinarske djelatnosti iz članka 208.a Kaznenog zakona. Smatramo da navedene izmjene predstavljaju dodatno važno jačanje kaznenopravne zaštite životinja te pridonose učinkovitijem sankcioniranju postupanja kojima se ugrožava njihovo zdravlje i dobrobit.		
230.	TINA BEBIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 35.	Podržavam komentar Prijatelja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
231.	HANA REČICA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 35.	Podržavam komentar Prijatelja životinja	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
232.	MELANIE GABELA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 35.	Podržavam komentar Prijatelji Zivotinja	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
233.	GORANKA ROSANDA FURLAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 35.	Komentar na članak 208. – prijedlog dopune obvezom prijavljivanja sumnje na nasilje nad životinjom Pozdravljam izmjenu članka 208. kojom se naglašava profesionalna odgovornost veterinara i drugih veterinarskih djelatnika za postupanje u skladu s pravilima veterinarske struke. Međutim, predlažem da se u okviru ove izmjene razmotri i izričito propisivanje obveze veterinara i drugih veterinarskih djelatnika da bez odgode prijave nadležnom tijelu sumnju da je životinja bila izložena namjernom ozljeđivanju, zlostavljanju, mučenju ili teškom zanemarivanju koju su stekli tijekom obavljanja veterinarske djelatnosti. Veterinari i veterinarski tehničari nalaze se u jedinstvenom profesionalnom položaju za rano prepoznavanje nasilja nad životinjama. Tijekom pregleda mogu uočiti ozljede različite starosti, ponavljane traume, ozljede	Nije prihvaćen	Prijedlog da se inkriminira službena ili odgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela saznala obavljajući svoju dužnost i koja ga nije prijavila već sada je obuhvaćena kaznenim djelom iz članka 302. stavak 2. pod uvjetom da se ne radi o kaznenom djelu koje se progoni po privatnoj tužbi ili prijedlogu kako se kazneno djelo ubija ili mučenja životinja progoni po službenoj dužnosti to je njegovo neprijavljivanje od strane službene ili odgovorne osobe (npr. veterinara) propisano kao kazneno djelo neprijavljivanje počinjenog kaznenog djela.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Čiji mehanizam nastanka nije u skladu s navodima osobe koja je životinju dovela na pregled, znakove dugotrajnog zanemarivanja ili druge pokazatelje koji mogu pobuditi stručnu sumnju da ozljeda, bolest ili stanje životinje nisu posljedica slučaja ili prirodnog tijeka bolesti. Pri tome je važno naglasiti da veterinar ne bi bio dužan utvrditi niti dokazati postojanje kaznenog djela. Njegova profesionalna obveza trebala bi biti prijaviti opravdanu sumnju, dok utvrđivanje činjenica i eventualne kaznene odgovornosti pripada policiji, državnom odvjetništvu i drugim nadležnim tijelima. Ovakvu odredbu smatram važnom i zbog sve jasnije prepoznate povezanosti nasilja nad životinjama i nasilja nad ljudima (The Link). Zlostavljanje životinje može biti izolirani čin, ali može predstavljati i dio šireg obrasca obiteljskog nasilja, prisilne kontrole, prijetnji i zastrašivanja. Životinja može biti ozlijeđena upravo radi emocionalnog kažnjavanja ili kontroliranja partnera ili djeteta. Stoga pravodobno prepoznavanje i prijavljivanje nasilja nad životinjom u određenim slučajevima može omogućiti rano otkrivanje ugroženosti drugih članova kućanstva. Posebno upućujem na Opći komentar br. 26 (2023.) Odbora Ujedinjenih naroda za prava djeteta, kojim se izrijeком navodi da djeca moraju biti zaštićena od svih oblika fizičkog i psihološkog nasilja te od izloženosti nasilju, uključujući nasilje počinjeno nad životinjama. Time nasilje nad životinjom kojoj dijete svjedoči više nije moguće promatrati isključivo kao pitanje zaštite životinje, nego i kao potencijalno pitanje zaštite prava i dobrobiti djeteta. U svojem ranijem stručnom obraćanju vezanom uz fenomen povezanosti nasilja nad ljudima i životinjama već sam ukazivala da su upravo veterinari, uz		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
.			socijalne radnike, pedijatre, policijske službenike, učitelje i druge stručnjake, često među prvim osobama koje mogu prepoznati znakove da se iza pojedinačnog slučaja krije širi problem nasilja. Stoga predlažem da se uz predloženu odredbu članka 208., odnosno u odgovarajućem propisu ako se procijeni da Kazneni zakon nije nomotehnički najprimjerenije mjesto, propiše: „Veterinar ili drugi veterinarski djelatnik koji tijekom obavljanja veterinarske djelatnosti na temelju stručnog pregleda, utvrđenih ozljeda, zdravstvenog stanja životinje ili drugih okolnosti posumnja da je životinja bila izložena namjernom ozljeđivanju, zlostavljanju, mučenju ili teškom zanemarivanju, dužan je o tome bez odgode obavijestiti policiju, veterinarsku inspekciju ili drugo nadležno tijelo.“ Uz navedeno smatram potrebnim razviti i odgovarajući protokol postupanja veterinarskih djelatnika kod sumnje na nasilje nad životinjom, koji bi obuhvatio način evidentiranja ozljeda i drugih relevantnih nalaza, dokumentiranje slučaja, način prijavljivanja te postupanje kada postoje okolnosti koje upućuju na moguću ugroženost djeteta ili druge osobe u istom kućanstvu. Takav bi pristup bio u skladu s preventivnom svrhom izmjena Kaznenog zakona. Ako je jedan od deklariranih ciljeva zakonodavnih izmjena povećati razinu zaštite života i zdravlja ljudi i opće sigurnosti te omogućiti učinkovitiji odgovor na najteže oblike kriminaliteta, sustav ne bi trebao reagirati tek kada nasilje eskalira, nego razvijati mehanizme njegova ranog prepoznavanja i međuresorne razmjene relevantnih informacija. Nasilje nad životinjom može biti važna informacija o		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			nasilju koje se događa iza zatvorenih vrata. Veterinar koji ga prvi prepozna stoga može predstavljati važnu kariku ne samo u zaštiti životinje, nego, u određenim slučajevima, i u zaštiti djeteta, obitelji i šire zajednice.		
234.	TATJANA IVEGEŠ-WILHELM	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 35.	Podržavam sve komentare i nadopune koje navode Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
235.	BORNA FÜRST BJELIŠ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 35.	Podržavam sve prijedloge dopuna i izmjena Kaznenog zakona koje predlaže udruga Prijatelji životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje
236.	RUŽICA PALIJAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 37.	Kazne u čl. 209. st. 2. i st. 3. su preblage. Minimalne kazne bi trebale biti 3 godine.	Nije prihvaćen	Predloženim izmjenama već je predviđeno povećanje kazni za kaznena djela iz članka 209. stavaka 2. i 3. Kaznenog zakona, čime se dodatno naglašava njihova težina i osigurava odgovarajuća razina kaznenopravne zaštite. Daljnje povećanje minimalne kazne zatvora na tri godine, neovisno o okolnostima konkretnog slučaja i stupnju krivnje počinitelja, ne bi bilo u skladu s načelom razmjernosti i individualizacije kazne.
237.	RUŽICA PALIJAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 41.	Smatram da su kazne za onečišćenje bilo koje vrste i razine onečišćenja preblage. Minimalna kazna zatvora bi trebala biti 3 godine.	Nije prihvaćen	Predložene kazne za kaznena djela onečišćenja već su izmjenama Kaznenog zakona povećane, čime se osigurava viša razina kaznenopravne zaštite okoliša. Pri propisivanju kazni potrebno je voditi računa o težini i naravi kaznenog djela, posljedicama koje su nastupile, stupnju krivnje te načelu razmjernosti. Propisivanje minimalne kazne zatvora u trajanju od tri godine za sva kaznena djela onečišćenja, neovisno o vrsti, intenzitetu i posljedicama onečišćenja, ne bi bilo u skladu s navedenim načelima i onemogućilo bi odgovarajuću individualizaciju kazne.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
238.	PUČKI PRAVOBRA NITELJ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 41.	U odnosu na članak 41. Prijedloga zakona očitujemo se kako slijedi. Predloženim člankom članak 214. mijenja se i u stavcima 5. i 6 te glasi: (5) Ako je kaznenim dijelom iz članka 198.a stavka 1. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina. (6) Ako je kaznenim dijelom iz članka 198.a stavka 2. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine. Iz obrazloženja Prijedloga zakona proizlazi je da izmjena i dopuna članka 214. st. 5. i 6. iz Prijedloga zakona slijedi članak 3. (kaznena djela) stavak 2. m. Direktive (EU) 2024/1203 u kojem stoji: „zahvaćanje površinskih ili podzemnih voda u smislu Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ako takvo postupanje uzrokuje ili je vjerojatno da će uzrokovati znatnu štetu za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda“. U obrazloženju Prijedloga zakona uz članak 41., stavke 5. i 6. stoji da se sukladno zahtjevima iz članka 3. stavka 2. točke m) Direktive (EU) 2024/1203 predlaže propisati nove oblike teških kaznenih djela protiv okoliša iz članka 198.a Nacrta prijedloga u stavcima 5. i 6. članka 214. Nacrta prijedloga, koja imaju za posljedicu prouzročenje znatne štete za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda.	Nije prihvaćen	Predloženim stavcima 5. i 6. članka 214. Kaznenog zakona na odgovarajući se način prenosi članak 3. stavak 2. točka m) Direktive (EU) 2024/1203, kojim je kao relevantna posljedica zahvaćanja površinskih ili podzemnih voda propisana znatna šteta za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda odnosno količinsko stanje tijela podzemnih voda. Stoga se predloženim odredbama ne obuhvaća kemijsko stanje voda, budući da ono nije navedeno kao posljedica u članku 3. stavku 2. točki m) Direktive (EU) 2024/1203. Činjenica da se kemijsko stanje voda prati i ocjenjuje u skladu s Direktivom 2000/60/EZ, Zakonom o vodama i podzakonskim propisima donesenima na temelju njega sama po sebi ne znači da je potrebno svaku promjenu odnosno pogoršanje kemijskog stanja posebno propisivati kao posljedicu kaznenog djela iz članka 214. stavaka 5. i 6. Kaznenog zakona. Predmetna kaznenopravna odredba predstavlja blanketnu normu čiji se sadržaj, uključujući pojmove vezane uz stanje voda, dopunjuje relevantnim propisima iz područja vodnog gospodarstva i zaštite okoliša

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Nastavno na navedeno, ukazujemo da Direktiva 2000/60/EZ o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike, u članku 8. definira Praćenje stanja površinskih voda, podzemnih voda i zaštićenih područja te u stavku 1. propisuje da su države članice dužne osigurati uspostavu programa praćenja stanja voda radi dobivanja jasnog i sveobuhvatnog pregleda stanja voda u svakom vodnom području: za površinske vode ti programi obuhvaćaju volumen i razinu ili protok u mjeri odgovarajućoj za ekološko i kemijsko stanje i ekološki potencijal; i ekološko i kemijsko stanje i ekološki potencijal, dok za podzemne vode, ti programi obuhvaćaju praćenje kemijskog i količinskog stanja. Također, Republika Hrvatska je u svoje nacionalno zakonodavstvo prenijela Okvirnu direktivu o vodama i to kroz Zakon o vodama (NN, broj: 66/19, 84/21 i 47/23) i Uredbu o standardu kakvoće voda (NN, broj: 96/19, 20/23 i 50/23), kojom su propisani standardi za ocjenu ekološkog i kemijskog stanja u površinskim i podzemnim vodama, a čije stanje prati i izrađuje izvješća Institut za vode Josip Juraj Strossmayer. Ocjena stanja površinskih voda temelji se na ekološkom i kemijskom stanju, pri čemu je mjerodavna lošija ocjena, te su površinske vode u dobrom stanju ako imaju vrlo dobro ili dobro ekološko stanje i dobro kemijsko stanje. Ocjena stanja podzemnih voda temelji se na količinskom i kemijskom stanju pri čemu se količinsko stanje ocjenjuje prema razini podzemne vode i izdašnosti, dok se kemijsko stanje ocjenjuje prema električnoj vodljivosti, otopljenom kisiku, pH vrijednosti,		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			hranjivim tvarima, određenim kategorijama prioritetnih i opasnih tvari te specifičnim onečišćujućim tvarima. Stanje tijela podzemne vode ocjenjuje se u odnosu na kemijsko i količinsko stanje ovisno o tome koje je lošije, a ocjena stanja može biti dobro ili loše stanje. Stoga, predlažemo dodatno usklađenje predložene odredbe s Direktivom 2000/60/EZ, sa Zakonom o vodama te Uredbom o standardu kakvoće voda, dodavanjem i kemijskog stanja površinskih voda te kemijskog stanja tijela podzemnih voda, u cilju prevencije onečišćenja površinskih i podzemnih voda nepoželjnim metalima poput arsena, bakra, cinka, kroma te drugih spojeva kao što su fluoridi i poliklorirani bifenili, te u cilju jačanja kaznenopravne zaštite okoliša kako je navedeno u Ocjeni stanja Prijedloga zakona. Konkretno predlažemo da odredbe stavaka 5. i 6. glase: (5) Ako je kaznenim dijelom iz članka 198.a stavka 1. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta za kemijsko ili ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili za kemijsko ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina. (6) Ako je kaznenim dijelom iz članka 198.a stavka 2. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta za kemijsko ili ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili za kemijsko ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine.		
239.	MARTIN HORVAT	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA Članak 42.	"Značenje izraze za potrebe Glave XX. Kaznenog zakona" Riječ "izraze" zamjenjuje se riječju "izraza" radi ispravka gramatičke pogreške (pogrešan padež).	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
240.	JELENA VLADISAVL JEVIĆ	O B R A Z L O Ž E N J E Uz članak 9.	Podržavamo predloženu izmjenu smatram posebno važnim što se time osigurava da se počinitelju koji predstavlja opasnost od ponavljanja istog ili sličnog kaznenog djela sigurnosna mjera zabrane držanja i nabavljanja životinja ne izriče proizvoljno, nego obavezno. Time se jača preventivna funkcija kaznenog prava i neposredno smanjuje rizik od ponovnog zlostavljanja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
241.	JELENA VLADISAVL JEVIĆ	O B R A Z L O Ž E N J E Uz članak 31.	Podržavam predložene izmjene članka 205. stavaka 1. i 2. Kaznenog zakona kojima se značajno povećavaju kazne za ubijanje ili mučenje životinja. „(xx) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda, kaznit će se kaznom zatvora od tri do osam godina. (xx) Ako su kaznenim djelima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja životinje ili smrt većeg broja životinja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od pet do petnaest godina. (xx) Posebne naprave, sredstva, računalni programi ili podaci namijenjeni, prilagođeni ili uporabljeni za počinjenje ili olakšavanje počinjenja kaznenog djela iz prethodnih stavaka ovoga članka će se oduzeti, a video materijal koji je nastao počinjenjem kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka će se i uništiti.”	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.
242.	STJEPAN MILARDOVI Ć	Ugrožavanje okoliša radioaktivnim tvarima Članak 205.	Predlažemo uvrštavanje novoga članka 205.c, koji glasi: „(1) Tko uzgaja, prodava ili preda drugome životinju za borbe, obučava životinje za borbe, organizira borbe	Primljeno na znanje	Radi se o komentaru koji podržava prijedlog Udruge na koji je već odgovoreno

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			životinja, oglašava borbe, organizira kladenje ili sudjeluje u kladenju u vezi s borbama životinja, kao gledatelj prisustvuje borbama životinja ili omogućava prisustvovanje maloljetnoj osobi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz koristoljublja, radi snimanja i distribuiranja videomaterijala ili iz drugih niskih pobuda ili ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročene teške tjelesne ozljede, teško narušavanje zdravlja ili smrt životinje, kaznit će se kaznom zatvora od dvije do osam godina. (3) Životinja iz ovoga članka oduzet će se." Obrazloženje: Borbe životinja kategorizirane su kao prekršaj, no bez propisane kazne, pa se u praksi mogu djelomično sankcionirati samo kroz općenite odredbe i nedovoljno visoke kazne propisane člankom 205. Kaznenog zakona, bez mogućnosti sankcioniranja onih koji sudjeluju kao gledatelji i uzgajivači/prodavatelji životinja za borbe, što potiče recidivizam. Primjerice, po cijeloj Hrvatskoj vrlo su raširene borbe pasa, no teško ih je dokazati jer se odvijaju skrivene daleko od očiju javnosti. Borbe pasa dio su organizirane, ponekad i međunarodne, mreže kriminala, što uključuje uzgoj, prodaju i obučavanje pasa za tu svrhu, pri čemu su psi podvrgnuti napornim i nasilnim treninzima, mučenju i krvoločnim borbama, koje završavaju ozljedama i smrću pasa. Kako je riječ o ilegalnim događanjima, ozljede pasa rijetko liječe veterinari, a ako i liječe, tada su i oni uključeni u kazneno djelo mučenja životinja, koje ne prijavljuju. Organizatori i sudionici ostvaruju astronomske zarade putem kladenja i parenja pasa, čime se želi postići njihova borbenost i agresivnost.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Organizatori, ujedno i vlasnici borbenih pasa, distribuiraju videosnimke borbi reklamirajući ovu krvavu razonodu. Borbe se redovito održavaju, a ako i kada su psi spašeni i oduzeti, njihova rehabilitacija u ionako već prepunim skloništima je duga. To predstavlja veliki trošak lokalnim zajednicama koje su dužne financirati rad skloništa za životinje, trošak stručnjaka koji rade na resocijalizaciji pasa, a takvi psi teže su udomljivi ili ostaju doživotno neudomljivi i na teret skloništa. Kako borbe životinja imaju sve elemente kaznenog djela, prije nego prekršajnog, svrha kažnjavanja bolje bi se postigla reguliranjem borbi i organiziranja borbi životinja kao kaznenog djela, po uzoru na neke druge države, npr. Kanadu koja počinitelje sankcionira kaznom zatvora do pet godina, Mađarska s tri do pet godina zatvora, Švicarska također zatvorskom kaznom, kao i Crna Gora u kojoj je odredbama Krivičnog zakonika od prosinca 2023. godine propisana kazna zatvora do tri godine. Izmjenama Kaznenog zakona u Italiji od lipnja 2025. oni koji organiziraju borbe životinja mogu dobiti dvije do četiri godine zatvora, s kaznama do 30 000 eura za sudionike: https://euroweeklynnews.com/2025/06/04/fine-s-up-to-e60000-and-jail-time-introduced-to-protect-animals. U srpnju 2025. izglasane su izmjene Kaznenog zakona u Bugarskoj prema kojima se organiziranje ili sudjelovanje u borbama životinja ili uzgoj, dresura ili davanje životinja za takve borbe kažnjava s jednom do šest godina zatvora i novčanom kaznom, a ako se borbe snimaju radi distribucije, kazna se povećava na dvije do osam godina zatvora: https://www.bta.bg/en/news/933119-bulgarian-parliament-increases-penalties-for-animal-cruelty.		

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Borbe životinja, bez obzira na vrstu, počivaju na istom obrascu okrutnosti: namjernom poticanju agresije, nanošenju boli, straha i ozljeda životinji radi zabave, kladenja ili profita. Svaka životinjska borba uključuje istu razinu patnje, istu društvenu opasnost, iste kriminogene obrasce i istu povezanost s ilegalnim kladenjem, organiziranim kriminalom i nasiljem u zajednici. Posebno imenovanje borbi životinja kao kaznenog djela jača preventivni učinak jer svatko tko razmišlja o uključivanju u tu djelatnost odmah će vidjeti da ga očekuju oštre sankcije. Pravnici, policija i sudovi dobit će precizno zakonsko uporište, bez traganja za analogijom u članku 205. ili primjenom različitih prekršajnih odredbi. Osim toga, uvrštavanjem borbi životinja kao kaznenoga djela Hrvatska će ispuniti preporuke Europske komisije i Vijeća Europe za jačanje kaznenopravne zaštite protiv organiziranog nasilja nad životinjama.		
243.	UDRUGA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA, PRIRODE I DRUŠTVA PROMETEJ	Ugrožavanje okoliša radioaktivnim tvarima Članak 205.	Podržavamo članak 31. – povećanje kazni za ubijanje ili mučenje životinja, članak 205. stavke 1. i 2., članak 32., članak 9., članak 1., članak 52. te prijedlog novog članka 205.c. Predlažemo uvrštavanje novog članka 302.a: Članak 302.a Tko zna da je počinjeno kazneno djelo protiv životinja iz članka 205. ovoga Zakona, a to neodgodivo ne prijavi nadležnim tijelima, kaznit će se novčanom kaznom do 50 dnevnih iznosa ili kaznom zatvora do jedne godine. Službena ili druga odgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka saznala obavljajući svoju dužnost, a ne prijavi ga, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine. Za kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se izuzeće iz članka 203. stavaka 4. i 5. ovoga	Nije prihvaćen	Svatko tko ima saznanja da je počinjeno kazneno djelo dužan je to prijaviti nadležnom državnom odvjetništvu sukladno odredbama ZKP-a. KZ propisuje samostalno kazneno djelo neprijavlivanja počinjenog kaznenog djela (članak 302. Kz-a). Prema dikciji tog kaznenog djela neprijavlivanje tog kaznenog djela je kazneno djelo ako saznanja o počinjenom kaznenom djelu se odnose na kazneno djelo za koje je zaprečena kazna zatvora deset ili više godina uz znanje da bi takvom prijavom bilo omogućeno ili znatno olakšano otkrivanje djela. Dakle, neprijavlivanje kaznenog djela od osobe koja o njemu ima saznanja je u RH kazneno djelo samo ako se to neprijavlivanje odnosi na teška kaznena djela (10 ili više godina zatvora). Pri čemu nije moguće odstupiti od načela

R.br	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			Zakona.Sud može uz kaznu odrediti i sigurnosnu mjeru oduzimanja predmeta kojim je kazneno djelo počinjeno, ako postoji opasnost od njegova ponavljanja.		iz stavka 4. i 5. navedenog članka obzirom na opće prihvaćenu pravnu, moralnu i sociološku procjenu da država ne smije prisiljavati pojedinca na postupanje kojom šteti vlastitoj obitelji, a koji je usko povezan s privilegijem oslobođenja od svjedočenja – tzv. blagodat svjedočenja. Prijedlog da se inkriminira službena ili odgovorna osoba koja je za počinjenje kaznenog djela saznala obavljajući svoju dužnost i koja ga nije prijavila već sada je kazneno djelo iz članka 302. stavak 2. KZ pod uvjetom da se ne radi o kaznenom djelu koje se progoni po privatnoj tužbi ili prijedlogu. Kako se kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja progone po službenoj dužnosti to njegovo neprijavljivanje od strane službene ili odgovorne osobe (npr. veterinara) propisano kao kazneno djelo Neprijavljivanje je počinjenog kaznenog djela. Vezano uz propisivanje sigurnosne mjere oduzimanja predmeta kojim je djelo počinjeno iste sud može oduzeti prema općim pravilima o oduzimanju predmeta iz članka 79. KZ-a kao predmete upotrebljene za počinjenje kaznenog djela.
244.	KRISTINA DUVANČIĆ	Ugrožavanje okoliša radioaktivnim tvarima Članak 205.	Podržavam izmjene Kaznenog zakona kojim se jača zaštita životinja, osobito uvođenje zasebnog kaznenog djela spolnog iskorištavanja životinja, povećanje zatvorskih kazni za kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja.	Primljeno na znanje	Prijedlog je primljen na znanje.

IZJAVA O USKLADENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

1. Naziv prijedloga propisa

Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO PRAVOSUDA, UPRAVE I DIGITALNE TRANSFORMACIJE

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2026. godinu.

Rok: III. kvartal 2026.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci članak 83., stavak 2. i članak 191.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ (SL L, 2024/1203 30.4.2024)

32024L1203

- Članci 17. i 18. preuzeto: Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova NN 97/20 (NN 97/20)
- Članci 19. i 20. preuzeto: Zakon o policijskim poslovima i ovlastima (NN 76/09, 92/14, 70/19) (NN 70/19)
- Članci 4., 5., 8., 9., 10., 11. i 12. preuzeto: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 144/23, 36/24, 136/25) (NN (136/25))
- Članci 7. i 10. preuzeto: Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (Narodne novine, br. 151/03., 110/07., 45/11., 143/12., 114/22. i 114/23.) (NN 114/23)
- Članak 6. preuzeto: Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (Narodne novine, br. 151/03, 110/07, 45/11, 143/12, 114/22, 114/23) (NN (114/23))
- Članci 10., 13. i 15. preuzeto: Zakon o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 126/19, 130/20, 80/22, 36/24, 72/25, 13/26) (NN (13/26))

- Članak 4. bit će preuzeto: Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (28.09.2026)
- Članci 2. i 2. preuzeto: Zakon o zaštiti prirode NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i 155/23 (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23)
- Članak 7. bit će preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (28.09.2026)
- Članak 12. preuzeto: Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN 86/2026)
- Članak 14. preuzeto: Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (NN 46/22, 136/25) (NN 136/25))
- Članak 17. preuzeto: Uredba o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u državnoj službi (NN 22/24)
- Članci 17., 18. i 19. preuzeto: Zakon o policiji (NN 34/11 NN 130/12 NN 89/14 NN 151/14 NN 33/15 NN 121/16 NN 66/19 NN 155/23)
- Članak 17. preuzeto: Pravilnik o načinu postupanja policijskih službenika NN 20/22, 37/23, 114/23 (NN 114/23)
- Članak 18. preuzeto: Pravilnik o policijskom obrazovanju (NN 113/12 81/13 5/14 155/22)
- Članak 19. preuzeto: Sporazum o suradnji u provedbi nadzora prekograničnog prometa pošiljaka otpada
- Članak 19. preuzeto: Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 78/15, 12/18, 118/18)
- Članak 19. preuzeto: Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 106/2022)
- Članak 16. bit će preuzeto: Medijska kampanja (21.05.2027)
- Članak 21. bit će preuzeto: Nacionalna strategija za suzbijanje kaznenih djela protiv okoliša_ (21.03.2027)
- Članak 22. bit će preuzeto: Pravilnik o radu u sustavu eSpis (01.01.2027)

c) Ostali izvori prava Europske unije

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Ivan Crnčec

Državni tajnik

8. 9. 2026.

(potpis)

(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica

(potpis)

(datum i pečat)

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA			
1. Naziv propisa Europske unije Direktiva (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ			
2. Naziv prijedloga propisa Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona			
3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa			
a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

Članak 1. Predmet Ovom se Direktivom utvrđuju minimalna pravila u pogledu definiranja kaznenih djela i sankcija kako bi se djelotvornije zaštitio okoliš, kao i u pogledu mjera za sprečavanje i suzbijanje kaznenih djela protiv okoliša te za djelotvornu provedbu prava Unije u području okoliša.		Nije potrebno preuzimanje	Članak 1. je članak deklaratorne naravi.
Članak 2. Definicije 1. Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovoj Direktivi za opisivanje postupanja iz članka 3.	Članak 14. U članku 87. iza stavka 33. dodaje se stavak 34. koji glasi: „(34) Ekosustav je dinamična cjelina zajednica biljaka, životinja, gljiva, algi i mikroorganizama i njihova neživog okoliša koji međusobno djeluju kao	Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o zaštiti prirode NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i 155/23 (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23)

stavka 2. tumače se, ako je primjenjivo, u skladu s definicijama predviđenima u pravu Unije kako je navedeno u članku 3. stavku 1. točki (a).	funkcionalna jedinica te uključuje stanišne tipove, staništa vrsta i populacije vrsta kako su oni određeni posebnim propisima.“.		članak/članci članak 1. i članak 6.
2. Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: (a) „pravna osoba” znači svaki pravni subjekt koji ima takav status na temelju primjenjivog nacionalnog prava, osim državnih ili javnih tijela koja izvršavaju funkcije državne vlasti i javnih međunarodnih organizacija; (b) „stanište unutar zaštićenog područja” znači svako stanište vrsta za koje je neko područje klasificirano kao posebno zaštićeno područje na temelju članka 4. stavka 1. ili 2. Direktive 2009/147/EZ ili svako prirodno stanište ili stanište vrsta za koje je neko područje		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o zaštiti prirode NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i 155/23 (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23) članak/članci članak 54.

određeno kao posebno područje očuvanja u skladu s člankom 4. stavkom 4. Direktive 92/43/EEZ ili za koje je neko područje navedeno na popisu područja od značaja za Zajednicu u skladu s člankom 4. stavkom 2. Direktive 92/43/EEZ; (c) „ekosustav” dinamična cjelina zajednica biljaka, životinja, gljiva i mikroorganizama i njihova neživog okoliša koji međusobno djeluju kao funkcionalna jedinica te uključuje stanišne tipove, staništa vrsta i populacije vrsta.			
Članak 3. Kaznena djela 1. Države članice osiguravaju da postupanje navedeno u stavcima 2. i 3. ovog članka, ako je namjerno, te postupanje iz stavka 4. ovog članka, ako je počinjeno barem iz krajnje nepažnje, predstavlja kazneno djelo	Članak 16. Članak 193. mijenja se i glasi: „(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno ispusti, na drugi način unese ili odašilje količinu materijala, tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo, podzemlje, vodu ili more kojom se može u znatnoj mjeri ugroziti njihova kakvoća ili se mogu u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Tko ispusti, na drugi način unese ili odašilje količinu materijala, tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo, podzemlje, vodu ili more, i time	U potpunosti preuzeto	

ako je to postupanje nezakonito. Za potrebe ove Direktive postupanje je nezakonito ako se njime krši: (a)pravo Unije kojim se doprinosi ostvarivanju jednog od ciljeva politike Unije u području okoliša kako su navedeni u članku 191. stavku 1. UFEU-a; ili (b)zakon ili drugi propis države članice, ili odluka koju je donijelo nadležno tijelo države članice, kojom se provodi pravo Unije iz točke (a). Takvo postupanje nezakonito je čak i ako se provodi na temelju odobrenja koje je izdalo nadležno tijelo države članice ako je takvo odobrenje dobiveno prijevarom ili korupcijom, iznudom ili prisilom, ili ako se takvim odobrenjem očito	ugrozi život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina. (3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine, a za kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka kaznom zatvora do tri godine.“. Članak 17. Iza članka 193. dodaju se članci 193.a, 193.b, 193.c i 193. d s naslovima koji glase: „Onečišćenje okoliša proizvodima Članak 193.a (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno stavi na tržište proizvod čija uporaba u većem opsegu dovodi do ispuštanja, odašiljanja ili na drugi način unošenja količine materijala, tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo, podzemlje, vodu ili more, kojim se može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili se može u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine. Onečišćenje okoliša tvarima Članak 193.b (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvede, stavi na tržište, stavi na raspolaganje na tržištu, uveze, izveze ili uporabi tvari,		

krše relevantni materijalnopравни zahtjevi. 2. Države članice osiguravaju da sljedeće postupanje predstavlja kazneno djelo ako je nezakonito i namjerno: (a) ispuštanje, emisija ili uvođenje količine materijala ili tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo ili vodu, što uzrokuje ili je vjerojatno da će uzrokovati smrt ili ozbiljnu ozljedu osobe ili znatnu štetu za kakvoću zraka, tla ili vode, ili znatnu štetu za ekosustav, životinje ili biljke; (b) stavljanje na tržište, čime se krši zabrana ili drugi zahtjev čiji je cilj zaštita okoliša, proizvoda čija uporaba u većem opsegu, to jest uporaba proizvoda od strane nekoliko korisnika, bez obzira na njihov broj, dovodi do ispuštanja, emisije ili	pojedinačno, u smjesama ili proizvodima, uključujući njihovo ugrađivanje u proizvode, kojim postupanjem se može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoća zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili se mogu u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine. Onečišćenje okoliša živom Članak 193.c (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvede, uporabi, skladišti, uveze ili izveze živu, živine spojeve, smjese žive ili proizvode kojima je dodana živa, što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili se mogu u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine. Onečišćenje okoliša zahvatima Članak 193.d (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno provodi zahvat, uključujući zahvat za koji je bila potrebna procjena utjecaja na okoliš ili ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu, a što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili stanje vode ili mora ili se mogu u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.		

uvođenja količine materijala ili tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo ili vodu te uzrokuje ili je vjerojatno da će uzrokovati smrt ili ozbiljnu ozljedu osobe ili znatnu štetu za kakvoću zraka, tla ili vode, ili znatnu štetu za ekosustav, životinje ili biljke; (c) proizvodnja, stavljanje na tržište ili stavljanje na raspolaganje na tržištu, izvoz ili uporaba tvari pojedinačno, u smjesama ili proizvodima, uključujući njihovo ugrađivanje u proizvode ako takvo postupanje uzrokuje ili je vjerojatno da će uzrokovati smrt ili ozbiljnu ozljedu osobe, znatnu štetu za kakvoću zraka, tla ili vode, ili znatnu štetu za ekosustav, životinje ili biljke i: i. ako je ograničeno u skladu s glavom VIII. Uredbe (EZ)	(2) U smislu ovoga članka, zahvat znači izvođenje građevinskih radova ili instalacija ili sustava, kao i ostale zahvate u prirodnom okolišu, uključujući vađenje mineralnih sirovina.“. Članak 18. Članak 194. mijenja se i glasi: „(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno ispusti onečišćujuće tvari s pomorskog objekta u more ili plovnog objekta u druge vode, a što može uzrokovati pogoršanje kakvoće mora ili druge vode ili štetu za morski ili drugi vodeni okoliš, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročeno pogoršanje kakvoće mora ili druge vode ili šteta za morski ili drugi vodeni okoliš, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina. (3) Kaznom iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno ispušta manje količine onečišćujućih tvari s pomorskog objekta u more ili s plovnog objekta u druge vode, što u svojoj ukupnosti ima za rezultat pogoršanje kakvoće mora ili druge vode ili štetu za morski ili drugi vodeni okoliš. (4) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine, a za kazneno djelo iz stavka 2. i 3. ovoga članka kaznom zatvora do tri godine.“. Članak 19. Iza članka 194. dodaje se naslov iznad članka i članak 194.a koji glase: „Nedopušteno recikliranje brodova		

br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (18) i Prilogom XVII. toj uredbi; ii. ako je zabranjeno u skladu s glavom VII. Uredbe (EZ) br. 1907/2006; iii. ako nije u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlament i Vijeća (19); iv. ako nije u skladu s Uredbom (EU) br. 528/2012 Europskog parlament i Vijeća (20); v. ako nije u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (21); ili vi. ako je zabranjeno je na temelju Priloga I. Uredbi (EU) 2019/1021 Europskog parlament i Vijeća (22);	Članak 194.a Brodovlasnik koji protivno propisima ili na drugi način nedopušteno ne osigura recikliranje broda u postrojenju za recikliranje brodova koje je uvršteno na Europski popis ili ne osigura recikliranje broda koji se smatra opasnim otpadom, koji se nalazi u području pod nadležnošću države članice Europske unije i koji se izvozi s područja Europske unije u postrojenju za recikliranje brodova uvrštenom na Europski popis koje se nalazi u zemlji navedenoj u Prilogu VII. Baselske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.“. Članak 20. Članak 195. mijenja se i glasi: „Protupravno korištenje tvari koje oštećuju ozonski sloj Članak 195. (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja na tržište, ispušta ili koristi tvari ili njihove izomere koje oštećuju ozonski sloj, pojedinačne ili u smjesi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Kaznom iz stavka 1. kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja na tržište ili koristi proizvode i opremu te njihove dijelove koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj ili čije djelovanje ovisi o tim tvarima. (3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“.		

(d) proizvodnja, uporaba, skladištenje, uvoz ili izvoz žive, živinih spojeva, smjesa žive i proizvoda kojima je dodana živa ako takvo postupanje nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EU) 2017/852 Europskog parlamenta i Vijeća (23) te ako uzrokuje ili je vjerojatno da će uzrokovati smrt ili ozbiljnu ozljedu e osobe, znatnu štetu za kakvoću zraka, tla ili vode, ili znatnu štetu za ekosustav, životinje ili biljke; (e) izvršenje projekata u smislu članka 1. stavka 2. točke (a), kako je navedeno u članku 4. stavcima 1. i 2., Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća (24), ako se takvo postupanje provodi bez odobrenja za provedbu projekta i uzrokuje ili je vjerojatno da će uzrokovati znatnu štetu za kakvoću zraka ili tla	Članak 21. Iza članka 195. dodaje se naslov iznad članka i članak 195.a koji glase: „Protupravno korištenje fluoriranih stakleničkih plinova Članak 195.a (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja na tržište, ispušta ili koristi fluorirane stakleničke plinove, pojedinačne ili u smjesi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Kaznom iz stavka 1. kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja na tržište ili koristi proizvode i opremu te njihove dijelove koji sadrže fluorirane stakleničke plinove ili čije djelovanje ovisi o tim plinovima, ili stavlja u pogon takve proizvode i opremu. (3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“ Članak 22. Članak 196. mijenja se i glasi: „(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno u jednoj ili više naizgled povezanih pošiljaka izvrši nedozvoljeni promet otpadom u količini koja je veća od neznatne, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno odbacuje, odlaže, sakuplja, skladišti, obrađuje, uvozi, izvozi ili prevozi otpad koji se ne smatra opasnim ili posreduje u tome ili s njim uopće gospodari ili postupa ili vrši nadzor nad takvim postupcima ili nadzor lokacije zbrinjavanja tog otpada, na način koji može u znatnoj mjeri		

ili kakvoću ili stanje vode, ili znatnu štetu za ekosustav, životinje ili biljke; (f) sakupljanje, prijevoz ili obrada otpada, nadzor nad takvim postupcima te kontrola lokacija zbrinjavanja, uključujući radnje koje poduzimaju trgovac ili posrednik ako se takvo postupanje: i. odnosi na opasni otpad kako je definiran u članku 3. točki 2. Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (25) i na količine takvog otpada veće od neznatne; ili ii. odnosi na otpad koji nije onaj iz podtočke i. te koji uzrokuje ili je vjerojatno da će uzrokovati smrt ili ozbiljnu ozljedu osobe ili znatnu štetu za kakvoću zraka, tla ili vode, ili znatnu štetu za ekosustav, životinje ili biljke; (g) otpremanje otpada u smislu članka 2.	ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili ugroziti život ili zdravlje ljudi. (3) Kaznom iz stavka 1. ovog članka kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno odbacuje, odlaže, sakuplja, skladišti, obrađuje, uvozi, izvozi ili prevozi opasni otpad u količini većoj od neznatne, ili posreduje u tome ili s njim uopće gospodari ili postupa ili vrši nadzor nad takvim postupcima ili nadzor lokacije zbrinjavanja tog otpada. (4) Tko kazneno djelo iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“. Članak 23. Članak 197. mijenja se i glasi: „(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno rukuje ili zatvara postrojenje u kojem su pohranjene ili se koriste opasne tvari ili smjese ili u kojem se odvijaju opasni postupci koji mogu u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav, ili ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Kaznom iz stavka 1. ovog članka kaznit će i tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno gradi, rukuje ili rastavlja odobalna naftna i plinska postrojenja što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav, ili ugroziti život ili zdravlje ljudi. (3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“. Članak 24.		

točke 26. Uredbe (EU) 2024/1157 Europskog parlamenta i Vijeća (26) ako se takvo postupanje odnosi na količinu veću od neznatne, bilo da je riječ o pojedinačnoj pošiljci bilo o više pošiljaka za koje se čini da su povezane; (h)recikliranje brodova obuhvaćeno područjem primjene Uredbe (EU) br. 1257/2013 ako takvo postupanje nije u skladu sa zahtjevima iz članka 6. stavka 2. točke (a) te uredbe; (i)ispuštanje onečišćujućih tvari s brodova koje je obuhvaćeno područjem primjene članka 3. Direktive 2005/35/EZ u bilo koje područje iz članka 3. stavka 1. te direktive, osim ako takvo ispuštanje s brodova zadovoljava uvjete za izuzetke utvrđene u članku 5. te direktive, koje uzrokuje ili je vjerojatno da će uzrokovati pogoršanje	Članak 198. mijenja se i glasi: „Ugrožavanje okoliša radioaktivnim tvarima i materijalima Članak 198. (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno izrađuje, proizvodi, prerađuje, rukuje, koristi, posjeduje, skladišti, prevozi, uvozi, izvozi ili odlaže nuklearni materijal ili druge radioaktivne tvari ili materijale tako da može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“. Članak 25. Iza članka 198. dodaje se naslov iznad članka i članak 198.a koji glase: „Onečišćenje okoliša zahvaćanjem voda Članak 198.a (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno zahvaća površinske ili podzemne vode, ako takvo postupanje može u znatnoj mjeri ugroziti ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.		

kakvoće vode ili štetu za morski okoliš; (j)rad ili zatvaranje postrojenja u kojem se obavlja opasna djelatnost ili u kojem se skladište ili upotrebljavaju opasne tvari ili smjese, ako su takvo postupanje i takva opasna djelatnost, tvar ili smjesa obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća (27) ili Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća (28) te ako takvo postupanje uzrokuje ili je vjerojatno da će uzrokovati smrt ili ozbiljnu ozljedu osobe ili znatnu štetu za kakvoću zraka, tla ili vode, ili znatnu štetu za ekosustav, životinje ili biljke; (k)izgradnja, rad i rastavljanje postrojenja, ako su takvo postupanje i takvo postrojenje obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2013/30/EU Europskog parlamenta	(3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.“. Članak 26. Članak 200. mijenja se i glasi: „(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno usmrti, uništi, posjeduje, hvata, uzima, prodaje ili nudi na prodaju jedinku strogo zaštićene divlje vrste ili jedinku vrste divljih ptica koje prirodno obitavaju na području država članica Europske unije ili drugi zaštićeni dio prirode u količini većoj od neznatne, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine. (2) Tko djelom iz stavka 1. ovoga članka izazove značajno smanjenje broja jedinki u populaciji, znatno pogoršanje stanja očuvanja vrste ili njezino istrebljenje, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ili 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“. Članak 27. U članku 201. stavak 1. mijenja se i glasi: „(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno uništi ili izazove znatno pogoršanje staništa ciljnih vrsta područja ekološke mreže ili znatno pogoršanje ciljnog stanišnog tipa područja ekološke mreže ili znatno uznemirava ciljne životinjske vrste područja ekološke mreže, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.“. Članak 28. Članak 202. mijenja se i glasi:		

i Vijeća (29) i ako takvo postupanje uzrokuje ili je vjerojatno da će uzrokovati smrt ili ozbiljnu ozljedu osobe ili znatnu štetu za kakvoću zraka, tla ili vode, ili znatnu štetu za ekosustav, životinje ili biljke; (l) izrada, proizvodnja, obrada, rukovanje, korištenje, držanje, skladištenje, prijevoz, uvoz, izvoz ili odlaganje radioaktivnih materijala ili radioaktivnih tvari ako su takvo postupanje i takvi materijali ili tvari obuhvaćeni područjem primjene direktiva Vijeća 2013/59/Euratom (30), 2014/87/Euratom (31) ili 2013/51/Euratom (32) i ako takvo postupanje uzrokuje ili je vjerojatno da će uzrokovati smrt ili ozbiljnu ozljedu osobe ili znatnu štetu za kakvoću zraka, tla ili vode, ili znatnu štetu za ekosustav, životinje ili biljke;	„(1) Tko protivno propisima o zaštiti divljih vrsta ili na drugi način nedopušteno trguje, uvozi, izvozi ili prevozi živu ili mrtvu jedinku divlje vrste, njezine dijelove ili prerađevine dobivene iz nje u količini većoj od neznatne, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“. Članak 29. Iza članka 202. dodaje se naslov iznad članka i članak 202.a koji glase: „Protuzakonito unošenje u okoliš invazivnih stranih vrsta Članak 202.a (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno unosi na područje Europske unije, stavlja na tržište, drži, oplemenjuje, prijevozi, koristi, razmjenjuje, dopušta razmnožavanje, uzgoj ili kultiviranje, pušta u okoliš, ili širi invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Europskoj uniji ili Republici Hrvatskoj, što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili može u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine. (2) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno iz nehaja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do jedne godine. (3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.“. Članak 38.		

(m) zahvaćanje površinskih ili podzemnih voda u smislu Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (33) ako takvo postupanje uzrokuje ili je vjerojatno da će uzrokovati znatnu štetu za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda; (n) ubijanje, uništavanje, uzimanje, posjedovanje, prodaja ili nuđenje na prodaju primjerka ili primjeraka vrsta divlje faune ili flore navedenih u Prilogu IV., ili u Prilogu V. ako vrste iz tog priloga podliježu istim mjerama kao onima donesenima za vrste iz Priloga IV., Direktivi Vijeća 92/43/EEZ (34) te primjerka ili primjeraka vrsta iz članka 1. Direktive 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (35), osim ako se takvo postupanje odnosi	Iza članka 209. dodaje se naslov iznad članka i članak 209.a koji glase: „Stavljanje na tržište Europske unije proizvoda i robe povezanih s deforestacijom Članak 209.a (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno stavi na tržište Europske unije ili stavi na raspolaganje na tržištu Europske unije ili izvozi s tržišta Europske unije relevantnu robu ili proizvode, u količini većoj od neznatne, koji su povezani s deforestacijom ili nisu proizvedeni u skladu s propisima zemlje proizvodnje, ili nisu obuhvaćeni izjavom o postupanju s dužnom pažnjom ili pojednostavljenom izjavom, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno iz nehaja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do dvije godine.“. Članak 41. Članak 214. mijenja se i glasi: „(1) Ako je kaznenim djelom iz članka 193. stavka 1. i 2., članka 193.a stavka 1., članka 193.b stavka 1., članka 193.c stavka 1., članka 193.d stavka 1., članka 194. stavka 1., 2. i 3., članka 196. stavka 1., 2. i 3., članka 197. stavka 1. i 2., članka 198. stavka 1., članka 199. i članka 202.a stavka 1. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda jedne ili više osoba, ili se promjene prouzročene onečišćenjem ne mogu dulje vrijeme otkloniti, ili nastupi velika nesreća, ili je prouzročena znatna šteta za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za		

na neznatnu količinu takvih primjeraka; (o) trgovina primjerkom ili primjercima, ili dijelovima ili derivatima primjerka ili primjeraka, određene vrste divlje faune ili flore navedene u prilogima A i B Uredbi Vijeća (EZ) br. 338/97 [36] te uvoz primjerka ili primjeraka, ili dijelova ili derivata primjerka ili primjeraka, takve vrste navedene u Prilogu C toj uredbi, osim ako se takvo postupanje odnosi na neznatnu količinu takvih primjeraka; (p) stavljanje na tržište Unije ili stavljanje na raspolaganje na tržištu Unije ili izvoz s tržišta Unije relevantne robe ili relevantnih proizvoda, čime se krši zabrana iz članka 3. Uredbe (EU) 2023/1115, osim ako se takvo postupanje odnosi na neznatnu količinu; (q) svako postupanje koje uzrokuje pogoršanje	kakvoću ili stanje vode ili mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina. (2) Ako je kaznenim djelima navedenim u stavku 1. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina. (3) Ako je kaznenim djelom iz članka 193. stavka 3., članka 193.a stavka 2., članka 193.b stavka 2., članka 193.c stavka 2., članka 194. stavka 4., članka 196. stavka 4., članka 197. stavka 3., članka 198. stavka 2. i članka 202.a stavka 2. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda jedne ili više osoba, ili se promjene prouzročene onečišćenjem ne mogu dulje vrijeme otkloniti, ili nastupi velika nesreća, ili je prouzročena znatna šteta za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode ili mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (4) Ako je kaznenim djelima navedenim u stavku 3. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina. (5) Ako je kaznenim dijelom iz članka 198.a stavka 1. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina. (6) Ako je kaznenim dijelom iz članka 198.a stavka 2. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine. (7) Ako je kaznenim djelom iz članka 200. stavka 1. i 2., članka 201. stavka 1., 2. i 3. i članka 202. stavka 1. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.		

staništa unutar zaštićenog područja, ili uznemiravanje životinjskih vrsta navedenih u točki (a) Priloga II. Direktivi 92/43/EEZ unutar zaštićenog područja, u smislu članka 6. stavka 2. te direktive, ako je takvo pogoršanje ili uznemiravanje značajno; (r) unošenje na područje Unije, stavljanje na tržište, držanje, oplemenjivanje, prijevoz, uporaba, razmjena, dopuštanje razmnožavanja, uzgoj ili kultiviranje, puštanje u okoliš, ili širenje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji ako se takvim postupanjem krše: i. ograničenja navedena u članku 7. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (37) te ako se	(8) Ako je kaznenim djelom iz članka 206. stavka 1., članka 207. stavka 1. i članka 208. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (9) Ako je kaznenim djelom iz članka 200. stavka 3., članka 201. stavka 4., članka 202. stavka 2., članka 206. stavka 2. i članka 207. stavka 2. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine.“. Članak 42. Iza članka 214. dodaju se članci 214.a i 214.b s naslovima koji glase: „Osobito teška kaznena djela protiv okoliša Članak 214.a Tko kaznenim djelom iz članka 193. stavaka 1. i 2., članka 193.a stavka 1., članka 193.b stavka 1., članka 193.c stavka 1., članka 193.d stavka 1., članka 194. stavaka 1., i 2. i 3., članka 194.a, članka 195. stavaka 1. i 2., članka 195.a stavaka 1. i 2., članka 196. stavaka 1., 2. i 3., članka 197. stavaka 1. i 2., članka 198. stavka 1., članka 198.a stavka 1., članka 200. stavaka 1. i 2., članka 201. stavaka 1., 2. i 3., članka 202. stavka 1., članka 202.a stavka 1. i članka 209.a stavka 1. ovoga Zakona prouzroči uništenje ili raširenu i znatnu štetu, koja je ili nepovratna ili dugotrajna, za ekosustav znatne veličine ili znatne okolišne vrijednosti ili za stanište ciljnih vrsta područja ekološke mreže ili ciljni stanišni tip područja ekološke mreže ili za kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.“. Značenje izraza za potrebe Glave XX. Kaznenog zakona Članak 214.b		

njime uzrokuje ili je vjerojatno da će se uzrokovati smrt ili ozbiljna ozljeda osobe ili znatna šteta za kakvoću zraka, tla ili vode, ili znatna šteta za ekosustav, životinje ili biljke; ili ii. uvjet iz dopuštenja izdanog u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) br. 1143/2014 ili odobrenja dodijeljenog u skladu s člankom 9. te uredbe (EU) te ako se njime uzrokuje ili je vjerojatno da će se uzrokovati smrt ili ozbiljna ozljeda osobe ili znatna šteta za kakvoću zraka, tla ili vode, ili znatna šteta za ekosustav, životinje ili biljke; (s) proizvodnja, stavljanje na tržište, uvoz, izvoz, uporaba ili ispuštanje tvari koje oštećuju ozonski sloj, pojedinačnih ili u mješavini, kako je navedeno u članku 2. točki (a) Uredbe	(1) Za potrebe ove Glave pri procjeni radi li se o neznatnoj količini ili količini većoj od neznatne, uzimaju se u obzir jedan ili više elemenata: broj predmeta, u kojoj mjeri je prekoračen regulatorni prag, vrijednost ili obvezni parametar utvrđen u pravu Europske unije ili pravu Republike Hrvatske, stanje očuvanosti predmetnih životinjskih ili biljnih vrsta, trošak obnove okoliša ako je procjena tog troška izvediva. (2) Za potrebe ove Glave, pri procjeni mogućeg uzrokovanja štete za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode i mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda uzima se u obzir jedan ili više elemenata: odnosi li se postupanje na aktivnost koja se smatra rizičnom ili opasnom za okoliš ili zdravlje ljudi i zahtijeva li odobrenje koje nije dobiveno ili se nije poštovalo; u kojoj su mjeri prekoračeni regulatorni prag, vrijednost ili drugi obvezni parametar utvrđeni u pravu Europske Unije ili pravu Republike Hrvatske ili u odobrenju izdanom za relevantnu aktivnost; jesu li materijal ili tvar klasificirani kao opasni ili su na drugi način navedeni kao štetni za okoliš ili ljudsko zdravlje. (3) Iznimno od članka 87. stavka 29. ovog Zakona, za potrebe ove Glave, prilikom procjene je li šteta za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode ili mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda znatna, odnosno je li moguće ugrožavanje u znatnoj mjeri, uzimaju se u obzir, jedan ili više elemenata: početno stanje zahvaćenog okoliša; je li šteta dugotrajna, srednjoročna ili kratkoročna; opseg štete i reverzibilnost štete.“ Članak 43. U članku 215. stavku 1. riječi: „od šest mjeseci do pet godina“ zamjenjuju se riječima „od jedne do deset godina.“.		

(EU) 2024/590 Europskog parlamenta i Vijeća (38), ili proizvodnja, stavljanje na tržište, uvoz, izvoz ili uporaba proizvoda i opreme te njihovih dijelova koji sadržavaju tvari koje oštećuju ozonski sloj ili čije funkcioniranje ovisi o tim tvarima, kako je navedeno u članku 2. točki (b) te uredbe; (t) proizvodnja, stavljanje na tržište, uvoz, izvoz, uporaba ili ispuštanje fluoriranih stakleničkih plinova, pojedinačnih ili u mješavini, kako je navedeno u članku 2. točki (a) Uredbe (EU) 2024/573 Europskog parlamenta i Vijeća (39), ili proizvodnja, stavljanje na tržište, uvoz, izvoz ili uporaba proizvoda i opreme te njihovih dijelova koji sadržavaju fluorirane stakleničke plinove ili čije funkcioniranje ovisi o tim plinovima, kako je	U stavku 3. riječi „do tri godine“ zamjenjuju se riječima „od šest mjeseci do pet godina.“. Članak 44. Članak 222. mijenja se i glasi: (1) Ako je kaznenim djelom iz članka 215. stavka 1. i 2. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda neke osobe ili imovinska šteta velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina. (2) Ako je kaznenim djelom iz članka 216. stavka 1., 2. i 3., članka 217. stavka 1., članka 219. i članka 221. stavka 1. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda neke osobe ili imovinska šteta velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina. (3) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 1. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje pet godina ili kaznom dugotrajnog zatvora. (4) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 2. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina. (5) Ako je kaznenim djelom iz članka 215. stavka 3., ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda neke osobe ili imovinska šteta velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina. (6) Ako je kaznenim djelom iz članka 216. stavka 4., članak 217. stavka 2. i članka 221. stavka 2. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda neke osobe ili imovinska šteta velikih razmjera, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.		

navedeno u članku 2. točki (b) te uredbe, ili stavljanje u pogon takvih proizvoda i opreme. 3. Države članice osiguravaju da kaznena djela povezana s postupanjem navedenim u stavku 2. predstavljaju kvalificirana kaznena djela ako takvo postupanje uzrokuje: (a) uništenje ili raširenu i znatnu štetu, koja je ili nepovratna ili dugotrajna, za ekosustav znatne veličine ili znatne okolišne vrijednosti ili za stanište unutar zaštićenog područja; ili (b) raširenu i znatnu štetu, koja je ili nepovratna ili dugotrajna, za kakvoću zraka, tla ili vode. 4. Države članice osiguravaju da postupanje navedeno u stavku 2. točkama od (a) do (d), točkama (f) i (g), točkama od (i) do (q), točki (r) podtočki ii. te točkama (s)	(7) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 5. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do dvanaest godina. (8) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 6. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.		

i (t) predstavlja kazneno djelo ako je to postupanje nezakonito i počinjeno barem iz krajnje nepažnje. 5. Uz kaznena djela povezana s postupanjem navedenim u stavku 2. države članice mogu, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, predvidjeti dodatna kaznena djela radi zaštite okoliša. 6. Države članice osiguravaju da se, pri procjeni toga jesu li šteta ili vjerojatna šteta znatne, u pogledu postupanja navedenog u stavku 2. točkama od (a) do (e), točki (f) podtočki ii., točkama od (j) do (m) i točki (r), prema potrebi uzima u obzir jedan ili više sljedećih elemenata: (a) početno stanje zahvaćenog okoliša; (b) je li šteta dugotrajna, srednjoročna ili kratkoročna; (c) opseg štete; (d) reverzibilnost štete.			

7. Države članice osiguravaju da se, pri procjeni toga je li vjerojatno da će postupanje navedeno u stavku 2. točkama od (a) do (e), točki (f) podtočki ii., točkama od i. do (m) i točki (r), uzrokovati štetu za kakvoću zraka ili tla ili kakvoću ili stanje vode, ili za ekosustav, životinje ili biljke, prema potrebi uzima u obzir jedan ili više sljedećih elemenata: (a)odnosi li se postupanje na aktivnost koja se smatra rizičnom ili opasnom za okoliš ili zdravlje ljudi i zahtijeva li odobrenje koje nije dobiveno ili se nije poštovalo; (b)u kojoj su mjeri prekoračeni regulatorni prag, vrijednost ili drugi obvezni parametar utvrđeni u pravu Unije ili nacionalnom pravu iz stavka 1. drugog podstavka točaka (a) i (b), ili u odobrenju			

izdanom za relevantnu aktivnost; (c) jesu li materijal ili tvar klasificirani kao opasni ili su na drugi način navedeni kao štetni za okoliš ili ljudsko zdravlje. 8. Države članice osiguravaju da se, pri procjeni toga je li količina neznatna ili je veća od neznatne za potrebe stavka 2. točke (f) podtočke i. te točaka (g), (n), (o) i (p), prema potrebi uzima u obzir jedan ili više sljedećih elemenata: (a) broj dotičnih predmeta; (b) u kojoj su mjeri prekoračeni regulatorni prag, vrijednost ili drugi obvezni parametar utvrđeni u pravu Unije ili nacionalnom pravu iz stavka 1. drugog podstavka točaka (a) i (b); (c) stanje očuvanosti dotičnih životinjskih ili biljnih vrsta;			

(d)trošak obnove okoliša, ako procjena tog troška izvediva.			
Članak 4. Poticanje, pomaganje i pokušaj 1. Države članice osiguravaju da su poticanje i pomaganje u počinjenju kaznenog djela obuhvaćenog člankom 3. stavcima 2. i 3. kažnjivi kao kazneno djelo. 2. Države članice osiguravaju da je pokušaj počinjenja kaznenog djela obuhvaćenog člankom 3. stavkom 2. točkama od (a) do (d), točkama (f) i (g), točkama od (i) do (m) te točkama (o), (p), (r), (s)	Članak 25. Iza članka 198. dodaje se naslov iznad članka i članak 198.a koji glase: „Onečišćenje okoliša zahvaćanjem voda Članak 198.a (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno zahvaća površinske ili podzemne vode, ako takvo postupanje može u znatnoj mjeri ugroziti ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine. (3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.“ U odnosu na ostala kaznena djela iz članka 4. stavka 2. Direktive, pokušaj je kažnjiv sukladno članku 34. Kaznenog zakona	Djelomično preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (28.09.2026) članak/članci 34., 37. i 38.

i (t), kažnjiv kao kazneno djelo.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 144/23, 36/24, 136/25) (NN (136/25)) članak/članci članci 34, 37. i 38.
Članak 5. Sankcije za fizičke osobe 1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su kaznena djela iz članka 3. i 4. kažnjiva učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznenim sankcijama. 2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su: (a)kaznena djela obuhvaćena člankom 3. stavkom 2. točkama od (a) do (d) te točkama (f),	Članak 16. Članak 193. mijenja se i glasi: „(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno ispusti, na drugi način unese ili odašilje količinu materijala, tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo, podzemlje, vodu ili more kojom se može u znatnoj mjeri ugroziti njihova kakvoća ili se mogu u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Tko ispusti, na drugi način unese ili odašilje količinu materijala, tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo, podzemlje, vodu ili more, i time ugrozi život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina. (3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine, a za kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka kaznom zatvora do tri godine.“.	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 144/23, 36/24, 136/25) (NN (136/25)) članak/članci 40. stavak 5., 62., 71, 80.

(j), (k), (l) i (r) kažnjiva kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje deset godina ako uzrokuju smrt osobe; (b) kaznena djela obuhvaćena člankom 3. stavkom 3. kažnjiva kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje osam godina; (c) kaznena djela obuhvaćena člankom 3. stavkom 4., ako se u tom stavku upućuje na članak 3. stavak 2. točke od (a) do (d) te točke (f), (j), (k) i (l), kažnjiva kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje pet godina ako uzrokuju smrt osobe; (d) kaznena djela obuhvaćena člankom 3. stavkom 2. točkama od (a) do (l) te točkama (p), (s) i (t) kažnjiva kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje pet godina;	Članak 17. Iza članka 193. dodaju se članci 193.a, 193.b, 193.c i 193. d s naslovima koji glase: „Onečišćenje okoliša proizvodima Članak 193.a (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno stavi na tržište proizvod čija uporaba u većem opsegu dovodi do ispuštanja, odašiljanja ili na drugi način unošenja količine materijala, tvari, energije ili ionizirajućeg zračenja u zrak, tlo, podzemlje, vodu ili more, kojim se može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili se može u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine. Onečišćenje okoliša tvarima Članak 193.b (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvede, stavi na tržište, stavi na raspolaganje na tržištu, uveze, izveze ili uporabi tvari, pojedinačno, u smjesama ili proizvodima, uključujući njihovo ugrađivanje u proizvode, kojim postupanjem se može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoća zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili se mogu u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.		

(e)kaznena djela obuhvaćena člankom 3. stavkom 2. točkama (m), (n), (o), (q) i (r) kažnjiva kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje tri godine. 3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da fizičke osobe koje su počinile kaznena djela iz članka 3. i 4. mogu podlijetati dodatnim kaznenim ili nekaznenim sankcijama ili mjerama koje mogu uključivati sljedeće: (a)obvezu da se: i.okoliš obnovi u određenom roku ako je šteta reverzibilna; ili ii.plati naknada za štetu nanesenu okolišu ako je šteta nepovratna ili ako počinitelj nije u mogućnosti provesti takvu obnovu. (b)novčane kazne razmjerne težini postupanja i pojedinačnim,	Onečišćenje okoliša živom Članak 193.c (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvede, uporabi, skladišti, uveze ili izveze živu, živine spojeve, smjese žive ili proizvode kojima je dodana živa, što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili se mogu u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine. Onečišćenje okoliša zahvatima Članak 193.d (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno provodi zahvat, uključujući zahvat za koji je bila potrebna procjena utjecaja na okoliš ili ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu, a što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili stanje vode ili mora ili se mogu u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili se može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) U smislu ovoga članka, zahvat znači izvođenje građevinskih radova ili instalacija ili sustava, kao i ostale zahvate u prirodnom okolišu, uključujući vađenje mineralnih sirovina.“ Članak 18. Članak 194. mijenja se i glasi:		

financijskim i drugim okolnostima dotične fizičke osobe i koje se, prema potrebi, utvrđuju uzimajući u obzir težinu i trajanje štete nanesene okolišu i financijsku korist ostvarenu kaznenim djelom; (c)isključenje iz pristupa javnom financiranju, uključujući postupke javnog nadmetanja, bespovratna sredstva, koncesije i dozvole; (d)zabranu držanja, unutar pravne osobe, rukovodećeg položaja koji je iste vrste kao onaj koji je upotrijebljen za počinjenje kaznenog djela; (e)oduzimanje dozvola i odobrenja za obavljanje djelatnosti koje su dovele do relevantnog kaznenog djela; (f)privremene zabrane kandidiranja za javne dužnosti; (g)ako postoji javni interes, nakon ocjene pojedinačnog slučaja,	„(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno ispusti onečišćujuće tvari s pomorskog objekta u more ili plovnog objekta u druge vode, a što može uzrokovati pogoršanje kakvoće mora ili druge vode ili štetu za morski ili drugi vodeni okoliš, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročeno pogoršanje kakvoće mora ili druge vode ili šteta za morski ili drugi vodeni okoliš, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina. (3) Kaznom iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno ispušta manje količine onečišćujućih tvari s pomorskog objekta u more ili s plovnog objekta u druge vode, što u svojoj ukupnosti ima za rezultat pogoršanje kakvoće mora ili druge vode ili štetu za morski ili drugi vodeni okoliš. (4) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine, a za kazneno djelo iz stavka 2. i 3. ovoga članka kaznom zatvora do tri godine.“. Članak 19. Iza članka 194. dodaje se naslov iznad članka i članak 194.a koji glase: „Nedopušteno recikliranje brodova Članak 194.a Brodovlasnik koji protivno propisima ili na drugi način nedopušteno ne osigura recikliranje broda u postrojenju za recikliranje brodova koje je uvršteno na Europski popis ili ne osigura recikliranje broda koji se smatra opasnim otpadom, koji se nalazi u području pod nadležnošću države članice Europske unije i koji se izvozi s područja Europske unije u postrojenju za recikliranje brodova uvrštenom na Europski popis koje se nalazi u zemlji navedenoj u Prilogu VII. Baselske konvencije o nadzoru prekograničnog		

objavljivanje cjelokupne sudske odluke, ili njezina dijela, koja se odnosi na počinjeno kazneno djelo i izrečene sankcije ili mjere, te koja može uključivati osobne podatke osuđenih osoba samo u propisno opravdanim iznimnim slučajevima.	prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.“. Članak 20. Članak 195. mijenja se i glasi: „Protupravno korištenje tvari koje oštećuju ozonski sloj Članak 195. (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja na tržište, ispušta ili koristi tvari ili njihove izomere koje oštećuju ozonski sloj, pojedinačne ili u smjesi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Kaznom iz stavka 1. kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja na tržište ili koristi proizvode i opremu te njihove dijelove koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj ili čije djelovanje ovisi o tim tvarima. (3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“. Članak 21. Iza članka 195. dodaje se naslov iznad članka i članak 195.a koji glase: „Protupravno korištenje fluoriranih stakleničkih plinova Članak 195.a (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja na tržište, ispušta ili koristi fluorirane stakleničke plinove,		

	pojedinačne ili u smjesi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Kaznom iz stavka 1. kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja na tržište ili koristi proizvode i opremu te njihove dijelove koji sadrže fluorirane stakleničke plinove ili čije djelovanje ovisi o tim plinovima, ili stavlja u pogon takve proizvode i opremu. (3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“. Članak 22. Članak 196. mijenja se i glasi: „(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno u jednoj ili više naizgled povezanih pošiljaka izvrši nedozvoljeni promet otpadom u količini koja je veća od neznatne, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno odbacuje, odlaže, sakuplja, skladišti, obrađuje, uvozi, izvozi ili prevozi otpad koji se ne smatra opasnim ili posreduje u tome ili s njim uopće gospodari ili postupa ili vrši nadzor nad takvim postupcima ili nadzor lokacije zbrinjavanja tog otpada, na način koji može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili ugroziti život ili zdravlje ljudi. (3) Kaznom iz stavka 1. ovog članka kaznit će se tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno odbacuje, odlaže, sakuplja, skladišti, obrađuje, uvozi, izvozi ili prevozi opasni otpad u količini većoj od neznatne, ili posreduje u tome ili s njim uopće gospodari ili postupa ili vrši nadzor nad takvim postupcima ili nadzor lokacije zbrinjavanja tog otpada.		

	(4) Tko kazneno djelo iz stavka 1., 2. i 3.ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“. Članak 23. Članak 197. mijenja se i glasi: „(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno rukuje ili zatvara postrojenje u kojem su pohranjene ili se koriste opasne tvari ili smjese ili u kojem se odvijaju opasni postupci koji mogu u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav, ili ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Kaznom iz stavka 1. ovog članka kaznit će i tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno gradi, rukuje ili rastavlja odobalna naftna i plinska postrojenja što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav, ili ugroziti život ili zdravlje ljudi. (3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. i 2 ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“. Članak 24. Članak 198. mijenja se i glasi: „Ugrožavanje okoliša radioaktivnim tvarima i materijalima Članak 198. (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno izrađuje, proizvodi, prerađuje, rukuje, koristi, posjeduje, skladišti, prevozi, uvozi, izvozi ili odlaže nuklearni materijal ili druge radioaktivne tvari ili materijale tako da može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili		

	mora, ili u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“. Članak 25. Iza članka 198. dodaje se naslov iznad članka i članak 198.a koji glase: „Onečišćenje okoliša zahvaćanjem voda Članak 198.a (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno zahvaća površinske ili podzemne vode, ako takvo postupanje može u znatnoj mjeri ugroziti ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine. (3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.“. Članak 26. Članak 200. mijenja se i glasi: „(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno usmrti, uništi, posjeduje, hvata, uzima, prodaje ili nudi na prodaju jedinku strogo zaštićene divlje vrste ili jedinku vrste divljih ptica koje prirodno obitavaju na području		

	država članica Europske unije ili drugi zaštićeni dio prirode u količini većoj od neznatne, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine. (2) Tko djelom iz stavka 1. ovoga članka izazove značajno smanjenje broja jedinki u populaciji, znatno pogoršanje stanja očuvanja vrste ili njezino istrebljenje, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ili 2. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“. Članak 27. U članku 201. stavak 1. mijenja se i glasi: „(1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno uništi ili izazove znatno pogoršanje staništa ciljnih vrsta područja ekološke mreže ili znatno pogoršanje ciljnog stanišnog tipa područja ekološke mreže ili znatno uznemirava ciljne životinjske vrste područja ekološke mreže, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.“. Članak 28. Članak 202. mijenja se i glasi: „(1) Tko protivno propisima o zaštiti divljih vrsta ili na drugi način nedopušteno trguje, uvozi, izvozi ili prevozi živu ili mrtvu jedinku divlje vrste, njezine dijelove ili prerađevine dobivene iz nje u količini većoj od neznatne, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.“.		

	Članak 29. Iza članka 202. dodaje se naslov iznad članka i članak 202.a koji glase: „Protuzakonito unošenje u okoliš invazivnih stranih vrsta Članak 202.a (1) Tko protivno propisima ili na drugi način nedopušteno unosi na područje Europske unije, stavlja na tržište, drži, oplemenjuje, prijevozi, koristi, razmjenjuje, dopušta razmnožavanje, uzgoj ili kultiviranje, pušta u okoliš, ili širi invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Europskoj uniji ili Republici Hrvatskoj, što može u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora ili može u znatnoj mjeri ugroziti životinje, biljke, gljive ili ekosustav ili može ugroziti život ili zdravlje ljudi, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine. (2) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno iz nehaja, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do jedne godine. (3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.“. Članak 41. Članak 214. mijenja se i glasi: „(1) Ako je kaznenim djelom iz članka 193. stavka 1. i 2., članka 193.a stavka 1., članka 193.b stavka 1., članka 193.c stavka 1., članka 193.d stavka 1., članka 194. stavka 1., 2. i 3., članka 196. stavka 1., 2. i 3., članka 197. stavka 1. i 2., članka 198. stavka 1., članka 199. i članka 202.a stavka 1. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda jedne ili više osoba, ili se promjene prouzročene onečišćenjem ne mogu dulje vrijeme otkloniti, ili nastupi velika nesreća, ili je prouzročena znatna šteta za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za		

	kakvoću ili stanje vode ili mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina. (2) Ako je kaznenim djelima navedenim u stavku 1. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina. (3) Ako je kaznenim djelom iz članka 193. stavka 3., članka 193.a stavka 2., članka 193.b stavka 2., članka 193.c stavka 2., članka 194. stavka 4., članka 196. stavka 4., članka 197. stavka 3., članka 198. stavka 2. i članka 202.a stavka 2. ovoga Zakona prouzročena teška tjelesna ozljeda jedne ili više osoba, ili se promjene prouzročene onečišćenjem ne mogu dulje vrijeme otkloniti, ili nastupi velika nesreća, ili je prouzročena znatna šteta za kakvoću zraka, tla ili podzemlja, za kakvoću ili stanje vode ili mora, za životinje, biljke, gljive ili ekosustav, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (4) Ako je kaznenim djelima navedenim u stavku 3. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina. (5) Ako je kaznenim dijelom iz članka 198.a stavka 1. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina. (6) Ako je kaznenim dijelom iz članka 198.a stavka 2. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta za ekološko stanje ili ekološki potencijal tijela površinskih voda ili količinsko stanje tijela podzemnih voda, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine. (7) Ako je kaznenim djelom iz članka 200. stavka 1. i 2., članka 201. stavka 1., 2. i 3. i članka 202. stavka 1. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.		

	(8) Ako je kaznenim djelom iz članka 206. stavka 1., članka 207. stavka 1. i članka 208. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. (9) Ako je kaznenim djelom iz članka 200. stavka 3., članka 201. stavka 4., članka 202. stavka 2., članka 206. stavka 2. i članka 207. stavka 2. ovoga Zakona prouzročena znatna šteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine.“. Članak 42. Iza članka 214. dodaju se članci 214.a i 214.b s naslovima koji glase: „Osobito teška kaznena djela protiv okoliša Članak 214.a Tko kaznenim djelom iz članka 193. stavaka 1. i 2., članka 193.a stavka 1., članka 193.b stavka 1., članka 193.c stavka 1., članka 193.d stavka 1., članka 194. stavaka 1., i 2. i 3., članka 194.a, članka 195. stavaka 1. i 2., članka 195.a stavaka 1. i 2., članka 196. stavaka 1., 2. i 3., članka 197. stavaka 1. i 2., članka 198. stavka 1., članka 198.a stavka 1., članka 200. stavaka 1. i 2., članka 201. stavaka 1., 2. i 3., članka 202. stavka 1., članka 202.a stavka 1. i članka 209.a stavka 1. ovoga Zakona prouzroči uništenje ili raširenu i znatnu štetu, koja je ili nepovratna ili dugotrajna, za ekosustav znatne veličine ili znatne okolišne vrijednosti ili za stanište ciljnih vrsta područja ekološke mreže ili ciljni stanišni tip područja ekološke mreže ili za kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.“.		

Članak 6. Odgovornost pravnih osoba 1. Države članice osiguravaju da se pravne osobe može smatrati odgovornima za kaznena djela iz članka 3. i 4. ako je takva kaznena djela u korist tih pravnih osoba počinila bilo koja osoba koja ima rukovodeći položaj u dotičnoj pravnoj osobi, bilo da je djelovala samostalno ili kao član tijela te pravne osobe, na temelju: (a) ovlasti za zastupanje pravne osobe; (b) ovlasti za donošenje odluka u ime pravne osobe; ili (c) ovlasti za provođenje kontrole u okviru pravne osobe. 2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe može smatrati odgovornima ako se neprovođenjem nadzora		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (Narodne novine, br. 151/03, 110/07, 45/11, 143/12, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci članak 3.

ili kontrole od strane osobe iz stavka 1. osobi u nadležnosti te pravne osobe omogućilo počinjenje kaznenog djela iz članaka 3. i 4. u korist te pravne osobe. 3. Odgovornost pravnih osoba na temelju stavaka 1. i 2. ovog članka ne sprečava kazneni postupak protiv fizičkih osoba koje su počinitelji, poticatelji ili pomagači u kaznenim djelima iz članaka 3. i 4.			
Članak 7. Sankcije za pravne osobe 1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravna osoba koja se smatra odgovornom na temelju članka 6. stavka 1. ili 2. može kazniti učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznenim ili		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (Narodne novine, br. 151/03., 110/07., 45/11., 143/12., 114/22. i 114/23.) (NN 114/23) članak/članci 8.,12., 15., 16., 17., 18., 21.

nekaznenim sankcijama ili mjerama. 2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sankcije ili mjere za pravne osobe koje se smatraju odgovornima na temelju članka 6. stavka 1. ili 2. za kaznena djela iz članaka 3. i 4. uključuju kaznene ili nekaznene novčane kazne te mogu uključivati druge kaznene ili nekaznene sankcije ili mjere kao što su sljedeće: (a) obveza da se: i. okoliš obnovi u određenom roku ako je šteta reverzibilna; ili ii. plati naknada za štetu nanesenu okolišu ako je šteta nepovratna ili ako počinitelj nije u mogućnosti provesti takvu obnovu; (b) ukidanje prava na javne naknade ili pomoć; (c) isključenje iz pristupa javnom financiranju, uključujući postupke		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (28.09.2026)

javnog nadmetanja, bespovratna sredstva, koncesije i dozvole; (d)privremena ili trajna zabrana obavljanja poslovne djelatnosti; (e)oduzimanje dozvola i odobrenja za obavljanje djelatnosti koje su dovele do relevantnog kaznenog djela; (f)određivanje sudskog nadzora; (g)sudski nalog za likvidaciju; (h)zatvaranje objekata koji su upotrijebljeni za počinjenje kaznenog djela; (i)obveza uspostave programa dužne pažnje za poboljšanje usklađenosti sa standardima zaštite okoliša; (j)ako postoji javni interes, objavljivanje cjelokupne sudske odluke, ili njezina dijela, koja se odnosi na počinjeno kazneno djelo i izrečene sankcije ili mjere, ne dovodeći u pitanje pravila			

o privatnosti i zaštiti osobnih podataka. 3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su, barem za pravne osobe koje se smatraju odgovornima na temelju članka 6. stavka 1., kaznena djela obuhvaćena člankom 3. stavkom 2. kažnjiva kaznenim ili nekaznenim novčanim kaznama čiji je iznos razmjern težini postupanja te pojedinačnim, financijskim i drugim okolnostima dotične pravne osobe. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da najviša razina takvih novčanih kazni nije manja od: (a) za kaznena djela obuhvaćena člankom 3. stavkom 2. točkama od (a) do (l) te točkama (p), (s) i (t): i.5 % ukupnog svjetskog prihoda pravne osobe			

u poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj je počinjeno kazneno djelo ili u poslovnoj godini koja prethodi odluci o izricanju novčane kazne; ili ii.iznosa koji odgovara iznosu od 40 000 000 EUR; (b)za kaznena djela obuhvaćena člankom 3. stavkom 2. točkama (m), (n), (o), (q) i (r): i.3 % ukupnog svjetskog prihoda pravne osobe u poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj je počinjeno kazneno djelo ili u poslovnoj godini koja prethodi odluci o izricanju novčane kazne, ili ii.iznosa koji odgovara iznosu od 24 000 000 EUR. Države članice mogu utvrditi pravila za slučajeve u kojima nije moguće odrediti iznos novčane kazne na temelju ukupnog svjetskog prihoda pravne			

osobe u poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj je počinjeno kazneno djelo ili u poslovnoj godini koja prethodi odluci o izricanju novčane kazne. 4. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe koje se smatraju odgovornima na temelju članka 6. za kazneno djelo obuhvaćeno člankom 3. stavkom 3. mogu kazniti strožim kaznenim ili nekažnenim sankcijama ili mjerama od onih primjenjivih na kaznena djela obuhvaćena člankom 3. stavkom 2.			
Članak 8. Otegotne okolnosti U mjeri u kojoj sljedeće okolnosti nisu dio sastavnih elemenata kaznenih djela iz članka 3., države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se u odnosu na relevantna		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 144/23, 36/24, 136/25) (NN (136/25)) članak/članci 47. i 329.

kaznena djela iz članaka 3. i 4. jedna ili više sljedećih okolnosti mogu, u skladu s nacionalnim pravom, smatrati otegotnom okolnošću: (a) kazneno djelo uzrokovalo je uništenje ili nepovratnu ili dugotrajnu znatnu štetu ekosustavu; (b) kazneno djelo počinjeno je u okviru zločinačke organizacije u smislu Okvirne odluke Vijeća 2008/841/PUP (40); (c) kazneno djelo uključivalo je uporabu lažnih ili krivotvorenih isprava od strane počinitelja; (d) kazneno djelo počinio je javni službenik pri obavljanju svojih dužnosti; (e) počinitelj je prethodno bio osuđen pravomoćnom presudom za kaznena djela iste naravi kao ona iz članka 3. ili 4.; (f) kaznenim djelom ostvarena je znatna			

financijska korist ili se to očekivalo, ili su izbjegnuti znatni troškovi, izravno ili neizravno, u mjeri u kojoj se takva korist ili takvi troškovi mogu utvrditi; (g)počinitelj je uništio dokaze ili zastrašivao svjedoke ili podnositelje pritužbi; (h)kazneno djelo počinjeno je unutar područja klasificiranog kao posebno zaštićeno područje na temelju članka 4. stavka 1. ili 2. Direktive 2009/147/EZ, ili područja određenog kao posebno područje očuvanja u skladu s člankom 4. stavkom 4. Direktive 92/43/EEZ ili područja navedenog na popisu područja od značaja za Zajednicu u skladu s člankom 4. stavkom 2. Direktive 92/43/EEZ. Otegotna okolnost iz točke (a) ovog članka ne primjenjuje se na kaznena			

djela obuhvaćena člankom 3. stavkom 3.			
Članak 9. Olakotne okolnosti Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se u pogledu relevantnih kaznenih djela iz članka 3. i 4., jedna ili više sljedećih okolnosti mogu, u skladu s nacionalnim pravom, smatrati olakotnom okolnošću: (a) počinitelj je obnovom vratio okoliš u prijašnje stanje, ako takva obnova nije obveza na temelju Direktive 2004/35/EZ, ili je, prije početka kaznene istrage, poduzeo korake kako bi se učinak i opseg štete sveli na najmanju		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 144/23, 36/24, 136/25) (NN (136/25)) članak/članci članak 47.

moguću mjeru ili je nadoknadio štetu; (b)počinitelj je upravnim ili pravosudnim tijelima pružio informacije koje inače ne bi mogli dobiti, pomažući im da: i.identificiraju ili privedu pravdi druge počinitelje; ii. pronađu dokaze.			
Članak 10. Zamrzavanje i oduzimanje Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile pronalaženje, identificiranje, zamrzavanje i oduzimanje predmeta i imovinske koristi ostvarenih kaznenim djelima iz članka 3. i 4. Države članice koje obvezuje Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća (41) mjere iz prvog stavka poduzimaju u skladu s tom direktivom.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 144/23, 36/24, 136/25) (NN (136/25)) članak/članci članci 77., 78. i 79.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12,143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17,126/19,

			126/19, 130/20, 80/22, 36/24, 72/25, 13/26) (NN (13/26)) članak/članci Članak 206.i, Glava XXVIII.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (Narodne novine, br. 151/03., 110/07., 45/11., 143/12., 114/22. i 114/23.) (NN 114/23) članak/članci Članak 19.
Članak 11. Rokovi zastare 1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi predvidjele rok zastare kojim se omogućuju istraga, kazneni progon, sudski postupak i donošenje presude za	Članak 12. U članku 81. stavku 1. podstavku 1. riječi: „kazna dugotrajnog zatvora i“ brišu se. Stavak 2. mijenja se i glasi: Kazneni progon ne zastarijeva za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločin agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 144/23, 36/24, 136/25) (NN (136/25)) članak/članci članci 81. 82., i 83

kaznena djela iz članaka 3. i 4. tijekom dovoljno dugog razdoblja nakon počinjenja tih kaznenih djela, s ciljem djelotvornog postupanja spram tih kaznenih djela. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi predvidjele rok zastare kojim se omogućuje izvršenje sankcija izrečenih nakon pravomoćne osuđujuće presude za kaznena djela iz članaka 3. i 4. tijekom dovoljno dugog razdoblja nakon te osuđujuće presude. 2. Rok zastare iz stavka 1. prvog podstavka jest sljedeći: (a) najmanje deset godina od počinjenja kaznenog djela kažnjivog kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje deset godina; (b) najmanje pet godina od počinjenja kaznenog djela kažnjivog kaznom zatvora u maksimalnom	(članak 91.) terorizma (članak 97. stavak 3. i 4.), teškog ubojstva (članak 111.), teškog ubojstva ženske osobe (članak 111.a), teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (članak 166.), osobito teška kaznena djela protiv okoliša (članak 214. a), teška kaznena djela protiv opće sigurnosti (članak 222. stavak 3.), napada na zrakoplov, brod ili nepokretnu platformu (članak 223. stavak 6.), počinjenja kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329. stavak 1. točka 6.), kažnjavanja za najteže oblike kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (članak 351.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.), te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu. Članak 13. U članku 83. stavku 1. podstavak 1. briše se. Dosadašnji podstavci 2. – 6. postaju podstavci 1. – 5. Stavak 2. mijenja se i glasi: Ne zastarijeva izvršenje kazni izrečenih za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločin agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.) terorizma (članak 97. stavak 3. i 4.), teškog ubojstva (članak 111.), teškog ubojstva ženske osobe (članak 111.a), teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (članak 166.), osobito teška kaznena djela protiv okoliša (članak 214. a), teška kaznena djela protiv opće sigurnosti (članak 222. stavak 3.), napada na zrakoplov, brod ili nepokretnu platformu (članak 223. stavak 6.), počinjenja kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329. stavak 1. točka 6.), kažnjavanja za najteže oblike kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (članak 351.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.), te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.		

trajanju od najmanje pet godina; (c) najmanje tri godine od počinjenja kaznenog djela kažnjivog kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje tri godine. 3. Rok zastare iz stavka 1. drugog podstavka jest sljedeći: (a) najmanje deset godina od datuma pravomoćne osuđujuće presude u sljedećim slučajevima: i. kazna zatvora u trajanju duljem od pet godina; ili umjesto toga; ii. kazna zatvora za kazneno djelo kažnjivo kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje deset godina; (b) najmanje pet godina od datuma pravomoćne osuđujuće presude u sljedećim slučajevima:			

i.kazna zatvora u trajanju duljem od godine dana; ili umjesto toga; ii.kazna zatvora za kazneno djelo kažnjivo kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje pet godina; i (c)najmanje tri godine od datuma pravomoćne osuđujuće presude u sljedećim slučajevima: i.kazna zatvora u trajanju do godinu dana; ili umjesto toga; ii.kazna zatvora za kazneno djelo kažnjivo kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje tri godine. 4. Odstupajući od stavaka 2. i 3., države članice mogu odrediti rok zastare kraći od deset godina, ali ne kraći od pet godina, pod uvjetom da je moguć prekid ili suspenzija takvog roka zastare			

u slučaju točno određenih akata.			
Članak 12. Nadležnost 1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost za kaznena djela iz članka 3. i 4. ako je: (a) kazneno djelo u cijelosti ili djelomično počinjeno na njezinu državnom području; (b) kazneno djelo počinjeno na brodu ili u zrakoplovu koji je registriran u dotičnoj državi članici ili koji je pod njezinom zastavom; (c) šteta koja je jedan od sastavnih elemenata kaznenog djela nastala na njezinu državnom području; ili		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 144/23, 36/24, 136/25) (NN (136/25)) članak/članci članci 9., 10., 11. 14. 15.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN 86/2026) članak/članci članak 2. stavak 1.

(d)počinitelj njezin državljanin. 2. Država članica obavješćuje Komisiju ako odluči proširiti svoju nadležnost nad jednim kaznenim djelom ili više njih iz članaka 3. i 4. koja su počinjena izvan njezina državnog područja ako: (a)počinitelj ima uobičajeno boravište na njezinu državnom području; (b)kazneno djelo počinjeno je u korist pravne osobe s poslovnim nastanom na njezinu državnom području; (c)kazneno djelo počinjeno je protiv njezinog državljanina ili osobe koja ima uobičajeno boravište na njezinu državnom području; ili (d)kazneno djelo stvorilo je ozbiljan rizik za okoliš na njezinu državnom području. Ako je kazneno djelo iz članaka 3. i 4. obuhvaćeno			

nadležnošću više od jedne države članice, te države članice surađuju kako bi utvrdile koja država članica treba provesti kazneni postupak. Predmet se prema potrebi i u skladu s člankom 12. stavkom 2. Okvirne odluke Vijeća 2009/948/PUP (42) upućuje Eurojustu. 3. U slučajevima iz stavka 1. točaka (c) i (d) države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da izvršavanje njihove nadležnosti ne podliježe uvjetu da se kazneni progon može pokrenuti samo nakon prijave iz države mjesta počinjenja kaznenog djela.			
Članak 13. Istražni alati Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su učinkoviti i proporcionalni istražni alati dostupni za istragu ili		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19,

kazneni progon kaznenih djela iz članka 3. i 4. Prema potrebi, ti alati uključuju posebne istražne alate, poput onih koji se upotrebljavaju u suzbijanju organiziranog kriminala ili u drugim slučajevima teških kaznenih djela.			126/19, 130/20, 80/22, 36/24, 72/25, 13/26) (NN (13/26)) članak/članci članci 332. , 334.
Članak 14. Zaštita osoba koje prijavljuju kaznena djela protiv okoliša ili pomažu u istrazi takvih kaznenih djela Ne dovodeći u pitanje Direktivu (EU) 2019/1937, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sve osobe koje prijavljuju kaznena djela iz članka 3. i 4. ove Direktive, pružaju dokaze ili na drugi način surađuju s nadležnim tijelima, imaju pristup mjerama potpore i pomoći u okviru kaznenog postupka, u skladu s nacionalnim pravom.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (NN 46/22, 136/25) (NN (136/25)) članak/članci članak 4.

Članak 15. Objava informacija od javnog interesa i pristup pravosuđu za zainteresiranu javnost Države članice osiguravaju da osobe na koje utječu ili za koje je vjerojatno da će njih utjecati kaznena djela iz članka 3. i 4. ove Direktive te osobe koje imaju dovoljan interes ili koje tvrde da im je povrijeđeno pravo, kao i nevladine organizacije koje promiču zaštitu okoliša i ispunjavaju zahtjeve u skladu s nacionalnim pravom, imaju odgovarajuća postupovna prava u postupcima koji se odnose na ta kaznena djela, ako takva postupovna		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 126/19, 130/20, 80/22, 36/24, 72/25, 13/26) (NN (13/26)) članak/članci članak 387.

prava za zainteresiranu javnost postoje u državi članici u postupcima koji se odnose na druga kaznena djela, primjerice u svojstvu oštećenika. U takvim slučajevima države članice također osiguravaju, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, da se informacije o tijeku postupka dijele sa zainteresiranom javnosti, ako se to čini u postupcima koji se odnose na druga kaznena djela.			
Članak 16. Sprečavanje Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere, kao što su kampanje informiranja i podizanja razine svijesti usmjerene na relevantne dionike iz javnog i privatnog sektora, te istraživački i obrazovni programi kojima se nastoje smanjiti broj kaznenih djela protiv okoliša i rizik od kaznenih djela protiv		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Medijska kampanja (21.05.2027)

okoliša. Ako je to primjereno, države članice djeluju u suradnji s takvim dionicima.			
Članak 17. Resursi Države članice osiguravaju da nacionalna tijela koja otkrivaju, istražuju i kazneno gone kaznena djela protiv okoliša ili donose presude o njima imaju dostatan broj kvalificiranog osoblja i dovoljne financijske, tehničke i tehnološke resursa za djelotvorno obavljanje svojih funkcija povezanih s provedbom ove Direktive. Države članice, uzimajući u obzir ustavnu tradiciju i strukturu svojeg pravnog sustava te ostale nacionalne okolnosti, ocjenjuju potrebu za		Nije preuzeto	Preuzeto u: Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova NN 97/20 (NN 97/20) članak/članci Članci 64., 66., 355. i 356.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Uredba o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u državnoj službi (NN 22/24) članak/članci Tablica 6.

povećanjem razine specijalizacije tih tijela u području kaznenog prava u području okoliša, u skladu s nacionalnim pravom.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o policiji (NN 34/11 NN 130/12 NN 89/14 NN 151/14 NN 33/15 NN 121/16 NN 66/19 NN 155/23) članak/članci Članak 9.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o načinu postupanja policijskih službenika NN 20/22, 37/23, 114/23 (NN 114/23) članak/članci Članak 45.
Članak 18. Osposobljavanje Ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa i razlike u organizaciji pravosuđa širom Unije, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se osiguralo specijalizirano		Nije preuzeto	Preuzeto u: Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva unutarnjih poslova NN 97/20 (NN 97/20) članak/članci Članak 122.e, 122.g, 122.h i 122.i

redovno osposobljavanje sudaca, tužitelja, policije i osoblja u pravosuđu te osoblja u nadležnim tijelima koje je uključeno u kaznene postupke i istrage, u pogledu ciljeva ove Direktive, a koje je primjereno funkcijama takvih sudaca, tužitelja, policije, osoblja u pravosuđu te osoblja u nadležnim tijelima.			
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o policiji (NN 34/11 NN 130/12 NN 89/14 NN 151/14 NN 33/15 NN 121/16 NN 66/19 NN 155/23) članak/članci Članci 9., 85. i 87
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o policijskom obrazovanju (NN 113/12 81/13 5/14 155/22) članak/članci Članci 12. do 28.

Članak 19. Koordinacija i suradnja među nadležnim tijelima unutar države članice Države članice poduzimaju potrebne mjere za uspostavu odgovarajućih mehanizama za koordinaciju i suradnju na strateškoj i operativnoj razini među svim svojim nadležnim tijelima uključenima u sprečavanje kaznenih djela protiv okoliša i borbu protiv njih. Takvi mehanizmi usmjereni su barem na: (a)osiguravanje zajedničkih prioriteta i zajedničkog poimanja odnosa između kaznenopravnog i upravnopravnog izvršavanja; (b)razmjenu informacija u strateške i operativne svrhe, u okviru ograničenja utvrđenih u primjenjivom pravu		Nije preuzeto	Preuzeto u: Sporazum o suradnji u provedbi nadzora prekograničnog prometa pošiljaka otpada članak/članci cijeli Sporazum
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o policiji (NN 34/11 NN 130/12 NN 89/14 NN 151/14 NN 33/15 NN 121/16 NN 66/19 NN 155/23) članak/članci članci 7. i 9.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o policijskim poslovima i ovlastima (NN 76/09, 92/14, 70/19) (NN 70/19) članak/članci članak 10.

Unije i nacionalnom pravu; (c)savjetovanja u pojedinačnim istragama, u okviru ograničenja utvrđenih u primjenjivom pravu Unije i nacionalnom pravu;		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 78/15, 12/18, 118/18) članak/članci __
(d)razmjenu najbolje prakse; (e)pružanje pomoći europskim mrežama stručnjaka koji se bave pitanjima relevantnima za suzbijanje kaznenih djela protiv okoliša i povezanih kršenja. Mehanizmi utvrđeni u prvom stavku mogu biti u obliku specijaliziranih koordinacijskih tijela, memoranduma o razumijevanju između nadležnih tijela, nacionalnih mreža za izvršavanje zakonodavstva i zajedničkih aktivnosti osposobljavanja.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 106/2022) članak/članci članak 37.a

Članak 20. Suradnja između država članica i Komisije, te tijela, ureda ili agencija Unije Ako se sumnja da su kaznena djela protiv okoliša prekogranične prirode, nadležna tijela dotičnih država članica razmatraju upućivanje informacija povezanih s tim kaznenim djelima odgovarajućim nadležnim tijelima. Ne dovodeći u pitanje pravila o prekograničnoj suradnji i uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima, države članice, Eurojust, Europol, Ured europskog javnog tužitelja, Europski ured za borbu protiv prijevара i Komisija, u skladu sa svojim nadležnostima, surađuju u suzbijanju kaznenih djela iz članka 3. i 4. U tom cilju Eurojust, prema potrebi, pruža tehničku i operativnu pomoć koju nadležna nacionalna tijela trebaju		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o policijskim poslovima i ovlastima (NN 76/09, 92/14, 70/19) (NN 70/19) članak/članci članak 10.

radi olakšavanja koordinacije njihovih istraga. Komisija može, prema potrebi, pružiti pomoć.			
Članak 21. Nacionalna strategija 1. Države članice uspostavljaju i objavljuju nacionalnu strategiju za suzbijanje kaznenih djela protiv okoliša do 21. svibnja 2027. Države članice poduzimaju mjere za provedbu svoje nacionalne strategije bez nepotrebne odgode. Nacionalna strategija odnosi se barem na sljedeće: (a) ciljeve i prioritete nacionalne politike u području kaznenih djela protiv okoliša, među ostalim u prekograničnim slučajevima, te		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Nacionalna strategija za suzbijanje kaznenih djela protiv okoliša_ (21.03.2027) članak/članci Cijela strategija

aranžmane za redovnu evaluaciju njihovog ostvarenja; (b) uloge i odgovornosti svih nadležnih tijela uključenih u suzbijanje kaznenih djela protiv okoliša, među ostalim u pogledu koordinacije i suradnje među nacionalnim nadležnim tijelima kao i s nadležnim tijelima Unije te u pogledu pružanja pomoći europskim mrežama koje rade na pitanjima koja su izravno relevantna za suzbijanje tih kaznenih djela, među ostalim u prekograničnim slučajevima; (c) način na koji će se podupirati specijalizacija stručnjaka za izvršavanje zakonodavstva, procjenu resursa dodijeljenih za suzbijanje kaznenih djela protiv okoliša i evaluaciju budućih potreba u tom pogledu.			

2. Države članice osiguravaju da se njihova nacionalna strategija preispituje i ažurira u pravilnim vremenskim razmacima koji nisu dulji od pet godina, na temelju pristupa koji se temelji na analizi rizika, kako bi se uzela u obzir relevantna kretanja i trendovi te s njima povezane prijetnje u pogledu kaznenih djela protiv okoliša.			
Članak 22. Statistički podaci 1. Države članice osiguravaju da je uspostavljen sustav za bilježenje, izradu i dostavljanje anonimiziranih statističkih podataka o fazama prijavljivanja, istrage i sudskog postupka u odnosu na kaznena djela iz članka 3. i 4. kako bi se pratila djelotvornost njihovih mjera u borbi		Nije preuzeto	Bit će preuzeto u: Pravilnik o radu u sustavu eSpis (01.01.2027)

protiv kaznenih djela protiv okoliša. 2. Statistički podaci iz stavka 1. obuhvaćaju barem postojeće podatke o: (a) broju kaznenih djela koja su države članice evidentirale i za koja su donijele presudu; (b) broju odbačenih sudskih predmeta, među ostalim na temelju isteka roka zastare za dotično kazneno djelo; (c) broju fizičkih osoba koje su: i. kazneno gonjene; ii. osuđene; (d) broju pravnih osoba koje su: i. kazneno gonjene; ii. osuđene ili novčano kažnjene; (e) vrstama i razinama izrečenih sankcija. 3. Države članice osiguravaju da se najmanje svake tri godine objavi			

konsolidirani pregled njihovih statistika. 4. Države članice svake godine Komisiji dostavljaju statističke podatke iz stavka 2. ovog članka u standardnom formatu iz članka 23. 5. Komisija barem svake tri godine objavljuje izvješće na temelju statističkih podataka koje dostavljaju države članice. Izvješće se prvi put objavljuje tri godine nakon utvrđivanja standardnog formata iz članka 23.			
Članak 23. Provedbene ovlasti 1. Komisija do 21. svibnja 2027. provedbenim aktima utvrđuje standardni, lako dostupni i usporedivi format za dostavu statističkih podataka iz članka 22. stavka 4. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom		Nije potrebno preuzimanje	Ovim se člankom propisuju provedbene ovlasti Komisije.

ispitivanja iz članka 24. stavka 2. 2. Standardni format za dostavu statističkih podataka sastoji se od sljedećih elemenata: (a)klasifikacije kaznenih djela protiv okoliša; (b) jedinica brojenja; (c)formata za izvješćivanje. Osigurava se zajedničko poimanje elemenata iz prvog podstavka.			
Članak 24. Postupak odbora 1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011. 2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011. 3. Ako odbor ne da mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog		Nije potrebno preuzimanje	Ovim člankom propisuje se postupak odbora.

akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.			
Članak 25. Evaluacija, izvješćivanje i preispitivanje 1. Komisija do 21. svibnja 2028. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće u kojem se procjenjuje u kojoj su mjeri države članice poduzele potrebne mjere za usklađivanje s ovom Direktivom. Države članice Komisiji pružaju potrebne informacije za pripremu tog izvješća. 2. Komisija do 21. svibnja 2031. provodi evaluaciju učinka ove Direktive u kojoj se razmatra je li potrebno ažurirati popis kaznenih djela protiv okoliša iz članaka 3. i 4. te podnosi izvješće Europskom		Nije potrebno preuzimanje	Ovim člankom propisuju se obveze Komisije.

parlamentu i Vijeću. Države članice Komisiji pružaju potrebne informacije za pripremu tog izvješća, uključujući sažetak o provedbi ove Direktive i mjerama poduzetima u skladu s člancima od 16. do 21. i statističke podatke, s posebnim naglaskom na prekograničnoj suradnji. Prema potrebi tom se izvješću prilaže zakonodavni prijedlog. 3. Komisija redovito razmatra postoji li potreba za izmjenom kaznenih djela obuhvaćenih člankom 3. stavkom 2.			
Članak 26. Zamjena Direktive 2008/99/EZ Direktiva 2008/99/EZ zamjenjuje se u odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, ne dovodeći u pitanje obveze tih država članica u pogledu roka za		Nije potrebno preuzimanje	Ovim člankom propisuje se zamjena Direktive 2008/99/EZ

prenošenje te direktive u nacionalno pravo. U odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja na Direktivu 2008/99/EZ smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu. Kad je riječ o državama članicama koje ne obvezuje ova Direktiva, njih i dalje obvezuje Direktiva 2008/99/EZ.			
Članak 27. Zamjena Direktive 2009/123/EZ Direktiva 2009/123/EZ zamjenjuje se u odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, ne dovodeći u pitanje obveze tih država članica u pogledu roka za prenošenje te direktive. U odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja na odredbe Direktive 2005/35/EZ koje su		Nije potrebno preuzimanje	Ovim člankom propisuje se zamjena Direktive 2009/123/EZ.

dodane ili zamijenjene Direktivom 2009/123/EZ smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice koje ne obvezuje ova Direktiva i dalje obvezuje Direktiva 2005/35/EZ kako je izmijenjena Direktivom 2009/123/EZ.			
Članak 28. Prenošenje 1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 21. svibnja 2026. One o tome odmah obavješćuju Komisiju. Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.	Članak 46. U članku 386. točka 4. briše se. Točke 5. do 19. postaju točke 4. do 18. Iza dosadašnje točke 20. koja postaje točka 19. dodaje se nova točka 20. koja glasi: „20. Direktiva (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ (SL L, 2024/1203, 30.4.2024.),“.	U potpunosti preuzeto	

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.			
Članak 29. Stupanje na snagu Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.		Nije potrebno preuzimanje	Ovim člankom se propisuje stupanje na snagu Direktive.
Članak 30. Adresati Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.		Nije potrebno preuzimanje	Ovim člankom se propisuju adresati Direktive.